

Velkommen til Gardssogene

Band 1

SYKKYLVEN

GARDSSOGA I

AV GUSTAV WEIBERG AURDAL

UTGJEVAR SYKKYLVEN SOGENEMND

1972

[Innholdsliste](#)

Sats, trykk og innbinding Dreyer Aksjeselskap
Hatleholts Trykkeri A./ S Boktrykk Norsk Skjemaforlag L/L
Opptrykk/rettingar 1987

Innholdsliste

Føreord av sokenemnda.....	4
Føreord til ny utgåve.....	5
Avstytingar, mynt vekt og mål.....	6
Innleiing av bokskrivaren	7
Andestad gnr. 10	277
Aurdal gnr. 11.....	299
Aure gnr. 14	374
Eidem gnr.8	220
Fauske	35
Fauskebygda	9
Grebstad gnr.7	136
Haugset gnr.13	351
Hjelle gnr.5	111
Høgres gnr .6	128
Indre Fauske gnr.3	57
Kjemphol gnr. 12	335
Klokkerhaug gnr. 15	2-9
Lyshol gnr.9	253
Nakkegjerde(Gjerde) gnr. 16	253
Ytre Fauske gnr 2	36
Ørsnes gnr. 1	15
Åsen gnr. 4	99

SYKKYLVEN SOGENEMND

gjorde på møte den 30. april 1971 vedtak om prenting av gardssoga for Sykkylven - 1. band. Neste band reknar ein med vil kome so snart manuskriptet er ferdig frå bokskrivaren.

Sykkylven Sogenemnd

Ola Tandstad Hans Tu Karl Blindheim Sverre Andestad
Hans P. Tynes Norvald Fet Leif O. Ramstad, form.

Føreord. [\(Innhaldsliste\)](#)

Sykkylven Sogenemnd gav i 1957 ut Utvandarane frå Sykkylven, og i 1962 Sykkylven i eldre tid.

Ein har også samla mykje av stoffet til Sykkylven i nyare tid.

I 1962 fekk Sogenemnda tilsegn frå Gustav Weiberg Aurdal om å skrive bygda si gardssoge.

For å få best mogelege opplysningar sette Aurdal opp eit spørjeskjema til utfylling for kvart gardsbruk i heile bygda.

Ikkje alle (på langt nær) har fylt ut skjemaet, men likevel så mange at det var til god hjelp.

Ein har elles fått avskrifter av kyrkjebøker, tingbøker, skiftebøker m. m., og Gustav Weiberg Aurdal har lagt ned eit sers grundig og godt arbeid.

Sykkylven heradstyre har gjort vedtak om at gardssoga ikkje bør vere på meir enn tre band av omsyn til kostnaden.

Arbeidet med gardssoga for heile bygda er kome langt på veg, og manuskriptet til første bandet har lege ferdig ei tid.

Kjem det ikkje noko i vegen, skal dei to andre banda vere ferdige om ikkje så lenge.

Ikkje minst gardssoga skal minne oss om ætter og einskildpersonar som har rudt og bygt i desse grendene, og minna skal leve mellom oss og dei ætter som kjem etter oss.

Sykkylven Sogenemnd, november 1968

J. Eidem

Føreord [\(Innhaldsliste\)](#)

til ny utgåve av gardssoga band I.

I 1984 vart bygdesoge- og museumsnemnda utselde for band 1 av gardssoga for Sykkylven. Denne boka kjem no i ny utgåve, men med fylgjande tillegg:

I denne utgåva har vi ført over frå gardssoga band II 56 sider som gjeld gnr. 15 Klokkehaug og gnr. 16 Nakkegjerd (Gjerde). Dessutan har vi prenta eit tillegg til boka der det er teke med personar som ikkje var med i første utgåva.

Lesarane skal vidare merke seg: For å spare utgifter har vi ikkje retta sidetala på dei overførde 56 sidene. Vi har heller ikkje retta feil i boka, men det er gjort eit vedlegg.

Sykkylven, desember 1986

Bygdesoge- og museumsnemnda

Øystein Eliassen, formann	Per Langeland	Sverre Andestad
Per Arne Aursnes	Borghild Neset	Per Arne Grebstad
		Bergljot Tandstad.

Avstyttingar i dette bandet:

[\(Innhaldsliste\)](#)

Mynt:

Føre 1813: 1 riksdalar — 6 mark eller 4 ort = 96 skilling.

1816-1876: 1 spesidalar = 5 ort = 120 skilling.

bl. korn.	blandkorn
bnr.	bruksnummer
br.	bruk, brukar
ca.	cirka (om lag)
d.	død
dlr.	dalar
f.	fødd
g. m.	gift med
g. 1. g., g. 2. g.	gift første gong, gift andre gong
gnr.	gardsnummer
lnr.	løpenummer
ml.	mællag, mæle
mrk.	mark, merker
pd.	pund
rbdlr.	riksbankdalar
skl.	skilling
skp.	skjeppe
spd.	spesidalar
«Sykk. i eldre tid»	heradsagronom Ola Tandstad si sogebok «Sykkylven i eldre tid I»
t.	tunne (korn)
utsk. frå	utskilt frå
Utv.nr.	Utvandrarsoga nummer, d.v.s. biograf i- nummer i lektor Martin Gjævenes si sogebok «Utvandrarane frå Sykkylven».

Vekt og mål

1 våg = 3 pund a 24 mark = 72 mark = 18 kg.

1 våg = 4 mællag a 18 mark = 72 mark.

1 skippund = 8 våger. I 1876 vart 1 skippund sett til 160 kg.

1 bytunne = ca. 162 liter.

1 tunne korn i 1600-åra = 4 mæler = 16 fjerdingar = 72 kanner
= ca. 139 liter.

1 tunne korn eller fisk i 1700- og 1800-åra = 3 mæler = 120 potter
= 115,8 liter,

1 skjeppe = 8 kanner = 15,4 liter.

Innleiing av bokskrivaren [\(Innhaldsliste\)](#)

Dette er første bandet av gardssoga for Sykkylven. Hovudvekta er lagd på skildringa av gardane, dei einskilde bruka, småbruka og tomtene med bustader. Ein har prøvt å fylgje eigarar og brukarar attende til 1600-åra gjennom skiftande tider og livskår med glytt frå sosiale og kulturelle tilhøve. Mange gonger kunne det ha vore ynskjeleg å ta med meir forteljande stoff og ættesoge, men av plassomsyn måtte ein late dette vere. Frå først av var det såleis tanken å ta med borna til brukarane så langt attende som kjeldene rekk, men då det er planlagd særskild ættebok for Sykkylven, fann ein å kunne spare inn noko plass her. Difor kjem borna med berre frå 1850-åra i gardssoga. Likevel vil det vere mogeleg for mange å kunne fylgje ætta si bakover i tida. Personar som lektor Martin Gjøvenes har fortalt om i «Utvandrarane frå Sykkylven», har fått biografinummera sine overførde til gardssoga. Sameleis er det gjennom tilvisingar knytt band med heradsagronom Ola Tandstad si sogebok «Sykkylven i eldre tid. I.» Der finn ein og utgreiingar om fornfunn i jorda, tyding av gardsnamn, alder på gardane, topografiske tilhøve, og om tunskipnad på nokre gardar.

Eg er mykje takk skuldig for hjelpsemd og velvilje mange har synt arbeidet med gardssoga. Det er naturleg først å takke oppdragsgjevaren Sykkylven sogenemnd som har gitt meg så frie hender når det gjeld framstillinga av stoffet i dette bandet, og dessutan for gjennomgåing av manuskriptet. Vidare vil eg gjerne rette ein særleg takk til lektor Martin Gjøvenes som har gitt meg stor fagleg hjelp, verdfulle opplysningar og retta mange feil. På same måten vil eg gjerne takke gbr. P. C. Aurdal i Tormodgarden som har vore min lokale konsulent og ei inspirasjonskjelde. Eg vil også rette min beste takk til formannskapssekretær Hans Tu og til Lars Rasmussen Aurdal for avskrivingsarbeid av kjeldestoff, lærar Jon Hole for fotografering av arkivsaker, Ole J. N. Fet og cand. phil. Lars Grebstad for velvilje råd og rettleiingar, og mange andre for gode tenester.

Så langt det innafor rimelege grenser har vore mogeleg har ein

freista å samle opplysningar og kontrollere dei. Likevel kan det vere ting som burde ha vore med som eg ikkje har hatt kjennskap til, og at feil har sneike seg inn. Dei som finn feil, vert bedne om å melde frå om dette då det er tanken å ta med rettingsliste i band II og III av gardssoga som no er i emning.

Velle i desember 1969.

Gustav Weiberg Aurdal.

P.S.

Dei fleste bileta i denne boka er tekne sommaren 1971 av Johan A. Aurdal. Bokskrivaren takkar han hjarteleg for hjelpa.

D.S

Fauskebygda

[\(Innhaldsliste\)](#)

Fauskekammen stig opp frå Ørsnesodden og strekkjer seg austover mot Storevarden og Sandvikhornet. Fjellet står med ryggtafva mot Storfjorden og nordaveret og gir livd til Fauskebygda som ligg i sørhallinga nedover mot Sykkylvsfjorden med ope utsyn mot vest, sør og aust. Det er ei vakker grend. Sol har dei heile året, og om våren grønkast bøane her ute først av alle i Sykkylven. Lengst mot vest ligg garden Ørsnes, så fylgjer Ytre Fauske og Indre Fauske på kvar si side av Fauskeelva. Desse gardane går alle ned til sjøen. Ovafor Indre Fauske som i aust grensar til Ullavika (Aure), kjem gardane Åsen og Hjelle med grense i sør mot Grebstad, og i aust mot Høgres som på mange måtar er mindre fast knytt til Fauskebygda enn dei andre gardane, «Eg høyrer til der eg sjølv vil, anten det så vert Fauskebygda eller Grebstad,» sa gardmannen på Høgres ein gong under eit jordskifte. Høgres ligg i grenselandet til Grebstad. Men gardsvegen går om Fauskebygda, og mykje samkvem har det vore, særleg med folket i Åsen, på Hjelle og plassane som ligg utover Fauskekammen. Desse øvste gardane vert stundom med eit sams namn kalla Fjellet eller Fjella.

På fjellplataet 2-3 km i nordaustleg retning lenger oppe kjem vi til Vass-sætra, som høyrer til Ørsnes, baa Fauskegardane, Åsen og Hjelle. Beitemarka er i sameige og strekkjer seg austover mot Lyshol og Andestad sine sætrehamner. I gamle dagar varde sætreferda opptil 12 veker. No er det stort sett slutt med denne drifta, men folk held sela vedlike og tar til å bygge hytter her oppe. Stølen vert no mykje nytta som utfartsstad.

Eit lite stykke nedafor stølen ligg Sætrevatnet. Folk i grenda bar opp aure i 1870-åra, og her er framleis fisk. Elva frå Sætrevatnet renn nordvestover og stuper seg bratt ned i Storfjorden ved Kyrkjesteinen. I 1882 fekk hotelleigar Carl L. Spørch i Ålesund festesetel på Vass-sætervatna med rett til oppdemming. Han etla seg til å ta is i vatna og selje han i Ålesund. Spørch sette opp tøgbane frå fjellet og ned til Kyrkjesteinen der han bygde ishus. Nokre år skipa han is til Ålesund,

Stølshelg frå Vass-sætra hjå Berta Aursnes, trulova, seinare gift med Severin J. Grebstad. Dei står i seldøra. Vidare Karen Bjerke f. Aursnes, Nelly Grebstad og Thea Aase seinare g.m. Ole Grebstad, ordf. i Ålesund.

men ein vinter sette det inn med springflod og hardt vestaver som reiv ut muren til ishuset. Dermed vart det slutt med verksemda. Muren av ishuset syner enno.

For lenge, lenge sidan kan Fauskebygda ha vore ein gard. At der har vore så mykje sameige vitnar såleis om at her har det ein gong butt folk som åt or same sekk og drakk or same bekk. Eit forliksbrev frå 1730 fortel såleis om ihopeeign både i mark og skog i Ørsnes, Indre og Ytre Fauske, Det var like etter vinternettene det året at opp-sitjarane og eigarane i Ørsnes, Ytre og Indre Fauske saman med fogd Nikolai Astrup, lensmann Peder Honningdal og lagrettemennene Paul Olsen Aure og Jørgen Bårdsen Vik kom saman etter frivilleg avtale for å «bytte vår ringe skog og mark i teiger, hver efter sin lægd med godt forlig i all oppriktighed med stang, snor og mål og dertil stene nedsætte, som at enhver med skjæl kunde holde hævd over sitt, så enhver av oss bekom 8 teiger tilmands hvær på sig.» I 1763 nya dei opp att avtalen. Det synt seg då at Ørsnes og Ytre Fauske hadde nytta ut rennskogen i teigane sine til husbruk, «Da derimod Indre-Fauskes oppsiddere all deres tid ikke har hugget udi sine teiger, men sparet dem, så at all små rennskog som fordum var udelt, lige som lige i Indre-Fauskes teiger, men sparet dem så at de er holdne i hevd og har formeret sig til en smukk og nyttig skog» — — så fann dei andre det rettast at denne skogen burde høyre til Indre Fauske for ettertida om

ikkje nokon frivilleg, anten for pengar eller med samtykke, kunne overlate noko av han.

Ein merkar seg her at korkje Åsen eller Hjelle er nemnd i desse mark- og skogskifta frå 1730 og 1763. I 1733 vert Lars Fauske (Indre) stemnd til tings i Honningdal, og lensmannen Peder Honningdal reiser klage mot Lars fordi han «uden øvrigheden og med-eieres vidende har understået sig at holde en deling mellem Fauske og gården Årsnes». Lars Olsen Indre Fauske møtte ikkje, og saka vart utsett. Seinare høyrer ein ikkje noko meir om henne. Om det her kan vere sikta til ei ny deling, er uklart.

I 1890 var det utskifting av skog og torv i utmarka til Ørsnes, Ytre og Indre Fauske, Åsen og Hjelle, «samt ordning av fellesbruk i havnegangen samme steds». Heimehamna hadde vore sams, og dei ymse bruka fekk no fastslege kor store beiterettar kvar hadde. Torvrettane vart og utskift. Utsiftinga av skogen er det noko uklart med. I 1956 var det nytt jordskifte av skog og heimehamn for alle desse gardane. Skifteretten gjekk då ut frå sameige både i skog og hamn, og både deler vart utlagde til eigedoms grunn til kvart bruk, men så lenge ingen gjerder inn stykka sine, er likevel hamnegangen framleis sams. I den seinare tid har det vore spørsmål om Hjelle og Åsen verkeleg har hatt sameige i skogen med Ørsnes, Ytre og Indre Fauske, Grunneigarane har hatt møte om saka. Lenger har det førebels ikkje kome.

Kvernhusa i grenda har stått ved Fauskeelva. Ørsnes hadde rett til å leie vatn or elva og ned i garden til drivkraft for truskehjula, dersom dei ikkje greidde å skaffe nok flaumvatn i terrenget ovafor husa. Elles har det vore samhald både i helg og yrke mellom desse gardane. Dei hadde jordbrytarlag som gjorde dugnad hjå kvarandre heilt fram til åra etter siste krigen. Det kunne vere 15—20 mann i laget som arbeidde opptil 2 dagar hjå kvar. Det var dei som hadde 32 dagsverk for året i dugnadslaget. Var det eit større tiltak som stod for døra, kunne grenda, som skikken var, få hjelp frå heile bygda. Vegen til Vass-ssetra braut dei såleis gjennom på denne måten i 1912. Truskelag har dei og hatt. I 1915 gjekk gardane saman om å kjøpe ein «Tennfjordmaskin» med ristar. Den første tida leigde dei olje-motor, men då el.krafta kom i 1919, kjøpte dei motor og. i jula var det fast skikk med julegjestebod. Men det var då to bedarlag. Det eine var Ørsnes og både Fauskegardane. Det andre var plassane under Indre Fauske, Åsen, Hjelle og Høgres. Men i gravølslag, bryllaup og barsøl var heile grenda samla.

Fauskebygda høyrer med til Aure skulekrins. Men ei kort tid etter

at Aure hadde fått første skulehuset sitt, hadde Fauskebygda og ytre deler av Aure og Grebstad småskule i ei stove kommunen leigde seg inni hjå Jakobs-Hans i Ullavika. Telefon fekk Fauskebygda først i 1920-åra. Nokre oppsitjarar bygde då privat line frå Aure og heilt ut til Ørsnes. Grendefolket måtte også til Aure for å hente posten sin, men i 1910-15 fekk dei postombering, først 3 gonger for veka i nokre år, seinare kvar yrkedag.

Næringsgrunnlaget har vore jordbruk. Særleg har Fauskegardane hatt ord på seg for å ha godt kornland. Men somme bruk har vore noko brattlendte. Det gjeld særleg dei øvste gardane. Bruka har også hatt bra store buskapar. Storfeet beitte helst i den sørvende bergsida av hamna, medan sauene og geitene, som Fauskebygda hadde mykje av i 1860-åra og utover, kunne nytte ut «geitmarka» i den bratte fjellsida nord mot Storfjorden. Vissaste råsa dit gjekk fra Åsen og Hjelle forbi Dyrstinausa der det elles har vore ein gamal leikeplass for orrfuglen. Gardbrukarane sende mjølka si til Aure meieri så lenge det var i verksemd (ca. 1893-1907), seinare separerte dei kvar for seg og stelte mjølkeprodukta heime til ca. 1923. Ole Aursnes var den første som tok til å sende mjølka si til Sunnmøre Meieri frå denne grenda. Det var i 1922. Året etter kom det fleire med, og dei skipa no køyre-lag som førde mjølka til båten på Aure kvar morgon.

Ved sida av jordbruket har både heimefisket i fjorden og havfisket vintrane og vårane hatt mykje å seie for levemåten. Båt og naust har dei fleste bruk hatt. Det har vore godt laksefiske med lakseverpe (gilje) både i Ørsneset og på Fauske. Fisketurking har også gitt mange ei kjærkomen attåtinntekt. Berga på Ørsnes og fjøra innover langs Fauske-landet eigna seg godt, og det kunne kome både nordlands-jekter og lasteprammar frå Ålesund med fisk som folket i grenda tok hand om på beste måte. Opptil 20.000 torsk kunne ein huslyd tørke for året framover til 1940-åra. Betalinga var på dagløn til å byrje med, 25 øre timen for menn og 10-15 øre timen for kvinner. Seinare vart betalinga pr. 1000 torsk, og prisen var då stort sett det ein kveite-mjølsekk på 100 kg kosta frå tid til tid. Frå 1930-åra tok industrireisinga til å gjere seg gjeldande. Mange søkte innover til fabrikkane på Aure på arbeid, og frå 1940-åra kom også industriverksemdar i gang i Fauskebygda. Ikkje berre dei unge, men fleire og fleire av gardbrukarane og småbrukarane fekk seg godt betalt arbeid på fabrikkane. I 1960-åra var det få «reine» gardbrukarar att i grenda. Dei aller fleste arbeidstakarar henta den største delen av innkoma si frå industrien. Giftande ungdom fekk seg tomter av farsgarden eller hjå

slektningar, og det kom mange nye heimar i grenda. I 1907 var det 31 bruksnummer i heile Fauskegrenda, i 1947 var det 64, og i 1961 var det 94.

Butikk har grenda hatt sidan 1932 då Bernt Fauske starta Fauske Landhandel. I 1955 kom Aursnes Landhandel i Ørsnes. Same året vart det sett opp eit grendefryseri på Indre Fauske.

Utviklinga har gått raskt i Fauskebygda, men på samferdslesektoren har grenda hatt visse vanskar. I eldre tid låg sjøvegen klar til dei ymse farleier, men då båtutene tok over, måtte folk til Aure for å kome om bord. Det er 4 km frå Ørsnes til Aure. Den gamle bygdevegen gjekk opp den bratte Ryggja-brauta frå Ullavik og vidare utover plassane på Indre Fauske, med kvelvingsbru frå 1887 over Fauske-elva og vidare gjennom tunet på Ytre Fauske før vegen bar ned til Ørsneset. Vegstykket frå Ullavik til Fauske-elva vart omlagd først i 1920-åra og kom då lenger ned og nærare sjøen. Frå Ullavika går vegen til Fjella. Denne vegen kan no køyrast med bil etter utbetringsarbeid i slutten av 1950-åra. I 1915 kravde oppsittjarane i Fauskebygda at mjølkebåten i ruta Straumgjerde-Ålesund også måtte ta opp Ørsnes som stoppeplass kveld og morgon. Det var m/b «Aure» som gjekk då. Men det kom avslag frå styret: «Strømmegjerdruten er allerede så betyngt at man fortiden ikke kan imøtekomme andragendet».

I 1931 sette dr. B. Weiberg-Aurdal inn den nybygde ferja si, «Raana», i rute Magerholm-Ørsnes. Saman med Ole Aursnes bygde han kai i Ørsnes, og dermed hadde Fauskebygda vilkår for gjennom-gåande bilruter og ei lettare samferdsle. Ferjeruta til «Raana» vart seinare lengd til Aure, men då Møre og Romsdal Fylkesbåtar tok over ferja nokre år etter, vart det slutt med Ørsnes som stoppeplass. Den nye tanken om sambinding Ørsnes—Magerholm var likevel framleis levande. Valet av ferjestad stod mellom Ørsnes og Aure, og spørsmålet skapte hardt ordskifte. På eit møte i fylkestinget i 1939 vart det så gjort vedtak om ferjestad på Ørsnes i samband med den nye riksvegen til Stranda. Den nye riksvegen er no stukken ut langs strandlina gjennom Fauskebygda, og arbeidet med veg og ferjestø tar vel til i næraste framtid.

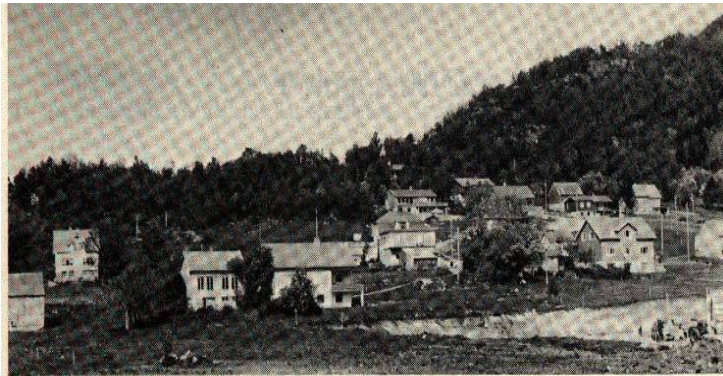
ligg ved sjøen ytst ut mot Ørsnesodden og grensar i aust til Ytre Fauske og i nord til den sams utmarka og Storfjorden. Namnet er skrive Aarsnes i 1603, Årnes i 1606, og Aarsnes i 1666 og 1723. (Om namnetydinga og dei gamle gravhaugane sjå Sykk. i eldre tid. I.) Eigentleg er det to oddar som stikk ut frå Ørsnes, ein søre, og ein nordre der det etter tradisjonen skal ha stått ein «vitre». Ein gong i tida skulle der gå vakt dag og natt kring denne viten som hadde utsyn til Liavågen og Langeskipsøy og Hovdenakken. Odden vert kalla Havhanslaupet, og namnet skal han ha fått etter ein røvar som heitte Hans. Sjå «Sykkylven i eldre tid»⁵ s. 353.

Naturfenomenet med luftstraumen som stig opp gjennom ei opning i jorda på Ørsnes og som Peder Fylling skildrar frå ein tur dit i 1877, kan ein framleis både høyre og røyne. Det er også klare merke etter dei gamle gravhaugane. Ørsnes må vere ein gamal gard, og folk må ha vore busett her alt i vikingtida og kanskje før. Det kan vere mogeleg at garden har vorte liggande øyde etter Svartedauden (1349-50). Tiendepenninglista frå 1520 nemner ikkje brukarar på Ørsnes, men garden kan på ein eller annan måte ha falle ut. Kring 1600 er det 2 brukarar, og kanskje ein liten husmannsplass, så kjem ein bolk med berre 1 brukar att til 1758, sidan 2 bruk fram til 1896 då det vert 3 bruk. Først på 1800-talet er det nemnt ein liten husmannsplass, Aursnesgjerdet, som truleg er førelauparen til Buvik. Ein annan husmannsplass i Ørsneset var Løypeplassen, truleg rudt i 1840-50-åra.

Gamletunet i Ørsnes låg like vestafor der Olestova no står, på ei tørr lita høgde med fritt utsyn til alle leier. Straks vestafor var ei sikker vasskjelde.

Olegarden, bnr. 2 fekk nytt stovehus ca. 1850, og gamlestova vart så flytt til Petterbruket og sett opp att der etter utskiftinga i 1859. No er det nye hus på bruka i Ørsnes.

Det kan sjå ut til at Ørsnes låg i ei viss sameige med Fauskegardane fram til 1730 då det som alt nemnt under Fauskebygda vart gjort

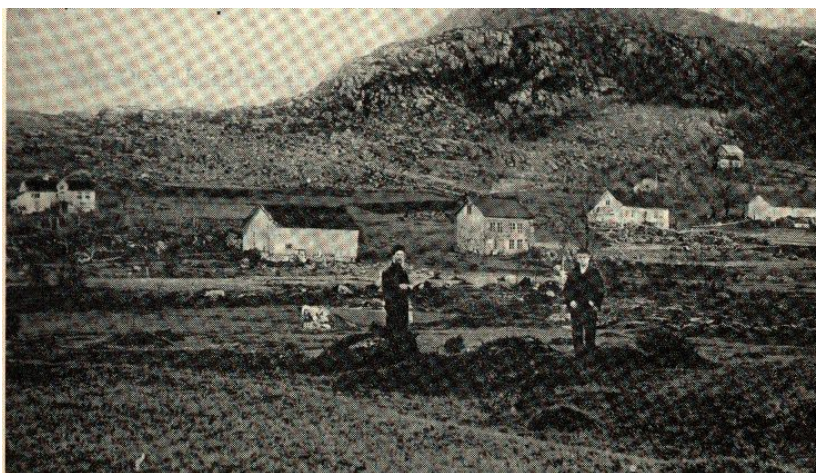
Ørsnes våren 1971. Frå venstre Pettergarden, Ottanusgarden (Nerigarden) og Nyttun bnr. 12. Til høgre Olegarden. Ovafor ligg nybyggjarstroket som strekkjer seg innover mot Fauske Ytre.

I framgrunnen frå høgre ser vi i tufta til Møre Transformatorfabrikk sitt store tilbygg.

ein frivillig avtale om byte av skog og mark slik at kvart bruk fekk sine faste teigar. Avtalen vart nya opp att i 1763. Det var då far og son som hadde kvar sin halvpart i Ørsnes frå 1758. Den endelege delinga av innmarka og skogen mellom desse to bruka i Ørsnes kom først i 1859 etter minneleg jordskifte. Bytet vart då lagt i rett line frå sjøen og til ein stad som vert kalla Stigen. Ei bu-trø (geil) utgjorde bytet frå husa til utmarka. Olebruket, bnr. 2 hadde gamle-åkrane sine nedover mot sjøen, «Fløten», ein åker innafor løa og ein nedafor løa, «Bjerke-åkeren». Petterbruket, bnr. 1, hadde ein åker utafor og ein ovafor tunvegen. Den siste vart kalla Bakkar-åkeren.

Kvern er nemnt i Ørsnes alt i 1661. I 1717 skatta dei 8 skl. av henne. I 1791 var det også 1 kvern. Seinare hadde dei to bruka kvar si kvern. Dei stod i Fauske-elva, men er no mykje til nedfalls. Dei to bruka hadde også kvar sitt truskehjul. Vasshjulet til Olegarden stod like ovafor Oleløa, medan vasshjulet til Petterbruket stod ca. 30 m vest for Olestova. Dei samla flaumvatn i open veite i terrenget ovafor husa, og bruka kunne såleis truske berre i flaumtider. Vart det vanskeleg a skaffe nok vatn, hadde Ørsnes rett til å leie vatn frå Fauskeelva, først ned til Storeåren på Ytre Fauske, og derifra etter vegveita ned til Ørsnes. Garden hadde litt utslætte i bergsida innafor Buvika. Det var Rabben og Slætta, eit par-tre dagars slått for 2 mann. Dei meisa graset ned til sjøen og rodde det heim i båt. Garden har moldtak i Dyrstimyra og i sætremarka, men det har vorte lite nytta.

Ørsnes har og hatt lakseverpe i langsameleg tid, nemnt t. d. 1717.

Ørsnes fra ca. 1903- Fra venstre Pettergarden, Ottanuscgarden (bnr. 4) og Ole garden. Ovafor Ole-løa ser vi husa på Tomasplassen. Dei to karane i framgrunnen er frå venstre Ole Aursnes og Petter Ottanussen Aursnes. Ein legg elles merke til at det er heilt snautt for skog i bergsida ovafor bømmarka.

I 1724 heiter det at det er «l ringe laxeverpe med lidet udbytte». I 1738 betalar Ørsnes 32 skl. i skatt til kongen av lakseverpet sitt, og det er dobbelt så mykje som lakseverpet i Ullavik betalar, så det kan ikkje ha vore så ringt likevel. I seinare tid vart det to lakseverpe i Ørsnes, eit nordafor odden og eit sørafor. Dei vart utbygde med gilje, seinare er det blitt nytta kilenot. Verpa var sameige fram til 1935 då Petter bruket ved jordskifte fekk verpet nord om odden og Olebruket fekk verpet sør for odden.

Ørsnes har også fått sine fabrikkar. Kring 1937 starta Harald Rogne Aursnes Fiskegarn fabrikk som no gir arbeidsplass til 25-30 kvinner og menn. Oddvar Rieve Kristiansen flytte i 1963 frå Ikornnes med Møre Transformatorfabrikk og sette opp nytt bygg på Ørsnes. Det gir plass til 20-30 mann. Petter Mathiassen Aursnes har frå ca. 1945 drive delproduksjon av stolar og sofaer, og har 2-3 mann i arbeid.

EIGARAR

I 1620-åra var Ørsnes «herremannsgods», dvs. adelsgods. Mest truleg var det Rosenkrantzfamilien, ei dansk høgadelsætt, som åtte Ørsnes. Kring 1640 kjøpte borgarmeister i Bergen, Rasmus Larsen Stud, mykje av Rosenkrantzgodset som var liggjande på Sunnmøre, og det er tru-

leg gjennom denne handelen Rasmus Larsen har fått hand om Ørsnes. Han hadde ei tid vore styrar både av Giskegodset og Rosenkrantzgodset. Dotter hans, Margrethe, seinare ofte kalla Margrethe i Hanken, ervde Ørsnes. Ho var 1. g. gift med Henning Hansen Smith som også ei tid var styrar av Giske- og Rosenkrantzgodset. Då han døydde, gifte Margrethe seg opp att med den søkkrike borgundpresten, mag. Christopher Hiermann, som såleis også fekk hand om Ørsnes, Då han døydde i 1689, ser det ut til at Ørsnes går over til ein son Margrethe hadde frå første ekteskap: Christen Henningsen Smith, rådmann i Bergen. I 1705 er Ørsnes kome i Ole Larsen Abelset si eige, og frå han går garden over til Peder Honningdal. I 1749 sel han garden med lakseverpe til kammerråd Ole Alsing for 200 rdl. Og i 1763 vart garden selt til dei to påbuande brukarane Jacob Larsen og Lars Jacobsen Ørsnes. (Sjå meir under brukarar.)

MATRIKKELGARDEN ØRSNES

vart i 1660-åra rekna i skatteklasse med «Ødegårder der ringere er end halve gårder». Skylda var først på 1600-talet 1½ våg fisk, men ved matrikuleringa i 1666 vart skylda sett ned til 1 våg 18 mrk. og heldt seg sidan uendra fram til 1838 då det var ny skyldsetting 3 rdl. 3 ort. Denne skylda vart revidert i 1890 til 7,13 skyldmark.

Leidangen som var den faste skatteutgifta til forsvaret, heldt seg på 3 kalvskinn opp gjennom heile 1600-talet. I 1705 var leidangen 1 ort og i 1714: 1 mrk. 14 sk.

Tienda var i 1636 på 5 fjerding korn, i 1666 1 tønne 1 mællag havre og ½ pund ost, i 1717 1 t. havre og 12 mrk. ost, og i 1724 1½ t. havre og 12 mrk. ost.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN, BUSKAP OG AVLING

1626: 2 mann, sår 4 t. korn

1644: 1 mann

1658: 1 mann som skattar av 1 hest, 8 kyr, 2 geiter, 1 sau og 1 okse

1661: ringt kvernbruk og brenne vedskog.

1666: 1 mann, sår 4 t., avlar 12½ t., Fôrar 14 naut og 1 hest. Brenne fang med eit «ringe lakseverpe til».

1717: 1 mann, sår 3½ t. havre og avlar 15 t. Fôrar 12 naut og 1 hest. Brennefang. Eit lite lakseverpe som er taksert under garden, ei lita bekkevern.

- 1724: 1 mann, sår 3½ t. havre, avlar 12 t. Fôrar 14 naut og 1 hest.
Brennefang, eit lite lakseverpe. Sæter. Garden er lett vunnen til
«kyr og korn».
- 1802: 2 mann. Turvande brennefang til garden. Sommarbeite til bu-
skapen i utmarka. Garden har eit lite lakseverpe. Kornavlinga
er årvisst og gir ca. 5 foll.
- 1845: Sånaden er 2 t. bygg, 4 t. blandkorn, 6 t. havre, og 4 t. poteter,
og der er 2 hestar 17 kyr, 20 sauer, 10 geiter og 1 svin.
- 1865: Hamnegangen er mindre god, farefull og knapt tilstrekkeleg.
Det er ikkje nok skog til husbruk, og lite skogsprodukt å selje.
Men garden er lettbrukt og ligg mykje godt til for samferdsla.
2 lakseverpe ligg til garden.

BRUKARAR

Først på 1600-talet og framover til ca. 1630 var det to på lag jamstore bruk og truleg ein husmannsplass i Ørsnes.

BRUKA

Peder sit som brukar av halve Ørsnes frå 15?? til ca. 1615. I 1606 legg han ½ mæle korn i tiend. Ein husmann som heiter Peder, er nemnd i Ørsnes i 1611. Han bet. ½ dlr. i skatt. Det kan vere same karen som no er komen over på kår.

Rasmus er nemnd i skattelistene som brukar frå ca. 1615 til ca. 1621. I 1620 betalar han ½ mæle korn i tiend.

Elling Rasmussen. Brukar frå ca. 1621 til ca. 1625. Han kjem i økonomiske vanskar, og i 1626 høyrer vi at han har gått frå bruket og fer rundt i bygda og tiggjar. I hans stad er det komen ein

Anders Olsen Riksheim. Brukar fra ca. 1625 til ca. 1630. Anders har vore dreng på Riksheim før han vart gardmann i Ørsnes.

BRUK B

Enkja (namn ukjent) brukar den andre halvparten i Ørsnes frå 15? til ca. 1609.

Ole Pedersen, br. frå ca. 1609 til ca. 1626. Ole er ein av dei som vert utskriven til Kalmarkrigen i 1611 og som må reise til Svinesund for å kjempe mot svenskane. Han kom seg nok velberga heim att, for namnet hans går att i skattelistene i åra framover. I 1620 legg han 2½ fj. korn i tiend, men i 1626 ser det ut til at han er komen på kår, og at det er ein ny Ole som har teke over.

ØRSNES VERT EITT BRUK ATT

Ole (?) tar over bruk B. ca. 1626, og frå ca. 1630 tar han også over bruk A., slik at han sit med bygselen av heite Ørsnes, 1½ våg fiskeleige, til han gir frå seg ca. 1647. I 1631 betalar han tienda med 1 mæle ½ fj- korn og leidangen med 3 kalvskinn. Kopp-skattelista i 1645 fortel at Ole er gift. Han har ei jente på garden og dessutan husmannen Lars og kona hans.

Etter Ole kom

Jørgen Pedersen f. ca. 1613. Br. ca. 1647 til ca. 1680. Han legg 5 sylvmark 5 skl. i kvegskatt i 1658 av ein buskap på 1 hest, 8 kyr, 2 geiter, 1 sau og 1 okse. I 1666 heldt han knekten Peder Olsen.

Desse borna er nemnde: Peder f. ca. 1657. Tormod f. ca. 1661 (g. til Grebstad?). Joen f. ca. 1665.

Enkja etter Jørgen har truleg gift seg opp att med

Knut Gulliksen Andestad (f. ca. 1644, d. 1729). Br. ca. 1680-1729. Han var lagrettemann og ein vyrd kar i bygda. Åtte dagar etter jonsok i 1715 braut det ut lauseld på garden hans og husa strauk med. Året etter må Knut søkje om å vere fri skatten medan han med si og godtfolks hjelp får bygge opp att husa. I 1728 vart Knut stemnd av Hans Møller for å ha arbeidd på ein sundag. Han hadde køyrt korn «av nødverge før og efter preken av frygt for dette aars idelig regn og haardt vejr.» Bot: 1 lod sølv til Molde hospital. Knut hadde i 1701 ein stykson Ole Joensen som då tente på Vik. Det er kanskje same karen som nokre år seinare bygsla noko over halve Ørsnes, men han vert no kalla

Ole Jørgensen f. ca. 1666. Br. 1705 til ca. 1709. Bygselbrev i 1705 frå Ole Lauritsen Abelset på 3 mællag. Kor lenge Ole sat i Ørsnes, er noko uklart, men truleg flytte han til Grebstad og fekk seg bruk der i 1709. Både i 1711 og i 1717 er Knut Gulliksen atter nemnd som brukar åleine.

Jørgen Simensen Tjønes (f. 1700, d. 1743) g. 22/2 1730 m. enkje Brit Styrkersdtr. Ørsnes, (f. 1679, d. 1746). Ho er kanskje enkje etter Knut Gulliksen. (?) Jørgen får bygselbrev av Peder Honningdal i 1730 på 1 pd. 12 mrk. fiskeleige i Ørsnes, og han blir sitjande på bruket til han døyr. Det er i hans tid (1730) oppsitjarane på Ørsnes, Ytre og Indre Fauske saman med eigarane av desse gardane gjer frivillig avtale om skifte av skog og mark slik at kvart bruk får sine faste teigar. Jørgen er i dette jordskiftet nemnd saman med

Jetmund Larsen Ørsnes, men det har ikkje vore mogeleg å finne att dette namnet i andre tilgjengelege kjeldeskrift frå denne tida. Der-

imot er her ein *Salmund Larsen Ørsnes*, (f. ca. 1700, d. 1742) g. 1729 m. Marte Olsdtr. Grebstad (f. 1696, d. 1742), Bygselbrev på 2½ mællag i 1730. Han er i Ørsnes til i slutten av 1730 åra, men flytter så til Grebstad. Både han, kona hans og borna Ole 9 år og Kari 6 år døyr ved same tid og vert jordfest same dagen, 17. juni 1742. Kven som har dette bruket i Ørsnes kring 1740-åra er litt uklart. I 1742 blir brukaren kalla

Jørgen Knudsen, men han må ha vore der berre ei kort tid. Heile Ørsnes synest å gå over til

Jakob Larsen Riksheim (f. ca. 1707, d. 1783) g. 1734 m. Berte Knutsdtr. Aure frå Bakkane (f. ca. 1709, d. 1776). Br. 1735-1773.

Born: Guri f. 1734 på Riksheim. Lars f. 1737 på Ørsnes. Tar over halve bruket. Sjå bnr. 2. Anne f. 1740. Knut f. 1742, Knut f. 1743. Jakob f. 1746. Tar over halve bruket. Bnr. 1. Berte f. 1749, d. ug. 1781. Siri f. 1752, d. 1765.

Bygselsetel i 1735 på 2½ mællag frå Peder Jetmundsen, men brukar visstnok seinare heile garden til 1758 då sonen Lars får bygsel på halvparten. (Sjå bnr. 2.) Vi får no jamt 2 bruk framover på Ørsnes, men det ser ut til at brukarane bur i same stovehuset heilt til ca. 1850. Løa nytta dei saman i enda 10-15 år.

Jakob Larsen var lagrettemann. Han sat att med halve Ørsnes, og dette bruket vart seinare kalla

PETTERGARDEN, bnr. 1.

I 1763 er Jakob Larsen Ørsnes, som han kallar seg, med og nyår opp att avtalen om jordskiftet frå 1730, og same året (1763) handlar han med jordeigaren, kammerråd Ole Alsing, og kjøper av han bruket sitt, 1 pd. 21 mrk., med bygsel og landskyld og halvdelen av lakse-verpet som ligg under Ørsnes, for tils. 150 rdl.

Jakob sat som brukar og eigar fram til 1773. Då tar han kår og let over bruket til sonen

Jakob Jakobsen Ørsnes (f. 1746, d. 1803) g. 1774 m. Lisbet Jørgensdtr. Hellen (f. 1752, d. 1804).

Br. frå 1773 til 1800.

Jakob betalte 145 rdl. for bruket då han kjøpte av far sin og fekk skøyte i 1773. Kåret han legg til foreldra er 1 t. bygg, 5 t. havre, og dessutan for til 2 kyr, 3 geiter og 2 sauer.

Born: Jørgen f. 1775, g. 1810 m. enkje Ragnhild Pedersdtr. Aure. Ole f. 1777, g. på bruket. Berte f. 1779, d. som spebarn. Jakob f.

1780, d. som spebarn. Berte f. 1782. Jakob f. 1785. Peder Laurentius f. 1785. Johanne Marie f. 1786, Jakob f. 1787. Peder Olaus f. 1790, d. 1 år gamal. Berte Elene f. 1792.

Etter Jakob får son hans

Ole Jakobsen (f. 1777, d. 1830) g. 1800 m. Marte Olsdtr. Bjørnevik (f. 1773, d. 1847) skøyte på bruket 1 pd. 21 mrk. i 1800 for 99 rdl. Brukar til 1822.

Born: Ole, f. 1801. Jakob Andreas, f. 1803, g. 1830 m. enkje Mads Christensdtr. Riksheim. Han var 28 år, ho var 65 år. Lars Henrik f. 1807, g. 1834 m. Berte Marie Rasmusdtr. Hatlemark. Andreas f. 1810.

Bruket vart i 1802 verdsett til 110 rdl. og buskapen var 6 storfe, 1 hest, 14 småfe. Sånaden 2 t. havre og 1 t. halvbygg eller blandkorn.

I 1822 går bruket på nytt over til framand eige. Kjøpmann Jens Winje i Tusvik får skøyte på 1 pd. 21 mrk. for 100 spd. og Ole og Marte får kår av sonen Ole som same året får bygselbrev på bruket av Jens Winje. Etter at Ole er død i 1830, gifter enkja Marte seg opp att 1833 m. em. Jacob Hoverson Andestad, og 3. g. i 1838 m. em. og plassemann Lars Knudsen Jarnes.

Ole Olsen (f. 1801, d. 1868) g. 1. g. 1822 m. Eli Olsdtr. Skuset (f. ca. 1780, d. 1852), g. 2. g. 1853 med enkje Marte Heljesdtr. Hjellegjerde (f. Lade 1802, d. 1866). Bygslar bruket av kjøpmann Jens Winje i 1822, og legg kår til foreldra sine. Brukar til 1840.

Garden Ørsnes som tidl. har hatt matrikelnr. 105, får i 1838 nytt matr. nr. 62. Ole sitt bruk får løpenr. 161, og ny skyld 1 sk.dlr. 4 ort,

Ole la av eid til konstitusjonen og fekk røysterett i 1832. Vart blind i 62 års alderen.

Ole hadde visstnok ikkje born som voks opp, og han let bygselen av bruket gå over til tremenningen sin som han delte stovehus og løe med i Ørsneset og som sat som både eigar og brukar av den andre halvparten i Ørsnes, (bnr. 2) nemleg

Peter Jakobsen Ørsnes (døpt Lars Peter) (f. 1795, d. 1858) g. 1819 m. Agnete Marie Jensdtr. Fauske (f. 1797, d. 1886). Br. frå 1840 til 1858. (Meir om Lars Peter og huslyden sjå under bnr. 2).

Lars Peter fekk bygselbrev i 1840 frå Lars Tommesen gift m. Emte, dotter til Jens Winje i Tusvik, og Lars Peter la kår til føremannen sin Ole Olsen (Litle-Ole) og kona hans. Dermed sat Lars Peter som brukar av heile Ørsnesgarden og eigar av halve, nemleg bruket som seinare fekk bnr. 2. Han sette opp nytt stovehus på bnr. 2 før han døydde, og dotter hans, Anne Petrine g. m. Ole Christensen Tynes

tar over bnr. 2. Bruket som Litle-Ole hadde hatt, går over til Lars Peter sin son

Peter Olaus Joakim Petersen Ørsnes (f. 1831, d. 1909) g. 1858 m. Jakobine Karoline Marie Olsdtr. Andestad (f. 1839, d. 1918). Br. frå 1858 til 1885.

Born: Olave Petrine f. 1861, d. 1961, g. m. Lars Otterstrøm. Ottanus f. 1863, g. på bruket. Nikoline f. 1866. Peter Andreas f. 1869. Sjå Utvs. nr. 143. Marte f. 1871. Sjå Utvs. nr. 142. Anna f. 1875, g. m. Johan Torvik, Herøy. Busett i Ålesund. Mathias f. 1875, g. på bruket. Karen f. 1878. Sjå Utvs. nr. 141. Agnete f. 1872, g. m. Andreas Sylte, Vanylven. Karoline f. 1881 g. m. Jens Jensen, Ålesund.

I 1859, året etter at far til Peter Olaus var død, vart det halde minneleg utskifting på Ørsnes for desse to bruka, og no vart både åker, england og skog endeleg delt. Peter Olaus tar då over dette bruket, og vert buande i gamlehusa på garden. Systera er komen over i nyehuset på bnr. 2, men fjøs og løe har dei framleis nokre år i lag til bnr. 2 får opp nytt fjøs. Peter Olaus og kona hadde frå først av bruket på bygsel, seinare vart del sjølveigarar. I skiftet etter Emte Tommesen i Tusvik i 1844 vart dette bruket i Ørsnes utlagt til sonen Jens Tommesen for 200 spd. Han selde det i 1860 til Ole Martines Jakobsen Andestad for 380 spd., som i 1871 let svigerson sin Peter Olaus Petersen Ørsnes få skøyte på bruket for 200 spd.

Peter Olaus la kår til den tidl. bygslaren Ole Olsen Ørsnes og kona Marte så lenge dei levde, og han la også kår til mor si, Agnete, på bnr. 2, så lenge ho levde.

I 1864 var Peter Olaus sitt bruk på 17 mål dyrkajord av «meget god be.sk.het» og 50 mål godt england. Sånaden var ¼ t. bygg, 3 t. bl. korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. Avlinga vart rekna til 2 t. bygg, 17 t. bl. korn, 18 t. havre og 20 t. poteter. Han fødde 1 hest, 7 storfe og 15 småfe. Om lag halvparten av småfeet var geiter. Ca. 10 år etter har dei fått 2 hestar på bruket, og ein gris. Peter Olaus dreiv elles lakseverpet.

Etter Peter Olaus kom sonen

Ottanus Petersen (f. 1863, d. 1905) g. 1892 m. Olave Ellingsdtr. Drotninghaug (f. 1869, d. 1949). Br. frå ca. 1885 til 1896 då garden blir delt. Sjå sidan under bnr. 4.

Born: Peter f. 1893, d. 1930. Fiskar og gardbrukar (bnr. 4.) Edvin f. 1897. Utvs. nr. 139. Anna f. 1892 g. m. Lars Sjøholt, Ane Eline f. 1895, d. 1948. Severine f. 1900. Utvs. nr. 138.

Ottanus Petersen fekk skøyte frå far sin på denne garden, bnr. 1

og halvparten av Løypeplassen for kr. 2 584,- i 1885, men det kan sjå ut til at faren framleis sat nokre år som brukar. I 1892 får Peter Olaus og Jakobine kår frå Ottanus. Garden har i dei siste par generasjonane spunne på seg ein heil del gjeld, og det vert tungt for Ottanus å greie seg. Han vert dessuten sjuk. I 1896 vert garden delt i to like store deler, kvar med 1,76 mark i skyld. Ottanus tar over parsellen «Odd» som får bnr. 4. Sjå denne.

Bror til Ottanus held fram som brukar på bnr. 1. Det er

Mathias Petersen Aursnes (f. 1875, d. 1961) g. 1905 m. *Johanne Marie Larsdtr. Straume* (f. 1870, d. 1948). Br. frå ca. 1896 til 1940. Seinare brukte dei saman med sonen nokre år.

Born: *Laura* f. 1907, d. 1918. *Hjalmar* f. 1909. *Petter* f. 1911, g. 1942 m. *Laura Sunde, Spjelkavik*. *Martin*, f. 1913, g. 1945 m. *Ingrid Vidhammer, Stordal*.

Mathias fekk skøyte i 1899 frå bror sin Ottanus på denne halvparten som var att etter kløyvinga for kr. 2000,-. Denne halvparten hadde framleis bnr. 1 og skylda var den same som for andre delen av bruket, bnr. 4, dvs. 1,76 skyld-mark.

Mathias fekk mange tunge tak å ta på bruket. Jorda var svært steinfull, og han kørde fleire tusen lass stein ned i fjøra. Ca. 25 mål full-dyrka han med hakke, reke og spett. Om somrane var han og heile huslyden i arbeid med fisketurking heilt fram til 1938. *Mathias* sette opp både løbebygg og stovebygg på garden. Han bygde også sel.

Sonen

Hjalmar Mathiassen Aursnes f. 1909 fekk skøyte på bruket av foreldra sine i 1940. Første åra brukte han garden saman med foreldra som seinare gjekk over på kår. I 1952 leigde *Hjalmar Aursnes* bort eit stykke av bruket på åremål for heimevernet. Han har vølt og modernisert husa på garden. Om somrane driv han laksefiske med kile-not. Han har fått hjelp på bruket av bror sin

Martin Mathiassen Aursnes f. 1913 g. 1945 m. *Ingrid Toresdtr. Vidhamar* f. 1925.

Born: *Magnar* f. 1946. *Liv* f. 1948 g. 1967 m. *Ove Olavsens Ramstad*. *Turid* f. 1951. *Vigdis* f. 1955

Martin Aursnes arbeider på fabrikk. Om somrane slår han inn ein del høyr på ymse bruk, og fôrar no for seg sjølv m. a. ei følmerr. Han har elles handla ein del med krøter.

OLEGARDEN, bnr. 2.

Lars Jakobsen Ørsnes (f. 1737, d. 1794) g. 1759 m. Ingeborg Jetmundsdr. Kurset (f. 1735, d. 1815) får bygselbrev i 1758 av kammerråd Ole Alsing på 2½ mællag (dvs. halve Ørsnes) som han brukar til 1791 då han tar kår. Lars var lagrettemann. I 1763 stadfester han og nyår opp att avtalen om jordskiftet frå 1730, og same året, 1765, løyser han ut bruket og lakseverpet av Alsing for 150 rdl.

Born: Birte f. 1760 g. 1784 m, Helge Olsen Kjemphol. Peder f. 1761. Jakob f. 1764, død 1 år gml. Jetmund f. 1766, d. 10 år gml. Jakob f. 1769 g. på bruket. Marte f. 1772 g. 1794 m. Jørgen Jørgensen Eidem. Siri f. 1775 g. 1797 m. Knut Ellingsen Grebstad. Etter Lars kom sonen

Jakob Larsen Ørsnes (f. 1769, d. 1834) g. 1794 m. Edel Pedersdr. Høgres (f. 1772, d. 1844). Br. 1791-1819.

Born: Lars Peter f. 1795 g. på bruket. Anne Petrine f. 1798 g. 1818 m. Peter Severin Jensen Fauske på Grebstad (Severingarden). Iver Andreas f. 1800 g. 1828 m. Karoline Jørgensdr. Vik. Dei tok over Fenrikgarden på Vik,

Jakob Larsen var lagrettemann. I 1804 utførde han ein bergingsdåd på Fauskevika då han berga Lars Rasmussen Grebstad frå havsnaud. Sjå Grebstad bnr. 20.

Bruket til Jakob vart i 1802 verdsett til 110 rdl. Sånaden var 2 t. havre, 1 t. halvbygg, og avlinga vart rekna til 5 foll. Buskapen: 1 hest, 6 storfe og 14 småfe. Etter Jakob kom sonen

Lars Peter Jakobsen (f. 1795, d. 1858) g. 1819 m. Agnete Marie Jensdr. Fauske (f. 1797, d. 1886). Br. frå 1819 til 1851.

Born: Karen Marie f. 1817. Foreldre: Peter Jakobsen Ørsnes og Bastianne: Knutsdr. Vik. Sjå Aure bnr. 48. Karen Marie vart g. m. Ole Karolussen Brudevoll i Jetmundgarden.

Born i ektesk.: Jakob f. 1820 g. 1842 m. Tomasme Emmanuelsdtr. Slettebakk, Skodje. Johanne Elisabeth Marie f. 1822. Elling Johan *Ottanus* f. 1823. Han tok over Løypeplassen. Anne Petrine f. 1827 g. på bruket. Petter Nikolai Gregorius f. 1829, flytte til Reiten på Blindheim. Petter Claus Joakim f. 1831, tok over bnr. 1. Jens Johan Martinus f. 1834, d. 1852. Eline Johanne Susanne f. 1836. Bernt Johan f. 1838 g. 1860 m. Severine Charlotte Pedersdr. Grebstad. Flytte til Kvasnes.

Lars Peter får i 1819 skøyte frå far sin på 2½ mællag med hus og

herlegdomar for 100 rdl. Han eig også Ellingplassen på Indre Fauske, gnr. 3 bnr. 11, som han løyser av verbror sin Lars Jensen Fauske i 1830.

Lars Petter har ei tid baa bruka på Ørsnes (sjå bnr. 1). Som nemnt bur alle under same tak og har dyra i same fjøsen, men ei deling har det no likevel vore.

I 1845 har Lars Peter denne sånaden på baa bruka: 2 t. bygg, 4 t. bl, korn, 6 t. havre og 4 t. poteter. Buskapen var tils.: 2 hestar, 17 kyr, 20 sauer, 10 geiter og 1 gris.

Den delen som Lars Petter åtte, bnr. 2, fekk i 1838 matr. nr. 62 løpenr, 162, og skylda omrekna frå 1 pd. 21 mrk. til 1 sk.dlr. 4 ort. I 1851 vart halve Løypeplassen skylddelt frå dette bruket for Lars Peter sin son Elling Ottanus. (Sjå bnr. 3.)

Kring 1850 tok Lars Peter til å emne på stovehus på bruket sitt som tidl. hadde vore huslaust. Det vart ei av dei aller første lemmstovene i bygda (lem over *heile* huset). Det vert fortalt at huset stod ferdig til innreiing då versonen tok over, nemleg

Ole Johannes Christensen Tynes (f. 1824, d. 1913) g. 1851 m. Anne Petrine Petersdtr. Ørsnes (f. 1827, d. 1892). Br. frå 1851 til 1881,

Born: Lars Karl f. 1852, g. på bruket. Peder Andreas f. 1860. Utvs.nr. 137. Anna Petrine f. 1869, d. 1875.

Ole fekk skøyte på bruket av verfar sin i 1851 for 270 spd. og mot kår til Lars Peter og Agnete. Ole var flink smed, og det vert fortalt at noko av det første han gjorde då han kom til Ørsnes, var å smi hengsler til dørene på nyehuset. Seinare sette han opp løe. I 1859, året etter at Lars Peter var død, vart det halde minneleg utskifting av åkerland, england og skog mellom dei to bruka i Ørsnes som dermed var endeleg delt.

Etter matr.oppgåva frå 1864 hadde bruket 17 mål dyrka åker og eng og 48 mål england. Sånaden var ¼ t.bygg, 3 t. bl.korn, 4½ t. havre og 4 t. poteter. Avling: 2 t. bygg, 18 t. bl.korn, 20 t. havre og 24 t. poteter. Buskap: 1 hest, 7 storfe og 15 småfe. Av dette var det ca. 4 geiter. Eit ti-år seinare hadde dei og ein gris i fjøset. Etter Ole Christensen kom sonen

Lars Karl Olssen Aursnes (f. 1852, d. 1921) g. 1881 m. Berte Oline Olsdtr. Løset (f. 1858, d. 1944). Br. frå 1881 til 1924.

Born: Anna f. 1882 g. m, løytnant Bastian Aursnes. Sjå under bnr. 5 Aursnes. Karen f. 1884, g. m. Einar Bjerke, Oslo. Sjå bnr. 6. Ole f. 1887, gift på garden. Anne f. 1890, g. m. Annanias Fauske, Hatle-

mark. Berte Oline f. 1895, d. 1957, g. m. Severin Grebstad. (Bnr. 4.) Lovise f. 1899, tomt under bruket.

Lars Karl fekk skøyte frå foreldra sine i 1881, men dei tok atterhald om bruksrett. Truleg brukte Lars Karl og foreldra garden i lag den første tida. I 1884 fekk foreldra kår. Den gamle skylda på bruket, 1 dlr. 3 ort og 13 skl. vart i 1890 revidert til 3,47 skyldmark. Frå dette bruket vart i 1910 parsellen «Rosenlund» utskild. «Rosenlund» fekk bnr. 5 og vart slegen saman med Løypeplassen bnr. 3 til eitt bruk, bnr. 5. Ved sida av arbeidet med bruket dreiv Lars Karl også fiskeri, og han var kjend som både laksefiskar og kveitefiskar. Om somrane sysla han dessutan med fisketurking,

Sonen

Ole Larssen Aursnes (f. 1887) g. 1921 m. Klara Larsdtr. Grebstad (f. 1895). Br. frå 1921.

Born: Borghild f. 1922, g. m. Kristen Midtlid. (Sjå bnr. 11). Lars Karl f. 1923. Leiv Olav f. 1926. Per Arne f. 1928, g. m. Olfrid Ramstad. Sjå bnr. 21.

Skøyte til Ole Larsen frå foreldra i 1924 for 3000 kroner og kår. Han har veita ut og dyrka opp garden. Bygde nytt stovehus i 1956. Sette opp ferjekai som i 1930-åra vart nytta i Ørsneset. Han har elles drive vinterfiske i mange år. Om somrane brukte han laksenota. Medl. av Sunnm. fiskeristyre i mange år.

Sonen

Lars Karl Aursnes f. 1923- Tok over garden frå nyttår 1965. Industriarbeidar.

BUSTADTOMT UNDER OLEBRUKET

Lovise Larsdtr. Aursnes f. 1899 Bygde hus på tomt nordvest for Olestova i 1965. Ho har arbeidt m. a. om bord i ungdomsbåtane «Brand» og på ymse hotell. Har også vore i utanriksfart.

BUVIK

Var husmannsplass under båe Ørsnesgardane, og låg på nordsida av Ørsnesodden. Hustuftene syner ennå. Plassen vart kalla Ørsnesgjerdet, seinare og særleg i daglegtalet - Buvika. Den første vi høyrer om her, er

Anders Olsen Ørsnesgjerdet, d. 1822, då 62 år gml. Han var plasse-mann, og truleg den som bygde hus i Buvika. Det må helst vere hus-

lyden til Anders som i 1828/29 flytter (attende?) til Nordmøre: først Marte Andersdtr. Aursnesgjerde, 27 år gml. i 1828, året etter enkja Gjertrud Johnsdtr. Aursnes, 63 år gml., og Anders Anderssen Aursnes, 12 år gml. Same året kjem det ein ny mann i Buvika. Det er

Elling Jonsen Hove (f. ca. 1785, d. 1880) g. 1. g. m. ?, g. 2. g. 1850 m. enkje Karen Olave Syversdtr. Urvigkraaen (f. Nakkegjerde 1785). Br. 1829-ca. 1845. Elling er son til Jon Knutsen Skottet. I 1875 er Elling legdslem i Olegarden på Ørsnes. Han hadde ein vaksen son då han døydde.

Etter Elling kom truleg systersonen til Karen, Det var

Lars Petter Nilsen Grebstad frå Bastiangarden (f. 1815, d. 1872) g. m. Johanne Ottesdtr. frå Hornindal (f. ca. 1816, d. 1905). Br. ca. 1845-1858.

Born: Nikolai Fauske f. 1842. Seinare bakarmeister i Bergen. Marte Olave f. 1845 d. 1849- Andrine *Marte Nikoline* f. 1849 g. m. Johan K. Jarnes. Hans Martinus f. 1854, g. m. Inger Hanna Karolusdtr. Kløkk, Rønes. Han brukte plass under Gammelbruket på Grebstad.

Lars Petter ser ut til å ha flytt mykje. Han var sjukleg og sleit tungt økonomisk. I 1841 kom han til Fauskekamben, og ca. 1845 til Buvika (Aursnesgjerdet). Etter tradisjonen skulle han også vere eit års tid på Muskeplassen på Indre Fauske før han fekk seg ei plassebot under Gammelbruket på Grebstad kring 1860. Huslyden og etterkomarane vert seinare kalla Buvikfolket. Sjå Grebstad bnr. 38.

I Buvika kom

Elias Ellingsen Buvik (f. ca. 1825, visstnok frå Stordal, d. 1902) g. m. Severine Iversdtr. (f. ca. 1828, d. 1908). Frå Synnylven (eller Hjørundfjord. Det siste etter folketeljinga 1891). Br. ca. 1860-1902.

Born: Peter Andreas Kristoffer f. i Sykk. 1846 av foreldre Elias Ellingsen Aursnes og Berte Pedersdtr. Velle. Iver Andreas f. i Hjørundfjord 1851, g. 1889 m. Sara Knutsen frå Borgund f. 1856. Vart jordsk.-assistent i Borgund, seinare jordskifteformann i Namdalen. Karoline f. 1853, d. 1883, g. 1876 m. Johan Korsedal på Indre Fauske bnr. 5. Kristiane Marie f. 1859- Flytte til Ålesund i 1877. Marie f. 1862 g. 1887 m. Martinus Sølvfestsen Lingås f. 1858 i Fauskehagen.

Severine brukte å fortelje at Elias og ho var det finaste brudepar som hadde gått gjennom døra i Sunnylvskyrkja. I Buvika sådde dei i 1875 $\frac{1}{3}$ t. bygg, $\frac{3}{4}$ t. bl .korn, $\frac{1}{3}$ t. havre og 1 t. poteter. Buskapen var 2 kyr, 3 ungdyr, 5 sauer og 4 geiter, Foret henta dei mykje frå utmarksløtte og bar det til Buvika på ryggen, eller førde det i båt. Elles dreiv Elias fiske. Då han døydde, kom Severine på leiken. Siste tida fekk

ho vere i Pettergarden på Ørsnes og døydde her i 1908. Plassen vart nedlagd og fall attende til hovudbruka att.

ODD, bnr. 4.

Som nemnt vart Pettergarden bnr. 1 delt i 1896 i to like store partar, kvar med 1,76 mark skyld, og brukaren då,

Ottanus Petersen Aursnes (sjå bnr. 1) heldt fram på den halvparten som fekk namnet Odd med bnr. 4, Ottanus var mykje sjuk, og det vart i grunn kona hans, Olave Ellingsdtr. f. Drotninghaug, som kom til å stå for det meste av gardsdrifta. I 1899 selde Ottanus denne garden til halvbror til kona, Karl Ellingsen Vågneshaug, for 1655 kroner med atterhald om bruksrett til Ottanus og gjenkjøpsrett til same pris for eit av Ottanus sine born. Denne gjenkjøpsretten nytta Ottanus seg av alt i 1903 då borna Peter, Edvin, Anna, Ane Eline og Severine fekk skøyte på bruket. Dei heimeverande syskena dreiv bruket i tida utover saman med foreldra så lenge dei levde. No har dotterdotter til Ottanus og mannen hennar teke over «Odd». Det er

Brynjulf Pedersen Djupvik frå Herøy, f. 1921, g. 1959 m. Olga Larsdtr. Sjøholt (f. 1922). Br. frå 1962.

Born: Alf Roger f. 1960,

Brynjulf sette opp nytt stovehus i 1964. Han arbeider ved fabrikk.

ROSENLUND, bnr. 5 (Tomasplassen).

(Løypeplassen bnr. 3 + Rosenlund bnr. 5 og Rosenlund II bnr. 9).

Løypeplassen vart utskild frå Olegarden bnr. 2 i 1851 med skyld 11 skl. Rosenlund bnr. 5 utsk. frå bnr. 2 i 1910, skyld 0,36 mark. Samanslegne til eitt bruk Rosenlund bnr. 5 i 1911 med samla skyld 0,50 mark. I 1935 makeskift eit stykke med bnr. 2, Rosenlund bnr. 9, skyld 0,14 mark,

Elling Johan Ottanus Pettersen Aursnes (f. 1823, d. 1862) g. 1847 m. Bastiane Nilsdtr. Klokkehaug (f. 1822, d. 1877). Br. ca. 1847-1864.

Born: Nils Petter f. 1847, g. 1873 m. Berte Severindtr. Grebstad. Flytte til Ålesund, vart vidgjeten fiskar, oppdaga «Sykkylvsdjupet», kjend fiskeplass for kveitefiske o. a. Ole Andreas f. 1851. Utvs. nr. 140. Oppfostra hjå Peter Olaus P. Aursnes som var farbror hans,

Elling Ottanus var son til Lars Petter Jakobsen Aursnes og Agnete Jensdtr. f. Fauske. Til dagleg vart han kalla Ottanus. Han fekk kjøpe

Løypeplassen av foreldra sine ved den tid han gifte seg. Men han kom i gjeld, og det ser ut til at far hans måtte løyse han ut att. Faren selde seinare plassen med skogsslåttet Rabbegjerdet i 1857 til Ottanus si vermor, Tyri Knutsdtr. Klokkehaug. Ho var som enkje oppattgift med lensmann Jetmund Ottesen Glomset. — Elling Ottanus slo seg i hel på eit lakseverpe innafor Hesseberg i 1862. Enkja sat eit par år til på plassen, men det var ikkje rare greiene å livberge seg på: tils. 1½ mål dyrka mark og åkerland og 4 mål naturleg england. Dei fødde 1 ku. Bastiane Nilsdtr. enda på leiken. Ho var sjuk og låg til sengs i 20 år. Til slutt fekk ho visstnok fast tilhald hjå syster til mannen hennar, Anne Petersdtr. som var g. m. Ole Christensen Tynes på bnr. 2, Ole Christensen kjøpte i 1863 Løypeplassen av lensmann Glomset og kona hans for 125 spd.

På Løypeplassen kom

Knut Thomas Jakobsen Haugset (f. 1836, d. 1906) g. 1863 m. Synneve Hansdtr. (f. 1848, d. 1921). Far hennar var Hans Jakob Lande på Hans-Jakob-plassen, i Hjellegjerde, og mor hennar var Anne Olsdtr. Vasløs frå Oppstryn f. ca. 1804. Ho budde hjå dotter si, Synneve, på Løypeplassen i 1875.

Knut og Synneve sine born: Karen Marie f. ca. 1865, d. 1944. Hans Peter Kristoffer f. 1868 g. m. Karoline Giske frå Giske. Jensine Eline f. 1870. Utvs. nr. 144, Karolius f. 1874. Utvs. nr. 145. Bastian Martinus f. 1878. Gift på bruket. Thomas Ludvig f. 1882. Utvs. nr. 146.

Det vert fortalt at Knut og Synneve tente i lag i Pihlgardan, og der drog dei seg i hop. Knut *Thomas* er nemnd på plassen alt i 1865, men bygselbrev fekk han først i 1873 frå Ole Christensen Aursnes. I tillegg til den skyldsette parten av Løypeplassen, fekk Thomas også bygselbrev på ein parsell av Ole Christensen sitt bruk. Denne parsellen vart i 1910 utskilt frå bnr. 2 med skyld 0,36 mark og fekk bnr. 5.

Knut Thomas var interessert i hagebruk og hadde lært seg å pode. Han fødde 3 kyr på plassen, og dreiv m. a. vinterfiske på dragarbåt. Bruket vert ofte kalla Tommasplassen.

Etter Knut Thomas kjem sonen

Bastian Martinus Thomassen Aursnes (f. 1878, d. 1931) g. 1903 m. Anna Larsdtr. Aursnes (f. 1882, d. 1964). Br. frå 1911 til 1931.

Born: Signe f. 1904 g. m. Harald Rogne.

I 1911 vart Løypeplassen bnr. 3 og Rosenlund bnr. 5 slegne saman til eitt bruk med namn Rosenlund bnr. 5 med skyld 0,50 mark. Lars Karl Olsen Aursnes som hadde teke over som eigar av desse parsellane etter far sin Ole Christensen Aursnes, selde Rosenlund i 1911 til

personen Bastian Thomassen Aursnes og kona Anna Larsdtr. for kr. 1000,-. Bastian sette opp både løhus og stovebygning. Han hadde gått underoffiserskulen i Trondheim og var løytnant. Mykje med i styre og stell i bygda. Anna fekk slag i 1956 og låg i 8 år lam og hjelpelaus. Dottera stelte henne i heile denne tida.

Versonen

Harald Rogne f. 1897 i Haram, g. 1927 m. Signe Bastiansdtr. Aursnes f. 1904, Br. 1931-1956.

Born: Annbjørg f. 1928, g. m. Ola Furseth frå Klokkehaug. Sjø Ørsnes bnr. 15. Bastian f. 1931 g. på bruket

Harald Rogne har handelsutdanning. Medeigar og ei tid leiar av Sunnm. Fiskevegfabr., Hildre. Kasserar i Sykkylven Privatbank 1937-1946. Starta Aursnes Fiskegarnfabrikk i 1937. Sjø bnr. 8. Han dreiv elles Rosenlund og hadde husdyr framover til ca. 1960. I 1935 vart det fraskyddelt dette bruket ein parsell Aursnes II som fekk bnr. 10, skyld 0,14 mark, Denne delen vart makeskift med ein likeverdige parsell frå Olebruket bnr. 2, kalla Rosenlund II med bnr. 9 som no er lagd til bnr. 5.

Sonen

Bastian Aursnes Rogne f. 1931, g. 1955 m. Oddrun Torsdtr. Korsbrette frå Hornindal f. 1933. Br. frå 1956.

Born: Harald f. 1956. Torhild f. 1959. Siv Berit f. 1963. Ole Bjørn f. 1966.

I 1956 fekk Bastian Aursnes Rogne skøyte frå bestemor si, Anna L. Aursnes på bnr. 5 og 9. Han har bygt på og modernisert stovehuset. Er medeigar og disponent for Aursnes Fiskegarnfabrikk.

SOLHEIM, bnr. 6.

Stykket vart fraskilt bnr. 2 i 1924 med skyld 0,20 mark. Skøyte frå Ole L. Aursnes i 1931 til verbroren

Einar Bjerke frå Oslo, mekanikar, d. 1953, g. m. Karen Larsdtr. Aursnes f. 1884. Han sette opp hus på parsellen. Fødde 1 ku.

Eigedomen gjekk i 1953 over til

Lars Severinsen Grebstad (bnr. 4) f. 1926 g. 1953 m. Eli Martinsdtr. Solnørdal på Klokkehaug bnr. 10 f. 1926.

Born: Bente f. 1954. Martin f. 1959-

Lars Grebstad er kontormann på Aure og bur på Klokkehaug. Han selde dette huset og eit jordstykke til verbroren Arne Hovland. Sjø Ørsnes bnr. 29.

SJØTUN, bnr. 8, 14, 16. *Aursnes Fiskegarnfabrikk*.

Tomtene er utskilde frå Olebruket bnr. 2 i 1935, 1953 og 1957 med samla skyld 0,04 mark. Det var Harald Rogne (Sjå Rosenlund bnr. 5 på Ørsnes) som i 1937 starta Aursnes Fiskegarnfabrikk. Same året sette han opp fabrikkbygg. I 1954 utvida han fabrikkens med eit murhus i 2 høgder. Verksemda gir arbeid til 25-30 kvinner og menn. Dei lagar fiskegarn og nøter. Medeigarar no er Bastian Aursnes Rogne og Ola Furseth. Sjå Ørsnes bnr. 5 og bnr. 15.

SOLTUN, bnr. 11 og 19.

Utskilt frå Olebruket i 1947 og 1965.

Kristen Johansen Midtlid frå Skodje f. 1922 g. 1944 m. Borghild Oldstr. Aursnes frå Olegarden f. 1922.

Born: Marit f. 1945.

Kristen Midtlid er maskinsnikkar og Borghild Midtlid er tilsett ved telegrafst. på Aure. Dei bygde hus i 1945.

NYTUN, bnr. 12.

Utskilt frå Petterbruket bnr. 1 i 1951 med skyld 0,02 mark.

Petter Mathiassen Aursnes frå Pettergarden f. 1911 g. 1942 m. Laura Karlsdtr. Sunde frå Spjelkavik f. 1915.

Born: Marit f. 1942, g. 1961 m. Karl Asbjørn Aarsnes frå Hjørundfjord f. 1941. Perdy f. 1944, g. 1968 m. Magnar Hansen frå Bø. Karl f. 1947. Han har skøyte på tomta.

Petter Aursnes sette opp hus på parsellen i 1945. Starta då P. M. Aursnes Trevarefabrikk. Der arbeider 2—3 mann. Dei driv delproduksjon av stolar og andre møblar. Laura Aursnes byrja i 1955 med Aursnes Landhandel i huset deira på Ørsnes, og driv framleis butikken.

SOLUM, bnr. 15.

Tomta utskild frå Rosenlund bnr. 5 i 1955 med skyld 0,01 mark.

Ola Andreassen Furseth f. på Klokkehaug 1923, g. 1949 m. Annbjørg Haraldsdtr. Rogne Aursnes f. 1928.

Born: Atle f. 1951. Synnøve f. 1953- Odd Arne f. 1960.

Ola Furseth var utdanna skreddar. Gjekk i 1955 inn i verksemda som verfar hans, Harald Rogne, dreiv: Aursnes Fiskegarnfabrikk,

Bygde hus på tomta i 1955. Ola Furseth har vore interessert songar og mykje nytta i bygda som solist.

TRAFOTOMTA.

Møre Transformatorfabrikk vart starta i 1951 på Ikornnes av

Oddvar Rieve Kristiansen frå Borge f. 1920.

Rieve Kristiansen kjøpte tomt under Olegarden på Ørsnes, sette opp fabrikkbygg her og flytte verksemda Møre Transformatorfabrikk frå leigde lokale på Ikornnes til eige hus på Ørsnes i 1963. Bygde 1958 privathus på Vik og bur der. Gnr. 17, bnr. 27.

UTSIKTEN, bnr. 21.

Tomta utsk. frå Olegarden bnr. 2 i ca. 1964.

Per Arne Olsen Aursnes frå Olegarden f. 1928, g. 1953 m. Olfrid Olavsdtr. Ramstad frå Skreddargarden f. 1931.

Born: Randi f. 1954. Oddvar f. 1958.

Per Arne Aursnes er utdانا ingeniør ved Skiensfj. tekn. fagskule. Tilsett ved Sykk. komm. kraftverk. Bygde hus på tomta i 1965.

Bnr. 26.

Kjell Birger Sørgård frå Vatne f. 1939, mekanikar, g. 1959 m.

Borgny Alfredsdtr. Stave f. 1940. Bygde hus i 1966.

Born: Petter Arne f. 1962. Jan Egil f. 1965- Kjellbjørn f. 1966.

Bnr. 27.

Harald Hanssen Sandvik f. 1926, salmakar, g. 1951 m. Karen Gjærset frå Borgund f. 1924. Har bygt hus.

Born: Sigurd Andreas f. 1953. Øystein f. 1955. Aashild Oline f. 1957.

Bnr. 28.

Kåre Taffjord frå Stordal f. 1935 g. m. Lovise Støverstein frå Ørskog f. 1931. Arbeider i industrien. Han har bygt hus. Born: Trond Arne f. 1961. Eldar f. 1962.

Bnr. 29.

Arne Hovland frå Ålesund, f. 1931, industriarbeidar, g. 1957 m. Bjørg Severinsdtr. Grebstad (bnr. 4) f. 1931, kjøpte huset på Ørsnes bnr. 6 og eit jordstykke i 1968. Born: Asbjørn f. 1956. Bjarte Ståle f 1958 Odd f. 1964, Vidar f. 1965. Jens f. 1966.

KVELDRO, bnr. 30.

Oldus Olsen Lyshol (bnr. 7) f. 1904 g. 1937 m. Johanne Olea Olsen f. 1910, dotter til Andreas Olsen i Lødingen, kjøpte tomte i 1968 og bygde hus same året. Sjå Lyshol, Nygard bnr. 7.

FJORDGLØTT, bnr. 36.

Arnt Martin Ystenes f. 1930, disponent for Aursnes Fiskegarnfabrikk, g. 1955 m. Dagny Waagbø f. 1932, båd frå Kristiansund, bygde hus i 1969.

Born: Martin, Anne, Lise, f. 1956 (trillingar). Edel Pernille f. 1965. Jorunn Josefine f. 1968. Robert 1969

Fauske [\(Innhaldsliste\)](#)

(*Ytre Fauske gnr. 2. + Indre Fauske gnr. 3.*)

Namnet har vore skrive Fosche i 1603, Fouske i 1616, Fousche i 1617, Inder Fousche og Ytter Fousche i 1644/45 og 1661. Så seint som i matrikkelen frå 1626 vert Fauske førd opp som *ein* gard. I røynda må garden ha vore delt i to før den tid. Såleis nemner skattelista frå 1603 to brukarar på Fauske. Det er Knut Ytter Fauske og Tore på Fauske saman med ein Joen som dreng med full løn. I 1606 er Tore oppført på Ytre Fauske, sameleis i 1609, men no saman med ein Knut att. Dei to legg full skatt og like stor tiend, 1 mæle 1 fj. korn på kvar, og dei deler på leidangen som er 2 geitskinn og 2 kalvskinn. Til dette kjem 1 kalvskinn som ein Knut, husmann på Fauske, reier ut det året.

Det kan sjå ut til at dei som har skrive skattelistene først på 1600-talet, har hatt visse vanskar med å halde styr på namna Ytre og Indre Fauske og kven som bur der. Dei blandar saman brukarane. Utruleg er det ikkje at Fauske vert delt nett i denne tida. I 1640-åra er det kome orden i nemningane i skattelistene for Ytre og Indre Fauske, og både Landkommisjonen frå 1661 og matrikkelen frå 1666 løyver ingen tvil om at delinga er ei fullbyrda kjensgjerning.

EIGARAR:

Kring 1440 eig erkebispestolen i Nidaros 5 månadsmatabol i Fauske. Ein veit ikkje korleis domkyrkja har fått hand om egedomen. Det har kanskje vore ei gave frå gardeigaren som på denne måten søkte kyrkja og erkebisen si hjelp for å kome vel heim. Eller det kan ha vore slik at eigaren har gjort eit eller anna brotsverk og blitt frådømt godset sitt som erkebispestolen så har slått til seg. Ein kunne vente at Fauske kom att i erkebisp Olav Engelbrektsson si jordebok som vart skriven eit lite hundreår seinare, ca. 1530. Men her er Fauske ikkje nemnt, og heller ikkje er det mellom kyrkjegodset som kongen slo til seg etter reformasjonen i 1537 då erkebisen måtte røme landet.

I midten av 1600-åra er Fauske kome i hendene på den pengesterke borgarmeisteren i Bergen, Rasmus Larsen Stud, som åtte rett mange gardar i Sykkylven. Han hadde kjøpt m. a. mesteparten av det Rosenkrantzgodset som låg på Sunnmøre. Frå Rasmus Larsen går Fauske over til dottera, Margrethe. Ho vart og kalla Margrethe i Hanken. Ho var g. 1. g. m. Henning Hansen Smith på Giske, og g. 2. g. m. borgundpresten Christopher Pedersen Hierman. I 1684 kjøper Jens Mortensen Knag som hadde vore renteskrivar hjå Margrethe i Hanken, 2 våger fiskeleige på Indre Fauske og buset seg her. (Sjå meir under Indre Fauske gnr. 3.) Det som er att av Fauske, altså Ytre Fauske, kjem i eiga til bergensrådmannen Christen Henningsen Smith. Han er son til Margrethe frå det første ekteskapet hennar. I 1704 er det lensmannen i Valde skipreie og handelsmann Ole Larsen Abelset som eig Ytre Fauske, og i buet etter han i 1711 vert Ytre Fauske vurdert til 64 rdl. og utlagd til enkja Maren Madsdr. f. Alstrup. Ho døydd i 1714, og dottera Elisabeth g. m. vanylvspresten Rasmus Pedersen Brandal ervde Ytre Fauske. Men i 1719 gjer han makeskifte med Christopher Abelset som byter til seg denne garden. Gjennom eit nytt makeskifte i 1723 kjem garden i eiga til Knut Jetmundsen Ytre Fauske som dermed er sjølveigar på garden sin. (Sjå under Ytre Fauske gnr. 2.)

YTRE FAUSKE, gnr. 2

grensar i vest mot Ørsnes, i nord mot den felles utmarka. I aust mot Indre Fauske med Fauske-elva som grenseskil, og i sør mot sjøen. Terrenget er noko brattlendt, men her er lunt og fruktbart.

På Ytre Fauske var det ein brukar framover til 1740-åra då garden vart delt i to. I 1849 heldt dei to brukarane frivillig jordskifte over «akerland og indhegnede bømark. Claus Amundsen Hole og Martinus Gulliksen Tynes vare oss behjelpelige». I 1927 var det nytt jordskifte av innmarka.

Dei to gamle stovehusa meiner dei stod på lag der husa er no. Løene låg side om side på flata nedafor Hansløa med geil oppover over bygdevegen og i ein bøyg i nordvestleg retning mot utmarka. Denne geila var grenseskil mellom dei to bruka fram til jordskiftet i 1927 då bytet vart retta beint heilt frå sjøen til utmarka. Etter det frivillege jordskiftet i 1849 vart dei to gamle-løene flytte lenger opp og nærare bygdevegen på kvar si side av geila, men med større avstand i mellom. Endeleg vart Jens-løa flytt oppom bygdevegen til dei noverande

*Ytre Fauske med Hansgarden til høgre.
Tunet til Jens garden til venstre for Hans-stova.*

tomtene. Der gamle-løene hadde stått, planta Hansfolket hage og bygde ein stor steingard rundt.

Både Jensbruket og Hansbruket hadde truskehjul. Hanshjulet stod i tunet deira mellom stova og stabburet. Vatnet leidde dei i tre-renner og veiter høgt ovafrå Fauske-elva. Frå vasshjulet var det kjetting over bygdevegen og ned til truskemaskinen i løa. I Jensgarden stod vass-hjulet framafor stabburet deira med maskinsnor over bygdevegen og ned i løa. Dei nytta flaumvatn frå bergsida ovafor.

Kvernhusa stod på ytste sida av Fauske-elva. Ytre Fauske hadde ei kvern så seint som i 1791. Sidan fekk Jensbruket og Hansbruket kvar si. Jenskverna stod nedst og nedafor bygdevegen. Ovafor vegen kom først Hanskverna, og sidan Ørsneskvernane: Mathias Aursnes si kvern som la 75 øre året i avgift for plassen, og så Olekverna. Gamleåkrane på Ytre Fauske låg for det meste nedafor vegen. På Hansbruket var det m. a. Brunnåkeren (der var fjøsbrunnen) framafor Fjøsbakken. Like nedafor kom Ytste og Inste Leiråkeren og Storeåkeren. Jensbruket hadde m. a. ein lang smal åker nedafor gardsvegen til sjøen. Det var Langerumpa. Ovafor sjøavegen låg åkeren Myra.

Hamnegangen for buskapen har som før nemnt vore i sameige med dei andre gardane i grenda framover til jordskiftet i 1956 då skog og beitemark vart delt og utl. til eigedoms grunn. Ytre Fauske har planta ein heil del skog i teigane sine etter jordskiftet.

(Om teigbyte og frivillege avtalar om skogen i 1700-åra: sjå elles under Fauskebygda.)

Jordbruk med fisketurking om somrane og fiskeri i fjorden var næringsgrunnlaget også på Ytre Fauske framover til 1940-åra.

Seinare har gardbrukarane fått viktigaste innkoma si gjennom andre næringar, og gardsdrifta har fått inn-sprøyting av kapital frå desse næringane. Fleire bustadtomter er utskilde. Garden hadde i 1965 i alt 29 bruksnummer.

MATRIKKELGARDEN FAUSKE YTRE.

Fauske Ytre vert på 1600-talet rekna i skatteklasse med øydegardar. I matrikeloppgåva frå 1626 vert som tidl. nemnt Fauske Ytre og Indre rekna i eitt med ei skyld på $4\frac{1}{2}$ våg og $\frac{1}{2}$ pd. fiskel. Av andre oppgaver frå denne tida ser ein at Fauske Ytre skattar av $2\frac{1}{2}$ våg. Denne skylda vert etter 1661 sett ned til 2 våger, og slik heldt ho seg til 1838 då det vart ny skyld 3 dlr. 4 ort 16 skl., revidert i 1890 til 6,62 skyldmark. Leidangen var 1 geitskinn og 1 kalvskinn til 1661. Frå den tid vart han sett ned til 1 geit.sk. Tienda var 1 t. $3\frac{1}{2}$ mæle havre, $\frac{1}{2}$ mæle bygg, $2\frac{1}{2}$ pd. ost i 1666, og i 1717 var tienda 2 t. havre 4 skp. bygg og 16 mrk. ost.

YMSE OPPLYSNINGAR OM GARDEN

- 1644: 1 mann.
1661: 1 mann. Ringt kvern bruk og brennevedskog.
1666: 1 mann. Sår 5 t., avlar 20 t. Kan fø 20 naut, 1 hest.
1717: 1 mann. Sår 5 t. havre, $\frac{1}{2}$ t. bygg. Avlar 20 t. havre og 5 t. bygg. Fôrar 1 hest, 16 naut. Brennefang. Ei lita bekkekvern.
1724: 1 mann. Sår $\frac{1}{2}$ t. bygg, $2\frac{1}{2}$ t. havre. Avlar $2\frac{1}{2}$ t. bygg og 18 t. havre. Brennefang. Sæter $\frac{1}{2}$ mil frå garden. Tungvunnen for høy, men bra for korn. Ei lita kvern.
1791: 2 mann. 1 kvern.
1802: Turvande brennefang. Sommarbeite til buskapen i utmarka. Årvis og god kornavl.
1845: 2 bruk + 1 husmann med jord. Sår tils. 2 t. bygg, $2\frac{1}{4}$ t. bl.-korn. 8 t. havre, $\frac{1}{2}$ t. poteter, og fôrar 2 hestar, 16 kyr, 27 sauer, 8 geiter og 1 svin.
1865 Ca. 50 mål åker og dyrka mark, ca. 63 mål england. Sår $\frac{1}{2}$ t. bygg, 4 t. bl.korn, $4\frac{1}{4}$ t. havre, $6\frac{1}{2}$ t. poteter. Fôrar 2 hestar, 13 storfe, 34 småfe. Garden er lettbrukt, ligg mykje godt til for samferdsle, men har ein mindre god og farefull, knapt tilstrekkeleg hamnegang for buskapen. Det er knapt nok skog til husbruk.

1875: Sår ½ t. bygg, 6½ t. bl.korn, 7 ¾ t. havre og 6 t. poteter, Fôrar 1 hest, 17 kyr, 8 ungfø, 32 sauer, 9 geiter og 2 svin.

BRUKARAR PÅ FAUSKE YTRE

Som nemnt tidl. er det vanskeleg å seie noko visst om kven som brukte Fauske Ytre eller Fauske Indre aller først på 1600-talet. Såleis blir brukaren Tore på Fauske kalla stundom Ytre Fauske og stundom Indre Fauske, og sameleis er det med den andre brukaren, Knut. Men slik det utviklar seg, kan det sjå ut til at vi for Ytre Fauske kan setje opp fylgjande brukarrekke:

Knut Olsen Fauske, br. frå ca. 1600 til 1623. (Bror til Tore Olsen på Indre Fauske?) Skal ein døme etter tienda Knut legg, t. d. 1 mæle 1 fj. korn i 1609, brukar han heile Ytre Fauske. I 1711 finn vi han mellom soldatane som vert sende til Svinesund for å kjempe mot svenskane i Kalmarkrigen. Han har nok kome seg velberga heim att, for namnet hans går att i skattelistingane i mange år framover, heilt til 1623. Året etter er det ei enkje som er brukar. Det kan vere enkja etter Knut Olsen.

Lars Joensen, også kalla Lars Jakobsen, (kanskje den same som i 1625 blir kalla Lauge Jørgensen) er nemnd som brukar på Fauske i 1626. Året etter flytter han til Grebstad og får jord der.

Paul er nemnd som brukar 1627/28.

Jakob Ytter-Fauske, br. frå ca. 1630 til ca. 1647. Han betalar i 1631 i tiende ½ mæle korn. Det svarar helst til eit mindre bruk, men 5 år seinare er tienda komen opp i 1½ mæle. I 1644 skattar han som einaste oppsitjar av 2½ våg fisk på Fauske Ytre, og legg 6 dlr. i skatt. Året etter er det fortalt at garden blir driven av Jakob, kona hans og ei jente. Namnet på kona er ikkje kjent.

Etter Jakob kjem

Paal Sivertsen Ytter-Fauske, f. ca. 1616. Br. frå ca. 1647 til ca. 1680. I 1658 blir det oppgitt at han fôrar 1 hest, 12 kyr, 8 geiter, 4 sauer og 1 okse på bruket, og for dette betalar han 1 rdl. 1½ ort i kvegskatt. Utreidslene til tiend varierer frå 5 fj. korn til 2 mæle korn og 22 mrk. ost i 1664. Frå 1661 er skylda 2 våger fiskel. og leidangen er 1 geitskinn. Han held i 1666 knekten Ingebrigt Arnesen, 20 år gml.

Etter Paul kjem versionen

Jetmund Knutsen Aure (f. ca. 1646, d. 1705) g. m. Guri Paulsdtr. Fauske. Br. ca. 1680-1704.

Jetmund var lagrettemann frå 1699. I skiftet etter han i 1705 synte buet ei netto eige på 177 rdl. Der var nemnt m. a. eit sylvbelte verdsett til 14 rdl. og 2 sylvskeier verdsette til 4 rdl. Buskap: 9 kyr, 4 kviger, 2 kalvar, 1 hest, 10 geiter, 2 bukkar og 2 sauer. Vidare var det opprekna 1 kjempefæring, 1 færing, 4 torskegarn og 1 sildegarn. Buet åtte også 2 mællag jord i Strandabø, Hjørundfjord.

Son til Jetmund

Knut Jetmundsen Fauske (f. ca. 1688, d. 1772) g. 1. g. m. enkje Anne Jakobsdtr. (f. Liavåg ca. 1688, d. 1725). Ho døydde i barsel. Knut vart g. 2. g. 1727 m. Berte Persdtr. Myrset (f. ca. 1706, d. 1776). Br. 1704-1758.

Anne var av ei velståande handelsborgarslekt i Liavåg. Mor hennar skulle vere ætta frå futen Nils Knag.

Born: Anne Jakobsdtr. hadde dottera Eli Olsdtr. i første ekteskap. Knut Jetmundsen. sine born: 1. ektesk: Ole Knutsen f. ca. 1718, gift på garden. Guri g. m. Jan Ringstad, Stranda. Oline. Sidsel, g. m. Ole Pedersen Aure. Anna, f. 1725, d. 1732. 2. ektesk.: Jetmund, f. 1732, gift på garden. Mogens (Mons), dreiv handelsverksemd, døydde i Tusvik. Knut, f. 1749, d. 1788. Skulehaldar.

Knut fekk bygselbrev på heile Ytre Fauske, 2 våger fiskel., av Ole Larsen Abelset i 1704. Alt i 1709 legg han av eiden som ny «danne- mand», og han vert nemnd som lagrettemann framover til 1742. Truleg dreiv han bondehandel, og velstanden har vore etter måten stor. Ein del jordegods ervde han etter Ragnhild Sæmundsdtr. Aure fødd på Aurdal. Ho var truleg bestemor hans. Om denne arven kom han i 1709 i sak med lagrettemann Mogens Olsen Aure som også var ein av arvingane etter Ragnhild Sæmundsdtr. Det galdt eigedomsretten til gardane Melset og Løkedalen. Etter lang samtale og godtfolks tilskunding vart dei såleis samde «at Mogens Aure skal eie tilforne udi de 5½ mellaug jordegods i Melset og Løkedal 11 rdl., og resten at deles i mellem dennem efter loven».

Førstekona til Knut, Anne Jacobsdtr., har også vore med og sett fot under bordet på Ytre Fauske. Skiftebuet etter henne i 1725 hadde ei netto eige på 185 rdl. Nemnt er m. a. 1 gullring, 1 sylvbeger, sylvskeier og ei sylvkjede. I 1723 gjer Knut makeskifte med Christopher Abelset, slik at Christopher får Røysen i Ulstein og 3 mællag utan bygsel i Melset og 24 rdl. i mellomlag mot at Knut får sin påboande gard Ytre Fauske med bygsel og herlegdomar til odel og eige. Dermed er Knut sjølveigar. Seinare, i 1744, får Knut utlagt 2½ mællag for 20 rdl. med bygsel i garden Løkedal. Det var farsyster hans, Mari

Knutsdr. Aure som hadde ått dette. Ho døydde som enkje 84 år gamal i 1744 på Ytre Fauske der ho hadde levt dei siste åra sine. Etter avtale med Knut i 1741 skulle han gi farsyster si stell og pleie på livstid mot ei årleg godtgjersle på 18 rdl., og sidan gravlegge henne med heider og ære.

Elles er det å nemne om Knut at han i 1730 saman med eigarane og oppsitjarane til Ørsnes og Indre Fauske gjorde avtale om frivillig skifte av skog og mark som ligg til desse tre gardane, slik at kvar fekk sine faste teigar.

I skiftet etter Knut i 1772 syner buet ei brutto eige på 271 rdl. og 71 rdl. i gjeld.

YTRE FAUSKE BLIR DELT.

I skiftet etter Anne Jakobsdr. som døydde i 1725, vart 1 mællag av garden utlagt til sonen Ole Knutsen. I 1743 får Ole skøyte frå far sin på 2 mællag med odel og bygsel i Ytre Fauske for 20 rdl. Han eig no 3 mællag i garden. Desse 20 rdl. må vel helst ha vore eit lån til faren, for i 1758 ordnar Knut Jetmundsen med ei endeleg deling av garden mellom dei to halvbrørne Ole Knutsen og Jetmund Knutsen, slik at Ole frå no får 3 mællag for 45 rdl. i tillegg til det mællaget han hadde fått i arv etter mor si i 1725. Jetmund får skøyte på den andre halvparten i garden, 4 mællag for 60 rdl. Han skulle ha halvparten både av innmarka og utmarka, fiskevatn og fegang, og halvparten av husa. Jetmund skulle ta seg av foreldra så lenge dei levde.

Ytre Fauske er no delt i 2 bruk som. stort sett svarer til dei som seinare vert nemnde som bnr. 1 Jensgarden, og bnr. 3 Hansgarden.

JENSGARDEN, bnr. 1.

Jetmund Knutsen Ytre Fauske (f. 1732, d. 1815) g. 1762 m. Marte Nilsdr. d. 1816, då 84 år gamal. Br. frå 1758 til 1798 og frå 1799 til 1813. Jetmund var lagrettemann. Han får skøyte på halve Ytre Fauske av far sin Knut Jetmundsen i 1758. Då Knut døyr, legg Jetmund kår til mor si: 1 t. bygg, 2 t. og 1 mæle havre, og dessutan skal han fôre 1 ku og 3 sauer. I tillegg til dette kjem som vanleg brensel og husrom. Jetmund åtte også ein del jordegods i Løkedalen som han hadde fått, dels i arv.

Frå 1780 bygslar han av sokneprest Nils Astrup det gamle lakse-verpet i Ullavika som Gudbrand Gudbrandson. Vik i 1544 gav til prestebordet i Ørskog. Jetmund fôrar på bruket sitt i 1802: 1 hest, 8

storfe, 20 småfe, og han sår 3 t. havre, 1 t. bygg og blandkorn. Avlinga er 6 foll. Bruket blir drive med 5 vaksne menneske, og er verdsett til 170 rdl. Jetmund var såleis ein velstående mann. Då det felles buet vart gjort opp etter han og kona i 1817, syntet det ei netto eige på 100 rdl. Dei hadde då alt for lenge sidan gitt frå seg garden.

Jetmund og Marte hadde visstnok ikkje born, og i 1798 sel Jetmund gard og hus til Jan Jansen Ringstad på Stranda for 120 rdl. Kåret som Jan skal legge til Jetmund og Marte er 2 t. bygg, 2 t. bl.korn og 3 t. havre, og for til 2 kyr, 3 geiter og 3 sauer. Vidare heldt dei seg att rett til å bruke til bustadhus ei lita kakkelomnstove med loft som stod på garden, og endeleg «nyde den gamle Æblehage til brug». Fauskekarane har såleis vore tidleg ute med fruktdyrking. Salet av garden til Jan Ringstad på Stranda fekk eit etterspel. Brorson til Jetmund, Ole Olsen Ytre Fauske, møter ved neste ting og hevdar at han har odelsrett på bruket og protesterer mot at farbror hans hadde selt det utan først å gi han, den rettmessige arving og odelsborne, løysingstilbod. Noko rettssak vert det ikkje av det. Året etter, i 1799, skøyter Jan Ringstad bruket på Ytre Fauske attende til Jetmund for det same som han gav. I 1813 gir Jetmund skøyte på garden til Ole Olsen sin son, (Peter) Severin Olsen Fauske for 130 rbdrl. Peter Severin er då eit barn på 9 år, og såleis i yngste laget til å stå føre drifta. Difor er det likt til at foreldra hans

Ole Olsen Fauske (f. 1762, d. 1841) g. 1803 m. Halfrid Ellevsdtr. Strømmegjerde (f. 1778, d. 1821) har drive garden for han. Då gamlefolket på bruket alt var komne opp i åra, er det mest truleg at Ole og Halfrid har stått føre det meste av gardsstellet alt frå ca. 1803. Dei brukte vel garden til ca. 1825. Halfrid er i alle høve nemnd som gardmannskone då ho døydde.

Born: Peter Severin f. 1804, gift på garden. Henninge Andrea (eller Anne) f. 1806. Ellev Martin f. 1809, vart buande på garden. Kristian f. 1812, g. til Pegarden Grebstad. Jens Rasmus f. 1816, d. ug. 1840.

Etter festebrev fra pastor Kielstrup i 1808 tok Ole Olsen over halve lakseverpet i Ullavik. Den andre halvparten tok Peder Eriksen Fauskehagen. Ole brukte sin del av verpet heilt til 1829. I 1833 stemner han Lars Pedersen Hellen for retten fordi han ulovleg har tileigna seg lakseverpet i Ullavik. Ole meinte han hadde heimel til halve verpet og syntet til festebrevet frå 1808. Lars Pedersen opplyste at han hadde brukt verpet i 3 år, og kravde seg frikjend for skuldingane. Frikjend vart han og då domen fall nokre månader seinare.

Buet etter Halfrid Ellevsdtr. i 1821 synte ei brutto eige på 104 rdl. og ein gjeld på 67 rdl.

Peter Severin Olsen (f. 1804, d. 1859) g. 1826 m. Johanne Jansdtr. Straumsheim (f. 1791, d. 1876). Br. frå ca. 1825 til 1851.

Born: Johanne Marie f. 1828, gift på garden. Helge Anne Birgitte f. 1832.

Peter Severin er son til Ole Olsen, og fekk skøyte på bruket av Jetmund Knutsen i 1813 for 130 rbdrl. Nemnd som lagrettemann. Legg av eiden til konstitusjonen i 1835 og får røysterett. I 1838 vert Ytre Fauske sitt gamle matr.nr. 106 bytt til nytt matr.nr. 63, og Peter Severin sitt bruk får løpenr. 163. Den gamle skylda på 1 våg fiske-leige vert revidert til 1 sk.dlr. 4 ort 20 skl. Dei fôrar på bruket i 1845 i alt 1 hest, 7 kyr, 10 sauer og 4 geiter og sår 1 t. bygg, 1 t. bl.korn, 3½ t. havre og 2 t. poteter.

Etter Peter Severin kom versonen

Jens Rasmus Knutsen Åsen (f. 1819, d. 1912) g. 1851 m. Johanne Marie Severinsdtr. Fauske f. 1828, d. 1916). Br. frå 1851.

Born: Marte Jensine f. 1847, g. på garden. Lars Petter f. 1851, dreiv handel på Fauske. Sjå Utns.nr. 352. Johan f. 1867. Sjuk.

Jens fekk heimelsbrev på bruket frå vermor si, Johanne Jansdtr., i 1860, men han har truleg i gagnet teke over alt i 1851, det året han gifte seg. Same året går han i gang med reising av nytt stovehus. Han skaffa seg tømmer i Honningdal, rodde to hestar frå Fauske over Storfjorden, køyrde tømmeret til sjøss og fløta det til Fauske. Tømmeret var av beste slag, berre alved. Storstova var 6 m x 6 m og vart mykje nytta som festsal for ungdomen før det kom ungdomshus i bygda. I ytste enden av huset var kammers med loft oppå. Troppa til loftet gjekk opp utafrå. Kring 1900-års skiftet og utover dreiv Lars Petter, son til Jens, landhandlarverksemd med utsal frå dette loftet Han selde sirup, parafin, tran og dessutan litt heimelaga vin. På garden var det etter den tid å vere ein stor bærhage. Den gamle eplehagen som er nemnd kring 1800 ser og ut til å vere halden vedlike, og han gir god frukt i desse solbakkane.

Johanne Marie skulle vere svær til å drive sjøen, og hadde ord på seg for å vere ein trufast slitar all si tid. I 1860 vart plassen Lasse-gjerdet, seinare br.nr. 2, utskild frå dette bruket. (Sjå bnr. 2). Matrikeloppgåva frå 1864 fortel at hovudbruket då var på 23 mål dyrka åker og eng, og 30 mål england. Sånaden var 1 t. bygg, 2 ¼ t. bl.korn, 3½ havre og 3 t. poteter. Avlinga var 8 t. bygg, 10 t. bl.korn, 14 t. havre, 20 t. poteter, og buskapen var 1 hest, 6 storfe og 16 småfe. Ei

anna kjelde frå same tid nemner at det var gris på garden, og ca. $\frac{1}{3}$ av småfeet var geiter.

I 1872 sel Jens Åsen bruket sitt Ytre Fauske, unnateke åtrings-naustet, til Bastian Martinussen Velle for 345 spd.

Etter Jens kjem versionen

Knut Andreas Lassesen Rønes (f. 1840, d. 1903) g. 1870 m. Marte Jensine Jensdtr. Fauske (f. 1847, d. 1939) Ho vart gift 2. g. m. Lars Didriksen og flytte til Grebstad. (Sjå gnr. 7, bnr. 15.)

Knut fekk bygselbrev av Bastian Martinussen Velle i 1872 og brukte garden så lenge han levde. Sidan heldt enkja fram til ho gifte seg opp att og flytte til Grebstad.

Han bygde på huset med ei stove i inste enden, - med loft over og sidekammers. Stovehuset på Fauske var no 18 m langt, og hadde forstove med grue og steingolv i midten. Denne stova vart riven i 1962, og er delvis sett opp att som sommarhus på Bytehaugen ved Nysætervatnet.

I 1875 var buskapen 1 hest, 6 kyr, 3 ungdyr, 10 sauer, 5 geiter og 1 svin. Sånaden: $\frac{1}{4}$ t. bygg, $2\frac{1}{2}$ t. bl.korn, $3\frac{1}{2}$ t. havre og $1\frac{1}{2}$ t. poteter.

Knut hadde nok rådd seg til å løyse ut bruket. Han opplevde ikkje å få sitje som sjølveigar. Men kona (Marte) Jensine fekk skøyte av B. M. Velle i 1904.

Jensine fekk mange tunge tak å ta på dette bruket, særleg etter at mannen hennar fall ifrå. Det fortelst såleis at ho om sommaren mjølka kyrne på Vass-sætra, bar mjølkebøra ned i garden i hylke og deretter i spanner med beretre inn på Aure-kaia, og kom ut att til Ytre Fauske tidsnok til å ta fatt på utearbeidet i slåttonna om morgonen. Ho la kår til foreldra sine som byrja å verte gamle, og ho hadde dessutan ein sjuk bror å passe. I lengda vart det for tungt å sitje med garden som vart seld til ein slektning på farssida. Ho tok sjølv kår, og flytte til Grebstad.

Severin Andreas Karlsen Eidem (f. 1877, d. 1953) g. 1901 m. Karoline Krohn frå Ivergarden i Norddal, (f. 1881, d. 1949.) Br. frå 1906 til 1948.

Born: Karl Edvin f. 1902, Utvs.nr. 367. Erna Dortha f. 1904, d. 1957, g. m. Peter Jacobsen, Bergen. Ivar Høegh Krohn f. 1906, Utvs.nr. 368. Nils Edvard f. 1909, Utvs.nr. 370. Karl Johan f. 1912, g. m. Agnes Olavsdtr. Ramstad. Teke over Fauske. Kåre Anton f. 1917, d. 1918 i spanskesykja. Kåre John f. 1920. Busett USA. Johnny f. 1923, g. m. Ragnhild Lynge, busett USA.

Severin kjøpte dette bruket i 1906 av Marte Jensine Fauske. Ho skulle ha kår. Foreldra hennar skulle og ha kår av Severin som dessuten skulle gi dei «kjærligt tilsyn og pleie fornemmelig i sygdoms og alderdoms dage.» Han og broren Johan hadde ått det seinare såkalla Vadhuset på Aure og drive bakeri der. No flytte han til Ytre Fauske med kone og tre born og tok fatt på gardsdrifta. Taket på stovehuset låk som ein sil. Første julenatta dei budde på Fauske, måtte dei stå opp to gonger for å flytte sengene unna dropane. Men Severin som også var bygningsmann, fekk snart nytt tak på, og husa vart vølte. Det var lite anna enn stutturvsmark på bruket ved denne tid, men Severin gjekk i gang med jorddyrking, og snart vart det god bruk for slåmaskinen, han kjøpte. Om hausten var dugnadslaget i grenda i aksjon, og steinen på nybrota køyrde Severin ned i fjøra på vinterføre. Dei veldige steinrøysane der nede talar sitt tydelege språk om trott og innsats. Severin bygde også kai desse åra. Om sommaren var elles heile huslyden med i arbeidet med fisketurking, opptil 30 000 lofottorsk for året. I 1940 tok Severin til å emne på nytt løbygg, køyrde fram sand med hest frå Aureøyrane, og trevyrket henta han frå skog som han sjølv hadde planta i yngre år. I 1941 var nyeløa ferdig. Severin Eidem vart i 1948 heidra med Møre og Romsdal Landbruksselskap's diplom og premi, sylvpokal, for godt gardsstell.

Etter Severin kom sonen

Karl Johan Eidem (f. 1912) g. 1940 m. Agnes Lilly Olavsdr. Ramstad (f. 1916). Br. frå 1948.

Born: Oddrun Bergljot, f. 1941. Lærar. Svein Kjartan f. 1943. Handelsutdanning.

Karl Johan har handelsutdanning og har arbeidt i Sykk. privatbank frå 1939. Budde først på Aure, men flytte med fam. til Fauske då dei tok over garden i 1948. Bygde nytt stovehus i 1954. Murane vart bygde alt i 1945, og rommet vart nytta som fabrikklokale. Etter krigen er gardarbeidet blitt rasjonalisert. I 1959 vart hesten seld, og traktor kjøpt istaden. Etter jordskiftet i 1956 er det blitt planta mykje gran. Karl Johan har vore med i kommunestyret, er og elles med i fleire komm. nemnder.

KAMBANE

FAUSKEKAMBEN, bnr. 2 og LASSEPLASSEN, bnr. 4.

Fauskekamben eller Lassegjerdet vart dei frå først av kalla desse to plassane som no har namna Fauskekamben bnr. 2 og Lasseplassen

bnr. 4. Det var opphavleg ein husmannsplass under bnr. 1 og bnr. 3 på Fauske Ytre. Dei første på denne husmannsplassen var

Lasse Lassesen Flo (f. ca. 1781, d. 1869) og kona *Malene Jonsdtr. Hjelle* (f. i Stryn ca. 1788, d. 1879). Dei kom til Sykkylven frå Oppstryn i Nordfjord i 1819. Dei skreiv seg Ytre Fauske i 1821, Fauskegjerdet i 1825 og Fauskekamben i 1831. Truleg er det Lasse og Malene som med kvart har fått opp både stovehus og løhus på husmannsplassen. Br. frå ca. 1820 til 1856.

Born: John f. i Nordfjord 1819, g. i Tusvik. Agnete Elisabet f. 1821, g. m. Hans Søvik. Severine Ingeborg f. 1825, g. til Bråstad i Romsdal. Lars Martinus f. 1831, g. på plassen.

Det var smått med Lasse og kona. Dei kom på leiken siste åra.

Etter Lasse kom sonen

Lars Martinus Lassesen Fauskekamben (Fauske) (f, 1831, d. 1909), g. 1. g. 1855 m. *Nikoline Bergitte Eliasdtr. Tøsse* (f. ca. 1832, d. 1860), g. 2. g. 1861 m. *Kanutte Bergitte Larsdtr. Nakkegjerd* (f. 1838, d. 1924). Br. frå 1856 til ca. 1908.

Born frå 2. ektesk.: *Lars Nikolai Karolus* f. 1862 g. på Abelset. *Anne Marie* f. 1864, g. på Bjørke. *Lovise* f. 1866, g. m. *Hans Olaus Myrset*. *Anne Severine* f. 1871. *Hans Jakob* f. 1876, g. på Abelset. *Andreas* f. 1879 g. på plassen.

Lars Martinus Lassesen fekk festesetel på Fauskekamben frå Peter Severin Olsen Fauske på bnr. 1 og enkja *Helene Bjørnsdtr. Roald* som åtte bnr. 3. Det var i 1856. I 1860 vert den halvdelen av plassen som låg under bnr. 1, skyldsett til 16 sk. og får matr.nr. 62, løpenr. 163 b. I 1890 får denne delen gnr. 2 bnr. 2 og skylda revidert til 0,17 skyldmark.

Same året som denne delen, bnr. 2, vert skyldsett, i 1860, får dotter til eigaren, *Helge Anne Birgitte Severinsdtr. Fauske*, heimelsbrev på han. *Helge* blei gift med *Gunder Johannessen Grebstad*. Husa på plassen er det *Lars Martinus Lassesen* som eig. I 1870 er det nemnt både stovehus, løbygning og tømmerfjøs. Den andre halvparten av plassen som låg under bnr. 3, har same eigarane som denne. I 1888 vert denne delen, og skyldsett. Han får bnr. 4 med skyld 17 øre.

I 1864 hadde den delen av plassen som har bnr. 2, ca. 3 mål åker og dyrka eng, og 3 mål naturleg england. Heile plassen fôra på denne tid 3 kyr, 8 sauer og 1 gris, og sånaden var 1 t. bl.korn, 1 t. havre og 1½ t. poteter. Ca. 10 år seinare åtte *Lars Lassesen* 1 ku, 4 sauer, 1 kalv og 4 geiter av buskapen. 2 kyr høyrde til *Jens Utgard*, og *Hans Fauske* åtte ein sau.

Lars Martinus dreiv med å lage tog. Han kjøpte gamle garn som han skar opp i lange remser og snura dei i hop med eit kjeglespel, Elles sydde han skinnfellar, og turka fisk. Han dreiv fiske òg.

Sonen

Andreas Larsen Fauske (f. 1879, d. 1967) g. 1908 m. Berte Johanne Hansdtr. Fauske (f. 1882). Br. frå 1908 til 1948.

Andreas Larsen løyser først ut bnr. 4, Lasseplassen. Denne parten hadde hatt same eigarane som hovudbruket (sjå bnr. 3) fram til 1872 då Ole Pedersen Roald sel plassen til Peder Eriksen Roald, (Ulla-Pe) for 100 spd. I 1901 sel Ulla-Pe plassen vidare til Andreas Larsen Fauske for 380 kroner. Far til Andreas skulle ha bruksrett til plassen, og kår når han slutta. Dermed har Andreas papir på den eine halvparten.

Den andre halvparten, bnr. 2, hadde enkja Helge Severinsdtr. Grebstad selt i 1884 til Lars Nikolai Larsen Fauske. Men han hadde gift seg til Apalset, og i 1908 selde han til bror sin, Andreas Larsen for 380 kroner med kår til foreldra. Andreas Larsen, eller Lasse-Andreas som han blir kalla, åtte no heile plassen, bnr. 2 + bnr. 4. Frå 1909 er båe desse bruka skrivne for eitt bruk.

Husa var små, og Andreas byrja på nytt stovehus alt i 1907. Han bygde også sommarfjøs. Dei fôra på plassen 3 kyr og 3-4 sauer. Sådde ca. 1 våg korn. Andreas var på dagarbeid når det høvde, elles dreiv han fiske og fisketurking.

Andreas og Berte hadde ikkje born, og i 1948 flytte dei inn på eit lite stykke «Utsikten II» ved Storeåren på Fauske Ytre, bnr. 7, der syster til Andreas, Anne Severine, hadde sett seg opp hus. Dette huset tok Andreas og kona over og selde plassen bnr. 2 og 4 til

Lars Bastiansen Hjellegjerde (f. 1888 på Hans-Jakob-plassen, d. 1954) g. m. Nikoline Severinsdtr. Hjelle (f. 1889). Br. frå 1948 til 1957.

Skøyte fra Andreas L. Fauske på Fauskekamben bnr. 2 og Lasseplassen bnr. 4 for 10 000 kroner i 1948.

Lars og kona hadde før drive og ått eit stykke av Bottolfplassen på Indre Fauske (sjå Birkeland gnr. 3 bnr. 14) før dei kom til Lassekamben.

Dei selde plassen i 1956 til

Sverre Olavsen Lødemel frå Hornindal f. 1930, g. 1953 m Jorunn Olsdtr. Hjelle f. 1932. Br. 1957-1959.

Born: Ove f. 1953. Atle f. 1956. Margrethe f. 1958. Mona f. 1961. Sølvi f. 1965.

Sverre Lødemel fekk skøyte på plassen for 10 000 kroner. Han flytte seinare til Hjellegebrua gnr. 5 bnr. 4 og selde Fauskekamben og Lasse-plassen i 1959 til

Hans Mariussen Lillevik (sjå Hansgarden på Ytre Fauske bnr. 3) for 10 000 kroner. Plassen vert no brukt saman med Hansbruket og vert nytta som kulturbete.

HANSGARDEN, bnr. 3.

Som nemnt vart Fauske Ytre i 1758 delt mellom to halvbrør. Den halvparten som seinare fekk bnr. 3, vart løyst inn av

Ole Knutsen Fauske (f. ca. 1718, d. 1777) g. 1749 m. Anna Amundsdr. Vik (f. 1721, d. 1796). Br. frå 1758 til ca. 1780. Ole var lagrettemann.

Born: Tvill. Amund og Tyge f. 1749. Båe døydde i småkoppane året etter. Anna f. 1751, gift på garden m. sersjant Hans Larssen Aure. Amund f. 1753, d. 1755. Eli f. 1756, g. m. Iver Ingebrigtsen Emblem. Guri f. 1759, g. m. Hans Pedersen Aure. Ole f. 1762, g. på Fauske Ytre, bnr. 2 med Halfrid Ellevsdr. Strømmegjerde.

Ole Knutsen er i 1763 med og stadfester og nyar opp att avtalen frå 1730 om frivillig skifte av skog og mark for gardane Ørsnes, Ytre og Indre Fauske. Han var nok ein velstående mann. Etter mor si, Anne Jakobsdr. ervde han m. a. eit mællag i Ytre Fauske, og i 1758 løyste han ut 3 mællag til, slik at han sat som sjølveigar av halve Ytre Fauske, 1 våg fiskel., så lenge han levde. Kona hans ervde 2 mællag i Flem etter foreldra sine og bror sin, Ole Amundsen. Dette jordgodset sel Ole Knutsen i 1759 til Elisabeth Høgh, enka etter Jørgen Høgh.

I seinare år gjekk det ut med Ole Knutsen. Han kom i gjeld. I skiftet etter han i 1777 er bruttoeiga 153 rdl., og skulda er 142 rdl. Av dette krev Anders Luth 39 rdl. og får utlagt halve bruket for 40 rdl. Den andre halvparten kravde halvbror til Ole,

Mons Knutsen Fauske (f. 1740, d. 1788). Br. 1777-1782. Han hadde eit gjeldskrav på Ole på 37 rdl. og fekk utlagt halvparten av bruket for 40 rdl. Det ser ut til at Mons løyste inn også den andre halvdelen, slik at han åtte heile garden. Truleg sysla han også med bondehandel, kjøpte opp landmannsvarer og fisk som han selde i Bergen, og kom så heim att med krambuvare. I 1776 stemner han Mons Jørgensen Vik for retten. Han hadde lånt Mons Jørgensen ei «doktorbok» av Hendrich Smits for to år sidan. Mons Jørgensen på si side kunne opplyse retten om at han ikkje hadde bedt om å få låne noko

doktorbok, men at Mons Knutsen hadde stukke denne boka i handa hans ein preikesundag ved kyrkja, og sagt at han måtte lese boka og skrive av or henne det han ville, og sidan levere boka til Lars Pedersen Vik, og det hadde han også gjort. Dermed måtte Lars stå til svars for doktorboka. Han forklarte for retten at han hadde fått denne doktorboka av sin formann i ekteskapet i staden for «Den barmhjertige Samaritan». Etter denne påstanden kunne Lars og Mons likevel verte samde om fylgjande: Innan 14 dagar skal Lars levere frå seg doktorboka til Mons Knutsen og betale dei saksomkostningane som Mons til no hadde hatt, med 3 rdl.

Mons Knutsen vart ikkje sitjande lenge på Ytre Fauske. I 1782 flytte han til Tusvik etter at han hadde selt bruket til brordotter si og mannen hennar. Det var

Hans Larssen Aure (f. 1752, d. 1821) g. 1781 m. Anne Olsdtr. Fauske (f. 1751) som var dotter til Ole Knutsen. Br. frå 1782 til 1812.

Born: Hansteen f. 1782, g. på garden. Tyri Olave f. 1787, g. m. Jan Larssen Strømme.

Hans Larssen var sersjant, og blir seinare lagrettemann. Han må ha hatt pengar mellom hendene, for han løyser ut bruket for 85 rdl. alt i 1782, året etter han gifte seg. Truleg har han drive bondehandel. Vi finn han ofte på lånemarknaden etter pengar, og stundom låner han ut pengar sjølv og. Såleis har kaptein Johan von Halle på Langskipsøy lånt 11 rdl. av Hans som måtte stemne kapteinen for retten for å få pengane att. I 1802 er sånaden på bruket 3 t. havre, 1 t. bygg og bl.-korn, og buskapen er 1 hest, 8 storfe, 20 småfe. Bruket er verdsett til 170 rdl.

Etter som åra går blir Hans meir og meir gjeldbunden. Garden er pantsett, og i 1809 sel han bruket til Sæbjørn Sæbjørnsen Røsvig for 190 rbd., men blir sitjande på bygsel til 1812.

Etter Hans kjem sonen

Hansteen Hanssen Fauske, (f. 1782) g. 1812 m. Synneve Karlsdtr. Brunstad, (f. 1790, d. 1868). br. frå 1812 til 1840.

Born: Anne Marie f. 1812. Hans Karl Amund f. 1814 g. på garden, Ole Martines f. 1816 g. 1843 m. enkje Anne Cesilie Olsdtr. Straumsheim f. Midtgård. Bernt Olaus f. 1818, drukna i ein brunn 1821, Berte Marie f. 1821, g. på garden, Severine Johanne f. 1823. Flytte til Haram i 1847. Synneve Hansiane f. 1825 g. 1853 m. Gunder Olsen Vestre (opph. Jellereit), Karen Johanne f. 1829, g. 1857 m, Erik Einarson Gjerde i Vatne, flytte til Kjersem i Tresfjord. Henning

Junghans f. 1830, arbeidsformann i Korsen i Ålesund. Severine Oline g. m. ekm. Ole Jensen Viset.

Hansteen kjøpte att bruket med hus og herlegdomar av Sæbjørn Røsvig for 199 rdl. i 1812 og la kår av garden til far sin. Alt i 1810 er Hansteen nemnd som handelskar på landmannsvarer, og han har såleis teke opp verksemda til forfedrane. Seinare er han nemnd som lagrettemann og takstmann, men skriv med førd penn.

Skylda som hadde vore 1 våg fiskel. på dette bruket, vert i 1838 revidert til 1 sk.mark 4 ort 20 skl., og det gamle matr.nr. 106 blir skift ut med nytt matr.nr. 63 med løpenr. 164. Bruket fôrar på denne tid 1 hest, 8-9 kyr, 17 sauer, 4 geiter og gris. Sånaden er 1 t. bygg, 1¼ t. bl.korn, 4½ t. havre og 2½ t. poteter.

Hansteen har nok vore ein barsk kar stundom. Ein gong har han teke litt hardt på ein av grannane sine og må ut med bot. Året etter, i 1819, må han ta opp eit større lån og pantset bruket sitt, og det går slik til at Hansteen i 1824 må selje det til Peder Anderssen Roald for 190 spd. Hansteen vert sitjande på bygsel til han og kona får kår i 1840 av sonen

Hans Carl Hansteensen Fauske f. 1814, g. m. Anne Severine Guttormsdtr. f. ca. 1815. Br. frå 1840 til 1845.

Born: Synnøve Eline f. 1839. Hans Olaus f. 1842. Guri Susanne f. 1844.

I skiftet etter Peder Andersen Roald i 1829 vart dette bruket utlagt til enkja Helene Bjørnsdtr., og frå henne gjekk bruket over til Jacob Johnsen Roald som i 1840 gav bygselsetel til Carl Hansteensen Fauske. Han vart ikkje sitjande svært lenge på bruket. I 1845 flytte han med heile huslyden til Ålesund og overlét bruket til verbror sin mot kår. Hans Carl vart seinare handelsmann i Ålesund.

Hans Magnussen Humlong frå Geiranger (f. ca. 1817, d. 1898) g. 1845 m. Berte Marie Hansteensdtr. Fauske (f. 1821, d. 1882). Br. frå 1845 til 1878.

Born: Marte Severine f. 1846, d. 1934, g. m. Lars Sandvik frå Furstrand. Hans Jørgen f. 1847 g. på garden. Ole Bastian f. 1849 g. m. Marie Brunstad. Lars Martinus f. 1849, Berte Marta f. 1853, d. 1854. Berte Marte Eline f. 1855, g. m. Johan Ananiassen Fauske, Indre Fauske bnr. 6. Lars Martinus f. 1858, d. 1863. Nikoline Marie f. 1860, g. 1883 m. Petter Johan Davnes frå Jarnes.

Hans Magnussen fekk bygselsetel av Jacob Johnsen Roald i 1845. Han måtte svare kår til både Hansteen Hanssen med kone og til Carl Hansteensen og hans kone. I 1864 var bruket til Hans rekna til 25 mål

åker og dyrkamark, 33 mål naturleg england. Berre «ubetydelig» av eiegenomen var skikka for vidare dyrking. Sånaden var ½ t. bygg, 1¼-2 t. bl.korn, 4-4½ t. havre og 2-3 t. poteter. Årleg avling var ca. 4 t. bygg, 10 t. bl.korn, 17 t. havre og 20 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 6-8 kyr, 10 sauer, 4 geiter og 1 gris. I 1875 er det ikkje nemnt hest på bruket, men derimot har dei no 10 kyr med stort og smått, 15 sauer men ikkje geiter. Sånaden er på. lag den same.

Hans Magnussen saman med den andre gardbrukaren på Ytre Fauske, Severin Olsen, gjorde i 1849 eit «mindelig og frivillig» jordskifte over deira «Agerland og indhegnede Bømark».

Sonen

Hans Jørgen Hanssen Fauske (f. 1847, d. 100 år gamal i 1947) g. 1878 m. Severine Charlotte Petersdtr. Blakstad (f. 1859, d. 1938). Br. frå 1878 til 1926,

Born: Bastianne f. 1879, d. 1956. Berte Johanne f. 1882, g. 1909 m. Andreas Larsen Fauske på gnr. 2. bnr. 4 Lassegjerdet. Else Marie f. 1884, d. 1911. Hans Petter f. 1889. Utvs. nr. 351. Anna f 1894, g. 1916 m. Bernt J. Fauske på gnr. 3 bnr. 6. Josefine f. 1896 g. 1921 med Marius Lillevik på dette bruket. Klara f. 1899, d. 1964. Olga f. 1902, d. 1939.

Hans Jørgen får i 1878 bygselbrev på dette bruket frå son til Helene Bjørnsdtr. Roald, - han heitte Bernt Pedersen Rørvik, og versonen hennar Sæmund Jonsen Rørvik. Desse to åtte no Hansgarden med unnatak av Lasseplassen. Denne parten hadde Ole Pedersen Roald selt i 1872 til Peder Eriksen Roald (Ulla-Pe). (Sjå gnr. 2. bnr. 4.)

I 1906 løyser Hans Jørgen ut garden av vigraslekta for 3600 kroner. Husa på bruket er då medrekna, men ikkje «Lasseplassen» som hadde vorte fråskylddelt bruket i 1888 med urevidert skyld 12 skl. i 1890 rev. til 17 øre. I 1890 vart bruket sitt gamle matr.nr. 63 med løpenr. 164 endra til gnr. 2 bnr. 3, og skylda 1 dlr. 4 ort 20 skl. revidert til 3,34 skyldmark.

Hans Jørgen gjekk sterkt inn for å dyrke opp garden og la ned eit stort arbeid på bruket. Han var ein av dei første i Sykkylven som kjøpte slåmaskin. Det var kring 1903. Nils S. Drabløs var «agent» og var tilstades då maskinen kom til gards for å undervise om bruken. Same maskinen var i god stand og i fullt bruk så seint som i 1964.

I 1890-åra sette Hans Jørgen opp eit tilbygg til den gamle røykstova samstundes som han la inn springvatn. Tilbygget fekk seinare namnet «nyestova». Han bygde også ny løe og flytte henne då frå gamletunet

og eit stykke oppover til vegen. Elles dreiv han fiske, fisketurking og dagarbeid attåt arbeidet med bruket.

Versonen

Marius Martinussen Lillevik frå Heissa i Borgund, (f. 1895) g. 1. g. m. Oluffa Gåseidnes (d. 1919) g. 2. g. 1921 m. Josefine Hansdtr. Fauske (f. 1896). Br. frå 1926 til 1962.

Born: Hans Martinus f. 1922, Gift på bruket. Lydia Olivie f. 1924, g. 1957 m. Ragnvald Gjerde frå Olden. Sjå Ytre Fauske bnr. 22. Else f. 1928, d. 1931. Erling Asbjørn f. 1934. Lennsmannsbet. i Sykk. G. 1959 m. Eldbjørg Karlsdtr. Blindheim. Sjå Blindheim bnr. 26.

Marius Lillevik fekk skøyte på Hansgarden i 1927 frå verfare. Hans Jørgen Hansen Fauske for 5500 kroner og dessutan kår til Hans Jørgen og Charlotte som tok atterhald om rett til å hogge ut skogen i Sandvikteigen. I 1927 vart det halde jordskifte over innmarka på Fauske og Fauskegjerdet.

Marius Lillevik sette opp nytt stovehus i to høgder i 1944. Han har elles vore kommunekasserar frå 1938 og seinare kontorsjef i Sykk. til 1966. Dessutan medl. i kommunestyre, form. i ei rad nemnder og utval i kommunen, form. i kraftverkstyret, forliksrådet etc.

Sonen

Hans Mariussen Lillevik f. 1922, g. 1943 m. Olea Sakkariasdtr. Furnes i Søvikdal f. 1920. Br. frå 1962.

Born: Magne Jostein f. 1943. Else Solveig f. 1945. Oddbjørg Hilde f. 1947. Jofrid Charlotte f. 1953. Hildur f. 1958.

Hans Lillevik fekk skøyte på Hansgarden i 1962 frå far sin, Marius Lillevik, for 12000 kroner. Av dette vart 3000 kroner rekna for buskap og reiskapar. I 1959 kjøpte Hans Lillevik av Sverre Lødemel dei to plassehalvpartane Fauskekamben gnr. 2 og bnr. 2 og Lasseplassen gnr. 2 bnr. 4 for tils. 10 000 kroner. Dermed var Lasseplassen komen attende til opphavsbruket sitt.

Hans og Olea Lillevik la seg etter nytt storfe av NRF-rasen. Han sette opp ny løe i 1964. Nytt hus på sætra bygde han i 1958. Han har elles drive som entreprenør og sett opp mange hus. Mellom anna har han hatt med innreiing og delv. bygging av ungdomsskulen på Aure, folkeskolen i Hundeidvik og fleire. Medlem av soknerådet og aktiv i fleire kristelegelag og samskipnader i grenda.

KARLSRUD, bnr. 5 (Laupet eller Løypeplassen).

Utsk. fra Jensgarden bnr. 1 i 1910 med namnet Karlsrud, bnr. 5, med skyld 0,31 mark. Frå først av var det husmannsplass, «Laupet» eller «Løypeplassen». Plassen vart rudt i 1850-åra av

Anders Sjursen Øvreberg frå Stryn (f. 1825, d. 1902) g. m. *Johanne Severine Johnsdtr. Øye* frå Hjørundfjord (f. ca. 1827, d. 1909). Br. ca. 1850-ca. 1890.

Born: *Johanne Elisabeth* f. 1860, budde på plassen. *Hans Johan* f. 1863 g. til Roald. *Lovise* f. 1864 g. m. *Anders Vadset*, Ålesund. *Ole* f. 1868 g. til Blindheim, Vigra. *Ane* f. 1870 g. til Sulalandet.

Anders og *Johanne* kom til Sykkylven frå Hjørundfjord i 1850. Dei bygde ei lita stove og ein liten fjøs på plassen. *Lasse-Andreas* på Ytre Fauske fortel at «det var fole med stein på stykket hans Løype-Andreas, så dei fekk å plukke ti, han og ho Severine». Men alt i 1865 fôra dei på «Laupet» 2 kyr og 4 sauer. Sånaden var 1½ t. bl.korn, ¼ t. havre og 1 t. poteter. I 1875 var buskapen om lag den same, men *Anders* åtte berre ei ku og ein sau.

Dottera

Johanne Elisabeth Andersdtr. Fauske (f. ca. 1861, d. 1922). Br. ca. 1890—1910. Ho dreiv plassen saman med foreldra sine og stelte dei på deira gamle dagar.

I 1910 flytte ho gamlestova til Indre Fauske og sette henne opp att på ei tomt under Halvarsplassen. (Sjå Maristova bnr. 22 på Indre Fauske,)

På Løypeplassen kom det nye folk. Det var

Karl Petersen Haram (f. i Ålesund 1877, d. 1955) g. m. *Hanna Jensdtr. Grebstad* frå Dynhaugen (f. 1879, d. 1948). Sjå Grebstad bnr. 77. Br. 1910-1950.

Born: *Anton* f. 1900. Kom bort då «Stålbarden» forliste ved Vatlé-straumen i 1923. *Petter* f. 1901. Utvs. nr. 149. *Henry* f. 1903. Utvs. nr. 147. *Hjalmar* f. 1905. Utvs. nr. 148. *Solveig* f. 1909, g. m. *Jørgen O. Overå* i Liabygda. *Karl Johan* f. 1914, g. på bruket. *Hanna* f. 1914, g. m. *Kristian Larsen*, bnr. 13. *Nelly* f. 1917, g. m. *Olav Hatlemark*, bnr. 14. *Judit* f. 1920, g. m. *Nils Tjeransen*, Ålesund, p. t. Australia. *Jon* f. 1922, g. m. *Magny Klinge*. Bnr. 19.

Karl og *Hanna Haram* (Utv. nr. 150 og 437) kjøpte Løypeplassen i 1910 for 1000 kroner av *Severin Karlsen Eidem* i Jensgarden bnr. 1, og plassen vart same året utsk. frå bnr. 1, skyldsett til 0,31 mark med namnet Karlsrud bnr. 5. Bygde stovehus på plassen i 1914 og ny løe i 1933. *Karl* dyrka opp plassen, men var elles mykje av si tid i Amerika.

Sonen

Karl Karlsen Haram f. 1914, g. 1946 m. *Hansine Antonsdtr. Skjodjevåg* f. 1922, Br. frå 1950.

Born: *Asbjørn* f. 1946. Maskinistlærling i marinen. *Ragnhild* f. 1946, *Jostein* f. 1954. *Grethe* f. 1956. *Kjell Harald* f. 1963. *Torgeir* f. 1965.

Karl Haram var mellom dei som reiste til England i 1941 og melde seg til dei norske styrkane. Løypeplassen vart då kverrsett av den tyske Rikskommissæren, men sjølvstilt friggitt att etter krigen var slutt. Skøyte på plassen i 1950. Fôrar no ein okse. Karl Haram er bygningssnikkar.

UTSIKTEN, bnr. 7 (Storeåren) + attåtkjøpte parsellar bnr. 25 og 27.

Utsikten bnr. 7 vart utsk. frå bnr. 3 i 1930 med skyld 0,02 mark. Tomta vart kalla Storeåren, og seld 1930 av *Marius Lillevik* i *Hansgarden* bnr. 3 til svoger *Andreas Larsen Fauske* på *Lassekambane*, for 375 kroner. *Anders* let syster si få bygge hus der. Det var

Anne Severine Larsdtr. Fauske (f. 1872, d. 1945). *Anne Severine* hadde vore mykje ute i teneste, m. a. lenge hjå prost *Wulfsberg*, først i Ørskog og så fylgde ho fam. til Oslo.

I 1948 flytte broren og svigerinna ned til Storeåren frå *Lassekambane*. Det var

Andreas Larsen og *Berte Johanne Hansdtr. Fauske*. (Sjå bnr. 2 og 4.) Br. frå 1945. Dei deler no hus og bu med

Sigurd Holmberg f. 1915 i Odda i Hardanger, men ætta frå Sykk., g. 1940 m. *Rebekka Pettersdtr. Hildre* f. 1913.

Born: *Alfred* f. 1941. Ing. frå N.T.H. *Annbjörg* f. 1948. Handels-utd.

Sigurd er industriarbeidar. Han har utvida tomte ved å kjøpe attåt parsellane bnr. 25 og 27 av bnr. 3 i 1963 og 1964. Fôrar no 3-4 sauer.

BERGENHUS, bnr. 11.

Utsk. i 1946 frå *Jensbruket* bnr. 1 med skyld 0,01 mark,

Peter Jakobsen f. 1899 frå Bergen, g. 1925 m. *Erna Dorthea Severinsdtr. Eidem* frå *Jensgarden* på *Ytre Fauske* (f. 1904, d. 1957), Born: *Jeanne Karin* f. 1928, g. m. *Knut Knutsen* frå Finnmark.

Ellinor f. 1929, g. m. *Asbjørn K. Vik* i *Styrkågarden*. *Sissel* f. 1936 g. m. *Knut Vangen* fra Bergen. *Per Egil* f. 1941.

Peter Jakobsen bygde hus i 1947. Huslyden bur i Bergen, men kjem til Sykkylven på ferie om sommaren. Dei leigar elles bort huset.

SKOGLY, bnr. 12

Tomt utsk. frå Hansgarden bnr. 3 i 1946 med skyld 0,01 mark.

Konrad Mikalsen Rise frå Hareid f. 1911, g. 1939 m, Karen Sakariasdr. Furnes f. 1917 i Søvikdal.

Born: Jorunn f. 1941. Handelsutd. Sissel f. 1944, g. 1961 m. Arthur Sannes, Lindås pr. Bergen. Randi f. 1949.

Konrad Rise kjøpte tomta i 1946 og bygde hus i 1947. Han dreiv ei tid sjøen, var m. a. i utanriksfart i 8 år, arbeidde så i industrien, og er no målar. Han er troppsjef i sivilforsvaret.

LUNHEIM, bnr. 13, 15 og 18.

Utsk. frå Karlsrud bnr. 5 i 1946, 48 og 50 med samla skyld 0,03 mark.

Kristian Larsen frå Televåg f. 1910, g. 1940 m. Hanna Karlsdr. Haram frå Ytre Fauske f. 1914.

Born: Herlof Jensen Haram f. 1937. Anne Lise Kristiansdr. Larsen f. 1941, g. m. Lorentz Riksheim, Straumgjerde. Astor f. 1944, Sølvi f. 1946, g. m. Per Olsen frå Vinstra.

Bygde stovehus i 1946. Han har arbeidt i møbel industrien. Er no fiskar.

FREDLY, bnr. 14, 17 og 20.

Utsk. frå Karlsrud bnr. 5 i 1948, 1949 og 1950, med skyld i alt 0,03 mark.

Olav Karlsen Hatlemark frå Tusvik f. 1918, g. 1946 m. Nelly Karlsdr. Haram frå Ytre Fauske f. 1917.

Born: Lindis f. 1948.

Bygde stovehus i 1953. Fiskar og møbelsnikkar. Driv no bygningsarbeid.

VANG, bnr. 19.

Tomt utsk. frå Karlsrud bnr. 5 i 1950 m. skyld 0,03 mark.

Jon Karlsen Haram frå Ytre Fauske f. 1922, g. 1948 m. Magny Pedersdr. Klinge frå Smøla f. 1927.

Born: Helge f. 1948. Turid f. 1950. Villy Åge f. 1953. Unni f. 1960.

Bygde hus i 1953. Er møbel tapetserar. Jon Haram reiste til England i 1941 og melde seg til dei norske styrkane.

STEINHAGEN, bnr. 21.

Utsk. i 1951 av bnr. 6 som er ein parsell frå Jensgarden bnr. 1.

Eva Guttmann f. Alschewski i 1897 i Werder an der Havel, g. 1935 m. Alfred Guttmann f. 1873 i Posen i Tyskland. Han var lækjar med psykiatri som spesialitet. Praktiserte i Berlin, men oppheldt seg mykje i Noreg. Var muskar, journalist, filmfotograf og naturelskar. Tok opp fleire kulturfilmar frå Noreg, og synte dei i Tyskland, Eva Alschewski var filmmedarbeidaren og assistenten hans. Guttmann bygde seg hytte i 1928 ved Svolvær. Han var jøde, og frå 1938 fleire gonger arrestert av Hitlerstyret. Under krigen forvist til Finnmark. Kom til Sykk. då krigen var slutt, og Eva Guttmann bygde opp hus på Ytre Fauske i 1946 av ei tyskarbarakke nord frå. Festetomta vart utsk. og innløyst i 1951. Guttmann prakt. kort tid som nervelækjar i Sykk. og Ålesund etter krigen. Han døydd i 1951. Eva Guttmann har bygt ut tomte til ein fin naturhage med stauder, busker og sjeldne plantar av ymse slag.

BAKKETUN, bnr. 22 (Nakkerud).

Utsk. frå Hansgarden bnr. 3 i 1956 med skyld 0,01.

Ragnvald Ivarsen Gjerde frå Olden f. 1925, g. 1957 m. Lydia Mariusdtr. Lillevik f. på Ytre Fauske i 1924. Han er bygningssnikkar. Ho er kontordame ved Sykk. kommunekasse. Dei bygde hus i 1957,

Bnr. 28.

Einar Johansen Sætre f. 1938, elektromontør, g. 1964 m. Lise Marie Leifsdtr. Melseth f. 1944. Har bygt hus. Barn: Torill Karin f. 1967.

PE-BOTA, bnr. 29.

Hans Lillevik selde denne tomte i 1964 til

Inge Pedersen f. 1928, g. 1953 m. Julie Lillevold f. 1927, bår frå Ålesund. Han er boktrykkar. Bygde hus i 1969.

INDRE FAUSKE gnr. 3 [\(Innholdsliste\)](#)

grensar i vest mot Ytre Fauske med Fauske-elva som grenseskil, i aust mot Åsen og Aure (Ullavika) og mot sør til sjøen. Garden ligg i bakkehallet opp frå fjorden og er somme stader noko brattlendt. På bakkerøra 60-70 m nedafor bygdevegen skal det ein gong i tida ha stått ein bautastein på Larsbruket, fortel Arne L. Fauske etter far sin. Somme meiner at denne steinen no ligg på Sykk. kyrkjegard, og at han har høyrte til Fauske-jyden på Indre Fauske. Det går også segn om ein eldgamal veg langs sjøen. Like innafor der bautasteinen etter tradisjonen stod, skulle vegen ha gått opp ein bratt bakke som no ber namnet Kyrkjebrauta.

Først på 1600-talet var det eitt bruk på Indre Fauske framover til ca. 1623 då garden får to brukarar. Men i 1684 kjem den rike Jens Mortensen Knag (Fauske-jyden) til Indre Fauske, og han har kjøpt heile garden og vert brukar åleine. I siste delen av 1700-åra og særleg i første halvparten av 1800-åra kom det til mange husmannspassar under hovudbruket. (Sjå om desse seinare.) I 1840 vart hovudbruket kløyvt i to like bruk, Lånagarden og Larsgarden.

Som nemnt under Fauskebygda var Indre Fauske alt i 1730 med på eit frivilleg jordskifte i grenda for å få slutt på teigbyttet. Avtalen vart nya oppatt i 1763. Då hovudbruket på Indre Fauske vart delt i 1840, vart det samstundes gjort eit frivilleg jordskifte med ei prøvetid på to år. Avtalen vart underteikna i 1843. I 1890 kom jordskifte av skog og torv i utmarka saman med Ørsnes, Ytre Fauske, Åsen og Hjelle, og med avtale om hamnegangen. Sætremarka vart utsk. i 1918, og i 1927 var det nytt jordskifte av innmarka. Siste jordskiftet var i 1956 då utmarka vart utl. til eigedoms grunn.

Då Indre Fauske vart delt i 1840, ser det ut til at det var Lånagarden som «flytte ut» og fekk tunet sitt lenger inne og like nedafor bygdevegen. Kvar gamletunet til Fauske-jyden låg, er ikkje påvist, men folk i grenda meiner det var ved Fauske-elva nedafor det noverande Larstunet. Straks nedafor bygdevegen var det her kring hundreårsskiftet ein gamal hage med store epletre og mange bærbuskar, og rundt hagen var det ein diger steingard, på same måten som på Ytre Fauske der det er påvist at hagen var planta på dei gamle lø- og fjøstuftene. Ikkje urimeleg om folket på Indre Fauske også planta hagen sin der gamlefjøsken stod og på den måten gjorde seg nytte av den gjødselsteinte jorda. Vest for hagen ut mot elva er der ein stad som vert kalla Stabburshola, og like nedafor ein avsats som vert kalla Sagebenken. Gamle-

åkrane låg nedafor og innover, frå bakkerøra og ned hallinga mot sjøen. Kvern på Indre Fauske er nemnd frå 1717. Etter at hovudbruket vart delt, har partane hatt kvar si. Larskverna står eit stykke ovafor brua. Ho strauk med under flaum i 1860, men materialen vart sankt saman att og huset bygt opp att. Både i teina og i tømmerstokkane står innhogge årstalet 1764. Dessutan finn ein i veggen initialane L.O.S.F. for Lars Olsen Fauske. Kvernkallen her nytta Larsfolket også til drivkraft for truskinga med maskinsnor inn til løa.

Lånakverna stod lenger oppe ved elva. Dette bruket hadde truskehjul inne i tunet sitt og leia truskevatnet i veite ovafor Larstunet og inn i garden. Under siste krigen då åkerlandet vart auka att, kjøpte Larsbruket eige truskeverk. Lånabruket og dei andre oppsitjarane hadde eit truskeverk i lag. Kornet mol dei då for det meste på Aurdalskverna, på Hildre og også i Valldal. Torvrettar hadde Indre Fauske både i Dyrstimyra, i Jakobshaugen ovafor Kambane og i Depelen, ei myr ovafor bakken Sprengjaren ved Vassætra. Garden har og hatt lakseverpe. Det er ikkje nemnt i dei gamle matriklane, men det er omtala i det frivillege jordskiftet på Indre Fauske i 1843, og kilenøter er framleis i bruk her. Sommarfjøsane til hovudbruka låg på Stølane, dvs. i dalen nord for Fauskekamben. Der er no kulturbeite, og fjøsane vert framleis nytta.

Som rimeleg er har heimefisket i fjorden utafor, og sesongfisket på kysten spela ei stor rolle for levemåten ned gjennom tida. Gamle skifte syner at folk har vore vel utstyrt med fiskevegn. Elles var det vanleg at folk dreiv med fisketurking slik som på dei andre gardane i grenda. Men viktigaste næringsgrunnlaget var nok sjølve jordbruket fram til 1930-40-åra då industrireisinga i bygda skaut fart og fleire og fleire fekk seg arbeid på fabrikkane. Ikkje minst kom dette vel med for småbrukarane. Då Hjellegjerde Lenestolfabrikk A/S starta i 1941 på Indre Fauske, vart det også kort veg til arbeidsstaden. I åra etter siste krigen har det vorte utskilt mange bustadtomter på Indre Fauske, og byggeverksemda har vore stor. Indre Fauske har også hatt skipsreiarkontor, «Brandbåtane» har hatt kontoret sitt i huset til direktøren og føregangsmannen for tiltaket, Bernt Fauske. Båtane var i det kristelege ungdomsarbeid si teneste, og var eit stolt syn å sjå når dei frå tid til anna kunne ankre opp nedafor Fauskelandet.

HUSMANNSPLASSAR PÅ INDRE FAUSKE

Alt i 1609 er det nemnt en husmann på Fauske. Han heitte Knut og la 1 kalvskinn i leidang, men om han sat på Indre eller Ytre Fauske er ikkje så godt å seie. I 1626 høyrer vi om ein husmann som heitte Simen.

Han var utarma og greidde ikkje å betale skatten sin. Eit par år etter flytter han til Grebstad og får seg jord der. Skattelistene i 1638 nemner ein husmann Nils Fauske. Brukaren av plassen vert rekna til øydegardsmenn og andre fattigmenn som kan ha eit «Nøds Foester» eller to. Folketeljinga i 1666 nemner husmannen Simen Styrkarsen 83 år gamal på Indre Fauske. I skiftet etter Lars Olsen Fauske i 1766 er det nemnt *ein* husmannsplass på Indre Fauske, og i eit manntal frå 1783 finn vi husmennene Ole Fauskehagen, Peder Fauske og Ole Jørgensen Uren. Desse plassane vert i tida utover kalla både Fauskehagen, Hagen, Fauskegjerde og Uren, og stundom nyttår same mannen snart det eine og snart det andre namnet slik at det er noko vanskeleg å seie kva plass den einskilde brukaren har hatt. Namnet Uren høyrer helst innunder garden Åsen, men vert også nytta av husmenn under Indre Fauske.

I 1802 har indre Fauske 4 husmannsplassar, og brukarane då er Peder Eriksen (sjå bnr. 10), Nils Knutsen (sjå bnr. 9), Halver Halversen (sjå bnr. 8), og enkja Anne Larsdtr. (sjå bnr. 11). Det er såleis særleg i tida utover frå 1800-års skiftet at dei fleste husmennene på Indre Fauske får seg rudningsjord. Av husmenn før 1800 kan ein nemne desse som truleg har sete på Indre Fauske:

Ole Olsen Fauske g. 1751 m. Berte Larsdtr. Tysse.

Born: Marte f. 1752. Anna f. 1754.

I 1751 får Ole Olsen Fauske bygselbrev frå Lars Olsen Fauske på 1 våg fiskel. i Fauske. Etter dette ser det ut til at Lars Olsen har bygsla bort halve Indre Fauske, men det må truleg ikkje ha vart så lenge, for ein finn ikkje Ole Olsen omtala meir som gardmann på Indre Fauske. Han kan truleg ha flytt, eller kanskje fått ein plass.

Lars Sjursen Åsen d. 1772, g. 1757 m. Anne Eriksdtr. Aure, d. 71 år gml. i 1785.

Born: Berte f. 1757, d. 1762. Berte f. 1760,

Lars Sjursen er truleg son til Sjur Larsen Grebstad og Kari. Ingebrigtsdtr. Haugset, og er i så fall f. 1734. Lars brukar også namna Fauskegjerde og Fauskehagen. I 1772 vert det nemnt at han er skuldig ca. 4 rdl. til Iver Høhgs dødsbo, men «husmann Lars Fauskehagen er så fattig og yderlige om stendighed er at han ikke har det aller ringeste at underholde sig med, men går omkring i bygden og betler sitt brød.»

Kona hans må vere den Anne Eriksdtr. Aure som i 1748 fekk dødsdom fordi ho skulle ha teke livet av eit barn ho hadde født i dylgsmål. Domen vart etterpå omgjord til livsvarig tukthus, men ho må evt. ha fått nåde seinare. Ho gifte seg oppatt i 1774 med

Ole Olsen Grebstad d. 78 år gamal i 1788. Han var «oppdragen» på Grebstad og hadde bodd 20-30 år på Haugset (sjå gnr. 13 bnr. 5) før han kom til Fauske, opplyser han som vitne i ei rettssak i 1783. Han skreiv seg no for Fauskehagen. Var farbror til Sjur Jansen Grebstad og til Ole Jørgensen Blakstad i Åsen. Anne Eriksdtr. døydde i 1785 då ho var 71 år. Ole trulova seg same året og gifte seg 1786 med Synnøve Jansdtr.

Meir om husmannsplassane under dei einskilde bruksnummer seinare.

MATRIKKELGARDEN FAUSKE INDRE

(Om eigarar: sjå Fauske)

Fauske Indre vert på same vis som Fauske Ytre rekna i skatteklasse med øydegardar på 1600-talet. Som nemnt vert Fauske Ytre og Fauske Indre rekna i eitt i matrikeloppgåva frå 1626 med ei skyld på 4½ våg ½ pd. fiskeleige. Av andre kjelder frå denne tida ser vi at Fauske Indre skattar av 2 våger 18 mrk. fiskel. Landkommisjonen av 1661 held fast på denne skylda, men ved matrikuleringa i 1666 vert skylda sett ned til 2 våger, og ho heldt seg uendra fram til 1838 då det vart ny skyld 4 dlr. 1 ort 9 skl., revidert i 1890 til 8,63 skyldmark,

Leidangen var i første delen av 1600-åra og fram til 1666 til vanleg 1 geitskinn og 2 kalvskinn, og gjekk så ned til 1 geitskinn. Nokre år seinare er leidangen på nytt 1 geitskinn og 2 kalvskinn for Indre Fauske. I 1717 var leidangen 3 mrk.

Tienda var i 1666 på 2 t. havre 1 pd. ost, og i 1717 var tienda 2 t. havre ½ t. bygg og 16 mrk. ost.

YMSE OPPLYSNING AR OM GARDEN OG GARDSDRIFTA.

1626: Då var det på Indre og Ytre Fauske i alt 3 mann. Dei sår 5 t. korn.

1644: 2 mann på Indre Fauske.

1658: 2 mann. Buskap: 2 hestar, 12 kyr, 6 sauer, 4 geiler og 1 okse.

1666: 2 mann. Sår 6 t. avlar 20 t. Kan fø 20 naut og 2 hestar.

1717: 1 mann. Sår 5 t. havre og ½ t. bygg. Avlar 20 t. havre og 5 t.

bygg. Fôrar 1 hest, 16 naut. Ei lita bekkevern. Litt brennefang.

1724: 1 mann. Brennefang. Sæter ½ mil frå garden. Ei lita kvern. Tungvint for høy, men bra for korn. Noko våtlendt. Sår 6 t. havre, avlar 22 t.

- 1802: Der er 1 bruk med 4 husmannsplassar. Garden har turvande brennefang og sommarbeite til buskapen.
- 1845: Sår 4½ bygg, 6 t. blkorn, 11½ t. havre og 7½ t. poteter, Fôrar 2 hestar, 27 kyr, 46 sauer, 22 geiter og 1 svin.
- 1864: Sår ½ t. bygg, 9 t. blkorn, 16 t. havre og 15 t. poteter. Avlar 4 t. bygg, 46 t. blkorn, 62 t. havre og 91 t. poteter. Fôrar 2 hestar, 27 storfe, og 54 småfe. På Indre Fauske er det tilsaman ca. 115 mål åker og dyrka mark, og 97 mål naturleg england. Buhamna er mindre god. Ho er farefull og knapt tilstrekkeleg. Ikkje nok skog til husbruk.
- 1875: Sår 9 ½ t. blkorn, 11 t. havre og 7 t. poteter. Fôrar 2 hestar, 24 kyr, 14 ungdyr, 58 sauer og 2 svin.

BRUKARAR

Som nemnt under Ytre Fauske er det vanskeleg å seie noko visst om kven som brukte Indre og Ytre Fauske aller først på 1600-talet, men etter som det utviklar seg, kan det sjå ut til at ein for Indre Fauske kan setje opp denne brukarrekkja:

BRUK A

Tore på Fauske, br. frå 15?? til ca. 1630. I skattelistene vert Tore skriven stundom for Ytter-Fauske og stundom for Inder-Fauske, men oftast berre Tore på Fauske framover til 1612. Men frå den tid vert det nytta Indre Fauske, så det er truleg at det er her han har slege bu. Han er kanskje den same Tore Olssen som i 1611 var utkommandert til Svinesund for å slåst mot svenskane i Kalmarkrigen, og han kan vere bror til Knut Olssen på Ytre Fauske.

Tore la i 1613 1 mæle korn i tiend, og 1 ½ mæle i 1620. Det tyder på at han har brukt heile Indre Fauske, men dette har vore på bygsel. Ved sida av dette har han vore eigar av 2½ mællag jord som han bet. odelsskatt på framover til ca. 1628. Kvar denne jorda var, er ukjent. I 1615 fekk Tore ei bot på 1 rdl. fordi han overfall voldapresten Peder «med nogle utilbørlige ord». Men om «man hamrer eller hamres, likevel så skal det jamres». Nokre år etter, i 1620, kjem Tore ut for Peder Jacobsen Ouffre som måtte ut med 1½ dlr. i bot fordi han «slog Thorre Fusche med een Øxehammer noggen Hugg».

Frå 1623 kjem det ein ny brukar på Indre Fauske. Det er Arne Pedersen. (Sjå bruk B.)

Tore heldt fram på sitt bruk til ca. 1630. Etter han kjem

Simon Fauske, br. frå ca. 1630 til ca. 1659. Alt i 1625 er det nemnt

ein Simen Fauske i skatteliste, først som dreng med full løn, og året etter er han oppført som husmann. I 1627 heiter det om han at han er utarma, og i 1628 at han har flytt. Men så kjem då i 1631 ein Simon Indre Fauske som etter tienda hans, $3\frac{1}{2}$ fjerding, å dømme, brukar halve Indre Fauske. Skattemanntalet for 1648 og for 1654 stadfester dette, for no skattar Simon av $4\frac{1}{2}$ ml. , det same som Arne på bruk B. Elles er Simon nemnd i koppskattelisten i 1645 der han skattar for kone, dreng og jente. Buskapen hans i 1658 var mest ein gong til så stor som på bruk B.: 1 hest, 8 kyr, 4 geiter, 6 sauer/lamm og 1 okse.

I folketeljinga frå 1666 er det nemnt ein Simon Styrkarsen som er husmann på Indre Fauske og er 83 år. Det kan vere den same Simon som er nemnd ovafor og som er komen over på kår.

Etter Simon kjem

Helge Larssen, f. ca. 1626. Br. frå ca. 1659 til 1684. Skattar av halve Indre Fauske, dvs. 4 mællag.

Born: Lars f. ca. 1663. Ole f. ca. 1664.

I 1684 vert dette bruket saman med bruk B. kjøpt av Jens Mortensen Knag. (Sjå denne.)

BRUK B.

Som nemnt kom det ca. 1623 til ein ny brukar på Indre Fauske som truleg då vart delt. Den nye brukaren var

Arne Pedersen, br. frå ca. 1623 til ca. 1664.

Arne betalar $3\frac{1}{2}$ korn i tiend i 1631, noko som om lag svarer til halve Indre Fauske. Skatteliste seinare stadfester dette. Arne skattar av $4\frac{1}{2}$ mællag som er halve skatteskylda av Indre Fauske. Men samanlikna med den andre brukaren på garden i 1658 er buskapen til Arne heller liten: 1 hest og 4 kyr. Kanskje har det vore smått med arbeidshjelp med han. Å dømme etter koppskatten i 1645 er han aleine på bruket.

Etter Arne kjem

Rasmus Jansen, f. ca. 1626. br. frå ca. 1664 til 1684 då Jens Mortensen Knag kjøper Indre Fauske og tar i bruk både bruk B.

FAUSKE INDRE VERT EITT BRUK ATT.

Jens Mortensen Knag (f. ca. 1644, d. 1740, g. m. Lisbeth Hermansdtr. Vickman (f. ca. 1645, d. 1729. Br. av heile Indre Fauske frå 1684 til 1729.

Jens Mortensen Knag fekk skøyte på 2 våger fisk i Indre Fauske i 1684 av jordegodset som hadde tilhøyrt borgundpresten Christopher Hierman. Det vert fortalt at Jens i mange år hadde vore renteskrivar hjå kona hans, Margrethe i Hanken, som hadde ervt denne garden etter far sin, Rasmus Larsen Stud. Jens busette seg på Indre Fauske. Han vart kalla Fauske-jyden, og det er truleg at han var av dansk ætt. Det er dei som meiner at han var son til Morten Nilsen Knag som var son til Nils Jacobsen Knag, fogd på Sunnmøre kring 1640.

Ettertida har gitt Jens Mortensen ære for å ha vore ein dugande jordbrukar og ein foregangsmann på dette omkvervet. Såleis fortel Hans Strøm i S.B. (trykt i 1766) om denne mannen at han har «givet sin jord en anseelig forbedring», dels ved å grave mange veiter, dels ved å velte bort eller undergrave og senke ned dei store steinane som låg i enga. Mellom anna brukte han også den måten at han la dei mest udugelege stykka av enga si utafor gjerdet og til utmark, for di betre og lettare å kunne dyrke resten av heimeutmarka, - «hvilket uden tvil også på flere steder hos oss med fordel kunde settes i verk,» skriv Hans Strøm.

Fauske-jyden var etter si tid ein rik mann på både jordegods og pengar. Det meste av jordegodset hadde han truleg fått hand om gjennom arbeidsgjevaren sin frå yngre år, Margrethe i Hanken. I 1711 make-skifte han med sorenskrivar Henning Tygesen Castberg ein del jordegods: Flusund i Herøy 8½ mællag fisk. Bringsvor i Vanylven 5½ mællag, Salterøy 1 mællag 12 mrk. med bygsel på same stad av 1 mællag 12 mrk. meir, Rømme 2 mællag med bygsel over 2 mællag meir i Ørsta skipreie, - tils. 4 våger 1 mællag 12 mrk. fiskeleige. I staden for dette får Jens Mortensen av Castberg 4 våger 3 mællag i garden Eidem med første og tredje bygsel, og med bygselrett over 1 mællag meir i same garden, slik at det tils. er 5 våger fiskeleige. (Dersom det er rett at Jens Mortensen er soneson til fogden Nils Jacobsen Knag, så er Jens Mortensen og Henning Tygesen syskenborn. Mor til Henning, Maren Nilsdtr. f. Knag, må då vere syster til Jens sin far.)

Elles var Jens Mortensen eigar av Høgreset 1 pd. 3 mrk., Nakke-gjerdet 1 pd. 6 mrk. og Jarnes 1½ våg fiskel.

Fauske-jyden og kona hadde ikkje born. Etter at ho døydde i 1729, drog han seg meir og meir attende frå sine daglege gjeremål og overlet etter kvart gard og gods til systerdotter til kona, og mannen hennar. Jens Mortensen Knag døydde i 1740. Liket vart balsamert og sett til kvile under golvet i Sykkylvskyrkja. Balsameringa vart truleg utført av ein Anders Clarets. Då den gamle Sykkylven kyrkje vart riven hausten

1883, fann ein att det balsamerte liket til Fauske-jyden, og brukaren til Larsgarden på Indre Fauske den gongen, Petter J. Fauske, fortalde at han var mellom dei som såg det.

Oskefisen som vann prinsessa og ikkje berre halve men heile riket på Indre Fauske, var fattigguten frå Skodje

Lars Olsen Skodje (f. ca. 1691, d. 1766) g. 1729 m. Christine (Stin) Antoniusdtr. (f. ca. 1672, d. 1753), g. 2. g. 1754 m, Guri Tormodsdtr. Grebstad (f. ca. 1718, konf. 1741, d. på Eidem 1791).

Lars Olsen var br. frå 1729 til 1766.

Born: 1.ste ektesk. var utan born. 2. ektesk.: Jens f. 1756, død 14 dagar gamal. Jens f. 1757, død 2 veker 2 dagar. Marthe Christine f. 1758, død 7 år. Elisabeth (Lisbet) f. 1762, g. m. Peder Jacobsen Erstad. Jens f. 1765, g. på garden.

Det vert fortalt at mor til Lars Olsen hadde vore gjætarjente i fjella ved Svarteløk. Ho kom ein gong til Fauske og hadde sonen Lars med seg, og Jens Mortensen tykte så godt om guten at han «optog ham i sitt hus». Seinare let han Lars gifte seg med Christine som var syster-dotter til kona hans, Lisbet Hermansdtr.

Stin som hadde stelt og pleia morsyster si på hennar gamle dagar, fekk i 1729 som løn av Jens Mortensen for «all flid og troskab udi hendes tjeneste», halve buet på Indre Fauske etter skiftet til Lisbeth Hermansdtr. Det var på 88 rdl. 1 mrk. 12 skl. Jens Mortensen reknar seg alt no som «en svak og gammel mann». Han overlet styre og stell på garden til Lars Olsen, og Stin skulle styre hushaldet. Han hadde årleg løn 7 rdl., og ho fekk 5 rdl. I 1734 var Jens Mortensen skuldig i alt 60 rdl. til dei i opptent løn, og då han ikkje kunne betale dei, pantsette han garden sin Indre Fauske 2 våger, Eidem 2½ våg og Høgreset 1½ mællag fiskeleige. I 1739 var Jens Mortensen framleis skuldig 60 rdl., og det er no kome 5 års opphald attåt. Då Jens framleis ikkje kan betale, heiter det, så sel han no dei pantsette gardane som er nemnde ovafor, - alle med bygsel - til Lars Olsen og kona for 160 rdl. Lars og Stin hadde ikkje born. Dei skreiv i 1738 kontrakt om rett til å erve kvarandre,

Syster til Stin, Elisabeth Antoniusdtr., hadde i 1729 ervt garden Jarnes i skiftet etter morsyster si. Men Elisabeth var svak og sjuk på sinnet. Lars Olsen, som var einaste arvingen hennar, vart sett til formyndar for henne i 1735, og lova då å ta henne til seg for 8 rdl. årleg for hus, mat og stell så lenge ho levde. Ho døydde 64½ år gamal i 1746. Dermed gjekk Jarnes over i Lars Olsen si eige. Han åtte også litt jordegods i Vaksvik. Det går fram av ei skøyte frå 1745. Det året sel

nemleg Peder Thorsen Vaksvik 1 mællag og Lars Olsen Fauske ½ mællag jord til broren Jens Thorsen. Prisen er 9 rdl. pr. mællag. Mor til Lars har etter dette truleg vore gift med ein Thore Vaksvik.

Lars Olsen Fauske har også vore ein foregangsmann som gardbrukar. Så langt ein veit var han den første i Sykkylven som tok opp arbeidet for å få slutt på den gamle teigblandinga med teigbyte og sameign i grenda si. I 1730 fekk han i stand ein avtale med brukarane og eigarane av grannegardane Ytre Fauske og Ørsnes om frivillig byte av skog og mark i teigar som vart skilde med bytesteinar, slik at kvar kunne halde hevd over sitt, og eige kvar sitt. Lars heldt også fram med jorddyrkinga, og søkte dei største steinane ned i jorda. Renningsbjørka tok han vel vare på, slik at då han i 1763 var med og nya oppatt avtalen om jordskiftet i 1730, hadde Indre Fauske fått ein smukk og nyttig skog. Biletmotivet i seglet som Lars Olsen nyttår under dette forliksbrevet, er blomar som spirar opp av ein drivbenk, meiner Peder Fylling, og tar det som eit teikn på. dugleiken til Lars som jordbrukar. I 1747 fredlyste han skogen sin mot ulovleg jakt på fugl m. m.

Lars Olsen Fauske døydde i 1766. Buet hans synte ei brutto eige på 1000 rdl. og ein gjeld på 63 rdl. Enkja Guri Tormodsdr. fekk utlagt garden og åsetet Indre Fauske 2 våger fisk med påståande hus og med ein husmannsplass som er teken av garden si mark, - alt taksert til 124 rdl. Vidare fekk ho ein del jordegods på Eidem, 2 våger i mællag 9 mrk. med bygsel og overbyggsel, vurdert til 132 rdl., og endeleg plassen Humblekalven i Borgund 6 mrk. fiskel. vurdert til 30 rdl.

Ho gifte seg i 1768 opp att med

Jørgen Olsen Klock (f. 1722, d. 1793). Br. frå 1768 til 1788.

Born: Jørgen f. 1768, gift på Eidem.

Jørgen Olsen er nemnd som lagrettemann i 1770-åra. Han er også nemnd som medhjelpar i kyrkja fram til 1783.

I 1788 byter Jørgen Olsen frå seg garden Indre Fauske til Jens Larsen Fauske som er son til Guri Tormodsdr. frå ekteskapet med Lars Olsen. Indre Fauske vert verdsett til 124 rdl. ved dette høvet. I staden får Jørgen 1 våg 1 pd. 12 mrk. i Jarnes verdsett til 120 rdl., og 1 pd. 21 mrk. i Eidem til 37 rdl., og så flytter Jørgen og Guri til Eidem og tar over eit bruk etter Peder Ellingsen. (Sjå Eidem bnr. 4 Berget.)

Styksonen

Jens Larsen Fauske (f. 1765, d. 1815) g. m. Anne Pernille Larsdr. Ytterdal, fra Ytterdal (f. ca. 1761, d. 1847). br. fra 1788 til 1824.

Born: Lydianne f. 1788, g. 1. g. m. Jetm. Helgesen Kjemphol, g.

2. g. m. Knut Larsen Ringstad. Sjø Kjemphol bnr. 3. Lars Ananias f. 1790, d. 1872, g. m. Olave Pedersdtr. Kjøllås. Petter Severin f. 1792, g. m. Ane Jacobsdtr. Aursnes, flytte til Severingarden på Grebstad. Stine Gurine f. 1793, d. 1870, g. m. Knut Jensen Åsen. Jens Hansteen f. 1796, d. 1864, g. m. Stine Karlsdtr. Eidem. Flytte til Jenshaugen på Eidem, Agnete Marie f. 1797, g. m. Lars Peter Jakobsen Aursnes. Nikolai Petter f. 1801, sersjant og fanejunker, gift 3 gonger og budde lenge på Erstad. Død 1891. Lovise Regine f. 1808, g. 1828 m. Lars Martinus Larsen Gudmundset, Jens Bastian f. 1811, g. m. Hanna Johanne Andersdtr. flytte til Ålesund i 1843 og vart handelsmann. Lovise Margrete f. 1805, død 8 dagar gamal.

I skiftet etter far sin Lars Olsen i 1767 hadde Jens Larsen fått utlagt garden Jarnes med byggesel, landskyld og hus verdsett til 90 rdl., og dessutan plassen Daveneset under Jarnes verdsett til 30 rdl. Vidare bruket til Lars Pedersen Eidem 2½ mællag, bruket til Jens Knudsen Eidem 2½ mællag og endeleg 9 mrk. som vart brukt av Lars Størkersen, - alt verdsett til 82 rdl. I skiftet etter mor si Guri Tormodsdr. i 1791 fekk Jens utlagt 2½ mællag i Eidem som vert brukt av Tormod Hansen 37 rdl., dessutan 3¼ mællag i Klokke 60 rdl. Som nemnt byter Jens Larsen ein del av dette jordegodset i 1788, (Jarnes og eit bruk på Eidem) med stykfar sin Jørgen Olsen. Gjennom dette bytet får han hand om Indre Fauske, 2 våger fiskel., og han buset seg her. Frå 1802 er han nemnd som lagrettemann. Ved denne tid fôrar han på Indre Fauske 12 storfe, 1 hest og 26 småfe. Sånaden er 5 t. havre, 1 t. bl.korn, ½ t. bygg, og avlinga vert rekna i medel 6 foll. Garden vert då verdsett til 320 rdl. I verdsettinga er medrekna dei 4 husmannsplassane på Indre Fauske. Dei vert kalla med eit samnamn for Fauskehagen.

Jens Larsen døydd i 1815, men enkja, Anne Pernille, vart sitjande med garden i uskift bu fram til 1823, då ho fekk utlagt 2 pd. fiskel. i Indre Fauske verdsett til 300 spd. og 18 mrk. i Eidem for 100 spd. Ho gifte seg i 1825 opp att med enkjemann Elling Sivertsen Drotninghaug. Han døydd 75 år gamal på Fauske i 1828.

Indre Fauske saman med nokre plassar m. a. Halvardsplass, Nils-plass, Persplass og Ellingplass går no over til

Lars Ananias Jensen Fauske (f. 1790, d. 1872) g. 1824 m. Olave Pedersdtr. Kjøllås (f. 1804, d. 1890). Br. frå 1824 til 1840. Sidan brukar av halve garden til 1851.

Born: Jens Petter f. 1827, d. 1878, g. 1851 m. Anne Larsdtr. Aure d. 1883. Lars Ananias Martinus f. 1839, g. m. Anne Pedersdtr. frå Sunnlyven. Dei tok først plassen Velten under Hjelle, men flytte i

1875 med heile huslyden til USA. Utvs. nr. 533. Johanne Severine f. 1839.

Av det store buet som vart skift i 1823 etter Jens Larsen» - jordegodset vart verdsett til ca. 1300 spd., fekk sonen Lars Ananias utlagt m. a. 1 pd. 4 mrk. i Indre Fauske, verdsett til 175 spd. Etter kvart løyser han ut syskena sine arvepartar og dessutan mora sin part, og frå 1833 til 1840 er Lars Ananias sjølveigar. Den gamle skylda på Indre Fauske, 2 våger, vert ved matrikkelrevisjonen i 1838 omrekna til 3 skylddaler 0 ort og 13 skl.

INDRE FAUSKE VERT DELT

I 1840 sel Lars Ananias Jensen halve Indre Fauske, 1 våg fisk, og Bottelplassen til bror sin Jens Bastian for 300 spd. Det nye bruket får seinare bnr. 1 på Indre Fauske og vert kalla Låna-bruket. Den andre halvparten som gamletunet låg på, vart kalla Larsgarden og fekk bnr. 3.

LÅNA, bnr. 1.

Som nemnt selde Lars Ananias Jensen Fauske halve garden og Bottelplassen til bror sin

Jens Bastian Jenssen Fauske f. 1811, g. m. Hanna Johanne Andersdtr. f. ca. 1818. Br. 1840-1843.

Born: Jensine Martine f. 1841.

Jens Bastian betalte 300 spd. for gardparten. Han «flytte ut» og bygde nye hus på bruket. Men i 1843 bygslo han bort Lånabruket og reiste til Ålesund der han byrja med handel. Gjennom mor si hadde han i 1836 fått skøyte på 2 pd. 6 mrk. i Drotninghaug. I 1851 kjøpte han også den andre halvparten i Indre Fauske, Larsgarden. Men i 1867 gjekk Jens Bastian konkurs, og han miste Indre Fauske. Han busette seg sidan på eit lite gardsbruk ved Vatnesjøen.

Som bygslernann på Lånabruket kom

John Johnsen Midtbust (f. ca. 1811) g. 1844 m. Marte Petrine Karoline Guttormsdtr. Brunstad (f. 1811). Br. frå 1843 til 1852.

Sånaden i 1845 på dette bruket var $1\frac{3}{4}$ t. bygg, $2\frac{1}{2}$ t. bl.korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 9 kyr, 14 sauer og 8 geiter.

I 1846 vart John Johnsen Fauske vald til stemnevitne for Sykk. sokn etter Ole Pedersen Aure. Om John Johnsen heiter det då at han var «skrivekyndig med fordelaktig vidnespyrd fra prost Krabbe». Lensmannen Rønneberg hadde og tilrådd han.

Etter John Johnsen kom

Ole Olsen Kvistad (f. 1824, d. 1903) g. m. Anne Mortensdtr. Hustad (f. 1819, d. 1880). Br. frå ca. 1852 til 1862, Born: Berte Johanne f. 1854, g. m. Kristian Ekornes.

Ole Olsen Kvistad fekk bygselbrev av Bastian Fauske i 1859 på dette bruket. Men det er ting som tyder på at i røynda hadde han teke over bygselen alt i 1852 som var det året han flytte til Sykkylven frå Hjørundfjord «for at antage gårdsbrug». Han skriv seg alt då for Fauske. Flytte ca. 1862 til bnr. 5 som han seinare kjøpte.

Etter Ole kom

Peter Johannessen Strømme (f. 1814, d. 1894) g. 1852 m. Johanne Petrine Larsdtr. Rydningsnes (f. 1820, d. 1876) enkje etter Martinus Magnussen Dale (Fauskekebamben bnr. 5). Br. frå 1862 til 1888.

Born: Jensine Marie Lovise f. 1853. Johanne Karoline f. 1855. Lovise Bastianne f. 1857. Flytte til Langevåg. Peter Andreas, gardbr. på Eidem, f. 1860. Marta f. 1864.

Peter Johannessen kom først til Fauskekebamb som han løyste ut i 1856 (bnr. 5). Men i 1862 får han bygselbrev av Bastian Fauske på dette bruket med skyld 1 dlr. 2 ort 18 skl. Bastian Fauske sel bruket etter auksjon i 1867 til Andreas Martinussen Aurdal og Johan Sivertsen Aure.

I 1864 vart dette bruket rekna for å vere på 34 mål åker og dyrka mark, 10 mål naturleg england, utan nemnande meir jord som var skikka til oppdyrking. Sånaden var 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 11 t. bl.korn, 11 t. havre og 16 t. poteter. Buskapen 1 hest, 4 storfe og 10 småfe. I 1875 er talet på storfe 3 vaksne kyr og 3 ungdyr. Av desse eig Peter Johannesen 1 hest, 2 kyr, 2 ungdyr og 6 sauer.

I 1891 var han kårmann på bruket og «arbeider og selger adskiligt husgeråd».

Etter Petter Johannessen kom

Elias Jakobsen Lilleås frå Norddal (f. ca. 1849, d. 1931) g. 1882 m. Karen Marie Iversdtr. Krohn Dale (f. 1860, d. 1939). Br. frå 1888 til 1926.

Born: Ellen f. 1887. Sjå Utvs. nr. 372. Anna f. 1889, d. 1890, Anna f. 1892. Utv. nr. 371.

Elias Lilleås kjøpte dette bruket i 1888 av Andreas M. Aurdal og Peter Olsen Aure for 3200 kroner. Elias skulle legge kår til Bastian Fauske og den siste brukaren Peter Johannessen. Frå Norddalen kom Elias med ei stove som han sette opp att på Fauske. Han bygde visst

nok også løe. Fleire mindre plassar blir i desse åra fråskylddelte bruket. Av den gamle skylda hadde Lånabruket att 1 dlr. 1 ort og 1 skl. då bruket i 1890 fekk ny skyld, 2,02 skyldmark.

Elias Lilleås selde i 1926 til

Nils Larsen Hjelle frå Klokkehaug bnr. 8, f. 1899, g. 1924 m. Emma Pettersdtr. Tynes f. 1899. Br. 1926-1965.

Born: Kirsti f. 1925, g. 1950 m, Martin Nilsen frå Ålesund. Sjø bnr. 34. Emil f. 1927, g. på bruket.

Nils Larsen Hjelle bet. 9000 kroner for dette bruket med hus og med rett til halve kvernhuset med kvern. Kår til Elias Lilleås og kona. Nils bygde nytt stovehus i 1950, og ei fløy på løhuset i 1940. Nytt sætrefjøs. Han har brote opp ein god del jord, og laga kulturbeite i Bøggjerdet. Fôrar no 1 hest, 4 kyr, 5-6 sauer og 2-3 kalvar. Nils Larsen dreiv tidl. vinterfiske og ishavsfangst i mange år. Seinare hadde han bygningsarbeid ved sida av gardsdrifta.

Sonen

Emil Nilsen Hjelle f. 1927, g. m. Gunnlaug Pedersdtr. Sætre frå S. Vartdal f. 1926. Br. frå 1965.

Born: Eva f. 1956. Anne Lise f. 1959. Nils Petter f. 1961. Geir Even f. 1964.

Skøyte på bruket i 1965. Har driv fabrikkarbeid.

JETMUNDPLASSEN, bnr. 2 (Fauskekamb.)

Fråskylddelt Indre Fauske bnr. 1 og 3 i 1886 med skyld 1 ort 6 skl., ny skyld 1890 med 0,44 mark, Tidl. vart plassen kalla Fauskekamb.

Det er noko uklart med den første brukaren. I 1832 gir eigaren av Indre Fauske, Lars Jensen, bygselsetel på ein plass til

Ole Olsen Hjellegjerde som må vere den same som sit som bygsjar på Hans-Jakobplassen i Hjellegjerdet (sjå gnr. 5 bnr. 3) og som vert kalla Ryggja-Ola fordi han var frå Rygg i Nordfj. At Ryggja-Ola har vore på Fauskekamben, stemmer også med det tradisjonen fortel. Men i 1865 var han i alle høve på nytt i Hjellegjerde og seinare flytte han til ei lita stove ved Ryggja-brauta i Ullavika på tomt under Eliasbruket. Han døydde som legdslem i Eliasgarden på Aure i 1880, då 83 år.

Dotter til Ryggja-Ola og versonen tok over plassen. Det var

Jetmund Olsen Åkre frå Hjørundfjord (f. ca. 1822, d. 1904) g. 1852 m. Inger Severine Olsdtr. Hjellegjerde (f. 1824, d. 1897). Br. frå 1848.

Born: Olave Gurine f. 1853, d. 1858, Ole Andreas Gregorius f.

1854. Ole Andreas f. 1856. Karl Johan f. 1858, d. 6 mnd. gml. Karl Johan Severin f. 1860, d. 1863. Johan Olaus f. 1862, d. 8 dagar gml. Ole f. 1864. Utvs. nr. 353. Anne f. ca. 1867, d. 1895.

Det var Inger Severine Olsdtr., dotter til Ryggja-Ola, som i 1848 fekk festesetel på plassen Fauskekamb, - kalla Fauskekamb Ytre,- av Lars Jenssen Fauske. Plassen vart seinare kalla Jetmundplassen etter mannen hennar. I 1865 fôra Jetmund 3 kyr og 6 sauer. Sånaden var 1 t. bl. korn, 1 t. havre og 1 t. poteter. Av buskapen han hadde i 1875 åtte Jetmund berre 2 ungfø og 2 sauer. Amund Aure åtte 2 kyr, og J. Åsen åtte ein sau. Ole Olsen fekk kår av plassen. Jetmund vart siste brukaren. Eigar av plassen var den same som hadde bnr. 3 til 1904 då Juliane Nilsdtr. Aurdal og Peter Andreas Olsen Aure selde Jetmundplassen til Johan Ananiassen Fauske og Ole B. Olsen Hjellegjerde saman med Jogjerdet bnr. 12 for 1000 kroner. No eig Bernt Fauske og Ole J. O. Hjellegjerde denne plassen. Vert nytta som kulturbeite.

LARSGARDEN, bnr. 3.

Då Indre Fauske vart delt i 1840, heldt

Lars Ananias Jensen Fauske fram som brukar på den halvparten gamlehusa stod på, og som seinare fekk bnr. 3. Br. 1840-1851.

Alt i 1844 sel han bruket sitt til Nils A. Martinussen Aurdal for 250 spd. og går over på bygsel. Nils Martinussen Aurdal makeskifte i 1846 dette bruket til bror sin, Andreas Martinussen, som sel det i 1851 til Jens Bastian Jensen Fauske (bnr. 1.), for 300 spd. I 1845 var buskapen til Lars Ananias 1 hest, 9 kyr, 14 sauer, 7 geiter og 1 gris. Sånaden 2 t. bygg, 2 t. bl.korn, 4 t. havre og 2½ t. poteter. I 1851, same året som Larsgarden vert kjøpt av broren, Jens Bastian, går Lars Ananias over på kår.

Sonen

Jens Petter Larsen Fauske (f. 1827, d. 1878) g. 1851 m. Anne Eline Larsdtr. Aure (f. 1818, d. 1883). Br. frå 1851 til ca. 1870.

Born: Lars Karl f. 1852, g. på garden, Anna Olave Bergitte f. 1858, g. på garden.

Jens Petter Larsen fekk bygselbrev på Larsgarden av farbror sin, handelsmann Jens Bastian Fauske i 1851. Handelsmann Jens Bastian vart elles ikkje så lenge eigar av bruket. Han kom i pengevanskar i 1860-åra og i 1867 vart Larsgarden selt på auksjon til Andreas Martinussen Aurdal og Johan Sivertsen Aure.

Kring 1865 var Larsbruket på ca. 34 mål åker og dyrka eng av

«utmerket god beskaffenhet» og ca. 10 mål naturleg england som også var av same gode slag. Men egedomen hadde lite eller inkje udyrka jord som var skikka til dyrking. Sånaden var 2½ t. bl.korn, 3½ t. havre og 3 t. poteter. Avlinga 14 t. bl.korn, 14 t. havre og 20 t. poteter. Buskapen 1 hest, 4 eller 5 storfe og 10 småfe.

Jens Petter Larsen var mykje sjukleg. Han vart spedalsk, og døydde 51 årgamal.

Etter han kom sonen

Lars Karl Jensen Fauske (f. 1852, d. 1882) g. 1882 m. Oline Olsdtr. Svindset (f. 1860, d. 1952 på Velle). Br. frå ca. 1870 til ca. 1884.

Då far til Lars Karl vart tidleg sjuk, måtte sonen ta over gardsdrifta truleg alt ca. 1870. I 1880 løyser han inn den halvparten av bruket som Johan S. Aure hadde kjøpt. Denne parten var no komen over til Peter Andreas Olsen Aure som sel til Lars Karl Fauske. Plassane Kamben og Jogjære var ikkje med i denne handelen.

Om buskapen i 1875 er nemnt 1 unghest, 6 kyr, 2 ungfe, 10 sauer og 1 gris. Sånaden var 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter.

I denne tidsbolken vert det fråskylddelt fleire av plassane under dette bruket, m. a. Bottelplassen alt i 1866, og i 1887 plassane Jetmundpl., Jogjære, og Skuggen.

Lars Karl døydde berre kort tid etter at han var gift, og enkja Oline gifte seg opp att med Jens P. Velle i Toregarden på Velle.

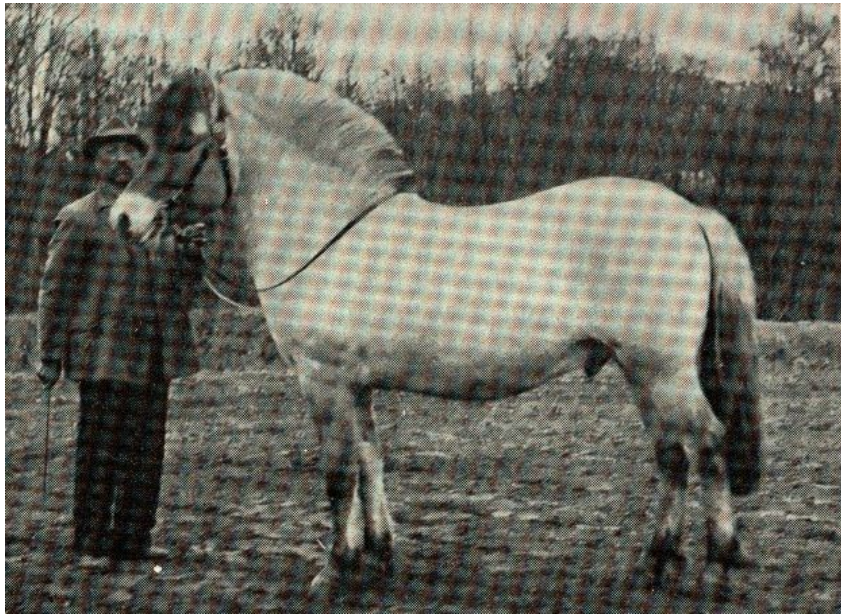
Etter Lars Karl kom verbroren

Petter Jakobsen Åsen (f. 1863, d. 1938) g. 1884 m. Anna Olave Jensdtr. Fauske (f. 1858, d. 1938). Br. frå 1885 til 1911.

Born: Lars Karl f. 1886, g. på garden. Klara f. 1893, g. m. Torvald Skjong, Slinningen. Jens f. 1900, g. m. Borghild Langlo, gard på Stave.

Petter Jakobsen tok namnet Fauske etter han tok over dette bruket, som han i 1892 løyste ut etter skøyte frå Juliane Nilsdtr. Aurdal, enkje etter Andreas Martinussen Aurdal, og Jens Petersen Velle som var gift med Oline, enkja etter Lars Karl Fauske. Etter fråskylddelinga av dei mange plassane under bruket, var skylda på Petter Jakobsen sitt bruk komen ned i 4 ort og 11 skl. som i 1890 vart revidert til 2,24 skyldmark.

Petter vart kjend som ein av dei mest interesserte heste-karar i bygda. Han var ein dugande oppdrettar og krøtermann, og stilte m. a. hest på landsutstillingane i Kristiania både i 1907 og 1914. Elles var han årvisst med på dei lokale utstillingane. Han dreiv også som bygnings-snikkar, og var med og sette opp ei mengd hus både i Sykkylven og i

Lars Karl Fauske fekk ekstra sløyfe på denne treårshingsten «Bjart» 857 i Sykkylven i 1910 På statsutstillinga på Nordfjordeid året etter fekk «Bjart» 2. premi og stod spiss. Han vart då seld til Ørsta, Volda, Hjørundfjord for 6.500 kroner. Det var mange pengar det i 1931.

andre bygder. På sin eigen gard sette han opp ny løe, naust og sel, og ikkje mindre enn 3 bustadhus. Dette med bustadhusa var slik at han selde dei ferdige husa til bort flytting, og så bygde han då større og betre for kvar gong. Eit av husa vart selt til Geiranger, Det tredje og siste vart bygt i 1907, og er det huset som står på bruket i dag, i påbygt og modernisert stand.

Han gav frå seg bruket i 1911, men var framleis med i gards- og husdyrarbeidet i mange år.

Sonen

Lars Karl Pettersen Fauske (f. 1886, d. 1952) g. 1911 m. Olave Jørgine (Gina) Larsdtr. Overvold (f. 1884, d. 1965). Br. frå 1911 til 1948.

Born: Peder f. 1912. Døydde etter ei arbeidsulykke i 1960. Han var entreprenør. Anna f. 1915, d. 1919. Arne f. 1920, gift på garden.

Lars Karl tok over dette bruket etter foreldra sine i 1911. Skøyte

Larsfolket på Indre Fauske har i fleire generasjaonar synt stor interesse for både hest og storfe. Her er Arne og Lina Fauske på ein liten helgatur med hesten og firehjulavogna.

frå 1918 for 5300 kroner, med atterhald om rett for Petter og Anna Fauske til å bruke halve garden så lenge dei ynskte, og sidan ha rett til kår.

Lars Karl fulldyrka heile bruket og la ned eit stort arbeid. I 1924 bygde han ny løe, og i 1930 bygde han på bustadhuset. Av gnr. 4 Åsen kjøpte Lars Karl i 1920 ca. 20 mål tilleggsjord til garden sin. Elles var han som far sin, ein uvanleg interessert husdyrmann, særleg som hestekar, og han var i si tid ein av Vestlandet sine mest kjende hesteoppdrettarar. Utstillar av hest på landsutst. i Kristiania i 1907 og 14, han tok del i utst. i Stavanger og Bergen, og var årviss utst. i Molde og på Nordfjordeid og sjølv sagt i Sykk. Lars Karl Fauske fekk i 1951 Kongens fortjeneste-medalje.

Gina, kona til Lars Karl, var i 7 år i USA før ho gifte seg og flytte til Fauske.

Sonen

Arne Larsen Fauske (f. 1920) g. 1947 m. Lina Pedersdtr. Breivik f. 1916 på Habostad, Stranda, Br. frå 1948.

Born: Lars Gunnar f. 1948. Julianne f. 1953. Gunvor f. 1955.

Lina Pedersdtr. hadde gått på husmorskole før ho gifte seg med

Arne Fauske. Dei tok over bruket i 1948. Skøyte frå mor si i 1956 for 30 000 kroner.

Utmarka på Indre Fauske vart skift til eigedoms grunn etter jordskiftet i 1949/1958. Arne har lagt ned stort arbeid på dyrking av kulturbeite, og sameleis er det blitt planta mykje granskog. I 1949 bygde han silokummar til foret. Seinare har han modernisert stovehuset. Som far sin og bestefaren er Arne Fauske svært interessert i husdyrhald, og driv med oppal og omsetting både av storfe og hest. Han har stadig hatt dyr på utstillingane. Einaste utstillar frå Sykkylven ved jubileumsutstillinga på Nesttun i 1958. Han møtte då med hingsten Munter 1555 som fekk 2. pr. Har også hatt ein gild buskap av storfe, og selde m. a. i 1961 oksen Frisk 6134 til Møre og Romsdal Oksestasjon Molde.

I 1957 var Arne Fauske fagleg tilretteleggjar av stoffet til 50-års jubileumsskriftet åt Sykkylven og Stranda Hestealslag.

BOTTOLVPLASSEN, bnr. 4.

Friskild bnr. 3 Larsgarden i 1866 med skyld 20 skl., ny skyld 1890 med 0,35 skyldmark. Opphavleg husmannsplass med namn etter den som rudde han:

Bottolv Bottolvsen, visstnok frå Nordfjord (Ytrehorn?) (f. ca. 1783, d. 1865) g. m. Anne Oline Olsdtr. f. ca. 1795 i Borgund, d. 1875. Br. 1822-1861.

Bottolv fekk festesetel i 1822 frå enkja Anne Pernille Larsdtr. Fauske på eit stykke mark på Indre Fauske. Plassen har seinare fått namnet Bottolvplassen eller også Bottolvhaugen. Sjølv bar brukaren tilnamnet Spyte-Bottolv fordi han «drog streng» og laga spyter til å strikke med.

Son til Anne Pernille Fauske, Lars Ananias, løyste ut hovudbruket og m. a. Bottolvplassen i 1833. I 1840, då han selde halve garden til bror sin, Jens Bastian, var Bottolvplassen med i handelen, og Jens Bastian vart eigar framover til 1860-åra då han kom i pengeknipe som handelsmann. Plassen kom då over til prokurator Sanne.

I 1864 vert plassen rekna å vere på 5 mål åker og dyrka eng, og 6 mål naturleg england. Sånaden var ½ t.bl.korn, 1½ t. havre, 2 t. poteter. Avlinga 3 t. bl.korn, 5 t. havre, 10 t. poteter. Buskapen var 3 storfe.

I 1861 sluttar Bottolv som brukar og får kår av ettermannen

Didrik Knutsen Levdal frå Eid (f. 1817, d. 1893) g. 1842 m. Gjertrud Larsdtr. Navelsaker, d. 40 år gml. i 1861, Didrik g. 2. g.

m. Johanne Aslaksdtr. Vinje frå Stordal f. 1820. Br. 1861-ca. 1864.

Barn: Brit. Lars Andreas f. ca. 1848. Sjø Grebstad bnr. 15. Karoline Margrete f. 1852. Knut f. 1854. Utvs. nr. 502. Sjø også Aure gnr. 14 bnr. 14 Teigane. Ingeborg Marie f. ca. 1855. Synnøve f. 1859.

Didrik var tømmermann. Festebrev i 1861 av Bastian Fauske, men han må låne pengar både av Bottolv Bottolvsen og andre, og set i pant stovehuset, fjøs og løe, smie og eit færingssnaust.

Ikkje lenge etter flytte han til Ullavika og seinare til Lillehaugen bnr. 15 på Grebstad. På Bottolvplassen vart enkja hans Bottolv sitjande så lenge ho levde. Sidan låg plassen øyde i mange år. Prokurator Sanne selde plassen i 1886 til

Bastian Larsen Hjellegjerde (sjå gnr. 5 bnr. 3) og *Ole Bastian Olsen Hjellegjerde* (sjå gnr. 5 bnr. 2 for 1200 kroner. Dei delte plassen i 3 deler i 1900: Parsellane Birkeland bnr. 14 med skyld 0,10 mark, og Utsikten bnr. 15 med skyld 0,08 mark gjekk til Bastian Larsen, medan det som var att av Bottolvplassen med bnr. 4, kom over til Ole Bastian Olsen Hjellegjerde. Frå han til sonen

Ole Johan Olsen Hjellegjerde (sjå gnr. 5 bnr. 2) i 1926, og frå han att i 1943 til sonen

Otto Olsen Hjellegjerde f. 1917, g. 1940 m. Henny Bårdsgjerde frå Ørskog f. 1921.

Born: Oddvar f. 1941, g. m. Kari Anne Roald frå Jangarden på Aure. Rolf f. 1942, g. 1965 m. Helga Reksnes frå Nordfjordeid. Sjø bnr. 22. Perry f. 1946. Otto Helge f. 1949. Ledis f. 1952. Astrid f. 1956.

Sette opp nytt stovehus i 1940. Er fabrikkengar, og disponent ved Hjellegjerde Lenestolfabrikk.

FAUSKEKAMB, bnr. 5.

Bruket var opphaveleg i to stykke, det eine under Indre Fauske, frå skylddelt bnr. 1 i 1856 med skyld 14 skl. Det andre stykket låg under Åsen, fråskylddelt i 1856 med skyld 6 skl.

Martinus Magnussen Dale frå Norddal (f. ca. 1814, d. 1851) g. 1844 m. Johanne Larsdtr. Ryddingsnes (f. 1820, d. 1876). Br. frå 1844 til 1851.

Born: Marte Oline f. 1845 g. 1872 m Amund Jacobsen Hole.

Martinus Magnussen fekk festebrev på plassen Fauskekamb i 1844 av Lars Jensen Fauske, og Martinus skreiv seg seinare for Fauskekamben. Han ligg gravlagd i Skodje.

Enkja etter Martinus Magnussen gifte seg i 1852 opp att med *Peter Johannessen Strømme* (f. 1814, d. 1894). Br. frå 1852 til 1862.

Born: Sjå under gnr. 3 bnr. 1.

Petter Johannessen løyste i 1856 ut det stykket av plassen som same året var skylddelt frå gnr. 3 bnr. 1 med skyld 14 skl. og han bet. Lars Jensen Fauske 50 spd. for det. Sameleis løyste han i 1856 stykket unna Åsen fråskylddelt same året med 6 skl. i skyld, og bet. Jens Eide 40 spd. Plassen vert kalla Fauskekamb, får 20 skl i skyld, i 1890 rev. til 0,43 mark.

Peter Johannessen sat med Fauskekamb til 1862 då han bygsla Låna-bruket bnr. 1 på Indre Fauske, og den tidl. bygslaren i Lånagarden, tok over Fauskekamb. Det var

Ole Olsen Kvistad frå Hjørundfjord (f. 1824, d. 1903) g. m. Anne Mortensdr. Hustad (f. 1819, d. 1880). Sjå bnr. 1. Br. frå 1862 til 1879.

Ole Olsen sat som bygslar til 1864 då han kjøpte plassen av Peter Johannessen med unnatak av torvløa.

I 1865 var plassen på 6 mål åker og dyrka mark, 30 mål naturleg england og dessutan ein del jord som var skikka for dyrking. Sånaden var på 1 t. bl.korn, 1 t. havre og 1 t. poteter. Avlinga 4 t. bl.korn, 6 t. havre og 7 t. poteter. Buskapen var 3 storfe og 6 småfe. I 1875 var buskapen 3 kyr, 2 ungfe, 5 sauer, og sånaden var 1 t. bl.korn, 2 t. havre og 2 t. poteter.

Etter Ole Olsen kom

Johan Gregoriussen Korsedal f. 1844, g. 1876 m. Karoline Eliasdtr. Buvik (f. 1853, d. 1883), gift opp att 1885 m. Lovise Karlsdtr. Høg-res f. 1867. Br. 1879-ca. 1890.

Johan sine born: Anne Helene f. 1884. Gustav f. 1886. Karen Pet-rine f. 1887. Ole. Sjuk. Drukna ved Stordalskaia. Kristina USA. Olivia USA. Signe USA.

Johan Korsedal kjøpte plassen i 1879 av Ole Olsen for 1200 kroner. Kår til Ole og Anne. Korsedal var sersjant. Om kona hans, Lovise, vert det fortalt at ho skulle vere ein slitar av dei sjeldne. Ho bar mjølsekker på ryggen like oppi garden. Og ho sydde skorne til huslyden sjølv. Kring 1890 makeskifte dei plassen sin på Fauskekamben, verdsett til 1860 kroner, og flytte til Skottet. Då Lovise var 61 år gml. reiste ho saman med borna sine, Olivia og Signe, til USA der to av borna hennar var frå før.

Ei saga frå Johan Korsedal: Sersjant Korsedal stod i Kongens garde

i Stockholm. I den tida han var der, skulle svenskedronninga ha barn. Då det gjekk trått med fødselen, vart dei fleste lækjarane i Stockholm henta for å hjelpe til å få barnet fram. Men dei kunne ingen ting gjere. Då sa Korsedal til Kongen at han viste om ein lækjar i Noreg som sikkert kunne ta barnet, og det var dr. Garberg i Trøndelag. Eit ekstra jarnbanetog vart sendt for å hente han. Dr. Garberg såg ikkje ut som nokon lækjar då han kom til slottet i sine vadmålskler, men meir som ein bonde, og folk drog på smilen. Det første han gjorde var å jage ut alle folk. Berre ei sjukesyster vart att som skulle hjelpe han. Etter nokre få minutt høyrde folk barnegråt frå soverommet. Barnet var kome. Dr. Garberg vart hjarteleg hylla av Kongen, og vart gjesten hans i fleire dagar.

Same dagen var ein av dei svenske lækjarane så uheppen å få ein finger ut or ledd då han fall i trappa. Ingen av dei svenske lækjarane fekk fingeren i ledd att, slik at dr. Garberg måtte hjelpe han også.

Etter Johan Korsedal kom

Lars Martinus Rasmussen Skottet (f. 1845, d. 1932) g. 1. g. m. Anna Gurine Severimsdtr. Overvoll frå Stranda (f. 1858, d. 1901) g. 2. g. m. Lovise Larsdtr. Velle frå Askjelgarden (f. 1864)

Born i 1. ektesk.: Severin f. 1884, g. m. Lovise Lyshol i Øvsthusa. Inger f. ca. 1886, bur i Langevåg. Anne Helene f. 1889. Utvs. nr. 356. Lisa f. 1891. Utvs. nr. 359. Martin f. 1897. Maskinist,

Born i 2. ektesk.: Anton f. 1907, g. på plassen.

Lars var brukar frå ca. 1890 då han flytte frå Skottet etter å ha makeskift bruk med Johan Korsadal. Makeskiftbrevet vart datert først i 1899.

Etter Lars kom sonen

Anton Larsen f. 1907, g. m. Ella Henrikke Osnes frå Ulstein f. 1911.

Born: Leif f. 1931. Erna f. 1938, utv. til USA i 1959.

Br. frå 1930-åra. Bygde på huset og vølte det. Er stuert og fiskar. No busett på Grebstad bnr. 62. På Fauskekamben bnr. 5 er det folketomt.

HAGEN, bnr. 6.

(Muskeplassen, Ananiasplassen).

Fråskylddelt Indre Fauske i 1835 med skyld 10 mrk. fiskel. Ny skyldsetting i 1866 med skyld 1 ort 7 skl. som gjekk frå Indre Fauske bnr. 1. Plassen hadde same eigar som Indre Fauske til 1833 då Lars Jensen Fauske selde til bror sin, korporal Bastian Jensen Fauske. Ved skyld-

settinga i 1835 av Muskeplassen synte det seg at eigedomen var sett saman av 3 små plassar: Muskeplassen og Hageper-plassen, i eitt stykke med steingard omkring, og inngjerdt for seg sjølv, Alskar-plass. I tillegg kom eit lite inngjerdt stykke med namn Ytste Persgjerdet. Med eigedomen fylgde og ein skogteig under Indre Fauske kalla Svartesva-teigen. Under skyldsettinga vert desse parsellane tilsaman kalla Muskeplassen. Han hadde rett til hamn for buskapen, rett til brenneved av åre og eine i den delen av utmarka som vart kalla Øvstemarka. Muskeplassen og Hageper-plassen var i 1835 «vel oppdyrket og oppryddet, men ennu meget stenig».

Jordeigedomen kunne fø 4 kyr og 16 smalar. Sånaden var 2½ t.havre, ½ t. bygg og 1 t. poteter. Kven som var dei første på desse parsellane, er vanskeleg å seie. Men i 1829 kom ein av Eide-karane på Klokkehaug og fekk festebrev på Muskeplassen. Det var

Jens Hansten Jakobsen Eide (f. på Klokkehaug 1793, d. 1865) g. 1824 m. Ingeleiv Petrine Larsdtr. Jelle (f. ca. 1793, d. 1855). Br. 1829-1861.

Jens Hansten som vart kalla Frue-Jens, fekk festebrev på Muskeplassen i 1829 av Lars Jensen Indre Fauske. I tillegg til dette kjøpte Jens Hansten i 1833 eit stykke av Lars Jensen for 16 spd., skyldsett i 1835 til ¼ mr fiskel. Det vart kalla Gjerdet. Stykket var mest berg-hamrar, og storsteinet med litt slåttemark i mellom, nok til å fø i det meste 3 smalekrøter. Dette stykket selde Jens Hansten til Bastian Fauske i 1861. Jens var elles eigar av garden Åsen. I skiftet etter kona hans Ingeleiv Larsdtr. Fauskehagen i 1856, er nemnt m. a. «en to-etages vånebygning» på Muskeplassen som for 108 spd. vart utl. til enkje-mannen.

Jens Hansten slutta som brukar i 1861 og tok kår av Bastian Fauske.

Etter Jens Eide kom

Ananias Jørgensen Moe frå Hjørundfjord (f. 1832, d. 1909) g. m. Anne Maren Knutsdtr. Lille Standal (f. 1836, d. 1882). Br. frå 1861 til 1886.

Born: Johan f. 1861, gift på plassen. Ingeborg 1863, g. m. Ole Krogset, Ålesund. Karoline f. 1866. Anna f. 1872. Sjå Uts. nr. 350. Knut f. 1874. Berte, f. 1876, meierske, g. m. Karl Nedregotten, Emblem.

Ananias kom til Sykkylven med kona si flyttedag 1861. Han hadde då fått festesetel på plassen Fauskehagen og medfyljande slåttegjerde som Jens Hansten Eide hadde brukt. Då Bastian Fauske gjekk konkurs, kjøpte Ananias plassen Fauskehagen for 309 spd. i 1866, og plassen

vart same hausten skyldsett til 1 ort 7 skl. Ananias måtte låne 300 spd. av Hans Pedersen Rørvik for å greie kjøpet av plassen, og det vart tungt å greie avdraga. I 1871 selde så Ananias plassen til Rørvik for 250 spd., og Ananias sat på bygsel til 1886 då han tok kår.

I 1864 vart Fauskehagen rekna til 10 mål åker og dyrka mark, og 5 mål naturleg england. Plassen hadde ikkje meir dyrkingsjord. Sånad: 1 t. bl.korn, 1 t. havre og 1 t. poteter. Avlinga var 5 t. bl.korn, 3½ t.havre, 5 t. poteter, og buskapen talde 2 storfe og 4 småfe. Ca. 10 år seinare var buskapen på 3 kyr, 8 sauer og 1 gris.

Sonen

Johan Ananiassen Fauske (f. 1861, d. 1946) g. 1. g. 1886 m. Berte Marte Hansdtr. Ytre Fauske (f. 1855, d. 1894) g. 2. g. 1895 m. Petrine Andreasdtr. Tandstad (f. 1863, d. 1943). Br. 1886-1916. Sidan halve bruket til 1926. Frå den tid heile bruket att til 1929.

Born 1. ektesk.: Ananias f. 1887. Utvs. nr. 354. Berte f. 1892 g. 1916 m. Iver Larsgård, Borgund.

Born 2. ektesk.: Bernt f. 1896, g. på plassen. Andreas f. 1898, d. 1926, g. 1922 m. Olga Helland frå Vatne.

Bygselsetel frå Hans Pedersen Rørvik til Johan Ananiassen i 1886. Han løyste ut garden i 1894 og vart sjølveigar. Ved sida av arbeidet med plassen dreiv Johan som bygningsmann. Han var formann på fleire bygg, og kjend som ein dugande arbeidskar.

Sonen

Bernt Johansen Fauske f. 1896, g. 1916 m, Anna Hansdtr. Fauske f. 1894. Br. av halve plassen fra 1916 til ca. 1921, sidan heile plassen frå 1929.

Adoptivborn: Sigrid f. 1921, g. 1952 m. John Heggemsnes frå Kr.sund. Ho var kontordame, han maskinist. Jørgen f. 1928, g. 1949 m. Judith Dragesund frå Gurskøy. Han er kaptein.

Bernt Fauske tok over garden i 1916, men far hans hadde bruksrett til halvparten. Bernt selde garden i 1921 til bror sin Andreas (sjå nedafor) , men han døydde nokre år seinare og Bernt Johansen Fauske tok atter over garden i 1929. Bernt Fauske var i mange år sekretær i Norges Kr. Ungdomsforbund, primus motor for «Brandbåtane», seinare direktør. Han fekk Kongens fortjenestmedalje i gull i 1956. Elles har han vore formann i Sykkylven sokneråd, medl. i kommunestyret, og aktiv i ei rad tiltak innan kristenlivet i bygda. Som nemnt hadde bror hans bruket nokre år. Det var

Andreas Johansen Fauske (f. 1898, d. 1926) g. 1922 m. Olga Helland frå Vatne f. ca. 1897. Han løyste ut garden i 1921 og sat som

brakar til han døydde i 1926. Enkja selde garden i 1929 til verbroren Bernt Fauske. Sjå ovafor.

HAGETUN

Festetomt under Ananiasplassen (Hagen bnr. 6).

Olav Johansen Lied frå Liabygda f. 1909, g. 1938 m. Emilie Jonasdr. Myklebust frå Valldal f. 1906.

Born: Else Marie f. 1940. Hotellfagskule. Julianne f. 1945. Kontorutdanning.

Olav Lied budde først ei tid i stovehuset på Ananiasplassen. Feste ca. 1959 ei tomt på plassen av Bernt Fauske. Bygde stovehus i 1961.

Eig lastebil og driv varetransport.

FAUSKEKAMB, bnr. 7.

Då Indre Fauske vart delt i 1840 og Lars Ananias Jensen selde halve garden, bnr. 1, til bror sin Bastian Jensen Fauske, heldt Lars Ananias att plassane Kambeplass, Kambegjerdet og eit slåttegjerde, truleg Bykshammaren. I 1841 pantsette han desse plassane til lensmann Glomset og sonen Jetmund for 50 spd. Det gjekk slik at lensmann Glomset og sonen Jetmund fekk hand om plassane, men i 1866 kjem han i gjeld til handelsborgar Karl Martinussen Erstad og pantset Fauskekamb, og Bykshammaren for 280 spd. Jetmund kom i store økonomiske vanskar i åra utetter, og på ein auksjon i 1881 vart Fauskekamb selt til sakfører Olaf Madsen for 355 kroner. Karl Martinussen Erstad kjøper plassen i 1890 for 500 kroner. (Mor hans var gift der.)

Fauskekamben vart fråskylddelt Indre Fauske bnr. 1 i 1880. Plassen fekk løpenr. 165 c., skyld 20 skl., rev. 1890 til 0,29 skyldmark, med bnr. 7 Indre Fauske. Enkja etter Karl Martinussen, Inger Johannesdr. Erstad, sel i 1906 denne plassen og eit slåttegjerde Skuggen bnr. 13 for 725 kroner til Peter Jakobsen Fauske, som i 1913 atter sel desse plassane med hus til Lars Olsen Fauskekamb for 1500 kroner.

SKUGGEN, bnr. 13- (Frå 1920 slått saman med Kamben (Fauskekamb) bnr. 7.)

Plassen Skuggen vart fråskylddelt Indre Fauske bnr. 1. og 3 i 1886, og skylda vart etter revisjonen i 1890 sett til 9 øre. Det ser ut til at Skuggen har fylgt eigarane av bur. 3 på Indre Fauske fram til Peter Jakobsen Fauske. Han sel i 1890 plassen til Karl Martinussen Erstad for

380 kroner, men kjøper i 1906 att både denne plassen, og dessutan bnr. 7 Fauskekamb av enkja etter Karl, Inger Johannesdtr. Erstad, for 725 kroner. Plassane vert selde att i 1913 til Lars O. Fauskekamb for 1500 kroner, og sidan slegne saman til eitt bruk med bnr. 7.

Den første kjende brukaren på Fauskekamben er

Ole Johnsen Fauskehagen, d. 1838, 56 år gamal, g. m. Randi Olsdtr., d. 1858, 75 år gamal. Ho var då legdslem. Br. ca. 1817-ca. 1840.

Born: Ingeborg f. ca. 1815, d. 1892. Ole Severin f. 1822, g. på plassen. Paul Martines f. 1825.

Ole Johansen brukte i 1825 namnet Kamben.

Sonen

Ole Severin Olsen Fauskekamben (f. 1822, d. 1905) g. 1. g. 1841 m. Karen Severine Guttormsdtr. Hjellegjerde frå Hans-Jakob-plassen (f. 1798, d. 1882), g. 2. g. 1882 m. Tyri *Petrine* Ananiasdtr. Brunstad (f. 1832). Ho var dtr. til Ananias Pedersen Gjæve og Halfrid Toresdtr. Brunstad. Br. ca. 1840-ca. 1900.

Førstekona hans, Karen Severine, hadde i 1828 med Martinus Eriksen Yddal (Hjellegjerde) fått sonen Karl Johan, - seinare handelsborgar Karl Johan Erstad g. 2. g. 1878 m. Inger Marta Johannesdtr. Berge frå Norddal f. 1827. Dei kjøpte dette bruket i 1890.

Ole Olsen hadde visstnok også ein son utafor ektesk.: Knut Peder Olaus f. 1844.

I 1875 var foringa på «Fauskekamb søndre» 2 kyr, 2 ungfe, 4 sauer, og sånaden 1 t. bl.korn, 1 t. havre og 1 t. poteter. Ole Olsen vert nemnd som «den eldre» i tilhøve til Ole Olsen på. bnr. 5 som «den yngre».

Etter Kambe-Ole og Petrine kom

Lars Olsen Skageflå (f. 1871, d. 1925) g. m. Ellen Gurine Johannesdtr. Lyse frå Ytterdal, d. ca. 1948, 83 år gamal. Br. ca. 1900-1937.

Lars og kona skreiv seg Fauskekamb. Dei sat først på bygsel, men løyste i 1913 ut bruket og parsellen Skuggen bnr. 13 for til saman 1 500 kroner. Lars kjøpte gamlehusa til Hesseberg-Petter og førde dei til Kambane. Sat trangt i det økonomisk og sleit med stor gjeld.

Sonen

Hjalmar Larsen Fauske f. 1907, br. frå 1937, g. 1944 m. Gerda Hamre frå Volda f. 1910.

Har bygt om stovehuset og stelt på lòa, m. a. lagt på nytt tak. Han arbeidde i møbel industrien frå 1930. Frå 1963 har han vore transportarbeidar i Stranda og Sykkylven Billag.

Born: Leiv Karsten f. 1949.

HALVARPLASSEN, bnr. 8.

Også. kalla Fauskehagen eller Lensmannsgarden.

Første kjende brukaren var

Peder Knutsen Fauskehagen eller *Almeskar* f. ca. 1756, g. m. Berte Olsdtr., d. 80 år gamal som legdslem i 1834.

Born: Knut Pedersen f. 1788. Elles fleire dødf. born.

Peder Knutsen er kalla Fauskehagen, Almeskar, Hagen, Uren. I folketellinga 1801 er han nemnd som husmann med jord under Fauske. I 1802 er han ikkje å finne i jordbruksteljinga, og det kan sjå ut som om det på denne plassen er komen ein ny mann

Halvor Halvorsen Fauskehagen (f. ca. 1768, d. 1806) g. m. Kari Jakobsdtr. Hatlen d. 1812. Br. 1801-1810.

Born: Marie f. 1798, g. 1819 m. Matias Pedersen Østrem. Hans Jakob f. 1804, g. 1837 m. enkje Randi Einarsdtr. Tøsse. Christopher Severin f. 1806.

Halvor Halvorsen fekk festesetel i 1801 på denne plassen frå Jens Larsen Fauske. Plassen har fått namn etter Halvor. I 1802 fôra han på Hallvarplassen 2 kyr, 6 sauer, og avla 2 t. korn. Han bet. i årleg avgift 4 rdl. i pengar.

Halvor vert kalla stundom for Høgres og stundom Fauskehagen.

Buet i 1808 synte ei netto eige på 83 rdl.

Enkja Kari Jakobsdtr. gifte seg i 1810 opp att med

Peder Nilsen Fauskehagen....

Han sat som brukar nokre år, men er sidan ikkje å finne. Han må ha flytt. Det er uklart kven som har hatt denne plassen i åra som fylgde. Mykje rimeleg er det at Halvorplassen er ein av dei to plassane

Peder Severin Jensen Fauske (f. 1792) g. 1818 m. Anne Jakobsdtr. Aursnes (f. 1798, d. 1826) bygsla i 1818 av mor si Anne Pernille Larsdtr. Fauske. Men dei flytte eit par år etter til Severingarden på Grebstad.

Halvorplassen går i desse åra over til

Ole Jetmundsen Glomset (f. ca. 1771, d. 1853) g. 1 g. m. Karen Margrethe Olsdtr. (f. ca. 1776, d. 1839), g. 2. g. 1841 m. enkje Tyri Knutsdtr. Klokkehaug (f. Ringset 1784, d. 1868). Sjå Klokkehaug bnr. 1, Br. 1821-1846.

Born: Jetmund f. 1810 i Sunnylvn.

Ole Glomset var son til dannemann og lensmann Jetmund Othesen Nedre Valde som vart lensmann i 1768, med nedre Glomset til lensmannsgard. Sonen Ole, eller Otte, fekk «bestalling» i 1820 frå amtmann og ridder Krogh til lensmann i Valle skipreie. Alt i 1821

hører vi at han kjøper hus på Fauske, truleg på Halvorplassen, av Severin Jensen Fauske for 160 spd., og i 1822 får han festesetel av Anne Pernille Larsdtr. på denne plassen, og ny festesetel av Lars Ananias Jensen Fauske i 1832 etter at Lars Ananias i slutten av 1820-åra hadde løyst ut plassen, av mor si og syskena sine. I 1835 sel Lars Ananias plassen til Ole Jetmundsen Glomset for 145 spd. Med i kjøpet var også Skaperplassen og halvdelen i skogteigen Svateigen. Skaperplassen grensa i aust til Halvorplassen og i sør til sjøen. I skyldsettinga i 1835 heiter det m. a. at «begge disse pladsers strekning består for største delen av rød sandmuld, men er meget bjergig og stenrig således at kun med megen bekostning kan oppdyrkes en del til ager, og er udsat for koldt fjeldsig eller bjergsig, men skjønnes at nu kan fremfødtes 2 kjor, 12 a 14 småkreaturer og i den nu oppdyrkede ager udsåes 1 t. havre og ¼ t. byg foruden 5 a 6 skjepper potatos». Plassane vart etter dette skyldsette til 5½ mrk. fiskel.

Lensmann Glomset åtte elles jord på Aure (Peder Olsens bruk), ei tid åtte han bruk på Haugset og på Klokkehaug.

I 1822 vart han stemnevitne i Sykk. sokn etter Ole Larsen Tynes. Då Sykk. Sogneselskab vart skipa 15. febr. 1833, kom lensmann Otte Glomset med i første styret.

Sonen

Jetmund Ottesen Glomset (f. 1810, d. 1887) g. 1847 m, Karen Petrine Petersdtr. Jarnes (f. 1820, d. 1901). Br. frå 1846 til 1866, og sidan saman med sonen Ole til 1879.

Born: Ole Nikolai f. 1851, lærar, flytte til Tromsø, Karen g. m. Lars Andreas Gudmundset. Ingeborg Eliasdtr., pleiedotter. Utvs. nr. 318.

Jetmund Ottesen fekk skøyte av far sin på Halvorplassen i 1846 for 160 spd. I 1834 vert Jetmund innsett som stemnevitne i Sykk. etter Jørgen Jetmundsen Sætre. Det heiter då om Jetmund at han var skrivekunnig. Han la av eiden til Konstitusjonen i 1841. Han var då eigar av matr.jord, hadde vore i Noreg i all si tid, «men holder ikke dug og disk».

I 1864 er plassen på 10 mål åker og dyrka mark, 20 mål naturleg england, men har ikkje dyrkingsjord. Sånaden er 14 t. bygg, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 2 t. bygg, 12 t. havre og 14 t. poteter. Buskapen er 4 storfe og 14 småfe,

I 1875 er det berre Jetmund og Karen på plassen, og dessutan ein fattig gut Jens Jensen som er brorson til Karen. Det ser ut til å ha gått ut med Jetmund. Han er komen i gjeld og det vert teke utlegg i plas-

sen.. I 1875 eig han heller ikkje heile buskapen. To sauer er det andre som eig.

I namnet er Halvorplassen no gått over til sonen

Ole Nikolai Jetmundsen Glomset (f. 1851) men. det var vel framleis far hans som stod for drifta. Ole Nikolai flytte seinare til Tromsø som lærar.

Han fekk gåvebrev på plassen av far sin i 1866 med atterhald om at han ikkje kunne selje eller låne på plassen utan med gjevarens vilje. Plassen vart verdsett til 200 spd. Men kor som er, det vert teke utlegg i bruket, og i 1879 vert Halvorplassen seld til

Petter Nikolaisen Abelse (f. 1852, d. 1948) g. 1878 m. Lovise Berntsdr. Abelse (f. 1855, d. 1945). Br. frå 1879 til 1923, og sidan saman med borna.

Born: Karl Johan f. 1879. Utvs. nr. 365. Karen f. 1881, d. 1907. Bertha f. 1883. Utvs. nr. 363. Nils f. 1886. Utvs. nr. 366. Hans Nikolai f. 1888. Utvs. nr. 364. Johan f. 1891, d. 1912. Skomakar. Karen Marie f. 1893, d. 1952. Berte Marta f. 1896, d. 1938. Sydame. Lars Petter f. 1896, d. 1909. Nilsine f. 1898.

Petter Nikolaisen kalla seg Fauskehagen etter at han kom til Fauske. Han kjøpte Halvorplassen med Skaperplass og skogteig, skyld 1 ort 6 skl. av Ole Jetmundsen Glomset i 1879, og la kår til foreldra til Ole, Jetmund Ottesen og Karen Pettersdr. så lenge dei levde. Elles dreiv Petter fiske og ymse anna attåtarbeid. Han bygde nye hus, både stovehus, løe og naust.

Petter sleit tungt økonomisk. I ei semje med Peter J. Fauske og Elias J. Lilleås i 1897 skreiv han frå seg retten til å. setje ut eller late setje ut reiskapar til laksefangst ved eignedomen sin. Han fekk 150 kroner i vederlag for å skrive frå seg denne fiskeretten, men han angra på avtalen seinare, fortelst det.

I 1890 var skylda på bruket, 1 ort 6 skl rev. til 0,69 skyldmark.

Etter Petter Nikolaisen kom døtrene

Karen Pettersdr. Fauske (f. 1893, d. 1952), *Berte Marta Pettersdr. Fauske* (f. 1896, d. 1938), *Nilsine Pettersdr. Fauske* (f. 1898), Br. frå 1923 til 1962.

Dei fekk skøyte på bruket av far sin i 1923 for 4 000 kroner + kår.

Nilsine Pettersdr. selde plassen i 1962 til

Webjørn Webjørnsen Aarhuus f. 1923, g. 1950 m, Oddbjørg Hansdr. Kleve frå Ålesund, f. 1924. Br. frå 1962.

Born: Wenche Marie f. 1952. Hans Kristian f. 1958.

Webjørn Aarhuus og kona Oddbjørg f. Kleve fekk skøyte på Hal-

Her et mange Fauske-bygdarar samla. Frå venstre sitjande: Jens Jakobsen Åsen, Lars Rasmussen Fauske (kamb) /. Skottet Indre Fauske bnr.5. Petter Ottanusen Aursnes. bnr 4. Petter Jakobsen Fauske f. Åsen, Larsgarden Indre Fauske. Hans Jørgen Fauske, Ytre, Hansgarden, Severin Eidem i Jensgarden, Ytre Fauske. Petter Nikolaisen Fauske (Indre) bnr. 8 (Hage-Petter). Ståande frå venstre: Mons Åsen. Ole Bastian Hjellegjerde, Petter Torsen Grebstad. Mattias Aursnes. Johan Ananiassen Fauske (Indre). Ole Hjellegjerde.

vorplassen eller som han ofte vert kalla både Lensmannsgarden og Hagen, i 1962 for 18000 kroner og kår til Nilsine Fauske. I 1967 bygde Webjørn om og moderniserte stovehuset. Han er møbelsnikkar. Medlem i kommunestyret og formannskapet. Vert mykje nytta som kjøkkemeister i bryllaup.

NILSPLASSEN, bnr. 9. (Nedste Hagen.)

Same eigar som hovudbruket på Indre Fauske fram til 1842 då Jens Bastian Jensen Fauske selde plassen med skyld 1 ort 6 skl til Jon Jonsen Skottet.

NilsKnutsen Fauske (Fause?) (f. ca. 1748, d. 1838) g. 1775 m. Marte Karlsdtr. Aurdal (f. 1754, d. 1846). Br. frå ca. 1785 til ca. 1812.

Born: Kirsten f. 1776, g. 1808 m. Paul Karlsen Lykkedal. Johanne konf, 1796, gift på plassen. Guri f. 1784. Anne Berte f. 1786. Karl Fredrik f. 1787, død 6 veker. Karen Gurine f. 1788. Karl Fredrik f.

1789, d. 1797. Knut Andreas f. 1792. Jakob f. 1794, død 3 dagar. Nils f. 1797, d. ½ år gml.

Nils Knutsen og Marte Karlsdtr. var husmannsfolk i Fauskehagen, men det er ikkje mogeleg å seie avgjort kva plass dei brukte. Ymse ting tyder likevel på at dei sat på Nilsplassen. Nils og Marte sin son Knut, skal vere forfattar til den kjende Hage-Knut-visa som Edv. Grieg i si tid fekk tak i. Han skreiv ned og harmoniserte denne folketonen som vi finn i Grieg: Norske folkeviser for klaver» under tittelen «Det er den største dårlighed».

Det er lærar Bastian Blindheim som fortel dette.

På Nils Knutsen sin plass avla dei i 1802 ca. 2 t. korn, og buskapen var 1 ku og 4 smalar. Avgifta til hovudbruket Indre Fauske var 1 dlr. i pengar og 2 arbeidsdagar årleg.

Både Nils og Marte kom «på leiken» på sine gamle dagar.

Det ser ut til at plassen går over til

Nils Nilsen Fauskehagen (f. Velle i 1749, d. 1812) g. 1804 m. Anne Pedersdtr. Reite. Br. frå ca. 1804 til 1812.

Nils Nilsen var enkjemann då han gifte seg med Anne Pedersdtr. Truleg har han fest denne plassen, for i buet hans som var verdsett til 46 rdl. - 30 rdl. i gjeld, vert i 1813 nemnt ei stovebygning han åtte på denne plassen. Stova vart utlagd til bror hans på Ramstad, Hans, og til enkja Anne Pedersdtr., som i 1814 gifte seg opp att med Elling Nilsen Fauskehagen f. Haugset. Dei tar etter alt å dømme over Ellingplassen i grannelaget, medan Nilsplassen går over til dotter åt den føregåande brukaren og mannen hennar. Det var

Nils Samuelsen Fauskehagen (f. ca. 1785, d. 1839) g. 1820 m. Johanne Nilsdtr. Fauskehagen (f. ca. 1779, d. 1842). br. ca. 1819-ca. 1842.

Born: Marte Johanne f. 1822, g. 1848 m. Mads Andreas Knutsen Vik. Sjø Blindheim, Erikgården bnr. 4. Massi Karoline f. 1825, d. på Vik i 1876.

I skiftet etter Jens Larsen Fauske i 1823 vart plassen lagd ut til enkja og borna. I 1830 fekk sonen Lars Ananias Jensen skøyte på plassen. Han selde i 1838 til broren Jens Bastian Jensen Fauske for 50 spd. I 1842 selde han plassen for 100 spd. til

John Johnsen Skottet frå Stranda og kona Marit Rasmusdtr. Skageflå. Dei kom flyttedag i 1842 til Fauske. I 1844 døydde John Johnsen, 38 år gamal, og enkja Marit gifte seg att i 1851 med Lars Jørgen Jørgensen Eidem på bnr. 4. Ho var då 66 år gamal. Same året selde Marit plassen til

Knut Johnsen (f. i Oppstryn 1817, d. 1883) g. 1856 m. Synnøve Magnusdtr. (f. i Sykkylven (?) 1816, d. på Jarnes 1911).

Born: Joakim Andreas f. 1845, g. 1873 m. Ingeborg Hansdtr. Davenes. Flytte til Jarnes (Ronga-Joakim). Lars Martinus Johan f. 1856, d. 1875. Skreddar i Ålesund.

Knut Johnsen fekk skøyte på plassen i 1844 for 130 spd. Han og kona kom til Sykkylven frå Skottet. I 1845 fôra dei på Nilsplassen 2 kyr og 4 sauer, og sånaden var $\frac{1}{4}$ t. bygg, $\frac{3}{4}$ t. havre og $\frac{1}{2}$ t. poteter. Plassen var skyldsett i 1830-åra til 1 ort 6 skl I 1864 vart bruket rekna til 4 mål åker og dyrkamark, og 3 mål naturlag england. Sånaden var den same som i 1845, og avlinga var 2 t. bygg, $2\frac{1}{2}$ t. havre og 7 t. poteter. I folketeljinga i 1865 heiter det at kona til Knut Johnsen, Synnøve, då var «tienestepige således at hun styrer en mands husholdning». Buskapen var berre 2 ungdyr i 1875, og det var andre som åtte dyra.

Etter Knut Johnsen kom

Karolus Martinus Knutsen Nakkegjerd (f. 1844, d. 1908) g. m. Anne Ingeborg (Ingeleiv) Knutsdtr. Åsen (f. ca. 1839, d. 1911). Br. 1885-1908.

Born: Karl f. 1868. Utvs. nr. 672.

Karolus var skreddar, lakseoppsynsmann og emissær. Saman med Bøkke-Lars på Haugset sette dei opp eit stort hus på Klokkehaug (Gamlehotellet). Dei skulle drive skreddering der, men dei greidde seg ikkje. Karolus selde og flytte til Fauskehagen. Skøyte frå Synneve Magnusdtr. i 1885 på Nilsplassen for 1200 kroner. Son deira, Karl døydd i 1893.

I 1908 testamenterte Karolus og kona Anne denne plassen med hus til

Peter Johan Jakobsen Fauske f. Åsen 1863 og kona Anne Olave Jensdtr. Sjå Indre Fauske, Larsgarden bnr. 3. Nilsplassen vart verdsett til 2300 kroner. Kår til Karolus og Anne. Peter Jakobsen brukte plassen til 1918 då han selde til

Dankert Schlyder (f. 1884, d. 1952) g. 1912 m. Bentine Amalie Giske f. 1891.

Schlyder var urmaker i Ålesund. Han betalte 6500 kroner for plassen med hus. På plassen fødte dei 1 ku, og hadde dessutan gris og høns. Schlyder selde i 1928 til

Peder Larsen Strømme frå Jogarden på Straume bnr. 2, f. 1896, g. 1920 m. Emma Karolusdtr. Drabløs frå Karolusgarden f. 1896. Br. 1928-1937.

Peder Strømme hadde vore i USA før han kjøpte denne plassen.

Utv. nr. 818. Kjøpesummen var 13000 kroner. I 1937 tok han over Jogarden på Straume (sjå. denne) og let Nilsplassen over til sonen

Magnus Pedersen Strømme f. 1921, g. 1944 m. Martha Hansdtr. Masdal frå Vartdal f. 1918. Br. frå ca. 1944.

Born: Jarle Harald f. 1945. Eli Mary f. 1946. Peder f. 1951.

Magnus Strømme driv fabrikkarbeid ved sida av arbeidet med plassen.

PERSPLASSEN, bnr. 10.

Også kalla Syvergarden eller Bjørdalsgarden.

Peder Eriksen Fauskehagen (f. ca. 1759, d. 1841) g. m. Karen Olsdtr. Glomset (f. ca. 1750, d. 1831). Br. frå 1791 til 1826.

Peder Eriksen fekk grunnsetel frå Lars Jensen Fauske i 1791 på denne plassen som den gongen vart kalla Fauskehagen, men som etter kvart fekk namnet sitt etter Peder: Persplassen. I 1802 avla han 5 t. korn, fôra 2 kyr og 6 sauer. Han svara i årleg avgift 3 rdl. til eigaren, og dessutan. 6 dagars arbeid på grunneigarens kost. Det ser ut til at Peder også brukte Muskeplassen bnr. 6. Han feste elles lakseverpet i Ullavika i 1808 saman med Ole Olsen Fauske av ørskogpresten Kjellstrup. Peder hadde part i lakseverpet så seint som i 1835. Peder og kona gjekk over på kår i 1826, og Persplassen vart fest av

Jens Helgesen Lade (f. 1795, d. 1842) g. 1. g. 1828 m. Siri Marie Ellingsdtr. Tandstad (f. 1798, d. på barsel 1828), g. 2. g. 1832 m. Anne Marte Simensdtr. Reiakvam (f. 1797, d. på Reknes Pleiestiftelse for spedalske i 1879). Br. 1826-1844.

Born: Nikoline Severine f. 1832, g. 1862 m. Jørgen Larsen Eidem (Berget). Flytte til Grebstad, Haugen bnr. 19- Jakobine Dorthea f. 1834, d. 1835. Sivert Martinus f. 1834, g. på bruket. Helene Dorthea f. 1836, g. 1858 m. Karolus Severin Pedersen Aure. Sjå Blindheimsbakkane bnr. 19- Anne Eline f. 1839.

Jens Helgesen. fekk festesetel i 1826 av Lars Ananias Jensen Fauske som hadde fått hand om plassen etter far sin, og Jens la kår til Peder Eriksen og kona. I 1833 sel Lars Ananias plassen, til bror sin, Jens Bastian Jensen Fauske som i 1841 sel til husmannen sin, Jens Helgesen, for 50 spd. (Muskeplassen er då frårekna.) Men Jens kjem i gjeld på 90 spd. som han låner hjå ein sambygding, og året etter døyr Jens. Persplassen må vere fråskylddelt Indre Fauske først i 1830-åra. I 1837 vert det på tinget på Sjøholt i juni rådd til at Persplassen og Nils-

plassen på Indre Fauske «bør hver for seg ansettes til separate skatt-nummer», og ved skyldsettinga i 1838 har Persplassen 2 ort 2 skl i skyld med løpenr. 168.

Jens Helgesen la av eiden til Konstitusjonen i 1839 og fekk røysterett. Ved skiftet etter han i 1842, fekk enkja Anne Marte Simonsdr. plassen for taksten 129 spd. mot panterettsutlegg til 4 born, der sonen Syver får 7 spd. og kvar av dei 3 jentene $3\frac{1}{2}$ spd- kvar, - og vidare panterettsutlegg for gjelden på garden, ca. 93 spd.

Anne Marte Simonsdr. bygsla no garden bort til

Ole Ingebrigtsen Bjordal (f. i Sunnlyven 1800, d. 1887. Br. frå 1844 til 1862.

Ole Ingebrigtsen fekk bygselsetel av Anne Marte Simonsdr. i 1844. Ved denne tid var sånaden på plassen $\frac{3}{4}$ t. bl.korn, 1 t. havre og $\frac{3}{4}$ t. Poteter. Buskapen var 3 kyr og 6 sauer. Det vart fattigsleg for Ole på hans gamle dagar.

I 1854 kom plassen, under auksjon og vart kjøpt av «Eks. am. jus» Vaagaard for 105 spd. Han selde året etter til Jens Helgesen og Anne Marte sin son,

Sivert Martinus Jensen Fauskehagen (f. 1834, d.1903) g. 1862 m. Olave Thomasine Petersdr. Velle (f. 1831, d. 1907). Br. frå 1862 til 1898.

Born: Anne Marie f. 1863, d. 1888. Jensine f. 1866, g. 1893 med Lars Nonsvik. Jens f. 1868, g. 1890 m. Karen Bendiksdtr. Halvorseter og flytte til Halvorseter. Anne f. 1872, g. m. Helge Gutormsen, flytte til Vikholmen, Nesna.

Sivert Jensen fekk skøyte på plassen i 1855 for 140 spd. Han la kår til Ole Ingebrigtsen.

Plassen vart i 1864 rekna til 8 mål åker og dyrka eng, og 9 mål naturleg england. Sånaden var 1 t. bl.korn, $1\frac{1}{2}$ t. havre og $1\frac{1}{2}$ t. poteter. Avlinga 5 t. bl.korn, 5 t. havre og 6 t. poteter. Buskapen 3 storfe og 4 småfe. I 1875 åtte Sivert 2 kyr, 1 ungdyr og 6 sauer. Kårmannen Ole Ingebrigtsen åtte 2 sauer, og det var 1 forku på bås. I 1890 vart skylda 2 ort 2 skl revidert til 0,69 skyldmark, og plassen fekk gnr. 3 bnr. 10.

Sivert måtte ta opp eit lån på 120 spd. i 1855 då han kjøpte plassen. Det vart hardt å klare avdraga, og i 1871 måtte han selje plassen til Knut Petersen Blakstad for 260 spd., men med atterhald om bruksrett for seg og kona på livstid, og med bygselrett for eit av borna mot ein bygselsum på 100 spd., - og med 4 spd. i årleg landskyld.

Sivert får no bygselsetel av Knut Petersen Blakstad i 1871, og sit som bygselmann til han i 1898 tar kår og gir plassen over til versonen

Lars Torsen Nonsvik frå Skodje (f. 1859, d. 1926) g. 1893 m. Jensine Sivertsdr. Fauske (f. 1866, d. 1937). Br. 1898-1926.

Born: Anna f. 1893. Utvs. nr. 357. Tomas Sigvart f. 1895. Utvs. nr. 362. Ole Martines f. 1897. Utvs. nr. 361. Klara Jørgine f. 1901, g. på plassen. Karen Marie f. 1903. Sydame. Jenny Laura f. 1905. Utvs. nr. 358. Nils Lauris f. 1906. Utvs. nr. 360.

Lars Nonsvik fekk bygselsetel på plassen f 1898 av Peter Knutsen Emblem som hadde ervt han etter far sin, Knut Pedersen Blakstad. Lars som hadde vore i USA, bygde nytt stovehus på plassen. Tomas, son til Lars og Jensine, kjøpte ut plassen av Petter K. Emblem i 1921 for 5000 kroner.

Tomas Larsen kom ikkje heim frå USA. Han døydde ugift i 1947 og bruket gjekk over til verbroren

Einar Henrik Pettersen Værnes (fødd i Nittedal 1895, d. 1962) g. 1922 m. Klara Jørgine Larsdr. Fauske f. 1901. Br. frå 1926.

Born: Arne Petter f. 1923. Maskinsnikkar. Jenny Lovise f. 1924, g. 1948 m. Nils P. Håhjem. Edit Alice f. 1926, g. 1948 m. Hans Gjelstenlid, Furland. Sigvart Tomas f. 1929, g. 1954 m. Else Karin Vadset. Sjø bnr. 51. Leif Egil f. 1931, d. 1936. Kari Jensine f. 1935, g. m. Eilif Valthila, Andøya. Berta Lise f. 1940, g. 1959 m. John Ivar Hole, Utvik. Edny Klara f. 1942, g. 1962 m. Tore Lyngra, Andøya. Solbjørg Henny f. 1943, g. 1962 m. Bror Tåge Andersson, Sverike. Terje f. 1943.

Einar Værnes og kona tok over bruket alt i 1926, og fekk skifte-skøyte frå buet etter Tomas Larsen i 1949 for 2 000 kroner.

ELLINGPLASSEN, bnr. 11 også kalla Jørgengarden.

Det er vanskeleg å seie visst kven som var første brukaren på plassen, Men i 1797 kom

Rasmus Johannessen Uren (f. ca. 1728, d. 1802) g. 1785 m. enkje Anne Johannesdr. Han vart evt. g. opp att m. ei enkje Anne Larsdr. (f. ca. 1736, d. 1810). Br. 1797-1808.

Born: Lars f. 1785, mor: Anne Johannesdr. Dødf. barn i 1792, mor: Anne Larsdr.

Om Rasmus Johannessen har vore gift meir enn ein gong, er ikkje klart. Anne Johannesdr. kan vere ei feilskriving for Anne Larsdr. som ho vert kalla både i folket. 1801 og i skiftet etter Rasmus i 1802.

I skiftet er det ikkje nemnt born, derimot har Rasmus ei syster Marte, g. på garden Miølve i Sogn. Buet hadde ei br. eige på 53 rdl. og ein gjeld på 45 rdl.

Rasmus skreiv seg for både Uren og Fauskehagen, Det er mogeleg at han kom først til Uren under Åsen og gifte seg med enkja Anna Larsdtr. evt. etter Peder Uren, som hadde ei dotter Marie f. 1777. Rasmus må då evt. ha flytt frå Uren til Fauskehagen. der han fekk grunnsetel på eit stykke mark under garden Fauske i 1797. I 1802 avla dei på denne plassen 5 t. korn og fôra 2 kyr og 5 sauer. Dei betalte årleg 4 dlr. i avgift til eigaren av plassen. Enkja Anne Larsdtr. ser ut til å ha gift seg oppatt i 1808 med

Peder Kristoffersen Fauskehagen (f. 1774 i (?) Midtgaard, d. 1813). Han fekk først festebrev av Jens Larsen Fauske på ein plass i 1810, men denne leverte han attende. Kona hans, Anne Larsdtr., døydde det året. I skiftet etter henne er buet på 40 rdl. med ein gjeld på 24 rdl. Her er det nemnt at ho hadde ei dotter i sitt første ekteskap, Marie Pedersdtr. Ho var gift og busett i Nordland «etter sigende i Senjen prosti», Peder Kristoffersen vart meld fordi han prøvde å lure unna arven hennar, og måtte betale 3 rdl. i bot og alle sakskostnader. I 1811 får han nytt festebrev på ein plass i Fauskehagen, truleg er det same plassen. Han gifter seg det året opp att med Synnøve Jetmundsdtr. Brudevoll (f. 1773, d. på Vik i 1839).

Born: Johanne Severine f. 1812, Jakobine Kanutte f. 1814, d. 3 ve-
ker gamal.

Peder Kristoffersen døydde i 1813. Enkja Synnøve Jetmundsdtr. vart i 1816 gift opp att med Peder Knutsen Wiig (Sjursgarden), og plassen gjekk visstnok over til

Elling Nilsen Fauskehagen frå Haugset (f. 1755, d. 1830) g. 1814 m. enkje Anne Pedersdtr. Fauskehagen (f. Reite, først gift på Nils-
plassen?). Br. frå ca. 1814 til 1829.

Det ser ut til at eigaren Anne Pernille Larsdtr. Fauske, har bygsla bort denne plassen og Halvarplassen i 1819 til sonen Peter Severin Jensen i eit par år. Om han i røynda har brukt plassen i desse åra, er uvisst. Han flytter seinare til Severingarden på Grebstad.

Anne Pernille lar sonen Lars Ananias Jensen Fauske få overta plassen som eigar. Han gav festebrev på Ellingplassen i 1832 til Elling Nilsen si brordatter og hennar mann. Det var

Peder Jørgen Larsen Uri (f. i Norddal 1797, d. 1874) g. 1829 m. Dorteia Pauline Hoversdtr. Grebstad (f. 1797, d. 1874). Br. frå 1829 til ca. 1860.

Born: Lars Martinus Elias f. 1830. Guri Marte f. 1831, g. på plassen.

Peder Jørgen Larsen fekk festebrev på Ellingplassen i 1832 av Lars Ananias Jensen Fauske og la kår til enkja Anne Pedersdtr. I 1830 sel Lars Ananias plassen til verbroren Peder Jakobsen Ørsnes som får skøyte i 1835 for 60 spd. I kjøpet var også eit stykke med namn Persgjerdet. I skyldsettingsforretninga i 1835 vert det nemnt at plassen skal ha rett til brennevedhogst av åre og eine til «besidderens fornødenhet», i den såkalla Øvstemarka, og dessutan beiterett i buhamna og sætre-marka. Plassen var «meget bjergig og stenig», men sjølve Ellingplassen var temmeleg vel oppdyrka. Persgjerdet derimot var så bergfullt at det ikkje kunne nyttast til anna enn slåttemark. Skynskommisjonen fann at plassen kunne gi for til 1 ku og 8-9 smalar, og det kunne såast ut vel $\frac{3}{4}$ t. havre og $\frac{1}{4}$ t. bygg. Etter dette vart Ellingplassen med Persgjerde skyldsett til 3 $\frac{1}{2}$ mrk. fiskel. Ca. 10 år seinare var sånaden $\frac{3}{4}$ t. bl.korn, $\frac{3}{4}$ t. havre og $\frac{1}{4}$ t. poteter. Buskapen var 2 kyr, 2 sauer og 1 geit. På Persgjerdet budde det truleg ein inderst (husmann utan jord).

Kring 1860 gir Peder Jørgen og kona frå seg Ellingplassen. Dei enda båe på legd.

Versonen

Kristian Karolus Mortensen Hustad frå Hjørundfjord (f. 1835, d. 1905) g. 1858 m. Guri Marte Elisabet Jørgensdtr. Fauskehagen (f. 1831, d. 1904), Br. ca. 1860 til 1901.

Born: Peter Martinus Karolus f. 1859. Utvs. nr. 355. Ole f. 1862, gift til Melset. Snikkar. Matias f. ca. 1868, døydde ung, Ingeborg f. 1871, gift på plassen.

Det er ikkje nemnt noko om kva tid Kristian Hustad fekk festebrev på Ellingplassen, men truleg tok han over kring 1860. Eigarmannen til plassen, Peder Jakobsen Aursnes, hadde i 1846 selt til Ole Pedersen Aure for 98 spd. Han makeskifte i 1858 med Amund Olsen Velle som truleg har gitt plassen til verson sin, Bastian Martinussen Velle.

I 1865 var Ellingplassen på 4 mål åker og dyrka jord, og 4 mål naturleg england. Kristian Hustad sådde ut 1 t. bl.korn, 1 t. havre og $1\frac{1}{2}$ t. poteter årleg, og avlinga hans var $3\frac{1}{2}$ t. bl.korn, $3\frac{1}{2}$ t. havre og 6 t. poteter. Buskapen var 2 storfe og 6 småfe. Som attåtarbeid dreiv han rokkedreiing. I 1890 vart den gamle skylda 1 ort 6 skl revidert til 0,46 skyldmark, og plassen fekk gnr. 3 bnr. 11.

Etter Kristian kom versonen

Peter Karolus Larsen Tynes (f. 1868, d. 1931) g. 1901 m. Ingeborg Kristiansdtr. Fauskehagen (f. 1871, d. 1955). br. frå 1901 til 1930.

Born: Lina f. 1902. Maria f. 1905, g. på plassen, Kristian f. 1908, d. 1910.

Karolus Larsen Tynes kjøpte dette bruket i 1901 utan hus for 1200 kroner av Nils Martinussen Eidem som truleg hadde gjort eit makeskifte med bror sin, Bastian Martinussen Velle. Karolus Larsen sette opp ny løe på Ellingplassen, Ved sida av arbeidet med plassen, dreiv han som målar.

Etter Karolus kom versionen

Lars Olsen Fiskerstrand frå Borgund f. 1903, g. 1924 m. Marie Karolusdr. Fauske f. 1905.

Adoptivbarn: Karl f. 1937.

Lars Fiskerstrand fekk skøyte på bruket av verforeldra sine i 1930 for 1200 kroner. Kår. Han har vølt og bygt på stova. Elles har Lars Olsen vore fiskar, maskinist, og sist fyrvaktar på Erkna.

JOGJERDET, bnr. 12,

frå 1908 slått saman med bnr. 2 til eitt bruk, bnr. 2.

Jogjerdet vart fråskylddelt Indre Fauske gnr. 3, bnr. 1 og 3, i 1886, og fekk ei skyld på 1 ort 2 skl rev. til 44 skyldøre. I 1904 selde enkja etter Andreas Martinussen Aurdal, Juliane Nilsdr., og Peter Olsen Aure denne plassen til Johan Ananiassen Fauske og Ole B. Olsen Hjellegjerde for 1 000 kroner.

BIRKELUND, bnr. 14.

Utsk. frå Bottolvplassen bnr. 4 i 1900 med skyld 0,10 mark. Bastian Lassesen Hjellegjerde åtte då denne parten. Han gav i 1907 skøyte på parsellen for 400 kroner til sonen

Lars Bastiansen Hjellegjerde (f. 1888, d. 1954) frå Hans-Jakobplassen gnr. 5 bnr. 3, g. m. Nikoline Severinsdr. Hjelle gnr. 5 bnr. 1, fødd 1889. Br. 1907-1948.

Lars var skomakar. Han arbeidde mykje av tida på Aure, men budde på Hans-Jakobplassen saman med foreldra. I slutten av 1920-åra flytte han gamlestova på Hans-Jakobplassen over til Birkeland bnr. 14 på Indre Fauske og slo seg ned her. Huset fylgde seinare bnr. 29. Lars og Nikoline flytte så i 1948 til Lassekamben på Ytre Fauske bnr. 2 og 4, og Birkelund bnr. 14 selde han for 4500 kroner til *Yngvar Sanne* frå Ålesund f. 1885.

Birkelund vart i tida utover delt opp i fleire parseliar. Det som er att av Birkelund bnr. 14, er tomt med sommarbustad.

SOLHEIM, bnr. 19.

Utsk. frå bnr. 4 og bnr. 8 i 1925 med skyld tils. 0,02 mark.

Knut Toresen Overå frå Liabygda (f. 1895, d. 1927) g. 1917 m. Karen Olsdtr. Hjellegjerde frå Ivabruket f. 1895.

Born: Inga f. 1918, d. same året. Torkjell f. 1920. Utvs. nr. 547. Olav f. 1922, g. 1948 m. Berta Myklebust frå Herøy. Sjø Aure bnr. 180. Judit f. 1923, d. 1927. Kåre f. 1926, g. m. Agnes Lillebø frå Åheim. Sjø Klokkehaug bnr. 38.

Skøyte i 1925 frå Karen sin far, Ole B. Olsen Hjellegjerde på parsellen utsk. frå bnr. 4 og frå Berta, Nilsine og Karen P. Fauske på parsellen utsk. frå bnr. 8. Bygde hus i 1926. Dreiv skreddarverksemd. Karen Overå gifte seg opp att i 1931 med Ole Severinsen Hjelle gnr. 5 bnr. 1 og selde Solheim bnr. 19 til

Peder Kornelius Iversen frå Gulen i Sogn, g. 1. g. m. Anne Marie Carlsdtr. Strømme frå Grebstad (Klokkargarden) (f. 1874, d. 1930), g. 2. g. m. Karoline Larsdtr. Hjelle(bru) (f. 1890, d. 1969). Både Peder Iversen og Anne Marie hadde vore i USA. Utvs. nr. 424. Peder var dagarbeidar, gråsteinsmurar. Skøyte på denne eigedomen i 1929 for 7500 kroner.

Enkja Karoline Larsdtr. gifte seg opp att i 1936 med

Kristian Thoresen frå Lenvik f. 1890. Han er murar.

MARISTOVA, bnr. 22.

Tomt utsk. frå Halvarplassen bnr. 8 i 1939 med skyld 0,02 mark.

Det var

Elisabeth Andersdtr. Fauske f. 1860 på Ytre Fauske bnr. 5 som i 1910 flytte gamlestova på Løypeplassen på Ytre Fauske innover til Indre Fauske og fekk feste ei tomt av Peter Nikolaisen Fauske på Halvarplassen bnr. 8 for 10 kroner i festepengar og 1,50 i årleg avgift.

Då Elisabeth døydde i 1922, vart stova kjøpt av

Mary Lepsø som i 1922 fekk festesetel på tomte av Peter Nikolaisen Fauske for innfesting kr. 60, og årleg avgift kr. 10, med rett til veg og vatn frå ei åkomme ovafor den gamle bygdevegen i festetida. Stova vart no kalla Lepsøy-huset.

Då tomta i 1939 vart utskild frå Halvarplassen, fekk eigedomen namnet Maristova med bnr. 22.

Tomta med huset vart så seld til

Urmaker Dankert Schlyder i Ålesund. Sjå Indre Fauske bnr. 9

Huset er no noko påbygt, men gamlestova skal vere om lag uendra.

Schlyder selde i 1961 til

Rolf Ottosen Hjellegjerde f. 1942, g. 1965 m. *Helga Reksnes* frå Nordfjordeid f. 1937. Han er kontormann.

Born: Tove f. 1966. Brit f. 1967.

SOLSTAD, bnr. 24.

Utsk. frå Halvorplassen bnr. 8 i 1943 med skyld 0,10 mark.

Mindor Olsen Hjellegjerde f. 1921, g. 1944 m. *Bertha Ananiasdtr. Fauske* frå Tusvik f. 1915.

Born: Johan f. 1945. Norvall f. 1949. Åse Valborg f. 1952.

Mindor Hjellegjerde sette opp løhus i 1946, og stovehus i 1949. På bruket fødde dei ei ku første åra, men har no berre noko fjørfe.

Mindor Hjellegjerde er fabrikkeigar, og kontorsjef ved Hjellegjerde Lenestol fabrikk. Sjå bnr. 27. Han er formann i soknerådet og i Sykkylven sundagsskulelag, medlem i kommunestyret, krinsstyreformann i Santalmisjonen. *Bertha Hjellegjerde* har på same måte som mannen lagt ned eit stort arbeid mellom borna i grenda som lærar i sundagsskulen,

SJØTUN, bnr. 27.

Hjellegjerde Lenestolfabrikk A/S

Tomta utsk. frå Solstad bnr. 24 i 1946 med skyld 0,02 mark. Dei 3 brørne Otto, Ingvald og Mindor Hjellegjerde byrja med møbel-fabrikk i 1941 i bustadhuset til Otto Hjellegjerde. Dei sette opp fabrikkhus på tomta Sjøtun i 1946. Produksjon av stoppa møblar gir arbeid til ca. 40 personar. Sjå elles gnr. 3 bnr. 4 og 24, og gnr. 5 bnr. 5.

BERGHEIM, bnr. 29.

Utsk. frå Birkelund bnr. 14 i 1948 med skyld 0,01 mark.

Arne Samuelsen frå Oslo f. 1901, g. 1940 m. *Lovise Karlsdtr. Fauske* f. 1902. Kjøpte Lars Bastiansen sitt hus på bnr. 14 med tomt. Han er blikkenslagar, har også arb. som røyrleggjar og mekanikar.

Born: Karsten f. 1936.

FJORDGLYTT, bnr. 30.

Einar Honstad frå Kristiansund f. 1917, g. m. Petra Vadset frå Vatne f. 1924, bygde hus i 1954. Han arbeider i industrien. Born: Arnfinn f. 1942. Ellen f. 1948.

HEIMLY, bnr. 31 og 43.

Bnr. 31 utsk. frå Halvorpl. bnr. 8 i 1951, med skyld 0,01 mark.

Olav Elias Johansen Løset f. 1914, g. 1950 m. Agnes Elida Kopperstad frå Herøy f. 1919. Bygde stovehus i 1953. Han er snikkar. Ho er telefondame.

Born: Evelyn f. 1951.

HØGDA, bnr. 33.

Utsk. frå Bergheim bnr. 29 i 1954 med skyld 0,01 mark,

Peder Karlsen Fauske f. 1905, g. 1938 m. Selma Emmedal f. 1908. Bygde stovehus i 1955. Han er polerar.

VONHEIM, bnr. 34.

Utsk. frå Lånabruket bnr. 1 i 1956 med skyld 0,01 mark.

Martin Nilsen frå Ålesund f. 1922, g. 1951 m. Kirsti Nilsdtr. Hjelle i Lånagarden på Fauske f. 1925. Bygde stovehus i 1956. Han var ei tid ute til sjøss. Sidan fabrikkarb. Mekanikar.

Born: Einar Jarle f. 1953. Terje Nils f. 1956. Kjell Magne f. 1968.

FAUSKETUN, bnr. 36.

Utsk. frå bnr. 10 Perplassen i 1959.

Fauske Landhandel. Eigar er Jens K. Ullavik som sette opp nytt forr.-bygg og bustadhus på tomte i 1960. Sjå elles Grebstad, Kaghholm bnr. 16.

PERSTUA, bnr. 37. (DALEBU, bnr. 50.)

Utsk. frå Birkelund bnr. 14 i 1959 med skyld 0,01 mark.

Per J. Sanne i Ålesund bygde om løa til Lars Bastiansen Hjellegjerde på bnr. 14 til hytte. Han selde til

Otto Hjellegjerde som i 1965 selde til

Ivar Dale fra Norddal f. 1923, g. m. Solveig Margrethe Engeseth frå Norddal f. 1931. Han er snikkar og arbeidsformann. Bygde på huset i 1969.

Born: Sigrunn f. 1959. Kristbjørg f. 1960. Trine Merete f. 1963. Eli Karin f. 1966.

Etter regulering av tomta har ho no fått namnet Dalebu med bnr. 50.

SANDALTUN, bnr. 38.

Utsk. Frå Halvorpl. bnr. 8 i 1960 med skyld 0,01 mark.

Erling Sandal frå Gloppen f. 1928, g. 1949 m. Solveig Lillestøl frå Hornindal f. 1929. Bygde stovehus i 1960. Han er møbeltapetserar og polerar. Sjå bnr. 55,

Born: Magnar f. 1951, d. same året. Jon Magne f. 1953. Liv Bente f. 1957.

HAGELY, bnr. 40.

Erling Johansen frå Tjøtta f. 1928, g. 1955 m. Henny Tømmerbakk fra Sykk. f. 1928. Han er møbeltapetserar. Bygde stovehus i 1963.

Born: Odd Jonny f. 1956. Elin Haldis f. 1965.

DALTUN, bnr. 41.

Ingvald Dahl frå Vatne f. 1928, g. 1954 m. Oddrun Teodora Løset f. 1931.

Han er møbeltapetserar. Bygde stovehus i 1962.

Born: Svein Åge f. 1957. Arnold Morris f. 1962, d. 1969.

SOLBAKKEN, bar. 45.

Egil Risnes frå Haram f. 1929, industriarbeidar, g. 1957 m. Nancy Lovise Ragnvaldsdtr. Søvik f. 1938, bygde hus i 1966. Born: Hildur f. 1959. Torunn f. 1962.

Bnr. 51.

Sigvart Einarsen Værnes (sjå Indre Fauske bnr. 10) f. 1929, fiskar og industriarbeidar, g. 1954 m. Else Vadset frå Borgund f. 1935, bygdehus i 1968.

Born: Dagfinn f. 1954. Reidun f. 1956. Kari Bente f. 1962. Elin f. 1964.

Bnr. 52.

Hermann Haugen frå Ellingsøya f. 1930, g. m. Helene Grytebust frå Borgund f. 1930, er kontorsjef ved Sykkylven kommunekontor. Bygde hus i 1968.

Barn: Inge Harald f. 1954, Hildegunn f. 1957. Marianne f. 1962.

Bnr. 53.

John Mathias Standal frå Hjørundfjord f. 1918, lærar, g. m. Anna Høgset frå Kvernes f. 1929, bygde hus i 1966.

Born: Bjørg f. 1953. Helge f. 1954. Asbjørn f. 1958. Odd f. 1960.

Bnr. 54.

Åsmund Erdal frå Hareid f. 1924, g. m. Anne frå Vegårdshei f. 1925, industriarbeidar, bygdehus i 1968.

Bnr. 55.

Ottar L. Lillestøl frå Hornindal f. 1938, møbeltapetserar, g. 1964 m. Norlaug Olsdtr. Melseth f. 1946, bygde hus 1960 saman med Erling Sandal. Sjå bnr. 38.

Ottar og Norlaug sine born: Siv Janne f. 1965. Linda f. 1968.

Åsen, gnr. 4. [\(Innhaldsliste\)](#)

Garden ligg oppetter lia nord for Ullavika. I vest grensar Åsen til Indre Fauske, i nord mot utmarka og i aust mot Hjelle. Namnet har vore skrive Assem i 1603, Aassen i 1666 og Aasen i 1723. Lendet er for det meste bratt, men med flatare hjellar innmellom. Tungdriven, men viss til havre, heiter det om Åsen i matr. frå 1724. Vegen som svingar opp frå Ullavika, gjekk i gamle dagar over den bratte Hans-Jakob-brauta i Hjellegjerdet og austover Grebstadbakkane med ein hårnålsving vestover att til tunet i Åsen. Der var knapt farande med hjuldoning. Folk nytta mest slepesle, og noko meir enn ein 100-kg mjølsekk var det ikkje folkeferd å lesse på. År om anna stelte oppsitjarane i Åsen, Hjelle og Høgreset på denne vegen sin, men dei hadde rotene sine på Fauskevegen å passe først og fremst. I ca. 1907 vart «Fjellvegen» teken opp i det off. vegnettet. Oppsitjarane fekk no rotene sine lagde til eigen veg, og det kom fart i vegarbeidet. Kommunen løyvde i desse åra ca. 200 kroner til Åsvegen, og oppsitjarane kjøpte inn mat og bryggja øl for storparten av pengane, fortelst det, og gjorde dugnad i to år på rad. Folk frå heile bygda møtte fram, og det vart ny og flatare veg med fleire svingar opp til Ås-tunet (ca. 1912). I 1950-åra utbetra kommunen vegstykket i Åsbakkane slik at der no er bilveg. Garden er ikkje nemnd i tiendepenninglista frå 1520, og det kan vere mogeleg at han har lege øyde ei tid etter Svartedauden. Seinare høyrer vi om eitt bruk fram til 1707 då Ole Torstensen Åsen får utsk. $\frac{1}{3}$ av farsgarden (1 mællag), og dette nye bruket får namnet Uren. Noko seinare vert Uren delt i to, men med drifta er det noko uklart. Stundom synest den eine halvparten å ha vore driven saman med hovud-bruket, og den andre halvparten har frå tid til anna lege øyde. På hausttinget i Honningdal i 1744 er det spørsmål etter garden Uren. Det vert då slått fast at der vart fradelt 1 mællag eller $\frac{1}{3}$ av Åsen då garden «for omtr. 20 år siden» vart delt mellom eigarane som var to sysken, og «blev det ene mællag av Åsen kaldet Uhren, men der findes ingen gård i matrikulen av dette navn». Uren har no likevel hatt namn til to

Åsen var ein av dei få gardane i Sykkylven der det sat sjøveigar alt først på 1700 talet. Dette er hovudbruket som har eit storfelt utsyn frå tunet.

småbruk fram til ca. 1843, då dei vart slegne saman til eitt bruk att. Dei siste 100 åra har brukarane i Uren og eigarane budd på Klokkehaug. Elles vart det i 1860-åra rudd ein husmannsplass under hovudbruket i Åsen. Plassen vart kalla Storetua eller Åsbakkane. Også der står det folketomt no storparten av året.

Hovudbruket hadde gamleåkrane sine i nordaust og nedafor husa. Det var Ækrå, og nedafor Storeåkeren og Nedsteåkeren, og dessutan nokre små: Langåkeren, Knutåkeren, Brattåkeren, og Kroken. Kverna til Åsen er nemnd alt i 1661 og stod ved elva i dalen ovafor husa. Ho var i bruk til ca. 1915. Tust og skeidd vart nytta til kornet fram til ca. 1893 då Mons Stokke kom til gards med ein truskemaskin av malm.

Åsen har som nemnt hatt utmarka si felles med Fauskebygda. Ho vart utl. til eigedoms grunn i 1956. Garden har hatt skog til brensel og dessutan noko fure. Dei har og sæter saman med Fauskebygda, Vass-sætra, men ein gong i tida har garden truleg og hatt ei slags sæter eit stykke ovafor utmarksgarden sin. Gammelsætra heiter staden framleis, og restar etter fjøsmurar syner enno eit stykke ovafor Kjøreldgrova som renn gjennom Kjørelddalen. Her har Åsen også torv- og moldtak.

Tunet til hovudbruket har vore på same staden så lenge nokon veit. Tett ved er der ei god og sikker åkomme.

Næringsgrunnlaget har vore jordbruk, men fiske og fisketurking har spela ei viktig rolle attåt.

I seinare år er det gjennom handverk og industriarbeid folk skaffar det meste av innkoma si.

EIGARAR:

Garden Åsen hørde i 1500-åra til Giskegodset. Då den rike enkja Gyrvhild Fadersdtr. Sparre ikkje hadde born som levde opp, gav ho i 1582 heile Giskegodset til kong Fredrik II, og gardane kom dermed under kronen. I 1586 fekk den danske adelsmannen Johan Svave overdrege Giskegodset som len av kongen. Seinare, i 1648, skøyte kong Fredrik III ein heil del gardar i Giskegodset over til stathaldaren i Noreg, Hannibal Sehested, som i 1642 hadde vorte gift med Kristiane, kongen si syster. Mellom gardane Kannibal Sehested fekk, var også Åsen, Men han fall i unåde hjå kongen som tok att godset. I staden pantsette han det til den hollandske jøden Marcelius som i 1653 selde til brørne Hans og Henning Hansen Smith, den første busett i Bergen, den andre fut på Giske. I 1680 er Åsen komen over til brorson deira, mag. Nils Pedersen, og kring 1690 løyser oppsitjaren i Åsen, Torsten Olsen, ut garden og vert sjølveigar. (Sjå meir under Brukarar.)

MATRIKKELGARDEN ÅSEN

I 1600-åra vart matrikkelgarden Åsen rekna under Øydegardar. Skylda var i 1586 så høg som 1 v. 1 pd. fisk. I 1626 var skylda komen ned i 1 v. fisk, og her heldt ho seg uendra til 1666 då ho gjekk ned i 2 pd. 6 mrk. Skatteskylda vart i 1714 sett opp til 2 pd. 15 mrk., men matrikkel-skylda held seg på 2 pd. 6 mrk. til det kom ny skyld i 1838: 2 sk.dlr. 1 ort 12 skl. , revidert 1890 til 3,76 skyldmark.

Leidangen var i 1660-åra 2 kalvskinn, og i 1705 rekna til 16 skl Tienda som vart svara til Giskefuten, vantar ein oppgave over fram til 1664 då ho var ½ mæle korn og 6 mrk. ost. Ved matrikuleringa i 1666 vart tienda sett til ½ t. havre og 4 mrk. ost, og i 1714 auka til 1 t. havre og 8 mrk. ost.

YMSE OPPLYSNINGAR OM GARDEN OG GARDSDRIFTA.

- 1626: Då er der i Åsen 1 mann. Sår 2 t. korn.
- 1644: 1 mann.
- 1661: 1 mann, Kvernbruk og brennevedskog.
- 1666: 1 mann. Sår 2 t. korn, avlar 5 t. Fôrar 10 naut og 1 hest.
Brennefang.

- 1714: 1 mann. Sår 2 t. havre, avlar 10 t. Fôrar 10 naut.
- 1717: 1 mann. Sår 2 t. havre, avlar 10 t. Fôrar 8 naut og 1 hest. Brennefang.
- 1724: 2 mann. Brenne og litt fure til garden, 1 liten kvern. Tungvunnen. Viss til havre. Sår 2½ t. havre, avlar 8½ t.
- 1742: Då er nemnd 1 brukar. Eit lite bruk på 9 mrk (½ mællag) er øyde.
- 1783: Nemnd ein husmann under garden.
- 1802: 1 gardmann, og på garden si matr.jord er 1 husmannsplass som vert kalla Uren. Garden har turvande brennefang, sommarbeite i utmarka og ei sæter. Jordbruket gir årviss kornavling og vert drive av 5 vaksne menneske. Sjå meir under brukarar.
- 1838: Då er nemnde 1 gardmann og 2 plassar i Åsen.
- 1845: Sår 1¼ t. bygg, 2 t. bl.kotrn, 2½ t. havre, ½ t. poteter, og Fôrar 1 hest, 8 kyr, 11 sauer, 8 geiter og 1 svin.
- 1864: 25 mål dyrka åker og eng, 86 mål nat. england. Sår 1 t. bygg, 1 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlar 6 t. bygg, 5 t. bl. korn, 10 t. havre og 12 t. poteter. Fôrar 1 hest, 7 storfe og 24 småfe. Av småfeet er ca. halvparten geiter. Året etter også ein gris.
- 1875: Då er Uren øyde. I Åsen er der elles no 1 større bruk og 2 mindre bruk.

BRUKARAR.

Askild (15??-ca. 1600). Er nemnd som brukar i 1580-åra då danskekongen pantsette Åsen til den danske adelsmannen Johan Svave. I 1603 er det ei enkje som brukar Åsen, truleg enkja etter Askild.

Ole Askildsen br. frå ca. 1610 til ca. 1640. Han skattar i 1626/27 av heile garden, 1 v. fisk, og sår 2 t. korn. I åra frå 1610 til 1612 er det også nemnt to brukarar til i Åsen, Knut Åsen og Serkve Åsen, men truleg høyrer Knut til på Høgreset og Serkve på Hjelle.

Arne Åsen, brukar av heile garden ca. 1640-1650. Han er gift, men namnet på kona er ikkje kjent.

Ole Arnesen. Br. frå ca. 1650 til ca. 1670. Han brukar visstnok garden saman med *Ole Lauritsen*.

Dei sår i 1666 2 t. korn, avlar 5 t., og Fôrar 10 naut og 1 hest. Dei legg ½ t. havre og 4 mrk. ost i tiend, og bet. leidangen med 2 kalvskinn.

Jakob, br. frå ca. 1670 til ca. 1685. Han skattar av heile garden.

Torsten Olsen Åsen f. ca. 1640, d. 1706. Br. frå ca. 1685. Han løyser ut garden 2 pd. 6 mrk. fisk og vart sjølvveigar truleg ca. 1690.

I 1699 jula han opp sjølvaste Fauskejyden, Jens Mortensen Knag. Jens var ute til hest ein dag i slåttan for å sjå til arbeidsfolket. Han reid hesten ut i eit «sekkjedike», og Torsten såg då sitt snitt til å slå til Jyden med langorven. Jyden melde overfallet, og Torsten vart dømd til å bøte med 8 rdl. til Jens og med 9 rdl. til Kongen, og «til at leve fredelig med sine naboer». Torsten var gift med ei Sidzel Steffensdtr. som ho vert kalla i skiftet i 1706. Ho er truleg frå Vinje i Stordal. I buet er det nemnt m. a. 2 kyr, 2 kviger, 1 okse, 1 bukkekje, 1 gamal hest, 6 geiter og 3 sauer. Dessutan åtte han garden sin, Åsen, 3 mællag m. bygsel, verdsett til 18 rdl. Heile buet var verdsett til 42 rdl. men frå dette gjekk 31 rdl. i gjeld. Ole Larsen Abelset og Ivar Håhjem fekk utlegg i tils. 2 mællag av garden for gjeld, men enkja Sidzel må nok ha greidd å løyse inn att eit av desse mællaga, for ho vert i 1707 nemnd som eigar og brukar av 1 pd. 12 mrk. i Åsen. Sonen Ole ser ut til å ha løyst ut eit mællag også. Det vert utskilt frå bruket og får namnet Uren. Sjå bnr. 2.

Resten av Åsen går over til Torsten og Sidzel sin son

Torsten Torstensen Åsen br. frå ca. 1710 til ca. 1720, Han er gift og har 2 born i 1711, og åtte bruket så seint som i 1717. Sår då 2 t. havre og avla 10 t. Fôrar 8 naut og hest. Bruket går no over til ein ny eigar, Nils Pedersen Assens, og frå han til proprietær Hans Møller i Borgund. Etter at Torsten er død, vert ein del av Åsen, 13½ mrk., brukt av et enkje Sidzel Jakobsdtr. Det er uklart om dette er enkja etter Torsten Torstensen eller om det er mor hans som i skiftet etter Torsten Olsen vert kalla Sidzel Steffensdtr. Ho brukar også ein del av plassen Uren. I 1721 gifter ho seg opp att med Ingebrigt Serkvesen Bjørnevik.

Hovudbruket går no over til Torsten Torstensen si syster og mannen hennar

Peder Rasmussen (f. ca. 1685, d. 1753) g. m. Brit Torstensdtr. Åsen (f. ca. 1687, d. 1772). I 1721 brukar Peder og Brit 22½ mrk. av Åsen. Resten av hovudbruket er det enkja Sidzel som driv. Men dette året får Peder Rasmussen kjøpe heile hovudbruket, 1 pd. 12 mrk. fiskel. av proprietær Hans Møller for 20 rdl., «særlig efterdi hans værbroder Ole Torstensen Åsen som til samme at indløse var nærmest odelsberettiget, godvillig av kierlighed sin rett for hannem avstået haver.» Peder brukte ei tid også 3 mrk. av plassen Uren som Ole Torstensen åtte. Seinare, 1842, brukte Peder halve Uren, dvs. 9 mrk.

Brit og Peder får 2 gutar som bår døyr som speborn. I 1740 sel Peder Rasmussen bruket sitt på 2 mællag til Nicolai Ulrich for 19 rdl. Ulrik makeskifte i 1742 dei 2 ml. i Åsen med oberstløytnant Rømer på Klokkehaugen mot ein gard Grøtt i Vatne. Peder Åsen skulle få bruke garden som før. Rømer som døydd i 1743, hadde alt i 1741 fått hand om plassen Uren i Åsen. Ole Torstensen hadde selt mællaget sitt til Jan Ebbesen Aurdal for 16 rdl., og han selde til Rømer som frå 1742 åtte heile Åsen. På auksjonen etter Rømer i 1744, vart Åsen seld til sokneprest Hans Jacob Hiort. Det kom ny bygsjar:

Knut Eriksen Åsen (f. ca. 1718, d. 1796) g. 1755 m. Inger Jansdr. Stadem (f. ca. 1719, d. 1795). Br. frå ca. 1755 til 1791.

Born: Inger hadde sonen Jan Jansen f. ca. 1744, g. m. enkje Anne Jansdr. Lade. Jan var son til Jan Sjursen Ødegård, Stranda.

Born i ekteskapet: Jens Hanstein f. 1756. Zigtrud f. 1759, g. m. Lars Larsen Amdam.

Knut er nemnd som lagrettemann. Ved sida av arbeidet med bygsel-bruket sitt i Åsen dreiv han nok også fiske. Han har truleg også vore borti handel og fått tap, for han kom i stor gjeld, 55 rdl., til ein bergensar, Jan Lampe. Ved nyttårsleitet 1776/77 måtte denne gjelden betaltast. I si naud vende Knut seg til Hans Jakob Mechlenborg frå Klokkehaug. Han dreiv handelsverksemd i Vegsund. Etter hard pågang betalte Hans Jakob pengane mot pant i alt Knut hadde av eigedom: 1 stort tømmernaust, 6 vaksne kyr, 1 kvige på 2 år og 2 yngre, 16 vaksne sauer, 8 vaksne geiter, 1 hest på 8 år, 1 koparkjel på 1 t., 1 gryte på 1 kvarter og 1 mindre gryte, 2 skjeringar, $\frac{1}{3}$ av eit fjorungsfar med naust, 1 god færing, 16 gode torskegarn og 30 famner med garnstreng, 1 stor djupsagn på 250 famner, 2 nye ryer, 1 underseng med fjørpute, 2 tinnfat og nokre tinntallerkar.

Eigar av garden Åsen var no mor til Hans Jakob Mechlenborg, Sebastiana f. Hiort. Ho fekk kongeskøyte på løysingsretten til 2 pd. 6 mrk. i Åsen i 1769.

Son til Knut Eriksen

Jens Knutsen Åsen (f. 1756, d. 1830) g. 1791 m. Ragnhild Knutsdr. Lade (f. 1773, d. 1803). Br. frå 1791 til ca. 1819.

Born: Berte Andriana Pauline f. 1793, g. 1816 m. Peder Bjørnsen Blindemsnes. Knut Ingebrigt f. 1796, g. 1819 m. Stine Gurine Jensdr. Fauske. Jetmund f. 1798, g. 1832 m. Marte Larsdr. Strømme, flytte til Grebstadgjerde bnr. 24. Inger Johanne f. 1802, g. 1826 m. Knut Larsen Almeskar.

Jens Knutsen fekk bygselsetel på 1 pd. 21 mrk. fiskel. i Åsen i 1791

av fru Sebastiana Mechlenborg f. Hiort som framleis sat som eigar. I 1800 skøyte ho garden Åsen på 2 pd. 6 mrk. (plassen medrekna) til svigersonen Jakob Johnsen Eide for 78 rdl. I skiftet etter han i 1814 vart hovudbruket utlagt til sonen Jens Hansteen Jakobsen Eide for 20 spd., men plassen Uren gjekk over til broren Hans Jakob Jakobsen Eide.

Jens Knutsen Åsen som bygsla garden hadde kring 1800-årsskiftet ein sånad på 2 t. havre og 1 t. bl.korn. Avlinga vart rekna til 6 foll. Buskapen var 8 storfe, 1 hest, 18 småfe. Bruket vart drive av 5 vaksne menneske, og gir årvisst kornavling, heiter det. Husmannsplassen Uren ligg framleis til bruket si matr.jord, men svarer avgifta til Mechlenborg.

Ved den tid Jens Knutsen tar over bruket, vert den gamle gjelden til far hans avlyst. Då Ragnhild Knutsdtr. dør i 1803, syner buet ei br. eige på 186 rdl. og ein gjeld på 83 rdl.

Sonen

Knut Jensen Åsen (f. 1796, d. 1873) g. 1819 m. Stine Gurine Jensdtr. Fauske (f. 1793, d. 1870). Br. frå ca. 1819 til 1858.

Born: Jens Rasmus f. 1819, g. til Jensgarden Ytre Fauske. Jensine f. 1827, g. på garden. Jens Hansteen f. 1834 (?), g. 1862 m, Marte Johaanesdtr. Berge, Norddal. Tok plass unna Åsen 1863 (Store-Tuen). Anne Ingeleiv f. ca. 1839, g. m. Karolus Knutsen Nakke-gjerde. Sjå Indre Fauske bnr. 9.

Knut Jensen tok nok over garden kring den tid han gifte seg med den velståande arvingen frå Indre Fauske. I den første tida brukte han truleg garden saman med far sin. I 1832 la han av eiden til Konstitusjonen, og det heiter då at han har vore bygslemann i 8 år. Men bygselbrev får han først i 1837, og då av Jens Hansteen Jakobsen Eide.

Ved matrikkelrevisjonen i 1838 vert den gamle skylda i Åsen 2 pd. 6 mrk. omrekna til 2 sk.dlr. 1 ort 12 skl. Av dette fekk Knut Jensen sitt bruk ei skyld på 1 dlr. 4 ort. Resten fall på Uren som no var delt. Sånad i 1845: 1 t. bygg, 1½ t. bl korn, 2½ t.havre og 1¼ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 7 kyr, 10 sauer, 8 geiter og 1 gris.

I 1856 selde Jens Hansteen Eide eit stykke unna bruket for 40 spd. til Petter Johannesen Strømme. Stykket vart skyldsett til 6 skl og lagt under Petter Johannessen sitt bruk på Indre Fauske, gnr. 3 bnr. 5.

Same året sel Jens Hansteen Eide bruket i Åsen til Nils Gundersen Roald for 380 spd., men med atterhald om rett for Petter Johannessen Strømme og kona til å ta brennefang mot ei årleg avgift på 12 skl Vidare skulle Knut Jensen og kona ha rett til kår, og eit av borna rett til å bygsle bruket. Det vart versionen

Jakob Elias Jetmundsen Lande frå Ørskog (f. 1829, d. 1909) g. 1858 m. Jensine Knutsdtr. Åsen (f. 1827, d. 1911). Br. frå 1858 til 1888.

Born: Lars Andreas f. 1859, d. 3 veker gamal. Jens Andreas Karolus f. 1861 g. 1881 m. Anna Toresdtr. Grebstad. Sjø gnr. 7 bnr. 25. Peter f. 1863, g. 1885 m. Anna Jensdtr. Fauske. Sjø Larsgarden. Indre Fauske. Johan Severin f. 1872, d. 1873.

Jakob tok namnet Åsen etter at han kom til Sykk. Bygselbrev frå Nils Gundersen Roald i 1858. I 1864 vart bruket rekna til 18 mål dyrka åker og eng, og 60 mål naturleg england. Eigedomen har ikkje nemnande jord til å dyrke. Sånaden var 1 t. bygg, 1 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 6 t. bygg, 5 t. Bl.korn, 10 t. havre og 12 t. poteter. Buskapen 1 hest, 7 storfe og 24 småfe. Der var brensel til husbruk, men tungt å kome til gards, og bruket var også tungbrukt.

Ca. 10 år seinare er sånaden ½ t.bygg, 2 t. bl.korn, ½ t. havre og ½ t. poteter. Buskapen 1 hest, 1 unghest, 1 okse, 6 vaksne kyr, 2 ungfe, 18 sauer, 6 geiter og 1 gris. Jakob sette opp ny løe på bruket, og nytt stovehus. I 1863 fekk bror til Jensine, Jens Hansten Knutsen Åsen, eit stykke mark til husmannsplass unna bruket, og flytte gamle-stova i Åsen dit. (Sjø Åsbakkane bnr. 4.)

Jakob og Jensine går over på kår i 1888. Ei kort tid hadde sonen hatt bruket saman med foreldra sine. Det var

Jens Jakobsen Åsen (f. 1861, d. 1943) g. 1881 m. Anna Toresdtr. Grebstad (f. 1863, d. 1951), men dei flytte i 1889 til Grebstad og tok over «Rabben» bnr. 25 under Eliasbruket.

I Åsen kom no dotter til Jens Hansten Knutsen i Åsbakkane, - og hennar mann:

Lars Bernt Petersen Erstad frå Larsgarden (f. 1867, d. 1905) g. m. Johanne Severine Jensdtr. Åsen (Åsbakkane) (f. 1863). Dei tok over bruket i 1888, men flytte i 1893 til Riksheim der dei tok over Kjereplassen.

I Åsen kom det nytt folk:

Mons Olsen Stokke frå Oadalsbygda (f. 1850, d. 1939) g. m. Ingeborg Rasmusdtr. Ljøen (f. 1852, d. 1925). Br. 1894-ca. 1925. Born: Gyri Marta f. 1877, d. 1925. Ole f. 1880. Utvs. nr. 1042. Rasmus f. 1882. Utvs. nr. 1043. Nikoline f. 1887, g. m. Torleif Nilsen, Ålesund. Har son g. på bnr. 34 på Indre Fauske. Ole Iver f. 1889, g. på garden. Karen f. 1891, g. m. Ole Gutvik i Ålesund.

Mons bygsla plassen av Nils Gundersen Roald, og la kår til Jakob Jetmundsen og kona frå 1893. I 1899 kjøper Mons Åsen garden for

2000 kroner av arvingane etter Nils Gundersen Roald, men han kom i gjeld som vart tung å greie. Selde garden i 1912 til kyrkjesongar Hans Rasmussen Ljøen.

Ved sida av garden dreiv Mons byggearbeid.

Sonen

Ole Iver Monsen Åsen f. 1889, g. 1928 m. Petra Åsen frå Sunn-ylven f. 1897. Br. frå ca. 1920.

Born: Martin f. 1928. Ingeborg f. 1929. Albert f. 1930, d. 1959 Rikka f. 1932. Oddvar f. 1934. Oskar f. 1936. Anne Karin f. 1943, g. 1966 m. Øyvind Lid frå Drammen.

Ole Iver løyste ut att garden i 1920 og vart sjølveigar. Bygde nytt stovehus i 1920, og la nytt tak på låa og ny bordkledning m. m. Ved sida av garden har han arbeidd som murar. Fôrar no berre eit par kyr og ein sau.

UREN, bnr. 2.

Som nemnt under Åsen løyste truleg

Ole Torstensen (f. ca. 1680, d. 1753 eller 1762) eit mællag av Åsen i 1707. Dette vert seinare eit lite bruk med namnet Uren. I 1720 eig og brukar Ole berre ½ av dette mællaget. Resten vart selt saman med hovudbruket Åsen til Nils Pedersen Assens. I skiftet etter han vart dette jordegodset utl. til proprietær Hans Møller i Borgund, son til futen Andreas Møller, Ole Torstensen kjøper no i 1720 av Hans Møller først 3 mrk. som verbroren og versyster (mor hans?) Peder Rasmussen og Zidsele Jakobsdtr. «tilforne haver brugt», slik at Ole frå. no av brukar og eig ½ mællag eller halve Uren. I 1721 kjøper Ole av Hans Møller det andre halve mællaget og, men denne delen ser det ut til at enkja Zidsele Jakobsdtr. brukar. Ho gifter seg opp att dette året med Ingebrigt Serkvesen Bjørnevik, men om desse vert buande i Uren eller dei flytter frå soknet, er ikkje klart. I 1732 brukar Ole heile mællaget. 10 år seinare skattar verbroren på hovudbruket Åsen, Peder Rasmussen, også for halve Uren. Dei andre 9 mrk. av Uren ligg øyde. Plassen har elles no skift eigar. Ole Torstensen selde Uren (1 mællag) til Jan Ebbesen Aurdal for 16 rdl., og Jan selde i 1741 til oberstløytnant Rømer som året etter også fekk tak i hovudbruket i Åsen. Uren får no same eigar som hovudbruket fram til 1814.

Om Ole Torstensen veit vi elles lite, Det er to personar med same

namn i Uren. Den eine døyr som enkjemann i 1753, 73 år gml. Han er husmann, og kan vere den som ervde dette mællaget i 1707.

Kven som sat i Uren etter dei to Ole Torstensen-karane, er vanskeleg å seie. Men ein av husmennene var

Ole Jørgensen Blakstad (f. 1743, d. 1788), g. 1769 m. Lisbet Knutsdtr. Br. frå ca. 1770-1791.

Ole brukar både namnet Uren og Fauskehagen. I skiftet etter han i 1788 heiter det at han brukte Uren som var husmannsplass under Klochergården, Må vel vere feilskriving for Klokkehaugen der eigaren budde. Buet til Ole var fallitt.

I 1791 er det ein

Lars (Iver?) Olsen som får bygselsetel på 9 mrk. i Uren. Men vi høyrer ikkje noko meir om han.

Nokre år etter dukkar det opp ein ny brukar i Uren. Det er

Arne Halvorsen f. ca. 1759, g. m. Pernille Nilsdtr. f. ca. 1765. Br. ca. 1796-18??

Han feste først ein plass i Straumgjærde i 1793, men kom ca. 1796 til Åsen og bygsla plassen Uren der han m. a. er nemnd i 1802. Plassen har då ikkje kornavling, men fôrar 1 ku og 2 smalar, og bet. 4 mrk. i bygselavgift til eigaren, fru Sebastiana Mechlenborg på Klokkehaug, Ho gir dette året plassen frå seg til versonen Jakob Jonsen Eide, og i skiftet etter han i 1814 går Uren over til sonen

Hans Jakob Jakobsen Eide (f. 1783, d. 1857) g. 1823 m. enkje Siri Jansdtr. Velle (f. ca. 1763).

Han var frå Klokkehaug, kjend felespelar, og budde også på Klokkehaug, bnr. 3. At han ei tid har budd i Uren, er mogeleg. Det er framleis namn til to små husmannsplassar i Uren, men det ser ut til at dei delvis er blitt drivne frå Klokkehaug.

I 1831 bygslar

Lars Olsen Stokke frå Hjørundfjord (f. ca. 1807, d. 1845) g. m. Alet Simonsdtr. Tryggestad (f. ca. 1796).

Bygselsetel frå Hans Jakob Eide i 1831. Ved matrikuleringa i 1838 står han skriven for dette bruket skyldsett til 20 skl med løpenr. 171. Resten av Uren, løpenr. 172 med skyld 1 ort 16 skl vert brukt av eigaren,

¹ Den andre Ole Torstensen Uren eller Åasen kan vere brorsonen. Han er enkjemann då han i 1749 gifter seg opp att med jenta Anna Arnesdtr. Utgård. Han døyr 82 år gml i 1762, Enkja gifter seg alt året etter (1763) med enkjemann Steinar Olsen Uren som døydde 87 år gml. i 1767. (Steinar Olsen Jelle som er nemnd i saka om laksefisket i Aureelva i 1708 ?) Enkja Anna Arnesdtr døydde syttifem år gml. i 1771. Det er mogeleg at Uren har vore delt, slik at baa har hatt namn til plassar. Elles er det visst at namnet Uren vert nytta om ein annan med t.d. Fauskehagen og Fauske-gjerdet i denne tida.

Hans Jakob Eide på Klokkehaug. Lars Olsen Stokke budde heller ikkje i Uren, men brukte plassen frå Klokkehaug der han bygsla eit par plassar, Myren.

Seinare, i 1843, sel eigaren baa desse plassene, løpenr. 171 og 172, til

Lars Larsen Vinje som samstundes kjøper plassane Myren på Klokkehaug og buset seg der. Uren vert no slege saman til eitt bruk med skyld 2 ort 12 skl. rev. 1890 til 0,78 skyldmark og får bnr. 2 i Åsen. Lars Larsen Vinje på Klokkehaug bygsla bort Uren ei kort tid til

Hallkjell Arnesen Brusdal som kom til Sykk, i 1842 «for at giftes». Han var då enkjemann, og 59 år gamal. Byggselbrev i 1844. I 1849 er han framleis på plassen, og låner no pengar på huset sitt i Uren. Frå 1850-åra vert Uren brukt frå Klokkehaug der eigaren Lars Larsen bur. Han kjem seinare i gjeld, og sel plassen i 1876 til

Elias Johnsen Aurstad frå Volda som gifte seg med Lars si dotter, Karen Petrine Larsdtr. Også dei budde på Klokkehaug. Då Aurstad - Elias døyr, gifter enkja seg opp att med kaptein P. C. N. Aure. Ved arv går så plassen Uren i 1926 over til etterkomarar etter Karen sin bror,

Nils Bastian Larsen Klokkehaug i Myregarden. Det vart dotter hans og mannen hennar som løyste ut Uren, nemleg

Henrik Kvalheim frå Vågsøy i Nordfjord, d. 1969, g. 1917 m. Jakobine Bastiansdtr. Klokkehaug frå Myrane f. 1890. Utvs. nr. 667. Skøyte på bruket i 1926 for 3 000 kroner. Dei hadde tenkt å setje bu i Uren, og bygde løhus der, men reiste baa til USA.

No er det brorson til Jakobine som eig Uren

Bastian Larsen Myhre på Klokkehaug. Plassen ligg no mykje ubrukt. I daglegtalen vert han kalla Frumyra, ei nemning som truleg skriv seg frå den rike eigaren ca. 1800, fru Sebastiane Mechlenborg.

I 1968 selde Bastian Myhre denne plassen med unnatak av ei tomt, bnr. 11, til Sykkylven kommune, som la plassen ut til byggefelt.

ÅSBAKKANE, bnr. 4.

Store-tua.

Utsk. frå Åsen bnr. 1 i 1915 med skyld 0,50 mark. Opph. husmannsplass under Åsen med same eigar som hovudbruket fram til 1915.

Første brukaren her var

Jens Hansten Knutsen Åsen frå bnr. I (f. ca. 1834) g. 1862 m. Marte Johannesdtr. Berge frå Norddalen (f. 1836, d. 1928). Br. ca. 1862-1915.

Born: Johanne Severine f. 1863, g. m. Lars Bernt Pedersen Erstad, brukte først ei tid Åsen og flytte seinare til Riksheim. Karoline f. 1867. Brukte plassen. Ole f. 1869. Utvs. nr. 1041. Jakob f. 1872, d. 1881. Jens f. 1876. Utvs. nr. 1039. Jensine f. 1880, g. Rødal. Utvs. nr. 1036.

Jens Hansten fekk festebrev i 1863 på «et stykke mark med mere til en plads» under garden Åsen. Plassen får namnet Store-tua, eller no mest brukt Åsbakkane. Det blir fortalt at Jens flytte gamlestova i Åsen og sette henne opp att på Store-tua. I 1865 fôra dei 1 ku, 4 sauer og 4 geiter, og sådde ½ t. havre og 1 t. poteter. Ca. 10 år seinare var buskapen 2 kyr, 5 sauer, og sånaden 1½ t. bl.korn, 1 t. poteter.

Jens sysla også med krøterhandel Først i 1890-åra kollsiglde han på Flisfjorden saman med Hans Gundersen Grebstad i Kagholen. Jens bleiv, men Hans berga seg på årane.

Dottera

Karoline Jensdtr. Åsen (f. 1867) kjøpte ut plassen i 1915 av Hans Ljøen som då hadde ått Åsen ei tid, for 1000 kroner. Karoline var lenge i teneste på ymse stader, dreiv elles som sydame. Ho budde i Åsbakkane åleine til opp i sin høge alder, men var siste tida for det meste på Sykk. kvileheim.

Systerdotter til Karoline ervde plassen. Det var

Jorunn Rødal, dotter til John Rødal og Jensine Jensdtr. f. Åsen. Jorunn arbeider i Sykkylven.

Plassen vert no lite nytta anna enn som bustad i feriane.

UTSIKTEN, bnr. 8.

Oddvar Olsen Åsen frå bnr. 1, f. 1934, murar, g. 1966 m. Edny Karin Eriksen f. Vatne frå Ålesund f. 1937, bygde hus i 1965.

Born: Walter Eddy Eriksen f. 1962. Elisabeth f. 1967. Odd f. 1968.

Bnr. 9.

Oskar Olsen Åsen frå bnr. 1, f. 1936, murar, bygde hus i 1969

Hjelle, gnr. 5 [\(Innholdsliste\)](#)

Namnet er skrive Hielle i 1603, Hielde i 1617, Jelde i 1666 og Jelle i 1723. Garden strekkjer seg oppetter åssida nord for Grebstad og Aure (Ullavika) med grense i vest mot Åsen, i nord mot utmarka og fjellet og i aust mot Høgres. Under bratta i den sørvestlege delen av garden har vi Hjellegjerdet med dei to småbruka Ivaplassen og Hans-Jakob-plassen. Innmarka til hovudbruket Hjelle som i daglegtalet går under namnet Hjellane, ligg på ein åsrygg lenger oppe i nordaustleg retning ca. 200 m over havet med storfelt utsyn mot sør og vest. Garden er noko brattlendt. Særleg gjeld dette den delen av hovudbruket som ligg i sør og aust for tunet. «Tungdriven og uviss til korn», heiter det om Hjelle frå ei matrikulering i 1724. Kornavlinga er «tildels underkastet frost og grønår», fortel ei jordbruksmelding frå 1802. Det har ikkje alltid vore lett å kome til gards. Vegen er den same som til Åsen som ligg vestafor og noko lenger nede i lia. Den siste molen fram til Hjelle, er det særleg oppsitjarane på Hjelle og Hjellebrua som har teke hand om. Såleis sette Ole S. Hjelle og Johan Larsen Hjelle opp ein forstøtningsmur og la om vegen over Hjellebru i 1920-åra. Det er no køyrande med bil til gards. Sverre Lødemel har også fått innlagt telefon til Hjellebrua.

Det er mogeleg at Hjelle har lege øyde et tid etter Svartedauden. Garden er i alle høve ikkje nemnd i tiendepenninglista frå 1520. Framover i 1600-åra var det berre eitt bruk på garden. I 1720-åra kjem det ein husmann under garden i Hjellegjerde og frå 1767 nok ein husmann på same staden. (Sjå bnr. 2 og 3). Velteplassen eller Hjellebrua bnr. 4 vart rudt først i 1860-åra.

Om ihopeeign med dei andre gardane i grenda: sjå Fauskebygda. Gardskverna til Hjelle er nemnd alt i 1661 og stod på Elvebakken ved Fauskeelva rett nord for tunet til Hjelle sitt hovudbruk. Kverna var i bruk til ca. 1906. Vasshjulet stod tett ovafor løa på Hjelle. Vatnet leia dei ned frå elva. Hjulet var i bruk til ca. 1895 då Mons og Severin Stokke kom til gards med ein truskemaskin av malm. Denne maskinen gjekk på omgang

Hjelle med nytt stovehuis ved sida av gamlehuset.

i grannelaget som gjorde bytearbeid med truskinga. Maskinen drog dei med hand.

Hjelle har hatt noko fureskog i Smålidene og Eivanakken nord for tunet. Fureskogen låg til hovudbruket aleine, men då småbruka løyste ut skogteigane sine, fylgde fureskogen med. I hamnegangen var det trangt om plassen for bufeet og smalen. Dette gjekk særleg ut over plassebruka som tidt måtte søkje beite for feet sitt andre stader. Mellom anna hadde dei ofte buskapen sin i Aurdalshamna.

Næringsgrunnlaget for folket på garden har vore jordbruk, men fisket, både heimefisket og sesongfisket på kysten, har spela ei stor rolle. Alt i 1770-åra høyrer vi om at Hjelle-karane har hatt sildenot, og fram gjennom tida vert det jamt nemnt fiskereiskaper i skifta. Frå nyare tid kan nemnast at både Ole Bastian Olsen Hjellegjerde på Iva-bruket og sonen Ole Johan Hjellegjerde hadde motorbåtar som dei dreiv fiske og frakting med. I dei seinare år har det vore industriarbeidet som har vorte viktigaste næringsgrunnlaget også her.

EIGARAR

Garden Hjelle var krongods først på 1600-talet. I 1648 dukka Hjelle opp mellom dei gardane av Giskegodset som kong Fredrik III skøytt

over til mågen sin, stathaldaren i Noreg, Hannibal Sehested. Kort tid etter kjøpte borgarmeister i Bergen, Rasmus Larsen Stud, denne garden. Seinare står ervingane hans som eigarar. Garden vart i 1660-åra rekna under Giskegodset. Futen der, Henning Hansen Smith, var gift med dotter til Rasmus Larsen. Ho heitte Margrete, og truleg var det henne garden fylgde. I 1680-åra kom Hjelle over til sonen, rådmann Chr. Henningsen, i Bergen. Mot slutten av 1690-åra fekk amtmann Johan Frimann i Bergen hand om garden. Han var gift med Elsebeth Henningsdtr. Smith. I lang tid vart garden i eiga til ætta hans. Då Johan Frimann døydde i 1706, var det først voldapresten Otto Finde g. m. Drude Johansdtr. Frimann, som stod for Hjelle, seinare vart det bror hennar, Claus Frimann, som var prest i Selje. Då han døydde i 1715, vart enkja Anna Harboe oppattgift med presten Søren Madsen som fekk prestekallet i Selje etter Claus. Ho overlevde også denne ektemaken med mange år, og styrde sine gardar frå Selje prestegard til ho døydde 97 år gml. i 1769. Siste bygselsetelen på Hjelle skreiv ho i 1767. I 1778 skøyte jomfru Anne Harboe Frimann garden Hjelle over til fetter sin, diktarpresten Claus Pedersen Frimann i Davik, soneson til Claus Frimann i Selje og kona Anna Harboe. Denne Frimanns-familien hadde skinna ihop eit svært jordegods. Det vart etter kvart noko oppdelt på ervingane, men diktarpresten Claus fekk samle att på si hand ein stor del av det gamle Frimannsgodset og kjøpte elles gardar attåt, Då einaste son hans, Peder Harboe Frimann, døydde barnlaus i 1845, vart jordegodset selt på auksjon. Salsummen på dei gardane som låg på Sunnmøre, kom opp i 25 774 spd. Hjelle vart utl. til madam Anne Nergaard for taksten 126 spd. I 1849 kjøpte Knut Knutsen Giskeødegård garden for 250 spd. Ved auksjonsskøyte i 1876 vart garden selt til Eksam. jur. E. Vaagaard for 301 spd., og frå enkja etter han går garden over til Severin Olsen Stokke for 1700 kroner i 1895. (Sjå meir under brukarar.)

MATRIKKELGARDEN HJELLE

Garden vart rekna i skatteklasse med øydegardar. Skylda var 2½ pd. fisk i 1626, men gjekk ned til 2 pd. i 1640-åra og utover til 1666 då skylda vare sett ned til ½ våg. Her heldt ho seg uendra til 1838. Då ny skyld 1 dlr. 1 ort 13 skl. revidert 1890 til 3,52 skyldmark.

Leidangen som i 1660-åra vart lagt til Giske gods, var 1 kalvskinn. I 1705 var leidangen rekna til 8 skl. Tienda var i 1666 rekna til 2 mæle havre og 4 mrk. ost, og i 1714 sett til 6 skp, havre og 8 mrk. ost.

YMSE OPPLYSNINGAR OM GARDEN OG GARDSDRIFTA.

- 1626: Då er der på Hjelle 1 mann. Sår 2 t. korn.
1644: 1 mann.
1661: 1 mann. Kvernbruk og brennevedskog.
1666: 1 mann. Sår 2½ t. korn, avlar 5 t. Kan føre 6 naut.
Brennefang.
1714: 1 mann. Sår 2 t. havre, avlar 8 t. Førar 6 naut. Brennefang.
1724: 1 mann. Brenne og litt fure til garden, 1 lita kvern. Garden ligg ½ fjerding frå sjøen. Tung og uviss til korn. Sår 1½ t. havre. Avlar 5 t.
1783: 1 mann + husmannen Lage Olsen.
1802: 1 gardmann og 2 husmannsplassar, Garden har .turvande brennefang. Sommarbeite til buskapen i tilliggande utmark. Kornavlinga gir 6 foll. (Sjå meir under brukarane.)
1838: 1 gardmann og 2 plassar.
1845: Sår ca. ½ t. bygg, ca. 2 t. bl.korn, 4 t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen er 1 hest, 12 kyr, 12 sauer og 5 geiter.
1864: 30 mål dyrka åker og eng og 55 mål england. Sår ¼ t. bygg, ¾ t. bl.korn, 5¼ t. havre, 6½ t. poteter. Avlar 2 t. bygg, 19 t. bl.korn, 24 t. havre og 30 t. poteter. Buskap: 1 hest, 9 storfe, 21 småfe. Buhamna til Hjelle er mindre god, farefull og knapt tilstrekkeleg. Det er heller ikkje nok skog til husbruk, ikkje skog til å selje og ikkje tilgang på annan brensel enn ved. Det er «besværlig» å komme til gards, men stort sett lettbrukt.

HJELLE, bnr. 1.

Serkve har truleg vare brukar på Hjelle kring 1600-årsskiftet. Han skattar som øydegardsmann, i 1603. Kanskje er han den same som i skattelistene for 1612 står oppført under Åsen.

Ole Sigurdson (br. fra ca. 1620 til ca. 1660). Han sår 2 t. korn, er gift, men namnet på kona er ikkje kjent.

Ole Pedersen (f. ca. 1638), br. frå ca. 1660 til ca. 1695. Ole brukar 2½ mællag i 1666, men ser ut til å vere så fattig at han slepp å legge tiend. I 1664 er det i tienderegisteret nemnt ein Steinar på Hjelle. Heller ikkje han legg tiend. I 1666 har «Oluff» Pedersen ein dreng på 9 år som heiter Syver Olsen. Kanskje kan Ole Pedersen vere stykfar til Steinar og Syver.

Jakob Hjelle (f. ca. 1630) br. frå ca. 1695 til ca. 1704.

Sonen

Anders Jakobsen (f. ca. 1683), br. fra ca. 1704. I 1711 er han gift og er nemnd med 1 barn.

Lars Andersen Hjelle (f. ca. 1660, d. 1740). Br. frå ca. 1718 til ca. 1732.

Lars Andersen får nya opp att festebrevet sitt på 2 pd. fiskel. av Søren Madsen i 1720. Han vert også kalla Lauge Andersen. Var dreng på Ytre Fauske i 1701, og vart då skriven for å vere 51 år gml. Hadde visst m. a. borna: Kari Lagesdtr., døydd 19¾ år gml. i 1727. Same året døydd også Guri Lagesdtr. 12½ år gml. I 1832 skattar han av 1 pd. 12 mrk. på Hjelle. Garden går så over til svingersonen

Ole Olsen Ekornes (d. 1758) g. 1733 m. Mette Lagesdtr. Hjelle (f. ca. 1708, d. 1768). Br. frå 1732 til 1760.

Born: Lage f. 1733. Ole f. 1735. Kari f. 1738. Brit f. 1740. Marte f. 1743. Birthe f. 1744, d. 1745. Ole f. 1746. Ole d. y. f. 1749. Jens f. 1751. Jetmund f. 1754.

Ole tok namnet Hjelle etter at han vart gift. Av dei mange borna hans flytter den eine, Ole, til Straume og bygsjar eit bruk der i 1780. Ole Hjelle vert overfallen ved sildenota ein dag i 1775 av ein Ole Olsen Strømme med både «skiildsord, jordschuf og slagsmål». Denne sildenota er ei av dei første vi høyrer om i Sykkylven.

Son til Ole Olsen Ekornes tok over Hjelle. Det var

Lage Olsen Hjelle (f. 1733, d. 1788), g. 1. g. 1761 m. Marte Jansdtr. Stadem (f. ca. 1735, d. 1775), g. 2. g. 1776 m. Inger Jakobsdtr. d. 35 år gamal i 1781, g. 3. g. m. Inger Kaspersdtr. Ho var 70 år i 1801. Sjå også Hjellegjerde, bnr. 2. Br. 1760-1782.

Born: Mette f. 1763, døydd 2 dager gml. Lars f. 1767. Mads f. 1771. Lars f. 1775. Barnet døydd saman med mor si.

Lage Olsen Hjelle er nemnd som lagrettemann. Han fekk bygselbrev frå Anne Harboe i 1760 på 2 pd. fiskel. mot kår til mor si: 1 t. bygg og 1 t. havre, og for til 1 ku og 2 smalar.

Lage Olsen ser ut til å ha arbeidd seg godt opp. Han kjøper m. a. ein gard på Høgset på auksjon i 1780 (1 våg fiskel.) og bet. 74 rdl. Då han vart enkjem. i 1775, synte buet ei netto eige på 65 rdl., og dødsbuet hans i 1788 hadde ei netto eige på 177 rdl. Han flytte elles frå hovudbruket i 1782 og tok over ein husmannsplass i Hjellegjerde. (Sjå bnr. 2.) Hovudbruket vart teke over av

Ole Larsen Kjølås frå Stranda (f. 1745, d. 1786) g. m. Anne Pedersdtr. Helstad (f. 1748, d. 1808). Br. frå 1782 til 1786. Dei hadde ikkje born, men i skiftet etter Ole i 1786 er nemnde fleire sysken på Kjølås: Knut, Anne, Lisbet, Marte.

Ole Larsen fekk bygselbrev frå Isach Frimann på 2 pd. fiskel. i Hjelle i 1782.

Enkja Anne Pedersdtr. gifte seg att i 1787 med

Knut Olsen Tjønes (f. 1761, d. 1810). Br. frå 1786 til 1788.

Knut fekk bygselsetel av Anna Harboe i 1786 på 2½ mællag fiskel. i Hjelle. Men han hadde bruket berre eit par år og flytte i 1788 til Tjønes der han tok over bruk etter foreldra sine.

Etter Knut kom

Peder Olsen Hjelle (f. ca. 1760, d. 1832) g. 1. g. 1788 m. Marie (Massi) Pedersdtr. (f. ca. 1758, d. etter 1801), g. 2. g. 1818 m. Inger Olsdtr. Haugen (Klokkerhaug?) (f. 1762, d. 1847). Enkje etter Guttorm Olsen Hole. Ho flytte til Hole att etter at Peder Olsen var død, og døydde der 84 år gml. Br. frå 1788 til 1822.

Peder Olsen og Massi Pedersdtr. sine born: Petter Olaus f. 1791, død 3 veker, Marte Olave f. 1793, død 1 dag. Anne Petrine f. 1795, død 5 veker 2 dagar. Knut Peter f. 1798, g. på garden. Dødf. barn i 1800. Peder Rasmus f. 1803, død 3 veker gml.

Peder Olsen fekk bygselsetel i 1788 av Claus Frimann. Bygselbrevet lyder som vanleg på 2 pd. fiskel., men skylda på garden har vore berre 1 pd. 12 mrk. alt frå 1666. Årsaka kan ein vel kanskje finne i Claus Frimann sitt ordtak om at «man henger ikkje opp samvittigheten når man bygsler».

På garden si matrikulerte jord var det 2 husmannsplassar. Dei betalte bygselavgifta si til jordeigaren, prost Claus Frimann. Jordkomisjonen i 1802 finn «at disse Pladser ere Gaarden til betydelig Indskrenkning og ingen Fordeel da Afgiften svares til Jordeyeren, provst Frimann.» Peder Olsen sitt bruk på 1 pd. 12 mrk. vart då verdsett til 50 rdl. Han sådde 1¼ t. havre, ¾ t.bl.korn, og avla 6 foll. Buskapen var 4 storfe, 1 hest og 12 småfe. Garden vert driven av 3 personar.

I 1818 hadde ein villstyring frå Grebstad kome på kant med lova og rømde til fjells. For å skaffe seg mat braut han seg inn på ymse stader, m. a. i naustet til Peder Olsen Hjelle «Hvor det fandtes adskilligt som denne hadde fået hjem fra Bergen». Guten slo opp ei kiste og tok 2 rugbrød og 6 kringler. Truleg må Peder Olsen, ha pjaska og handla litevetta og brukt naustet sitt til lager sidan guten fann på å gå dit for å søkje etter mat.

Peder Olsen og Inger gjekk over på kår i 1822, og sonen tok over bruket. Det var

Knut Peter Pedersen Hjelle (f. 1798, d. før 1865) g. 1823 m. Anna

Karen Sivertsdr. Grebstad (f. i Jakobgarden på Andestad 1791, d. 1868). Br. 1822-1853.

Born: Petter Martinus f. 1822, flytte i 1845 til Nesvik i Borgund. Han var koparslagar. Sivert Elias f. 1826, g. på bruket. Helene Severine f. 1830, g. 1854 med kyrkjesongar Carl Severin Pettersen Strømme. Sjø Grebstad bnr. 18. Martinus Carolus f. 1832, d. 1 dag gml. Petrine Marie f. 1833. Carolus Martinus f. 1836. Nils Martinus f. 1838. Jens Hansten f. 1842, d. 19 veker gml.

Peter Pedersen fekk bygselbrev på sine «2 pd.» fiskel. av prost Frimana i 1822. Ved matrikkelrevisjonen 1838 vart den gamle skylda på 1 pd. 12 mrk. omgjord til 1 skylddr. 1 ort og 4 skl Dei to plassane under garden vart no skyldsette særskilt. I 1845 sådde Peter $\frac{1}{4}$ t. bygg, $\frac{3}{4}$ t. bl.korn, 2 t. havre og $\frac{3}{4}$ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 5 kyr, 6 sauer og 5 geiter. Det fortelst om Knut Peter at han var hugsjuk i seinare leveår. Ein dag tok han færingen og rodde nord til Magerholm. Sidan sågst han ikkje meir.

Sonen

Sivert Elias Pettersen Hjelle (f. 1826, d. 1919) g. 1853 m. Guri Petrine Johnsdtr. Grebstad (f. Hjellegjerde 1831, d. 1908). Br. 1853 - 1895.

Barn: Peter Johan f. 1853, d. 1854. Peter Johan f. 1855. Sjømann. Omkom i Russland. Carl Johan f. 1857. Utvs. nr. 544. Petrine Karoline f. 1862, g. Stendahl i Ålesund. Ludvik f. 1864. Utvs. nr. 546. Johanne f. ca. 1867, g. m. Lars Støle i Ålesund. Jens Andreas f. 1870. Skipper Ålesund. Lars Petter f. 1873. Utvs. nr. 545. Karen f. 1875. Utvs. nr. 543.

Sivert Elias fekk bygselbrev i 1853 av Knut Knutsen Giskeødegård med kårplikt til mor si, Karen Sivertsdr. Bygde ei lita stove. Det ser ut til å bli tungt økonomisk, og i 1860-70-åra må han pantsette både kverna si, eit båtnaust han åtte halvparten av i Ullavika, og selet på Vassætra. Bruket hans var i 1864 på 11 mål dyrka åker og eng og 43 mål nat. engl. Sånad $\frac{1}{2}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 4 storfe og 8 småfe. Ca. 10 år seinare er buskapen oppgitt til å vere 1 unghest, 6 kyr 8 sauer og 10 geiter. Av denne buskapen er det 3 foringskyr og 4 geiter som andre eig. Sivert hadde i si tid fått eit øksehogg i brystet. Han reiste mykje rundt på gardane med to kjepler og spann tog.

Etter Sivert kom

Severin Olsen Stokke frå Oadalsbygda (f. 1855, d. 1938) g. m. Olave Rasmusdr. Ljøen (f. 1865, d. 1940). Br. 1895-1930.

(Syskena til Severin og Olave kom om lag samstundes til Åsen.)

Born: Marta f. 1887. Utvs. nr. 540. Nikoline f. 1889, g. m. Lars Bastiansen Hjellegjerde. Sjø Birkelund bnr. 14 på Indre Fauske. Karen Marie f. 1891. Utvs. nr. 539. Ole f. 1893, g. på bruket. Ragna f. 1895. Utvs. nr. 541. Iver f. 1900. Utvs. nr. 542.

Severin kjøpte garden i 1895 av E. Vaagaards enkje for 1700 kroner. Han tok over som brukar same året og la kår til Hjelle-Syver og kona. Kjøpte den gamle Jan-stova på Aure og sette opp som tilbygg til stova som stod der frå før. Severin var snikkar, bygningsmann og fiskar. I 1890 hadde dette bruket fått den gamle skylda på 1dlr. 1 ort 4 skl. rev. til ny skyld 1,79 skyldmark.

Sonen

Ole Severinsen Hjelle f. 1893, g. 1930 m. Karen Olsdtr. Overå f. Hjellegjerde 1895. (Sjø Solheim bnr. 19 på Indre Fauske), Br. frå 1930-1962.

Born: Oddlaug f. 1930, g. m. Leif Andestad, bnr. 1. Jorunn f. 1932, g. m. Sverre Lødemel. Sjø Hjellegebru bnr. 4. Severin f. 1933. Reiste til USA i 1952, g. m. Adelia Rojas frå Chile i S.Amerika. Olger f. 1935, g. m. Sonja Haram. Har hus på Blindheim. Ingrid f. 1937, g. m. Jarle Andersen f. på Hjellegebrua. Busett Sverike. Borghild f. 1939, g. på bruket. Kari f. 1942, utv. til Sverike.

Skøyte frå faren i 1931 til Ole Severinsen. Kår. Bygde ny løe i 1931. Brote opp og dyrka mykje av garden. Ved sida av gardsarbeidet har Ole drive sjøen i ca. 45 år. Både Ole og Karen har vore ein tur på nokre månader til USA, (vitjing). På vegen heim vart Ole sjuk i beina, og har vore arbeidsufør siste tida.

Versonen

Kjell Pedersen Eidem frå Jenshaugen f. 1938, g. 1961 m. Borghild Olsdtr. Hjelle f. 1939. Br. frå 1962.

Born: Ole Kjell f. 1963- Bente Patrisia f. 1965. Gjermund f. 1966.

Kjell dreiv fiske ei tid. Arbeider no som møbeltapetserar. Tok over garden i 1962. I ferd med reising av nytt stovehus.

IVAPLASSEN, bnr. 2.

Den første husmannsplassen under Hjelle høyrer vi om alt i 1720-åra. Plassen vert kalla Hjellegjerdet og brukaren er

Ole Larsen Hjellegjerde g. 1. g.m. Gunnhild Pedersdtr. (f. ca 1676, d. 1725), g. 2. g. same året m. enkje Berte Jansdtr. (f. ca. 1670.

d. 1748). Ole og Gunnhild hadde sonen Peder f. 1723. I skiftet etter andrekona Berte Jansdr. vert det nemnt at ho hadde to born fra sitt tidl. ekteskap, nemleg Ingebrigt Ellingsen (myndig) og Mali Ellingsdr., 26 år.

Stor plassebota har det etter alt å døme ikkje vore. Det er også vanskeleg å seie noko sikkert om kven som brukte plassen i åra som fylgde. Men det kan sjå ut til at

sersjant Ole Jacobsen Andestad, g. 2. g. 1756 m. Anne Jansdr. Langlo har flytt til Hjellegjerde ved denne tid. (Sjå Andestad.) Han kollsigide på Voldafjorden og bleiv i 1765. Skiftet var på Hjelle i 1766.

Born i dette ektesk.: Berte Marie f. 1757. Ole f. 1762.

Kring 1782 flytte den velstående bygslaren av hovudbruket

Lage Olsen Hjelle (sjå gnr. 5 bnr. 1) frå hovudbruket og bygsla denne plassen. Han vart nemnd her som husmann i 1783. I skiftet etter Lage i 1788 på «Jiellegiære plads» synte buet ei netto eige på 176 rdl. Av dette var bruket han åtte på Haugset, 1 våg fiskel., verdsett til 74 rdl., og dette vart delt på dei to sønene Lars og Mads som kvar fekk ½ våg.

Enkja etter Lage, Inger Kaspersdr., gifte seg i 1789 opp att med

Gammel Pedersen (f. ca. 1752, d. 1839) som på si side gifte seg att i 1812 m. Berte Pedersdr. Brudevoll (f. 1759, d. 1840). Br. frå 1788 til 1824.

Gammel fekk grunnsetel på plassen av Claus Frimann i 1788. I 1802 avla han 3 t. korn og föra 1 ku og 3 småfe. Han betalte 1 rdl. årleg i jordavgift til Frimann, og 24 skl til bygslaren av hovudbruket på Hjelle, Plassen var verdsett til 15 rdl.

Gammel var nærare 90 år då han døydde. Han brukte då namnet Fauskehagen. Enkja Berte levde siste tida på legd.

Etter Gammel kom systerson til Berte

Iver Pedersen Brudevoll (f. 1790, d. 1845) g. 1827 m. Marte Andrine Helgesdr. Lade (f. 1802, d. 1866). Br. frå 1824 til 1848.

Born: Peter Elias Iversen, f. 1817. Mor: Berte Olsdr. Brunstad, Peter Elias kalla seg Velle g. 1845 m. ek. Johanne Jørgensdr. Riksheim f. Vik. Opph. Riksheim. Iver og Marte sine born: Berte Gurine Caroline f. 1825, g. på plassen. Dorte Karoline f. 1833, g. m. Nils Larsen Vik. Sjå Vik bnr. 9. Karen Eline f. 1835, g. 1861 m. Thomas Olaus Jørgensen Blakstad. Petter Bastian f. 1840. Randi Gurine, Jensine Petrine, tvill. f. 1843. Jensine d. 6½ veke gml.

Iver Pedersen fekk festesetel av prost Frimann på denne plassen i 1824. Plassen vart skyldsett i 1830-åra til 1 ort 6 skl Sånaden i 1845

var $\frac{3}{4}$ t. bl.korn, 1 t. havre og 14 t. poteter, og plassen gav for til 3 kyr.

Plassen fekk namn etter Iver Pedersen og ber framleis namnet Iva-plassen.

Enkja Marte Helgesdtr. får i 1848 eit barn, Carl Johan, med pl.m. Nicolai Pedersen Strøm. Ho gifte seg i 1853 opp att med enkjem. Ole Olsen Aursnes.

Etter Iver Pedersen og Marte kom versionen

Rasmus Andreas Gundersen Ramstad (f. 1820, d. 1849) g. 1848 m. Berte Gurine Iversdtr. Hjellegjerde (f. 1825, d. 1908). Br. frå 1848 til 1852.

Born: Randi Marie Gurine f. 1849. Flytte til Ålesund.

Rasmus Gundersen vart første sjølveigaren på denne plassen. Han kjøpte bruket i 1848 for 110 spd. av M. Tonning som på si side hadde fått utlagt Ivaplassen for 34 spd. i skiftet etter P. H. Frimann i 1846.

Rasmus vart ikkje lenge liv laga på Ivaplassen. Han drukna på Flisfjorden i 1849. Enkja Berte Gurine vart sitjande med bruket som ho i skiftet etter mannen i 1850 fekk utlagt mot panterettsutlegg til Peter Johan Ullevik 35 spd. og til dottera Randi Marie Rasmusdtr. 76 spd.

I 1852 gifte enkja Berte Gurine Iversdtr. seg opp att med

Ole Martinus Larsen Eidem på Berget (f. 1827, d. 1889). Br frå 1852 til 1892.

Born: Ingeleiv Oline f. 1855, d. 6 veker. Lovise Marie f. 1857, g. 1882 m. Lars Severinsen Stave frå Erikgården på Grebstad. Ingeborg f. 1861, g. m. Andreas Larsen Velle på Djupedalen. Ole Bastian Olsen f. 1863 g. på plassen.

I 1865 var Ivaplassen på 5 mål åker og dyrka eng, og 2 mål naturleg england. Ole sådde det året $\frac{3}{4}$ t. bl .korn, $\frac{3}{4}$ t. havre og 2 t. poteter. Kornavlinga var 4 t. bl.korn, 4 t. havre og 10 t. poteter. Buskapen var 2 storfe og 3 småfe. Plassen var lettbrukt, men det var «besværlig» å kome til gards. I 1875 var buskapen 2 kyr, 1 ungdyr, 4 sauer og 1 gris. Ved matr.revisjonen i 1890 vart skylda sett til 0,43 mark, og Iva-plassen fekk gnr. 5 bnr. 2.

Det vart tungt for Ole Larsen å sitje med plassen, og i 1875 selde han bruket med unnatak av husa for 150 spd. til Lars Andreas Karlsen Aure, men på vilkår av at eit av borna til seljaren skulle få bygsle plassen for 50 spd. og ei årleg avgift på 2 spd. Same året får Ole Larsen og kona bygselsetel av Lars Karlsen Aure, og dei vart så. sitjande som bygslarar resten av si brukstid på Ivaplassen.

Sonen

Ole Bastian Olsen Hjellegjerde (f. 1863, d. 1943) g. 1891 m. Olave Olsdtr. Hjorthol (Plassen) (f. 1869, d. 1937). Br. frå 1892 til 1925,

Born: Olivia f. 1891, d. 1946, g. 1. g. 1911 m. L. Larsen frå Mol-
tustrand, g. 2. g. 1917 m. Petter Sæter, d. 1913, frå Syvde. Utv. til
USA i 1910. Sjø Utvs. nr. 535. Karen f. 1895, g. 1. g. 1917 m. Knut
Overå frå Liabygda, g. 2. g. 1931 m. Ole Hjelle. Sjø br. 1. Ole Johan
f. 1897, g. på plassen. Bernt Johan f. 1900. Utvs. nr. 536. Inga Petra f.
1903, d. 1917.

Då Ole Bastian tok over, kjøpte han plassen i 1892 av Berte M.
Olsdtr. Aure for 1000 kroner, og la kår til mor si Berte Gurine. Han
bygde både ny stove og ny løe på plassen, handla litt med krøter, dreiv
fiske, m. a. torskefiske og hadde motorbåten «Avanse».

I 1886 hadde Ole Bastian Olsen Hjellegjerde også kjøpt Bottolv-
plassen på Indre Fauske (gnr. 3 bnr. 4) saman med Bastian Lassesen
Hjellegjerde. Ole Bastian kjøpte vidare halve Jetmundplassen, gnr. 3
bnr. 2, og halve Jogjerdet, gnr. 3 bnr. 12. Han gjekk over på kår i 1926
og skøyte Ivaplassen og den andre jordeigna over til sonen

Ole Johan Olsen Hjellegjerde (f. 1897, d. 1968) g. 1917 m. Niko-
line Ingebrigtsdtr. Strømme f. 1896. Br. frå 1926 til ca. 1960.

Born: Otto Bernhard f. 1917, g. 1940 m. Henny Bårdsgjerde f. 1921.
Sjø Indre Fauske bnr. 4. Ingvald Sverre f. 1919, g. på plassen. Mindor
Petter f. 1921, g. 1944 med Bertha Fauske frå Tusvik. Sjø Indre
Fauske Solstad bnr. 24. Sverre Kjell f. 1927. Bokhaldar, d. 1967. Liv
Severine f. 1932, d. 1943.

Ole Johan Olsen fekk skøyte på plassen frå far sin i 1926. Mellom
jul og nyttår i 1945 brann løa. Det var lynet som slo ned. Buskapen
vart berga med unnatak av ein kalv. Året etter bygde Ole Johan opp att
ny løe. Elles har han vølt og modernisert stovehuset. I yngre år dreiv
han fiske og frakting av fisk og andre ting med båtane sine «Brodd I»
og «Brodd II» (1920-1937). Frå 1923 dreiv han målar-arbeid, første
åra som sesongarbeidar, frå 1937 som hovudnæring. Han har hatt
fleire større oppdrag, m. a. 6 nye skular i Sykk. I 1937 måla han Sykk.
kyrkje innvendig saman med Lars Tynes.

Sonen

Ingvald Olsen Hjellegjerde f. 1919, g. 1943 m. Kari Knutsdtr.
Vadset frå Tennfjord, f. 1919. Br. f rå ca. 1960.

Born: Liv f. 1945. Elna f. 1948. Ole Kristian f. 1951.

Ingvald Hjellegjerde bygde nytt stovehus i 1950. Han er medeigar

i Hjellegjerde Lenestolfabrikk, og er ein av leiarane der. Sjå Indre Fauske bnr. 27.

Han har vore interessert friidrettsmann, og han har m. a. oppnådd desse heidersteikna frå Norges Idrettsforbund: Idrettsstatuetten i 1958, Idrettskruset i 1963 og Krusstatuetten i 1968.

HANS-JAKOB-PL ASSEN, bnr. 3.

Første brukaren var truleg

Jan Larsen Vik (f. 1731, d. 1799) g. 1763 m. *Kari Styrkersdtr. Aure* (f. 1736, d. 1809). Br. frå 1767 til 1792.

Born: *Lars* f. 1765, g. på plassen *Hesseberg*, *Guttorm* f. 1769, g. på plassen. *Guri* f. 1775, død 12 dagar gml.

I 1767 gav *Anne Harboe*, enkja etter *Søren Madsen*, bygselsetel til *Jan Larsen* på ei hustomt i garden *Hjellegjerde* si utmark som vert kalla *Hjellegjerde*, står det i justisprotokollen. Det er truleg opphavet til denne plassen. Eit par år etter, i 1769, går alle oppsitjarane på *Grebstad* saman om å stemne *Jan* for tinget «for ulovleg fædrift, samt fordi *Jan* har utvidet og flyttet sin gjerdesgård og indhegnet sin plads av citanten (dvs. *Grebstads* oppsitjarar) sin hjemmehage». Saka vert utsett. I 1770 kom det til semje. *Jan* betalar 1 rdl., og lovar m. a. at han ikkje skulle late dyra beite ulovleg,

Under jordskiftet på *Grebstad* i 1830 vert det nemnt eit mann på ein stad på grensa mellom *Grebstad* og *Hjellegjerdet* som truleg skriv seg frå *Jan* si tid: «*Vikejo-kragen*». Han må ligge ved nordvestre hyrna av *Grebstad* sin bøgard.

Denne *Jan* må ha vore ein velvyrd kar som jordbrukar. I 1776 får *Jan Larssen Jelle-Giære* ein premi på 2 rdl. frå *Syndmøre Practiske Landhuusholdningsselskab* for holveiter, og i 1778 får same karen på nytt premi frå same selskap, denne gongen 4 rdl. for flid og «vindskibelighed».

Sonen

Guttorm Jansen Hjellegjerde (f. 1769, d. 1840) g. 1792 m. *Synnøve Ellingsdtr. Moe* (f. ca. 1762, d. 1844). Br. frå 1792 til 1826,

Born: *Anne Gurine* f. 1792, g. på plassen. *Elias Martines* f. 1793, g. 1820 m. *Lisbet Kristoffersdtr. Midtgaard*. *Jan* f. 1796, d. 1878. Sjå *Grebstad* bnr. 47. *Karen Severine* f. 1798, g. til *Fauskekamben*, *Indre Fauske* bnr. 7. *Marte Claudine* f. 1801, d. 1869. *Ragnhild* f. 1806, d. 8 dagar gml. *Syver Carolus* f. 1808, g. 1846 m. *Ragnhild Olsdtr. Haugen* i *Sunnylven*.

Byggesetelen i 1792 frå Frimann lyder rett nok på Jan Larsen, men det må vere feil for sonen, Guttorm, som i 1793 skriv kontrakt med far sin om å gi eit kår på heile 3 t. bygg, 4 t. havre og for til 2 kyr og 8 smalar. I 1802 heiter det at Guttorm avlar i alt 14 t. korn og fôrar 3 kyr og 10 småfe. Plassen er verdsett til 40 rdl., og Guttorm legg 1 rdl. 2 mrk. til jordrotten Frimann i årleg avgift, og sameleis årleg 2 mrk. til leiglendingen av hovudbruket, Peder Olsen Hjelle. I 1830-åra får plassen ei skyld på 4 ort 3 skl.

Guttorm fekk ord på seg for å vere ein flink jeger. I 1818 skaut han saman med nokre andre karar to vaksne bjørnar, men det er ikkje nemnt kvar det bar til. Og i 1833 skaut han eia bjørn i Riksheim-markene.

Kring 1820 hadde Guttorm teke opp eit større lån av Ingebrigt Muri (57 rdl.) og pantsette då husa sine. Nokre år etter let han over bygsele til versionen

Ole Olsen Rygg frå Eid, Nordfjord, (f. ca. 1797, d. på Aure 1880) g. 1. g. 1823 m. Anne *Gurine* Guttormsdtr. Hjellegjerde (f. 1792, d. 1851), g. 2. g. 1857 m. Marte Larsdtr. Almeskar (f. 1795). Brukar fra 1826 til 1844.

Born i 1. ektesk.: Ingeborg Severine (Inger) f. 1824. Sjå Indre Fauske bnr. 2. Guttorm Sivert Olaus f. 1827 (sjuk), d. 1882.

Ole Olsen skreiv seg for Hjellegjerde då han gifte seg i 1823. I Sykkylven vart han kalla Ryggja-Ola. Han fekk festebrev på denne plassen av prost Frimann i 1826. I 1831 heiter det at Ole Olsen Hjellegjerde har på livstid festa plassen Indre Hjellegjerde, og i 1832 er det ein Ole Olsen Hjellegjerde som har fått festesetel frå Lars Jensen Fauske på eit markstykke under garden Fauske. Det var truleg dotter til Ole, Ingeborg (Inger) som kom dit. (Sjå Fauskekamb bnr. 2. under Indre Fauske). Ryggja-Ola vart sitjande i Hjellegjerdet til han på sine eldre dagar flytte ned i ei lita stove ved «Ryggja-brauta». Han hadde med seg den åndsveike sonen sin, Guttorm. Det vert fortalt at Guttorm bar gjødsel på ryggen opp til den plassen syster hans hadde på Kam-bane (Jetmund-plassen).

Ryggja-Ola var kjend for å vere ein «fole flenke døkter». Ein gong kom det ein båt med 6 mann ved årane heilt frå Sæbø for å søkje Ryggja-Ola til råds. Han var i skogen for å hente bork til å blande i mjølet då karane kom til gards. Dei fann han, fekk råd, og rodde heim att vel fornøgde.

Både Ola og andrekona Marte var svært overtruiske, Ho fortalde om mannen sin at han hadde råka dvergen j fjøset. Dvergen hadde lagt av

seg hatten, og difor kunne han ikkje skjule seg. Ola var snar og nappa til seg dverghatten. Han var god å ha, meinte mannen. Når Ola sette på seg dette hovudplagget, vart han usynleg. «Men då Ola tok hatten, vart det gale med dvergen,» sa Marte. Dvergen gret og ba for seg, så Ola til slutt tykte synd på armingen og let han få att hatten sin.

Etter Ryggja-Ola kom

Hans Jakob Ellingsen Lande (f. 1816, d. 1888) g. m. Karen Knutsdtr. (f. 1814, d. 1902), Br. frå 1844 til 1875.

Hans Ellingsen Lande fekk bygselbrev frå enkemand. Frimann på denne plassen i 1844. Han skulle legge kår til Ole Olsen. I 1845 sådde Hans ½ t. bygg, ¾ t. bl.korn, 1 t. havre og ½ t. poteter. Buskapen var no 4 kyr og 6 sauer. I 1865 heitte det om plassen at han var på 14 mål åker og dyrka eng, og 10 mål naturleg england. Sånaden var no ⅛ t. bygg, 1 t. bl.korn, 1½ t. havre og 1½ t. poteter, og avlinga var 1 t. bygg, 6 t. bl.korn, 10 t. havre og 10 t. poteter. Buskap: 3 storfe og 10 småfe. Plassen var lettbrukt. Hans Jakob dreiv mykje med å. kjøpe opp sauer sør i øyane. Sauene gjekk i hamn om sommaren, og når hausten kom, slakta han dei.

Hans-Jakob-plassen hadde no gått over til nye eigarar. I skiftet etter P. H. Frimann i 1846 vart plassen utl. til Ole Pedersen Meldals born for 79 spd. I 1865 kjøpte Lars Andreas Larsen Aure (Kapral-Lars) plassen for 300 spd.

Som bygselar etter Hans Ellingsen kom

Bastian Lassesen Rønes (f. ca. 1842, d. 1918) g. 1873 m. Jørgine Rasmusdtr. Hjellegjerde (f. i Lyngen 1852, d. 1924). Br. 1875- 1910.

Born: Karen Marie f. ca. 1876, g. m. Karl Johan Pettersen Fauske fra Lensmannspl, Indre Fauske bnr. 8. Uts. nr. 365. Hans f. ca. 1881. (Sopling-Hans). Lars f. 1888, g.m. Nikoline Severinsdtr. Hjelle.

Bastian gifte seg med tenestjenta til Hans, Jørgine Fredrikke Rasmusdtr. Bygselbrev i 1875 av Lars Andreas Aure. Kår til Hans og kona Karen Knutsdtr. som flytte over i «gamlestova». Bastian i «ny-stua» fødte dette året tils. 5 kyr, 1 ungdyr og 9 sauer. Av dette åtte Hans 3 kyr, ungdya og 4 sauer. Bastian åtte resten. Sånaden var ⅛ t. bygg, 1 t. bl.korn, 1½ t. havre og 2 t. poteter. Ved ny matrikkel i 1890 vart den gamle skylda på 4 or t: 3 skl. omrekna til 1,30 skyldmark.

Sonen

Lars, Bastiansen Hjellegjerde g. m. Nikoline Severinsdtr. Hjelle dreiv nokre år bruket saman med Lars sine foreldre, men så flytte Lars og

Nikoline først til Indre Fauske, Birkeland bnr. 14, og sidan til Ytre Fauske, Lassekamben bnr. 2 og 4. Sjå desse.

Versonen til Lars Aure, Sivert Grebstad i Kapralgarden, ervde denne plassen, og i skiftet etter han i 1920, vart plassen utl. til sonen Ole Birger Grebstad for 3000 kroner. Han selde i 1930 til Hans Gundersen Grebstad som budde i Kagholen på Grebstad. Plassen låg no øyde i mange år til systerdotter til Hans og mannen hennar flytte inn. Det var

Ole Ellefsen. frå Ålesund f. 1913, g. 1933 m. Jenny Knutsdtr. Levdal f. 1902. (Sjå Aure bnr. 14). Br. frå ca. 1933.

Born: Oskar f. 1934. Arne f. 1935. Utsv. nr. 495. Hans f. 1938, sjømann. Omkom på sjøen i 1962.

Skøyte på plassen frå Hans Gundersen Grebstad i 1951. Bygde stovehus i 1947. Ole Ellefsen driv no langtransportverksemd saman med sonen Oskar, og har fleire store lastevogner. Fôra 2 kyr og nokre unge første tida dei hadde plassen. Slutt med dyr i ca. 1955.

BREIDABLIKK, bnr. 4.

Velten eller Velteplassen, no kalla Hjellebrua.

Husmannsplass under Hjelle bnr. 1, utsk. i 1920 med skyld 0,35 mark med bnr. 4.

Den første brukaren her skulle vere

Lars Ananias Larsen Fauske (Larsgarden) (f. 1839, d. 1893) g. m. Anne Pedersdtr. frå Sunnylvn (f. 1833, d. 1923). Br. frå 1865 til 1875.

Born: Olave f. 1865. Utsv. nr. 532. Lovise f. 1867. Utsv. nr. 531. Petter f. 1870. Utsv. nr. 534. Anna f. 1873. Utsv. nr. 529.

I 1865 fekk Lars Larsen festesetel på eit markastykke med meir til plass under garden Hjelle, gnr 5 bnr. 1. Han hadde i 1865 ei ku og 3 sauer, og sådde ¼ t. havre og 1 t. poteter. Det er ikkje heilt klart om det er Lars Larsen som har rudt plassen, men det er truleg. Han åtte i alle høve «huset» på plassen i 1870. Då lånte han 40 spd. på det av handelsborgar O. Eidem. Seinare same året får Lars eksekusjonsforretning med utlegg til Sykkylven Sparebank, 17 spd., i dette huset som var ei stovebygning med kammers med tilbygt fjøs og løe under eitt tak. (Sjå bilete i Utsv. s. 189). I 1875 tok Lars Larsen med seg kone og born og strauk til USA. (Sjå Utsv. nr. 533 og 537.) Etter Lars Larsen kom

Hjellebru brn. 4 også kalla Velteplassen.

Uthuset til venstre for stova var "gamlehuset" på plassen. Sjå også Utvs. S. 189.

Lars Karlsen Klock (f. 1851, d. 1925) g. m. Lovise Karoline Seve-
rinsdtr. Grebstad frå Erikgården (f. 1854). Br. 1875-1920

Born: Lars Andreas f. 1876, d. 1954, g. m. Jakobine Pettersdtr.
Klokkehaug (f. 1877, d. 1951). Han var slaktar. Budde på Klokke-
haug, Karl Johan f. 1878, d. 1882. Berte Johanne f. 1880, d. 1960, g. 1.
g. m. Johan P. Aure, g. 2. g. m. Petter Torsen Grebstad. Karoline
Tomasine f. 1885, g. m. Ole Petter Løvold, Ålesund. Karoline Niko-
line f. 1890, g. 1. g. m. Peder Iversen frå Sogn, g. 2. g. m. Kristian
Thoresen. Sjå Indre Fauske bnr. 19. Johan f. 1892, g. på plassen.

Lars Karlsen bygsla plassen i 1875 og løyste ut stova med tilbygd
fjøs. Sådde i 1875 ca. 1¼ t. havre og ½ t. poteter. Fôra 2 kyr og 4 sauer.

Karoline Rasmusdtr. Grebstad, som var bestemor til Lovise og budde
hjá dei, åtte ei ku av denne buskapen. Ved sida av arbeidet med plassen
dreiv Lars som fiskar, murar og vegarbeidar. Han var såleis med og
bygde Geirangervegen. Kjøpte elles opp dyr om hausten og reiste med
slakta til Ålesund.

Sonen

Johan Larsen Hjelle (f. 1892, d. 1954) g. 1915 m. Nanna Ivarsdtr.

Midtbust frå Stordal (f. 1891, d. 1954). Br. 1920-1959.

Born: Lovise f. ca. 1917, g. Utv. til Sverige. Marie f. ca. 1919. U tv. til Sverige. John f. ca. 1921.

Skøyte til Johan Larsen Hjelle i 1920 frå Severin Olsen Hjelle for 2500 kroner. Kår til Lars Karlsen og kona. Johan sette opp nytt stovehus i 1922, og brukte deretter gamlestova til løe. Han dreiv elles vinterfiske. Arbeidde i mange år hjå Schmidt på Blindheim og gjekk kvar dag til fots fram og attende. Seinare fekk han seg sykkel. Braut elles opp plassen og stelte på vegen saman med Ole Hjelle. Etter at Johan og Nanna var døde, dreiv borna nokre år plassen.

Seinare kjøpte

Sverre Olavsen Lødemel frå Hornindal f. 1930, g. 1953 m. Jorunn Ols dtr. Hjelle f. 1932. Br. frå 1959.

Sverre Lødemel hadde tidl. ått og brukt Lassekambane på Ytre Fauske bnr. 2, men selde dei i 1959 og kjøpte att Hjellebrua. Sjå elles Ytre Fauske gnr. 2 bnr. 2 og 4. Sverre Lødemel er møbeltapetserar.

HEGGELI, bnr. 6.

Utskild frå Hans-Jakob-plassen bnr. 3 i 1955 med skyld 0,05 mark.

Arne Johan Karlsen Grebstad frå Pegarden f. 1910, g. 1946 m. Solveig Ingvaldsdtr. Hellesylt frå Sykkylven f. 1924. Sjå Aure bnr. 14.

Born: Kristine f. 1947. Karl-Johan f. 1948. Gunvor f. 1951, Sissel f. 1954.

Arne Grebstad er lektor i Ålesund. Han har sett opp hus i Heggeli og bur der i feriane.

Namnet har vore skrive Høigrijs i 1603, Høygerøess i 1617, Høye Røst i 1666 og Høgerøst i 1723. Garden er einbølt og ligg aust for Hjelle på same høgdedraget, men nokre meter høgre over havet.

Det finst ei soge om korleis det bar til då Høgres vart busett. Soga skriv seg frå Fauskejyden, Jens Mortensen Knag, og vart fortald i retten under ei åstads- og merkegangsforretning i 1755 mellom gardane Andestad, Løset og Furneset. I denne rettssaka var Lars Tambur på Klokkehaug vitne. Kaptein Mechlenborg på Klokkehaug som også var tilstades under rettssaka, fekk dei frammøtte til å stadfeste at Fauskejyden hadde svært god greie på byta mellom dei ymse gardane, og han spurde så vitnet Lars Tambur om han hadde høyrte Jyden fortelje noko om ein kar som ville bygge seg hus på Bjerkneset ved Andestadvatnet, og korleis karane på Andestad tok på dette. Jau, Lars Tambur hadde ofte tala med gamle Jens Fauske som hadde fortalt mykje om gamle byte på Sunnmøre. Mellom anna hadde han fortalt om ein gamal dreng som ville gå av stad og bygge seg hus på Bjerkneset. Som han gjekk der, den gamle drengen, kom han over bømarka til Andestad, der ein av andestadkarane «stod» og pløgde. Andestadmannen gjekk bort til den gamle drengen med eit grev i handa og slo til med grevet, men trefte ambaren, så ambaren han bar mat i, gjekk sund, og drengen miste maten. Drengen gjekk likevel til Bjerkneset og bygde. Då dette var hendt, angra Andestadmannen at han hadde gjort ille og slege maten hans ned, og ein dag sende han mat inn att til den gamle drengen på Bjerkneset. Men om kvelden eller natta for Andestadmannen inn på Bjerkneset og reiv ned det huset som var bygt og kasta det på vatnet. Tømmeret rok ned i Andestadfossen. Den gamle drengen tok tømmeret derifrå og ville bygge mellom Lyshol og Eidem, men ein av Eidemskarane meinka han på same måten å bygge der. I mellomtida kom der opp ei forordning der Kongen sa at alle slätte skulle ettersjåast om det kunne gjerast gardar av dei. Og då flytte denne gamle drengen til ei sæter og bygde der opp første hus og gard som

Det har vore mange rykkjespenne for å kome til gards på Høgreset. Men den som tar turen, angrar ikkje. Finare utsyn enn frå dette tunet, fins det knapt maken til i Sykkylven.

kallast Høgreset, og det namnet har det enno, - sa Lars Tambur i vitnemålet sitt i 1755.

Garden ser såleis ut til å ha vore sæter ein gong i tida, kanskje då under Grebstad som støyter til bøen med utmarka si både i sør, aust og nord.

Høgres er ikkje nemnt i tiendepennmnglista frå 1520. I 1617 har garden vore øyde, men det må ha vart berre eit år eller to. Det meste av tida frå ca. 1600 har det vore eia brukar på garden.

Vegen går om Åsen og Hjelle og endar i tunet. Det er framleis noko av ein skrapeveg, særleg siste molen frå Hjelle som er knapt meir enn for ei rås å rekne, Ein og annan bilen vågar seg no likevel over stokk og stein i tørt ver og berr mark heilt opp i garden. Ned gjennom tida har det ikkje alltid vore lett å kome til gards med det ein trong. Då Høgreset skulle få elektrisk kraft i 1919, vart det såleis noko av eit basketak å få lysstolpane fram. Oppsitjarane måtte frakte dei sjølve, og på Høgres var det systeme Anna og Johanne som stod for arbeidet då far deira var død. Utkome til å leige hadde dei ikkje, men dei stod ikkje faste for det. Både lessinga og køyringa gjekk bra, og garden fekk lys og kraft til liks med dei andre i bygda.

Innmarka som høyrer til garden, er for det meste brattlendt.

Tungt og uvisst til korn, heiter det i ei matrikkelmelding om Høgres i 1724, og så pass høgt over havet, er kornavlinga

"underkastet grønnår og dels frost" fortel ei jordbruksmelding frå

1802. Dei gamle åkrelappane utgjorde beste delen av garden: Storeåkeren nedafor husa, Fremsteåkeren lenger framme, og dessutan dei to små: Synsteåkeren ved vegen og Bakkeåkeren nedafor. Kvernhuset stod nord i dalen ovafor husa. Det er nemnt alt i 1724, og var i bruk til 1920, Lita vassføring i elva skapte ofte vanskar for malinga, og tidt reiste Høgresmannen andre stader med melderer sin, t. d. til Aure. I 1826 var det ein kar som vart skulda for å ha stole ein kvernstein frå Høgreset og dessutan 2 saueskinn og 1 geitskinn frå ein annan kar i bygda. Tjuven fekk 4 månader i Bergens tukthus for det spelet.

Tust og skeidd var i bruk til 1890-åra. Då kom Ås-Mons og Hjelle-Severin med ein truskemaskin av malm. År om anna vart det lite med for til buskapen. Dei skøyte då på med å skjere lyng. Det var visst arbeid kvar vår straks snøen for.

Høgres har hatt utmarka si saman med Grebstad, Eidem og Lyshol, men fekk ved jordskifte i 1920 fraskilt sitt både av skog og mark. Garden har ikkje sæter no, men «oppe i Skara» på den første røra ovafor husa har Høgres truleg hatt ei slags sæter ein gong i tida. Høgres-Ola-stølen vert denne staden framleis kalla. Det har også vore knapt med brenneved, men dei skøyte på med torv som dei for det meste skar ved elva framafor tunet.

EIGARAR.

Høgres var adelsgoods, truleg Rosenkrantzgoods først på 1600-talet. Garden går i 1640-åra over til borgarmeister Rasmus Larsen Stud, og frå han til sonen Otte Rasmussen Stud gift med Catrine Munthe. Catrine står skriven for garden i 1660-åra. I 1680 eig mag. Ludvik Stud og i 1684 er Høgres komen over til borgundpresten Christopher Hierman g. m. Margrethe Stud. Ved denne tid kjøper Jens Mortensen Knag, seinare kalla Fauske-jyden, denne garden som han har til han i 1739 overlet han til etterfylgjaren sin på. Fauske, Lars Olsen f. Skodje. Dottera Elisabeth seinare gift med Peder Jakobsen Erstad, erver i 1767 garden Høgres, 1½ ml., verdsett til 18 rdl. og frå han går garden over til Peder Pedersen Riksheim ved gåvbrev i 1816. Han sel i 1830 til Ole Eriksen Klubbenes for 195 spd. Ei veker tid seinare sel han til Mons Andreas Erløvsen Blindem. Då han døyr ca. 1847, får desse skøyte på Høgres: Ole A, Blindem, Hans Pedersen Blindem og Hans Andersen Gjørundsæter for 120 spd. I 1854 får Ole Pedersen Aure skøyte for 150 spd. Og så kjem Emte P. Aure og sel Høgres i 1904 til Ole P. K. Høirøst for 1200 kroner. (Sjå meir under brukarar.)

MATRIKKELGARDEN HØGRES.

Garden vart i 1600-åra rekna i skatteklasse med øydegardar. Skylda var ½ våg fiskel. i 1626 og heldt seg uendra til 1666 då ho gjekk ned til 27 mrk. Dette stod ved lag til 1838 då det vart ny skyld 4 ort 17 skl. revidert 1890 til 1,39 skyldmark.

Leidangen var i 1660 på 1 kalvskinn. I 1705 var leidangen 8 skl Tienda vart i 1666 rekna til ½ t.havre og 4 mrk. ost og i 1717 var det 6 skp. havre og 8 mrk. ost eller 12 skl.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN.

1626: Då er der 1 mann. Sår 1 t. korn.

1644: 1 mann.

1658: 1 mann som skattar av 6 kyr, 4 geiter og 8 sauer.

1666: 1 mann. Sår 1½ t. Avlar 5 t. Kan fø 5 naut. Brennefang til.

1714: 1 mann. Sår 1½ t. havre, avlar 8 t. Fôrar 6 naut. Brennefang.

1724: 1 mann. Sår 1½ t. havre, avlar 5 t. Brenne og litt fure til garden, 1 liten kvern. Tungt og uvisst til korn. ½ fjerding frå sjøen.

1783: 1 mann.

1802: 1 mann. Sår ½ t. havre, ¾ t. bl.korn og avlar 6 foll. Fôrar 4 storfe, 1 hest og 12 småfe. Garden har skog til turvande brennefang og sommarbeite for dyra i utmarka. Kornavlinga er «underkastet grønar og dels frost». Jordbruket vert drive av 3 voksne menneske.

1845: 1 mann. Sår ¼ t. bygg, ½ t. bl.korn, 1 t. havre og ½ t. poteter. Fôrar 1 hest, 4 kyr, 3 sauer og 3 geiter.

1864: Garden er på 10 mål åker og dyrka eng og 28 mål england. Bruket har ikkje utslåttar eller jord til dyrking. Sår 2 t. bl.korn, 2 t. havre og 2 t. poteter. Avlar 8 t. bl.korn, 8 t. havre og 10 t. poteter. Buskap: 1 hest, 5 storfe og 8 småfe. Hamnegangen er mindre god, farefull og ikkje tilstrekkeleg. Bruket har litt torvmyr til brensel. Mykje «besværlig» å kome til gards, Kornhausten er usikker.

1875: Buskap er 1 unghest, 3 kyr, 1 ungdyr, 8 sauer og 4 geiter.

BRUKARAR:

Ole Br. 15 . .-ca. 1608. Skattar 2 ort som øydegardsmann.

Knut Br. ca. 1608-ca. 1620, Det må helst ha vore smått med han,

for han slepp å legge tiend. Bet. 1 kalvsk. i leidang, og kjem i klasse med husmenn. I 1617 heiter det at garden ligg øyde.

Paul Sivertsen Br. ca. 1620-ca. 1655. Sår 1 t. korn i 1626. Legg 1 fj. i tiend i 1636 og 1½ fj i 1644. Er gift, men namnet på kona er ikkje kjent.

Peder Br. ca. 1655-1662. Bet. kvegskatt i 1658 av 6 kyr, 4 geiter og 8 sauer.

Ole Olsen Høgres f. ca. 1623. Br. ca. 1662- ca. 1690.

Born: Ole f. ca. 1660. Tente på Brøvoll i 1701. Paul f. ca. 1663, g. på bruket.

Ole legg ½ mæle i tiende i 1666, men det må ha gått ut med han. I 1675 slepp han tienda, då han er«fôrarma».

Sonen

Paul Olsen Høgres (f. ca. 1659, d. 1724) g. m. Sara Olsdtr. Eidem (f. ca. 1678, d. 1733). Br. ca. 1690-1724.

Born: Ole f. 1721, g. 1745 m. Siri Tormodsdr. Grebstad. Flytte til Haugset.

Paul Olsen fekk nya opp att festebrevet sitt frå Jens Mortensen Knag (Fauskejdén) i 1720 på 1½ mællag. I 1714 sår han 1½ t. havre, avlar 8 t. og fôrar 6 naut. Det er nemnt brennefang til garden og også litt fure i marka i desse åra. Dessutan ei lita kvern. I sk. etter Paul var buet verdsett til 36 rdl. Gjeld 10 rdl.

Enkja gifte seg att 1726 m.

Hans Hansen Høgres (f. ca. 1693, d. 1749) g. 2. g. 1734 m. Brit Tormodsdr. Grebstad. Hans Hansen kom som dreng på garden, og gifte så enkja. Bygselbrev 1726. Då Sara døydde, vert det m. a. nemnt ein Møllers huspostel i buet. Heile buet vart verdsett til 34 rdl. Gjelden var 26 rdl.

Med andrekona si hadde Hans borna: Tormod f. 1736, g. 1767 m. Inger Nilsdtr. Dei var stutt tid på Høgres, men flytte så til Eidem. Hans f. 1739.

Enkja etter Hans, Berte Tormodsdr. gifte seg i 1750 opp att med

Peder Thorsen Høgres frå Eidem (f. 1720, d. på Davenes 1790). Br. frå 1750 til 1767.

Peder fekk bygselsetel i 1750 frå Lars Olsen Fauske. I 1762 var det tvist mellom Peder Thorsen Høgres og oppsitjarane på Grebstad om bytet. Peder melde grebstadkarane fordi dei hadde gjort skade på åkeren hans og kravde skadebot, og grebstadkarane på si side melde Peder fordi han hadde sett opp eit ulovleg gjerde og sett «14 famner gard på Grefstad leiermål utenom det skjæl som har været mellem gårdenes

eng». Dessutan hadde Peder også gjerdt i ulovlege tider, og han hadde sagt at det finst ingen ærleg mann på Grebstad då grebstadkarane hadde vore på synfaring til garden hans. Saka vart frå retten si side synt til åstaden, og vi høyrer ikkje noko meir om henne. Peder flytte seinare til Davenes.

Etter Peder Thorsen kjem son til Hans Hansen Høgres

Tormod Hansen Høgres (f. 1736, d. 1807 i Tormodgarden på Eidem) g. 1767 m. Inger Nilsdtr. Eidem (f. 1742, d. 1804 på Eidem).

Dei har truleg garden eit års tid, og flytter så til Eidem.

Til Høgres kjem

Peder Larsen Klokkehaug (f. ca. 1736, d. 1794) g. 1. g. m. Ædel Knutsdtr. (frå Digernes ?) (f. ca. 1734, d. på barsel 1770), g. 2. g. 1771 m. Anne Tormodsdr. Straumsheim (f. 1730). Br. 1768-1795.

Born: 1. ektesk.: Anne Marie f. 1770, d. 1 time gml. 2. ektesk.: Ædel f. 1772, d. 1845, g. m. Jakob Larsen Ørsnes.

Peder Larsen fekk bygselbrev på Høgres i 1768 av Ole Pedersen Aure som verje for Elisabeth Larsdtr. Fauske. Peder var lagrettemann. Førstekona hans, Ædel, hadde to brør på Digernes og ein på Vadset som er nemnde i skiftet etter henne. Buet hadde ei brutto eige på 93 rdl., og gjelden var 23 rdl.

Etter at Peder var død, fekk enkja Anne Tormodsdr. kår av bror-dotter si og mannen hennar som tok over garden. Det var

Jan Pedersen Tandstad Ødegard (Ytre Tandstad bnr. 1) (f. 1767) g. 1795 m. Signi Larsdtr. Straumsheim (f. 1775). Br. frå 1795 til 1805.

Born: Berte Petrine f. 1794, d. 4½ år i 1799. Elling Andreas f. 1797, d. ½ år. Helge Olave f. 1798. Lars Peter f. 1800. Bern Andreas f. 1804, d. 14 dagar. Berte Petrine Eline f. 1806.

Jan Pedersen var tambur. Han fekk bygselsetel i 1795 av Peder Jakobsen Erstad på 1 pd. 3 mrk. i Høgres. Bruket vert i 1802 verdsett til 45 rdl., og Jan sår det året 1½ t. havre, ¾ t. bl.korn og avlar 6 foll.

Etter Jan kom

Knut Arnesen Hoel f. 1768, g. 1805 m. Ragnhild Larsdtr. Myren (f. 1762, d. 1840) baa frå Norddal. Br. 1805-ca. 1826.

Knut Arnesen var skreddar. Han fekk bygselsetel frå Peder Jakobsen Erstad på 1 pd. 3 mrk. i Høgres i 1805. Knut melder i 1826 eit par karar i grannelaget fordi dei skulle ha stole frå han ein kvernstein.

Etter Knut Arnesen kom

Ole Eriksen Klubbenes g. m. Olave Rasmusdtr.

Dei er nemnde som gardbrukarar på Høgres i 1825, 26 og 27. Ole Eriksen Klubbenes løyste ut Høgreset i 1830 av Peder Pedersen Riksheim for 195 spd., men selde same året til Mons (Anders?) Erløvsen Blindheim for 80 spd. Han bygsla garden bort til

Peder Larsen Drabløs (f. 1789 i Toregarden) g. 1829 m. Kristiane Pedersdtr. Fet (f. 1804 i Pålsgarden). Br. 1830-1857.

Born: Petrine Lovise f. 1830, g. på bruket. Jørgen Martinus f. 1834, d. 1836. Karl Johan f. 1834, g. på bruket.

Bygselsetel i 1830 frå Anders Erløvsen Blindheim. I 1838 vart den gamle skylda 1 pd. 3 mrk. rev. til 4 ort 17 skl. Sånad i 1845 var ¼ t. bygg, ½ t. bl.korn, 1 t. havre, og ½ t. poteter. Buskap 1 hest, 4 kyr, 3 sauer og 3 geiter.

Versonen

Tosten Kristensen Solevåg (f. ca. 1824, d. 1874) g. m. Petrine Pedersdtr. Høgres (f. 1830, d. 1869). Br. 1857-1874, men alt frå 1860-åra saman med bror hennar Petrine, Karl Pedersen.

Borna til Tosten og Petrine: Peter f. 1858. Karl Rasmus f. 1861, d. ung. Karoline f. 1862, oppfostra på Jarnes, gift Rogne. Karl Fredrik f. 1865. Johanne f. ca. 1868.

Tosten fekk bygselbrev i 1857 frå Ole Pedersen Aure som hadde kjøpt Høgres i 1854 av Ole Andersen Blindheim. Kår til Peder Larsen. Bruket var i 1864 på 10 mål dyrka åker og eng og 28 mål nat. engl. Sår 2 t. bl.korn, 2 t. havre og 2 t. poteter. Buskap: 1 hest, 5 storfe og 8 småfe.

Då Tosten og Petrine døydde, vart borna bortsette til fostrings.

Bror til Petrine

Karl Pedersen Høgres (f. 1834, d. 1916) g. 1865 m. Johanne Elisabet Johansdtr. Lyshol (f. 1841, d. 1926). Br. halve garden frå ca. 1864-1874, sidan heile til 1924.

Born: Lovise f. 1867, g. m. Johan Gregoriussen Korsedal på Fauskekamben Indre Fauske bnr. 5. Flytte sidan til Skotet. Då Lovise var 61 år, reiste ho til borna i USA. Peter. f. 1867, d. 1887. Johanne Petrine f. 1869, d. 1875, Karl f. 1872. Utvs. nr. 622. Ingeborg f. 1874. Utvs. nr. 621. Kristiane f. 1876, d. i 17-års alderen. Ole Peter f. 1878. Utvs. nr. 623. Anna f. 1881, g. på bruket. Johanne f. ca. 1886, g. m. Jens Iversen Ås frå Senja. Fiskar, død 61 år gml. i 1950,

Bygselsetel til Karl Pedersen Høgres i 1874 frå Peter Olsen Aure. Buskap i 1875 var 1 unghest, 3 kyr, 1 ungfe, 8 sauer og 4 geiter. Sånad 1 t. bl.korn, 1 ½ t. havre og 3 t. poteter. Før Karl si tid var buskapen delt i uthusa på ein liten smalfjøs og ein liten kufjøs. Karl sette opp nytt løhus

med fjøs. Dreiv elles mykje med fisketurking som var viktigaste innkoma. I 1904 løyste sonen Ole Peter i USA ut garden av Emte Petersdtr. Aure, enkja etter Peter Olsen Aure, for 1200 kroner.

Versonen

Ingvald Ellingsen Dahl frå Verpesdal f. 1887, g. 1924 m. Anna Karlsdtr. Høgres f. 1881. Br. frå 1924.

Fosterson: Ole Willy Robert Dahl f. 1928. Sjø Grebstad bnr. 72.

Anna Karlsdtr. fekk skøyte i 1924 frå mor si som hadde ervt bruket frå den avlidne sonen Ole Peter. Anna hadde då alt sett opp nytt stovehus på Høgres i staden for det falleferdige gamlehuset. Hadde fått god hjelp i gardstellet av syster si Johanne. Dei køyrde m. a. opp lysstolpane til kraftlina i 1918.

Ingvald Dahl braut opp 7-8 mål nyland i dalen ovafor husa. Har elles drive som snikkar og laga møblar i kjellarverkstaden sin. Ingvald døydde i 1972.

Namnet har vore skrive Greffstadh i 1520-åra, Grebostad i 1603, Grebestadt i 1606, og Grebstad i 1666.

Garden ligg på nordsida av Grebstaddalen og grensar i vest mot Aure (Ullavika), Hjellegjerde og Åsen, i nord mot Hjelle og Høgres, i aust mot Eidem, og i sør mot Aure. Frå Ullavika i vest går det ein høgderogg i austleg retning gjennom garden. Høgda vert kalla Kagholen lengst nede, med Sjurhaugen lenger aust. Sidan flatar høgde draget seg ut og bøane ligg med vollar og bakkar nedover mot Aure-elva som renn i botnen av Grebstaddalen. Fylkesvegen frå Aure til Dalane går gjennom garden. Stykket frå Aure bru over Grebstad vart omlagd i 1907 og kom då eit stykke nedafor gamlevegen. Ei lang rad av lønn- og asketre langs nyevegen har pynta pent opp denne strekinga. Det var Sykk. fril. ungdomslag som planta desse trea straks etter at vegen var ferdig. Den *gamle* vegen svinga opp Knutbakkane eit stykke ovafor Aure bru. Seinare bøygde vegen av i nordaustleg retning opp Rullarbrauta og kom opp i gamlegarden på lag der Peløa no står. Grebstad hadde også veg til Ullavika. Han gjekk tidlegare sør om Sjurhaugen og nord om Kagholen. Etter jordsk. i 1900 kom denne vegen nord om Sjurhaugen. Ein sideveg tar av ved Sjurgarden, går over Myrane og Kagholen og kjem ned i Ullavika ved "Svenj-plassen."

Husa i gamletunet på Grebstad stod i ei klyngje på lag der husa i Gammelgarden no er, med unntak av husa til småbruket Grebstadgjerdet som lag lenger sør og ned mot Aure-elva. Dessutan var det eit par mindre husmannsplassar på Kagholen. Gamletunet fekk ei hard medfart i januar 1793. Det braut då ut ein fælsleg brann som la i oske 64 hus. Etter tradisjonen var det i Ellinggarden det byrja. Framandfolk hadde vore uvarsame med kjerteljos. Det gjekk ikkje menneskeliv, men det er uvisst om dei berga alle krøtera. Ein heil del klede strauk med.

At brannen bar til midtvinters, gjorde nok ikkje tilhøva lettare, korke for folk eller fe. Men folket på Grebstad tok fatt på nytt. Dei

*Grebstad frå Aurebytet oppover mot
Grebstadgjerdet. Øvst til venstre
ligg tunet på garden Høgreset.*

søkte til Kongen om nokre års skattefridom medan dei bygde opp att husa sine, og i 1797 kunne dei fleste flytte inn i nye heimar. Ole Rasmussen Aure, Tomas Hansen Lyshol og Peder Larsen Høgset vitna på tinget at brukarane på Grebstad hadde alle bygt opp att turvande fehus og våningshus. Tre mann, Lasse Torbjørnsen, Tormod Pedersen og Ole Jonsen hadde bygt stovehus med kakkelovn i og med kjøken, og desse husa hadde jamvel skorstein. Dei andre brukarane hadde sett opp att røykstover.

Innmarka var sameige med teigbyte fram til 1830 då oppsitjarane kravde off. jordskifte. Sorenskrivar Krogh styrde retten, og skynsmenn var forlikskommissær Ole Rasmussen Sollid, Hans Rasmus Hansen Strømmegjerde, Syver Pedersen Flote og Peder Nikolai Pedersen Ulvestad. I 1900 kom det nytt jordskifte av innmarka, med over jordskifte i 1901, og “utflytting” av dei dåverande hovudbruka slik vi finn dei i dag. Eliasgarden, Ellinggarden og Eriksgarden kom då lengst vest. med gardsveg gjennom bruka mot Ullavika.

Gamleåkrane til Grebstad lag på båe sider av gardsvegen. Tust og skeidd var i bruk under truskinga fram til 1870-80-åra då dei første vasshjula kom i stand. Det var Lars Olsen i Severingarden som gjekk i brodden for dette tiltaket fortelst det. Vasshjula stod ved Store-elva (Aure-elva) med snor opp i garden. Etter utflyttinga hadde dei vestlegaste gardane - i alle høve Eliasbruket - vasshjulet sitt i Ullavikgrova. Kvernhusa stod ved Storeelva. I 1717 er det nemde 3, og i 1724 var det 4 små kvernar på Grebstad.

I seinare tid var det 5 kvernar:

1) Severinbruket hadde kvern saman med Bergebruket på Eidem. Kverna stod lengst oppe og på Eidem sin grunn. 2) I bytet mellom Eidem og Grebstad hadde Gammelbruket på Grebstad og Jenshaugbruket på Eidem ei kvern som dei brukte i lag. 3) Pekverna eit stykke ovafor Storfossen ved sida av 4) Plassekverna. 5) Klokkarkverna stod nedst, nedmed Storfossen.

Grebstad hadde utmarka si i bergsida nord for bøgarden. Her hadde dei både skogteigane sine og heimehamna for buskapen. Skahogsten først på 1600-talet hadde tynt mesteparten av skogen deira her. “Garden vantar skog til brenne og har berre litt einekratt”, står det i ei jordbruksmelding frå 1802. Dei berga seg med brennetorv. Noko tok dei på Grebstadmyrane, noko i sætrehamna si ved Nedsætra. Frå sætremarkene henta dei også ein del brenneved. Heimehamna var heller dårleg, men var ei berging vår og haust.

Om somrane var kyrne på sætra ca. 9 veker. Sætrehamna ligg i

nedre delen av Sunndalen, ein fjelldal som går opp frå garden Aurdal i søraustleg retning med Rømerhornet og Aurdalsnebb på nordsida og Borgundkollen og Langfjella på sørsida. Sjølv Grebstadstølen ligg på ein haug på sørre sida av Sunndøla som lengst nede vert kalla Aurdalselva. Opphavleg hadde Grebstad hamna i samarbeide med Kjemphol, Haugset og Eidem på sørre sida av Sunndøla. Men Grebstad meinte at det hadde rettar også på nordsida av elva, og kom her i tvist med Aurdal om bytet. Den første semja kom i 1617. Grebstad vart då tileigna visse rettar i den sakalla Grebstad teigen som grensar til Aurdalssætrehamna. Men år om anna blussa striden opp att, både om hamneretten her, om retten til å slå høi i denne teigen, og om retten til å ta ved. I over 250 år varde tvisten som vart årsak til fleire rettssaker og episodar. Såleis var det rettssak med synfaring i 1732. Seljepresten Søren Madsen, som då åtte Grebstad, hadde fått med seg den mektige oberstløytnant Rømer for å få i stand ei semje med Aurdalskarane, men talsmannen for Aurdal, Jan Ebbesen, hevda at han korkje for oppsitjarane eller på vegne av jorddrotten sin, voldapresten Othe Finde, kunne gå med på slikt forlik som Grebstad kravde. Det var då oberstløytnant Rømer skulle ha sagt såfallne ord: “Dersom du ikkje vil gå med på dette, skal du få sjå dine søner i *raud trøye*.” (raud trøye: sønene dine skal bli tekne til soldatar. Den store nordiske krigen var i friskt minne, så det sat nok age for å verte verva.) Domen gjekk ut på at det skulle setjast opp ein gard mellom sætrehamna til Grebstad og Aurdal etter den bytelina som vart vedteken i 1617. Seinare skulda Aurdalskarane oppsitjarane på Grebstad for at dei ikkje ville hjelpe til med denne garden. I 1783 vart det ny sak. Ein av Aurdalskarane hadde knasa vedasleden til ein Grebstadmann som hadde vore i teigen på hogst. - for, som Aurdalskaren sa, å ha prov på at mannen på Grebstad hadde vore der og hogge skog. Oppsitjarane på Grebstad, Kjemphol og Haugset på den eine sida, og oppsitjarane på Aurdal på den andre sida skulda no kvarandre for ulovleg skogshogst og febeite, og det vart ei svær sak med mange vitne som ikkje minst gir interessante glytt frå utnyttinga av sætredalen med omsyn til både utslåttar, beite og hogst i gamal tid. Domen i saka vart på nytt ei stadfesting av semja frå 1617, men no skulle garden opp innan 1784. Framleis gjekk det mest 100 år før garden kom opp, og mange små trefningar vart det mellom partane før det endeleg i 1866 kom til ei ordning. Aurdalskarane slo seg til tals med å gjerde sjølv mot ei godtgjersle på 150 spd.

Mjølkestell med kinning og ysting heime vart drive fram til slutten av 1880-åra. Då kom det først i gang eit sommarmeieri på sætra ved

Nedsæterbrua. Elles kom meieriet ved Gamlebrua i gang ca. 1894. Dei fleste på Grebstad leverte mjølka si her til 1907 då denne meieridrifta tok slutt og mjølka gjekk til Ålesund med motorbåt. I seinare år vert mjølka henta i garden av mjølkebilen som fraktar henne til Sunnmøre Meieri, anten i Ålesund eller på Stranda.

Jordbruket var viktigaste næringsgrunnlaget fram til 1950-åra. Ved sida av dreiv dei fleste brukarane vinterfiske på kysten, og elles småfiske i fjorden. Dei ytte bruka nærast Ullavika turka også ein del fisk i tida etter siste hundreårsskiftet. I 1930-åra byrja industrien å ta mot ledig arbeidskraft og dette har auka på slik at no er dei fleste husstandar på ein eller annan måte knytt til industriarbeid. Også dei fleste gardbrukarane har no største innkoma si frå industrien. Fleire mindre fabrikkar starta opp på garden i 1930-åra: Svensen Lenestolfabrikk hadde 2-3 mann i verksemd i kjellaren sin. Svensen bygde Seinare fabrikk i Haubukta. O. Haddal dreiv også møbelfabrikk, sameleis Leif Kleiven og Bernh. Grebstad. I 1956 starta Alfred Grevstad med landhandel, men leigde den i 1958 til Sykkylven Handelslag som no driv forretninga som filial.

MATRIKKELGARDEN GREBSTAD.

Grebstad har vore rekna som heil-gard. Skylda var frå 1600-åra jamt 8 våger fisk heilt til 1838 då det vart ny skyld, 19 skyld.-dlr. 4 ort 12 skl. Denne skylda vart revidert 1890 til 34,05 skyldmark.

Leidangen var 4 geitskinn i 1600-åra, og tienda var etter tiendmann-talet i 1636 på i alt 5 mæle. 3 mrk. korn. Matrikkelen i 1666 set korntienda til 7 ½ t. havre, ½ t. bygg og 1 våg ost. I 1717 er tienda 7 t. havre, 8 skp. bygg, 1 våg ost. eller 1 rdl. 12 skl.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN.

1520: Då nemnt 2 mann.

1626: 6 mann. Sår 14 t. korn.

1658: 6 mann som tils. skatta av 6 hestar, 54 kyr, 3 oksar og 5 geiter.

1661: Brennevedskog til garden.

1666: 8 mann. Sår 26 t., avlar 80 t. korn. Kan fø 80 naut og 6 hestar. Brennefang.

1717: 9 mann. Sår 23 t. havre, 3 t. 1 skjeppe bygg. Avlar 70 t. havre, 12 ½ t. bygg. Fôrar 60 naut. 7 hestar. På garden er 3 små bekke-kvernar, taksert kvar til 8 skl. årleg.

- 1724: 9 mann. Litt ringt brenne, og sæter ½ mil frå garden. 4 små kvernar. Garden ligg litt frå sjøen. Viss til korn.
- 1802: 10 gardmenn og 2 husmenn. Garden vantar skog til brenne, og har berre litt einekratt. og “for det øvrige Torveskiørsel”. Må-teleg beite i heimemarka, men noko betre i ein sæterdal. Tem-meleg årviss kornavling. Dei to husmennene som sit på Kag-holplassen, har korkje kornavling eller foring.
- 1845: 10 brukarar, av dei er 2 sjølveigarar og 8 leiglendingar. Dessutan 4 husmenn med jord og 1 husmann utan jord. Sånad: 6 t..bygg, 15 t. bl.korn, 23 t. havre, 16 t. poteter. Buskap: 9 hestar, 76 kyr, 78 sauer, 27 geiter og 7 svin.
- 1865: Hamnegangen er dårleg og “indskrenket.” og brennefanget er “ubetydelig”. Men garden har god torvmyr, ligg godt til for samferdsla og er lettbrukt. Sånad: 3 t. bygg, 20 t. bl.korn, 30 t. havre og 24 t. poteter. Avling: 19 t. bygg, 112 t. bl.korn, 175 t. havre og 140 t. poteter. Buskap: 9 hestar, 72 kyr og 116 småfe.
- 1875: Buskap: 7 hestar, 4 unghestar, 96 kyr, 34 ungdyr, 1 okse, 119 sauer, 10 svin og 1 geit. Sånad: ca. 1 t. bygg, 28 ½ t. bl.korn, 46 t. havre og 46 t. poteter.

HOVDINGÆTTA PÅ GREBSTAD

Så vid og vakker ein gard som Grebstad er, kunne det vere eit verdig hovdingsete den tida garden var på einmanns hand. Hovdingsete har det truleg også vore. I “Sykkylven i eldre tid” er det nemnt om den mest namngjetne av hovdingane som budde der. Det var Kollbjørn på Greipstad. Han er av den mektige og rike Ragnvald Mørejarlsætta, og må ha vore fødd i første halvdel av 1100-åra. Bestemor hans, Tora frå Godøy, skal etter gamle sunnmørske ættetavler vere mor til kong Magnus Berrføtt som var son til kong Olav Kyrre. Seinare vert denne Tora frå Godøy først gift med Ljoter jarl og har sonen Olav med han. Då Ljoter dør, gifter Tora seg opp att med Andor Bremsnes på Nordmøre, og med han skal ho etter dei gamle sunnmørske ættetavlene ha hatt dottera Borgvar. No fortel ættlegga vidare at Olav og Borgvar gifter seg med kvarandre. Mykje rimeleg er det ikkje at halvsysken kan ha gift seg i hop. Det er dei som tolkar dette slik at Andor har hatt Borgvar frå eit tidl. ekteskap, slik at Olav og Borgvar ikkje har vore halvsysken, men berre fostersysken. Nok er det, dei skal ha fått ein son, - eller kanskje er det ein sone-son, - som vert kalla Koll-

bjørn, og han buset seg på Grebstad. Kollbjørn har ervt mange og store jordeigedomar, og sogegranskarane meiner han har vore den rådande hovdingen i den mektige Godøyætta den tida han levde. Gjennom farsfolket sitt fekk han hand om Godøy og dei mange gardane som lag under dette godset, m.a. Hundeidvik, Barstad og nokre gardar som Sunnmørsættlegga kallar Rome og Strandarvik. Frå morsfolket sitt har han truleg ervt gardar på Nordmøre. Kven som åtte Grebstad, er ikkje heilt visst. Kanskje har denne garden òg høyrte til Mørejarlsætta. Garden kan også ha kome inn i eigedomen til Kollbjørn som noko av det heimafylgjet kona hans, Ingebjørg, hadde med seg. Ho var dotter til Aure-Pål, d.v.s. Pål Skofteson frå Giske og Sigrid Torkjellsdotter. Aure-Pål var av den rike og mektige Arneungeætta frå Giske, og Sigrid Torkjellsdotter var av den like rike og mektige Aurlandsætta i Sogn.

Då Aure-Pål døydde, gifte Sigrid seg opp att med lendmannen Guttorm Åsulvson på Rein. Her på Rein voks truleg Ingebjørg opp saman med halvbroren Bård Guttormsen som vart gift med Cecilia, dotter til kong Sigurd Munn, og såleis syster til kong Sverre Sigurdson. Det var såleis ei "sopa-taus" som kom til Grebstad, og tomhendt kom nok ikkje Ingebjørg Pålsson til gards. Når ein så legg til at farsyster hennar som heitte Ragnhild, var gift med lendmannen Dag Eilivson, og endeleg at bror til Ingebjørg var lendmannen Nikolaus Pålsen Kuvung, skulle det vere nok til å syne at Kollbjørn og Ingebjørg på Greipstad etter alt å døme høyrde til dei leiande ætter i landet i denne tida som elles stod i dei blodige borgarkrigane sitt teikn.

Kollbjørn og Ingebjørg hadde borna Ottar, Gudleik, Hakon, Sigrid og Ingu. Det er merkeleg at vi ikkje høyrer noko meir til Kollbjørn og sønene hans i saga. For så innvevde i slektskap som dei var med kongsemna og ættene som var i kast i dei kvasse borgarkrigane, er det mest utenkjeleg at Grebstadkarane i lengda kunne halde seg utafor stridane. Det kunne ha vore interessant å sjå kva parti dei tok, anten dei t.d. stod skulder til skulder med svogeren og morbroren, lendmannen Nikolaus Pålsen i kamp for kong Magnus Erlingson, eller om dei var i partiet til Bård på Rein, halvbror til Ingebjørg på Greipstad og ein av dei fremste birkebeinarhovdingane til kong Sverre Sigurdson.

Kvar det vart av desse sønene til Kollbjørn på Greipstad, er det ingen som til full visse kan fortelje. I dei seinare år har Ola Kvalsund gjort eit interessant arbeid for å løyse dette spørsmålet. I tidsskriftet til Sunnm. Hist. lag årg. 1960 set han fram ein teori om at den eine sonen, Ottar, er blitt stamfar til den sakalla Søre Bjørkedalsætta, og Kvalsund

syner til fleire gamle brev som synest å prove at han er på rett spor.

Når det gjeld dottera til Kollbjørn, Sigrid, fortel Sunnmørsættlegga at ho vart gift med slektningen sin Jon Asgautson på Sylte. (Bestemor hans, Sigrid, var og ei Aure-Pålsdotter, g.m. Gudmund på Stadheim i Sunnylvn) Jon Asgautson og Sigrid Kollbjørnsdotter hadde tre born som er nemnde: Isac prest. Bård "gæig" og Arne på Korsbrekke. Han vart gift med Solveig Gamlesdotter på Velle og flytter truleg seinare til Velle. Mykje talar for at tyngda av jordegodset til Kollbjørn på Greipstad gjekk over til Arne på Korsbrekke og borna hans.

SEINARE EIGARAR

Kven som verkeleg åtte Grebstad i tida som fylgde, er elles uklart. Det går ei segn om den rike Gudbrand Gudbrandson i Vik som levde i tida over Svartedauden, at han m.a. åtte garden Grebstad, og at denne garden skulle vere han "meget kjær". Denne Gudbrand er vel son til Gudbrand Berdorsen i Vik som er nemnd i eit dokument frå Giske i 1344. Slektsgranskaren N. Stene frå Ørskog er i saga om Sande og Rovde inne på tanken om at Gudbrand i Vik kan vere ein av etterkomarane etter Kollbjørn på Greipstad gjennom Arne på Korsbrekke si line. Det kan såleis ikkje vere urimeleg at Gudbrand har ått Grebstad. Om Gudbrand har hatt born etter seg, er uvisst. Seinare finn vi Grebstad att i eiga til Losnaætta, ei rik adelsætt i Sogn. Korleis denne og fleire andre gardar i Sykkylven er komne over i Losnaætta, er vanskeleg å seie. Men i papira som Stene har late etter seg, går det fram at han har vore sterkt inne på tanken om at stamfaren til Losnaætta er son til Arne på Korsbrekke og Solveig Gamlesdotter, nemleg Ellend eller Erlend Arneson. Ola Kvalsund lanserer denne tanken i saga om Borgund og Giske I. s. 231, og meiner at denne Erlend kan vere den riddaren Erlend Arnesson som i året 1295 var med og forseгла eit forlik i Hindsgavl i Danmark mellom kong Erik Magnusson i Noreg og kong Erik Menved i Danmark. Etter det Stene og Kvalsund meiner, må denne Erlend då vere far eller bestefar til Filippus Erlendsson som var fødd i første delen av 1300-åra. I 1300 og 1400-åra høyrde Losnaætta til høgadelen i Noreg. Då den rike, barnlause enkja fru Inger Erlandsdotter døydde i 1528, (fru Inger var enkje etter futen Atil Kane som sunnmøringane slo i hel i 1496), fekk syster hennar, Sigrid Erlandsdotter g.m. Bo Flemming, hand om det store godset Losnaætta hadde hatt på Vestlandet. Dottera Margrete Bosdtr. Flemming vart gift

med ein dansk adelsmann Holger Rosenkrantz. Losnagodset gjekk med kvart no over til Rosenkrantzane. Då sonesonen Erik Otteson Rosenkrans, høvedsmann på Bergenhus 1563-1570, døydde i 1575, ervde sonen Jakob Rosenkrantz alt det gamle odelsgodset familien hadde på Sunnmøre i alt ca. 300 våger. Jakob Rosenkrantz døydde i 1616. Han hadde 10 born, 2 gutar og 8 jenter. Då den eine av gutane, Erik, fall i strid i 1626, vart det halde eit skifte etter faren. Godset på Sunnmøre, både det gamle Losnagodset og sunnmørsgods som Jakob Rosenkrantz hadde kjøpt attåt, (odelsgodset og kjøpegodset) vart då delt i 10 partar på 31 våger fisk. Av dette fekk kvar syster ein og broren. Henrik to partar. (2 systerpartar er lik 1 brorpart). Dei 9 partane fekk namn etter kvar sin hovudgard som dei andre jordene vart lagde inn under. Tre av desse partane fekk namn etter hovudgardar i Sykkylven: Welle gods, Greipsrad gods og Aure gods.

Borgarmeister i Bergen, Rasmus Larsen Stud, var styrar for dette Rosenkrantzgodset. Han styrde samstundes Giskegodset. Alt før 1630 tok Rosenkrantz-borna til å selje av partane sine, og Rasmus Larsen kjøpte. Såleis fekk han snart hand om Greipstad gods med Grebstad som hovudgard. Seinare kjøpte han både "Welle gods og Aure gods, - og vart til slutt eigar av storparten av det som hadde vore Rosenkrantz-gods på Sunnmøre. Gardane som Rasmus Larsen åtte i Sykkylven, vert nemnde som Adelens jordegods og privilegier.

Mesteparten av Rasmus Larsen sitt jordegods gjekk over til Henning Hansen Smith. Han var gift med dottera Margrete, og var fut på Giske. Han fekk såleis Grebstad. I 1670-åra er det enkja, Margrete Rasmusdtr. i Hanken og borna sorn står som eigar. Men kring 1700 går Grebstad over til amtmann Johan Frimann i Bergen. Han er gift med ei av desse Smith-døtrene, Elsebeth Henningsdtr. Frå Johan Frimann går Grebstad over til son hans Claus Frimann, prest i Selje, gift med Anne Harboe, prestedotter frå Selje. Ho gifte seg seinare opp att med Søren Madsen, også prest i Selje. Det vert fram gjennom 1700-åra fleire eigarar på Grebstad etter som bruka vert etla ut til dei ymse ervingane. Men til saman vert heile Grebstad i Frimannsfamilien si eige til uti 1790-åra. Då tar einskilde bruk til å gli over på nye hender, og leiglendingane på garden prøver å løyse ut bruka sine. I 1845 vert siste delen av Frimannsgodset på Grebstad selt på auksjon etter Peder Harboe Frimann.

Ein liten part av Grebstad, 1 pd. fisk synest å ha vore kongens eigedom i 1600-års-skiftet og fram til 1650-åra. I alle høve legg ein av brukarane på garden, Sæmund Bårdsen og seinare Sæmund og Lars I

pd. fisk til Kronens og Stigtens landskyld. Det kan såleis sjå ut til at noko av garden har vore kyrkjegods i den katolske tida. I så fall har kongen teke denne parten etter reformasjonen. Det er elles vanskeleg å finne ut noko meir om denne gardparten. Har kongen att 1 pd. fisk i Grebstad, har nok evt. Rasmus Larsen Stud løyst ut att denne vesle delen i 1650-åra.

(Sjå elles om eigarar under dei einskilde bruk.)

DEI FØRSTE KJENDE BRUKARANE

Etter Kollbjørn på Greipstad og borna hans høyrer vi ikkje noko meir om brukarar på Grebstad før lista over tiendpenningskatten i 1520 nemner 2 mann på denne garden. Den eine er Simon. Kan ein dømme om velstanden etter storleiken på skatten, må Simon ha vore bygdas nest rikaste mann. Han betalar i skatt 15 lodd sylv og 1 ½ lodd for jorde-gods, og dessutan 1 ½ våg rotskjær (tørrfisk). Berre Bård på Ramstad la større skatt i Sykkylven: 9 ½ lodd sylv og 9 ½ lodd for jordegods.

Den andre brukaren på Grebstad i 1520 heitte Amund. Han la mindre i skatt. Berre ½ mark.

Eit lite hundreår seinare, ca. 1600, er det nemnt 4 større bruk på garden. Dessuten er det 1609 nemnt ein husmann Jetmund, i 1611 ein husmann Elling og i 1612 ein husmann Erik Grebstad. Om dette i røynda er husmenn eller om det er kårfolk som er skatta som husmenn, er vanskeleg å seie. Frå 1610 kjem det til ein ny brukar på Grebstad, Ole Ivarsen, og frå 1618 endå ein ny. Han heiter Knud. Matrikkelen i 1626 reknar også 6 bruk på garden.

DEI EINSKILDE BRUKA

BRUK A

(Sjurgarden bnr. 1 + Eliasgarden bnr. 7)

Iver br. 15. - ca. 1615. Han eig 1 mællag jord, men det er nok ikkje den jorda han brukar sjølv. Saman med Sæmund Bårdsen Grebstad skattar han av 1 pd. fisk til Kronens og Stigtens landskyld. Iver legg i 1606 i alt 2 mæle. ½ fj. korn i tiend, og på lag det same i 1609. Men i 1610 er tienda hans berre 1 mæle. Det året dukkar det opp eit nytt bruk på Grebstad, med ein Ole Iversen som brukar. Truleg er Ivar sitt store bruk då blitt delt. og vi får dei to bruka som seinare vert kalla Sjurgarden bnr. 1 og Eliasgarden bnr. 7.

BRUK B.

(*Gammelbruket bnr. 9 + Det gamle Erikbruket bnr. 12*).

Peder Iversen br. 15. - ca. 1635. Er kanskje son til Iver på bnr. 7. Peder bet. ½ mæle korn i tiend i 1606 og 3 ½ fj. I 1631, men det ser ut til at han hadde vanskar med å greie seg økonomisk.

Syver Larsen br. ca. 1635 - ca. 1655. Legg 1 mæle i tiend og brukar 6 mællag.

Jørgen Syversen Grebstad (f. ca. 1626, d. 1714). Han var gift 2 gonger, sist med Eli Olsdtr. som døydde i 1721, 87 år gml. I første ekteskap hadde han sonen Ole som var busett i Bergen, men døydde ung, og lèt etter seg ei dotter som bror til Jørgen, Sæbjørn Syvertsen Lyshol, var verje for. Siste ekteskap var barnlaust. Jørgen brukte 6 mællag frå ca. 1655. I 1658 skatta han av 1 hest, 10 kyr og 1 okse. I ca. 1660 gav han frå seg på lag halve bruket til bror sin (?) Lars Syversen, og dette vert seinare kalla Gammelgarden med bnr. 9. Sjå denne. Sjølv heldt Jørgen fram på den andre halvparten som her vert kalla Den gamle Erikgarden bnr. 12. Sjå denne.

BRUK C.

(*Severinbruket bnr. 11 + Klokkebruket bnr. 18*)

Tore nemnd ca. 1610. Flytter frå garden.

Knut Iversen br. ca. 1618-1640. Legg ca. $\frac{3}{4}$ mæle i tiend. Han har vanskar med å greie skatten i 1620-åra. Etter at Knut går bort ca. 1632, driv enkja garden nokre år.

Ole Pedersen (f. ca. 1606) Br. ca. 1640-1660. Skattar i 1658 av 1 hest og 10 kyr. Etter Ole Pedersen ser det ut til at garden vert delt. Ole Olsen tar over den halvparten som seinare får namnet Severinbruket bnr. 11 og Alf Joensen tar over den halvparten som seinare vert kalla Klokkebruket bnr. 18. Sjå desse.

SJURGARDEN bnr. 1.

Ole Iversen br. 1610-1612. Kanskje son til Iver på bruk A. Han kan ha fått utl. ein del av farsgarden. Ole var med i Kalmarkrigen i 1611. Sidan høyrer vi ikkje noko meir om han på Grebstad.

Anders br. frå ca. 1612 til 1624. Han legg 1 fj. i tiend i 1613 og 2 ½ fj. i 1620. Anders døyr ca. 1624 og enkja sit med bruket eit par år. Ho gifter seg truleg opp att med

Lars Jakobsen (br. 1627-1655).

Han har ei tid brukt jord i Ørsneset før han kom til Grebstad, der han skattar av 4 mællag.

Etter Lars kjem

Elling Henriksen (f. ca. 1626). Br. ca. 1655-1685. Han legg 1 sl.dlr. 4 skl. i kvegskatt i 1658 for 1 hest, 6 kyr, 2 geiter og 1 okse. Brukar 4 mællag.

Peder Andersen (f. ca. 1660, d. 1720) g1g. m. Guri Larsdtr., d. 1706. Buet var då fallitt. G2g. m. Marit Jansdtr. (f. ca. 1670, d. 1740)

Br. 1685-1720.

Peder hadde brørne Ole på Løvoll, Jørgen på Høgset og Ole på Klokk og systera Ingeborg i Vik. Borna til Peder (frå 2. ektesk.) var Tallak f. 1710 og Ole f. 1716.

Peder fekk nya opp att bygselbrevet sitt på 4 mællag så seint som i 1720, men han døydde same året. Enkja gifte seg så opp att i 1720 med

Lars Ellevsen (f. ca. 1683, d. 1761) g2g. 1741 m. Berte Olsdtr. Lade. Br. 1720-ca. 1757.

Son til dei som brukte Klokkargarden, Peder Olsen Grebstad og Marte Knutsdtr. f. Aure, tok over Sjurgarden etter Lars Ellevsen. Det var

Ole Pedersen Grebstad (f. 1730, d. 1788) g. 1758 m. Kristi Klemetsdtr. Melset.

Br. frå 1757 til 1782.

Ole Pedersen får bygselbrev av Anne Harboe i 1757 på 1 våg fiskel.

Versonen

Håver Nilsen Haugset (f. 1752, d. 1824) g. 1781 m. Marte Olsdtr. Grebstad (f. 1761, d. 1827 ?).

Br. frå 1782 til 1809.

Bygselbrev frå Isak Severin Frimann i 1782 på 1 våg fiskel. Håver la dette kåret til svigerforeldra: 3 t. havre, 1 t. bygg, jord til ein åker, fôr til 2 kyr og 4 sauer. Storbrannen på Grebstad i 1793 råka også Håver. Husa hans brann ned, og han er mellom dei som søker Kongen om skattefridom medan han bygg opp att. I 1797 stod turvande uthus for buskap og avling nyreist saman med ny røykstove. Håver fôra i 1801 1 hest, 8 storfe og 6 småfe. Sånaden var 3 t. havre og 1 t. bl.korn. Bruket er verdsett til 140 rdl. Marte Olsdtr. overlever mannen sin, Håver, som døyr som kårman i 1824. Det vesle buet hans var fallitt.

Sonen

Jakob Håversen Grebstad (f. 1785, d. på Andestad 1836) g.i.

1810 m. Kari Larsdtr. Brunstad, (f. 1775, d. 1831) g. 2. g. 1833 m. Marte Olsdtr. Ørsnes (f. Bjørnevik 1773, d. 1847) som på si side gifte seg att m. Lars Knudsen Jarnes i 1839.

Br. 1809 til 1814.

Byggselsetel på 1 våg i 1809. Jakob vart ikkje lenge på Grebstad. Etter tradisjonen vart han i eit bryllaup på Grebstad samd med ein kar frå Andestad om å byte gard med han, og slik vart gjort. Jakob flytte til Andestad (Sjå Jakobgarden gnr. 10, bnr. 1), og til Grebstad kom i staden.

Sjur Jensen Andestad (f. 1774, d. 1844) g. 1798 m. Elene Ellingsdtr. Grebstad (f. 1776, d. 1824.) Sjå elles under Andestad.

Br. frå 1814 til 1828.

Sjur fekk mykje å stå i på. Grebstad. Mellom anna kom han i kast med gamlefolket på garden, Håver Nilsen og kona, om mykrakøyring, og måtte ut med ei bot for "jordskuf og nævebrug".

Etter Sjur kom versonen

Sivert (Sjur) Jakobsen Korsbrekke (f. ca. 1805, d. 1875) g. 1828 m. Berte Sivertsdtr. Grebstad (f. 1803, d. 1884.)

Br. frå ca. 1828 til 1853.

Ved den tid Sjur Jakobsen tok over bruket. vart det emna på jordskiftet på Grebstad i 1830, og tunet fekk namn etter han: Sjurgarden. I 1838 fekk Sjurgarden ny skyld 2 dlr. 2 ort 7 skl., og i 1845 fôra han 1 hest, 9 kyr, 8 sauer, 3 geiter og 1 svin. Sånaden var $\frac{3}{4}$ t. bygg, $1\frac{3}{4}$ t. bl.korn, $2\frac{1}{2}$ t. havre og $1\frac{3}{4}$ t. poteter.

Sjurgarden skifte eigar i denne tida. Son til Claus Frimann, P. H. Frimann, døydd i 1845, og Sjurgarden vart i 1846 lagd ut til sokneprest Jørgen Meldal Arentz for 236 spd. Han selde i 1848 for 400 spd. dette bruket til Elen Andrine Gurine Knutsdtr. Wolsdal som seinare vart gift med Børre Berli. Sjå Klokkehaug.

I 1853 tok Sjur Jakobsen og kona kår og let bygselen over til versonen.

Thomas Olsen Stave (f. 1822, d. 1887) g. 1854 m. Severine Sivertsdtr. Grebstad (f. 1836, d. 1918).

Br. frå 1853 til 1882.

Born: Bastianne f. 1855, g. 1. g. med Martinus Midtgård, g. 2. g. med Jens Midtgård. Lars f. 1859 g. m. Hanna Tandstad. Sivert f. 1863 g. m. Ragnhild Sjøstad. Utvs. nr. 490.

Thomas fekk bygselbrev 1853. I 1865 var Sjurgarden på 25 mål dyrka åker og eng, og 75 mål naturleg england. Oppgåvene for buskapen varierer noko, frå 1 hest 8 storfe 16 småfe til 1 hest 12 kyr,

og 1 svin. Sånaden var ½ t.bygg, 2 t. bl.korn, 3 ½ t. havre og 2 t. poteter.

I 1880 vart det frå Sjurbruket skyldsett ein parsell med skyld 1 ort, 2 skl. (sjå bnr. 6) og i 1885 parsellen "Fredbø" skyld 1 ort 5 skl. (Sjå bnr. 5.). Resten av bruket. skyld 1 dlr. 4 ort 15 skl. gjekk over til sonen

Lars Thomassen Grebstad (f. 1859, d. 1952) g. 1879 m. Hanna Karolusdr. Tandstad frå Johannesgarden (f. 1861).

Br. frå 1882 til 1943.

Born: Tomas f. 1881. Utvs. nr. 472. Marie f. 1884. Utvs. nr. 463. Sigvart f. 1890. Utvs. nr. 471. Kornelia f. 1888. Utvs. nr. 462. Anne Lovise f. 1893 g. m. Henrik Maude frå Hjørundfjord, kjøpm. Straumgjerde, og seinare Ørskog. Klara f. 1898, g. m. Peder Fagerlid, Ørskog. Maskinstasjon. Sverre f. 1902, g. på bruket.

Lars Thomassen kjøpte ut Sjurgarden av Børre Berli alt i 1879 og bet. då 4330 kroner. Foreldra gjekk over på kår i 1882. Lars la og kår til bestemor si, Berte Sjursdr. så lenge ho levde. I 1890 vart frå-skylddelte plassane "Thomasplass" bnr. 2, "Myren" bnr. 3, og "Lille-bø" bnr. 4. Og i 1903 fråskylddelt plassen "Haugen" bnr. 26, i 1938 parsellen "Heimtun" brn. 45 og i 1942 parsellen "Utsikten" bnr. 51.

Sonen

Sverre Larsen Grebstad (f. 1902) g. 1932 m. Thea Olsdr. Kjemphol (bnr. 4) (f. 1910).

Br. frå 1943.

Born: Jorunn f. 1933 g. m. Kåre Hoff. Langevåg. Halldis f. 1935 g. m. Bjarne Aurdal. Kjemphol. Lars Ottar f. 1940. Arnhild f. 1945 g. 1965 m. A. Nedreberg, Stryn.

Sverre Larsen fekk skøyte på Sjurgarden i 1943 for 4000 kroner og kår til foreldra. Parsellar fråskilde bruket:

"Solberg" bnr. 66, "Solberg" 2, bnr. 70.

Ved sida av gardsdrifta har Sverre arbeidt som bygningssnikkar.

PLASSAR UNDER SJURBRUKET, bnr. 1.

Hans Pedersen Aure (Sjå det Gamle Erikbruket, bnr. 12.) fekk festebrev på eit stykke mark under Sjurbruket i 1853. Han selde i 1871 stove og løbygninga og gardparten Myren Løpenr. 183 f. (av bnr. 12) for 100 spd. og 45 spd. til

Peter Berntsen Grebstad (Sjå bnr. 3 og 17).

THOMASPLASSEN, bnr. 2.

Utsk. frå Sjurgarden bnr. 1 i 1890 med skyld 0,55 mark. Første brukaren her var

Thomas Larsen Strømme (f. i Larsgarden på Straume 1860, d. 1940) g. 1890 m. Berte Karolusdr. Tandstad (f. 1863, d. 1948).

Br. 1890-1918.

Born: Anton f. 1891, g. 1925 m. Kristine Harnes frå Harøy. Anton var skreddarmeister i Ålesund. Bygde hus på Thomasplassen og flytte hit. Sjø Grebstad bnr. 55. Karen f. 1893, gift på plassen. Laura f. 1896, d. 1963 g. 1918 med Elias Vinje frå Stordal. Kjøpmann på Aure, bnr. 29. Johanne f. 1898, g. 1921 m. Reinhardt Dalseth frå Nordfj. Kjøpmann i Straumgjerde. Sjø Straume. Trygve f. 1903, g. 1936 m. Karen Straumsheim. Lærer i Sykkylven. Sjø Straume bnr. 14.

Thomas Larsen kjøpte plassen i 1890 av Lars Thomassen Grebstad for 1490 kroner. Plassen var då urudd, og gav fôr til 1 sau første året. Thomas dyrka opp plassen og fekk diplom frå Møre og Romsdal Landbrukselskap for innsatsen. Han dreiv fiske, og hadde i yngre år ein seksrøring saman med Bernt Grebstad og Ole Bastian Hjellegjerde.

Versonen

..*Ole Johansen Haugset* frå Åmundgarden f. 1880 g. 1917 m. Karen Thomasdr. Straume (f. 1893, d. 1969) Br. 1918-1967.

Skøyte i 1931. Ved sida av å drive bruket har Ole vore bygningsmann. Ei tid åtte han båt saman med Peder Roald på Vigra og dreiv sildefiske på Sunnmørshavet.

Ole og Karen Haugset hadde ikkje born og dei skøyte i 1967 bruket over til

Carl Carlsen Tandstad frå Johannesgarden (f. 1919) g. 1945 m. Jorunn Eliadr. Vinje frå Aure bnr. 29 (f. 1922).

Br. frå 1967.

Born: Ingrid f. 1946. Eli f. 1947. Karen f. 1957. Karl Johan f. 1963.

Carl Tandstad har stelt på fjøsen og vølt og modernisert stovehuset. På bruket fôrar dei 3 mjølkekyr og 4 kalvar.

Carl Tandstad er utdanna lærar og er no tilsett ved Sykkylven linedelte ungdomsskule. Han har i mange år vore leiar for songkor og musikklag og har lagt ned eit godt arbeid, ikkje minst for korsangen i distriktet.

MYREN, bnr. 3 og 17.

Bnr. 3 utsk. frå Sjurbruket bnr. 1 i 1890 med skyld 0,39 mark. Parsellen vart først fest i 1853 av

Hans Pedersen Aure (sjå bnr. 12). Hans har truleg butt her nokre år, og kanskje sett opp hus her. Stova fekk seinare namnet Kristenstova.

Hans Pedersen hadde pengar, og kjøpte Erikgardert på Grebstad bnr. 12 i 1860. Frå dette bruket vart det i 1870 utsk. ein parsell med skyld 0,22 mark og med bnr. 17. Første brukaren her var

Petter Berntsen Erstad (f. 1838, d. 1918) g. 1. g. 1869 m. Johanne Marie Nilsdtr. Fet (f. 1838, d. 1878) g. 2. g. 1880 m. Nikoline Nilsdtr. Fet (f. 1845, d. 1903).

Br. frå 1870.

Born: Nikolai *Bastian* f. 1871, g. på bruket. Lovise f. 1873 g. m. Severin K. Grebstad på Erikbruket. Johanne Gurine f. 1877, g. m. Hans Sørbo, Oslo. Johanne Marie f. 1885. Johanne Marie f. 1886, d. 1891.

Petter sat først eit års tid som bygselmann på parsellen bnr. 17 under Hans Pedersen Aure som så i 1871 selde stykket til Petter Berntsen for 45 spd. Samstundes selde Hans den sakalla Kristenstova med løe på bnr. 3 til Petter for 100 spd. I 1882 får Petter bygselsetel på bnr. 3 av Lars Thomassen Grebstad i Sjurgarden. Petter vart såleis eigar og brukar av bnr. 17 frå 1871 og bygslar av bnr. 3 frå 1882. Han dreiv elles snikkararbeid. Sette opp nye hus på bnr. 17.

Sonen

Bastian Pettersen Grebstad (f. 1871, d. 1951) g. 1899 m. Severine Pettersdtr. Aurdal (f. 1877, d. 1961).

Br. frå ca. 1890-1946.

Born: Johanne f. 1900, g. på bruket. Anna f. 1902. Syerske m. a. ved Fix, Ålesund. Mary f. 1916, d. 1934.

Bastian løyste ut plassen under Sjurbruket. bnr. 3, skyld 0,39 mark, i 1890 av eigaren Lars Thomassen Grebstad for 650 kroner. Etter far sin ervde han bnr. 17 som han tok i bruk nokre år seinare. Bastian flytte frå husa på bnr. 17 og bygde nye hus på bnr. 3. Han var skred-dar, arbeidde elles på Teglverket på Aure i lang tid. Dreiv fiske om vintrane.

Versonen

Petter Sivertsen Aure (f. på Bakkane 1901) g. 1946 m. Johanne Bastiansdtr. Grebstad (f. 1900)

Br. 1946 -

Skøyte på bnr. 3 og bnr. 17 i 1950. Kår til Bastian og Severine.

Bygt på stovehusa og modernisert i 1951, bygt på løa i 1949. Petter har drive vegarbeid, vore i mange vintrar på fiske, og eit år på kvalfangst.

LILLEBØ (YSTE JØRNGARDEN), bnr. 4 og 31.

Bnr. 4 vart fråskylddelt Sjurbruket bnr. 1 i 1890 med skyld 0,21 mark.

Jens Jørgensen Grebstad (bnr. 19) (f. på Eidem 1861, d. 1919) g. m. Anne Henningsdtr. Strømme (f. 1864, d. 1917).

Br. 1890-1919.

Born: Johan f. 1888, d. 1890. Johan f. 1890, d. 1908. Nilla f. 1892, fabrikkarbeidar. Severin f. 1895 g. på bruket. Ole f. 1898, ordf. i Ålesund, kjøpmann, g. m. Thea Aase. Anna f. 1900, d. 1943, g. m. Erling Eliassen frå Volda, busett Sykkylven.

Jens Jørgensen fekk skøyte frå Lars Thomassen Grebstad for 600 kroner i 1890. Stykket var urudt, ca. 10 mål. Jens bygde stovehus og løe, og dyrka opp stykket. I 1909 kjøpte han parsellen Svartemyr bnr. 31 av Bernt Olsen Grebstad i Ellinggarden for 535 kroner (skyld 0,11 mark), og utvida med dette bruket sitt. Ved sida av gardsarbeidet dreiv Jens skreddarverksemd, og om vintrane var han på fiske.

Sonen

Severin Jensen Grebstad (f. 1895, d. 1968) g. 1921 m. Berte Larsdtr. Aursnes (f. 1895, d. 1957).

Br. 1919-1968.

Born: Jens f. 1922, tok over eiegen. Liv f. 1923 g. m. Jon E. Grebstad på Kjemphol bnr. 2. Anne f. 1925. Lars f. 1926 g. m. Eli Solnørdal frå Klokkehaug bnr. 10. Olaf f. 1929, bankmann. Bjørg f. 1931 g. m. Arne Hovland frå Ålesund. Ørsnes bnr. 29. Svein f. 1933 g. m. Karin Vassbotn frå Volda. Grebstad bnr. 87. Marit f. 1937 g. m. Agnar Flatabø.

Severin Jensen Grebstad fekk skøyte på bnr. 4 og 31 med ein part i Kyrkjesteinen i 1919. I yngre år dreiv Severin fiske. Ved sida av å drive bruket hadde han frå 1923 plass som butikkmann ved Sykkylven Handelslag til han i 1933 byrja eigen forretning på Aure. Medlem av kommunestyret. skulestyret og kraftverkstyret.

Sonen

Jens Severinsen Grebstad f. 1922 tok over eiegen i 1969. Han er kaiekspeditor.

FREDBØ, bnr. 5.

Utskild frå Sjurgarden bnr. 1 i 1885 med skyld 0,42 mark.

Lars Thomassen Grebstad i Sjurgarden selde denne parsellen i 1885 til landhandlar

Severin Karlsen Aure (sjå bnr. 28) for 1.500 kroner. Han brukte ikkje plassen, men dreiv handel på Aure der han hadde butikk i eit hus som stod ved Eliasløa. Huset og plassen bnr. 5 selde Severin i 1889 til

Lars Andreas Jørgensen Grebstad frå. Haugen bnr. 19 (f. 1864, d. 1926) g. m. Lovise Larsdtr. Gudmundset (f. 1867, d. 1942).

Br. 1889-1926.

Born: Johan Adolf Peter f. 1888 ((før faren gifte seg. Mor Lovise Petrine Nikolie Strømme). Lars f. 1892 g. på bruket. Klara f. 1895 g. m. Ole Aursnes i Olegarden bnr. 2. Ragna f. 1900 g. m. Elias Rønes f. 1894, d. 1957 (Aure bnr. 73). Jenny f. 1903 g. m. Karl Johan Røyr, distr.veterinær.

Skøyte i 1889 for 2.100 kroner.

Sonen

Lars Larsen Grebstad (f. 1892, d. 1965) g. 1915 m. Antonie Jensdtr. Aure frå Jangarden bnr. 11 (f. 1892, d. 1964).

Br. 1926-1964.

Born: Leikny f. 1915 telefonstyrarinne, g. m. Waldemar Stuen f. 1917. Sjø Vik bnr. 43. Nils f. 1917 g. 1948 m. Julieanne Klock. Han er trygdesjef. Sjø Grebstad bnr. 76. Leif f. 1919 g. på bruket. Jens f. 1921, d. 1947. Kjellaug f. 1925. Astrid f. 1928 g. 1951 m. Georg Gundersen frå Bergen.

Skøyte frå far sin i 1926. Kår.

Lars var skomakar og hadde verkstad på Aure.

I 1941 reiste sonen Nils over til England og melde seg til dei norske militærstyrkane der. Etter ordre frå politimeisteren i Ålesund og med heimel i forordning av den tyske Reichskommissær, vart bruket kversett. men sjølvsagt friggitt att då frigjeringa kom.

Son til Lars

Leif Larsen Grebstad f. 1919 g. 1950 m. Annlaug Erlingsdtr. Eliassen frå Sykk., f. 1923.

Br. frå 1964.

Born: Jens Arne f. 1952.

Ved sida av å drive bruket arbeider Leif Grebstad i industrien.

NYGARD, bnr. 6 (Myrane).

Utskild frå Sjurgarden bnr. 1 i 1880 med skyld 1 ort 2 skl., ny skyld 1890 med 0,38 mark.

Første brukaren var

Bernt Johan Knutsen Klokkehaug (bnr. 5) (f. 1852, d. 1916) g. m. *Petrine Olsdtr. Blindheim* frå Fredriksgarden (f. 1859, d. 1908).

Br. 1880-1917.

Born: *Hanna Petrine* f. 1880. Utvs. nr. 413. *Ole Bastian* f. 1882 g. på bruket. Utvs. nr. 422. *Oline Marte* f. 1885, d. ugift. *Karl Ingvald* f. 1890. Utvs. nr. 420. *Karen* f. 1898. Utvs. nr. 414. *Arthur* f. 1902 Utvs. nr. 417. *Bernhard* d. i ung alder, ugift.

Bernt Knutsen kjøpte denne parsellen av *Lars Thomassen Grebstad* i Sjurgarden i 1888 for 1200 kroner. Først sette Bernt opp ei lita, gamal stove, og løhus. Seinare bygde han nytt stovehus eit lite stykke ovafor gamlehuset, Han rudde og dyrka storparten av plassen. Om vintrane dreiv han fiske, mykje i open båt. Elles arbeidde han på Teglverket.

Sonen

Ole Berntsen Grebstad (f. 1892, d. 1965) g. 1916 m. *Anne Johanne Pettersdtr. Grebstad* frå Klokkegarden bnr. 18 (f. 1891).

Br. 1917-1962.

Born; *Bernhard* f. 1917 g. på bruket. *Petter Anton* f. 1919 g. 1951 m. *Karen Helle* frå Brattvåg. Sjø Grebstad bnr. 79. *Petra Ingrid* f. 1921 g. 1955 m. *Jon Skotte* frå Stordal. Sjø Aure bnr. 176.

Ole Grebstad fekk utlagt bruket i skiftet etter foreldra for 4000 kroner i 1917. Han hadde vore i USA. Utvs. nr. 422. Ved sida av arbeidet med garden dreiv han vinterfiske fra Alnes, og elles Borgundfjorden. Han var også trottig fiskar i Storfjorden. I krigstida 1940-1945 vart Ole meld for å ha radioapparat. Ein tysk soldat saman med lensmannsbetjent Grønningsæter kom uventa til gards for å leite. Dei gjekk inn i kjøkenet. Radioen stod i stova. «Det må vere ein mann i Ramstaddal dette gjeld,» sa lensmannsbetjenten, og dermed reiste tyskaren. Son til Ole, Petter, drog til England i 1941 og melde seg til det norske herstyrkane der. Garden vart då kverrsett av den tyske Reichskommissar gjennom politimeisteren i Ålesund, men sjølv sagt frigitt att i 1945.

Son til Ole

Bernhard Olsen Grebstad (f. 1917) g. 1954 m. *Oddny Karlsdtr. Lade* frå Remane (f. 1918).

Br. frå 1962.

Born: Ann Marie f. 1954. Eva f. 1957. Borge f. 1958.

Bernhard Grebstad tok over bruket i 1962. Han har teke ein del veiter og dyrka stykket av bruket som ligg nedafor og framafor stova. Elles har han lagt ny springvass leiing. På bruket fôrar dei no 2 kyr, 1 okse og 3 sauer. Ved sida av å drive bruket arbeidde Bernhard fleire år i industrien. I 1955 sette han opp eigen trevareverkstad. Han lagar no kjøken-innreiingar.

ELIASBRUKET, bnr. 7.

Då bruk A. vart delt i ca. 1610, heldt *Iver* fram på den delen som seinare vart kalla Eliasbruket med bnr. 7. Han døyrr i ca. 1615.

Sivert Nilsen. Br. ca. 1615-1650. Legg 1 mæle i tiend i 1620, og 1½ mæle i 1636. Skattar av 5 mællag.

Ole Ingebrigtsen. Br. ca. 1650-1661. Skattar av 5 mællag. I 1658 bet. han kvegskatt av 1 hest, 6 kyr og 3 geiter. Etter at han var gift, fekk han born utafor ekteskapet med 2 kvinner, først med ei Anna Hansdtr. i 1653, og seinare med tremenningen hennar, Anne Pedersdtr. Gjerde. Ole kom for retten i 1661, og kona hans, Sigrid Jonsdtr., «en høit bedaget kvinde» på 83 år, steig då fram, og bad om at «forseelsen» hans Ole måtte for Guds skuld ettergiast, for han hadde elles alltid levd vel med henne i ekteskapet, og dersom han no ikkje vart hjå henne i hennar høge alderdom, måtte ho reise frå hus og gard og sidan leve i største armod og elende.

Sigrid greidde likevel ikkje å berge den utrugne ektemaken sin. Ole vart dømd til å misse alt han åtte, og sidan røme frå landet.

Erik, Han er nemnd i folketeljinga 1666 visstnok på dette bruket som er på 5 mællag. Br. ca. 1665 -ca. 1675.

Lars Eilivsen. Br. ca. 1675-1691.

Ole Pedersen. Br. 1691-1697. Bygslar i 1691 av Tyge Davidsen i Hanken «5 mællag i Grebstad og 3 mark efterdi ingen soldat vilde den antage». Ole døydd truleg i 1752, då 104 år gamal..

Tormod Jørgensen Ørsnes (f. ca. 1653, d. 1750) g. m. Eli Olsdtr. f. ca. 1671, d. 1741.

Br. 1697-ca. 1741.

Born: Sjur f. ca. 1700, d. 1741, g. 1741 m. Tyri Olsdtr. Grebstad. Ho gift opp att med Lars Jensen Sorte. Ellinggarden på Grebstad bnr. 8. Rasmus f. ca. 1704, d. 1728. Ole f. ca. 1705, d. 1791, g. på bruket. Brit g. 1734 m. Hans Hansen Høgres. Eli g. 1736 m. Lars Torkildsen

i Gammelgarden på Grebstad bnr. 9. Siri f. ca. 1713, g. 1745 m. Ole Paulsen Høgres og flytte til Haugset, Pålgarden bnr. 5. Guri f. ca. 1718, g. 1. g. 1754 m. Lars Olsen Fauske, g. 2. g. 1768 m. Jørgen Olsen Klokk. Døyr på Eidem.

Tormod bygslar 5 mællag i 1697 av Smith-familien på Hanken, og nyår opp att festebrevet i 1720 av Søren Madsen i Selje. I 1732 og seinare skattar han av eit bruk på 4 mællag.

Sonen

Ole Tormodsen (f. ca. 1705, d. 1791) g. 1741 m. Mari Persdtr. Bårdsgjerde.

Br. frå ca. 1741 til 1763.

Born: Peder f. 1743, g. på garden. Sjur f. 1746. Magnhild f. 1749. Tormod f. 1751. Tormod f. 1757.

Ole er nemnd som lagrettemann i 1747.

Etter Ole kom sonen

Peder Olsen Grebstad (f. 1743, d. 1820) g. 1763 m. Ingeleiv Jespersdtr. Klokk (f. 1737, d. 1827).

Br. frå 1763 til 1795.

Peder Olsen fekk bygselsetel på 1 våg fiskel. i 1763 av Anne Harboe som hadde vore g. 1. g. m. Claus Frimann og g. 2. g. m. Søren Madsen, baa prestar i Selje. Bruket til Peder er no 1 mællag mindre enn det hadde vore i 1720. Frå Anne Harboe som døydde i 1769, hadde bruket gått i arv til sonen Wilhelm Claussen Frimann som var sokneprest i Manger. Etter at han døydde i 1789, vart det i 1790 halde takst på eigedomane hans på Grebstad, mellom anna på bruket til Peder Olsen. Det heiter m.a. då at «gården har ingen herligheder, den er ei allene ganske blottet for skog, men den har end ikke fornøden fæhage for oppsidderens kreaturer, har slett høyavling, men derimod temmelig årvisst og god til kornavling». Takstmennene fann husa på garden i «tålelig» god stand, men i høve til dei ringe herlegdomar som låg til garden, «ansaa mændene den ei kunde vurderes høiere end 50 rdl.» I 1793 brann som nemnt heile Grebstadgarden ned. Peder Olsen miste også husa sine og alt innbu. Mellom anna brann munderinga hans opp. Eit par år etter går Peder og Ingeleiv over på kår og gir bruket over til sonen

Tormod Pedersen Grebstad (f. 1764, d. 1813) g. 1796 m. Gunnhild Larsdtr. Blindheim (f. 1773, d. 1858).

Br. 1795-1813.

Born: Lars Petter f. 1797 g. 1832 m. enkja Berte Gundersdtr. Tandstad i Johannesgarden. Elias f. 1801 g. på bruket. Ole Augustin

f. 1806 g. 1842 m. Anna Margr. Berntsdr. Myren frå Norddal. Berte Marie f. 1810 g. 1840 m. Peter Solmundsen Kjemphol.

Tormod fekk bygselsetel i 1795 på 1 våg av sorenskriver Bull som hadde kjøpt dette bruket i 1792. Det var første bruket av Frimannsgodset på Grebstad som kom på sal. Saman med far sin fekk Tormod eit hardt arbeid med å bygge opp att husa på garden. I 1797 stod husa stort sett ferdige. Tormod sitt hus hadde no fått kakkelomn med kjøken til, og der var jamvel skorstein.

I 1801 sådde Tormod 3 t. havre og 1 t. bl .korn, og fôra 8 storfe, 1 hest og 6 småfe. Det var 2 tenarar på garden, og dessutan foreldra hans som hadde kår. Bruket vart verdsett til 140 rdl.

Då Tormod døydde i 1813, synte buet hans ei netto eige på ca. 146 rdl.

Enkja Gunnhild gifte seg opp att i 1814 med drengen som kom til gards,

Størker Hansen Ramstad (f. 1792, d. 1849).

Br. frå 1814 til 1828.

Born: Hans Tormod f. 1815, d. 1845. Eli Gurine f. 1818, g. 1842 m. Jørgen Olsen Amdam.

Størker Ramstad som no skriv seg for Grebstad, fekk bygselbrev på 1 våg fiskel. i 1814 av prost Baade som hadde kjøpt dette bruket av sorenskrivar Bull i 1798.

Etter Størker kjem son til Tormod Pedersen og Gunnhild Larsdr.

Elias Tormodsen Grebstad (f. 1801, d. 1867) g. 1827 m. Berte Petrine Johannesdr. Brunstad (f. 1801, d. 1872).

Br. frå 1828 til 1854.

Born: Thore Andreas Martinus f. 1828 g. på garden. Guttorm Johannes f. 1832 ("Oppgivet at hede Gunder Ingebrigt") g. 1853 m. Anne Gurine Johnsdtr. Grebstad f. 1832. Sjå Ellingbruket bnr. 8. Johan Severin f. 1834 g. 1862 m. Tyri Marie Aagnesdr. Erstad f. 1835.

Elias Tormodsen kjøpte dette bruket for 166 spd. 2 ort 19 skl. i 1828 på auksjon frå Georg Wessel Baade som hadde ervt bruket frå far sin, prost Baade i 1825. Elias var dermed sjølveigar. I hans tid (i 1830) vart det halde jordskifte på Grebstad over åker og england som til denne tid hadde vore i sameige mellom oppsitjarane ved teigbyte. Etter jordskiftet i 1830 har dette bruket fått namnet Eliasgarden etter brukaren Elias Tormodsen. Den gamle skylda på 1 våg vart ved den nye skyldsettinga i 1838 revidert til 2 dlr. 2 ort 7 skl. Sånad i 1845 var $\frac{3}{4}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 10 kyr, 8 sauer, 9 geiter og 1 gris.

I 1854 gjekk Elias og kona over på kår og gav bruket frå seg til sonen *Tore Andreas Eliassen Grebstad* (f. 1828, d. 1910) g. 1854 m. Anne Berte Johannesdtr. Engeset frå Volda (f. 1835, d. 1918).

Br. 1854-1886.

Born: Johan Severin f. 1855 g. m. Petrine Melset. Jens Petter f. 1858, g. på garden. Edvard f. 1860 g. 1885 m. Petrine Bastianne Thomasdtr. Aurdal f. 1862. Flytte til Løvoll. Anna f. ca. 1863 g. m. Jens Åsen. Sjå Rabben bnr. 25 på Grebstad. Hans f. 1866. Utvs. nr. 491. Ole f. 1869. Utvs. nr. 492. Petrine f. 1872, g. m. Ole Aurdal i Andersgarden. Petter f. 1876, g. 1. g. m. Anna Ellingsdtr. Strømme-gjerde g. 2. g. m. Johanne Larsdtr. Hjelle. Sjå Grebstad bnr. 39.

Tore fekk skøyte frå far sin i 1854 for 390 spd. og kår. Kona til Tore, Anne Berte, var dotter til Gjønnet Knutsdtr. og Johannes Andreassen Øren, den kjende hestehandlaren “Blå-Johannes” i Volda. (Sjå Gjerding: Folkeininne II. s. 29). Anne Berte kom med eit stautt heimefylgje til Eliasgarden. Av eignlutane kan nemnast m. a. eit brudepynt i sylv. Det kom seinare til Andersgarden på Aurdal, og vart flittig lånt ut til brudene i Sykkylven. Anne Berte skal også ha kome til bygda med den første oljelampen. I unge år hadde ho gått husmorskule i Kristiania. Eliasbruket var i 1865 på 25 mål åker og dyrka eng, og 75 mål naturleg england. Dessutan hadde bruket jord som var “fortreffelig” skikka til dyrking. Sånaden var ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 ½ t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 3 t. bygg, 12 t. bl.korn, 25 t. havre og 16 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 8 storfe og 16 småfe.

I 1886 vart det frå Eliasgarden fråskylddelt ein parsell “Rabben” med skyld 0,41 mark. Det fekk bnr. 25. Sjå dette. Resten av bruket gjekk over til Tore og Anne Berte sin son

Jens Toresen Grebstad (f. 1858, d. 1922) g. 1886 m. Oline *Thomasme* Pettersdtr. Aurdal (f. 1865, d. 1951).

Br. frå 1886 til 1927.

Born: Anna f. 1889 g. m. Karl Johan Ullavik. Sjå Utvs. nr. 436 og Grebstad bnr. 16. Klara f. 1892. Utvs. nr. 438.

Nikoline f. 1894 g. m. Johan Larsen Grebstad i Dirikgarden, Grebstad, bnr. 15. Petter f. 1899 g. på bruket. Olivia Sigvarda f. 1902 g. m. Fredrik Andersen frå Sjøholt. busett Grebstad bnr. 47.

Jens Toresen fekk skøyte frå far sin i 1886 for 3000 kroner og kår til foreldra som m. a. tok atterhald om rett til å bruke eit jordstykke og eit hus.

Etter jordskiftet på Grebstad i 1900-1903 kom Eliasgarden utover

Bryllaup i Eliasgarden i 1896. Bruda Petrine Toresdtr. Grebstad bar då det gilde gullgylte brudesylvet ho fekk hjå foreldra sine som vi ser til høgre for bruda: Elias-Tore i svart, vid hatt. og Ane Berte i svart plagg. Brudgommen Ole Pedersen Aurdal frå Andersgarden har sine foreldre til venstre for seg: Nikoline Bastiansdtr. i svart plagg og Peder Knutsen Aurdal i skjoldahuve. Den rødelege karen til venstre for Peder Knutsen er kjøkmeisteren Plasse-Karl (Grebstad bnr. 21). Til høgre for han står spelemannen Pål-Petter-Andreas på Hangset (bnr. 5). I bakgrunnen til høgre har vi eit mykje påakta kjerald, øltankaren, som kjellar mannen Syver Lyshol (bnr. 4) held stolt opp i veret med høgre handa. Brude-paret Ole og Petrine tok over Andergarden på Aurdal, bnr.4.

til bakkehallet under Hjelle på båe sider av den gamle bygdevegen. (Nymarka) Det var stort sett berre udyrka mark her ute, og Jens og Tommasine fekk eit veldig arbeid med garden sin. Dei sette opp stove hus og lø på eitt år, og dyrka mykjegodt opp heile bruket. Dessutan planta dei ca. 30 mål gran og fure. Etter at Tommasine vart enkje, måtte ho framleis ta mange tunge tak på garden, og ho var ein slitar og slepar som det gjekk gjetord om i bygda.

Son til Jens og Tommasine tok så over Eliasbruket. Det var

Peter T. Jensen Grebstad (f. 1899) g. 1929 m. *Olga Severinsdtr. Lyshol* (f. 1907, d. 1930).

Br. frå 1927 til 1954 og sidan saman med sonen.

Born: *Olger Petter* f. 1930, g. på garden.

Peter gjekk på ungdomsskulen i Ulsteinvik i unge år. Han fekk

skøyte på Eliasbruket etter mor si i 1927 for 10.000 kroner. Har dyrka ein god del jord, bygt sel og fjøs på sætra.

Sonen

Olger Petter Pettersen Grebstad f. 1930 g. 1954 m. Kristi Olsdtr. Bruland frå Utvik i Nordfjord, f. 1932.

Br. frå 1955.

Born: Turid Lovise f. 1955. Per Bjarne f. 1958. Oddny f. 1962.

Har reparert fjøs og stovehus.

ELLINGGARDEN, bnr. 8.

Ole Knudsen br. frå 15. . til ca. 1623, legg 1 ½ fj. i tiend i 1606 og 1 mæle i 1620.

Lars Sjursen br. frå ca. 1623 til ca. 1655. Han skattar av 6 mællag. Saman med Sæmund Bårdsen bet. Lars 1 pd. fisk til Kronens og Stigstens landskyld framover til ca. 1650. Han er gift, men namnet på kona er ikkje kjent.

Peder Knutsen (f. ca. 1626) br. 6 mællag frå ca. 1655 til ca. 1670. Legg i 1658 1 rdl. 16 skl. i kvegskatt for 1 hest, 12 kyr og 1 okse.

Joen Kolbeinsen (f. ca. 1646). Br. av 6 mællag frå ca. 1670 til ca. 1702. Han levde så seint som i 1711. Må ha vore ein velstående mann. Legg i 1675 10 mrk. byggmjøl og 1 våg havre i tiend.

Sonen

Ole Joensen Grebstad (f. ca. 1680, d. 1740) g. m. Magnhild Pedersdtr. treleg frå Andestad (f. ca. 1688, d. 1746). Br. 1 våg 1 pd. 12 mrk. frå ca. 1702 til 1740. Korntiende i 1717: 7 mrk. bygg, 1 mæle 2 fj. havre og 4 ½ mrk. ost.

Ole brukar garden til han døyr i 1740. Først i 1740 åra er det mange dødsfall på Grebstad og nye brukarar kjem inn i biletet. Det kan vere vanskeleg å seie noko visst om kven som fylgjer på dei ymse bruka. Det ser såleis ut til at dette bruket til Ole Joensen vert delt. Enkja hans, Magnhild Pedersdtr. vert visstnok sitjande på den eine halvparten og gifter seg i 1741 opp att med

Lars Larsen Kjemphol (f. ca. 1715, d. 1742). Han får bygselbrev av Søren Madsen på 3 mællag i 1741, men alt året etter døyr han.

Bruket ser ut til å gå over til

Lars Jensen Sorte som fekk bygselsetlar frå Anna Harboe, først på 3 mællag i 1742 og så på 1 mællag i 1745. Lars Jensen gifte seg i 1743 med Tyri Olsdtr. Grebstad, enkje etter Sjur Tormodsen Grebstad, som døydd 41 år gamal i 1741 etter å ha vore gift ca. 1 års tid. Tyri

Olstdtr. døydde i 1752, 40 år gml., og Lars Jensen gifte seg att 2. g. i 1753 med Berte Sjursdtr. Lyshol (f. ca. 1710, d. 1760). Han gifte seg att 3. g. 1761 med Guri Iversdtr. Aurdal som døydde 1811, 90 år gamal.

Lars Jensen sat som brukar av 1 våg fram til 1773 då han lèt bruket over til

Elling Knutsen Rødset frå Stranda (f. 1745, d. 1823) g. 1. g. 1771 m. Anne Zakariasdtr. Røyr frå Stranda (f. 1751, d. 1779) g. 2. g. 1780 m. Agot Knutsdtr. Vik (f. 1745, d. 1806).

Br. frå 1773 til 1795.

Elling brukte 1 våg fiskel. og fekk bygselbrev av Claus Frimann på Wilhelm Frimanns vegne i 1773. Han la i kår til Lars Jensen 3 t. havre, 3 t. halvbygg og dessutan fôr til 2 kyr og 5 småfe. Elling er nemnd som Lagrettemann.

Då gardeigaren Wilhelm Frimann døydde i 1789, vart det året etter halde takst over gardane han åtte på Grebstad. Bruket til Elling vart verdsett til 50 rdl. Husa på bruket var då i “tålelig god forfatning”. Så kom den fælslege januardagen i 1793 då heile Grebstadgarden vart herja av lauseld. Husa til Elling strauk også med, og han er mellom dei som søkjer til Kongen om skattelette medan dei bygg opp att. Ved denne tid gir han bruket frå seg til sonen

Knut Ellingsen Grebstad (f. 1773, d. 1813) g. 1797 m. Siri Larsdtr. Aursnes (f. 1775, d. 1835).

Br. frå 1796 til 1813.

Knut fekk bygselsetel frå Claus Frimann på 1 våg fiskel. ved nytt-år 1796 og skulle legge dette kåret til foreldra sine: 3 t. havre, 2 t. bl.korn, 1 t. bygg med fôr til 2 kyr, 4 sauer, 2 geiter. I 1797 stod nyehusa ferdige. Det var røykstove som kom opp att på denne garden. I 1802 vart bruket verdsett til 140 rdl., og han fôra då 8 storfe, 1 hest og 6 sauer. Buet hans viste ei netto eige på 86 rdl.

Enkja etter Knut, Siri Larsdtr. gifte seg opp att i 1814 med

Anders Jetmundsen Brudevold (f. 1783, d. 1831). Bygselsetel av Claus Frimann i 1813. Anders brukte 1 våg fiskeleige til 1826.

Verson til Knut Ellingsen tok over bruket. Det var

John Olssen Hjortdal (f. 1795, d. 1839) g. 1826 m. Ane Helene Knutsdtr. Grebstad (f. 1805, d. 1840 av barnekoppane).

Br. 1826-1840.

John fekk bygselsetel i 1826 frå prost Frimann på 1 våg fiskel. I 1836 la John av eiden til konstitusjonen og fekk stemmerett. Medan han sat som brukar, var det jordskifte på innmarka. (1830). I 1838

vart den gamle skylda på bruket, 1 våg, revidert til ny skyld, 2 dlr. 2 ort 7 skl. Skiftebuet etter John i 1839 synte ei netto eige på 133 spd. Enkja Ane Helene Knutsdr. trulova seg med Tore Hågensen Grebstad, men ho døydde før dei fekk gifte seg.

Ellingbruket gjekk no over til

Tore Andreas Hågensen Grebstad frå Klokkargarden bnr. 18 (f. 1807, d. 1879) g. 1. g. 1841 m. enkje Nikoline Johannesdr. Brunstad (f. Fjorstad 1790, d. 1855) g. 2. g. 1861 m. enkje Anne Marta Larsdr. Eidem i Strandagarden (f. Hjortdal 1813, d. 1903)

Br. 1840-1854.

Bygselbrev på 1 våg i 1840 til Tore Hågensen frå P. H. Frimann som hadde ervt bruket frå far sin, ditarpresten Claus Frimann. I skiftet etter P. H. Frimann som døydde barnlaus i 1845, vart Ellingbruket utlagt til Peter Johan Tonning for 236 spd. Han selde i 1848 til Iver Størkersen Utgård for 365 spd.

Bygslaren Tore Hågensen la av eiden til konstitusjonen i 1845. Han sådde det året $\frac{3}{4}$ t. bygg, $1\frac{3}{4}$ t. bl.korn, $2\frac{3}{4}$ t. havre og $1\frac{3}{4}$ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 9 kyr, 8 sauer, 2 geiter og 1 gris. Tore Hågensen var eigar av halve Teglverket på Aure. Denne halva kjøpte han i 1839 av Lars Carl Aure for 40 spd. Tore og Anne Marta bygde seg ei kårstove som vart kalla Marta-stova. Ho stod på lag der den nye Pe-stova no står. Nikolai Grevstad (Utv. nr. 425) vart fødd her. (1851).

Dotter til John Olsen og mannen hennar tok no over Elling-garden. Det var

Gunder Ingebrigt Eliassen Grebstad (f. i Eliasgarden i 1832, d. 1886) g. 1853 m. Anne *Gurie* Johnsdtr. Grebstad (f. 1832, d. 1875).

Br. frå 1854 til 1877.

Born: Nikoline f. 1856, g. på bruket. Thommasine f. 1860 g. m. Petter Hesseberg. Anne f. 1865, g. m. Rasmus Hatlehol, Emblem.

Gunder fekk bygselsetel i 1854 frå Iver Størkersen Utgård, og la kår til føremannen Tore og kona. Bruket hans var i 1865 på 25 mål dyrka åker og eng, og 75 mål naturleg england. Det låg ikkje utslåttar eller fjellslåttar til bruket, men det hadde udyrka mark som var "fortreffelig" å dyrke. Sånaden var $\frac{1}{2}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, $3\frac{1}{2}$ t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 3 t. bygg, 12 t. bl.korn, 25 t. havre og 16 t. poteter. Buskapen 1 hest, 8 storfe og 16 småfe. Litt seinare også unghest og gris.

Versonen

Bernt Olsen Drabløs frå Bøtelgarden (f. 1850, d. 1910) g. m. Nikoline Gundersdr. Grebstad (f. 1856, d. 1945).

Br. frå 1877 til 1927.

Born: Gurine Johanne f. 1878, g. m. Knut Ambø, Ørsta. Ole Peter f. 1879, d. 1904 ugift. Uts. nr. 423. Gunder Martinus f. 1881, g. på bruket. Uts. nr. 418. Bastianne f. 1884. Heimeverande. Thommasine f. 1886. Uts. nr. 416. Ingvald f. 1893. Uts. nr. 419. Bernhard f. 1894. Uts. nr. 421. Jensine f. 1896. Anna Josefine f. 1901, g. m. John Lyng frå Bjugn, i 1932. Sjø Uts. nr. 412.

Dessutan 4 born som døydde medan dei var små.

Bernt Olsen la kår til svigerforeldra sine og fekk bygselbrev frå Andreas Olsen Velle i 1877. Han hadde fått hand om Ellingbruket gjennom kona si, Thommasine, dotter til Iver Størkersen Utgård. Bernt sat som bygsjar fram til 1907 då han kjøpte ut bruket av Andreas Olsen Velle og sonen Iver Andreassen Velle for 4.500 kroner. Etter matrikkelrevisjonen i 1890 vart skylda på Ellingbruket no 4,10 mark. Med i handelen til Bernt var også desse parsellane: Solheim bnr. 29 med 1,71 mark i skyld, fråskilt 1904, Slettebø bnr. 30 skyld 0,24 mark, fråskilt 1904, Svartemyr bnr. 31, skyld 0,11 mark, fråskilt 1905 (sjå bnr. 4), Nordsletten bnr. 32 med skyld 0,28 mark, fråskilt 1906. Resten av det gamle Ellingbruket hadde att 1,76 mark i skyld. Denne delen kom etter jordskiftet i 1900 utover til Nymarka på bae sider av bygdevegen mellom Eliasgarden i vest og Eriksgarden i aust.

Bernt døydde alt i 1910, og enkja vart sitjande som brukar til ho gav over til sonen og fekk kår i 1914.

Gunder Berntsen Grebstad (f. 1881, d. 1939) g. 1914 m. Petrine Marie Johansdtr. Strømme (f. 1878, d. 1950).

Br. frå 1914 til 1954.

Born: Borgny Johanne f. 1916, g. på bruket.

Gunder var ein tur til USA før han tok over Ellingsgarden. Sjø Uts. nr. 418. Han kom heim i 1913, gifte seg i 1914 og tok same året over bruket. Kona hans hadde m. a. tent på Berlihaugen og på Daae-garden. Dei fekk skøyte på Ellingsgarden frå Nikoline Gundersdtr. i 1927 for 5000 kroner og kår. Etter Gunder kom versonen

Kristian Steffensen Bjørdal frå Synnylvn (f. 1907) g. 1954 m. Borgny Gundersdtr. Grebstad (f. 1916).

Br. frå 1954.

Dei tok over bruket i 1954 etter at Borgny som ervde garden etter mor si, hadde stått for gardsstellet ei tid. Kristian Bjørdal var murar.

GAMMELGARDEN, bnr. 9.

Det store bruket som Jørgen Syversen Grebstad tok over ca. 1655, (sjå bruk B) vart delt i 1660-åra. Det er truleg bror til Jørgen som tar over først 2 mællag, seinare får han 2 mællag til:

Lars Syversen Grebstad (f. ca. 1635, d. 1709) g. m. Magnhild Olsdtr. (f. ca. 1650, d. 1735).

Br. frå 1660-åra til 1709.

Lars skattar i 1666 av 2 mællag, og i 1700 av 4 mællag. Enkja Magnhild Olsdtr. gifter seg kring 1711 opp att med

Lars Torkildsen (f. ca. 1684, d. 1761). Han vart g. 2. g. 1736 m. Eli Tormodsdr. Grebstad (f. ca. 1710).

Br. heile garden frå 1711 til ca. 1735, seinare halve bruket til 1751.

Bygselsetel til L. T. på 1 våg i 1711. Ny bygsel av Søren Madsen på same jordvidd i 1720. Lars vert saman med sonen Sjur Larsen stemd for retten i 1725 av major Rømer for ulovleg "innhugst", men saka vert utsett.

Då Lars vert enkjemann i 1735, ser det ut til at sonen Sjur tar over halve bruket. Sjå Bastianbruket bnr. 20.

Lars heldt fram på sine 2 mællag truleg til 1751, då det vart teke over av

Anders Gammelsen Sandvik (f. ca. 1703, d. 1791) g. 1. g. 1740 m. Berte Sjursdtr. (f. ca. 1716, d. 1743) g. 2. g. 1743 m. Marte Jørgensdtr. Stafset (f. ca. 1712, d. 1768).

Br. frå 1751 til 1761.

Anders fekk bygsel brev på 3 mællag i Grebstad i 1751 av Anne Harboe. Han skal vere komen frå Trandal, slo seg først ned i Sandvika før han kom til Grebstad. Lars Peter Sivertsen Grebstad skreiv seinare i familiebibelen sin om denne ættefaren: "Anders . . . var en driftig og strebsom mand, men havde en syg og sengeliggende kone hvilken han efter beste evne pleiede i 20 år." Skifte etter Berte i 1743. Buet hadde 35 rdl. i brutto eige. Gjelden var 14 rdl. Anders hadde sonen Gamaliel (Gammel) f. 1741 frå 1. ektesk., og dottera Berte f. 1744 i 2. ektesk. På Grebstad er det eit jordstykke som vert kalla Andershaugen som kanskje er oppattkalla etter denne mannen. Han brukte garden til 1661. Det året døyir Lars Torkildsen, og dotter hans og son til Anders tar over. Det er

Gammel Andersen Grebstad (f. 1741, d. 1782) g. 1761 m. Eli Larsdtr. Grebstad (f. 1743, d. 1821).

Br. frå 1761 til 1785.

Gammel som var soldat. fekk bygsel på 3 ½ mællag i 1761. Han

døydde ved ei ulykke “da han var paa gården Findnes i Jørgenfjord for at afslaae noget græs, ved et uheldig fald mistede sit liv”, står det i kyrkjeboka. I fylgje tradisjonen var han i eit misvekstår i Gjøve-stranda for å hente almebork, fall i ein fjellskrent og slo seg slik at han døydde på heimvegen. 3 born, Lars, Berte og Marte. Buet synte ei brutto eige på 91 rdl. og ein gjeld på 9 rdl. Enkja Eli sat med bruket nokre år til ho gifte seg opp att i 1785 med enkjemann Svend Amundsen Vik i Styrkågarden og flytte til Vik der ho levde i mange år.

Sonen

Lars Gammelsen Grebstad (f. 1762, d. 1836) g. 1. g. 1786 m. Marte Svendsdtr. Vik (f. 1760, d. 1790 saman med den 8 dagar gamle sonen Lars.) Lars vart g. 2. g. 1791 m. Synnøve (Synnei) Rasmusdtr. Furset (Berget) (f. ca. 1760, d. 1837) “en meget gudfryktig og huslig kone” skriv Lars Peter Sivertsen Grebstad i Bibelen sin. Lars fekk bygselbrev i 1785 på 3 ½ mællag av Claus Frimann, og sat som brukar til 1829. I 1793 brann dei fleste husa ned på Grebstad, også Lars sine hus. Han miste også ein del munderingssaker. Dette året vart garden hans til sals, og Lars kjøpte no bruket av Karen Frimann for 76 rdl., og var dermed sjølveigar. Han sette opp nye hus, og i 1797 kunne dei flytte inn i den nye røykstova. Etter tradisjonen skulle Lars vere medhjelpar i kyrkja. Lars sitt bruk vart i 1802 verdsett til 122 rdl.

Sonen

Sivert Larsen Grebstad (f. 1798, d. 1867) g. 1825 m. Hansine Hansdtr. Ikornnes (f. 1804, d. 1861).

Br. frå 1829 til 1852.

Sivert fekk skøyte på Gammelgarden av far sin i 1829 for 90 spd. Det var den eldre broren Rasmus, f. 1792 som hadde retten til garden, men han skreiv frå seg odelen til Sivert mot 2 våger bygg i årleg avgift. Dessutan fekk Rasmus festesetel på eit engmarkstykk som plass-emne i 1832. Sjå husmannsplassar under Gammelbruket. Skylda på bruket, 2 pd. 15 mrk. vart ved matr. rev. 1838 omrekna til 2 dlr. 20 skl. I 1845 var sånaden 1 ½ t. bygg, 1 ½ t. bl .korn, 2 ¼ t. havre og 1 ½ t. poteter. Buskapen: 1 hest, 8 kyr, 8 sauer, 2 geiter og 1 svin. Sivert var lagrettemann og takstmann. Han var pennefør og stod seg godt økonomisk. Åtte m.a. ein liten jordeigedom på Langeskipsøy og ein på Flissnes.

Sonen

Lars Petter Sivertsen Grebstad (f. 1828, d. 1914) g. 1852 m. Olave Ingebrigtsdtr. Brudevoll (f. 1833, d. 1915).

Br. 1852-1881.

Born: Sivert Karolus f. 1854, g. til Kapralgarden på Aure. Peter Andreas f. 1856. Lærer. Drukna under bading i 1878. Ingeborg Hansine f. 1859 g. på bruket. Severine Tomasine f. 1862 g. m. Bastian Karolussen Aurdal frå Rongane. Busett Bergen. Jens Peter f. 1865 g. m. Kanutte Aure i Jangarden. Karen Marie f. 1870 g. m. Andreas K. Aurdal frå Rongane. Johan Peter f. 1872 d. ung. Johan Severin f. 1874 g. m. Petrine Aurdal i Nilsgarden.

I 1865 var Gammelgarden på 29 mål dyrka åker og eng, og 66 mål naturleg england. Lars sådde ½ t. bygg, 2 ½ t. bl.korn, 4 t. havre og 4 t. poteter. Avlinga var 3 t. bygg, 15 t. bl.korn, 24 t. havre og 20 t. poteter. Buskapen 1 hest, 8 storfe, 12 småfe og 1 reinsdyr, - det einaste i Sykkylven. Lars sette opp ny løe på bruket. Elles var han lærar i kommunen, varaordførar i Ørskog-Sykkylven 1864-1881, ordførar 1882-1883 og ivrig talsmann for deling av kommunen. Etter delinga i 1883 då Sykkylven vart eigen kommune, var han vald til ordførar 1883-1887. Han var også ein av skiparane av Sykk. Sparebank i 1864, medlem i styret og kasserar.

Versonen

Johan Larsen Vik (f. i Fenriksgarden 1860, d. 1913) g. 1880 m. Ingeborg Larsdtr. Grebstad (f. 1859, d. 1920).

Br. frå 1881 til 1918.

Born: Olave f. 1881, g. m. Karl H. Brudevoll i Jetmundgarden. Laura f. 1886 g. på bruket. Elisa f. 1890 g. m. Nils P. Aurdal. Tok over ein del av bruket på Grebstad, bnr. 38. Hanna f. 1892, d. 1920. Lovise f. 1895, g. m. Thomas Grebstad. Utvs. nr. 446 og 472.

Johan fekk skøyte på bruket av verfar sin 1881. Bygde nytt stovehus 1891. Det gamle stovehuset frå 1793 vart rive og selt til Edvard Løvoll som sette det opp att på bruket sitt. Vart rive for godt i 1963. Johan bygde også på løa med plass til smalefjøs og djupebryt for høyet. Han var også snikkar. I unge år hadde han gått amtskulen. Han var medlem av Sykkylven heradstyre, skulestyre, og i forstandarskapet til Sykkylven Sparebank (1895-1912). Johan vart drepen av eit ras i ei grushole på Kjemphol.

Foreldra hans, Lars Knutsen og Ivrine Knutsdtr. Vik, hadde flytt med han til Grebstad der dei fekk drive eit lite stykke av bruket, og sette opp ei lita løe tett inn til vestre enden av hovudløa. "Vikeløa" kalla folk dette uthuset. Det hadde plass til 1 ku, med vinterfôr.

I 1890 vart den gamle skylda på Gammelbruket 2 dlr. 20 skl. revi-

dert til 3,72 Mark. I 1916 fråskylddelt parsellen Aurdal, skyld 0,62 Mark. Sjø bnr. 38.

Ingeborg sat med bruket som enkje framover til 1918 då. versonen tok over.

Johan Johansen Haugset (f. i Åmundgarden 1878, d. 1942) g. 1910 m. *Laura Johansdtr. Grebstad* (f. 1886).

Br. 1918-1954.

Born: *Lars Olav* f. 1911. *Ingrid* f. 1913. *Johan Asbjørn* f. 1918, g. på garden. *Helge* f. 1920, g. m. *Jenny Opsvik*, Stranda. Sjø Grebstad bnr. 69.

Johan fekk skøyte i 1918 m. hus, ½ naust, og tomt i Ullavika for 5000 kroner + kår til vermora. Bygde ny løe i 1916 med køyrebane som var sjeldsynt den tida. Gamle-løa og Vikeløa vart rivne, og nyeløa oppsett om lag 10 m. lenger sør.

Johan hadde gått snikkarskule i Holmøyane. Han dreiv fiske ute frå øyane, og var også i arbeid i Ålesund. Vinterfiske dreiv han lenge etter at han kom til Grebstad. Medl. av Sykk. komm.styre 1937-40.

Sonen

Johan Asbjørn Johansen Grebstad. f. 1918, g. 1951 m. *Aslaug Eliasdtr. Reite* frå Ramstaddal, f. 1924.

Br. frå 1954.

Born: *Jan Borge* f. 1952. *Erling Johan* f. 1955. *Oddmund Bjarne* f. 1957. *Leif Inge* f. 1960.

Johan fekk skøyte på Gammelgarden i 1954 for 9000 kroner + kår til mor si. Han arbeidde i møbelindustrien i yngre år, gjekk så landbruksskulen på Eidså. Vølt og modeinisert stovehusa.

PLASSEN

var husmannsplass under Gammelbruket. Som tidl. nemnt gav

Rasmus Larsen Grebstad (f. 1792, d. 1858) frå seg odelsretten til Gammelgarden over til broren *Sivert* i 1832 mot 2 våger bygg årleg. Dessutan fekk Rasmus festebrev same året på eit engmarkstykke til plasseme. Han var g. 1. g. 1834 m. enkje *Gunnhild Olsdtr. Gaursnes* (f. ca. 1778 visstnok *Støle* i Stordal, d. 1838) g. 2. g. 1839 m. enkje *Guri Johnsdtr. Tøsse* (f. ca. 1784, d. 1857). Etter tradisjonen fekk Rasmus eit mein som spebarn under brannen på Grebstad vinteren 1793. Han vart då sett langt opp i Myrane i vogga si, og vart der for lenge. Etter at Rasmus døydde, fall Plassen attende til hovudbruket.

PE-BRUKET. bnr. 10.

Sæmund Bårdsen Grebstad br. frå 15. . til ca. 1630. Han legg saman med Iver Grebstad 1 pd. fisk til Cronens og Stigtens landskyld framover til 1615. Frå den tid ser det ut til at han legg denne landskylda åleine. Tienda hans er i 1606 på ½ mæle ½ fj.korn. Sæmund vart utkommandert til Kalmarkrigen i 1611, men han må ha kome frå denne ferda med livet. for namnet hans går att i skattelistene heilt til 1640.

Sonen

Peder Sæmundsen tok over bruket ca. 1630 og brukte det til ca. 1635. Som så mange andre i denne tidbolken hadde han vanskar med å greie skatten sin til rett tid. Peder fall tidleg ifrå. Bruket gjekk over til

Kolbein Jonen Grebstad, f. ca. 1606 br. frå ca. 1635 til 1675. Truleg er han gift med enkja etter Peder Sæmundsen. Kolbein skattar av 5 mællag jord. I 1644 bet. han 3 fj. korn i tiend, og i 1675 då han sist er nemnd i tiendlista, bet. han 10 mrk. byggmjøl og 2 pd. 6 mrk. havre.

Han legg i 1658 kvegskatt for 1 hest og 10 kyr. I folketeljinga 1666 er det nemnt ein Ole Kolbeinsen 20 år som har teke over dette bruket. men han er ikkje nemnd i skattelistene. Kanskje har han falle ifrå. Bruket går visstnok over til syster hans og hennar mann. Det er

Jetmund Tollevsen Grebstad (f. ca. 1648, d. 1729) g. m. Gunnhild Kolbeinsdr. (f. ca. 1632, d. 1726).

Br. frå ca. 1675 til ca. 1703.

Jetmund brukte 5 mællag. Han var legdsman i sin krins.

Sonen

Jakob Jetmundsen Grebstad (f. ca. 1669, d. 1732) truleg g. m. Tyri Knutsdr. (f. ca. 1669, d. 1750).

Br. frå ca. 1703 til 1735.

Jakob får nya opp att festebrevet på 5 ml. av Søren Madsen i 1720. Saman med ein kar frå Lyshol og ein frå Eidem dreiv Jakob fiske med hov i Aureelva. Men ein dag i 1707 vart karane melde av Stener Olsen Hjelle for sundagsfiske "og helligdagsbrøde". Episoden førde til eit basketak med Stener, og kvar især fekk ei bot.

Versonen

Lars Klemetsen Melset (f. ca. 1709, d. 1778) g. 1735 m. Magnhild Jakobsdr. Grebstad (f. ca. 1710, d. 1760) g. 2. g. 1764 m. Nille Larsdr. Lars tar over i ca. 1735 og sat første tida med heile bruket, 5 mællag, men så minkar det i ca. 1760 med på lag 2 mællag, som

synest å bli teke over av ein Christoffer Pedersen. Sjå om denne parselen i slutten av Grebstad under "Ymse bygslemenn".

Resten, den største delen av bruket, går over til Lars Klemetsen sin son *Jakob Larsen Grebstad* (f. 1740, d. 1785) g. 1761 m. Marte Pedersdtr.

Br. 1761-1785.

Bygselbrev i 1761 gjennom prostinne Madsen i Selje på 3 mællag, som han brukte til han døydde. Enkja Marte Pedersdtr. gav då frå seg bygselen og tok kår av

Lasse Torbjørnsen Grebstad (f. 1753, d. 1819) g. 1. g. 1783 m. Siri Sjursdtr. Drotninghaug (f. 1757, d. 1812) g. 2. g. 1814 m. Marte Ellingsdtr. Brunstad (f. Hjorthol 1759, d. 1836). Ho var enkje etter Knut Larsen Brunstad som d. 1813.

Br. 1785-1821.

Son til Lasse, Sjur Larsen f. 1782, var med i krigen 1808-1811 frå Nordre Søndmørske Kompani av Bergenhusiske Infanterireg. Lasse Torbjørnsen sjølv var artillerikusk. Bygselsetel frå Frimann i 1785 på 3 mællag. I tillegg får bruket attende ½ mællag i ca. 1793 av det jordstykket som Christoffer Pedersen fekk bruke i frå ca. 1760. Det var gått over til Jan Tormodsen Grebstad frå Straumsheim, og han tykte vel han var for gamal til å bygge opp att etter brannen, og gav bruket frå seg. (Resten gjekk over på Bastianbruket bnr. 20) Lasse sitt bruk vert heretter på 2 pd. 15 mrk. Kår til Jan.

Verbror til Lasse, Elling Sjursen Drotninghaug, kjøper ved denne tida Pebruket av enkja Karen Frimann. Men Lasse vert sitjande med bygselen framleis. Han får eit stort arbeid med oppattbygginga av husa etter brannen i 1793. Husa står ferdige i 1797. Han er mellom dei tre som har kosta kakkelomn i stova. — Huset hadde fått kjøken, - og jamvel skorstein. Lasse og kona var velstandsfolk. I skiftet etter Siri i 1812 synte buet ei netto eige på ca. 868 rdl. Av dette er medrekna 12/17 mrk. fiskel. av garden Kyrkjesteinen som dette bruket hadde fått tillagt i 1739.

I 1818, året før Lasse døy, sel eigaren og verbroren Elling Sjursen Drotninghaug dette bruket til sersjant Sivert Hatlemark for 300 spd. Son til Lasse, Tormod, mælte mot dette skøytet og melde morbror sin fordi han meinte at morbroren hadde lova han førsteretten til å kjøpe bruket om det kom på sal. Det vart ei langdryg sak som enda med at retten godtok salet til Sivert Hatlemark. Enkja etter Lasse, Marte Ellingsdtr. fekk kår, og Hatlemark bygsla bruket over til

Peder Pedersen Sunde frå Stryn (f. ca. 1789, d. 1849) g. m. Anne Olsdtr. Lid, også kalla Horndalslid eller Støverstein (f. 1793, d. 1880).

Dei kom til Sykk. i 1819 og Peder sat som brukar til 1847. Bygsselsetel frå Sivert Hatlemark i 1821. I 1838 vart den gamle skylda på bruket 2 pd. 15 mrk. fiskl. revidert til 2 dlr. 20 skl. Sånaden i 1845 var $\frac{3}{4}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Buskapen 1 hest, 9 kyr 8 sauer og 1 gris. Det var då 1 husmann med jord og 1 husmann utan jord på dette bruket, som etter jordsk. i 1830 er blitt oppattkalla etter Peder, til Pe-garden på Grebstad.

Peder fekk røysterett i 1837. Om Anne og Peder vert det sagt at dei bae spela fele. Ho skulle og vere full av historier om hulder og skrymt.

Medan Peder bygsla bruket, gav jordeigaren Hatlemark festesetel til to plassebruk under Pegarden, nemleg i 1838 til Severin Johnsen. (Sjå husmannsplassen Storereit under Pebruket) og i 1835 til Andreas Jensen. Sjå bnr. 35.

Etter Peder Pedersen kom versionen

Kristian Olsen Fauske frå Jensgarden (f. 1812, d. 1902) g. 1847 m. Berte Petrine Pedersdtr. Grebstad (f. 1820 i Hornindal, d. 1884).

Br. 1847-1872.

Bygselbrev til Kristian Olsen frå overtollbetjent Hatlemark i 1847. I 1865 var bruket på 30 mål dyrka åker og eng, 72 mål naturleg england, og med jord som var skikka for dyrking. Sånad: $\frac{1}{2}$ t. bygg, 2 $\frac{1}{2}$ t. bl.korn, 4 t. havre og 4 t. poteter. Avling: 3 t. bygg, 17 t. bl.korn, 18 t. havre og 22 t. poteter. Buskap: 1 hest, 8 storfe og 16 småfe. Ca. 10 år seinare er buskapen 1 hest, 6 kyr, 5 ungfe, 11 sauer og 1 svin.

Sonen

Ole Elias Kristiansen Grebstad (f. 1848, d. 1935) g. 1873 m. Hansine *Jensine* Gundersdtr. Brunstad (f. 1854, d. 1925).

Br. frå 1872 til 1913.

Born: Karl Bastian f. 1874 g. på bruket. Ole Severin f. 1877 g. m. Johanne P. Aure. Bustad Blakstad. Utvs. nr. 478. Anne Gurine f. 1879 g. 1900 m. lærar Andreas Lyshol i Rasmusgarden. Olivia f. 1886 g. m. Petter Fausa. Sjå Grebstad bnr. 29. Johan f. 1889. Utvs. nr. 476. Edvard Gustav f. 1891 g. m. Signe K. Lyshol frå Rasmusgarden. Sjå Kjemphol bnr. 2 og Utvs. nr. 475. Hans Oluf f. 1896 g. m. Agnes Berge frå Ålesund. Maskinist.

Ole fekk bygsselsetel 1872 frå Sivert Hatlemark sin version, Chr. Knudsen, og skulle legge kår til Kristian Olsen og kona. I 1875 kom garden under auksjonshammaren, og prokurator Sanne kjøpte bruket med plassar for 700 spd. Men nokre år seinare, i 1879, er garden til

sals att og no kjøper bygslaren Ole Elias ut bruket for 3.600 kroner. Her er då ikkje rekna med ein del hus på plassane. I 1900 var det jordskifte over innmarka på Grebstad.

Parsellen Vonheim bnr. 35 vart i 1913 skilt ut frå bruket. Resten av garden med skyld 3,27 mark gjekk over til Ole Elias sin son

Karl Olsen Grebstad (f. 1874, d. 1955) g. 1908 m. *Julianne Petersdtr.* Aure frå Bø-Petterplassen, f. 1890.

Br. 1913-1947.

Born: *Julie Ovidie* f. 1909 g. 1944 med *Bernhard Villanger* frå Hordabø. Sjø Grebstad bnr. 56. *Arne Johan* f. 1910 g. 1946 m. *Solveig Hellesylt* frå Kagholen i Sykkylven. Han er lektor i Ålesund. Sjø Hjellev bnr. 6. *Aslaug* f. 1917 g. på bruket.

Karl fekk skøyte på bruket i 1913 for 4000 kroner og kår til foreldra. I gagnet hadde han nok teke over drifta nokre år før. Tidlegare hadde han vore i USA. Utvs.nr. 477. Karl sette opp ny løe i 1907. Han dyrka opp mest heile bruket, og la særleg ned mykje arbeid på det som vert kalla Fremstestykket. Han var interessert både i hesteal og storfeal, dreiv med fylmerrar og stilte mange oksar på utstillingar. Elles dreiv Karl fiske i mange vintrar. Om somrane var han lenge portier på turisthotella i Geiranger og Grotli. I Karl Olsen si brukstid var det jordskifte over utmarka på Grebstad i 1920 og over heimeutmarka i 1927.

Versonen

Sverre Andreassen Aurdal frå Rongagarden f. 1907 g. 1938 m. *Aslaug Karlsdtr.* Grebstad f. 1917.

Born: *Amund Karl* f. 1941, ingeniør, *Ragnhild Karen* f. 1943, sjukesyster g. 1968 m. arkitekt *Kjell Fet*. *Astrid Julianne* f. 1943 g. 1962 m. *Eigil Hausvik* frå Stadtlandet.

Skøyte til *Sverre Aurdal* i 1947. Kår. Han bygde nytt stovehus på bruket i 1955. Elles har han vølt løa, m.a. lagt på nytt tak, bygt stabbur og sel, og snudd om gamal voll. På bruket fôrar dei no 5 kyr, 17 sauer og nokre ungdyr. Frå 1956 har *Sverre Aurdal* vore tilsett ved Sykkylven likningskontor. Han er flink felespelar og har gjort mykje for å samle gamle slåttar og ta vare på folkemusikken i bygda.

STOREREIT

husmannsplass under Pe-bruket. Den første brukaren var

Severin Johnsen Midtgård (f. 1801, d. 1882) g. 1830 m. *Anne Cecilia* Hansdtr. Aure frå Bakkane bnr. 12 (f. 1796, d. 1884).

Br. ca. 1830-1872.

Dei var komne til Grebstad i 1831 då første barnet deira, Oline Marte, vart døypt. Byggesetel i 1832 på eit stykke mark, ca. 8 mål, under Pebruket. Severin sette opp hus på plassen, Han selde husa i 1857 til Sivert Hatlemark for 20 spd.

Severin og Anne Cecilia hadde tre born som levde opp. I 1875 er Severin og Anne nemnde som kårfolk på Fløten bnr. 23.

Storereit vart teken over av brordotter til Anne Cecilia, og hennar mann. Det var

Hans Karl Jørgensen Løvoll (f. 1842, d. 1915) g. m. Ingeborg Petterdtr. Aure frå Bakkane bnr. 12 (f. 1828, d. 1922).

Br. 1872-1920.

Byggesetel i 1872 frå eigaren av Pe-bruket, Chr. Knutsen. Kår til Severin og Anne Cicilia. I 1873 kjøpte Hans Karl parsellen Fløten bnr. 23 under Litle-Petterbruket bnr. 20. Og i 1875 finn vi Hans Karl nemnd på Fløten. Etter at Hans Karl og Ingeborg døydde, fall Storereit attende til Pe-bruket.

SEVERINGARDEN, bnr. 11.

Då bruk C. vert delt ca. 1660, er det truleg son til Ole Pedersen som tar over den halvparten som seinare får namnet Severingarden, nemleg

Ole Olsen Grebstad (f. ca. 1627). Br. ca. 1660-1675. Han skattar av 3 mællag.

Arne Olsen Grebstad, br. ca. 1675-1682. Etter Arne kan det sjå. ut til at bruket ei tid vert drive av Alf Joensen saman med Klokkebruket att nokre år. (ca. 1682-1689), men så kjem det brukar att i Severingarden. Det er

Ole Helgesen Grebstad (f. ca. 1658, d. 1739) g. m. Brit Torstensdtr. (Åsen?) (f. ca. 1667, d. 1733) gift att 1734 m. Guri Olsdtr. (f. ca. 1681, d. 1744). Br. ca. 1690-1741.

Ole har vore soldat. Han skattar først av 3 mællag. Seinare minka skylda til 2 mællag.

Etter Ole Helgesen kjem

Jan Olsen Grebstad (f. ca. 1708, d. 1779) g. 1. g. 1741 m. Guri Olsdtr. Lyshol (f. ca. 1712, d. 1774) g. 2. g. 1774 m. Magnhild Knutsdtr. d. 1837 på Klokke 93 år gamal.

Br. 1741-1779.

Jan er son til Ole Jørgensen på det gamle Erikbruket bnr. 12, og tar over dei 2 mællaga etter Ole Helgesen som døydde 1739. Det ser

også ut til at han tar over 1 mællag av Hover Jonsen sitt bruk i slutten av 1730-åra, slik at Jan brukar 3 mællag. Han er nemnd som lagrettemann i 1760. Skiftet etter han i 1779 synte ei brutto eige på 91 rdl. og ein gjeld på 37 rdl. Enkja Magnhild gifte seg opp att 1780 m. Knut Knutsen Klock.

Son til Jan tok over dette bruket. Det var

Sjur Jansen Grebstad (f. 1751, d. 1818) g. 1782 m. Berte Fredriksdtr. Erdal (f. ca. 1751, d. 1804).

Br. 1779-1805.

(Berte var dotter til Fredrik Ellingsen Lyshol og kona Johanne Hansdtr. f. Gjævenes. Fredrik bygsla jord i Erdal (Vartdal) i 1750.) Sjur Jansen fekk bygselbrev frå Chtistopher Frimann på 3 mællag i 1782, men han har truleg brukt garden frå den tida far hans døydde. Etter brannen på Grebstad i 1793 bygde Sjur ny røykstove og turvande uthus, og husa stod ferdige i 1797. Dei fleste bruka på Grebstad kom på sal etter 1793. Dette bruket kjøpte Lars Nilsen Aurdal det året. Bruket vart i 1802 verdsett til 105 rdl. I skiftet etter Berte i 1804 synte det seg at buet var fallitt. Gjelden var ca. 50 rdl., og Sjur måtte gå frå bruket med ein barneflokk på 4. Han enda sine dager på «leiken».

På bruket kom det no nye folk. Det var

Knut Arnesen Eidem frå Jenshaugen (f. 1773, d. 1858) g. 1805 med enkje Berte Larsdtr. Hatlen, (d. 1829, 76 år gml.) g. 2. g. 1830 m. Berte Halvorsdtr. Uggedal (f. ca. 1790, d. 1857).

Knut får bygselbrev frå Lars Nilsen Aurdal i 1805 på 2 pd. 6 mrk. Kår av ettermannen i 1822. Det var

Peter Severin Jensen Fauske (f. 1792, d. 1875) g. 1. g. 1818 m. Anne Jakobsdtr. Aursnes (f. 1798, d. 1826) g. 2. g. 1827 m. Anne Olave Bottolfsdtr. Drabløs (f. 1804, d. 1873).

Br. 1822-1863.

Peter Severin var son til Jens Larsen og Ane Pernille på Fauske og ervde m.a. 1 mællag jord i Fauske verdsett til 112 spd. 1823. Han fekk bygselbrev av Lars Nilsen Aurdal i 1822.

Peter Severin, eller Severin som han vart kalla, sådde i 1845 $\frac{3}{4}$ t. bygg, $\frac{1}{2}$ t. bl.korn, $2\frac{1}{4}$ t. havre, $1\frac{1}{2}$ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 7 kyr, 8 sauer, 2 geiter og 1 svin. Severin fekk i 1833 ein premi på 8 spd. for jorddyrking av Romsdals Amts Landhusholningsselskap. Det var ein høg premi, for det var knapt gitt over 10 spd. i slik påskjøning.

Garden som vart oppattkalla etter brukaren på Severingarden, skifte

eigar to gonger i desse åra. I skiftet etter Nils Larsen i 1826 vart Severinbruket utl. til sonen Martinus for 75 spd., og frå han gjekk bruket i 1842 over til sonen Bastian Martinussen Velle for 340 spd. Sistnemnde la kår til Severin og kona frå 1863 og bygsla så bruket over til Severin si dotter og mannen hennar.

Det var

Lars Olsen Egset frå Volda (f. 1838, d. 1896) g. 1. g. 1863 m. Johanne Marie Severinsdtr. Grebstad (f. 1835, d. 1883) g. 2. g. 1888 m. Marte Gurine Andreasdtr. Eidem (f. Grebstad 1830, d. 1920). Ho var enkje etter Jens Jørgen Petersen Eidem bnr. 8.

Br. 1863-1890.

Born: Ole Severin f. 1864, d. 1882. Ane Pernille f. 1870 g. på bruket. Johan f. 1877, d. 5 år gml.

Bygselbrev 1863 frå Bastian Martinussen Velle. I 1865 var Severinbruket på 21 mål dyrka åker og eng, og 64 mål naturleg england. Lars sådde ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 4 t. poteter. Avlinga var 2 t. bygg, 14 t. bl.korn, 15 t. havre og 16 t. poteter. Buskapen 1 hest, 7 storfe og 12 småfe. I 1873 kjøpte Lars hovudparten av Litle-Petterbruket, bnr. 20 for 400 spd. og dreiv nokre år bae bruka, med kår til den gamle bygslaren av Litle-Petterbruket, Peter Salmundsen og kona. Lars fôra i denne tida 1 hest, 1 unghest, 8 kyr, 6 ungdyr, 16 sauer. Dette åtte han sjølv. Dessutan hadde han 5 kyr på for. Sånaden var ¼ t. bygg, 4 t. bl.korn, 6 t. havre og 4 t. poteter. I 1880 selde Lars Litle-Peter-bruket til Bastian Jakobsen Hole med rett til kåret etter Peter Salmundsen og kona når dei fall ifrå.

Lars flytte Severinhusa frå garnletunet på Grebstad og austover dit dei står i dag. Det vert fortalt at Lars var ein av dei første som tok til å truske med vatn, og han ivra for at Grebstadkarane og Eidemskarane skulle bygge vassveite og vass-hjul til dette føremålet, noko som også vart gjort. I yngre år hadde Lars arbeidt i fyrstellet. I 1888 tok han kår og let bruket over til versonen

Petter Johansen Aure (Bakkane) (f. 1867, d. 1953) g. 1887 m. Ane Pernille Larsdtr. Grebstad (f. 1870 d. 1953).

Br. frå 1888-1940.

Born: Johan f. 1888. Utvs. nr. 482. Jensine Karoline f. 1893 g. m. Petter Erstad, Busett Urkevik. Laura f. 1890 d. 1923. Lars f. 1896. Petter Karl f. 1898 g. m. Olga Reite frå Volda. Bur i Volda. Johanne f. 1900 g. m. Peder Sulesund, Ålesund. Magda f. 1903, d. 1932. Sverre Ingolf f. 1905, g. m. Birgitte Nilsen, Herøy. Alfred Johan f. 1908, g. 1939 m. Nina Villanger og har teke over garden.

Petter sat på bygsel fram til 1927 då han kjøpte ut bruket for 3000 kroner av Anne Marie Bastiansdtr. Drabløs som hadde ervt bruket etter far sin, Bastian Martinussen Veik. Petter sette opp nytt stovehus i 1893, og i slutten av 1920-åra bygde han ny moderne løe. Saman med kona si la Petter ned eit stort arbeid for storfealet. Han ol seg til ein gild buskap, og møtte mest årleg til Statsutstillinga i Ålesund med oksar som vart selde som avlsdyr. Han dreiv elles i mange år torskefiske i Borgundfjorden. Medlem i kommunestyret og i styret for Sykkylven Sparebank. I 1930 fekk Petter J. Grevstad diplom og sylvmedalje frå Møre Landbruksselskap for arbeidet med garden og husdyra.

Sonen

Alfred Pettersen Grevstad, f. 1908, g. 1939 m. Nina Andreasdtr. Villanger frå Hordabø f. 1904.

Br. frå 1940.

I ungdomstida var Alfred røktar av ein sylvrevfarm som vart starta på heimegarden. Vart senare sjuk i ryggen og låg ca. 3 år på sjukehus. Gjekk handelsskole i Volda i 1936. Skøyte på garden i 1949 for 17.000 kroner. Bygde nytt stovehus i 1954. Ved sida av gardsarbeidet har han arbeidt ved Sykk. kailag. Starta landhandel på Grebstad. Forretninga vart seinare teken over av Sykkylven Handelslag. Medlem av styret i Sykk. Sparebank. Nina f. Villanger var sjukesyster då ho gifte seg. Har seinare lagt ned mykje arbeid for ymse lag og samskipnader som formann, m. a. i Sykkylven Bondekvinnelag. Medl. av kommunestyret. Bror til Alfred, Lars f. 1896, har vore i heimen, og hjelpt mykje til med gardsarbeidet.

DET GAMLE ERIKBRUKET, no NYGJERDET, bnr. 12.

Då bruk B, vert delt i ca. 1660, held den tidl. brukaren fram på den halvparten som seinare vert kalla Den gamle Erikgarden. Det er

Jørgen Syversen Grebstad (Sjå også bruk B). I 1697 vert han stilt for retten av mag. Troels Christensen Krog fordi han saman med grannane på Grebstad og Eidem hadde nekta å skygge han frå Sykkylvskyrkja til Ørskog St. Hans dag. I domen heiter det m. a. «Da eftersom En Deel af Siøkiøls Sogn tilforn er befundet udi Samme Ulydighed befunden, oc da udi lideligste Maade Ansset oc Strafuet. Affsiges for Rette: at forbern. Sex Mænd, bør bøde huer deris 2 Lod Sølf».

Garden går over til drengen hans som har hjelpt han på garden. Det er ein

Ole Jørgensen (Ørsnes?) (f. ca. 1666, d. 1726) g. 1709 m. Berte Olsdtr. (f. ca. 1687, d. 1758).

Br. 1709-1727.

I 1709 gav Claus Frimann bygsel på 1 våg til «en gammel karl som er kasseret fra Kongens tjeneste». Dette må helst vere denne Ole Jørgensen som ved denne tid dukkar opp på Grebstad. Han er bror til Tormod Jørgensen i Eliasgarden. Ole sit med bruket til han døyr. Buet hans hadde ei br. eige på 38 rdl. og ein gjeld på 22 rdl. Enkja Berte Olsdtr. gifte seg i 1727 opp att med

Hover Jonsen Grebstad (f. ca. 1703, d. 1756). Han brukar 1 våg fram til 1730-åra, seinare 3 mællag. Er nemnd som lagrettemann.

Etter Hover kjem truleg

Torbjørn Lassesen Grebstad (f. ca. 1724, d. 1793) g. m. Berte Eriksdtr. (f. ca. 1724, d. 1808).

Br. 1756-1793.

Torbjørn fekk bygsersetel frå Ane Harboe på 3 mællag i 1756. Han dreiv også med skreddering. Enkja Berte Eriksdtr. trulova seg att i 1797 med kårenkjemann Jan Tormodsen Grebstad f. Straumsheim, men han døydde same året.

Son til Torbjørn

Erik Torbjørnsen Grebstad (f. 1763, d. 1831) g. 1. g. 1792 m. Berte Gammelsdtr. Grebstad (f. 1766, d. 1809) g. 2. g. 1810 m. Berte Pedersdtr. Tandstad (f. 1771, d. 1827).

Br. frå 1793 til 1830.

I 1793 kjøper Erik Torbjørnsen dette bygselbruket på 2 pd. 6 mrk. fiskel. av presten Mikael Sund Tuchsén ved St. Jørgens Hospital i Bergen. Han hadde fått hand om bruket gjennom kona si, Anne Harboe Christofferdtr. Frimann. Erik bet. 90 rdl., og han la kår til mor si Berte Eriksdtr. Dette året hadde lauselden herja Grebstad. Det ser ut til at Erik berga løa, men stovehuset brann i alle høve ned, og Erik som var soldat, miste m. a. uniforma si. Han er mellom dei som i 1794 søkjer om skattelette medan han bygg opp att huset. I 1829 vart det halde ei takstforretning over dette bruket som vart verdsett til 150 spd. Det heiter då m. a. at englandet var delt i 4 teigar, og åkerlandet i 2 teigar. Erik fôra 8-9 storfe og 16-18 smalar. Sånaden ½ t. bygg, 1 t. bl.korn og 2½ t. havre. Husa var gamle og «brøstfeldige» med unnatak av stovebygninga som var ei røykstove med eit tømra kammers.

Det vart tungt for Erik å sitje med garden. Han kom i gjeld for gardkjøpet til Anders Jakobsen Roald, og i 1808 måtte han overlate han skøyte på bruket for 99 rbdlr. Seinare sat Erik heller trangt i det.

Sonen

Lars Eriksen Grebstad (f. 1800, d. 1861) g. 1825 m. Karoline Rasmusdr. Lyshol (f. 1806, d. 1890).

Br. frå 1830 til ca. 1850.

Jordsk. på Grebstad i 1830, Garden var framleis i Roaldslekta si eige, og Lars sat som bygselmann. Enkja Karoline Rasmusdr. gifte seg att 1868 med enkjemann og skolehaldar Tosten Hansen Ekornes i Grebstadgjerde bnr. 24 på Grebstad. Etter at han var død, flytte ho til sonedotter si Lovise Karoline på Velteplassen under Hjelle.

Son til Lars

Bernt Severin Larsen Grebstad (f. 1825, d. 1902) g. 1847 m. Berte Laurentse Larsdr. Eidem (f. 1823, d. 1886).

Br. frå ca. 1850-1869-

Barn: Karl Johan f. 1847 g. på bruket. Berte Karolie (1848-1927) g m Nils Petter Aursnes, barn Ole Aursnes (1879 1929) i Olalla, Wash. Lovise Karoline f. 1854 g. m. Lars Karlsen Klock på Veltepl. (Hjellebru). Lars f. 1856, plasse-mann på Stave. Johanne Petrine f. 1860, d. 1879. Marie f. 1864, Uts. nr. 488.

Severin Larsen bygsla bruket saman med far sin første åra. I 1856 gir han ein plassesetel til Hans Rasmus Pedersen Aure, og det gjekk slik at Hans Rasmus løyste ut heile Erikgarden av Roaldslekta i 1660. Severin vart sitjande med knapt halve bruket i bygsel, det vil seie det meste av den dyrka marka, ca. 14 mål. Han fôra på dette 3—4 kyr, og sådde 1 t. bygg og 3 t. poteter. I 1866 vart denne delen fråskylddelt bruket og kjøpt i 1869 av Severin sin son, Karl Johan Severinsen Grebstad. Namnet Erikgarden fylgde denne delen av bruket, og det fekk bnr. 13. Sjå meir om Erikgarden der. Det som var att av det gamle Erikbruket, vart seinare kalla

NYGJERDET eller NYMARKA, bnr. 12.

Som nemnt vart det tidl. Erikbruket kjøpt i 1860 av

Hans Rasmus Pedersen Aure frå Jakobgarden bnr. 13 (Aure-Hans) f. 1821, g. 1. g. 1853 m. Anne Pernille Pedersdr. Grebstad frå Pegarden (f. 1828, d. 1869) g. 2. g. 1873 m. Oline Larsdr. Klokkehaug (Myra) f. 1852. Hans Pedersen kjøpte $\frac{2}{3}$ av Andreas Olsen Giskeødegård for 193 spd., og $\frac{1}{3}$ av Elias Nilsen Giskeødegård for 100 spd. Han gjekk snart i gang med å dele opp og selje: I 1869 t. d. bnr. 13, 14, 15, 16, 17. Det einaste som var att av det gamle Erikbruket, var parsellen Nygjerdet med skyld 11 skl. Denne parsellen, vart slegen saman med Bårdsplassen, og dette vart det seinare bnr. 12 med skyld

I ort 1 skl. ny skyld 1890 med 0,35 mark. Dette bruket selde Hans Pedersen Aure og Knut Stave i 1873 til Peter Sivertsen Grebstad for 150 spd. utan hus. Aure-Hans flytte til Ålesund i 1875 og sette seg opp hus der.

BÅRDSPLASSEN var rudd i 1820-åra av

Bård Toresen Velle (f. 1787). Han var skomakar. I 1808 var han svein hjå Nils Lundgren i Molde, men i 1818 fekk han løyve frå amtet til å drive skomakararbeid i Sykkylven.

Sonen

Syver Bårdsen Velle (f. 1818, d. 1876) g. 1844 m. Jakobine Olave Rasmusdtr. Andestad (f. i Hornindal 1805, d. 1885). Br. 1844-1874. Festebevis på plassen i 1844. Mor til Syver, Petrine Sjursdtr. Grebstad, var frå Sevringarden. Det er mogeleg at det var Syver som tok tyngste taket med dyrkinga. I 1865 fødte Syver 2 kyr, 4 sauer, og sådde ½ t. bl.korn og ½ t. havre. Syver sat framleis som brukar då Bårdsplassen vart slegen saman med Nygjerdet i 1869. Syver hadde m. a. sonen Knut f. 1853. Han. var matros i 1875, vart gift og budde i Namdalen. 3 born. Syver hadde også ein son Petter (f. 1850, d. 1937). Han budde i Knutgarden på Aure på sine gamle dagar. Han vart noko rar etter eit forlis med båten han åtte saman med broren Knut. Petter gjekk under namnet Bårdsen.

Verson til Syver tok over bnr. 12. Det var

Andreas Ottesen Klokke (f. 1846, d. 1925) g. m. Berte Syversdtr. Grebstad (f. 1843, d. ca. 1930).

Br. 1874-1922.

Born: Olivia Sofie f. 1873. Utvs. nr. 404. Karen Jensine f. 1876. Utvs. nr. 403. Ole Johan f. ca. 1879, tok over bnr. 12. Petter Andreas f. 1884. Utvs. nr. 407.

Skøyte til Andreas Ottesen i 1874 frå Peter Sivertsen Grebstad for 165 spd.

Sonen

Ole Andreassen Grebstad (f. ca. 1879) g. m. Katinka Knutsdtr. Valderhaug på Valderøy.

Br. 1922-1924.

7 born. Skøyte på bruket frå far sin i 1924. Kår. Ole Andreassen bygde nye hus, både stove og løe, men flytte så til Valderøy. Plassen selde han til

Webjørn Aarhuus frå Ørsta (f. 1877, d. 1945) g. m. Marie Bøen frå Davik (f. 1884, d. 1952).

Br. frå 1924.

Born: Anna f. 1915 g. m. Arne Steinset frå Berle i Nordfjord. Olav f. 1917, skreddar. Kristen f. 1921, har teke over bruket. Webjørn f. 1923 g. m. Oddbjørg Hansdtr. Kleve. Sjå Indre Fauske bnr. 8. Arne f. 1925.

Webjørn Aarhuus var bakarmeister og var m. a. i 13 år på Svalbard. Han var òg med på "Helder"-ekspedisjonen. Elles arbeidde han som bakar hjå ymse kjøpmenn i Sykkylven.

Sonen

Kristen Webjørnsen Aarhuus f. 1921, har no teke over bruket. Han arbeider på fabrikk.

DET NYE ERIKBRUKET, bnr. 13

vart delt frå det gamle Erikbruket bnr. 12 i 1866 med skyld 3 ort 19 skl., revidert 1890 til 1,30 mark. Son til bygselmannen Severin Larsen Grebstad løyste ut dette bruket i 1869 for 40 spd. Det var

Karl Johan Severinen Grebstad (f. 1847, d. 1925) g. 1869 m. Berte Marie Larsdtr. Andestad (f. 1843, d. 1923).

Br. 1869-1904, sidan halve bruket til 1909.

Born: Berte Karoline f. 1869. Uts. nr. 453. Severin Bastian f. 1871 g. på bruket. Anna f. 1873 g. m. Petter E. Lyshol. Sjå Grebstad bnr. 19. Jens Bastian f. 1875. Uts. nr. 455. Ole Johan f. 1879. Uts. nr. 456. Andreas f. 1883. Uts. nr. 454. Lars f. 1877. Uts. nr. 457.

Karl fødte i 1875 i alt 1 unghest og 5 kyr. Sånaden var $\frac{1}{8}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, 2 $\frac{1}{2}$ t. havre og 3 t. poteter.

Sonen

Severin Karlsen Grebstad (f. 1871, d. 1946) g. m. Lovise Pettersdtr. Grebstad frå Myra bnr. 3 (f. 1873, d. 1927). Br. halve garden 1904-1909, sidan heile til 1925.

Born: Berte f. 1905. Petter f. 1902. Uts. nr. 489. Klara og Nikoline tv. d. ung. Johanne f. 1914.

Severin løyste ut først halve garden i 1904 for 1000 kroner, og sidan andre halvparten i 1909 for same pris. Kår til foreldra. Severin hadde vore i Natal ei tid. Uts. nr. 458. Var sidan sjuk.

Dei 3 syskena

Petter Severinsen Grebstad f. 1902 (Uts. 489)

Berte Severinsdtr. Grebstad f. 1905

Johanne Severinsdtr. Grebstad f. 1914
har teke over bruket frå 1925. Dei driv m. a. med jordbær dyrking.

YTSTE KAGHOLEN, bnr. 14.

Utsk. frå bnr. 12 i 1869 med skyld 2 ort 2 skl. Ny skyld 1890 med 0,67 mark. Hans Pedersen Aure selde denne parsellen i 1871 til

Gunder Johannessen Berge frå Norddal (f. 1833, d. 1883) g. 1864 m. *Helge Severinsdtr. Fauske* (Ytre) frå Jensgarden (f. 1832, d. 1901)

Born: *Johan* f. 1864, sat på Kagholen. *Johanne* f. 1867. Utvs. nr.

426. *Hans* f. 1869. Utvs. nr. 428. d. 1952. *Oline* f. 1871. Utvs. nr.

427. Sjå også Aure, Teigane bnr. 14.

Gunder kom som dreng til Aurdal i 1853. Kjøpte dette bruket utan hus for 100 spd., men måtte låne mykje pengar.

Johannes Olsen Berge f. *Stadem* frå Norddalen, far til *Gunder*, budde på Kagholen på sine eldre dagar, og døydde her i 1876, 74 år gamal.

I 1875 fødte *Gunder* i alt 4 kyr og 4 sauer, sånaden var 1 ½ t. havre og 1 ⅞ t. poteter. I 1884 fekk *Gunder* sin verbror, handelsborgar *Karl Martinussen Erstad* f. *Hjellegjerde* og *Hans Hansen Fauske* skøyte på kvar sin halvdel av dette bruket., men enkja *Helge Severinsdtr.* skulle få ha bygselen i 3 år. Ho vart likevel sitjande på Kagholen til ho døydde.

Sonen

Johan Gundersen Grebstad (f. 1864, d. 1930), br. 1901-1930, kjøpte først att den eine halvparten av Kagholen i 1905 for 630 kroner av enkja etter *Karl Martinussen Erstad*, *Inger Johannesdtr.* f. *Berge*, og den andre halvparten i 1906 av *Hans J. Hansen Fauske* for 800 kroner. *Johan* dreiv mykje med krøterhandel og slakting. Han rodde med eigen færing eit par gonger for veka til Ålesund og selde kjøt. Han leverte som oftast til faste kundar, men han stod også på torget. Etter tradisjonen var han godt kjend med dei gamle vermerka, og han kunne fortelje korleis veret vart fleire dagar føreåt.

Broren

Hans Gundersen Grebstad (f. 1869, d. 1952) var ei kort tid i USA. Utvs. nr. 428. Han løyste ut Kagholen i skiftet etter bror sin for 7000 kroner. *Hans* sat som brukar til han døydde. Gåvebrev i 1952 frå han til systerdottersonesonen

Johan Konradsen Hellesylt f. 1945 g. 1966 m. *Arnhild Holm* frå *Vestnes* f. 1945. Han driv traktorkøyring og vegarbeid etc. saman med far sin, *Konrad Hellesylt* f. 1920 g. m. *Judit Røsvik* på *Vigra* f. 1922.

Johan og Arnhild sine born: Hans Gunnar f. 1966. Madly Kristin f. 1967. Janne f. 1968.

LILLEHAUGEN, bnr. 15 (Di'rik-plassen)

Utsk. frå bnr. 12 i 1869 med skyld 1 ort 8 skl. Ny skyld 1890 med 0,43 mark.

Første brukaren her var

Didrik Knutsen Levdal frå Eid i Nordfjord (f. 1817, d. 1893) g. 1842 m. Gjertrud Larsdtr. Navelsaker, d. 40 år gml. i 1861, gift att med Johanne Aslaksdtr. Vinje frå Stordal (f. 1820, d. etter 1891).

Br. 1869-1880.

Didrik var tømmermann. Brukte først Bottolvplassen på Indre Fauske (Sjå gnr. 3 bnr. 4) og budde også ei tid i Ullavika før han kjøpte Lillehaugen av Hans Pedersen Aure i 1871 før 197 spd. I 1875 fôra han 3 kyr og 1 gris, og sådde 1 ¾ t. havre og 1 ⅛ t. poteter.

Didrik og kona Johanne tok kår i 1880 og selde plassen til sonen

Lars Andreas Didriksen Grebstad (f. på Eid 1848, d. 1928) g. 1. g. 1880 m. Hanna Cecilie Berntsdtr. Kurset (f. 1847, d. 1905). Ho skreiv seg for Utgård då ho gifte seg. G. 2. g. m. Jensine Jensdtr. Fauske (Ytre) frå Jensgarden (f. 1847, d. 1939). Ho var enkje etter Knut Andreas Lassesen i Jensgarden.

Br. 1880-1920.

Born i Lars sitt første ektesk.: Lars f. 1881. Utvs. nr. 469. Dina f. 1883 (Fylling, Borgund). Anne f. 1886 (Kiperberg, Volda). Johan f. 1889. Utvs. nr. 466, Johanne f 1891. Utvs. nr. 461.

Lars Didriksen arbeidde ei tid ved Berg Nikkelverk i Senja. Han fekk i 1880 skøyte på bruket for 830 kroner utan hus. Kår til foreldra. Ved sida av å drive bruket arbeidde han som murar.

Sonen

Johan Larsen Grebstad f. 1889 g. 1916 m. Nikoline Jensdtr. Grebstad frå Eliasgarden (f. 1894, d. 1967) fekk skøyte på bruket med hus og nausttomt i 1920. Utvs. nr. 466. Ved sida av arbeidet med bruket har Johan vore snikkar. Han har også drive med treskjering.

KAGHOLEN, bnr. 16.

Utsk. frå bnr. 12 i 1869 med skyld 20 skl. I 1890 ny skyld 0,26 mark. *Elling Johannessen Berge* frå Norddalen, (f. 1823, d. 1912) g. m. Marte Knutsdtr. frå Stordal (f. ca. 1810, d. 1890 (?), gift att m. enkje Pernille Berntsdtr. f. Løvoll i Norddal 1831.

Br. 1869-1909.

Elling kjøpte denne parsellen av Hans Pedersen Aure i 1871 for ca. 157 spd., men han måtte låne pengane, og gjelden vart ikkje så lett å greie. Selde bruket i 1883 til Lars Olsen Grebstad, og vart bygselmann. Fôra i 1875 i alt 2 kyr og 3 sauer, og sånaden var 1 t. havre og 1 ½ t. poteter. Anne Pernille Larsdtr. Grebstad i Severingarden på Grebstad og mannen Peter Johansen selde bruket i 1904 til Ole Pedersen Lande som i 1907 selde til

Karl Johan Jensen Ullavik (sjå Aure bnr. 5) (f. 1879, d. 1967) g. 1917 m. Anna Jensdtr. Grebstad frå Eliasgarden (f. 1889, d. 1961).

Br. 1909-1963.

Born: Jens f. 1918 g. på bruket. Tonny f. 1920 g. 1937 m. Laurits Bendiksen Alnes, reiar og fiskeskipper. Jenny f. 1922 g. m. John Johansen Bruteig, bonde og kjøpm. på Svorta. Erling f. 1925. Fiskar. Sjå bnr. 88. Else f. 1927 g. m. Magne Kolltveit, meieristyrar på Strande-barm. Karl Johan f. 1930 g. m. Johanne Kristiansdtr. Blindheim frå Aurdal. Fiskar. Sjå Grebstad bnr. 77. Inger f. 1933 g. m. Einar Knutsen Alnes. Fiskar.

Karl Jensen og Anna Jensdtr. hadde baa vore i USA. Utvs. nr. 70 og 436. Karl kjøpte Kagholen bnr. 16 i 1907 for 1.250 kroner med hus. Frå 1909 la han kår til morbroren Elling Johannessen Grebstad som tidlegare hadde hatt bygselen. I Karl si brukstid vart bruket utvida med parsellane Lille Kaghol bnr. 36 og Lille Kaghol II bnr. 46, baa utskilde frå Eliasbruket bnr. 7. Karl sette opp nytt løhus og nytt stovehus som han seinare utvida med ei fløy. Han dyrka opp mest heile bruket. Ved sida av gardsdrifta dreiv han også litt slaktararbeid.

Sonen

Jens Karlsen Ullavik f. 1918 g. 1948 m. Ragna Rasmusdtr. Høg-almen frå Oldedalen i Nordfjord, f. 1922.

Br. frå 1963.

Born: Randi Synneve f. 1949. Anna Kristin f. 1953. Norlaug Marta Johanne f. 1957.

Jens Ullavik har gått jordbruksskule og handelsskule. Han arbeidde ei tid på ein storgard i Lier, sidan 11 år ved Sunnmøre Meieri på Stranda, Ragna var meierske i heimbygda, sidan ved Sunnm. Meieri, Stranda. Dei sette opp nytt løhus i 1956. Han har utvida bruket med parsellen Slettebø bnr. 30, utskilt frå Ellinggarden bnr. 8 i 1904 med opphavleg skyld 0,24 mark, Frå 1951 har han drive Fauske Landhandel. Sjå Indre Fauske bnr. 36.

Jens Ullavik var med i fridomskrigen i 1940 (Østerdalen). Medlem

i kommunestyret, skulestyret, forliksrådet. Styremedlem i Sunnmøre Kjøpmannslag.

MYREN, bnr. 17.
Sjå bnr. 3.

KLOKKARBRUKET (HÅKÅBRUKET), bnr. 18.

Bruk C. vart delt i ca. 1660. På den halvparten som seinare vart kalla Håkåbruket eller Klokkebruket, kom

Alf Joensen f. ca. 1632. Brukte 3 mællag frå ca. 1660 til ca. 1681, så i nokre år båe halvpartene av bruk C. att, og sidan berre Klokkebruket til ca. 1703. I 1697 må han legge bot fordi han saman med karar på Eidem og Grebstad nekta å skyssse presten Troels Christensen Krog frå Sykk.kyrkja St. Hans dag.

Sonen

Jan Alfsen Grebstad (f. ca. 1680, d. 1729). Br. 1703-1729. Skattar av 2 mællag som han i 1720 får nya oppatt festebrevet på frå Søren Madsen. I yngre år tente han hjå Jørgen Sjursen Grebstad.

Då Jan døydd i 1729, går bruket visstnok over til

Peder Olsen Grebstad (f. ca. 1702, d. 1755) g. 1. g. 1729 m. Marte Knutsdtr. Aure (f. ca. 1705, d. 1739) g. 2. g. 1740 m. Anna Jakobsdtr.

Br. 1729-1755.

Bygselbrev på 2 mællag i 1729 av Søren Madsen. Det er truleg same Peder'n som i tillegg til det han hadde før, får bygsel på 1 mællag til på Grebstad i 1745. Peder døydd i 1755. Buet hadde 82 rdl. i brutto eige. Gjelden var 24 rdl. Enkja Anna Jakobsdtr. gifte seg opp att med

Guttorm Styrkersen Aure (f. 1731, d. 1768). Dei dreiv bruket til Guttorm døydd. Han var kjend som ein dagande jeger, og skaut m. a. ein ulv i Vikedalsmarkene i 1747.

Son til førnemnde Peder Olsen og Marte Knutsdtr., Ole Pedersen f. 1730, flytte til Sjurgarden bnr. 1, og det vart son til Peder Olsen og Anna Jakobsdtr. som heldt fram på dette bruket. nemleg

Carl Fredrik Pedersen Grebstad (f. 1747, d. 1813) g. m. Anna Pedersdtr. (også kalla Anna Paulsdtr.) død 1814, då 60 år gml.

Br. 1768-1786.

Carl Pedersen fekk bygselbrev i 1768 på 3 mællag av Anne Harboe. Han kjem i 1780 bort i ei lei sak, og det ser ut til at han må gå frå

bruket. I 1801 sit han som husmann på Grebstad, truleg på ein liten plass under Pe-bruket. Men nokre år etter er både Carl og kona komne på "leiken". Ein son Paul vart husmann på Klokke.

Son til Jan Olsen og Guri Olsdtr. i Severingarden bnr. 11 tok no over bruket. Det var

Ole Jansen Grebstad (f. 1756, d. 1822) g. 1787 m. Margrete Olsdtr. Hatlemark (f. 1741, d. 1801).

Br. 1786-ca.1797.

Byggesetel frå Christopher Frimann i 1786 på 2 mællag. I 1793 brann husa hans ned under brannen på Grebstad, og Ole bygde opp att eit gildt stovehus med kjøken og skorstein og med kakkelovn i stova, - og turvande uthus. Dette stod ferdig i 1797. Då Margrete døydde i 1801, var buet fallitt. Ole enda sine dagar på "leiken", men han skulle ha kår av ettermannen sin på bruket

Haagen Ingebrigtsen Emmedal (f. 1764, d. 1820) g. 1794 m. Berte Pedersdtr. Grebstad (f. 1766, d. etter 1835).

Br. 1798-1828.

Haagen Ingebrigtsen kjøpte dette bruket alt i 1793 av Karen Frimann. Det var då på 1 pd. 12 mrk. Dessutan kjøpte han i 1798 av Peder Olsen Strømme (Dogset) 1 mællag for 72 rdl. Peder Olsen hadde kjøpt det av Halsten Iversen Grebstad i 1794. Haagen åtte no såleis 2 pd. 6 mrk., men han var komen i stor gjeld. Då han i 1798 skulle ta over etter bygselmannen Ole Jansen, måtte Haagen selje heile bruket på 2 pd. 6 mrk. til Abraham Holtermann. Bruket vart i 1802 verdsett til 105 rdl. I skiftet etter Haagen i 1821 var buet fallitt. Enkja hadde bruket nokre år, og så overtok etter kvart sonen

Peter Haagensen Grebstad (f. 1801, d. 1872) g. 1. g. m. ?, g. 2. g. 1852 m. Johanne Jørgensdtr. Eidem (f. på Berget 1801, d. 1857). Ho var enkje etter Nils Olsen Eidem i Åmundgarden. Peter Haagensen gifte seg 3. g. 1860 m. Anne Ingeborg Larsdtr. Eidem frå Berget (f. 1817, d. 1907). Ho var enkje etter Lars Nilsen Skotshals f. Flydal.

Br. 1828-1847.

Barn: Siri f. ca. 1856 g. på Jarnes.

Peter er nemnd som brukar frå 1828, men han fekk først bygselbrev i 1830 etter eigaren Nils Larsen Aure som då var død. Nils Larsen hadde fått gåvebrev på dette bruket i 1814 frå far sin, Lars Nilsen Aurdal, som hadde kjøpt bruket i 1806 for 130 rdl. av Nils Wind som på si side hadde fått hand om bruket frå Abraham Holtermann.

Den gamle skylda vart i 1838 revidert frå 2 pd. 6 mrk. til 1 dlr.

4 ort 10 skl. Sånaden var i 1845 på ½ t. bygg, 1 ½ t. bl.korn, 2 ¼ t. havre og 1 ¼ t. poteter. Bruket vart i denne tida kalla Håkå-garden etter føremannen Haagen. Peter Haagensen sa opp bygselen alt i 1847, men han vart buande i gamlestova, Håkå-stova, i gamletunet saman med kona si og dottera. I stova i den andre enden av huset budde Nils Hoversen (f. 1801, d. 1873) g. 1849 m. Maren Petrine Olsdtr. Aurdal d. 1864. Nils var leigesoldat. I 1851 kjøpte han den gamle kakk elomnstova for 16 spd. og fekk feste på ei hustomt. Peter Haagensen fekk feste eit par små jordlappar under Håkå-bruket i 1860/61.

Håkå-bruket var elles no gått over til

Peter Elias Pedersen Løvull (f. 1816, d. i Volda) g. 1847 m. Eline Karoline Joachimsdtr. Løkke (f. i Borgund 1828, d. i Volda). Mor til Karoline, Tøri Hoversdtr. Grebstad, var frå Kagholen.

Br. 1847-1851.

Peter Elias fekk bygselsetel frå Carolus Nilsen Måseide, son til Nils Larsen Aure, i 1847. I 1851 kjøpte han bruket for 250 spd., men alt same året selde han til ettermannen sin og flytte med kona si, Karoline, til Volda. I unge år hadde ho gått på jordmorskule i Oslo, og i 1853 vart Karoline tilsett som jordmor i Volda, den første utdana jordmora dei hadde hatt. (Sjå Sunnm. hist. tidsskr. 1946/47 s. 85, Per Mork si sogebok om Morkabygda, og bladet "Møre" febr. 1962.)

Etter Peter Elias kom

Carl Severin Petersen Strømme (f. 1815 på Ørskog, d. 1901) g. 1854 m. Helene Severine Petersdtr. Hjelle (f. 1830, d. 1898).

Br. 1851-1889.

Born: Petter f. 1854 g. på garden. Lovise Petrine Nikoline f. 1856. Caroline f. 1858. Laurentze Oline f/d 1858 Laurentze Oline f/d 1859 Karl Fredrik Severin f. 1865. Sjå Aure bnr. 77. Ludvik Tomas f. 1869 g. på Brudevoll, Larsgarden. Døfødd gut 1872 Anne Marie f. 1874 g. på Indre Fauske bnr. 19.

Carl Petersen var son til klokkar Peter Olaus Strømme på Ørskog men ætta frå Sykkylven. Carl vart klokkar og lærar i Sykkylven, og kjøpte Håkåbruket i 1851 av Peter Elias Pedersen Løvull for 320 spd. I 1862 vart det fråskylddelt ein plass Haugen bnr. 19 frå dette bruket. Resten av bruket var i 1865 på 20 mål dyrka åker og eng, og 67 mål naturleg england. Sånaden var ⅛ t. bygg, 3 t. havre 3 t. bl.korn og 2 t. poteter. Av dette avla dei 1 t. bygg, 17 t. havre, 16 t. bl.korn og 12 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 6 storfe og 10 småfe. I ei anna oppgåve over buskapen i denne tida heiter det at dei fôra 1 hest, 8 kyr, 4 ungdyr, 10 sauer og 2 griser. Av storfeet var det 2 fôr-kyr. Kårkona, Anne Larsdtr., enkja etter Petter Haagensen, åtte 1 ku og 2

sauer. Carl Strømme flytte ut or gamletunet og sette opp nye hus. Garden vart heretter kalla Klokkargarden.

Han var også flink med hendene sine, både som snikkar og smed. Laga m. a. ei klokke i smia si. Klokka har vore i bruk mest til denne tid.

Kår frå sonen

Petter Andreas Bastian Carlsen Grebstad (f. 1854, d. 1947) g. 1888 m. Anna Tor-stensdtr. Hundeide (f. 1865, d. 1956).

Br. 1889-1926.

Born: Anne Johanne f. 1891 g. m. Ole Berntsen Grebstad i Myrane bnr. 6. Petter Thomas f. 1892 d 1972 Utvs. nr. 487. Helene Klara Olivia f. 1899. Utvs. nr. 481. Jens Johan f. 1901 g. på bruket. Alfred Olaus f. 1909 g. på bruket.

Petter Karlsen fekk skøyte på Klokkargarden i 1889 for 3.200 kroner. I 1890 var skylda på dette bruket 1 dlr. 3 ort og 21 skl. som vart revidert til 2,98 mark. Petter Karlsen dreiv bruket godt fram. I 1926 gav han skøyte på bruket til to av sønene sine, Alfred Olaus og

Jens Pettersen Grebstad (f. 1901, d. 1946) g. 1. g. m. Ragna Trondstad frå Sunnylvn (f. 1897, d. 1942) g. 2. g. m. Haldis Kjølset frå Isfjorden f. 1917.

Born i 2. ektesk.: Anne Marie, f 1946 d. 1948.

Br. halve garden 1926-1946.

Jens og broren Alfred (sjå nedafor) dreiv Klokkargarden i lag framover til 1937. Då vart bruket delt. Jens tok over halvparten og husa, og dreiv parten sin så lenge han levde. Seinare hadde enkja det nokre år til ho selde til

Petter Olsen Grebstad frå Myrane bnr. 6 f. 1919 g. 1951 m. Karen Helle frå Haram f. 1920 Br. 1949-1955. Han fekk skøyte i 1949 frå Haldis Grebstad. Petter kjøpte seinare ei tomt under bnr. 6 og flytte. Sjå Grebstad bnr. 79.

Etter ei rettsleg avgjerd i 1955 gjekk det slik at denne halvparten av bruket gjekk over til den avlidne Jens Pettersen sin bror som frå før hadde hatt den andre halvparten, nemleg

Alfred Pettersen Strømme (f. 1909) g. 1937 m. Petra Larsdtr. Haugset frå Pålsgarden (f. 1910).

Br. halve garden 1926-1955, etter den tid heile bruket.

Born: Petter f. 1938 g. 1958 m. Kari Kaldhuseter (f 1939) frå Emblem. Inger (f. 1942) g. 1965 m. Ivar Yksnøy (f 1939) frå Eiksund i Ulstein, Sjå. Grebstad bnr. 89.

Alfred og broren Jens dreiv garden i lag etter skøyte frå 1926 fram

til 1937. Då vart bruket delt. Alfred sin part fekk bnr. 44. Han sette opp stovehus her, men som nemnt løyste han i 1955 ut også den andre halvparten. Han selde nyehuset og flytte attende til Klokkarhusa som han moderniserte og bygde om. Ved sida av gardsarbeidet har Alfred Strømme drive snikkararbeid hjå B. R. Tynes frå 1932. I 1962 sende fabrikk eigaren han til Ryad, hovudstaden i Saudi-Arabia, for å montere møblar som B. R. Tynes hadde laga til eit slott som prins Kaled, son til kong Saud, skulle ha. Etter velgjort arbeid fekk han i gåve fra kong Saud m. a. ein arabarklednad og ein 22 karats gullslegen dolk. I åra 1928-1932 var Alfred Strømme fangstmann i Nordishavet. Var med ishavsskuta "Sel" då ho i 1931 vart teken av russarane, og vart først etter mange og spanande tilburdar gjeven fri att.

HAUGEN, bnr. 19 + (bnr. 26, 32, 50).

Haugen bnr. 19, også kalla Sjurhaugen, vart utsk. frå Klokkarbruket bnr. 18 i 1862 med skyld 13 skl. Ny skyld 1890 med 0,19 mark. Haugen bnr. 26 utsk. frå Sjurbruket bnr. 1 i 1903 med skyld 0,03 mark. Nordsletten bnr. 32 utsk. frå Ellingbruket bnr. 8 i 1906 med skyld 0,28 mark. Skogtun bnr. 50 er ein parsell under bnr. 32 med skyld 0,04 mark.

Jørgen Larsen Eidem frå Berget bnr. 4 (f. 1833, d. 1909) g. 1862 m. *Nikoline Jensdtr. Fauskehagen* frå Persplassen bnr. 10 på Indre Fauske (f. 1832, d. 1912).

Br. 1862-1902.

Born: Jens f. 1861 g. m. Anne Henningsdtr. Strømme. Sjå Grebstad bnr. 4. Lars f. 1864 g. m. Lovise Larsdtr. Gudmundset. Sjå Grebstad bnr. 5. Johan f. 1866. Utvs. nr. 452. Marie f. 1869. Utvs. nr. 451. Jensine Petrine f. 1871. Ingeborg Anna f. 1878.

Jørgen Larsen kjøpte Haugen (bnr. 19) i 1862 av Carl Strømme i Klokkargarden for 112 spd. I 1864 var bruket på 1 ½ mål dyrka åker og eng, og 8 mål naturleg england. Han hadde då 1 ku. I 1875 var buskapen 2 kyr og 2 ungdyr. Sånaden var 2 t. havre og ¾ t. poteter. Jørgen sette opp hus på plassen.

Jørgen, eller "Itle-Jørgen" som han vart kalla, selde bruket i 1902

Petter Edvardsen Lyshol frå Øvsthusa bnr. 1 (f. 1872, d. 1950) g. m. *Ingeborg Anna Karlsdtr. Grebstad* frå Eriksgarden bnr. 13 (f. 1873, d. 1941).

Br. 1902-1942.

Born: Edvin f. 1902, prost. busett Bjorelvnes. Karl f. 1903. Utvs.

Parti frå øvre delen av Grebstad. Om lag midt på biletet ser vi Sjurhaugen med tunet Haugen, bnr. 19. Nærare til høgre er bnr. 38, og lengst til høgre bnr. 77. Til venstre på biletet ser vi bnr. 69.

nr. 724. Olav f. 1905. Utvs.nr. 725. Bjarne f. 1907. Sjø Grebstad bnr. 49. Karoline f. 1908 g. m. Karl Eidem. Bur på Kjemphol bnr. 7. Peder f. 1914. Tok over bruket.

Petter hadde vore i Afrika (Utv. nr. 718) før han i 1902 kjøpte dette bruket for 2000 kroner. Same året kjøpte han eit stykke av Lars Thomassen Grebstad i Sjurgarden attåt (Haugen bnr. 26). På denne parsellen bygde han nye hus. Materialen i gamle-stova vart delv. nytta til løhuset på den nye parsellen. I 1909 kjøpte han vidare attåt ein parsell frå Ellingbruket bnr. 8, Nordsletten, som fekk bnr. 32. for 1000 kroner, av Bernt Olsen Grebstad.

Petter Lyshol var også to gonger i USA. Ved sida av gardsdrifta dreiv han snikkar- og bygningsarbeid.

Dottera

Karoline Pettersdtr. Lyshol (f. 1908) fekk skøyte på denne eigedomen frå far sin i 1942 og sat som brukar til 1950 då ho gifte seg med Karl Karolussen Eidem på Kjemphol og flytte dit. (Kjemphol bnr. 7)

Bror hennar tok over Haugen og Nordsletten. Det var

Peder Pettersen Lyshol f. 1914 g. 1938 m. Perdy Pettersen frå Hareid f. 1917.

Br. frå 1950.

Skøyte i 1950. Fotograf på Aure. Sjå Aure bnr. 112. Egedomen vart i 1956 førd over på dei to borna deira. *Skjold Pedersen Lyshol* f. 1944 g. 1963 m. Kirsti Bjørke frå Hjørundfjord f. 1944. Han er fotograf på Aure (bnr. 112). Born: Heidi f. 1963. Per Sindre f. 1965. Bengt f. 1968. *Eva Pedersdr. Lyshol* f. 1952. Sjå Aure bnr. 112.

LITTLE-PETTERBRUKET eller BASTIANBRUKET. bnr. 20.

Som nemnt hadde Lars Torkildsen i Gammelgården .bnr. 9 sonen

Sjur Larsen Grebstad (f. ca. 1701, d. 1742) g. 1735 m. Guri Jansdr. Velle (f. ca. 1705, d. 1765). Det kan sjå ut til at Sjur tok over ein del av bruket, 2 mællag, i 1735 då far hans vart enkjemann. Sjur hadde borna Jan f. 1737 (sjå Eidem bnr. 8) og Brit. I 1742 døydde Sjur, og Guri gifte seg opp att i 1744 med

Rasmus Olsen Brunstad (f. ca. 1718, d. 1788) g. 2. g. 1765 m. Magnhild Jansdr. Eidem frå bnr. 8 (?) (f. 1731, d. 1783)

Br. 1743-1783.

Rasmus fekk bygselbrev på 2 mællag av Anne Harboe i 1743. Han er nemnd som Lagrettemann.

Sonen

Lars Rasmussen Grebstad (f. 1766, d. 1813) g. 1786 m. Marte Andersdr. Svindset (f. ca. 1756, d. 1821).

Br. 1785-1814.

Lars fekk bygselsetel i 1785 frå Claus Frimann på Christopher Frimanns vegne på 2 mællag. I 1793 brann Grebstad ned med mest alle sine hus. Den aldrande grannen, Jan Tormodsen, gav då frå seg bygselen sin, og Lars Rasmussen fekk tillagt 1 mællag av Jan sitt bruk, slik at bruket til Lars vart på 3 mællag. Same året selde Frimann-familien dette bruket til Lars Nilsen Aurdal. Lars Rasmussen gjekk i gang med å bygge opp att husa og søkte saman med dei andre oppsitjarane på Grebstad kongen om skattefridom så lenge attreisingsarbeidet varde. I 1797 var nyehusa ferdige, og Lars kunne flytte inn i den nye røykstova si. Ved marimessetid i 1804 var Lars og eldste sonen hans, Ole som var 17 år, komne ut på Fauskevika for å hente rekved til brensel. På heimvegen fylte ein sterk kastevind båten deira med sjø. Båten kantra. Far og son kom seg opp på kvelvet, men båten kantra på nytt. Dette tok seg opp att tre gonger. Siste gongen båten gjekk rundt, drukna Ole, men Lars vart berga av Jakob Larsen Aursnes. Lars var medvits-

laus då Jakob fekk tak i han, og han kom til seg sjølv først lenge etter at han var komen i hus.

Lars Rasmussen sat trangt i det økonomisk. Ved skiftet etter han i 1813 synte buet ei brutto eige på 86 rdl. og ein gjeld på 76 rdl. Då enkja hans døydde i 1821, “fantes ei det allerringeste som kunne komme under registrering.”

Sonen

Nils Andreas Larsen Grebstad (f. 1792, d. 1837) g. 1814 m. Marte Oline Sjursdtr. Nakkegerde (f. 1791, d. 1873).

Br. 1814-1841.

Nils fekk bygselsetel i 1814 frå Lars Nilsen Aurdal på 2 pd. 6 mrk. Kår til Nils si mor, Marte Andersdtr. Medan Nils sat med bruket var det jordskifte av innmarka på Grebstad. (1830). I 1838 vart den gamle skylda, 2 pd. 6 mrk., revidert til 1 dlr. 4 ort. Bruket hadde no skift eigar. I 1825 let Nils Larsen Aurdal dette bruket gå over til versonen Tore Olsen Hundeide for 70 spd., og Tore selde i 1835 til sin verson, Knut Olsen Stave, for 150 spd.

Nils Larsen Grebstad sat i trange økonomiske kår. Då han døydde i 1837, synte buet hans ei brutto eige på 11 rdl., og gjelden var 4 rdl. Enkja Marte Oline sat nokre år med garden, men i 1841 fekk ho kår av Knut Olsen Stave, og gifte seg i 1842 opp att med enkjemann Rasmus Iversen Hove som døydde i 1860, 84 ½ år gamal. (Han var son til Iver Arnesen Storstein i Sunnylvn).

Bygselen gjekk no over til

Peter Carl Salmundsen (f. 1809, d. 1890) son til Salmund Petersen Aure. Peter voks opp hjå mor si, Olave Eilingsdtr. Kjemphol. Han gifte seg 1840 med Berte Marie Tormodsdtr. Grebstad frå Eliasgarden bnr. 7 (f. 1810, d. 1874).

Br. 1841-1873.

Born: Thomas Carolus f. 1841. Ole Martinus f. 1842. Tornasine Guri Petrine f. 1845 g. m. gruvearbeidar Olaf Torsen Svärd frå Jemtland. Olave Susanne Marte f. 1848. Oline Severine f. 1849. Ole Elias Carolus f. 1853. Utvs. nr. 485.

Peter Carl fekk bygselsetel i 1841 av Knut Olsen Stave. Bruket var i 1865 på 28 mål dyrka åker og eng, og 75 mål naturleg england. Buskapen var 1 hest, 7 kyr, 8 sauer og 3 geiter. Sånaden ½t. bygg, 3 t. bl.korn, 3 t.havre og 2 t. poteter. Avlinga 1 t. bygg, 16 t. bl. korn, 17 t. havre og 12 t. poteter. Peter Carl enda sine dagar på legd. Han gjekk med skeiv fot og var noko vanfør. Etter tradisjonen var han “veldig til å synge”.

Tunet i Litle-Pettergarden eller Bastiangarden. Det er bygt ny stove på bruket, men gamlestova er framleis eit minne om byggestilen på Grebstad i 1880-åra og tida framover.

BRUKET VERT DELT

I 1873 vert bruket delt i 5 parsellar som alle vert selde. Det er bnr. 21, 22, 23 og dessuten plassen Nygjerdet som vart slege saman med den vesle resten som var att etter det *gamle* Erikbruket då det vart delt i 1869, bnr. 12.

Det som var att av Peter Carl Salmundsen sitt bruk, d.v.s. den femte og største delen, fekk ei skyld på 4 ort og vart kalla *Litle-Petter-bruket*. Denne delen selde Knut Olsen Stave i 1873 til Lars Olsen Grebstad i Severingarden bnr. 11. Han gav Peter Salmundsen og kona kår og dreiv ei tid båe gardane. Lars betalte 400 spd. for Litle-Petterbruket. Men i 1880 selde han bruket med atterhald om eit kårstykke, og kjøparen var

Bastian Jakobsen Hole (f. 1843, d. 1933) g. m. Lovise Larsdtr. Brudevoll (f. 1852, d. 1943).

Born:

Severin f. 1873. Utvs. nr. 411. Anne Jensine f. 1876 g. m. Karolius Blindheim (bnr. 19). Jensine Marie f. 1878. Hans Bastian f. 1882. Utvs. nr. 408. Laura Jakobine f. 1885 g. m. Andreas Furset. Aure bnr. 34. Johan Lauritz f. 1889. Karl Johan f. 1894.

Bastian var snikkar og budde på Brudevoll ei tid før han kom til

Grebstad og kjøpte Litle-Petterbruket i 1880 for 2.400 kroner. Etter jordskiftet av innmarka på Grebstad vart bruket kalla opp att etter eigaren og fekk namnet Bastiangarden.

Bastian og Lovise selde bruket med halvparten av naust og nausttomt i 1929 til

Johan Andreassen Grebstad (f. 1895). Sjå bnr. 22. G. 1918 m. Inga Hansdtr. Fauske (f. på Vigra 1897, d. 1968).

Br. frå 1929.

Born: Aslaug f. 1920 g. m. Einar Espe frå Volda, distriktssjef i trygdeselskap, busett Sykkylven. Herlaug f. 1922 g. m. Øystein Eliassen, likningssjef i Sykkylven. Irene f. 1933 g. m. Leiv Drotninghaug, verkstadeigar på Straume, bnr. 11.

Johan Andreassen reiste til USA i 1924. Utvs. nr. 406. Då han kom heim i 1929, kjøpte han Bastianbruket for 11.500 kroner. Han dyrka opp resten av garden, utvida løa i 1934 og la nytt tak, bygde nytt stovehus i 1958. Tømmeret var delvis frå eigen skog. Nytt sel på sætra i 1947. Hadde med personbil heim frå USA, og dreiv drosjekøyring i Sykk. 1930-40. Inga Hansdtr. var kjend for å kunne gi hjelp med bein som hadde gått av led.

HOLEN, bnr. 21.

Utskild frå Litle-Petter bruket bnr. 20 i 1873 med skyld 2 ort og 10 skl. Ny skyld i 1890 med 0,84 mark.

Første brukaren her var

Petter Eliassen Løvoll (f. Klock 1826) g. m. Anne Marte Pedersdtr. Ringstad frå Stranda f. 1820. Br. 1860-1883.

Born: Lovise Karoline f. 1851. Lars Elias f. 1854. Var i 1875 på Vedde, tok seinare over plassen. Petter f. 1859. Nikolai f. 1861 "Gylja-Nikolai". Karl f. 1864.

Petter Johannes Eliassen pakta først eit bruk på Løvoll, men fekk i 1860 husmannssetel på denne parsellen frå Knut Olsen Stave som åtte Litle-Petterbruket. I 1873 kjøpte Petter Eliassen plassen av Knut Stave for 225 spd. utan hus. Det var Hans Pedersen Aure som åtte dei. I 1865 fødde Petter 2 kyr og 5 sauer. Sånaden var 1 ½ t. havre og 2 t. poteter. I 1875 hadde buskapen auka til 4 kyr, 1 ungdyr, 2 sauer og 1 gris.

Petter Eliassen selde plassen sin i 1879 til Lars Olsen Andestad for 912 kroner med atterhald om m. a. fri bygsel og halvparten av husa. Kort etter bygsla son til Petter denne plassen. Det var

Lars Elias Pettersen Grebstad f. 1854 g. 1878 m. Marte Petrine Johansdtr. Fausa (Stige) f. 1851. Br. 1883-1885. Men det ser ut til at han fekk vanskar med å greie seg, eller han fann noko betre. Han og broren Jens Petter drog til Trondheim der dei dreiv jarnbaneverkstad.

Bygselen gjekk over til

Karl Andreas Pedersen Gjerde frå Norddalen (f. 1847, d. 1927) g. m. Marte Rasmusdtr. Homlong frå Geiranger (f. ca. 1854, d. ca. 1937) Br. 1885-1926.

Bygselbrev frå Lars Olsen Andestad i 1883. Karl Pedersen kjøpte ei brakke etter Ålesundsbrannen, reiv ned gamlestova og bygde opp att større hus på bruket. Ved sida av å drive plassen var Karl steinarbeidar. Elles var han ein habil kjøkemeister. I yngre år handla han også med huder og skinn, særleg i Finnmark. Karl trekte også tenner på folk som trong slik hjelp. I dagleg tale vart han kalla Plasse-Karl.

Eigaren av plassen, Lars Olsen Andestad, døydde i 1925. Frå buet etter han vart det i 1926 gitt heimelsbrev på denne plassen til

Anton Andreassen Grebstad frå Myren bnr. 22, f. 1897. Utvs. nr. 405. Anton var i USA, og slektfolk til Marte Rasmusdtr. ville no prøve å oreigne Holen. Spørsmålet vart om Anton Andreassen sjølv kunne kome heim att busetje seg på eigedommen og drive han på for-svarleg måte i så lang tid som er turvande for å oppnå 5 års fast opphald i kommunen. I 1938 lova Anton å ta over bruket innan 1 år, men heimreisa vart det likevel ikkje noko av. I 1939 selde han bruket til systersonen

Karsten Pedersen Solnes f. 1918 i Sykkylven, son til Peder Nilsen Solnes og Josefine Andreasdtr. f. Grebstad på bnr. 22. Karsten Pedersen vart gift 1943 m. Judith Pettersdtr. Midtlid frå Skodje f. 1912.

Born: Astrid f. 1944 g. 1965 m. Jon Sverre Skogen f. i Gloppen i 1941. Jofrid f. 1946.

Skøyte på Holen i 1939 for 10.000 kroner. Bruket var mykje myrlendt. Karsten Solnes har grøfta ut mest heile bruket. ca. 22 mål, og brote opp ca. 9 mål nyland. Grave ut kjellaren, støypt nye murar under stovehuset, utvida det og modernisert det. Har også bygt ny løe, nytt sel på sætra og garasje. Under siste krigen dreiv han fiske. Har no bygningsarbeid ved sida av gardsdrifta. Ei tid feiar i Sykkylven, Postbod 1942-1947 strekninga Ørsnes-Grebstad-Andestad-Aurdal.

MYREN, bnr. 22.

Utskild frå Litle-Petterbruket bnr. 20 i 1873 med skyld 1 ort og 6 skl.

Ny skyld 1890 med 0,43 mark.

Lærer Johan Andreassen Grebstad (sjå. bnr. 35) kjøpte i 1873 dette plassemet av Knut Olsen Stave for 200 spd. og kår til bygselmannen på Litle-Petterbruket. Petter Salmundsen og kona. Johan Andreassen sette opp løe på Myren og gav seinare plassen over til sonen

Andreas Johansen Grebstad (f. 1863, d. 1939) g. m. Karoline Jakobsdtr. Slettebakk frå Skodje (f. 1861, d. 1952).

Br. 1880-åra-1939.

Born: Hanna f. 1886 g. m. Ole S. Nørve, Ålesund. Jakobine f. 1887. Utvs. nr. 402. Josefine f. 1891 g. m. Peder Nilsen Solnes. Utvs. nr. 505. Tomasine f. 1893 g. m. Jørgen Svindset. Johan f. 1895. Utvs. nr. 406. Sjø Litle-Petterbruket. Grebstad bnr. 20. Anton f. 1897. Utvs. nr. 405. Sjø Grebstad bnr. 21, Joakime f. 1898 g. m. Marius Andestad, bnr. 4. Inga f. ca. 1901 g. m. Jon Målo frå Bud, busett i Ålesund. Laura f. 1903 g. m. Leif Kleiven. Utvs. nr. 415, 499.

Andreas Johansen fekk skøyte frå far sin i 1893. Kår til foreldra når dei ynskte det. Andreas dyrka opp alt som var dyrkande på plassen, ca. 17-18 mål. Elles dreiv han bygningsarbeid om somrane og silde- og torskefiske om vintrane. Enkja Karoline Jakobsdtr. selde bruket i 1939 til versonen

Leif Kleiven frå Ørskog f. 1913 g. m. Laura Andreasdtr. Grebstad f. 1903-Br. 1939-1951.

Born: Harald f. 1939. Utvs. nr. 501. Dagny f. 1943. Utvs. nr. 500.

Leif Kleiven grov ut kjellaren, støypte nye raurar, utvida stovehuset og moderniserte alt frå kjellar til loft. På sætra bygde han nytt sel. Ved sida av arbeidet med plassen var han møbeltapetserar. Bygde eigen verkstad, men flytte så i 1951 med heile familien til New Zealand. Utvs. nr. 499 og 415. Plassen selde han i 1955 til

Ludvik Petersen Riksheim f. 1923 (son til Laurs Grebstad og Peter Luviksen Riksheim (sidan Blindheim)) g. 1953 m. Johanne Johansdtr. Aurdal frå Stølen på Kjemphol f. 1923.

Born: Lars Einar f. 1956. Jan f. 1961.

Ludvik Riksheim betalte 14.000 kroner for plassen. Ved sida av arbeidet med bruket er han sjåfør i Stranda og Sykkylven Billag.

FLÅTEN (FLØTEN), bnr. 23.

Opphavleg to parsellar, bnr. 23 og bnr. 27 som i 1918 vart slegne saman til eitt bruk med bnr. 23.

Bnr. 23 vart utskilt frå Litle-Petterbruket i 1773 med skyld 1 ort og 4 skl. Ny skyld 1890 med 0,41 mark. Bnr. 27 vart utskilt frå Klokkebruket i 1903 med skyld 0,20 mark. Eigaren av Litle-Petterbruket. Knut Olsen Stave, selde i 1873 ein parsell til husmannen på Storereit under Pebruket

Hans Karl Jørgensen Løvoll på Grebstad g. m. Ingeborg Pettersdtr. Aure. Sjø husmannspl. under Pebruket på Grebstad bnr. 10.

Br. 1873-1909.

Hans Karl dreiv denne parsellen saman med plassen på Pebruket. I 1875 Fôra han i alt 6 kyr. Av desse åtte Hans Karl 2 kyr, og gamlemannen på Storereit. Severin Johnsen, åtte ei ku. Resten var fôringsdyr som andre åtte. Sånad ½ t. havre, 4 t. bl.korn og ¾ t. poteter. Dotter til Ingeborg - og mannen hennar tok over plassen. Det var

Hans Jakob Olsen Haugset frå Bøen bnr. 4 (f. 1862, d. 1929) g. m. Olme Henningsdtr. Strømme (f. 1855, d. 1935).

Br. 1809-1917.

Born: Henriette f. 1887. Utvs. nr. 432. Kristine f. 1890 g. på bruket.

Hans Jakob Olsen og Oline tente i lag i Pihlgarden på Aure, og der drog dei seg ihop, fortelst det. Dei fekk seg først eit urudt jordstykke under Klokkegarden bnr. 18 og her sette dei bu. Her var så mykje skog at dei kunne ikkje sjå til næraste granne. Men dei rudde og grov, veita og dyrka. I 1909 kjøpte Hans Jakob plassen som Hans Karl Jørgensen og Ingeborg hadde hatt (bnr. 23) for 800 kroner. Same året kjøpte han Klokkestykket. som hadde fått bnr. 27, for 482 kroner. Han hadde også kjøpt plassen far hans hadde bygsla på Haugset, Bøen bnr. 4 (1905). Hans Jakob dreiv alle desse tre plassane. Sette opp både stovehus og løhus. Han og kona fostra også opp ein gut frå Ålesund, Oluf Strømsheim, som var berre 6 veker då han kom til Grebstad. Sameleis tok dei til seg mødrene sine som bae levde til dei vart over 90 år.

Versonen

Thomas Pettersen Aurdal frå Nilsgarden bnr. 1 (f. 1888, d. 1954) g. 1916 m. Kristine Hansdtr. Grebstad (f. 1890, d. 1961).

Br. 1917-1954.

Born: Harald f. 1918 g. 1944 m. Anna Ulvestad frå Vatne. Sjø Grebstad bnr. 67. Olaus Ingrid f. 1921 g. på bruket.

Thomas hadde yore i USA. Utvs. nr. 39. Han fekk skøyte på bnr. 23 og 27 i 1917. Kår. Året etter vart bruka slegne saman til eitt med bnr. 23. Thomas dreiv også Bøen bnr. 4 på Haugset og køyrde fôret til Grebstad. Han bygde på stovehuset i 1925. Ei tid hadde han sylvrev.

Han dreiv elles murararbeid. Om vintrane var han på fiske i Borgund-fjorden.

Versonen

Syvert Andreassen Viddal frå Hjørundfjord f. 1910 g. 1952 m. Olaug Ingrid Thomasdtr. Aurdal f. 1921.

Br. frå 1954.

Barn: Kari Petrine f. 1953. Syvert Viddal fekk skøyte på bruket i 1954. Kår. Olaug var samaritt. Syvert hadde tidlegare drive selfangst i Nordishavet. Ved sida av å drive bruket arbeider han no som møbel-snikkar. Bruket vert i dagleg tale kalla Hans-Jakob-garden.

GREBSTADGJERDE bnr. 24.

Ole Pedersen, d. 1752, 104 år gml., fekk bygselbrev frå Christian Smith i 1699 på 1 mællag. Det er mogeleg at Ole hadde hatt Eliasbruket nokre år før han vart plassemann.

Etter Ole kom

Jetmund Styrkensen Grebstadgjerde frå Lande (f. ca. 1710, d. 1759) g. m. Marte Ingebrigtsdtr. (f. ca. 1709, d. 1780). Br. 1742-1759.

Jetmund som var son til Styrker Iversen Lande, fekk bygselsetel på 1 mællag i 1742 av "Søren Madsen i levende live udgivet". Enkja Marte Ingebrigtsdtr. gifte seg i 1760 opp att med

Hallstein Iversen Tøsseeide som var son til Iver Størkensen Nedre Skodje. Etter folketeljinga i 1801 var han 78 år gml., men oppgitt å vere 102 år gml. då han døydde i 1816. Hallstein g. 2. g. m. Malene Rasmusdtr., d. 1809, 60 år gml.

Br. 1759-1800.

Bygselsetel i 1759 på 1 mællag i Grebstadgjerde frå Anne Harboe. I 1789 fekk han bygselsetel av Claus Frimann på 1 mællag til. Desse to mællaga kjøpte så Hallstein i 1794 av den dåverande eigaren, hospitalpresten Mikal Sund Tuchsén, for 144 rdl. Eit par månader seinare selde Hallstein det eine mællaget, truleg det han bygsla sist, til Peder Olsen Dogset Strømme som atter selde til Haagen Ingebrigtsen Grebstad på Klockkargarden for 72 rdl. i 1798. Hallstein sat såleis att med 1 mællag. Han måtte ut med ei bot i 1767 for slagsmål med Lars Pedersen Myrset. Seinare er Hallstein nemnd som takstmann. I 1800 går han over på kår og sel Grebstadgjerde til

Jens Larsen Grebstad (f. 1766, d. 1830) g. 1802 m. Berte Arnesdtr. Eidem frå Jenshaugen bnr. 6 (f. 1775, d. 1867). Br. 1800-1830.

Jens Larsen var son til Lars Jensen og Guri Ivarsdr. i Ellinggarden på Grebstad bnr. 8. Berte var syster til Knut Arnesen i Severingarden. Jens Larsen kom først som dreng til Grebstadgjerdet som han så kjøpte av Hallstein i 1800 for 92 rdl. Jens er nemnd som vitne i saka mot Lars Nilsen Aurdal i 1810. Det var enkja Berte Arnesdr. som møtte i jordskiftet på Grebstad i 1830. Av åkerlandet sitt hadde ho noko i sameige med dei andre oppsitjarane på garden, men ho hadde også ein åker som låg innafor plassen sine gamle grenser og nær husa hennar i Grebstadgjerdet. Berte gifte seg opp att i 1831 med

Tosten Hansen Ekornes (f. 1791, d. 1874) g. 2. g. 1868 m. enkje Anne *Karoline* Rasmusdr. Grebstad (Erikgarden) (f. Lyshol 1806, d. 1890) Tosten var skolehaldar, og han vart buande i Grebstadgjerde. Det ser likevel ikkje ut til at han sjølv brukte plassen. Han og Berte gjekk over på kår alt i 1831 og bygsla plassen bort til

Jetmund Jensen Åsen (f. 1798, d. 1880) g. 1832 m. Marte Larsdr. Strømme frå Larsgarden bnr. 3 (f. 1797, d. etter 1880). Br. 1831-1840. Bygselsetel frå Tosten Hansen til Jetmund Jensen på 1 mællag i 1831. Den gamle skylda vart i 1838 endra til 3 ort og 7 skl. Jetmund flytte til Straume ca. 1840 og tok plassen Reiten bnr. 5, også kalla Jetmundplassen.

Til Grebstadgjerde kom

Knut Andreas Knutsen Aure (f. på Svindset 1793, d. 1865) g. Berte Petrine Pedersdr. Aure frå Jangarden f. 1796.

Br. 1840-1865.

Knut Andreas hadde hatt ein plass på Aure før han flytte til Grebstad. Han fekk bygselbrev i 1840 frå Tosten Hansen Grebstadgjerde på 18 mrk. Sånaden på plassen i 1845 var $\frac{1}{8}$ t. bygg, $\frac{1}{2}$ t. bl.korn, 1 t. havre og 1 $\frac{1}{2}$ t. poteter. Buskapen var 3 kyr og 6 sauer.

Etter Knut Andreas kom

Lars Bernt Pedersen Grebstad frå Pegarden bnr. 10 (f. 1838, d. 1932) g. 1863 m. Anne Eline Johannesdr. Tu (f. 1834, d. 1916).

Br. 1865-1896.

Born: Peter f. 1863. Utvs. nr. 470. Tore f. 1865. Utvs. nr. 473. Anna f. 1868. Utvs. nr. 460. Johan f. 1873. Tommasine f. 1876. Utvs. nr. 464, tok over bruket. Lars f. 1880. Utvs. nr. 468.

Lars Bernt tok over dette bruket i 1865. Bygselsetel fekk han i 1867 av Tosten Johannessen Tu som i 1839 hadde kjøpt Grebstadgjerde av Tosten Hansen for 350 spd. Bruket var i 1865 på 16 mål dyrka åker og eng, og 10 mål naturleg england. I 1875 åtte Lars Bernt 1 unghest, 2 kyr, 3 ungfø og 4 sauer. Dessutan hadde han

2 fôr-kyr. Sånaden var 1 ¾ t. bl.korn, 2 t. havre og 2 ½ t. poteter. I 1890 fekk bruket ny skyld 1,39 mark. Husa i Grebstadgjerde stod nede ved Aure-elva. Dei vart rivne ca. 1920.

I 1887 selde Tosten Johannessen Tu, på Ekrem i Syvde, dette bruket til bygslaren Lars Bernt for 1.650 kroner. Lars Bernt og kona reiste i 1899 til borna sine i USA, men treivst ikkje og kom attende etter tre år. Utvs. nr. 479 og 444.

Versonen

Peter Johan Karolussen Gjævenes (f. 1874) g. 1896 m. Tommasine Larsdtr. Grebstadgjerde (f. 1876, d. 1915).

Br. 1896-1912.

Bygselsetel mot kår til verforeldra i 1896. I 1899 fekk Peter kjøpe bruket for 2.800 kroner av verfareen då verfareen hadde tenkt seg til USA. Peter Karolussen reiste eit par år seinare. Han lånte pengar til billett mot pant i garden, og fôr i 1902. Kona sat att heime med 3 born og plassen til 1912, då reiste også Tommasine og borna. Sjå Utvs. nr. 399, 464, 483 og 484.

Eit par år seinare selde dei Grebstadgjerde til

Iver Amundsen Søvik (f. 1880, d. 1969) g. 1907 m. Karen Karolusdtr. Eidem frå Berget (f. 1884, d. 1914).

Br. 1914-ca. 1960.

Barn: Margit f. 1907 g. på bruket.

Skøyte til Iver Søvik i 1914 for 6000 kroner frå Peter Karolussen Grebstadgjerde som var i USA. Iver sette opp nye hus nærare fylkesvegen. Stova bygde han i 1918 og løa i 1920. Han dyrka opp mest heile bruket. Elles dreiv han bygningsarbeid. Han var tidleg ute og kjøpte sylvrev og dreiv i fleire år med reveal. Iver Søvik har vore interessert i hest, og var lenge fôrvert for lagshingstar.

Versonen

Anton Larsen Aure frå Aurebøen f. 1907 g. 1935 m. Margit Iversdtr. Søvik f. 1907.

Br. frå ca. 1960.

Born: Kari f. 1935 g. m. postfunksjonær Einar Øren frå Øre. Sjå Aure bnr. 250. Bergljot f. 1937 g. m. Norvald Sjøstad frå Selje. Sjå Grebstad bnr. 94. Ingrid f. 1942 g. m. Harald Brattli. Sjå Aure bnr. 225. Arvid f. 1945 g. 1968 m. Astri Vigstad frå Straumsheim bnr. 22. Lidvar f. 1947, bygningsmann. Magnhild f. 1950.

Anton Aure har bygt ei fløy til stovehuset og vølt løa. Han har dyrka opp resten av bruket og snudd om gamal voll. Fôrar no 2 kyr, 3 kviger, 2 kalvar og nokre sauer. Han er bygningsmann og driv entre-

prenørverksemd. I 1969 hadde han såleis arbeidet med utvidinga av Sykkylven kyrkje.

RABBEN, bnr. 25.

Småbruket Rabben vart fråskylddelt Eliasbruket. bnr. 7 i 1886 og fekk i skyld 1 ort 4 skl. rev. 1890 til 0,41 skyldmark.

Jens Jakobsen Åsen (f. 1861, d. 1943) g. 1881 m. Anna Toresdtr. Grebstad (f. 1863, d. 1951).

Br. 1889-1920.

Born: Jakob f. 1883, Uts. nr. 1038. Bernt f. 1891. Uts. nr. 1037. Karl f. 1894 g. på bruket. Uts. nr. 1040. Anton f. 1898, d. 1916.

Det var odelsarvingen på Eliasbruket. Johan Toresen Melset, som tok pant i dette småbruket for arven sin i 1887. Han fekk skøyte på bruket utan hus i 1899 for 1500 kroner. Men Johan bygsla bort dette bruket til syster si, Anna, og mannen hennar, Jens Jakobsen Åsen, i 1889. Dei sette opp hus, stove og løe, og dyrka Rabben opp. Jens var svært interessert i hestearbeid, han både kjøpte og selde, og var i si tid ein av dei mest kjende hestekarane i bygda. Han dreiv også med slakting, og om vintrane var han på fiske. I 1913 kjøpte sonen Bernt i USA ut bruket av morbror sin, Johan Melset, for 1500 kroner, men Jens og Anna vart sitjande som brukarar til 1920 då dei tok kår og let bruket over til sonen

Karl Jensen Åsen (f. 1894) g. 1922 m. Julianne Johansdtr. Aurdal frå Nilsgarden bnr. 1 (f. 1901, d. 1954).

Br. 1920-

Born: Anna f. 1923. Jens f. 1926. Johan f. 1938.

Karl løyste ut bruket i 1920 av bror sin Jakob for 2000 kroner. Karl var i yngre år i USA. Sjø Uts. nr. 1040. Seinare har han drive plassen og arbeidd på fabrikk.

SOLBAKKEN (LANGLOGARDEN), bnr. 28.

Utskild frå Klokkebruket bnr. 18 i 1903 med skyld 0,15 mark.

Første brukaren var

Ole Andreas Larsen Langlo frå Stranda (f. 1852, d. 1939) g. m. Inger Petersdtr. Eidem frå Strandagarden bnr. 3 (f. 1851, d. 1925).

Br. 1900-1934.

Born: Severin Larsen f. 1872, son til Inger Petersdtr. Han var blind. Budde på Solbakken og var snikkar. I mange år drog han orgelbelgen i kyrkja. Var musikalsk.

Born i ektesk.: Anna. f. 1879. Utvs. nr. 312 og 601. Peter Olaus f. 1882, g. på bruket. Utvs. nr. 314. Olivia f. 1883. Utvs. nr. 313. Johanne f. 1891 g. m. Ansker Mjelva, Åndalsnes.

Ole Andreas reiste til USA i 1883, nokre år etter at han var gift, og var der i 6-7 år. Sidan budde han i Strandagarden på Eidem, og dreiv målararbeid. I 1900 flytte han til Grebstad og tok denne parsellen Solbakken. Skøyte i 1910 frå Peter Karlsen Grebstad i Klokke-garden for 750 kroner. Ole Andreas bygde hus og dyrka opp dette bruket. Sjå også Utvs. nr. 311.

Sonen

Peter Olaus Olsen Langlo (f. 1882, d. 1934) g. m. Anna Pettersdtr. Langlo f. 1894 på Stranda.

Barn: Inger Karin f. 1933 g. på bruket.

Peter Langlo reiste til USA i 1902. Kom heim sjuk. Utvs. nr. 314. Kona hans, Anna Pettersdtr. fekk skøyte på bruket frå verfar sin i 1934.

Versonen

Olav Olavsens Myklebust frå Vartdal f. 1930 g. 1960 m. Inger Karin Petersdtr. Langlo f. 1933.

Br. frå 1960.

Han er ingeniør, og arbeider ved Møre Transformatorfabrikk. I 1961 sette han opp nytt stovehus på Solbakken.

SOLHEIM (FAUSAGARDEN), bnr. 29.

Utsk. frå bnr. 8 Ellinggarden i 1904 med skyld 1,71 mark. Då bygslaren i Ellinggarden, Bernt Olsen Grebstad, løyste ut bruket sitt i 1907, var denne parsellen også med i kjøpet. Bernt Olsen selde i 1908 bnr. 29 til

Peter Karlsen Fausa frå Stranda (f. 1872, d. 1949) g. 1905 m. Olivie Olsdtr. Grebstad frå Pegarden bnr. 10 (f. 1886).

Br. ca. 1904-

Born: Olga f. 1909, sydame. Sigurd f. 1906. Utvs. nr. 496, Jorunn f. 1924 g. på bruket.

Etter skylda å dømme var det på lag $\frac{1}{3}$ av Ellingbruket som vart frådelt i 1904 og selt av Bernt Olsen Grebstad i 1908, til Peter Karlsen Fausa for 6000 kroner. Peter skulle ha rett til seljaren sin part i vass-leiinga til gamletunet. Peter Karlsen hadde vore to turar i Amerika før han kom til Grebstad. Kjøpte våningshuset til Peter J. Fauske og flytte til Solheim. Det står i garden framleis, men er vølt og påbygt i seinare år.

Versonen

Johan M. Kleppe frå Leikanger f. 1927 g. 1950 m. Jorunn Petersdtr. Fausa f. 1924.

Br. fra ca. 1950.

Born: Oddbjørn f. 1951, møbelsnikkar. Anne May f. 1952. Dagfinn f. 1960.

Ved sida av å drive bruket arbeider Johan Kleppe på fabrikk.

SLETTEBØ, bnr. 30.

Utskild frå Ellinggarden bnr. 8 i 1904 med skyld 0,24 mark, selt i 1910 til

Peter Olaus Olsen Langlo. Sjø Grebstad bnr. 28. Frå Slettebø er det utskilde nokre tomter. Resten selt til

Jens Ullavik. Sjø Grebstad bnr. 16.

SOLGLØTT, bnr. 33.

Opph. 2 parsellar: Solgløtt bnr. 33 utsk. frå Fredbø bnr. 5 på Grebstad i 1907 med skyld 0,01 mark. Den andre parsellen var Solheim av Aure gnr. 14 bnr. 36 utsk. frå Bakkebruket bnr. 12 på Aure i 1908 med skyld 0,01 mark. Desse to parsellane som ligg byte i byte vart slegne saman til eitt bruk i 1918, med gnr. 7 bnr. 33 (under Grebstad) med skyld 0,02 mark.

Edvin Kornelius Andreassen frå Tromsø (f. 1876, d. 1946) g. m. Karn Petrine Seljehaug (f. 1876, d. 1944).

Br. 1908-1944.

Born: Klara f. 1896. USA. Lars f. 1905, busett i Båtsfjord. Einar f. 1906. Utvs. nr. 99. Olav f. 1915. Tok over parsellen.

Skøyte i 1908 frå Lars Jørgensen Grebstad til Edvin Andreassen på Solgløtt for 125 kroner. Han var fiskar og fiskeoppkjøpar. Kjøpte ei brakke i Ålesund etter brannen og sette henne opp att som bustadhus på Grebstad i 1907.

Sonen

Olav Andreassen f. 1915 g. 1946 m. Nancy Larsdtr. Midtbust frå Stordal f. 1922.

Br. frå 1944.

Born: Kari f. 1948. Lidvard f. 1951. Marianne f. 1953. Turid f. 1957.

Olav Andreassen fekk skøyte på bnr. 33 i 1944 frå far sin. Kår. I

ungdomstida var han eit par år fyrbøtar om bord i ungdomsbåten "Brand". I 1940-åra hadde han eigen møbel verkstad. Var også med-eigar i møbelfabrikken "Solid". Frå 1961 har Olav Andreassen vore disponent for kartongfabrikken "Emballasje" A/S i Ullavika. Sjå Aure bnr. 140.

VONHEIM, bnr. 35

Utsk. frå Pebruket bnr. 10 i 1913 med skyld 0,55 mark. Det var opphaveleg husmannsplass (Plassen). Første brukaren her var

Andreas Jensen Grimmergard f. Notenes i Ålesund (f. i Geiranger 1805, d. 1878) g. m. Ingeborg Isaksdtr. Homlung frå Geiranger (f. 1802, d. 1883.)

Br. 1835-1869.

Andreas Jensen kom frå Ålesund og fekk festesetel på eit stykke mark av Pebruket i 1835 frå overtollbetjent Hatlemark som då var eigar. Ved den tid Andreas gav frå seg bygselen. Føra dei på plassen 3 kyr og 1 sau. Sånaden var 1 t. bl.korn, 1 t. havre og 1 ½ t. poteter.

Sonen

Johan Andreassen Grebstad (f. 1837, d. 1915) g. 1862 m. Hansine Oline Tynes (f. 1837, d. 1924). Sjå også Grebstad bnr. 47. Far til Johan var Sivert Andreas Straumgj. III s 523.

Br. 1869-1920.

Born: Andreas f. 1863 g. m. Karoline Slettebakk. Sjå Myren bnr. 22. Ingeborg *Lovise* f. 1866, g. 1890 m. Ole Severin Barlindhaug, som sidan skreiv seg for Solnørddal. Johanne Marie f. 1868 g. m. Peter Olaus Sivertsen Hjorthol. Sjå Aure bnr. 87. Johan f. 1870. Kjøpmann på Hjortdal. Olave f. 1872 g. m. Martinus Hjelle. Sjå Aure bnr. 24 og Utvs. nr. 447 og 113. Bastiane f. 1876 g. m. Peter Johnsen Dale. Sjå Aure bnr. 30. Hanna Ivrine f. 1878. Utvs. nr. 445. Rikard Julius f. 1880. Utvs. nr. 450.

Dessutan hadde Hansine ei dotter før ho vart gift: Anne Gurine Johnsdtr. f. 1859 g. m. Lars Thomassen Fremmerlid.

Johan Andreassen var i lang tid lærar i Sykkylven. Festesetel på plassen foreldra hans hadde brukt i 1868 frå eigaren av Pebruket. Severine Hatlemark. Same året selde Johan stovehuset han hadde ått på plassen, til jomfru Severine Hatlemark for 170 spd. I 1873 kjøpte Johan parsellen Myren. bnr. 22 på Grebstad og dreiv også denne parsellen til sonen Andreas tok over. Sjølv vart Johan sitjande med bygselen på Vonheim sa lenge han levde. I 1913 løyste han ut att stova si på bruket for 130 kroner.

Pegarden var no gått over i eiga til brukaren Ole Elias Kristiansen

Grebstad, og han lèt i 1920 son sin få skøyte på denne plassen for 1200 kroner utan hus. Denne sonen var

Ole Severin Olsen Grebstad f. 1877 g. 1913 m. Johanne Pettersdtr. Aure frå Bø-Petterplassen bnr. 8, f. 1887.

Ole hadde vore i USA. Utvs. nr. 478. I 1923 kjøpte han eit bruk på Blakstad og flytte dit. Plassen på Grebstad leigde han bort til

Johan Pettersen Eidem frå Jenshaugen f. 1893 g. 1918 m. Marie Andersdtr. Aspås frå Angvik f. 1897.

Br. 1925-1934.

Dei flytte så til Eidem og tok over Jenshaugen bnr. 6.

Son til Ole Olsen Grebstad kom attende til Grebstad og tok over denne plassen. Det var

Olav Olsen Grebstad f. 1916 g. m. Ruth Mork frå Blindheim, Borgund f. 1923.

Br. frå 1938.

Born: Ove Jan f. 1940 g. m. Herdis Sandvik f. 1940 på Ørlandet. Ragnhild f. 1941 g. 1962 m. Jostein Arne Hurlen frå Haram. Leikny f. 1946 g. m. Tormod Roy Karlsen frå Sarpsborg.

Olav Grebstad bygde nytt stovehus på plassen i 1946 og nytt løhus i 1958. Ei tid dreiv han reiskapsstasjon for jordbruk. Han har elles vore fiskar og fabrikkarbeidar. I 1960-åra var han ute til sjøs som tømmermann.

FLATEBØ (MYRANE), bnr. 37.

Utskild frå Eliasbruket bnr. 7 i 1914 med skyld 0,36 mark.

Nils Peter Petersen Aurdal frå Andersgarden (f. 1882, d. 1919) g. m. Olave Larsdtr. Hjorthol (f. ca. 1885, d. 1961).

Br. 1912-1947.

Born: Leif f. 1910 g. 1932 m. Anna Edvardsdtr. Fylling frå Langevåg f. 1912. Sjøå Grebstad bnr. 53. Petra f. 1914 g. på bruket.

Ved sida av arbeidet med bruket dreiv Nils Petersen som skomakar. Enkja Olave Larsdtr. fekk skøyte på bruket i 1920 av Jens Thoresen Grebstad i Eliasgarden for 1.400 kroner. Frå 1930-åra har det i røynda vore Leif Nilsen Aurdal og kona Anna som har drive plassen heilt fram til 1960-åra. Dei har no bygt hus på ei tomt under bruket. Sjøå bnr. 53. Planen var at versonen til Nils og Olave skulle ta plassen. Det var

Hilmar Liaskar frå Volda f. 1914 g. 1944 m. Petra Nilsdtr. Aurdal (f. 1914, d. 1948). Dei fekk skøyte på bruket i 1947. Eit år seinare

døydde kona. Brorson hennar frå bnr. 53 fekk i 1949 odelsskøyte på bruket. Det var

Peder Jan Leifsen Aurdal f. 1939 g. 1960 m. Eli Emilsdtr. Bøe frå Aure i Sykkylven, f. 1943.

Br. frå 1949.

Han er møbeltapetserar.

Born: Linda f. 1961. Dina f. 1963. Iris f. 1965.

AURDAL, bnr. 38.

Parsellen Aurdal på Grebstad, bnr. 38, vart utsk. frå bnr. 9 Gammelgarden i 1915 med skyld 0,62 mark. Ein del av denne parsellen var opph. ein husmannsplass "Buvikfolket" hadde hatt. Den første på plassen var

Lars Petter Nilsen Grebstad frå Bastiangarden bnr. 20 (f. 1815, d. 1872) g. m. Johanne Ottesdtr. frå Hornindal (f. ca. 1816, d. 1905).

Br. ca. 1860-1868.

Dei hadde hatt plassen Buvik i Ørsnes (sjå denne) og kom til Grebstad ca. 1860. Namnet Buvik fylgde med, og etterkomarane deira vert framleis kalla Buvikfolket. Sjå Grebstad bnr. 41. Etter at Lars Petter var død, levde Johanne av å spinne og strikke. I 1875 hadde dei 1 ku og 1 sau på plassen. Sånaden var ½ t. havre og ½ t. poteter.

Yngste sonen

Hans Martinus Larsen Grebstad (f. 1854, d. 1930) g. m. Inger Hanna Karolusdtr. Klock/Rønes (f. 1854, d. 1943).

Br. 1868-ca. 1930.

Born: Elise f. 1884. Utvs. nr. 431. Lovise f. 1886 g. m. Edv. Johansen. Sjå Grebstad bnr. 41. Lars f. 1889. Utvs. nr. 434. Hermann f. 1893. Utvs. nr. 433.

Hans Larsen fekk festesetel i 1868 for 240 kroner og årleg plikt-arbeid. Stova og løa var under same tak. Huset vart rive i 1939.

Hans dreiv målararbeid.

Hans og Inger Hanna dreiv plassen så lenge dei var i stand til det. Sidan fall han inn under den parsellen som vart kjøpt frå Gammelbruket i 1915 av

Nils Petersen Aurdal frå Tormodgarden bnr. 3 (f. 1880, d. 1940) g. m. Elisa Johansdtr. Grebstad frå Gammelgarden (f. 1890, d. 1956).

Br. 1915-1944.

Born: Julie f. 1912 g. på bruket. Petter f. 1919, g. m. Bergljot Eik frå Vatne. Sjå Aure bnr. 226.

Nils Aurdal dreiv fiske i yngre år, og var m. å. til Finnmark. I 1906 reiste han til USA. Utsv. nr. 35. Han kjøpte i 1913 ca. 20 mål av vermor si i Gammelgarden, Ingebjørg Larsdtr. Grebstad. Nils og Elisa sette opp både stovehus og løhus, og dyrka parsellen opp. Han dreiv elles bygningsarbeid, og hadde i mange år sylvrev- og blårevgard.

Versonen

Paul Samuelsen Bakke frå Indre Hornindal f. 1902, g. 1944 m. Julie Nilsdtr. Aurdal f. 1912.

Br. frå 1944.

Born: Nils f. 1946. Teknikar. Svein f. 1948. Teknikar. Einar f. 1953.

Paul Bakke har gått mellomskule og jordbruksskule. Ei tid var han gardsstyrar. Han tok over bruket på Grebstad i 1944. Har m. a. bygt på og modernisert stovehuset. Ved sida av gardsdrifta har Paul Bakke arbeidd i møbelindustrien, og dreiv i fleire år eigen verkstad.

SOLBERG. bnr. 39.

Utsk. frå bnr. 7 Eliasbruket i 1919 med skyld 0,30 mark.

Første brukaren her var

Peter Torsen Grebstad frå Eliasgarden (f. 1876, d. 1964) g. 1. g. m. Hanna Ellingsdtr. Strømmegjerde frå Einane bnr. 3 (f. 1874, d. 1927) g. 2. g. m. Johanne Larsdtr. Hjelle frå Hjeltebrua (f. 1880, d. 1960) enkje etter Johan P. Aure (Utsv. nr. 88.)

Br. 1919-1963.

Peter og Anna sine born: Lars f. 1899. Busett Straumgjerde bnr. 3. Amalie f. 1901, d. 1910. Elisa f. 1903 g. 1928 m. Jens Olsen Bonesmo frå Støren (f. 1901, d. 1964.) Busett Straumgjerde bnr. 23. Toralf f. 1905, d. 1964 g. 1928 m. Agnes J. Ås frå Torsken i Senjen f. 1907. Ole f. 1907. Utsv. nr. 486. Amalie f. 1913. Busett Straumgjerde.

Peter Torsen fekk skøyte på denne parsellen av bror sin i 1919.

Var skomakar attåt. Dreiv også med litt murararbeid og fiske. Hadde ei tid ein liten motorbåt "Sjøguten".

Sonen

Lars Petersen Grebstad f. 1899. Voks opp i Einane, Straumgjerde bnr. 3. Arbeider i møbelindustrien i Straumgjerde. Skøyte på bruket i 1963, men det er Eliasfolket som slår høyet.

NYGARD (BUVIK) bnr. 41.

Utskild frå Eliasgarden bnr. 7 i 1929 med skyld 0,04 mark.

Den første her var

Edvard Johansen (f. i Ankenes 1880, d. 1964) g. m. Lovise Hansdtr. Grebstad frå Buvikplassen (sjå Grebstad bnr. 38) (f. 1886, d. 1965.)

Br. 1912-1949.

Born: Birger f. 1906. Utvs. nr. 498. Harald f. 1910 g. m. Borghild Knotten. Sjå under Tjønes bnr. 1. Anna f. 1913 g. m. Johan Hurlen. Inger f. 1915 g. m. Sverre Olsen Tynes. Sjå Blindheim bnr. 23. Johan f. 1918 g. m. Borgny Strøm. Sjå Straumgjerde bnr. 6. Arne f. 1922, g. på bruket. Leiv f. 1925 g. m. Bjerg Davidsen. Inge f. 1927.

Edvard Johansen fekk festesetel på stykket i 1912 frå Jens Toresen Grebstad for 65 kroner og årleg avgift 8 kroner. Edvard sette opp hus. Han fekk så skøyte på parsellen frå Petter T. Jensen Grebstad i 1929 for 1.800 kroner med atterhald om at Edv. Johansen skriv frå seg rett til å bruke jordlova for å få eigedomen utvida gjennom evt. søksmål om tvangsavståing.

Edv. Johansen var murar og dagarbeidar. Var med og sette opp mange hus og m. a. ei mengd med skorsteinspiper.

Sonen

Arne Johansen f. 1922 g. 1950 m. Inger Petrine Vadset frå Skodje f. 1922.

Br. frå 1949.

Born: Eli Lovise f. 1951. Vigdis f. 1957.

Arne Johansen er fabrikkarbeidar (tilskjerar). Han har sett opp tilbygg til stovehuset. Fôrar 1 ku på plassen.

ALVHEIM, bnr. 42.

Utskild frå Severingarden bnr. 11 i 1933 med skyld 0,04 mark.

Alf Ingolf Svensen frå Oslo (f. 1904, d. 1962) g. 1930 m. Petra Hansdtr. Lied f. i California 1908. (dtr. til Hans Lied og k. Martina).

Born: Steinar f. 1931. Margit f. 1935 g. 1956 m. Per Longva frå Haram f. 1935.

Skøyte frå Peter J. Grebstad i 1933. Alf Svensen bygde stovehus. Han dreiv møbelfabrikk og sette opp fabrikkbygg i Haubukta der han var nokre år. Sjå Grebstad bnr. 54.

I 1946 selde han Alvheim på Grebstad til

Peter Bjørlykke frå Sande f. 1914 g. m. *Oline Osvik* frå Norddal f. 1914.

Br. frå 1946.

Born:

Reidar Inge f. 7d 1947. Liv Randi f. 1948. Målfrid f. 1950.

Peter Bjørlykke arbeidde i møbelindustrien. Han var seinare vaktmeister ved J. E. Ekornes Fabrikker nokre år, no vaktmeister ved skule i Ulsteinvik.

Bruket leiger han bort til

Peder Eikrem frå Breinsnes f. 1923, murar, g. 1950 m. *Ingfrid* frå Sande f. 1929.

Born: Åge f. 1951. Unni f. 1959.

NYHEIM, bnr. 44. (Sjå bnr. 18).

Klokkarbruket bnr. 18 vart delt i 1937, og denne parsellen, bnr. 44 med skyld 1,31 mark vart teken over av

Alfred Pettersen Strømme frå Klokkargarden g. 1937 m. *Petra Larsdtr.* Haugset frå Pålgarden f. 1910. Dei sette opp nytt stovehus på denne delen av bruket. og eit uthus (løe.) I 1955 flytte Alfred Strømme attende til den gamle Klokkargarden bnr. 18, og eig og driv no både halvpantane, både bnr. 18 og 44, med unnatak av ein parsell av bnr. 44. Denne parsellen der nyehuset stod, vart utskild i 1956, og selt. Sjå bnr. 77.

FLOTEN, bnr. 47 (Vike-Jo-plassen).

Utsk. frå bnr. 7 Eliasbruket i 1938 med skyld 0,35 mark.

Opphavleg ein husmannsplass som vart kalla Vike-Jo-plassen eller berre Jo-plassen. Første brukaren var truleg

John Guttormsen Hjellegjerde frå Hans-Jakobplassen (gnr. 5 bnr. 3) (f. 1796, d. 1878) g. 1831 m. *Karen Elisabeth Pedersdtr.* Aure frå Jangarden (syster til Gamle-Jan) (f. 1802, d. 1864,) gift att 1865 m. *Olave Hansdtr.* Tynes d. 63 år gml. i 1875.

Born i 1. ektesk.: *Guri Petrine* f. 1831 g. m. *Sivert Jelle* bnr. 1. Dessutan hadde *Olave Hansdtr.* dottera *Hansine Syversdtr.* f. 1837 g. 1862 m. skulelærer *Johan Andreassen Grebstad*. Bnr. 35.

John eller Jan Guttormsen brukte i 1844 ein liten plass i "Fauske-gjerdet", seinare høyrer ein ikkje noko meir om han før han dukkar opp på Jo-plassen på Grebstad i 1860-åra. Namnet Vike-Jo må han

truleg ha ervt etter bestefar sin på Hans-Jakobplassen i Hjellegjerdet. Han kom frå Vik, John Guttormsen fødte i 1875 2 kyr og sådde 1 t. havre og $\frac{3}{4}$ t. poteter. Han var også kjend som bjørneskyttar.

P. C. P. Aurdal fortel: "Vike-Jo-plassen låg ved vegen framafor husa hans "Bakken" i Ullavika. Jo før som gjetl i Vikemarkene. Han kom ein dag frampå Vikerørene og fekk lag på ei hynebære med to tre ungar. Jo sprang ned etter børsa og skaut mora og to av ungane. Den tredje såra han. Bjørnungen berga livet med å ta til palings fram gjennom Høgsetmarkene og Kjempholmarkene, over elva og inn i Aurdalskvamane. Han heldt seg seinare i desse traktene, og vart kalla Aurdalsbjørnen. Til slutt falt han for eit gilder ved Årsætra inst på Vikeheiane. Det var visst han Simå Tandstad som åtte gilderet. Bjørnen var då gråskimlut av elde."

(Simon Olsen Trandal kom til Tandstad ca. 1839. Etter tida å dømme må denne Vike-Jo som er nemnd ovafor, helst vere bestefaren på Hans-Jakobplassen, etter di bjørnen var "gråskimlut av elde" då Simå tok livet hans. (Merkn. av forf.)

Etter Jo kom

Fredrik Ottesen Klokk (f. Svindset f. 1844, d. 1918) g. 1870 m. Eli Ingebrigtsdtr. Aure (Sjå Aure bnr. 8) (f. ca. 1837, d. 1914.)

Br. ca. 1880-ca. 1910.

Born: Berte f. 1867. Utvs. nr. 493. Oline f. 1876. Utvs. nr. 494. Lars f. 1879, d. 1884. Peter Andreas f. 1883, g. 1909 m. Nikoline Johannesdtr. Emmedal, Stranda.

Fredrik Ottesen budde først på Katrinaplassen bnr. 8 på Aure, men flytte truleg i 1880 til Grebstad. Han arbeidde som murar. På sine gamle dagar flytte Fredrik og Eli attende til Aure, og skreiv seg for Aure då dei døydde.

Plassen fall no inn under hovudbruket (Eliasbruket) att. Ein lut av plassen vart i 1938 løyst ut frå Eliasbruket av

Fredrik Andersen frå Sjøholt f. 1906 g. 1936 m. Olivia Jensdtr. Grebstad frå Eliasgarden f. 1902.

Br. frå 1938.

Born: Torbjørg f. 1937, sjå Grebstad bnr. 100. Astrid f. 1943. Jens Gunder f. 1945. Johanne f. 1948.

Fredrik Andersen bygde stovehus i 1954. Ved sida av å drive plassen har han vore vegarbeidar, i seinare tid arbeidsformann.

NYHEIM, bnr. 48.

Utsk. frå bnr. 8 Ellingbruket i 1940 med skyld 0,02 mark.

Ole Olsen Honningdalsnes frå Skodje f. 1914 g. 1939 m. Borgny Ananiasdtr. Fauske f. 1916.

Born: Kirsten f. 1940 g. m. Oddvar O. Løset i Ramstaddal. Anne f. 1942. Sjukepleiar. Ingrid f. 1943, butikkdame. Randi f. 1947. Oddbjørg f. 1952. Sveinung f. 1957.

Ole Honningdalsnes kjøpte parsellen i 1939 og bygde hus i 1951. Han var møbelsnikkar og ei tid arbeidsleiar ved Høydal Snikkarverkstad i Volda (1948-1952). Seinare har han arbeidd som bygningssnikkar og har hatt eige byggelag.

SOLTUN, bnr. 49.

Utsk. frå bnr. 32 Nordsletten i 1940. (sjå bnr. 19) med skyld 0,06 mark.

Bjarne Pettersen Haugen Lyshol f. 1907 (sjå Grebstad bnr. 19 g. m. Julie Schmidt frå Blindheim, f. 1909. G. 2. g. m. Johanne Skaugeheim frå Lenvik.

Born: Brynjulf f. 1936. Eldrid f. 1939.

Bj. Haugen Lyshol er kjemiingeniør frå N.T.H. i 1933. Han vart driftsingeniør hjå Oluf Holm A/S i Ålesund i 1934 og driftsleiar ved A/S Vitapan. Han arbeidde mykje med framstilling av vitamin A- og D konsentrat frå kval- og kveitelever, og vert rekna som ein av pionerane på dette feltet. Frå 1943 vart Lyshol overingeniør ved A/S Nordolje i Tromsø, seinare driftsleiar ved Norvask A/S på Finnsnes.

Huset på Soltun vert no leigt bort.

UTSIKTEN, bnr. 51.

Tomta vart utskild frå Sjurgarden bnr. 1 i 1942 med skyld 0,02 mark.

Håkon Andreassen Andestad, forretningsmann i Ålesund, sette opp hus her til feriebustad.

Han selde seinare til

Egil Aure, f. 1927. Han var fabrikkarbeidar, men vart sjuk. Mor hans, Dorte Aure f. 1902, dtr. til Johan P. Aure og Johanne Larsdtr. f. Hjelle (sjå Hjelle bnr. 4 og Grebstad bnr. 39) har no bustad der. Ho driv vaskearbeid.

LITLEBØ, bnr. 53.

Utsk. 1945 frå bnr. 37 Flatebø. Skyld 0,09 mark.

Leif Nilsen Aurdal f. 1910 g. 1932 m. Anna Edwardsdtr. Fylling frå Langevåg f. 1912.

Born: Norunn f. 1933. Edny f. 1934. Peder f. 1939, sjå Grebstad bnr. 37. Anne Lise f. 1940 g. m. Leif Lillehamre. Johan f. 1945. Dagrunn f. 1949. Anita f. 1952.

Leif Aurdal med fam. har i lang tid drive parsellen som far hans hadde på Grebstad bnr. 37, og har budd der. Men sette opp nytt hus på Litlebø. Leif Aurdal er industriarbeidar, sjømann og fiskar.

SOLHEIM, bnr. 54.

Utsk. i 1946 frå bnr. 30 Slettebø (parsell frå Ellinggarden). Skyld 0,01 mark.

Alf Svensen g. m. Petra f. Lied (sjå bnr. 42) selde i 1946 eigedomen sin, bnr. 42, og kjøpte denne parsellen. Sette opp hus i 1947. Seinare utvida parsellen med bnr. 59 og 71, kvar med skyld 0,01 mark.

SOLHEIM, bnr. 55.

Utsk. 1946 frå bnr. 2 Tomasplassen med skyld 0,02 mark.

Den første som bygde på denne tomta, var

Magnus Jonsen Brunstad (Brunstad-Magnus). Sjå Aure bnr. 14. Han flytte frå Aure (Teigane i Ullavika) ca. 1900, kjøpte den gamle Eliasstova på Aure, og sette henne opp att på denne parsellen på Grebstad. Her budde Magnus i seinare leveår. Stova hans vart nytta til samlingsstad for den religiøse flokken som vart kalla "Fri-Frie", og huset fekk seinare namnet Magnus-kyrkja.

Tufta til Magnus-kyrkja fall inn under det stykket av Tomasplassen som vart utsk. i 1946 og kjøpt av

Anton Thomassen Grebstad frå bnr. 2 (f. 1891), g. 1925 m. Kristine Harnes frå Harøy (f. 1894, d. 1958.)

Born: Sigrunn f. 1926, g. med. Leonhard Hole. Bjørg g. m. Stein Møller.

Anton Grebstad har vore skreddarmeister i Ålesund. Sette opp dette huset i 1952, og flytte seinare for godt til Sykkylven. Interessert i ungdomslagsarbeid og i gamal folkemusikk. Har hatt fleire program i NRK saman med m. a. spelemannen Karl Eidem.

Etter Anton Grebstad kom versonen

Leonhard Larsen Hole frå Tjønes bnr. 11, f. 1922, g. 1951 m. Sigrunn Antonsdtr. Grebstad f. i Ålesund 1926.

Adopt. barn: Knut Anton f. 1959.

Leonhard Hole er disponent for stol- og møbelfabrikken Hole & Lillebøe A/S på Blindheim. Medlem i kommunestyret, ei tid varaordførar i Sykkylven.

TRUDVANG, bnr. 56.

Utsk. 1948 frå bnr. 10 Pegarden. Skyld 0,01 mark.

Bernhard Willanger frå Hosanger f. 1906, g. 1944 m. Julie Karlsdtr. Grebstad frå Pegarden f. 1909.

Barn: Haldis f. 1945, g. m. Egil Korsnes frå Søvikgrend. Julianne. 1947. Sjukeyster p.t Israel. Kirsti f. 1950.

Er møbelsnikkar. Bygde hus i 1950. Spelemann (hardingfele.)

FREDLY, bnr. 58.

Utsk. frå bnr. 5 Fredbø i 1949 med skyld 0,01 mark.

Osvald Haddal frå Ulstein f. 1917, g. m. Kasbara Johansdtr. Eidem f. 1913 (sjå Aure bnr. 43.)

Born: Marit f. 1940, g. m. Atle Grodås frå Hornindal. Reidun f. 1942, g. m. Ole Sæther frå Stordal. Bjørg f. 1944. Dagfrid f. 1951.

Osvald Haddal har bygt hus på tomta. Han dreiv i fleire år ein møbelfabrikk i Sykkylven. I 1963 reiste han til Etiopia for å gi opplæring i salmakararbeid. Etter at han kom attende i 1967, har han arbeidt i møbelindustrien.

I mange år var Osvald Haddal formann i Sykkylven skulestyre. Han. var også ei tid formann i styret for kvileheimen.

HOLEN, bnr. 60.

Utsk. 1949 frå bnr. 53 Litlebø. Skyld 0,01 mark.

Olger Nilsen Klokk f. 1930, g. 1955 m. Anna Kåld frå Borgund f. 1933.

Born: Oddny f. 1956. Roger f. 1958. Vidar f. 1960.

Olger Nilsen er maskinsnikkar. Anna er utd. samaritt. Bygde stovehus ca. 1960.

NYHEIM, bnr. 61.

Utsk. 1949 frå bnr. 53 Litlebø. Skyld 0,01 m.

Egil Lund Hansen frå Dønnes f. 1909, g. 1940 m. Aslaug Hansen frå Ålesund f. 1917.

Born: Marit f. 1941. Anne Lise f. 1943. Sidsel f. 1944, g. m. Jens Olsen frå Lyshol bnr. 12. Elna f. 1949 Per Egil f. 1955. Bygde hus i 1953. Er murar og fiskar.

HOLEN, bnr. 62.

Utsk. 1950 frå bnr. 53 Litlebø. Skyld 0,01 m.

Anton Larsen f. 1907, g. 1930 m. Ella Osnes f. 1911. (Sjå Indre Fauske bnr. 5) Bygde stovehus i 1952.

Barn: Eina f. 1938, g. i USA.

SOLBERG, bnr. 66.

Utsk. frå bnr. 1 Sjurbruket i 1951 med skyld 0,01 mark.

Ivar Nilsen f. 1914 i Ålesund, g. 1941 m. Olga Amalie Røyr frå Stranda f. 1921.

Born: Norunn f. 1941, g. m. Sigurd Løset frå Ramstaddal. Jørgen f. 1943. Nansy f. 1945. Torill f. 1947. Olga f. 1962.

Bygde hus i 1952. Arbeidsformann på møbelfabrikk.

SOLSTAD, bnr. 67.

Utsk. 1953 frå bnr. 3 Myren. Skyld 0,01 mark.

Harald Thomassen Aurdal frå Grebstad (bnr. 23) f. 1918, g. 1944 m. Anna Ulvestad frå Vatne f. 1914.

Born: Terje Sigbjørn f. 1953.

Harald Aurdal var i mange år kontorsjef i Stranda og Sykkylven Billag. Han er no leiar av rekneskapskontoret til Privatbanken A/S, Sykkylven.

HEIMTUN, bnr. 69.

Utsk. 1954 frå bnr. 9 Gammelgarden. Skyld 0,30 mark.

Helge Johansen Grebstad frå Gammelgarden (f. 1920, d. 1968), g. 1950 m. Jenny Opsvik frå Stranda f. 1924.

Born: Jostein f. 1951. Åse f. 1955, d. 1958. Harald f. 1957. Asbjørn f. 1958. Reidun f. 1962. Terje Olav f. 1965.
Bygdehus i 1954. Var maskinsnikkar.

DALTUN, bnr. 72.

Utsk. 1955 frå bnr. 30 Slettebø. Skyld 0,01 mark.

Ole Willy Robert Dahl f. 1928 (fosterson til Ingvald og Anna Dahl på Høgreset), g. 1949 m. Jenny Førde frå Breinanger f. 1924.

Born: Arne Jon f. 1949. Inge f. 1952. Robert f. 1956.

Bygde hus i 1962. Mekanikar, fabr.arb.

SOLSTAD, bnr. 73 og 74.

Utsk. 1955 frå bnr. 30. Skyld tils. 0,02 mark.

John Johansen Aure f. 1915 (son til Johan P. Aure Utsv. nr. 88 og Johanne Larsdtr. Hjelle(bru), g. 1955 m. Marta Valaker frå Innvik f. 1925.

Born: Johnny f. 1956. Anne Turid f. 1960. Svein Terje f. 1961. Otto Arne f. 1966.

Bygt hus i 1955. Er møbeltapetserar.

SOLVANG, bnr. 75.

Utsk. 1955 frå bnr. 30 Slettebø. Skyld 0,01 mark.

Rolf Sherlock Skåre frå Ålesund f. 1919, g. m. Åse Sivertsen frå Hareide f. 1922.

Born: Roe f. 1942. Åge f. 1944. Rannveig f. 1945. Arve f. 1949.

Bygde hus i 1957. Er målar.

FREDBU, bnr. 76.

Utsk. 1955 frå bnr. 5 Fredbø. Skyld 0,01 mark.

Nils Larsen Grebstad frå Fredbø bnr. 5 f. 1917, g. 1948 m. Julianne Nilsdtr. Klokke f. 1929. Sjø Aure bnr. 41.

Born: Sølvi f. 1949. Anita Lovise f. 1952.

Er trygdesjef. Bygde stovehus i 1954. Reiste i 1941 til England og melde seg til dei norske styrkane.

DALTUN, bnr. 77. (Dynhaugen.)

Stykket vart utskilt i 1956 med skyld 0,16 mark frå Nyheim bnr. 44. Her låg det i eldre tid ein liten husmannsplass som var kalla Dynhaug-plassen, Første brukaren var

Jens Peter Jørgensen Blindheim (bnr. 23) (f. 1845, d. 1928) g 1876 m. Anne Pernille Nikolaisdtr. Erstad (f. 1847, d. 1929 (dtr. til fanejunker Nikolai Jensen Fauske og k. Pauline Syversdtr.)

Br. ca. 1880-ca. 1929.

Born: Ole Severin f. 1876. Utvs. nr. 443. Hanna Jørgine f. 1879. Utvs. nr. 437. Sjø også Ytre Fauske bnr. 5. Jakob Lauris f. 1882. Utvs. nr. 439. Nikolai Karl f. 1884. Utvs. nr. 442. Severine Petrine f. 1887. Karl f. 1890. Utvs. nr. 441. Johanne Karoline f. 1893.

Jens Peter var hjulmakar. Etter tradisjonen var han sterk, og vart kalla Store-Jens på eksisen. Han var også bjørnejeger. Sette opp hus å plassen i 1884. Jens og Anne Pernille brukte Dynhaugen så lenge dei levde. Sidan fall han attende til Klokkarbruket, og kom med i Nyheim bnr. 44 då Klokkarbruket vart delt i 1937. På lag der den gamle Dynhaugstova hadde statt, bygde

Alfred Pettersen Strømme frå Klokkargarden g. m. Petra Larsdtr. Haugset frå Pålgarden, nye hus, men flytte i 1955 attende til Klokkargarden. Sjø Grebstad bnr. 18 og 44. Parsellen Daltun bnr. 77 og dei nye husa selde dei til

Karl Johan Karlsen Ullavik (Sjø Grebstad bnr. 16) f. 1930 g. 1962 m. Johanne Kristiansdtr. Blindheim frå Aurdal f. 1940.

Born: Kjartan Arne f. 1962. Trond f. 1963. Kari Ann f. 1965.

Karl Johan Ullavik driv fiske.

SOLEVOLL, bnr. 78.

Utsk. 1956 frå bnr. 1 Sjurbruket. Skyld 0,02 mark.

Arthur Lind Olsen frå Lødingen f. 1917, g. m. Kirsten Johansen f. 1920 i Vågan.

Born: Bjørg f. 1948. Per Atle f. 1953. Kjell Arthur f. 1963.

Bygde hus i 1957. Båtsmann og fiskar.

KRÅA, bnr. 79.

Utsk. 1956 frå bnr. 6 Nygard. Skyld 0,01 mark.

Peter Anton Olsen Grebstad frå Myrane bnr. 6 (Nygard) f. 1919, g. 1951 m. Karen Helle f. 1920 i Haram.

Bora: Odd Arne f. 1952. Linda f. 1955. Roger f. 1958. Paul Kåre f. 1959.
Bygde hus i 1957. Er møbeltapetserar. Reiste til England under krigen i 1941 og melde seg til dei norske herstyrkane. Sjå også Grebstad bnr. 18.

GRANLY, bnr. 80 og 84.

Inge Johansen f. 1927 frå Grebstad bnr. 41, bygde hus i 1968. Han er møbelteiknar.

DALTUN, bnr. 82.

Utsk. 1960 frå bnr. 18 Klokkarbruket. Skyld 0,01 mark.

Rolf Martinsen Melseth f. 1931, g. 1953 m. Dagrunn Indrebø frå Innvik f. 1929.

Born: Frank Magnar f. 1953. Jan f. 1957. Marianne f. 1959.

Bygde hus i 1961. Er bilmekanikar.

HEIMLY, bnr. 83.

Utsk. 1960 frå bnr. 18 Klokkarbruket. Skyld 0,01 mark.

Petter Larsen Haugset frå Pålgarden f. 1932, g. 1958 m. Oddlaug Larsdtr. Nysæter f. 1938.

Born: Dag Lennart f. 1958. Stig Petter f. 1967.

Bygde hus i 1961. Medeigar i lastebilar og gravemaskinar. Driv anleggs- og transportverksemd, og er driftsstyrar.

KVELDSRO, bnr. 87.

Svein Severinsen Grebstad frå bnr. 4 f. 1933, g. 1959 m. Karin Herbjørg Vassbotn frå Volda f. 1939.

Han er bussførar. Bygde hus i 1966.

Born: Hilde Berit f. 1959. Svein Tore f. 1963.

SLETTEBAKK, bnr. 88.

Erling Karlsen Ullavik frå Grebstad bnr. 16, f. 1925, fiskar, bygde hus i 1967.

Bnr. 89.

Ivar Yksnøy på Eiksund f. 1939, matros, g. 1965 m. Inger Alfredsdtr.
Strømme frå Grebstad bnr. 18, bygde hus i 1968.

Barn: Ann Elin f. 1966.

FLOREAT, bnr. 90.

Sverre Grebstad bnr. 1 selde denne tomta i 1965 til
Arnfinn Persen Flote frå Volda f. 1929, g. 1954 m. Alfhild Svendsdtr.
Riber frå Eidfjord i Hardanger f. 1930.
Born: Marta f. 1957. Anne-Berit f. 1961.

Arnfinn Flote har gått Gjennundnes Landbruksskule, Statens Gartnerskole, Hjeltnes, og vart i 1954 tilsett som heradsgartnar i Sykkylven. Bygde stovehus i 1967.

HEIMLY, bnr. 91.

Jarle Rørstad frå Hjørundfjord f. 1930, røyrleggjar, g. 1957 m. Ingrid Velsvik frå Rovde f. 1933, bygdehus i 1966.

Born: Tormod f. 1957. Anne Jorunn f. 1959. Rolf f. 1960. Inger Johanne f. 1965. Britt f. 1967.

Bnr. 94.

Norvald Sjøstad frå Selje f. 1931, g. 1. g. 1957 m. Hildur Eliassen (f. 1935, d. 1958) g. 2. g. 1961 m. Bergljot Antonsdtr. Aure frå Grebstad brn. 24 f. 1937. Han er agent. Bygde hus i 1967.

Born: 1. ektesk.: Haldor Norvald f. 1958. 2. ektesk.: Per Atle f. 1961. Asbjørn f. 1963.

Bnr. 98.

Roald Arthur Oldeide frå Davik f. 1937, møbelsnikkar, g. 1964 m. Asbjørg Ramsvik frå Vatne f. 1935. Bygde hus i 1968.

Born: Finn Atle f. 1962. Venche f. 1964. Svein Ove f. 1966.

Bnr. 100.

Simon Kristian Simonsen frå Bjarkøy f. 1935, fabrikkarbeidar, g. 1960 m. Torbjørg Jenny Andersen frå Grebstad bnr. 47 f. 1937, bygde hus i 1968.

Born: Eva Jane f. 1960, Odd Fredrik f. 1962.

Bnr. 101.

Jostein Bonesmo frå Straumgjerde bnr. 23 f. 1943, entreprenør, g. 1966 m. Ann Elise Moldskred frå Hareid f. 1944. Bygde hus i 1969. Born: Lars Petter f. 1967. Jens Arne f. 1968.

YMSE BYGSELMENN PÅ GREBSTAD

Frå 1740-åra vart det fleire bruk som for kortare eller lengre tid vart delte på Grebstad. Såleis finn ein at tre menn kvar får bygsel på 1 mællag den 24. april 1745 frå Anne Harboe.

Den eine er

Lars Jensen Grebstad. (Sjå Elling-garden bnr. 8)

Den andre er

Peder Olsen. (? Sjå Klockargarden, bnr. 18.)

Den tredje er

Kollbein Gammelen som er nemnd på Grebstad frå 1741. G. m. Marte Persdtr. Dei må truleg ha flytt frå Grebstad.

I slutten av 1750-åra dukka det opp eit nytt bruk på Grebstad på 1 ½ mællag. Pe-bruket vart delt ved denne tid, og det er mogeleg at dette bruket er ein part av det. Mannen på det nye bruket er

Christopher Pedersen g. m. Lisbet Rasmusdtr. (f. ca. 1726, d. på barsel 1763), oppattgift 1764 m. Kari Ellingsdtr.

Br. 1757-1769.

Christopher Pedersen fekk bygselbrev av Anne Harboe i 1757 på 1 ½ mællag.

Bruket til Christopher vert visstnok teke over av dotter til Peder Olsen og Marte Knutsdtr. Grebstad på Klockkarbruket (ho er halvsyster til Carl Pedersen) og mannen hennar, nemleg

Jan Tormodsen Straumsheim (f. 1735, d. 1797) g. 1. g. 1768 m. Berte Pedersdtr. Grebstad (f. 1736, d. 1774), g. 2. g. 1775 m. Anne Olsdtr., trulova på nytt 1797 m. enkja etter Torbjørn Larsen Grebstad, Berte Eriksdtr. Men dei vart ikkje ektevigde, for Jan døydde stutt tid etter.

Br. 1769 til 1793.

Jan fekk bygselbrev av Claus Frimann i 1769 på 1 mællag 9 mrk. Er nemnd som Lagrettemann.

Jan var gamal då husa på Grebstad brann ned i 1793. Han hadde ei dotter etter seg, Helge f. 1770. Bygde visstnok ikkje oppatt bruket,

men sa opp bygselen. Bruket hans vart å sjå til delt med ½ mællag til Lasse Torbjørnsen på Pe-bruket og 1 mællag til Lars Rasmussen på Litle-Petter-bruket bnr. 20.

GAMLE HUSMANNSPlassar på Kagholen,

også. kalla Grebstadbøen og Grebstadgjerde.

David Eriksen Grebstadbøen d. 1745, g. m. Eli Larsdtr. Grebstad (f. ca. 1679, d. 1767). Ho skal ha vore frå Vartdal.

Br. ca. 1720-1756.

David Eriksen, — eller David snikkar, som han vert kalla i kyrkjebøkene, er nemnd på Kagholen alt i 1721. Han har fått namn av å ha teke opp og rudt denne plassen som vert kalla både Kagholen, Kagholgjerdet. og Grebstadbøen. David er visstnok frå Svindset.

Etter David kom

Hallkild Stenersen som i 1756 fekk grunnsetel på, ei hustuft og hussæte på Grebstad “som enken Eli Larsdtr. har beboet” på det vilkåret at han “tager enken til hus hos sig”. Hallkild kollsiglde på Voldsfjorden den 6. april 1765 og bleiv der saman med Ole Jakobsen Andestad. Hallkild vart 43 år gamal. Same året gjekk plassen inn att i sameiga på Grebstad. Men i 1772 kom son til David snikkar, nemleg

Anders Davidsen Kremmernes på Blakstad (f. ca. 1716, d. 1801) g. 1747 m. Mari (Maren) Jakobsdtr. Aure (f. 1716 d. 1773).

Han fekk bygselsetel frå Claus Frimann i 1772 “på den plads hans far fra først av har optaget. kaldes Caghoel”. Men Anders dreiv handel på Blakstad. Det er ikkje heilt klart kven som sat på Kagholen i åra som fylgde. I 1801 var Anders 85 år gml. og budde hjå sonen Knut på Svartebekk.

I 1802 er det nemnt 2 husmenn på den sakalla Kagholplassen. Dei svara tils. i avgift 9 mrk. til jordeigarane og 3 mrk. til bygslemennene på dei gardane som Kagholplassen låg under. Dei to husmennene i 1802 var

Elling Larsen d. 1804, 60 år gml. og

Håver Olsen Søvik (f. ca. 1764, d. 1815) g. 1794 m. Marte Knutsdtr. Viset. d. 1834, 78 år gamal.

Grunnsetel frå Lars Nilsen Aurdal i 1795.

Det var smått stell med Kagholplassen kring 1800-åra. Dei hadde korkje sånad eller foring, står det i ei jordbruksmelding frå desse åra. Marte Knutsdtr. kom på leiken då ho miste mannen sin. Dotter deira, Tyri Eline f. 1801, vart mor til Eline Caroline Joakimsdtr. Lykke f.

1828 som vart den første jordmora i Volda. Sjå Klokkebruken bnr. 18. Det er ikkje heilt klart kva bruk denne Kagholplassen lag under, men sidan det var Lars Nilsen Aurdal som skreiv festesetelen til Håver Olsen i 1795, må plassen ha lege anten under Bastianbruken. bnr. 20, eller under Severingarden, bnr. 11.

Eidem, gnr. 8. [\(Innhaldsliste\)](#)

Namnet har vore skriva «af Eideime» i Aslak Bolts jordebok i ca. 1440, Edym ca. 1520, Eidem ca. 1530, Eidenn 1603, Eiemb 1626, Eidemb 1666 og Eidem 1723. Garden ligg på nordsida av Grebstaddalen og grensar i nord mot utmarka, i vest og sør mot Grebstad. Bytet går her i skrå over fylkesvegen og i austleg retning langs tunvegen åt «plassane» på Grebstad til Aureelva ved det gamle «Eimsola-kvernleiet» som det vart kalla i 1830. Her går bytet over elva og tar med ein snipp av «Høgsetsida» med grense mot Høgset og Kjemhol før bytelina går over elva att i nordleg retning med garden Lyshol på austsida. På sørsida av elva møtest gardsvegane frå Aurdal og Høgset ved Gamlebrua. Elva går her i eit djup med bratt berg på bae sider.

Tradisjonen fortel at det hadde vore vanskar med å få bru til å stå på denne staden til Magnus Jonsen Brunstad (sjå Aure bnr. 14) i 1870-åra sette opp den no verande kvelvingsbrua av gråstein. Brua greidde også tungtrafikken, men ho vart etter kvart for smal. I seinare år har ho vorte utvida og styrkt med betong, fått høgare rekkverk, og ei breiare eg beinare nedkøyrslø frå Eidemsida. Kort etter siste utvidinga fekk brua prøve styrken sia. Transformatoren til Vestlandske Kraftsamband kom denne vegen til Haugset i 1962. Denne lasten vog 50 tonn.

I 1894 sette dei øvre gardane i Grebstaddalen opp eit meieri her ved Gamlebrua etter at separatoren eit års tid hadde hatt plass i Trulskjellaren på Eidem. Meieriet var i verksemd til 1907 og laga både smør og ost, m. a. ikkje så reint lite gamalost.

Eit kort stykke austfor brua står skulehuset i Aurdal krins, som Eidem høyrer til. Huset vart bygt i 1889, med tilbygg av eit klasserom i 1906.

Den første kjende brukaren på garden er Halkel på Edym. Han er nemnd i tiendepeninglista frå 1520, og la 2 mark og ½ vog turrisk i skatt. Kring 1600-talet ser det ut til å vere 2 bruk på Eidem (A og C). Frå ca. 1620 kjem bruk B. til. Dette vert delt i ca. 1664. Så vert

Etter jordskiftet i 1887 flytte fleire av bruka ut, og brukarane sette opp nye hus lenger aust. Frå høgre ser vi Trulsgarden, Pålgarden med nye hus, Sersjantgarden, og lengst til venstre løa på Jens-Haugen. Vegskilet til høgre på biletet vert kalla Eimsreiten.

kvart av dei 4 bruka kløyvde i tida framover til ca. 1730, og vi får sidan 8 jamstore bruk, kvar med ei skyld på 1 pd. 21 mrk.

Innmarka låg i fellesskap med teigbyte «med mangfoldige og om hinanden liggende teige» fram til 1830 då det vart jordskifte. Medl. i jordskifteretten var dei same som for Grebstad. Englandet vart delt etter skyld og bonitet utan oppmåling, for å spare tid og pengar, då både bygsmennene og eigarane fann at det ikkje var synderleg skilnad mellom slåttelandet til bruka, korkje i vidd eller i «godhed». Men åkerlandet, som også var teigbytt, vart oppmålt, slik at kvart bruk fekk att likt, anten i storleik eller godleik. Nytt jordskifte over innmarka vart halde i 1887.

Gamleåkrane låg spreidde over heile bøen, både ovafor vegen og nedafor. Den største åkeren låg vest for gamletunet og strekte seg over mest heile vollen mot Grebstadbyttet og nord til tunvegen mot Åmundgarden. På nordsida av denne tunvegen var det fleire mindre åkrar, Grovaåkrane. Ein stor, langstrakt åker låg på austsida av gamletunet austover langs vegen. På grensa mot Grebstad låg det i 1830 to små åkrar, ein på kvar side av vegen. Det var «Vestre kyrkjeåker» og «Austre kyrkjeåker». Kanskje er desse reitane minningar om det mællaget Margarete-prebendet åtte i Eidem, og at avlinga her gjekk

som landskyld til kyrkja, eller til tiend. Elles var det fleire åkerlappar også på sørsida av vegen. Staden der vegen frå Gamlebrua møter fylkesvegen, ber i dag nemnet Eimsreiten. Her har det også truleg lege ein gamal reit.

Oppsitjarane på Eidem tok truskevatnet sitt nord i Grovadalen ovafor husa og leidde vatnet i veiter og renner ned i garden. Strandabruket og Tormodbruket hadde vasshjulet sitt i geila. Dei snudde hjulet og legene slik dei trong det mot dei to løene. Amundbruket hadde sitt hjul nedafor løa, Jenshaugen og Berget hadde sine ovafor løene. Sersjantbruket, Pålbruket og Trulsbruket hadde vasshjula sine i kvern-fallet ved elva etter at desse tuna flytte ut i slutten av 1880-åra.

Eidemskvernane stod ved Storeelva (Aureelva). I 1717 var det nemnde 2, og i 1724 var det 4 kvernar på garden. I seinare tid var 4 i bruk: Trulsbruket, Pålbruket og Sersjantbruket hadde ei kvern i lag straks nedafor Gamlebrua. Vegg i vegg stod kverna til Berget og Seve-ringarden. (Sistnemnde bruk høyrde til Grebstad) Ca. 100 m. lenger nede kom kverna til Strandabruket, Tormodgarden og Amundgarden. Og enda lenger nede, på lag i bytet mellom Grebstad og Eidem, stod kvernhuset til Jenshaugen på Eidem og Gammelgarden på Grebstad. Nokre av desse kvernane var i bruk til 1940-åra.

Gamletunet til Eidem hadde midtpunktet sitt på lag der Stranda-husa no står, med Berget og Jenshaugen noko lenger aust. Etter første jordskiftet i 1830 flytte Amundbruket eit par hundre meter lenger mot nordvest. Etter jordskiftet i 1887 flytte Trulsbruket, Pålbruket og Sersjantbruket tuna sine austover dit vi finn dei i dag.

Nord for bøgarden ovafor husa låg utmarka med skogteigar og sommarhamn for buskapen. I 1666 hadde garden nok brennefang, men i 1717 «ingen brende fang». Seinare melder matriklane om at garden har turvande brennefang og dessutan tilgjenge til torv. I vår tid er det rikeleg med vedaskog. Krøtera til Grebstad, Eidem og Lys-hol gjekk mykje omeinannan då det ikkje var gjerdt mellom gardane i hamna. Byta vart oppgådde i 1918, og i 1953 vart heimeutmarka til Eidem utl. til eigedomsgrunn. Etter den tid har det vorte planta ein heil skog både i Nordskogdalen og i Storhaugen. Lenger nede har bru-karane også planta, og noko er lagt ut til kulturbeite for buskapen. Heimehamna kunne bli i snauaste laget. I eldre tid ser det ut til at det var smått stell med sæter og. I ei rettssak frå 1682 mellom oppsitjarane på Eidem og Aure vert det nemnt at Eidem ikkje hadde hatt sæter, men etter di Eidem og Aure «altid tilforn» hadde vore eitt gods, hadde godseigaren sin heimelsmann gitt oppsitjarane på Eidem lov til å nyte

hamn for buskapen i Sunndalen saman med Aure. For dette skulle dei legge 1 våg fisk i saterleige. Oppsitjarane på Aure lika ringt dette samarbeidet. Peder Toresen Eidem melde i 1682 aurekarane fordi dei hadde late konene sine og tenesttausene tjore kyrne fra Eidem til dei melka blod. I 1684 stemner så oppsitjarane på Aure karane på Eidem for denne svære skuldinga som ser ut til å løyse seg opp til ei mistyding, og vi høyrer ikkje noko meir om saka. Eidem har sidan hatt sater i Sunndalen. Sætreferda varer 8-9 veker. Garden har elles både skogteigar her, torvmyr og utslåttar. Bondeskredene og skredene på sørsida av elva borte i Langfjella slo dei til sist i 1890-åra. Før i tida «meisa» dei graset ned. Restar av dei gamle meisane finst framleis, men det lever ikkje att nokon no som var med på sjølve arbeidet.

I 1865 var det jordskifte over stølen med slåttemark og skog. Gjerde og Bakkane vart likevel framleis sameige. Graset vart slege og delt likt mellom dei 8 brukarane.

Jordbruk og feal har vore viktigaste næringsgrunnlaget også for denne garden til fram i 1940-åra. Frå gammalt var det årvisst kornavling på Eidem, og bruka var lette å drive. Ein panteobligasjon frå Ole Olsen Eidem i Trulsgarden i 1798 til Hans Jacob Mechlenborg gir mange interessante opplysningar om korleis husdyra såg ut i Sykkylven på den tid. Det er der nemnt m. a. ein blakk hest, ei svart og kollet ku med namnet Gongrei, ei raudsida ku med horn, Gullros, ei raud, Fagergå, 2 raude og kvite om hovudet (Skautrei og Gullfjør). Vidare fortel obligasjonen ikkje reint lite om kva attåttnæring Ole Olsen Eidem har drive: Han pantset også halvparten av eit tømmernaust, ein færingsbåt, 10 torskegarn, 60 famner med havstreng, ei djupsogn med blystein, $\frac{1}{5}$ i ein åtringsbåt med naust. Det er tydeleg at han har drive sjøen og fiske. Andre panteobligasjonar syner at Ole har ikkje vore åleine frå garden som fiskar. Dei fleste av eidemskarane dreiv vinterfiske i eldre tid, og dette var vanleg heilt fram til 1930-åra.

I 1617 er det nemnt om ein av bygslarane, Ingebrigt Eidem, at han bet. 2 dlr. i sagskatt for 20 tylfter skårne bord. Det skulle kanskje tyde på at det har vore sag på Eidem i desse åra. Men vi høyrer ikkje noko meir om det.

No for tida har dei fleste oppsitjarane på Eidem innkoma si gjennom industriarbeid. Det er få att som lever berre av gardane. Fleire tomter er utskilde i seinare år, og nye hus og heimar kjem til på garden. Eidem hadde 8 bruksnummer i 1907. I 1947 var det 14, og i 1965 var det 28.

MATRIKKELGARDEN

Eidem vart i 1600-åra rekna i skatteklasse med halve gardar. Skylda i 1626 var 4 våger fisk. Landkommisjonen i 1661 sette henne til 4 våger 1 pd. 6 mrk. Ved matrikuleringinga i 1666 vart så skylda oppsett til 5 våger fisk, og slik stod skylda uendra fram til 1838 då det vart ny skyld 15 dlr. 0 ort 8 skl., revidert 1890 til 25,38 skyldmark. Leidangen var først på 1600-talet 2 geitskinn 1 kalvskinn. I 1666 vart leidangen 2 geitskinn 2 kalvskinn, og i 1705 2 ort 16 skl. Tienda var i 1666 på 5 t. havre, ½ t. bygg, 2 pd. ost, og i 1717 på 5½ t. havre, 4 skjeppe bygg og 48 mrk. ost eller 72 skl.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN:

1626: Då er der 3 mann.

1644: 3 mann.

1666: 4 mann, sår 14 t. avlar 55 t. Kan fø 64 naut og 4 hestar.

Brennefang.

1714: 4 mann. Sår 14 t. havre 2 t. bygg, avlar 55 t. havre og 8 t. bygg. Førar 40 naut og 4 hestar.

1717: 4 mann med same sånad, avling og buskap som i 1717. «Ingen brennefang». 2 små kvernar.

1724: 6 mann. «Litt ringe brende», 1 sæter ½ mil frå garden, 4 små kvernar. Garden ligg ½ mil frå sjøen, og er viss til korn. Sår 1 t. bygg, 15 t. havre. Avlar 6 t. bygg, 52 t. havre.

1802: 8 mann. Turvande brennefang, og sommarbeite både i heimegjerdet si utmark og i tilhøyrande sæterdal. Årviss kornavling.

1864: Hamnegangen for buskapen er «dårlig og indskrenket», men garden har nok brenneved og tilgjenge til torvmyr. Elles er garden «meget» lettbrukt.

1875: 8 mann. Førar 8 hestar, 45 kyr, 24 ungfe, 84 sauer, 3 geiter og 7 griser. Sår 17 t. bl.korn, 22 t. havre og 15 t. poteter.

EIGARAR

Etter segna skal Eidem ha høyrte til Gudbrand i Vik som levde i tida etter Svartedauden (1350). Kanskje har han ervt det eller kjøpt billeg frå t. d. Giskegodset, for prisane på jord fall sterkt etter det store mannefallet i peståra. Storparten av Eidem kom seinare over i Rosenkrantzgodset. Men ein del av garden, verdsett til 1½ månadsmatabol, var alt i 1440-åra kome inn under erkebisperstolen i Nidaros. Ca. 1530 hadde erkebisperstolen framleis part i Eidem. Parten er bortbygsla for

1 punds verd. Etter reformatjonen i 1536 kverrsette kongen dette kyrkjegodset, og oppsitjarane på Eidem betalte landskyld til kongen med ½ våg fisk framover til ca. 1640. Maria-kyrkja eller Margaretekyrkja i Borgund (Margarete-brebendet) åtte også frå gammalt og heilt fram imot 1800-åra ein part på 1 mællag i Eidem. Dei to mællaga som kongen hadde ått i Eidem, synest i 1661 å vere komne over på magister Peder Nilsen Lemb. Rosenkrantzgodset sin hovudlut er det Rasmus Larsen Stud sine ervingar som eig. Sist på 1600-talet går båe desse partane over til Andreas Danielsen i Finnmark som i 1709 sel 4 våger 2 pd. 6 mrk. i Eidem til sorenskrivar Henning Tygesen Castberg. Han makeskifter i 1712 med Jens Mortensen Knag på Indre Fauske som dermed får hand om heile Eidem med unnatak av det eine mællaget som hørde til den gamle Margaretekyrkja i Borgund. Etter Jens Mortensen kom Eidem inn i den såkalla Fauskeslekta etter Lars Olsen Fauske. Sjå meir under dei einskilte bruk på Eidem.

BRUKARAR

BRUK A. (Bnr. 1 + bnr. 6).

Ole Jakobsen br. 16.. - ca.1632. Sonen Johan flytte i 1614 til Klokkehaug og bygsla jord der.

Jakob.ca.. 1632-1643.

Lars Olsen f. ca. 1606, br. ca. 1643-1678. Skattar i 1658 av 1 hest, 12 kyr, 4 geiter, 8 sauer og 1 okse. Brukar 4 mællag.

Ole Larsen (f. ca. 1649, d. 1724) g. 1. g. m. Lene Paulsdr., g. 2. g. m. Marte Olsdr. (f. ca. 1650, d. 1737). Br. ca. 1678-ca. 1715. Skifte i 1724. Brutto eige 57 rdl. Gjelden var 40 rdl.

Av borna vart Sara g. til Høgres, og Lars til Stave, båe frå første ekteskap. Bror deira tok over bruket. Det var

Ole Olsen Eidem (f. ca. 1688, d. 1728) g. m. Brit Salmundsdr. Lade (f. ca. 1683, d. 1744).

Br. ca. 1715-1726, sidan halve bruket eit par år. Sjå bnr. 1.

Ole hadde heile bruk A. på 5 mællag fram til 1726 då bruket vart delt. Knut Olsen Røste (Høgres?) tok over halvparten. Sjå Jenshaugen bnr. 6. Ole Olsen heldt fram på den andre halvparten som seinare fekk bnr. 1 og namnet Trulsgarden.

BRUK B. bnr. (5 + 7) + (2 + 4)

Dette bruket dukkar opp ved sida av bruka A og C først i 1620-åra. Første bygslaren ser ut til å vere son til Ingebrigt på bruk C.:

Svend Ingebrigtsen Eidem. Br. ca. 1620-1664. Han legg ½ mæle korn i tiend i 1620, men i 1737 er tienda hans komen opp i 2 ½ mæle mot 5 fj. på kvar av dei andre to Eidemsbruka. Bygslebruket hans er i 1648 rekna til 8 mællag, d. v. s. halve Eidem. Kvegskatt i 1658 av 1 hest, 14 kyr og 1 okse. Svend har vore noko av ein «gøffe». Han var jordeigar og åtte m. a. ⅓ av Drotninghaug først i 1660-åra. Dette jordgodset gjekk nokre år seinare over til Peder Lade. På eit ting i 1638 der det skulle utskrivast mannskap til flåten, steig Svend fram og tala så kvast mot majoren at «Svend ner haffde giort Almuen opsetsig». Han fekk 7 rdl. i bot for dette. Svend døydde ca. 1664, og garden hans vart delt i B. I. og B. II. Enkja etter Svend heldt fram nokre år på

BRUK B. I, bnr. (5 + 7)

men gav så over til sonen

Ingebrigt Svendsen Eidem (f. ca. 1650, d. 1706) g. m. Guri Olsdtr. Medan Ingebrigt var ung, ser det ut til at systersen hans på B. II. Svend Pedersen hadde ei hand med i gardsstellet, men frå ca. 1680 til han døydde i 1706, var det Ingebrigt som sat med gardparten.

Etter Ingebrigt kom

Ole Pedersen (f. ca. 1674, d. 1744) (Gift m. enkja etter Ingebrigt?) Bygselbrev i 1707 på 1 våg fiskel. av Nils Pedersen Assens. Bruket vart visstnok delt i 1713 og vi fekk dei to bruka som seinare vart kalla Åmundgarden bnr. 5 og Pålgarden bnr. 7.

BRUK B. II, bnr. (2+4)

Då Svend Ingebrigtsen Eidem på bruk B døydde ca. 1664, vart bruket hans delt. Sonen Ingebrigt tok over halvparten, bruk B. I. Den andre halvparten, B. II, vart teken over av versenen

Peder Toresen (f. ca. 1628) g. m. ei Svendsdotter (namn ukjent.)

Br. ca. 1664-1696.

Sonen

Svend Pedersen Eidem (f. ca. 1655, d. 1743) g. 1. g. m. Synnøve Jakobsdtr. (f. ca. 1654, d. 1729) g. 2. g. 1730 m. Berte Mikkelsdtr. (f. ca. 1677, d. 1736) g. 3. g. 1737 m. Kirsti Larsdtr. Sorteløk (f. ca. 1683, d. 1744).

Br. frå 1696 til 1716, sidan halve bruket til 1738.

Svend fekk bygselbrev i 1796 frå Nils Pedersen Assens i Ålesund på vegne av hr. Anders Danielsen «udi Findmarken» mot årleg land-

skyld 7 mrk. 8 skl., og 5 rdl. i førstebygssel. Året etter, i 1697 vart Svend saman med nokre av grannane stilt for retten fordi dei hadde nekta å skyss soknepresten Truls Kristensen Krog frå Sykkylvskyrkja St. Hans dag. I 1713 kom Svend på nytt for retten. Det var Jens Mortensen Knag på Indre Fauske som melde Svend. Jens Mortensen hadde no teke over Eidem som eigar, og skulda Svend for skattesnyteri og vanrøkt av jorda, ulovleg skogshogst og forfall av husa. Då Jens Mortensen ville ta frå Svend og Synnøve bygselen, varsla Synnøve om at ho ville ikkje ha noko innblanding i råderetten for bygselen, og kom ikkje karane seg frå garden, skulle ho lemleste dei og slå dei i hel. Dei skulle ikkje nyte «En hilsen dag» meir dei som kom til Eidem med fleire trugsmål. Svend måtte likevel vedkjenne seg skuldingane. Han måtte ut med skatt til Kongen, skuldig landskyld til Jens Mortensen, og lova å dyrke og forbetre jorda etter beste evne, vøle husa etter lova, og endeleg sa han seg lei for dei ukvemsorda kona hans hadde late falle. Det ser ut til at Svend vart sitjande med bruket ei stund, men i 1716 vart det delt, og vi fekk bruka som seinare vart kalla Tormodgarden med bnr. 2, og Berget med bnr. 4.

BRUK C, bnr. (3 + 8).

Ingebrigt, Br. 15. -ca. 1620. Han hadde truleg m. a. sonen Svend som bygsla ein part av bruket (Bruk B) i ca. 1620, og dessutan sonen Jakob som i 1613 flytte til Klokkehaug og bygsla jord der. Ingebrigt la 1½ mæle korn i tiende i 1609.

Ingebrigt, Br. ca. 1620-ca. 1664. Truleg son til føregåande brukar. Skattar av 4 mællag. Buskap i 1658: 1 hest, 12 kyr og 1 okse. Ingebrigt er nemnd som husmann i 1666 og er då 70 år gml. I røynda er han vel kårmann.

Sonen

Knut Ingebrigtsen Eidem (f. ca. 1642). Br. ca. 1664-ca. 1670. Han vert g. 1667 m. Brit Iversdtr. Tjønes, men kjem bort først i 1670-åra.

Anders Olsen, d. 1704. Br. ca. 1674-1698. Truleg gift med enkja etter Knut. Enkja vert i skiftet i 1704 kalla Brit Monsdtr. Andreas hadde m. a. dottera Berte som gifte seg 1699 m. Elling Pedersen Andestad. Anders vert stemd for retten i 1697 saman med grannane sine fordi dei hadde nekta å skyss presten frå Sykkylvskyrkja St. Hans dag.

Sonen

Ingebrigt Andersen Eidem (f. ca. 1678). Br. 1698-1716. Bygsselsetel i 1698 frå Nils Pedersen Assens på 4 mællag. Etter 1700 skattar han av 5 mællag.

Etter Ingebrigt kjem

Lars Olsen Velle (f. ca. 1675, d. 1757) g. 1723 m. Berte Ingebrigtsdtr. (f. ca. 1699).

Br. 1716-ca. 1735. Truleg har Lars vore gift ein gong før. Bygsselsetel i 1716 frå Jens Mortensen Indre Fauske på 5 mællag.

Det kan sjå ut til at bruket til Lars Olsen vert delt først i 1730-åra, og vi får dei to bruka som seinare vert kalla Strandagarden bnr. 3 og Sersjantgarden bnr. 8.

TRULSGARDEN, bnr. 1.

Då bruk A. vart delt ca. 1726, heldt

Ole Olsen som tidlegare hadde brukt heile A, fram på denne halvparten til han døydde i 1728. Etter han hadde enkja Brit Salmundsdr. f. Lade bruket nokre år til ho i 1732 gifte seg att med

Tore Knutsen Hatlen (f. ca. 1697, d. 1743).

Br. 2½ mællag 1732-1743.

Etter Tore kom son til Ole

Ole Olsen Eidem (f. 1719, d. ca. 1760) g. 1744 m. Marte Ellufsdtr. Slettebakk (f. ca. 1707, d. 1793). Bygsselsetel frå Lars Olsen Indre Fauske på 2½ mællag i 1744. Marte gifte seg att 1762 med

Styrker Styrkersen (f. ca. 1725, d. 1773). Br. 1762-1773. Bygsselsetel frå Lars Fauske på 2½ mællag i 1762. Far til Styrker var truleg frå Aure. Mora heitte Marte og var frå Sogn, men budde visstnok på Sjøholt. Styrker hadde stor gjeld og var svært fattig. Han bleiv på Flisfjorden den 19. april 1773 saman med tre andre frå Sykkylven.

Etter Styrker kom styksonen

Ole Olsen Eidem (f. ca. 1746, d. 1803) g. 1774 m. Johanne Jansdtr. som var 43 år i 1801. Br. 1774-1801. Ole kom i gjeld på 51 rdl. til Hans Jakob Mechlenborg og måtte setje i pant fiskevegna si, 10 torskegarn, færingsbåten, femteparten av ein åtringsbåt med naust. Det var versionen som tok over bruket.

Mons Jonsen Tjønes (f. ca. 1766, d. 1843) g. 1802 m. Synnøve Olsdtr. Eidem (f. 1775, d. 1841). Br. 1801-1822. Bygsselsetel i 1801 frå Peder Jakobsen Erstad som hadde fått bruket gjennom kona si Lisbet Larsdtr. f. Fauske. Mons sådde i 1802 2 t. havre, ½ t. bl.korn, og fôra 5 storfe, 1 hest og 12 småfe. Bruket vart verdsett til 100 rdl.

Mons var soldat, og gjorde m. a. teneste ved garnisonen i Bergen kring 1810.

Versonen

Klaus Larsen Karbø frå Sunnylvn, d. 1834, 39 år gml. g. 1821 m. Inger Johanne Monsdtr. Eidem f. 1802. Br. 1822-1833. Bygselbrev 1822 frå Peder Pedersen Riksheim som hadde kjøpt bruket i 1806 av Peder Jakobsen Erstad for 50 rdl. Klaus Larsen sat trongt i det økonomisk, og det ser ut til at han må gå frå bruket, og får seg visstnok eit lite plassemne på Eidem. Han døydde kort etter og let etter seg ei formue på 3 rdl., og ein gjeld på 7 rdl. Dei hadde 4 born, men 3 av dei vart bortsette «på prestegjeldets bekostning». Enkja gifte seg i 1847 opp att med enkjemann Lars Knutsen Jarnes.

Peder Pedersen Riksheim selde i 1832 dette bruket til Peder Andersen Aspen for 215 spd. Han selde i 1833 til

Truls Ingebrigtsen Aklestad (f. 1809, d. 1855) g. m. Ragnhild Olsdtr. Standal, (f. ca. 1809, d. 1853). Båe frå Hjørundfjord. Br. 1833-1855. Truls betalte 290 spd. for bruket og la kår til Mons Jonsen og kona, og til Klaus Larsen og kona. I desse åra var det jordskifte på Eidem, og bruket vart frå no av kalla Trulsgarden. I 1838 var det ny skyldsetting. Trulsbruket fekk den gamle skylda på 1 pd. 21 mrk. revidert til 1 dlr. 4 ort 10 skl. Sånaden var i 1845 ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 10 sauer og 1 gris.

Versonen

Johannes Bastiansen Aure frå Pihlgarden (f. 1823, d. 1913) g. 1856 m. Brit Trulsdtr. Eidem (f. 1834, d. 1908).

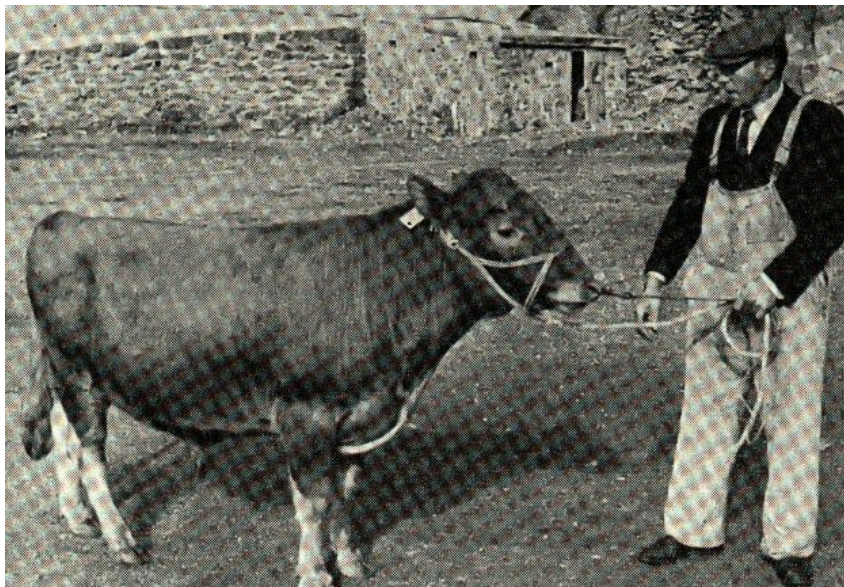
Br. 1856-1882.

Born: Bastian Tomas f. 1859, d. 1954, g. m. Mathilde Holter f. 1864, d. 1913. Overlærer i Tromsø. Stortingsmann. Anna f. 1866, g. på garden,

Brit Trulsdtr. fekk skøyte på bruket etter far sin i 1856 for 267 spd. I 1864 var bruket på 17 mål åker og dyrka eng, og 36 mål naturleg england. Dessutan hadde dei mark som eigna seg for dyrking. Sånaden var ⅛ t. bygg, 2 t. bl.korn, 2½ t. havre og 2½ t. poteter. Avlinga 1 t. bygg, 13 t. bl.korn, 11 t. havre og 12 t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 storfe og 9 sauer. I vintertida dreiv Johannes fiske. Han sysla også med krøterhandel.

Versonen

Karl Larsen Vik frå Fenrikgarden (f. 1856, d. 1946) g. 1882 m. Anna Johannesdtr. Eidem (f. 1866, d. 1954).

Den 2 år gamle oxen «Tor» som Lars K. Eidem i Trulsgarden stilte på Stats- utstilling i Ålesund i slutten av 1930-åra, får vere representant for det grå, kolla storfeet som etter kvart vart einerådande i bygda frå 1920-åra. Før den tid hadde storfeet her som oftast horn. Fargen varierte. Dyra var lette, kringe til beins, og avdråtten var bra i høve til maten dei fekk. Gråkolla vart etter kvart større, tyngre og rikare på yting, men frå slutten av 1930-åra smelta ho meir og meir saman med vestlandsraukolla som tok over båsromma fram til 1950-åra då NRF-feet kom inn på arenaen.

Br. ca. 1885-1939.

Born: Bastiane f. 1885, g. 1906 m. Petter B. Hjorthol i Jørngarden f. 1875, d. 1941. Ivrine Oline f. 1887, g. 1907 m. Petter O. Løset f. 1877, d. 1955. Johan Laurits f. 1891, g. 1929 m. Lovise Rasmusdtr. Tynes f. 1899. Lærar, banksjef, ordførar. Sjø Aure bnr. 19. Berte Kornelia f. 1895. Lars f. 1898, tok over bruket. Utvs. nr. 295.

Karl Larsen hadde først nokre år Fenrikgarden på Vik, men flytte truleg ca. 1885 til Trulsgarden på Eidem. Han fekk skøyte i 1883, og la kår til verforeldra sine, og dessutan kår til Ingebrigt Erdal, bror til Brit, for odelsretten. Etter jordskiftet i 1887 flytte Karl tunet lenger aust. Han sette opp ny stove og ny løe. Materialen hogg han på Svorta. Fram gjennom åra la han ned eit stort arbeid på bruket og dyrka storparten av garden. Han var også interessert husdyrmann og møtte ofte på utstillingane med både storfe og hest. Diplom for nyridding og gardsdrift frå Møre og Romsdal Landbrukselskap, Ved sida av arbei-

det med garden dreiv Karl også sjøen. Han rodde såleis torskefiskja i 30 vintrar.

Son til Karl

Lars Karlsen Eidem f. 1898. Br. frå 1939. Skøyte frå far sin i 1939. Lars dreiv Islandsfiske og snikkararbeid i ungdomsåra, men reiste i 1923 til USA der han vart i 11 år. Utvs. nr. 295. I 1930-åra dreiv han med sylvreval. Han har vore interessert husdyrmann, formann i Stranda og Sykkylven hestealslag. Har også hatt fleire kommunale til-litsyrke. Sister hans, Berte Kornelia f. 1895 har også lagt ned eit stort arbeid i heimen og m. a. styrt hushaldet.

TORMODGARDEN, bnr. 2.

I 1716 vart bruket til Svend Pedersen Eidem B. II delt. Broren

Tore Pedersen Eidem (f. ca. 1680, d. 1726) g. m. Marit Jetmundsdr. Grebstad frå Pe-garden d. 1761, 87 år gml. Br. 1716-1726. Bygsselsetel frå Jens Mortensen Knag på Indre Fauske i 1716 på 2½ mællag. Tore og Marit hadde 2 born, den eine sonen Peder, f. 1724, for til Høgreset, seinare Daveneset, Tore døydde i 1726 og enkja gifte seg opp att i 1729 med

Bendik Iversen Melset (f. ca. 1709, d. 1743.) Br. 1729-1743. I skiftet etter Bendik i 1743 vert enkja kalla Marit Ellingsdr., men det må vel helst vere ei feilskriving. Det er nemnt 2 søner, men ingen av dei tar over bruket, som ser ut til å gå over til

Lars Pedersen Eidem (f. ca. 1710, d. 1771) g. 1. g. 1743 m. Siri Olsdr. Vik (f. ca. 1692, d. 1744) g. 2. g. 1745 m. Anne Larsdr. (Frå Kjemphol?). Br. 1743-1768. Bygsselsetel frå Lars Olsen Fauske i 1743 på 2½ mællag.

Etter Lars kom

Tormod Hansen Høgres (f. 1736, d. 1807) g. 1767 m. Inger Nilsdr. Eidem frå Berget (f. 1742, d. 1804). Br. 1768-1805.

Bygsselsetel på 2½ mællag i 1768 frå Lars Martin Pihl som verje for Jens Larsen Fauske som i 1767 hadde ervt m. a. dette bruket på Eidem. Bruket vart i 1802 verdsett til 100 rdl. I skiftet etter Inger Nilsdr. i 1704 synte buet ei brutto eige på. 83 rdl. og ein gjeld på 56 rdl. Buet til Tormod var fallitt då han døydde i 1807. Buet åtte m. a. 4½ mrk. i Kyrkjesteinen vurdert til 1 rdl. 3 ort.

Versonen

Ole Pedersen Aurdal frå Knutgarden (f. 1773, d. 1883) g. ca. 1805 m. Anna Tormodsdr. Eidem (f. 1773, d. 1838). Br. 1805-1831.

Kår til Tormod Hansen. Denne Ole Pedersen vert kalla «den eldre» i høve til den samnemnde grannen i Strandagarden som vert kalla «den yngre». Jordskifte på Eidem i 1830.

Buet etter Ole og Anne synte i 1838 ei brutto eige på 26 spd. og ein gjeld på 11 spd.

Versonen

Paul Ellingsen Tandstad (f. 1795, d. 1838) g. 1831 m. Fredrikke Olsdtr. Eidem (f. 1808, d. 1864). Br. 1831-38. Paul var sjølveigar. Han kjøpte bruket i 1831 for 200 spd. av Peter Nikolai Jensen som i skiftet etter faren Jens Larsen Indre Fauske hadde fått utl. dette bruket i 1823 for 190 spd.

Paul er nemnd som lagrettemann, og var pennefør. Han vart kalla Stein-Pål. I 1838 fekk bruket ny skyld 1 dlr. 4 ort 10 skl. Buett etter Paul i 1838 synte ei brutto eige på 326 spd., og ein gjeld på 113 spd.

Enkja Fredrikke gifte seg opp att i 1839 med

Johannes Knutsen Løset (f. ca. 1811, d. 1870). Br. 1839-1865. Føremannen var skuldig på garden, m. a. til kjøpmann O. Strøm. Johannes løyser inn bruket og vert sitjande som sjølveigar. Han skøyter i 1859 over bruket til sonen, Ole Andreas Johannessen, men vert visstnok sjølv sitjande som brukar, i alle høve av ein part i garden til 1865. Johannes var lagrettemann i 1844. Sånad i 1845: ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen er 1 hest, 6 kyr, 8 sauer, 3 geiter og 1 gris.

Sonen

Ole Andreas Johannessen Eidem (f. 1844, d. 1910) g. 1864 m. Lovise Magnusdtr. Løset i Ramstaddal (f. 1839, d. 102½ år gml. (?).

Br. 1865-1903.

Born: Johan f. 1865, drukna 1891. Ole Petter f. 1876, g. på bruket. Johanne Marie f. 1868, g. m. Lars Olsen Andestad i Jakobgarden. Fredrikke f. 1870. Utvs. nr. 299. Regine f. 1872. Utvs. nr. 301. Marte f. 1874. Utvs. nr. 300. Anne Johanne f. 1879. Utvs. nr. 298.

Ole kjøpte bruket alt i 1859 av far sin for 250 spd. og kår, men selde att i 1871 til Størker Iversen Hundeide for 370 spd. Ei tid brukte Ole halvparten av garden saman med foreldra, sidan heile frå 1865 til 1903.

I 1865 var bruket på 21 mål åker og dyrka eng og 36 mål naturleg england. Sånad ¼ t. bygg, 1½ t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 2 t. bygg, 14 t. bl.korn, 14 t. havre og 16 t. poteter. I 1875 var buskapen 1 hest, 6 kyr, 3 ungdyr, 8 sauer og 1 gris. Av dette var det 2 forkyr. Skylda vart i 1890 rev. frå 1 dlr. 4 ort 10 skl. til 3,18 mark.

Sonen

Ole Peter Olsen Eidem (f. 1876, d. 1951) g. m. Jensine Jensdtr. Brunstad (f. 1875, d. 1957.)

Br. 1903-1918, sidan halve bruket til 1931.

Born: Johanne f. 1897, g. på bruket. Berta f. 1900, g. m. Petter Bøe, Leinøy i Herøy, S. Sjø. elles Eidem bnr. 9. Anna f. 1903, g. m. Andreas P. Eidem. Bnr. 5. Lina f. 1906, g. m. Nils Tømmerbakk, Helgeland.

Far til Ole Petter hadde som nemnt i 1871 selt bruket til Størker Iversen Hundeide, men med atterhald om bruksrett og bygselrett for eit av borna. I 1903 kjøpte Ole Peter Eidem att bruket med hus for 2788 kroner og var dermed sjølveigar. Han la kår til far sin.

O. P. Eidem reiste mykje som emissær, og la m. a. ned eit stort arbeid for sundagsskulen.

Versonen

Nils Johan Nilsen Kjemphol (f. 1892, d. 1959) g. 1917 m. Johanne Olsdtr. Eidem (f. 1897, d. 1967).

Br. halve garden frå 1918, seinare heile til 1958.

Adoptivson: John f. 1927, g. på bruket. Pleiedtr.: Sigrid Holmberg f. 1917 g. 1. g. m. Erling Lyshol frå Eidem bnr. 4. Utvs. nr. 717. G. 2. g. m. Rolf Leikvam.

Nils Kjemphol fekk skøyte på halve bruket i 1927 og den andre halvparten i 1931. Kår til Ole Peter og Jensine. Det er også nemnt naustpart med tomt i Ullavik. Nils dyrka ein del jord, m. a. den såkalla Bøen. Ved sida av gardsarbeidet var han forretningsfører i Sykkylven Branntrygdslag, kommunerevisor og revisor i Sykkylven Sparebank. Han var medlem i mange kommunale styre, m. a. jordstyret, formann i skulestyret etc. Han la og ned eit godt arbeid for sundagsskulen. Elles var han ofte kjøkemeister i bryllaup.

Adoptivsonen

John Kjemphol f. 27/3. 1927 i Oslo, g. 1949 m. Liv Nilsdtr. Husøy frå Sandøy i Romsdal f. 15/2. 1928.

Br. frå 1958.

Born: Astrid Johanne f. 1950. Nils Arve f. 1956. Liv Jorunn f. 1965.

John og Liv Kjemphol fekk skøyte på bruket i 1958, Bygde nytt stovehus i 1963 etter at gamlehuset strauk med i ein brann 19. august 1962.

John har drive med hønseri og sette opp eigen driftsbygning til det i 1961. Arbeider dessutan som møbeltapetserar.

STRANDAGARDEN, bnr. 3.

Då bruk C. vart delt først i 1730-åra, er det likt til at den halvparten som seinare fekk namnet Strandagarden bnr. 3, vart teken over av

Knut Ellingsen Furset (f. ca. 1696, d. 1757) g. 1735 m. *Eli Olsdtr. Oksvik* som døydde på barsel i 1742, 49 år gamal, gift opp att 1743 m. *Berte Ingebrigtsdtr. Kjølén* (f. ca. 1697, d. 1764).

Br. 1735-1757.

Knut Ellingsen fekk bygselbrev frå *Jens Mortensen Knag* i 1735 på 2½ mællag. Enkja *Berte Ingebrigtsdtr.* gift att 1758 med

Peder Paulsen Langlo, d. 1765, 74 år gml. Han hadde før vore gift med *Randi Monsdtr. Emdal* (f. 1673, d. 1755). Br. 1758-1764. Peder hadde ikkje born. Buet hans synte ei brutto eige på 14 drl., og ein gjeld på 12 rdl.

Ved denne tida kjem det ein ny mann til Eidem som truleg har teke over dette bruket. Det er

Nils Andersen, d. 1807, 74 år gml. g. 1. g. 1764 m. *Anne Tostensdtr. Ous* frå Stranda (f. 1717, d. 1774) g. 2. g. 1775 m. *Berte Tostensdtr. Engeset* (f. 1733, d. 1796) g. 3. g. 1796 m. *Magnhild Olsdtr. Drabløs* frå Bøtelgarden (f. 1758, d. 1841). Br. 1764-1804. Bygselsetel frå *Lars Fauske* i 1764. I 1767 ervde enkja etter *Lars, Guri Tormodsdr.* dette bruket. Ho vart oppattgift med *Jørgen Olsen* frå Klokk. Dei flytte på sine gamle dagar til Eidem, bnr. 4. Bygslaren *Nils Andersen* var medhjelpar i Sykkylskyrkja, innsett 1783. Han hadde ein bror i Tusvik, *Arne Andersen*. Året etter at *Nils* døydde, i 1808, gifte enkja *Magnhild* seg opp att med enkjemann *Jan Jakobsen Stave* og flytte til Stave.

Bruket på Eidem vert no bygsla av

Ole Pedersen Grebstad frå *Eliasgarden* d. 1860, 85 år gam. g. 1805 m. *Marie Helgesdtr. Kjemphol* (f. 1785, d. 1841) g. 2. g. 1843 m. *Anne Marta Larsdtr. Hjortdal* (f. 1813, d. 1903). *Ole Pedersen* i Strandagarden vert kalla «den yngre» i høve til den samnemnde granen i Tormodgarden, som vert «den eldre». Br. 1804-1851. Bygselsetel frå *Jørgen Jørgensen Eidem* i 1804. I *Ole Pedersen* si tid var det jordskifte av innmarka på Eidem (1830).

I 1838 vart den gamle skylda på bruket, 1 pd. 21 mrk. revidert til ny skyld 1 dlr. 4 ort 10 skl. Buskap 1845: 1 hest, 6 kyr, 9 sauer, 2 geiter og 1 gris. Sånaden er ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Enkja etter *Ole, Anna Marta*, gifte seg i 1861 opp att med *Tore Andreas Hågensen* og flytte til *Ellinggarden* på *Grebstad*.

Etter *Ole* bygsla

Peter Andreas Andreassen Kurset (f. Brevik i Borgund 1826, d. 1898) g. 1848 m. Berte Marie Severinsdtr. Ikornnes (f. 1828, d. 1892).

Br. 1851-1892.

Born: Inger Tyrine f. 1851. Sjø Grebstad bnr. 28. Ole Peder f. 1854. Hans Tomas f. 1856, g. m. Inger Magnusdtr. Aure i Jakobgården bnr. 13. Johanne Severine f. 1859, g. m. Jakob Brune i Ålesund. Peter f. 1861. Utvs. nr. 306. Bastiane f. 1863, g. m. Peter Petersen Melset i Knutgården på Aurdal. Tomas f. 1869. Utvs. nr. 310. Petrine f. 1869, g. m. Ole Johan K. Kjemphol, bnr. 4. Jens f. 1872, d. 1893.

Peter Andreassen fekk bygselbrev på dette bruket i 1854 frå Jetmund Ottesen Glomset på Fauske, g. m. syskenbarnet til Peter Andreas si kone. (Mødrene til konene deira var båe døtrene til Jørgen Jørgensen Eidem). I 1865 var Strandabruket på 21 mål åker og dyrka eng, og 36 mål naturleg england. Buskapen var i 1875 1 unghest, 5 kyr, 3 ungdyr, 10 sauer og 1 gris, og sånaden var 3 t. bl.korn, 3 t. havre og 1½ t. poteter. Tore Hågensen Grebstad hadde her ei kårku. I 1890 vart det ny skyld, 3,18 skyldmark.

Garden skifte eigar fleire gonger i denne tida. Det gjekk ut med Jetm. Ottesen Glomset i 1860-åra, og bruket gjekk over til Lars Martinussen Gudmundset i 1865. Så kjem han i pengevanskar i 1870-åra, og bruket vart selt til Rasmus Jakobsen Bukkeskinn for 450 spd. i 1873, og frå han att til Elling Olsen Ekornes i 1880 for 2000 kroner. Han er gardeigar då Peter Andreas sin son tar over bygselen

Peter Johan Pettersen Eidem (f. 1861, d. 1940) g. 1. g. m. Karen Severinsdtr. Aure bnr. 28 (f. 1874, d. 1896) g. 2. g. m. Lovise Jensdtr. Tu (f. 1869, d. 1934).

Br. 1892-1938.

Born: Karen Bentine Severine f. 1900, d. 1936, g. m. Einar Øyen frå Eide på Nordmøre. Sverre f. 1902. Utvs. nr. 309. Borghild f. 1905 g. på bruket. Peter fekk bygselsetel frå Elling O. Ekornes i 1892, men kjøpte ut bruket i 1895 for 1.600 kroner. Dyrka opp storparten, m. a. den delen av eigedomen som låg framom elva ved Gamlebrua. Etter skifte av innmarka i 1887 skulle Strandatunet flyttast noko lenger aust. Gamlestova nytta då Peter opp att i det nye fjøshuset. Sette også opp nytt stovehus, og fløta materialen frå Skodje. Han dreiv elles fiske i Borgundfjorden kvar vinter. Var også ein tur til USA. Utvs. nr. 306.

Versonen

Gamletunet på Eidem hadde midtpunktet der det store huset i Stranda-garden no står, (Midt på biletet) Til venstre er det nye huset på Tormodbruket. Til høgre er tunet på Berget.

Sverre Sørensen Alfarnes f. 1894 i Veøy, g. 1927 m. Borghild Pettersdtr. Eidem f. 1905.

Br. 1938-

Born: Karsten f. 1928. Petter f. 1932. Sjø Eidem bnr. 12. Lovise f. 1935 g. m. Oddm. N. Skylstad. Hole i Velledalen. Oskar f. 1937, g. m. Ada Bjørkemo frå Øvrebygd i Målselv. Eidem bnr. 24. Solbjørg f. 1941, g. m. Inge Eikemo frå Ikornnes, Eidem bnr. 28.

Sverre Alfarnes fekk skøyte i 1938. Han har arbeidt i konfeksjons-industrien og drive bruket ved sida. I den første tida fall mykje av gardsarbeidet på kona. På bruket fôrar han no 4-5 kyr og hest. I 1950-åra rydda han 13½ mål kulturbeite i heitneutmarka ovafor tunet. Han planta òg ein del skog, og har vølt på husa.

BERGET, bnr. 4.

Bruk B. II vart delt ca. 1716. Den gamle brukaren på B, II heldt fram på denne halvparten som seinare fekk namnet Berget. Det var

Svend Ingebrigtsen Eidem, br. til 1738.

Etter han kom

Nils Matsen (f. ca. 1702, d. 1749) g. 1738 m. Anna Pedersdtr. (f. ca. 1706, d. 1772).

Br. 1738-1749. Bygselsetel frå Jens Mortensen på 2½ ml. i 1738.

Enkja Anna gifte seg i 1750 opp att m.

Peder Ellingsen Lyshol (f. ca. 1715, d. 1788) g. 2. g. 1772 m. Siri Nilsdtr. (f. ca. 1722, d. 1781) g. 3. g. 1782 m. enkje Magnhild Knutsdtr. død 1797. Br. 1750-1789. Bygselsetel til Peder i 1750 på 2½ mællag frå Lars Olsen Fauske som ervde Jens Mortensen. Peder Ellingsen var lagrettemann. I skiftet etter han i 1788 synte buet ei brutto eige på 67 rdl. og ein gjeld på 29 rdl. Peder hadde ikkje born, og så gjekk det slik at gardeigaren, som budde på Indre Fauske, sjølv flytte til Eidem og tok over bruket. Det var

Jørgen Olsen Fauske (f. Klokke 1722, d. 1793) g. 1768 m. Guri Tormodsdtr. Fauske (f. Grebstad ca. 1718, d. 1791). Det var Guri som hadde fått Eidem gjennom førstemannen sin, Lars Olsen Fauske (d. 1766). Jørgen la kår til enkja Magnhild Knutsdtr. i 1789. Han og Guri vart ikkje lenge på Eidem. Ho døydde i 1791, og han i 1793. Buet etter Guri synte ei brutto eige på 612 rdl., og gjelden var 15 rdl.

Sonen

Jørgen Jørgensen Eidem (f. 1768, d. 1849) g. 1794 m. Marte Larsdtr. Aursnes (f. 1772, d. 1848). Br. 1793-1820.

Jørgen fekk utlagt 113 rdl. i arv etter mor si, innrekna dette bruket som var verdsett til 37 rdl. Dessutan eit lite småbruk på Eidem på ½ ml. som vart brukt av Jan Tygesen (?), og ein part i Borgund-kyrkja til 16 rdl. Jørgen var lagrettemann. Han åtte også jord på Jarne og Davenes.

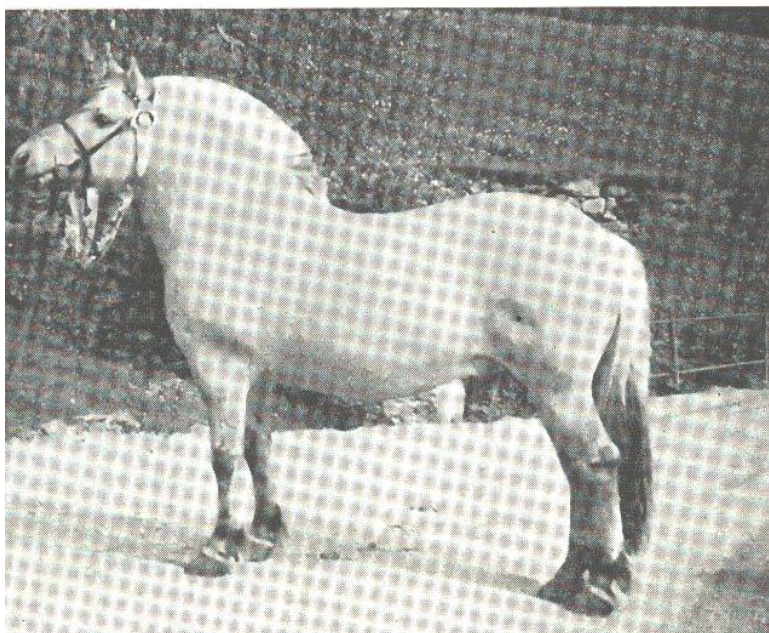
Sonen

Lars Jørgen Jørgensen (f. 1794, d. 1866) g. 1814 m. Ingeborg Petrine Lassedtr. Grebstad (f. i Pegarden 1792, d. 1849) g. 2. g. 1851 m. enkje Marte Rasmusdtr. Fauskehagen (f. Skageflå, enkje etter John Johnsen Skottet på Nilsplassen, bnr. 9 Indre Fauske) d. 1859, 75 år gml. G. 3. g. 1859 m. Marte Olsdtr. Aurdal (f. 1814, d. etter 1875). Br. 1820-1850. I 1838 fekk bruket ny skyld 1 dlr. 4 ort 10 skl. Sånad 1845 var ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskap 1 hest, 6 kyr, 8 sauer, 2 geiter og 1 gris. I Lars si brukstid var det jordskifte på Eidem (1830).

Sonen

Elling Larsen Eidem (f. 1819, d. 1900) g. 1843 m. Ingeborg Olave Pedersdtr. Blindheim frå Borgund (f. ca. 1818 d. 1858) g. 2. g. 1858 m. Berte Johanne Larsdtr. Drotninghaug (f. 1823, d. 1887).

Br. 1850-1878. Elling fekk utl. dette bruket i skiftet etter mora Petrine Lassedtr. i 1851 for 313 spd. Kår til far sin. Elling hadde 7

Hingsten «Draum» som Stranda og Sykkylven bestealslag åtte, fekk 1. premi i 1949. Arne Fauske føra hingsten fram til denne utstillinga. Elles stod hesten lenge bjå Peder L. Strømme. «Draum» var ein kraftig, vakker hingst med godt lynne, og han sette store merke etter seg i avlen.

sysken å løyse ut, og det ser ut til at han ikkje makta denne utbetalinga. Han sel bruket same året til grannen Nils Martinussen Eidem i Åmundgarden for 260 spd., men vert sitjande på bruket som bygselmann. Buskap i 1875: 1 unghest, 7 kyr, 2 ungfe, 12 sauer. Sånad: 2 t. bl.korn, 2½ t. havre og 2 t. poteter. Elling var ein kjend hestehandlar.

Born: Karolus f. 1849, g. på bruket. Jens f. 1851, g. 1877 m. Ellen Berge frå Norddalen. Sjø Aure bnr. 5. Bastian f. 1860, g. til Høgset, bnr. 6. Martinus f. 1864.

Sonen

Karolus Ellingsen Eidem (f. 1849, d. 1948) g. 1875 m. Marie Karlsdtr. Tjønes (f. ca. 1852, d. 1939).

Br. 1878-1927.

Born: Ingeborg *Marie* f. 1873, g. m. Karl Søvik. Lovise f. 1878. Utvs.

nr. 296. Karen f. 1884, g. m. Iver Søvik på Grebstad bnr. 24. Edvard f. 1888, Utvs. nr. 297. Karl f. 1894. Sjø Kjemplhol bnr. 7.

Karolus bygsla først plass i Ullavika nokre år. Sjå Aure bnr. 5. Han fekk så i 1878 bygselbrev frå Nils Martinussen Eidem på dette bruket. Kår til Elling og Berte. Karolus var interessert og gløgg hestekar, og var m. a. fôrvert for lagshingstar. Han handla også med hest. På sine gamle dagar flytte han til Kjemphol der sonen Karl hadde kjøpt eit småbruk, bnr. 7. Då Karolus slutta som bygslar, vart Bergebruket delt mellom ervingane etter gardeigaren Nils Martinussen Eidem i Åmundgarden. Parsellane Heimly bnr. 10 med skyld 0,87 mark og Vang bnr. 11 med skyld 0,81 mark vart utskilde. Resten av dette bruket gjekk over til Nils Martinussen sin soneson.

Andreas Nikolaisen Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1876, d. 1954) g. 1900 m. Anne Gurine Olsdtr. Grebstad frå Pegarden (f. 1879, d. 1961).

Br. ca. 1927-1945.

Born: Martinus f. 1901, g. 1936 m. Åsta Indrevik frå Glomset f. 1916. Lærer i Sykkylven. Solveig f. 1905, g. 1930 m. lærar Ivar Bjørke frå Hjørundfjord. Brøvoll bnr. 8. Erling f. 1909. Uts. nr. 717. G. m. Sigrid Holmberg. Sjå Eidem bnr. 2. Øystein f. 1914, g. på bruket. Åse g. m. Alv Brunstad. Bnr. 6.

Andreas Lyshol var lærar, sist i Hundeidvik. Han ervde faren sin part i bruket og løyste dessutan ut farsyster si, Oline Melset sin part. Andreas bygde både ny stove og løe. Han veita ut og braut opp myra ovafor husa. Inne i «Bøen» nydyrka han også fleire mål.

Sonen

Øystein Andreassen Lyshol f. 1914, g. 1945 m. Anne Martha Nilsdtr. Ringdal frå Sunnylvn f. 1915.

Br. frå 1945.

Born: Anfrid Judith f. 1945, g. 1963 m. Harald Tandstad. Sjå Tandstad Mellom bnr. 14. Jorunn f. 1946. Arnold f. 1948.

Øystein Lyshol har drive ymse fabrikk- og anleggsarbeid ved sida av arbeidet med bruket.

ÅMUNDGARDEN, bnr. 5.

Då bruk B.I. vart delt ca. 1713, heldt

Ole Pedersen Eidem fram på denne halvparten til 1739. Då kom *Jørgen Olsen Eidem*, (konf. 1738, d. 1784) g. 1. g. 1740 m. Line Olsdtr. (f. ca. 1708, d. 1744), g. 2. g. 1744 m. Kirsten Jørgensdtr. (Bjørnsdtr.?) (f. ca. 1702, d. 1774), g. 3. g. 1775 m. Kirsten Pedersdtr.

Br. 1739-1767. Jørgen var lagrettemann. Han var fattig siste åra og buet hans var fallitt.

Versonen

Amund Olsen (f. ca. 1717, d. 1805) g. 1. g. 1767 m. Guri Jørgensdtr. Eidem (f. 1740, d. 1767), g. 2. g. 1768 m. Anna Jakobsdtr., d. 1788, 48 år gml., g. 3. g. m. Kari Olsdtr. Hole (f. 1744, d. 1792).

Br. 1767-1792. Byggselsetel frå avlidne Lars Fauske i 1767 på 2½ mællag. Då Anna Jakobsdtr. døydde i 1788, synte buet ei netto eige på 49 rdl., og ein gjeld på 24 rdl. Åmund åtte i 1774 2 pd.

19½ mrk. jord i Barstad. Dette var i 1790-åra minka til 22½ mrk.

Sonen

Jørgen Amundsen Eidem (f. 1770, d. 1831) g. 1793 m. Kari Olsdtr. Tjønes (f. 1754, d. 1831). Br. 1792-1820. Byggselbrev i 1792 frå Jørgen Jørgensen Eidem (Fauske) som hadde ervt dette jordegodset gjennom Fauskeætta. I 1802 vart bruket verdsett til 100 rdl.

Jørgen Amundsen og Kari Olsdtr. hadde ikkje born. Verson til gardeigaren Jørgen Jørgensen på bnr. 4 tok over bruket. Det var

Nils Olsen Ekornes (f. 1794, d. 1851) g. 1820 m. Johanne Jørgensdtr. Eidem frå Berget (f. 1801, d. 1857). Br. 1820-1846.

Nils Olsen fekk skøyte på dette bruket i 1820 for 60 spd., og la kår til Jørgen Amundsen og kona. Jordskifte av innmarka i 1830. Då Nils Olsen døydde, gifte enkja seg att 1852 m. Peter Martinus Hågenes Grebstad i Klokkargarden. Sjø Grebstad bnr. 18.

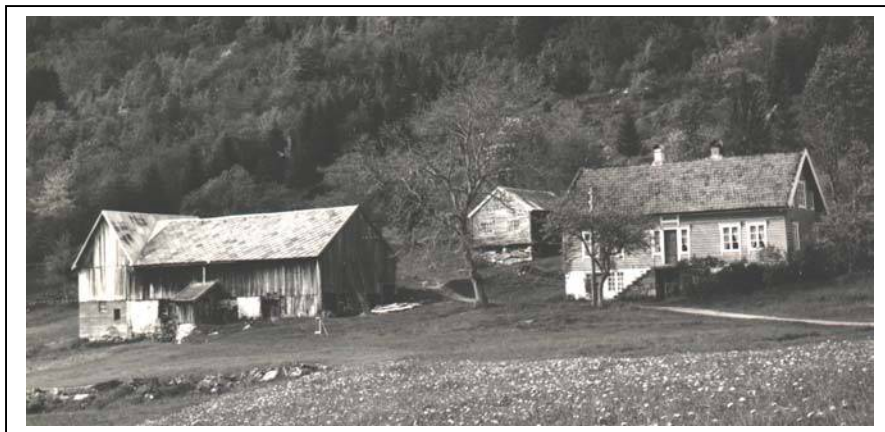
I 1838 vart den gamle skylda på 1 pd. 21 mrk. revidert til 1 dlr. 4 ort 10 skl. Sånad i 1845 var ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskap 1 hest, 6 kyr, 9 sauer, 2 geiter og 1 gris. I 1843 gifte dotter til Nils og Johanne, Julianne Nilsdtr. f. 1824 seg med Andreas Martinussen Aurdal og sistnemnde kjøpte same året garden av verfar sin for 100 spd. Men Andreas tok ikkje over bruket. Han makeskifte i 1846 dette bruket mot ein gardpart på Fauske med bror sin

Nils Martinussen Aurdal frå Nilsgarden (f. 1826, d. 1914) g. 1847 m. Anne Jensine Amundsdr. Velle frå Karigarden (f. 1827, d. 1906).

Br. 1846-ca. 1892).

Born: Nikolai f. 1849, g. m. Susanne Knutsdtr. Lyshol i Rasmusgarden. Sjø Lyshol bnr. 2. Andreas f. 1856, g. m. Johanne Marie Tandstad, gbr. Tandstad ytre. Iver *Petter* f. 1861, g. på bruket. Oline f. 1863, g. m. Rasmus Knutsen Melset gbr. Pettergarden, Melset.

I 1864 var bruket på 27 mål åker og dyrka eng og 45 mål naturleg england. Sånaden var ¼ t, bygg, 2 t. bl.korn, 2 t. havre og 2 t. pote-

Åmund-husa kom på nye beresteinar etter det første jordskiftet på garden.

ter. Avlinga 2 t. bygg, 14 t. bl.korn, 13 t. havre og 16 t. poteter. Buskapen var i 1875 1 hest, 4 kyr, 5 ungdyr, 12 sauer og 1 gris. Ny skyld i 1890 med 3,21 mark.

Nils Martinussen dreiv Trondheimshandel saman med brørne sine Bastian på Velle og Andreas på Aurdal. Dei reiste både med jekter og mindre farkostar. Han åtte ein del jordegods, m. a. bnr. 4 på Eidem. Kort etter at han hadde teke over bruket, flytte han frå gamletunet og sette opp stove og løe ca. 200 m. lenger vest. Stovehuset står på bruket framleis.

Sonen

Petter Nilsen Eidem (f. 1861, d. 1941) g. 1889 m. Julianne Pettersdtr. Aurdal frå Nilsgarden (f. 1868, d. 1950).

Br. ca. 1892-1939.

Born: Andreas f. 1893, g. på garden. Lars f. 1894. Sjå Eidem bnr. 10. Jensine f. 1897. Konfeksjonsarb, Nils f. 1903, g. m. Anna Kringlebotn frå Etne, Sunnhordland. Nils var i 1969 sokneprest i Giske. Olav f. 1910, g. m. Klara Fauske. Sjå Eidem bnr. 10. Anna f. 1909.

Petter arbeidde i yngre år på trandamperi og som «sjauar» i fisketida i Ålesund. Han dyrka ein god del nyland, og bygde ny løe på bruket. Under jordbrytingsarbeid fann han ein spydspiss i Nymarka ovafor Sersjanthusa. Spydspissen er no på Bergens Museum.

Son til Petter tok over bruket. Det var
Andreas Pettersen Eidem f. 1893, g. 1926 m. Anna Olsdtr. Eidem frå
Tormodbruket f. 1903. Br. frå 1939.

Barn: Per f. 1929.

Andreas Eidem har vore to gonger i USA. Utvs. nr. 303. Frå han kom heim i 1925 brukte han garden saman med foreldra, men tok over først i 1939. Han har vølt stovehuset og bygt på låa. Dessutan har han lagt inn og rudt ca. 10 mål til kulturbeite av heimeutmarka ovafor husa. På bruket fôrar dei hest og 5-6 kyr.

Andreas driv no bruket saman med sonen

Per Andreassen Eidem f. 1929.

JENSHAUGEN, bnr. 6.

Bruk A. på Eidem vart delt ca. 1726 i to bruk som seinare vart kalla Trulsgarden bnr. 1 og Jenshaugen bnr. 6. Første brukaren i Jenshaugen var

Knut Olsen Røste (Høgres?) (f. ca. 1689, d. 1728) g. 1725 m. Marit Olsdtr. Eidem (f. ca. 1707, d. 1737). Br. 1726-1730. I 1726 gav Jens Mortensen Fauske (Fauske-jyden) bygselbrev til «en soldat under hr. kaptein Rotveds compagnie» på 2½ mællag i Eidem, og denne soldaten må mest truleg vere Knut Olsen Røste. Det ser ut til at han og Marit hadde slekt på Høgreset. Enkja brukte garden eit par år til ho i 1730 gifte seg opp att med

Knut Jonsen Sortevigen (f. ca. 1697, d. 1766). Br. 1730-1760. Marit Olsdtr. døydde på barsel med barnet Ingebrigt i 1737, og Knut gifte seg att med Gjertrud Kristensdtr. (f. ca. 1701, d. 1771).

Sonen til Knut og Marit tok over bruket. Det var

Jens Knutsen Eidem (f. 1734, d. 1770) g. 1760 m. Anne Pedersdtr. Løvoll (f. 1731, d. 1791). Br. 1760-1770. Bygselsetel på 2½ mællag i 1760 frå Lars Fauske. Enkja gifte seg att 1771 med

Arne Knutsen frå Overøye i Stordalen. (f. ca. 1741, d. 1781). Br. 1771-

1781. Bygselbrev på 2½ mællag frå Jens Larsen Fauske i 1771. Arne vart drepen av ei snøfonn. Buet etter han synte el brutto eige på 50 rdl. og ein gjeld på 28 rdl. Av borna hans var det to, Knut og Berte, som seinare flytte til Grebstad og fekk bruk der, Severingarden bnr. 11 og Grebstadgjerde bnr. 24. Enkja etter Arne, Anne Pedersdtr., vart sitjande med bruket på Eidem til 1789. Då kom

Ole Larsen Klokkehaug (f. 1732, d. 1798) g. 1. g. 1760 m. Siri

Olstdtr. Haugset (f. 1734, d. 1765) g. 2. g. 1766 m. Ingeborg Jansdtr. (f. ca. 1743, d. 1826).

Br. 1789-1796.

Ole hadde tidlegare vore brukar på Klokkehaug. Han la kår til enkja Anne Pedersdtr. Skiftet etter Ole i 1898 synte ei brutto eige på 33 rdl. Gjelden var 29 rdl.

Sonen

Karl Olsen Eidem (f. på Klokkehaug 1770, d. 1817) g. m. Pernille Pedersdtr. (f. ca. 1764, d. 1842). Br. 1796-1817. Byggselsetel frå Jens Larsen Fauske på 2½ mællag i 1796. Karl la kår til foreldra sine. I 1802 vart bruket verdsett til 100 rdl. Etter at Karl Olsen var død, gifte enkja seg opp att 1819 med enkjemann Bottel Olsen Drabløs og flytte til Drabløs. Etter Karl kom dotter hans og son til gardeigaren. Det var

Jens Hansteen Jenssen Fauske (f. 1796, d. 1864) g. 1819 m. Stine Karlsdtr. Eidem (f. 1801, d. 1872). Br. 1817-1864. Jens fekk byggselsetel hjå mor si, Anne Pernille Fauske, i 1817. I skiftet etter far sin i 1825 ervde Jens Hansteen 18 mrk. i dette bruket, og i 1838 løyste han ut mor si og syskena sine for resten av bruket, 1 pd. 3 mrk., for 80 spd. Ved matrikkel revisjonen same året fekk bruket ny skyld, 1 rdl. 4 ort og 10 skl. Sånaden i 1845 var ½ t. bygg, 1¾ t. bl. korn, 2½ t. havre, 1½ t. poteter, og buskapen 1 hest, 6 kyr, 2 geiter og 1 gris. Etter jordskiftet på Eidem i 1830 vart dette bruket oppkalla etter Jens og fekk namnet Jenshaugen. Det vart tungt for han å greie lånet han hadde teke opp av Jens Jakobsen Eide for å løyse ut bruket, og i 1847 selde han det til Sykkylven kyrkje for 230 spd. med atterhald om rett til bygsel for eit av borna.

Sonen

Karl Jenssen Eidem (f. 1836, d. 1890) g. 1864 m. Erikka Jensdtr. Våtmyr (f. 1846, d. 1929).

Br. 1864-1894.

Born: Jensine f. 1865, g. på bruket, Johan f. 1870. Utvs. nr. 293. Sjå også Aure bnr. 43. Karen f. 1875, g. m. Anders Valaker, Utvik. Severin f. 1877, g. m. Karoline Krohn frå Norddalen. Sjå Jensgarden, Fauske ytre. Karl Johan f. 1887. Utvs. nr. 294.

Karl Jenssen fekk byggselsetel frå verja for Sykkylven kyrkje i 1864. Kår til Jens og Stine. Bruket var ved denne tid på. 21 mål åker og dyrka mark, og 36 mål naturleg england. Sånad ¼ t. bygg, 1½ t. bl. korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Avlinga 2 t. bygg, 14 t. bl.korn, 14 t. havre og 14 t. poteter. Buskap 1 hest, 8 kyr, 7 sauer, 3 geiter og

1 gris. Ved den nye skyldsettinga i 1890 fekk bruket 3,18 mark i skyld. Sykkylven kyrkje som hadde ått dette bruket frå 1847, skøytt det i 1879 over til Sykkylven kommune.

Etter Karl kom versionen

Petter Pettersen Fauske (f. 1860, d. 1947) g. m. *Jensine Karlsdtr. Eidem* (f. 1865, d. 1920).

Br. 1892-1934.

Born: *Johan* f. 1893, g. på bruket. *Emma* f. 1895, g. m. *Oskar Tryggestad*, Sunnlyven. *Lina* f. 1897, g. m. *Sverre Gjerde* frå Vestnes. *Petra* f. 1900, g. m. *Lars Andestad*. *Klara* f. 1907, g. m. *Arne Lundestad* frå Gloppen, *Laura* f. 1909, g. m. *Sverre Gjævenes*. *Petter P. Fauske* var fødd på Kambane, voks opp i Lånagarden bnr. 1 på Fauske, og kjøpte bruket på Eidem i 1894 av Sykkylven kommune for 2.800 kroner. Jenshaugen var då nokså urudd, og der var mykje skogkratt og stein. Fram til 1920 veita Petter ut og dyrka 28 mål. Han bygde på både stova og løa. Elles arbeidde han som bygningsmann. Om vintrane dreiv han Borgundfjorden.

Sonen

Johan Pettersen Eidem (f. 1893, d. 1943) g. 1918 m. *Marie Andersdtr. Aspås* frå Angvik (f. 1897, d. 1956).

Br. 1935-1950.

Born: *Peder* f. 1919, g. på bruket, *Karsten* f. 1920, g. m. *Reidun Hansen* frå Jessheim. (*Karsten* reiste til England under krigen 1940-1945.) *John* f. 1921. *Styrmann*. *Angell* f. 1922, g. m. *Sigrunn Ask*, Askvoll. *Jorunn* f. 1923, g. m. *Johan Schmidt* frå Blindheim. *Else* f. 1930, g. m. *Arne Ording* frå Oslo. *Jeanne* f. 1928, g. m. *Karl Teige* frå Kristiansund.

Johan reiste til USA i 1911 (Utv. nr. 304), og kom heim med ein skadd arm som seinare måtte amputerast. Han lærde seg til målar ved Statens Teknologiske Institutt og fekk meisterbrev. Nokre år leigde han ein plass på Grebstad og dreiv den (bnr. 35) ved sida av målararbeidet. Men i 1934 fekk han skøyte på Jenshaugen og han tok då over dette bruket. Her rudde og dyrka han 8—9 mål jord ovafor løa. Elles grøfta han ut mykje vassjuk jord, og bygde på stovehuset. Etter at *Johan* var død, dreiv enkja garden nokre år til eldste sonen tok over.

Peder Johansen Eidem f. 1919, g. 1938 m. *Borgny Pedersdtr. Engeset* frå Ørsta f. 1920.

Br. frå 1950.

Born: *Kjell Peder* f. 1938, g. m. *Borghild Hjelle*, Sykkylven. *Johan*

Magne f. 1943, g. m. Grete Bjørge, Ellingsøy. Bjørn f. 1945. Arnt f. 1952.

Peder har gått snikkarskule og handelsskule. Han har arbeiddt som møbeltapetserar ved sida av arbeidet med bruket.

PÅLGARDEN, bnr. 7 (Fausagarden).

Då bruk B.I. vart delt i 1713, vart den halvparten som seinare fekk namnet Pålgarden, teken over av

Jakob Knutsen Eidem g. m. Berte Jansdtr. Aure (f. ca. 1675, d. 1756) (dotter til Jan Jetmundsen Aure og Mari Pedersdtr. på bruk C.2). Jakob var brukar frå 1713 då han fekk bygselbrev frå Jens Mortensen Knag på 2½ mællag, - til 1738 då han flytte til Aure og tok over eit bruk der, bnr. 13. Han døydde etter 1762. Jakob Knutsen var vel den beste bjørneskyttaren i Sykkylven. Han var kjend langt utover bygdegrensene. Såleis var han m. a. i juli 1733 på fjellet mellom Grytastranda og Hildrestranda og skaut 3 bjørnar på den turen. I 1739 skaut han ein bjørn i Aure-markene, i 1744 ein bjørn i Jarnesmarkene, i 1746 2 ulvar i Vike-marka, og i 1748 2 bjørnar, den eine i Furestrandmarka, den andre på Nysætra.

Etter Jakob kan det sjå ut til at bruket vert teke over av ein mann frå Ørskog,

Paul Paulsen Amdam (f. ca. 1710, d. 1772) g. m. Berte Jakobsdtr. (f. ca. 1724, d. 1784). Br. 1738-1764. Bygselsetel i 1738 på 2½ mællag frå Jens Mortensen Fauske.

Sonen

Paul Paulsen Eidem (f. 1739, d. 1792) g. 1766 m. Berte Jespersdtr. Klock (f. 1739, d. 1815). Bygselsetel frå Lars Fauske i 1764 på 2 ½ mællag som han brukte til 1792. I skiftet etter Paul det året synte buet ei brutto eige på 96 rdl. og ein gjeld på 29 rdl. Enkja Berte Jespersdtr. gifte seg opp att i 1794 med

Ole Jansen Tjønes (f. 1769, d. 1817). Bygselbrev i 1793 frå Peder Jakobsen Erstad som hadde fått bruket gjennom kona si, Lisbet Larsdtr. Fauske. Ole Jansen vart enkjemann i 1815 og gifte seg att i 1816 med Anne Petrine Pedersdtr. Brudevoll (f. 1784, d. 1826). Men året etter døydde Ole. Buet synte ei brutto eige på 186 spd., og ein gjeld på 47 spd. Enkja Anne Petrine gifte seg att 1818 med

Johannes Johannessen Aure frå Eliasgarden (f. 1786, d. 1842) g. 2. g. 1828 m. Anne Marte Pedersdtr. Hellen (f. 1798, d. etter 1873).

Br. 1818-1844. Bygsselsetel til Johannes i 1819 frå Peder Jakobsen Erstad som i 1820 gir skøyte på bruket til versonen Peder Larsen Erstad for 50 spd. I 1826 selde Peder Larsen dette bruket til Henrik Halvorsen Havåg for 70 spd. Ved den nye skyldsettinga i 1838 fekk bruket 1 dlr. 4 ort og 10 skl. i skyld. Johannes var i krigen i 1807. I skiftet etter førstekona i 1827 synte buet ei brutto eige på 142 spd. og ein gjeld på 44 spd. Då det var skifte etter Johannes i 1843, var buet fallitt. Enkja Anne Marta gifte seg i 1851 opp att med enkjemannen Lars Petter Jansen Straumsheim og flytte dit.

Verson til Johannes

Ole Martinus Sylfestsen Lyshol (f. 1817, d. 1917) g. 1844 m. Oline Johannesdtr. Eidem (f. 1819, d. 1895). Br. 1844-1863. Bygsselsetel i 1844 frå Henrik Halvorsen Havåg. Kår til stykmora Marte Pedersdtr. Sånad i 1845 var ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 6 sauer, 5 geiter og 1 gris. Ole var kjend for styrken sin. Var i yngre år dreng på Brandal og førde posten mellom Ålesund og Brandal. Dreiv elles vinterfiske.

Versonen

Peder Johan Olsen Blindheim frå Larsgarden (f. 1843, d. 1922) g. 1863 m. Johanne Karoline Olsdtr. Eidem (f. 1845, d. 1876) g. 2. g. 1878 m. Anne Petersdtr. Straumsheim frå Nymarka (f. 1838, d. 1926). Ho var enkje etter Jens Larsen Brudevoll.

Br. 1863-1908.

Bygsselsetel i 1863 frå Ole Karolussen Brudevoll som fekk dette bruket gjennom verfar sin, Henrik Halvorsen Havåg. Bruket var i 1864 på 17 mål åker og dyrka eng, og 36 mål naturleg england. Av dette var ein del mark som var skikka til dyrking. Sånad ¼ t. bygg, 1½ t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. I 1875 var buskapen 1 hest, 7 kyr, 3 ungdyr, 14 sauer og 1 gris. Peder Olsen dreiv bruket i fleire år saman med verfar sin. Peder dreiv også Trondheimshandel og hadde krambu i Haubukta. Var kyrkjeverje i lang tid. Interessert misjons-mann. Sjå Bernt Fauske: «Vi reiser med «Brand» s. 146).

Om andrekona hans, Anne, fortelst det at ein dag ho gjætte buskapen i Straumsheimmarkene, kom bjørnen og tok eit lam. Anne ville prøve å berge lammet. Ho sprang på bjørnen og reiv lammet or kjeften hans. Men no ville han i staden ta henne. Anne greidde å klive opp i ei buske, men bjørnen nådde likevel i foten hennar og beit hælen av henne. Ho halta seinare.

Born: Ole f. 1864, g. m. Sofie Sjøholtstrand. Bur på Ørskog. Knut f. 1867. Utvs. nr. 305. Petter Olaus f. 1870. Utvs. nr. 308. Giskemo,

Ørskog. Johan f. 1876, drukna utfor Volsdalsberga i 1898. Olivia f. 1884, d. 1902.

Sonen Knut kjøpte bruket i 1899 av Hans Olsen Brudevoll for 3000 kroner. (Hans kallar Henrik Havorsen Havåg for bestefar.) Men Knut var i USA, og far hans fekk sitje med bruket heilt til 1908.

Då selde Knut Pålbruket til

Ole Karlsen Fausa (f. på Stranda 1863, d. 1931) g. m. Jensine Bastiansdtr. Grebstad frå Bastianbruket (f. 1879, d. 1927).

Br. 1908-1931.

Born: Anna Lydia f. 1907, g. på bruket. Solveig Kasbara f. 1912, d. 1955, g. m. Petter Aurdal i Fjordegarden. Borghild Lovise f. 1914, g. m. Ragnvald Gjævenes. Sjø Blindheim bnr. 28. Petter f. 1918. Arne Olav f. 1920. Bnr. 16 på Eidem. Karl f. 1923.

Ole Karlsen bet. 7000 kroner for bruket i 1908. Kår til Petter Olsen og kona. Ole hadde vore i USA. Leigde eit par år hotell «Utsikten» i Geiranger før han kom til Eidem.

Versonen

Konrad Pettersen (f. Kirkebø, Lyshol, 1906) g. 1947 m. Anna Lydia Olsdtr. Fausa (f. 1907, d. 1964).

Br. frå 1933.

Skøyte i 1933. Konrad Pettersen hadde vore i USA. Uts. nr. 732. Bygde stovehus i 1955. Arb. på fabrikk. Driv no som minkpassar. Systerson til Anna Pettersen, Rolf P. Aurdal i Fjordegarden har no kjøpt bruket utan stovehus.

SERSJANTGARDEN, bnr. 8.

Då bruk C. vart delt først i 1730-åra, kan det sjå ut til at den halvparten som seinare får namnet Sersjantgarden, vert teken over av

Jan Olsen Eidem (f. ca. 1691, d. 1736) g. 1730 m. Siri Larsdtr. Grebstad. Men han døyr kort etter, i 1736. I 1737 gifter det seg ei jente Siri Larsdtr. Eidem, men det er vel mest truleg denne enkja Siri Larsdtr. som gifter seg opp att med

Lars Knudsen. Han fekk bygselsetel i 1736 på 2½ mællag av Jens Mortensen Knag.

Sidan høyrer vi ikkje noko meir til korkje han eller Siri. Truleg må dei ha flytt frå Eidem. Bruket vert visstnok teke over av

Lars Størkersen Aure (f. 1729, d. 1770) g. 1753 m. Gunnhild Pedersdtr. Lyshol (f. 1730, d. 1805).

Br. ca. 1753-1772.

Lars har borna: Størker f. ca. 1753 som flytte til Haugset, Anne f. 1755, g. m. Sjur Olsen Gjerde (Nakkegjerde), og Marte Christine f. 1758, g. m. Lars Nilsen Aurdal i Nilsgarden.

Buet etter Lars Størkersen synte ei brutto eige på 65 rdl. og ein gjeld på 65 rdl. Enkja Gunnhild sat med bruket eit par år til ho i 1772 gifte seg opp att med

Jan Sjursen Grebstad (bnr. 20) (f. 1737, d. 1813). Br. 1772-1796. Bygselsetel i 1772 på 2½ mællag frå Ole Pedersen Aure som var verje for Lisbet Larsdtr. Fauske. Ho hadde ervt storparten av dette bruket etter far sin i 1767. Jan var lagrettemann. I ungdomsåra hadde han tent i 5 år på Kjemphol. Han hadde ikkje born i ekteskapet med Gunnhild. I skiftet etter henne i 1805 hadde buet ei brutto eige pl 97 rdl., og ein gjeld på 47 rdl.

Etter Jan kom det eit par frå Norddalen og tok over bruket. Det var

Peder Pedersen Nordal (f. 1756, d. 1809) g. m. Regine Larsdtr. (f. 1770, d. 1849). Ho var visstnok frå Ytterdal og syster til Anne Pernille Larsdtr. g. m. Jens Larsen Fauske. Bygselsetel i 1796 frå Peder Jakobsen Erstad som var gift med Lisbet Larsdtr. Fauske. I 1804 kjøpte Peder Nordal dette bruket av Peder Jakobsen Erstad, Jørgen Jørgensen Eidem og Jens Larsen Fauske for 48 rdl. Og Peder Pedersen var dermed sjølveigar. Han var sersjant i Søndre Søndmørske Kompani av Bergenhusiske Infanteriregiment, og var med i krigen mot svenskane i 1808. Han var soldat frå 1791, og døydde i Bergen 13/6. 1809. Bruket hans på Eidem er etter han vorte kalla Sersjantgarden. Han vart også nytta som takstmann.

Peder hadde eitt barn, Peter Olaus f. 1797, g. 1824 m. Guri Petrine Hansdtr. Ekornes. Dei tok seinare over bruket. Men først gifte enkja, Regine Larsdtr., seg opp att i 1810 m.

Knut Knutsen Vik frå Sjursgarden (f. 1782, d. 1820). Br. 1810-1820. Tradisjonen fortel at Knut dreiv Trondheimshandel. Han hadde ikkje born etter seg, men han hadde 10 sysken. Buet hans synte ei brutto eige på 26 spd. og ein gjeld på 5 spd. Enkja Regine Larsdtr. gifte seg att 3. g. i 1823 med enkjem.

Peder Arnesen Gjörvad (f. ca. 1761, d. 1831). Det har vel ikkje vorte så mykje gardsdrift med han, for han var alt oppi åra då han kom til Eidem. Han må ha løyst ut garden, for han sel bruket til sonen som Regine Larsdtr. hadde i sitt første ekteskap,

Peter Pedersen Eidem (f. 1797, d. 1882) g. 1824 m. Guri Petrine Hansdtr. Ekornes (f. 1800, d. 1888).

Br. 1824-1854.

Skøyte frå stykfaren Peder Arnesen i 1823 for 100 spd. og kår. Jordskifte av innmarka i 1830.

I 1838 vart den gamle skylda 1 pd. 21 mrk. revidert til ny skyld 1 dlr. 4 ort 10 skl. Sånad i 1845 var ½ t. bygg, 1¾ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 8 sauer, 2 geiter og 1 gris.

Sonen

Jens Jørgen Pettersen Eidem (f. 1827, d. 1884) g. 1854 m. Marte Gurine Andreasdr. Grebstad frå Gjerdegarden (f. 1830, d. 1920). Br. 1854-1877. Jens tok over garden i 1854, men fekk skøyte først i 1874 for 300 spd. og kår til foreldra. Unnateke frå salet var ei lita løe med fjøs som stod på bruket.

Sersjantbruket var i 1865 på 17 mål åker og dyrka eng, og 36 mål naturleg england. Kornavlinga var 2 t. bygg, 13 t. bl.korn, 12 t. havre og 12 t. poteter. Enkja Marte gifte seg i 1882 opp att med Lars Grebstad i Severingarden.

Sonen til Jens og Marte

Petter Andreas Jensen Eidem (f. 1853, d. 1927) g. 1874 m. Johanne Tommasine Karolusdr. Tandstad (Johannesgarden) (f. 1855, d. 1910).

Br. 1877-1923.

Born: Anne f. 1876, g. på bruket. Johanne f. 1878. Utvs. nr. 302. G. 1. g. m. Hans Rødset, g. 2, g. m. Jakob Maude frå Hjørundfjord. Peter Carolus f. 1882. Utvs. nr. 307. Peter Andreas Jensen fekk skøyte på Sersjantgarden i 1877 for 800 kroner og kår til foreldra. I 1887 vart det nytt jordskifte på innmarka og Petter Andreas måtte då flytte austover dit tunet står i dag. Han sette opp att gamleløa, men bygde nytt stovehus. Han var kjend som ein flink snikkar, laga truskemaskinar og dryftemaskinar, kvernkallar, møblar, og bygde hus. Arbeidde mykje i Trondheim. Var også smed, og laga t. d. lås. Rådde over mykje godt verkty som han dels hadde laga sjølv. Peter Andreas var interessert i mineralogi, og han leita mykje etter mineral i fjella. Han trudde fullt og fast at fjella i Sykkylven hadde skjulte skattar som nok vil kome til syne ein vakker dag. Bruket fekk i 1890 ny skyld, 3,11 mark.

Versonen

Jens Petter Pettersen Vik frå Lånagarden (f. 1879, d. 1948) g. 1903 m. Anne Petrine Petterdr. Eidem (f. 1876, d. 1955).

Br. 1923-1948.

Born: Petra f. 1903, d. 1962, g. m. Johan P. Riksheim i Grøngøta.

Håkon f. 1905. Utsv. nr. 1014. Julie f. 1909, g. m. Otto Norm. Brandtzæg frå Leka i Trøndelag. Grosserar i Ålesund. Tomasine Petrine f. 1913, g. på bruket.

Skøyte på bruket frå Petter Andreas Eidem i 1923. Kår til verforeldra. Jens Petter la ned eit stort arbeid med dyrking av bruket som var svært myrlendt. Øvste delen var steinut med mykje hasselrunnar og annan skog. Jens Petter bygde på løa med ei fløy, og sette opp køyrebru. Han bygde også nye sæterhus. Ved sida av arbeidet med gardsbruket var han skomakar og murar. Om vintrane var han tidt i fiskja.

Versonen

Alfred Bernhard Larsen Aure frå Bøen bnr. 7, f. 1909, g. 1941 m. Tomasine Petrine Jensdtr. Vik f. 1913.

Br. frå 1948.

Born: Åshild f. 1941, g. m. Svein Indrebø, Oldedalen. Sjå Aure bnr. 264. Borgny f. 1943, g. 1965 m. Jon Nupen frå Ørsta. Turid f. 1945. Oddbjørg f. 1947. Jostein f. 1949. Astrid Tone f. 1954,

Alfred Aure fekk skøyte på bruket i 1948. Han har bygt på stovehuset, ominnreidd det og modernisert. På løa har han lagt nytt tak, bygt silo. Han har også planta ca. 15 mål med granskog. I yngre år arbeidde han som møbelsnikkar. No er han assistent ved Sykkylven Trygdekasse. Formann i forsorgstyret. Medlem av skulestyret.

HEIMTUN, bnr. 9.

Utsk. 1932 frå Tormodgarden bnr. 2 med skyld 0,05 mark.

Petter Eliassen Bø frå Bølandet i Herøy S. f. 1902, g. 1938 m. Berta Olsdtr. Eidem frå Tormodgarden f. 1900.

Born: Einar f. 1939. Handelshøgsk. Avd. sjef ved Phillips, Oslo. Oddrun f. 1943. Kontordame.

Berta Eidem fekk skøyte på denne pars. i 1932. Sette opp hus på stykket. Ho var lærar i Herøy og bur på Bølandet. Huset på Eidem vert leigt ut.

HEIMLY, bnr. 10.

Utsk. frå Berget bnr. 4 i 1934 med skyld 0,82 mark.

Lars Pettersen Eidem f. 1894 i Åmundgarden. Br. frå 1934. Førrar 1 ku + eit ungdyr. Har pløgt opp parsellen, sett opp ei lita løe. Driv elles fabrikkarbeid. I 1939 sette Lars opp hus på parsellen saman med bror sin

Olav Johan Pettersen Eidem f. 1910, g. 1950 m. Klara Fauske frå Naustdal i Sunnfj. f. 1915.

Born: Julianne f. 1951. Odd f. 1956.

Olav Eidem er møbelsnikkar. Dreiv under krigen verkstad i kjellaren sin der han vov strie.

VANG, bnr. 11.

Småbruket Vang, bnr. 11 vart utskilt frå Berget, bnr. 4 i 1934, skyld 0,81 mark.

Nils Andreassen Tandstad (f. 1904) g. 1931 m. Borghild Karlsdtr. Hole (f. 1907).

Br. frå 1934.

Born: Magnhild f. 1931, g. m. Kristian Bakken. Karl f. 1934. Bjørg f. 1947. Asbjørn f. 1950.

Nils Andreassen var soneson til gardeigaren Nils Martinussen Eidem i Åmundgarden, og fekk skøyte på denne parsellen av Berget i 1935. Han sette opp både stovehus og løhus.

Ved sida av arbeidet på bruket har Nils drive som møbeltapetserar.

LUNDEN, bnr. 12.

Utsk. 1939 frå bnr. 3 Strandagarden, med skyld 1 mark.

Peter Sverresen Alfarnes frå Strandagarden på Eidem f. 1932. Fabr. arb., møbeltapetserar. Sette opp stovehus i 1962.

SOLVANG, bnr. 14.

Utskilt frå Jenshaugen bnr. 6 i 1943. Delt i 1948 og då fraskilt Lundestad bnr. 15. På bnr. 14 sat att

Sverre Karlsen Gjævenes f. 1911, g. 1937 m. Laura Pertersdtr. Eidem frå Jenshaugen f. 1909.

Born: Kjell f. 1940, Jostein f. 1945.

Sverre Gjævenes bygde stovehus i 1946. Han arbeider i møbelindustrien.

HEIMLY.bnr. 16.

Utskild 1949 frå Pålgarden bnr. 7 med skyld 0,01 mark.

Arne Olsen Fausa frå Pålgarden på Eidem f. 1920 bygde stovehus i

1957. Han er maskinsnikkar og møbeltapetserar. Under krigen 1940-1945 reiste han til England og melde seg til dei norske styrkane.

FREDTUN, bnr. 22.

Utskilt frå Jenshaugen bnr. 6 i 1949 med skyld 0,01 mark.

Angell Johansen Eidem frå Jenshaugen (f. 1922, d. 1956) g. 1949 m. Sigrunn Ask frå Askvoll i Sunnfjord f. 1929.

Angell Eidem var målar. Han sette opp murar til hus og skaffa til veges material, men så døydde han.

OSKARSBORG, bnr. 24.

Utsk. frå Strandagarden bnr. 3 i 1961 med skyld 0,01 mark.

Oskar Sverresen Alfarnes frå Strandagarden på Eidem f. 1937, g. 1959 m. Ada Andersdtr. Bjørkmo frå Målselv f. 1937.

Born: Mai Brit f. 1959. Svein Atle f. 1961. Tove f. 1963.

Bygde stovehus 1961. Industriarb. og sjømann. Reiser no som tømmermann.

SOLBAKKEN, bnr. 28,

Utsk. frå Strandagarden bnr. 3.

Inge Håkonsen Eikemo frå Ikornnes f. 1939, g. 1960 m. Solbjørg Sverresdtr. Alfarnes frå Strandagarden bnr. 3 på Eidem f. 1941.

Born: Harry Ståle f. 1961,

Arb. i industrien. Bygde stovehus i 1965.

Lyshol, gnr. 9 [\(Innhaldsliste\)](#)

Namnet har vore skrive Løssehølle, Lyssehølle i 1603, Lyssehoulle i 1617, Liushoullen i 1626, Liusshoel i 1666 og Lyshoell i 1723. Garden ligg i bakkehallet på nordsida av utlaupet frå Andestadvatnet som saman med øvste delen av Aureelva (Storelva) dannar sørgrensa. Granen i vest er Eidem. I nord ligg utmarka som strekkjer seg oppover mot Storevarden, og i aust grensar Lyshol mot Andestad. Vegen frå Aure til Dalane går gjennom garden. Denne parsellen vart omlagd ca. 1907. Vest for Itleberget syner det att etter eit vad over Storelva til garden Kjemphol på andre sida, med merke etter ein eldgamal slepeveg.

Lyshol høyrde til Aurdal skulekrins fram til 1965 då krinsen vart lagd til Aure. Men minsteklassene går framleis til skulehuset på Eidem.

Garden er ikkje nemnd i tiendepeninglista frå 1520, og det kan vere mogeleg at han har lege øyde ei tid etter Svartedauden. I 1582 er det nemnt ein brukar, Guttorm, som sat med den parten Giske åtte, 2 pd. fisk for 2 vett. næver. Elles har det frå 1600-åra og fram til i dag vore 4 bruk på garden. Etter tradisjonen skal Lyshol ha vore ein god bygggard. Kornavlinga i det heile var god og årwiss, heiter det i 1724, men garden var bratt og noko tungdriven. I 1864 derimot seiast det kort og godt at garden var lettbrukt. Han låg i sameige med teigbyte fram til 1834 då det vart halde jordskifte på innmarka. Sorenskrivar Krogh styrde skiftet, og skynsmenn var Klaus Amundsen Hole, Hans Rasmus Hansen Strømmegjerde, Martinus Pedersen Drabløs og Amund Olsen Velle. Øvsthusbruket og Fjordebruket fekk då sitt i eitt stykke, Pebruket og Rasmusbruket fekk sitt i to stykke kvar. Sidan har ikkje innmarka vore delt. Etter frivilleg avtale har bøgarden mot utmarka seinare vorte flytt eit «teigskot» lenger opp. Dermed fekk kvart bruk auka vidd på småhøymarka si. Kva tid dette vart gjort, er ikkje heilt klart, men restane av den gamle steingarden syner enno.

Gamleåkrane som også vart skifte i 1834, låg spreidde over heile

Lyshol i 1971. Frå venstre: Rasmus-tunet, Pe-garden, Fjordegarden (Engeseth), og oppe i bakken til høgre Nygard, bnr. 7 som vart utskild frå Fjordegarden. Ovafor Pe-tunet ser vi restar av det gamle Øvsthus-tunet som no har flytt ned om vegen vest for Rasmustunet.

innmarka. I Pegarden. var det m. a. «Apaljer-åkeren», Bessåkeren og Ingebrigtsåkeren. Lenger nede mot elva var det eit flatt engstykke som bar namnet Døla. I Rasmusgarden hadde dei Bakkeåkrane og i 1834 er nemnd Gomoråkeren. Tust og skeidd finst framleis att på somme gardar som minne om gamle truskereiskapar. Men alt ei god tid før 1900 kom vasshjulet i bruk som drivkraft til truskemaskinar. Ei tid samla dei vatn i slåttemarka ovafor husa og leidde det i veiter ned til tunet der vasshjula stod ved løene. Seinare sette Rasmusgarden og Øvsthusa opp eit undervasshjul ved kvernfallet nedafor dei noverande husa til Arthur Lyshol. Elles var det visse vanskar med å nå i stabilt vatn med høveleg fall. Storelva rann for flatt. Kring 1890 fekk Pe-folket høve til å demme noko av Aurdalselva nedover Ingardsbruket på Kjemphol, og så førde dei vatnet vidare gjennom trerenner på bukar over Storelva til vasshjulet som var opprigga på nordsida av elva. Herifrå gjekk det snor til truskemaskinen i løa. Men også dette vart balasamt, Brukarane på Lyshol fekk så leige ein «piggmaskin», og denne drog dei med handemakt med 2-3 mann på snorhjulet i 10-min. tørn. Hjulet var ca. 3 m. i tverrmål og hadde ein ca. 3 m. lang dragestokk som gjekk inn i hjulsida ca. 1 m. frå åsen. Den andre enden stod inn i eit hol i løstaven i høgd med åsen på snorhjulet.

Dragarhjelp var det ikkje vanskeleg å få. Truskinga gjekk som vanleg på omgang med bytearbeid. Dessutan hjelpste borna og ungdomen til. Og det var moro og fest over slitet på låven.

Kring 1910 gjekk Lysholkarane og 20-30 andre på Grebstaddalen saman om å kjøpe oljemotor, og no kom dei tunge «valsemaskinane» som truskehjula drog før, på nytt i bruk. Frå ca. 1919 kom den elektr. motoren som drivkraft.

På Lyshol er det nemnt berre ei kvern i eldre tid, såleis i 1717. Men av denne kverna skatta del årleg 16 skl. mot mest vanleg 8 skl. I seinare tid har det vore to kvernar. Rasmusfolket har hatt ei åleine. Ho står ved Storelva nedafor husa til Arthur Lyshol. Vegg i vegg står kvernbruket som dei andre oppsitjarane eig. Båe kvernane var i bruk til ca. 1917, men husa står framleis.

Husa i gamletunet på Lyshol låg i ein krans tett ovafor der Pehusa no står, med geil oppom bøgarden for buskapen. Øvsthusa som i 1952 kom på nye tufter lenger vest og nedom vegen, stod lengst oppe. Nedafor fylgde Fjordehusa som seinare kom lenger aust, Pehusa som stort sett står på gamle tufter framleis, og Rasmushusa som i 1880-åra vart flytte eit stykke lenger vest.

Utmarka med skog og sommarbeite for buskapen ligg nord for bøgarden. Mellom Andestad og Lyshol vart det sett opp gard etter semje om bytet i 1887, men mellom Lyshol og Eidem er det ikkje oppkome gard. Grensene vart oppgådde i 1918. Ein gong i tida har det vore eit slags skogskifte på Lyshol, kanskje kring 1740 (jamfør Andestad), for skogen er bytt i teigar. Etter tradisjonen klaga gamlekarane over lang avstand mellom bytesteinane, og Amund Aure (d. 1912) skulle då ha hjelpt til med å gå opp byta og setje ned fleire steinar. Framleis finst det att «ihopeskog», t. d. teigen i Ytsteledkroken på grensa mot Eidem. Men det har vore smalhans med skog til denne garden. «Ringt brennefang» helter det opp gjennom 1700-åra, og i 1802 står det at Lyshol for ein stor del må kjøpe brensel annan stads frå. No til dags er det ikkje lenger vanskeleg med brenneved. Garden ventar elles på skifte av utmarka for å få henne utl. til eigedoms grunn. Dermed kan det også kome fart i skogplantinga.

Sommarbeitet i heimehamna var måteleg, heitte det i 1802, og i 1864 vart det karakterisert som «dårlig og indskrenket». I gamal tid var det utemjølking. Buskapen gjekk om natta i eit lite gjerde med steingard rundt for at dyra ikkje skulle stikke av før dei var mjølka om morgonen. Staden ber framleis namnet Legene, og restar etter gjerdet syner. Etter kvart kom det opp sommarfjøsar. Lyshol hadde bolke-

vis gjæting fram til 1890-åra, særleg for sauene som beitte opp mot sætremarkene.

Lysholsætra ligg ovafor garden bak Hinakken, ca. 2,2 km. frå tunet. Sætreferda varde vanleg 8 veker. Fram til 1912 var det berre gangerås til stølen, men etter dugnadsarbeid i 1912 og med statsstønad og dugnadsarbeid i 1945 har Lyshol no fått brukande køyreveg. I eldre tid når sætrejentene skulle ta seg fram til fots og bere i hylke på ryggen eller med bringetre det som skulle opp på sætra eller ned i garden, har det nok leita på kreftene. Fleire stadnamn langs vegen fortel sitt tydelege språk om dette: Kvilebakkane, Midtikvilet m. fl.

Det finst ein del kalkfjell og mineral i Lysholmarkene. Fra 1880-åra og utover vart det gjort mange freistnaden på å setje i gang bergverksdrift. Ved Itlehammaren eit stykke nedafor sætrevegen ligg Koparhola med eit innslag på 12-15 meter og restar etter slagg. Det var visstnok Bastian Jakobsen Aure (Jordmor-Bastian) som skjerpa dette feltet i 1881. Han kjøpte då av oppsitjarane på Lyshol «alle deres rettigheter til mineralene i gården Lyshols utmark samt fri grund i utmarken til opplagssteder» for 1.600 kroner. Men Bastian må seinare ha selt partar av rettane sine. Drifta gjekk dårleg økonomisk. Det var tungvint å få malmen utskipa, bratt, ulendt og veglaust som der var. Alt i 1884 ser det ut til at Bastian har kome i pengevanskar med tiltaket. Olav Thorsen Sværd (Sjå Kjemphol Nymarka bnr. 5) var bas for arbeidsgjengen.

Kalkstein finst fleire stader, og det har vore prøvt fleire gonger å få i stand drift også her. Lengst arbeidde dei i Kalvegjerdet. Oppsitjarane gjekk saman om dette tiltaket i 1880-åra. Dei sette opp ein kalkomn av gråstein, ca. 3 m. i tverrmål og ca. 4 m. høg, og brende kalken her. I 1912 selde dei kalkrettane til H. Schmidt og O. B. Nilsen på Blindheim for 4000 kroner. I tida utover og særleg under første verdskrigen var det verksemd i Kalvehagen. 4-5 mann braut ut stein, og med 2 hestar køyrde dei steinen til Blindheim der Schmidt sette opp ein svær kalkomn. Kring 1920 minka arbeidet av, og drifta tok etter kvart slutt. Kort før siste verdskrig var eit par mann i arbeid att, men det varde berre kort tid. Peter og Johan Schmidt er no eigarar av desse kalkrettane.

I 1890-åra var det elles fleire som skjerpa kalksteinsfelt på Lyshol utan at det vart noko drift av det. Siste skjerparen var August Musæus i Ålesund. Han kjøpte kalksteinretten på Fjordebruket i 1940 og starta opp i 1946 med 4-5 mann som skaut ut kalkstein i dei gamle Fjordehustuftene. Men også dette arbeidet slutta etter eit par år.

Næringsgrunnlaget på garden har først og fremst vore jorda og husdyra. Frå 1910 og utover vart det eit oppsving i hestealet i bygdene. Dei fleste bruk på Lyshol hadde følmerrar, og dei gav ei god attåt-innkome framover til 1950-åra. Frå 1920-åra vart det gitt direkte tilskot til dyrking av ny jord, og dette sette fart i jorddyrkinga på garden. Dei veldige steinrøysene ved Andestadvatnet fortel om rudningsarbeid på Lyshol i denne tida.

Mjølkeproduksjonen auka etter denne innsatsen, og har etter kvart vorte den viktigaste delen av gardsbruket. Mjølka leverte Lyshol til meieriet ved Gamlebrua så lenge det var i drift. Sidan har ho gått til Ålesund eller Stranda, og vert no henta av mjølkebussen.

Elles har fiske spela ei viss rolle her som på så mange andre gardar i denne delen av bygda. Gamle skifte og pantebrev fortel ofte om brukarar med fiskevegn og part i båt, og vinterfiske har vore vanleg heilt opp i siste mannsalder. Dei fleste bruka har hatt naustplass i Ullavika. I Andestadvatnet har det vore mogeleg å få kokefisk av aure i ny og ne, men kanskje har røyrfiske med garn om hausten gitt best resultat. Kalksteindrifta gav noko arbeidsinntekt dei bolkanne arbeidet var i gang. Men større rolle har iskøytinga frå Andestadvatnet spela, særleg i tida 1890-ca. 1915. Isen selde dei til fiskeeksportørar i Ålesund.

Denne isverksemda var ein heil vinneskap for gardane Lyshol og Andestad, og kunne byrje alt tidleg på etterjulsvinteren når vertilhøva var laglege. Kom det snø, moka dei han gjerne bort så isen skulle få fryse seg tjukkare, Så saga dei isen i blokker med handsag, fløta blokkene til lands, og køyrde isen til båt på Aure. Somme dreiv denne verksemda for seg sjølv, andre gjekk saman i «kompani». Store deler av Grebstaddalen og også folk frå Søvikdal var med på køytinga. Verksemda tok slutt under førre verdskrigen.

Gardsdrifta på Lyshol har, som på andre gardar i bygda, vorte mekanisert og rasjonalisert i åra etter siste verdskrigen. Dei fleste brukarane har framleis hovudinntekta si frå gardane sine.

EIGARAR.

Lyshol var i førstninga av 1600-åra delt på to eigarar. Den største delen som i den tida var ca. 2/3 av Lyshol, høyrde til Ørskog prestebol som også rådde for bygselen då det var «mestmann». Den minste delen høyrde til Giskegodset.

Første gongen ein høyrer om at Giske åtte part i Lyshol, er i eit

diplom frå 1552. Eigaren av Giskegodset, fru Gyrvhild Fadersdtr. Sparre og mannen hennar, dansken Lage Brahe, skifte då noko av det store godset mellom ervingane, og hr. Laffur og fru Gjørund fekk m. a. ½ mællag i Lyshol. Fru Gyrvhild gav så i 1582 det veldige Giskegodset til kong Fredrik II, og Giskeparten på Lyshol, 2 pd. fiskel. for 2 vetter never, som oppsitjaren Guttorm bygsla, vart dermed krongods. I 1586 er denne parten mellom det jordegodset den danske embetsmannen Johan Svave fekk forleningsbrev på for levetida. Stathaldaren i Noreg, Hannibal Sehested, fekk så i 1648 skøyte på Giskegodset av kong Fredrik III, Lysholparten som no vert rekna til 1½ våg fiskeleige, er med i denne handelen. Men stathaldaren fall kort etter i unåde. Kongen tok jordegodset att og pantsette det til den hollandske jøden Marcellius som i 1653 selde til brørne Hans Hansen Smith i Bergen og Henning Hansen Smith på Giske. Sistnemnde tok over Lysholparten som i 1698 kom i eiga til Johan Frimann gift med Elsebeth Henningsdtr. Smith. Dotter til Johan Frimann, Drude, gift med voldapresten Otto Finde, ervde seinare denne gardparten. Han vart utlagd i 1720 til ein slektning av Drude som var gift med hospitalpresten M. Tuchsén i Bergen. Frå enkjefru C. M. Tuchsén sitt bu vart gardparten selt til kaptein Ramshardt i 1842. Han selde kort etter til brukarane på Lyshol. Parten utgjorde ca. 1 mællag på kvart av del 4 bruka på Lyshol. (Sjå desse).

Når det gjeld storleiken på dei to partane fortel Landkommisjonen i 1661 at Ørskog prestebol åtte 1 våg smørleige og Giske ½ våg. Seinare jamna partane seg ut, truleg etter ein mellomhandel med bygslaren Peder Pedersen (bnr. 5) i 1670-åra, slik at i 1700 og fram til 1840-åra er Giskeparten (seinare Frimannparten) på 1 våg fiskeleige, og prestebolparten på 1 våg 1 pd. 12 mrk. fiskel.

Ørskog prestebol fekk for sin del utl. ei årleg avgift betalt med bygg frå kvart av dei 4 bruka fram til 1899, der det ikkje var innløyst tidlegare. Avgifta var 5 skp, ¾ fj. bygg fram til 1899, då omrekna til 3,08 kroner. Det er no innløyst.

MATRIKKELGARDEN LYSHOL

vart etter garnalt rekna som halv gard. Skylda vart rekna stundom i smør og stundom i fisk og dette gjer tilhøva noko ugreie, særleg i siste delen av 1600-åra. I 1626 var skylda 2 våger ½ pd. 6 mrk. fiskel., og slik stod ho uendra fram til Landkommisjonen i 1661 sette henne til 1½ våg smør som kan svare til 3 våger fiskel. Ved matrikuleringa

i 1666 vart skylda fastsett til 1 laup 18 mrk. smør (svarande til 2 våger 1 pd. 12 mrk. fiskel.). I åra som fylgde varierte skatteskylda mellom 2 våger 18 mrk. og 2 våger 1 pd. 12 mrk. fiskel. til 1732 då skylda på Lyshol på nytt vart sett til 1 laup 18 mrk. smør. Men for å få klårleik i om Lyshol som stod oppført med smørskyld, svara landskyld av smørs takst eller 2 våger fisk av 1 laup smør, vart oppsitjarane på Lyshol i 1734 kalla inn til eit ekstrating på Langlo. Det vart då påvist at oppsitjarane i «alle tider» har betalt landskylda si i fisk. Frå no får Lyshol skylda si rekna i fiskeleige i skattelistene, 2 våger 1 pd. 12 mrk. fisk, og slik vert ho ståande til ny skyld kom i 1838, 8 skylddlr. 1 ort, rev. 1890 til 14,10 skyldmark.

Leidangen var 1 geitskinn og 1 kalvskinn opp gjennom 1600-åra. Tienda var i 1666 på 3½ t. havre og 2 pd. ost, og i 1717 på 4 t. havre og 48 mrk. ost eller 72 skl.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN

1626. Då er der 4 mann. Sår 7 t. korn.

1666. 4 mann. Sår 12 t., avlar 35 t. Kan føre 36 naut og 4 hestar.

Ringt brennefang.

1714: 4 mann. Sår 10 t. havre, avlar 40 t. Førar 36 naut og 4 hestar.

1717: 4 mann. Ringt brennefang. Ei kvern.

1724: 4 mann. Sår ½ t. bygg og 10 t. havre. Avlar 2 t. bygg og 35 t. havre. Ringt brenne. Garden ligg ¼ mil frå sjøen, er bratt og noko tungdriven. Viss til korn. Ring sæter ovafor garden.

1802: 5 mann. Garden har lite skog, vantar brensel som for ein stor del må kjøpast. Har måteleg beite i heimegjerdet si utmark, men temmeleg god sæterdal. God og årvisst kornavling.

1864: Hamnegangen er dårleg og innskrenka. Brennefang, og tilgjenge til litt torvmyr. Garden er lettbrukt.

1875: 4 bruk som førar 8 hestar, 26 kyr, 14 ungdyr, 50 sauer og 5 svin. Sår 11 t. havre, 3 t. bl.korn, 6 t. bygg og 10 t. poteter.

ØVSTHUSA, bnr. 1.

Peder Pedersen, br. 15..-1620.

Peder Olsen nemnd i 1626.

Ole Larsen br. ca. 1631-1644. Også nemnt Ole og Lars,

Peder Gregoriussen (f. ca. 1626) br. ca. 1645-1690. Legg same

tiend som dei andre brukarane på Lyshol, 2 ml. ¼ fj., men skattar i 1658 av berre 1 hest 2 kyr, 3 sauer. Det må helst vere ei feilskrivning for 12 kyr. Brukar 3 mællag.

Sonen

Ole Pedersen, d. 1750, 94 år gml., g. 1. g. 1691 m. Anne Ellingsdtr. Gjerde, g. 2. g. truleg med Berte Olsdtr. d. 1727, 88 år gml., g. 3. g. 1727 m. Siri Jansdtr. Drabløs, d. 1759, 70 år gml. Br. ca. 1691-1698.

Knut Pedersen, d. 1746, 81 år, g. m. Marta Jetmundsdtr. d. 1744, 67 år. Br. 2½ mællag ca. 1698-1745.

Peder Olsen (f. ca. 1714, d. 1781) g. 1746 m. Berte Ivarsdtr. Aurdal (f. ca. 1716, d. 1791). Br. 1745-1781. Bygsselsetel frå Hans Jakob Hiort på 2½ mællag i 1745. Peder var lagrettemann.

Enkja gift opp att i 1782 m.

Hans Olsen Lyshol (f. på Haugset i 1753, d. 1826) g. 2. g. 1792 m. Kari Andersdtr. Blakstad d. 1795, 42 år gml., g. 3. g. 1796 m. Berte Olsdtr. Klock (f. 1754, d. 1818), g. 4. g. 1819 m. enkje Ingeborg Larsdtr. Andestad (f. Honningdalsneset). Sjå Pegarden, bnr. 3, Andestad. Ho døydde same året ho kom til Lyshol, 73 år gml. Hans Olsen brukte 1 pd. 21 mrk. fiskeleige frå 1782 til 1803. Han var lagrettemann. Sånaden i 1802 var 2 t. havre, 1 t. bl.korn. Buskapen 1 hest, 6 storfe og 16 småfe. Bruket var verdsett til 110 rdl. I skiftet etter tredjekona Berte Olsdtr. som døydde i 1818, synte buet ei brutto eige på 85 rdl. Gjelden var 6 rdl.

Det er ikkje nemnt born etter Hans, og bruket gjekk over til slektningar. Det var

Martinus Larsen Aurdal (f. 1783, d. 1846) g. 1803 m. Ingeborg Paulsdtr. Haugset (f. 1781, d. 1873). Br. 1803-1811. Bygselbrev i 1803 frå presten Kielstrup på 1 pd. 21 mrk. Kår til Hans Olsen. Martinus flytte i 1811 til Aurdal og tok over Nilsgarden, bnr. 1.

Til Øvsthusgarden kom i staden

Ole Svendsen Myrset (f. 1773, d. 1831) g. 1811 m. Anne Olsdtr. Hundeide (f. 1788, d. 1857). Br. 1811-1835. Bygselbrev på 2½ mællag i 1811. Skiftet etter Ole i 1832 synte ei brutto eige pl 94 spd. Gjelden var 16 spd. Han var spedalsk og låg til sengs siste åra han levde. Enkja sat med bruket nokre år og gav så over til sonen

Lars Andreas Olsen Lyshol (f. 1812, d. 1881) g. 1835 m. Berte Eline Olsdtr. Lyshol frå Pegarden (f. 1818, d. 1871)

Br. ca. 1835-1871.

Born: Petter f. 1834, g. m. Anne Sivertsdtr. Tjønes. Dei tok over

Nilsgarden på Aurdal. Oline f. 1843, g. på bruket. Anne Olave f. 1845, g. m. Jens Riksheimgjerde. Ole Bastian f. 1849. Lærer i Ørskog (Vaksvik). Bernt Andreas f. 1853. Busett i Oslo. Han har gitt gåve til glasmåleri i Sykkylvskyrkja.

Lars Olsen sat som bygselmann første tida, men kjøpte så bruket etter kongeleg skøyte i 1854 for 300 spd. Den gamle årlege avgifta til Ørskog prestebol på 5 skp. 3¼ fj. fylgde vidare som eit hefte på bruket. Lars selde bruket vidare same året til Lars Petter Sivertsen Grebstad for 300 spd., og fekk sjølv bygselbrev. I 1834 var det jordskifte på Lyshol. I 1838 vart den gamle skylda 1 pd. 21 mrk. revidert til ny skyld 2 dlr. 6 skl. Bruket var i 1864 på 16 mål åker og dyrka mark og 90 mål england. Sånaden var ¼ t. bygg. 1½ t. bl.korn, 2 t. havre og 3 t. poteter. Avlinga 3 t. bygg, 7 t. bl.korn, 10 t. havre og 20 t. poteter. Buskapen 1 hest, 7 storfe og 14 småfe.

Versonen

Edvard Jørgensen Blindheim (bnr. 23) (f. 1842, d. 1919) g. 1870 m. Oline Larsdtr. Lyshol (f. 1843, d. 1909).

Br. 1871-1895.

Born: Lovise f. 1869, g. på bruket. Petter f. 1872, g. m. Anna K. Grebstad i Eriksgarden. Utvs. nr. 718. Sjå Grebstad bnr. 26. Karl f. 1874, g. m. Olga Kvakland frå Trondheim. Prest i Inderøy.

Edvard var son til inderst Jørgen Eriksen Aure og kona Nikoline Johnsdtr. frå Gjævenes. Bygselsetel frå Lars Petter Sivertsen Grebstad i 1871. Kår til Lars Olsen: Fôr til 3 kyr og 4 sauer. Edvard Jørgensen fødte dessutan i 1875: 2 hestar, 5 kyr, 2 ungfe, 6 sauer og 1 gris. Sånad 3 t. havre, 2 t. bygg og 3 t. poteter. Edvard dreiv som tømmermann ved sida av gardsarbeidet, og var kjend som ein dugande arbeidsmann. I 1890 vart skylda på bruket, 2 dlr. 6 ort rev. til 3,49 mark.

Versonen

Nils Thomassen Aurdal frå Fjordegarden (f. 1859, d. 1896) g. m. Lovise Edwardsdtr. Lyshol (f. 1869, d. 1956).

Br. 1895-1907.

Born: Edvard f. 1894.

Nils gjekk snikkarskule i Holmøyane i unge år og vart ein dugande snikkar og arbeidsmann. Han kjøpte ut bruket i 1895 av Lars Petter Sivertsen Grebstad for 3.300 kroner. Kår til svigerforeldra.

Enkja etter Nils, Lovise Edwardsdtr., gifte seg opp att ca. 1907 med *Severin Larsen Fauskekamb* (Skottet) (f. 1884, d. 1947).

Br. 1907-1941.

Born: Olga f. 1907, d. 1930, g. m. Petter T. J. Grebstad i Eliasgarden på Grebstad. Arthur f. 1908, g. på bruket.

I skiftet etter Nils Thomassen Aurdal i 1907 fekk Lovise og den andre mannen hennar, Severin Larsen, utl. halve bruket for 1.500 kroner. Sonen Lovise hadde frå første ekteskap, Edvard, fekk utl. den andre halvparten, men med bruksrett for Severin til Edvard vart vaksen. Sjukdom kom på så Edvard tok ikkje over bruket, men han budde på garden og hjelpte til med arbeidet. Dei siste åra levde han på kvileheimen.

Severin Larsen dreiv garden til 1941. Han kjøpte meierihuset ved Gamlebrua og sette det opp att som tilbygg til stovehuset i Øvsthusgarden. Ved eit uhell med overleiing frå. høgspestlina i 1945 brann løa hans ned. Han måtte difor setje opp ny driftsbygning. Ved sida av gardsarbeidet dreiv han også litt fiske. Medl. av kommunestyret. Form. i Sykk. kailag og i Hestealslaget.

I 1941 vart det frå Øvsthusbruket utskilt ein parsell som fekk namnet Nygard bnr. 10 med skyld 0,70 mark. Severin og Lovise sin son skulle ta over dette stykket. Det var

Arthur Severinsen Lyshol f. 1908, g. 1951 m. Marie Paulsdr. Lid frå Volda f. 1921. Br. frå 1941. Han tok i 1955 også over hovudstykket av Øvsthusbruket.

Born: Svanhild f. 1951. Lovise f. 1953.

Arthur Lyshol sette opp nye hus, både stove (1952) og løe, lenger vest, nedafor vegen, på den nye parsellen Nygård. Då halvbror hans, Edvard, var sjukleg, løyste Arthur Lyshol ut også hovudparten av Øvsthusa, slik at han no sit med Øvsthusbruket som det var, men med nye hus på nye tufter. Han har gått snikkar- og teikneskule, og har drive eit lite sagbruk ved sida av arbeidet med garden. Han har vorte kjend for å vere ein uvanleg dugande felemakar. Felene han lagar, er både fine og har god klang. Han spelar også sjølv. Medlem av Sykkylven spelemannslag.

RASMUSGARDEN, bnr. 2.

Fredrik br. 15. -1630,

Mons Fredriksen, f. ca. 1586. Br. 1630-1660. Skattar i 1658 av 6 kyr, 4 geiter og 5 sauer.

Fredrik Monsen var 26 år i 1666. Br. 2½ mællag. 1660-1694.

Peder br. 1694-ca. 1702. Var 45 år i 1701.

Elling Pedersen Andestad (f. ca. 1674, d. 1759) g. m. Berte Fredrikssdtr. Lyshol (f. ca. 1677, d. 1745). Br. ca. 1702-1745. Får nye opp att bygselsetel i 1720, og møter saman med grannane på ekstratinget på Langlo for å syne at dei har bet. landskyld i fisk. Elling døyrr som husmann. Han var bror til Størker Pedersen Andestad.

Nils Ellingsen Lyshol (f. ca. 1706, d. 1791) g. 1. g. 1744 m. Guri Knutsdtr. Aure (f. ca. 1712, d. 1774), g. 2. g. 1775 m. Kari Pedersdtr. Lyshol i Pegarden (f. 1733, d. 1806). Br. 1745-1771. Året før Kari gifter seg, erver ho etter far sin, Peder Larsen Lyshol, 1 mællag i garden Furnes. Denne parten sel Nils Ellingsen i 1776 til Kari sin bror, Lars Pedersen som bygslar halve bnr. 5. Nils sat heller trangt i det økonomisk. Han hadde ikkje born. Enkja Kari enda på leiken.

Bruket gjekk over til

Jan Pedersen Andestad (f. 1736, d. 1776) g. 1. g. 1767 m. Sara Knutsdtr. Strømme Furmyren (f. ca. 1747, d. 1768) g. 2. g. 1772 m. Marte Jørgensdtr. Brunstad (f. 1747, d. 1819). Br. 1771-1777. Jan skreiv seg Furmyren då han gifte seg med Sara. I 1771 tok han over bruket etter syskenbarnet sitt, Nils Ellingsen Lyshol, og gav han og kona kår.

Enkja etter Jan gifte seg att i 1778 m.

Tomas Hansen Aure frå Pihlgarden (f. 1746, d. 1826). Br. 1777-1802. Tomas var lagrettemann. Bygselsetel i 1777 frå Nils Astrup. Bruket hans vart i 1802 verdsert til 110 rdl.

Versonen

Kristoffer Pedersen Aurdal frå Knutgarden (f. 1777, d. 1862) g. 1 g. 1802 m. Ingeborg Johanne Thomasdtr. Lyshol (f. 1779, d. 1837) g. 2. g. 1843 m. Sylvei Karoline Salmundsdr. Løset (f. 1807, d. etter 1865). Br. 1802-1804. Bygselsetel frå pastor Kielstrup i 1802. Kristoffer flytte i 1804 til Aurdal og tok over Knutbruket.

Etter Kristoffer kom

Rasmus Rasmussen Taraldset (f. ca. 1781, d. 1848) g. 1. g. m. Siri Nilsdtr. (f. ca. 1771, d. 1825) g. 2. g. m. Berte Marie Olsdtr. Utvik frå Borgund d. 1846. Br. 1804-1844.

Bygselsetel frå pastor Kielstrup i 1804. Kår til Thomas Hansen. Rasmus bygde visstnok ny stove kring 1827. Han lånte litt pengar det året og sette nyestova i pant. Rasmus var lagrettemann. I 1834 var det jordskifte av innmarka på Lyshol. Rasmusgarden har fått namnet sitt etter denne brukaren. Skifte etter Siri Nilsdtr. i 1825. Brutto eige 104 spd. Gjelden var 30 spd. Den gamle skylda 1 pd. 21 mrk. vart i

1838 revidert til 2 dlr. 6 skl. På bruket fødde dei i 1845: 1 hest, 6 kyr, 11 sauer, 4 geiter og 1 gris. Sånaden var $\frac{3}{4}$ t. bygg, $1\frac{1}{2}$ t. bl. korn, $2\frac{1}{4}$ t. havre og $1\frac{1}{2}$ t. poteter. I 1844 løyste Rasmus ut bruket. Det gamle heftet på bruket med 5 skp. $3\frac{1}{4}$ fj. bygg til Ørskog prestebol i årleg avgift, er medteke i skøyta. Rasmus vart ikkje sitjande lenge som sjølveigar. Han selde bruket eit par månader seinare til Amund Olsen Aurdal, men sikra kår til seg sjølv og son sin, Nils Rasmussen f. 1803, g. 1847 m. Petrine Hansdtr. Midtgård (f. 1816, d. 1899). Dei vart buande ei tid på bruket, truleg i gamlestova, men dei hadde visstnok ikkje jord. Seinare flytte dei huset over på. Fjordebuket der stova til Halvdan Jensen no står, Sjø bnr. 9.

Rasmusgarden vert teken over av

Knut Sivertsen (Sjursen) Grebstad, (f. i Sjurgarden 1815, d. 1893), g. 1841 m. Anna Lovise Pedersdtr. Andestad frå Pegarden (f. 1816, d. 1890). Br. 1844-1874. Sidan halve bruket til 1879. Bygselbrev frå Rasmus Rasmussen i 1844. Bruket var i 1864 på 22 mål åker og dyrka eng og 68 mål naturleg england. Sånaden var $\frac{1}{4}$ t. bygg, $1\frac{1}{2}$ t. bl.korn, 2 t. havre og 3 t. poteter. Buskapen 1 hest, 8 storfe og 12 småfe.

Amund Olsen Aurdal selde i 1874 Rasmusbruket til Nils Martinussen Eidem for 620 spd.

Knut og Lovise sine born var: Petter Elias f. 1841, g. 1867 m. Nikoline Aurdal (Andersgarden bnr. 4). Susanne f. 1844, g. på bruket. Anne Eline f. 1846, g. m. Severin Karlsen Aure, bnr. 28. Rasmus f. 1848, g. 1887 m. Anna Eidsvik. Bernt f. 1849, g. 1877 m. Karoline Martinusdtr. Kjemphol (Stølen) og flytte til Haugset bnr. 7. Ole f. 1852, g. 1874 m. Petrine Jensdtr. Eidem. Sjø Aurdal bnr. 10. Martinus f. 1854, d. 1880. Petrine f. 1857, g. m. Bastian Myhre på Klokkehaug bnr. 3. Karen Lovise f. 1860, g. m. Syver Lyshol (bnr.4.).

Dotter til Knut Sivertsen gifte seg med son til gardeigaren Nils Martinussen. Det var

Nikolai Nilsen Eidem (f. 1849, d. 1930) g. 1875 m. Susanne Knutsdtr. Lyshol (f. 1844).

Br. halve bruket 1874-1879, sidan heile bruket til 1903.

Born: Andreas f. 1876, g. m. Anne O. Grebstad. Sjø Eidem bnr. 4. Martinus f. 1880, d. 1900. Han bleiv på Flisfjorden under vegs til Ålesund med ein vedalast. Johanne f. 1882, g. på bruket. Nikoline f. ca. 1888, g. m. Petter Sivertsen Lyshol frå bnr. 4. Sjø Klokkehaug bnr. 15.

Første åra Nikolai var på Lyshol, dreiv han bruket saman med ver-

far sin. I 1875 fødde dei 2 hestar, 6 kyr, 4 ungdyr, 12 sauer og gris, og står oppførde med kvar sin halvpart av buskapen. Sånaden var 2 t. bygg, 3 t. havre og 3 t. poteter. I 1879 fekk Knut kår, og gjorde då lovnad om å setje opp ei stove på bruket. Nikolai brukte sidan garden åleine. Han flytte ut frå gamletunet og sette opp att husa eit stykke lenger vest.

Versonen

Karl Nilsen Aure frå Jangarden (f. 1874, d. 1963) g. 1902 m. Johanne Nikolaisdtr. Lyshol (f. 1882).

Br. 1803-1952.

Born: Signe f. 1903, g. m. Edvard O. Grebstad på Kjemphol bnr. 2. Hjørdis f. 1905, g. m. Ingvald Straumsheim. Straumsheim bnr. 6. Nanna f. 1907, g. m. Petter Andestad. Aure bnr. 74. Nils f. 1910. Utvs. nr. 719. Astrid f. 1911, g. m. Gerhard Ringdal. Aure bnr. 114. Arne f. 1916, g. på bruket. Judith f. 1919, g.m. Johan Myklebust frå Stadtlandet.

Karl Aure løyste ut bruket og fekk skøyte frå Nils Martinussen Eidem og Nikolai Nilsen Lyshol for 3000 kroner og kår. Han la ned mykje arbeid på garden. Dyrka og braut opp m. a. Hjulbakkane, Kvernhusmyra, eit stort stykke frama løa, og alt på bøen mot Andestad. Han bygde på løa og innreidde kufjøs av tømmer. Hadde elles følmerrar og var forvert for lagshingstar. Medl. av kommunestyret.

Sonen

Arne Karlsen Lyshol f. 1916, g. 1949 m. Laura Karlsdtr. Vadseth frå Langevåg f. 1915.

Br. frå 1952.

Born: Jorunn Heidi f. 1949. Karl Normann f. 1952. Asle Norleiv f. 1959.

Tok over bruket i 1952, skøyte frå 1954. Kår til foreldra. Arbeidde på fabrikk ei tid. Bygde nytt stovhus i 1949, kjøpte traktor i 1960. Fôrar no 8-10 mjølkekyr, 1 hest, ein del slaktekalvar og ca. 100 høns. Arne Lyshol var med i krigen i Gudbrandsdalen i 1940.

Formann i Grunneigarlaget til Aurelva i mange år.

FJORDEGARDEN, bnr. 3.

Ole Andersen Lyshol. Br. 15. -1645. Deltok i Kalmarkrigen i 1611.

Peder Ingebrigtsen f. ca. 1596, og var 70 år i 1666. Br. 1645-ca. 1665. Han skatta i 1658 av 1 hest, 10 kyr og 8 sauer. I 1665 vart han stemnd for retten av Nils Knag, saman med mange andre sykkyl-

vingar, for ulydnad mot «førendskap» då slottsherren reiste frå Øster-
åt til Bergen. Bot 2 lodd sylv.

Ole Pedersen var 22 år i 1666. Br. ca. 1665-ca. 1670,

Iver, br. ca. 1670-ca. 1690. Han skatta av 2½ mællag.

Sæbjørn Sivertsen (f. ca. 1644, d. 1726). Br. ca. 1690-1708. Han
var reservelegdsmann. Hadde ein bror Jørgen Sivertsen på Grebstad.

Son til Sæbjørn

Sivert Sæbjørnsen Lyshol (f. ca. 1686, d. 1751) g. m. Anne Anders-
dtr. (f. ca. 1688, d. 1735). Sivert, eller Sjur som han vart kalla, gift
att 1736 med Eli Olsdtr. Br. 1708-1749. Bygselsetel frå Ibe Rafns-
berg, ørskogpresten, i 1708 på 2½ mællag. Ny bygsel f 1720. I skiftet
etter Anne Andersdtr. i 1735 er nemnde 8 born. Jordaguten Ole gifte
seg til Søvik, og nr. 2 tok over dette bruket. Det var sonen

Anders Sjursen Lyshol (f. ca. 1718, d. 1792) g. 1751 m. Anna
Christensdtr. Sorte som i 1801 var oppgitt til å vere 78 år, men berre
73 år då ho døydd i 1809. Br. 1749-1771. Anders fekk bygselsetel av
presten Hans Jakob Hiort i 1749.

Åra som fylgde vart nokre av dei hardaste som nokon veit av i Syk-
kylven si soge, og i 1768, medan omframskatten låg som ei mare over
bøndene, er Anders Sjursen komen i den største fattigdom. Han er heller
ikkje åleine. Saman med Lars Kollbeinsen Lyshol, Villum Val-
bøen, Salamon Jonsen Brunstad, Elling Brunstad, Hallkjell Brunstad,
Ingebrigt Strømme, Steinar Tandstad, Amund Tandstad, Ole Paulsen
Høgset, Peder Pedersen Ramstad og Knut Knutsen Ramstad spør An-
ders Sjursen på sommartinget i Honningdal 1768 om ikkje lagretten
og den tingsøkjande ålmugen er kjend med at dei nemnde gardbruka-
rane er i «så fattige og usle omstendigheder, at de for at ærnære sitt
liv og skaffe litt til sine koner og mange børn hvorav en del findes
vanvittige og med faldesyge, til deres livs opphold, har måttet fra et
sted til andre betle sitt brød, og har ei det ringeste uten at samme før
hen er pantsatt for skatters betaling, som og at det er lagretten bekjent
at disse fattige jordrotter og ombudsmænd ei har kundet i 5-6-10 a
11 år få landskyldrettigheder, men formedelst deres kone og mange
børn ladet dem sidde med jorden for at ikke kone og børn skulde gå
på vildmark. Disse mænd var i slik yderlig fattigdom at hvis folk ikke av
barmhjertighed hadde givet dem noget at leve av, havde de gandske
creperet av hunger og ei har en skilling til de påbudne skatter». - I 1772
heiter det om Anders at han er så fattig at han ikkje har det
aller ringaste å underhalde seg med, men går rundt i bygda og betlar
sitt brød. Han døyr i 1792. Kona hans enda sine dagar på leiken.

Bruket hadde gått over til eit ektepar inne frå «Fjordane»

Ole Ingebrigtsen d. 1810, 72 år gml., g. m. *Malene Monsdtr.* d. 1788, 42 år gml. Ho var kanskje frå Merok. Ole gift att 1789 m. *Kari Olsdtr.* d. 1824, 75 år gml.

Br. 1771-1799. Bygselsetel frå *Nils Astrup* i 1771 på 2½ mællag. Ole var lagrettemann. Han kom i gjeld på 51 rdl. til *Hans Jakob Mechlenborg*. Ole meinte han ikkje var skuldig så mykje og at dei hadde hatt oppgjer, men han vart dømd til å betale. I 1798 må Ole ut med ein panteobhgasjon på ca. 85 rdl. til *Mechlenborg* med pant i lausøyre. I skiftet etter Ole i 1810 var buet fallitt, brutto eige 48 rdl. gjeld 63 rdl.

Sonen

Sylvfest Olsen Lyshol (f. 1772, d. 1847) g. 1799 m. *Johanne Carlsdtr.* Aurdal frå Tormodgarden (f. 1766, d. på barsel saman med barnet sitt 1800), g. 2. g. 1801 m. *Laurense Olsdtr.* Melset d. 1819, 44 år, g. 3. g. 1822 m. *Ane Pedersdtr.* Nedre Lande, d. 1856, 79 år gml. Br. 1799-1843. Bygselsetel frå soknepr. *Nikolai Astrup* i 1799. Kår til Ole Ingebrigtsen og kona. Bruket var verdsett til 110 rdl. i 1802. Sylvfest greidde seg bra økonomisk. I skiftet etter førstekona *Johanne* synte buet ei netto eige på 61 rdl., og i skiftet etter andrekona *Laurense Olsdtr.* i 1819 hadde buet ei netto eige på 125 spd. Den gamle skylda på bruket 1 pd. 21 mrk. vart i 1838 rev. til 2 dlr. 6 skl. I Sylvfest si brukstid var det jordskifte på Lyshol (1834).

Sonen

Johannes Sylvfestsen Lyshol (f. 1806, d. 1869) g. 1836 m. *Petrine Lovise Olsdtr.* Løset (f. 1813 i Søvikdal, d. 1891).

Br. 1843-1864.

Johannes kjøpte i 1842 av kaptein *Ramshardt* det mællaget i dette bruket som tidlegare hadde høyrte til *Frimannsfamilien*, og betalte 5 spd. for det. I 1844 fekk han kongeleg skøyte på heile bruket for 300 spd. Men året etter, i 1845, selde han det til *Petter Pettersen Løkedal* (Melset) for 200 spd. Sjølv fekk han bygselsetel av *Petter* og la kår til *Sylvfest Olsen* og kona *Ane*. Sånaden i 1845 var ¾ t. bygg, 1½ t. bl.korn, 2¼ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 10 sauer og 5 geiter.

Versonen

Knut Johannessen Eidem frå Tormodgarden (f. 1840, d. 1903) g. 1864 m. *Ane Johannesdtr. Lyshol* (f. 1836, d. 1907).

Br. 1864-1901.

Born: Johannes f. 1869. Utvs. nr. 721. Marte f. 1871. Utvs. nr. 720. Johanne f. 1874, g. på bruket.

Knut Johannessen kjøpte garden for 465 spd. av Petter Pettersen Melset i 1864. Kår til verforeldra. I 1864 var bruket på 16 mål åker og dyrka eng, og 90 mål nat. england. I 1875 var buskapen 2 hestar, 5 kyr, 4 ungfe, 10 sauer og 1 gris, og i tillegg kom 1 ku og 4 sauer som kårenkja Lovise Olsdtr. fekk fôr til. Såaden 3 t. bl.korn, 2 t. havre og 2 t. poteter. I 1877 vart plassen Øren utskild frå bruket. Sjø bnr. 4. Resten av bruket fekk i 1890 ny skyld 3,04 mark.

Ved sida av gardsdrifta dreiv Knut fiske. Han tok òg mot sinnsjuke folk og pleia dei for betaling. Det var gjeld på bruket, og Knut sleit tungt økonomisk.

Versonen

Peter Knutsen Kirkebø frå Stordal (f. 1869, d. 1944) g. m. Johanne Knutsdtr. Lyshol (f. 1874).

Br. 1901-1904. Sjø Utvs. nr. 730.

Born: Knut f. 1901. Utvs. nr. 731. Konrad f. 1906. Utvs. nr. 732. Sjø Eidem bnr. 7. Petter f. 1909. Utvs. nr. 733.

Peter Knutsen hadde vore i USA då han kring 1899 kom til Lyshol. Han løyste i 1901 ut garden for 3.200 kroner og kår. Kort etter selde han og kjøpte seinare att eit lite bruk på Haugset. (Sjø Haugset bnr. 2.)

I Fjordegarden kom

Ole Martinus Olsen Indreeide (f. 1865, d. 1944) g. 1889 m. Berte Gurine Olsdtr. Hatlestad (dagleg tale: Hallstad) (f. 1865, d. 1947) bår frå Norddalen. Br. 1904-1906, sidan halve bruket til 1925.

I unge år hadde Ole Martinus gått ved Holmøy arbeidsskule og lært seg til snikkar og bygningsmann. Han kjøpte først eit småbruk i Norddal som han dreiv til 1902. Då selde han, og kjøpte i 1904 Fjordegarden på Lyshol av føregåande brukar for 3.500 kroner. I 1906 delte han garden. Han tok sjølv over den utskilde halvparten. Nygård, som fekk bnr. 7. Sjø denne. Resten av den gamle Fjordegarden med hus kjøpte

Petter Kristensen Barlindhaug frå Ørskog (f. 1864, d. 1933) g. 1900 m. Inger Larsdtr. Haugset frå Pålgarden (f. 1873, d. 1942).

Br. 1906-1933.

Born: Lina f. 1901, g. på bruket.

Petter Barlindhaug var to gonger til USA. Sjø Utvs. nr. 729. Han kjøpte dette bruket som no utgjer halva av den tidl. Fjordegarden for 2000 kroner i 1906.

Versonen

Johan Johansen Åker frå Knutgarden på Andestad (f. 1900, d. 1926) g. 1922 m. Lina Pettersdtr. Barlindhaug (f. 1901.)

Br. 1933-1953.

Born: Ingrid f. 1922, g. på bruket.

Lina og Johan ervde bruket. Johan reiste til USA i 1923. Sjå Utvs. nr. 10. Han døydde etter ei ulykke under skogsarbeid i 1926. Lina sat med bruket på Lyshol til 1953.

Versonen

Ingolf Ingebrigtsen Engeseth frå Ørsta f. 1917, g. 1939 m. Ingrid Johansdtr. Åker f. 1922.

Br. fra 1953.

Born: Laila f. 1940, g. 1959 m. Per Abelset frå Haram. Idar f. 1941, g. 1961 m. Anne Frantzen frå Herøy S. Evi f. 1943. Jan f. 1946.

Ved sida av gardsarbeidet har Ingolf Engeseth drive murararbeid. Han har også vore på fiske. Løa på bruket brann ned, og Ingolf sette opp nytt løhus.

ØREN, bnr. 4.

Utskild frå Fjordegarden bnr. 3 i 1877 med skyld 1 ort 7 skl., revurdert 1890 til 0,45 mark. Plassen vart rudd av

Sivert Larsen Strømme frå Jogarden på Straume (f. 1852, d. 1914) g. 1. g. m. Karen Sivertsdtr. Kjemphol frå Syverplassen bnr. 7 (f. 1849, d. 1893) g. 2. g. m. Karen Knutsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1860, d. 1944).

Br. 1877-1940.

Born: Lars f. 1878. Utvs. nr. 727. Anne f. 1880, d. 1961, g. m. Tønnes Røbekk, Fanestranda. Martin f. 1884, g. 1909 m. Marie P. Lyshol (bnr. 9) f. 1881, d. 1963. Skomakar på Aure, bnr. 87. Petter f. 1887, d. 1946, g. m. Nikoline Nikolaisdtr. Lyshol frå Rasmusgarden. Utvs. nr. 728. Klokkehaug bnr. 15. Karl Johan f. 1895, d. 1913. Kornelius f. 1898. Utvs. nr. 726.

Skøyte frå Knut Johannessen i Fjordegarden på Lyshol til Sivert Larsen Strømme i 1877 for 820 kroner, og så 80 øre i årleg avgift til Ørskog prestebol. Sivert Larsen bygde både stove og løe. Tømmer til stovehuset tok han i Vikedalen, drog det med handemakt ned til Kjemphol, slepte det over Andestadvatnet til Lysholøyra, saga det der med handsag, og bar materialen til tomte. Ved sida av arbeidet med

plassen dreiv Sivert også fiske. Etter at Sivert var død, flytte enkja Karen Knutsdtr. til Klokkehaug og budde der til ho døydde. Sjå Klokkehaug bnr. 15.

Sivert sine sønesøner frå Aure bnr. 87 tok over Øren. Det var *Sverre Martinsen Lyshol* f. 1910, g. m. Severine (Sylla) Larsdtr. Kjemphol i Tusvik f. 1914, og

Karl Martinsen Lyshol f. 1913, g. 1947 m. Klara Alfredsdtr. Halle frå Gjerdsvika f. 1925. Sverre og Karl Lyshol løyste ut plassen i 1940 for 2000 kroner og kår til Karen Knutsdtr. Karl Lyshol tok over broren sin halvpart i 1955, slik at han eig no Øren åleine. Han er møbel-tapetserar, og bur på Aure, bnr. 87. Sverre Martinsen Lyshol kjøpte tomt på Vik og bygde hus der. Sjå Vik bnr. 24.

PEGARDEN, bnr. 5 (og 6).

Erlend Br. 15. -ca. 1620. Er nemnd stundom som husmann og stundom som gardbrukar. Truleg den same Elling Tollofsen Lyshol som i 1611 var med i Kalmarkrigen. Han er i 1625 nemnd på Kjemphol (?).

Peder Fredriksen, er 90 år i 1666. Br. ca. 1620-1650. Legg same tienda som dei andre brukarane på Lyshol i 1648, nemleg 2 mæle 1 fj. korn.

Peder Pedersen var 40 år i 1666. Br. ca. 1650-ca. 1685. Han skattar i 1658 av 1 hest, 12 kyr, 4 geiter, 8 sauer og 1 okse. I ei utskrift av skattemanntal frå 1778 heiter det at Peder P. er eigar av 2½ mællag jord.

Sonen

Jetmund Pedersen Lyshol (f. ca. 1660, d. 1730) (g. m. Kari Olsdtr. som døydde 1732, 87 år gml. Usikkert).

Br. ca. 1685-1728. Bygslar 2½ mællag. Han er legdsmann.

Sonen (?)

Ole Jetmundsen Lyshol (f. ca. 1687, d. 1780) g. m. Anna Andersdtr. truleg frå Furnes (?) d. 1749, 82 år gml. Br. frå 1728 til ca. 1745 då bruket vert delt: Bruk A. og Bruk B.

BRUK A.

Peder Larsen Furnes (f. ca. 1707, d. 1774) g. 1731 m. Guri Jetmundsdtr. Lyshol d. 1740, 45 år gml., g. 2. g. 1741 m. Marte Paulsdtr. d. 1782, 78 år gml.

Br. dette halve bruket frå ca. 1745 til 1774. I 1737 kjøper Peder

og broren Ole Larsen 2 mællag i garden Furnes av far sin Lars Andersen. Peder må ha teke over baa mællaga, for i skiftet etter han erver dottera Kari 1 mællag. Ho vert seinare gift med Nils Ellingsen på bnr. 2. Det andre mællaget erver Peder Larsen sin son som tek over dette bruket på Lyshol. Det er

Lars Pedersen Lyshol (f. 1745, d. 1817) g. 1776 m. Berte Olsdtr. Fauske d. 1797, 51 år gml., g. 2. g. 1798 m. enkje Mari Olsdtr. Gjerde frå Stranda, d. 1818, 64 år gml. Br. 1¼ mællag frå 1774 til 1807. Bygselsetel i 1874 frå Nils Astrup. Lars Pedersen kjøpte attende mællaget i Furnes i 1776 av svogeren Nils Ellingsen Lyshol for 15 rdl. I 1802 vart det halve bruket på Lyshol taksert til 55 rdl. I skiftet etter førstekona i 1897 synte buet ei brutto eige på 100 rdl. Gjelden var 41 rdl. Lars fekk kår i 1807 og gav bygselen til sonen Ole Andreas som også tok over den andre parten av Pegarden, bruk B, Sjø seinare.

BRUK B.

Ole Larsen Ramstad g. m. Kari Salmundsdr. Valbø d. 1756, 51 år gml., g. 2. g. 1757 m. Siri Sjursdr. Gjerde (Nakkegjerde) (f. 1728, d. 1793). Bygselsetel på halve Pe-bruket, 1¼ mællag, i 1745 av Hans Jakob Hiort, og brukar til 1780. Mor til Ole Larsen var Magnhild Jetmundsdr. Ramstad. Skiftebuet etter Kari Salmundsdr. hadde ei brutto eige på 53 rdl. Gjelden var 31 rdl.

Etter Ole Larsen kom sonen

Elling Olsen Lyshol (f. 1761, d. 1815) g. m. Guri Aslaksdr., d. 1815, 78 år gml. Ho hadde to systre i Dale. Elling Olsen fekk bygselsetel i 1780 på 1¼ mællag frå presten Nils Astrup. Brukar til 1807. I skiftet i 1815 er det ikkje nemnt born etter dei. Elling og Guri må ha vore rike. Buet synte ei br. eige på 972 rdl. og ein gjeld på 150 rdl. Det var ei bra eige trass i at det var inflasjon i desse åra.

PEGARDEN EITT BRUK ATT

Son til Lars Pedersen på bruk A

Ole Andreas Larsen Lyshol (f. 1785, d. 1863) g. 1. g. 1809 m. Oline Pedersdr. Heggebakk (f. ca. 1785, d. 1837) g. 2. g. 1839 m. Synnøve Olsdtr. Andestad f. Frøysa ca. 1775, d. 1843 (enkje etter Peder Halkildsen i Pe-garden på Andestad). Br. 1807-1843. Bygselbrev frå pastor Kielstrup på 1 pd. 21 mrk. i 1807 mot kår til Elling Olsen, og kona på Bruk B. og til far sin, Lars Pedersen og kona på

Pe-tutnet på Lyshol. Stovehuset har en byggestil som er typisk i 1900-åra fram til 1930. Så kjem 1930-åra med eit og anna «funkis -huset» slik som dette huset i Fjordegarden vi ser til høgre på biletet.

Bruk A. Dermed er Pe-garden eitt bruk att, Den årlege avgifta til Ørskog prestebol som er påhefta bruket, 5 skp 3½ fj. bygg, fylgjer framleis. I 1836 Løyser Ole Andreas ut garden etter kongeleg skøyte for 250 spd., og vert sjølveigar. I Ole Andreas si tid var det jordskifte av innmarka (1834).

Den gamle skylda 1 pd. 21 mrk. vart i 1838 rev. til 2 dlr. 6 skl. I skiftet etter førstekona i 1838 syntte buet ei br. eige på 306 spd. og ein gjeld på 28 spd.

Sonen

Bernt Olaus Olsen Lyshol (f. 1812, d. 1898) g. 1844 m. Ane Pernille Knutsdtr. Kjemphol (f. 1820, d. 1911).

Br. 1843-1882.

Born: Karoline f. 1847, g. m. Peter Petersen. Straumsheim (bnr. 5). Johanne Marie f. 1851, g. 1871 m. Elias M. Blindheim i Erikgarden. Ole Andreas f. 1858, d. 1947, g. m. Lovise Larsdtr. Aure.

Bernt Olsen fekk ein del av bruket som arv etter mor si, Oline Pedersdtr., og fekk skøyte frå far sin på 1 dlr. 16 skl. 1843 for 50 spd. Kår. Same året løyser Bernt inn Frimannparten av bruket 18 mrk. fiskel. av kap. Ramshardt, og han får dessutan påteikna skøyta at han skal eige skogteigen i Furnesura. Pebruket var i 1864 på 22 mål åker og dyrka eng, og 68 mål nat. england. Buskap 1875: 2 hestar, 6 kyr, 4 ungdyr, 14 sauer og 2 griser. Sånad: 2 t. bygg, 3 t. havre og 2 t. poteter.

Sonen

Ole Andreas Berntsen Lyshol (f. 1858, d. 1947) g. 1880 m. Lovise Larsdtr. Aure frå Pihlgarden (f. 1862, d. 1948).

Br. 1882-1936.

Born: Anna f. 1881. Utvs. nr. 722. Lars f. 1886, d. 1907. Gjekk lærarskulen. Berte Jensine, f. 1890, g. 1914 m. Elias J. Rørvik, Vigra. Olivie f. 1892. Bernt f. 1897, tok over bruket. Laura f. 1899, g. 1929 m. Olav K. Rørvik, Vigra. Olav f. 1903, g. 1939 m. Hjørdis Jarnæss frå Ytre Sandsvær.

Ole Berntsen fekk skøyte frå far sin i 1882. Kår. I 1880 bygde Ole ny løe, og i 1908 nytt stovehus. Han la ned mykje arbeid med nydyrking. Han hadde også stor interesse for hagestell og dyrka mykje bær. Dreiv også med levering av is frå Andestadvatnet til Ålesund. Ved ny matrikkel i 1890 vart den gamle skylda 2 dlr. 6 skl. revidert til 3,56 mark. I 1903 vart det frå bruket skyldsett ein parsell «Slettebakken» bnr. 6 med skyld 1,56 mark som eldste sonen Lars fekk skøyte på. Men han døydde alt i 1907, og heile bruket, både resten av bnr. 5 og «Slettebakken» bnr. 6, gjekk over til den nesteldste sonen

Bernt Olsen Lyshol f. 1897. Br. frå 1936. Skøyte på bnr. 5 og 6 i 1937. Han gjekk landbruksskulen i 1921. Sister til Bernt, Olivie Olsdtr. f. 1892, har vore husmor i Pegarden og lagt ned eit stort arbeid saman med bror sin. Ho gjekk Møre Folkehøgskule i 1915. Dei har dyrka mykje grønsaker og bær. Elles har Bernt drive med nydyrking. Ved sida av gardarbeidet har han vore revisor i Sykkylven Sparebank. Han har også vore medl. av kommunest., kasserar i Bondelaget, form. i Sykkylven kailag og elles interessert medl. i mange andre samskipnader.

NYGARD, bnr. 7.

Ole Martinus Olsen Indreeide og kona Berte Gurine Olsdtr. f. Hatlestad selde i 1906 halve Fjordegarden bnr. 3 på Lyshol til Petter Kristensen Barlindhaug, og sjølv flytte Ole og Berte over til den andre halvdelen som fekk namnet Nygard med bnr. 7 og skyld 1,52 mark, som dei brukte fram til 1925.

Born: Ole Johan f. 1890, d. 1913. Utvs. nr. 723. Olivia f. 1891, g. m. Karl Ellingsen Verpesdal, (Dahl) frå Norddalen. Ole f. 1893, g. m. Karoline Jakobsdtr. Storås, Norddalen. Ingvald f. 1895, d. 1904. Anne Marie f. 1897, g. m. Rasmus P. Stokke frå Borgund. Oldus Bernhard f. 1904, g. på bruket.

På statssjået for hest i Sykkylven 13. sept. 1954 stilte Oldus O. Lyshol (bnr. 7) 2. premimerra si «Liv Geirsdtr.» med 6 døtre. Gruppa fekk 2. premi. Frå høgre: «Liv» som Oldus Lyshol kjøpte hjå Karl P. Fet etter førstepremimerra hans. Vidare døtrene etter «Liv»: «Gro» eigar Arne Lyshol «Gunda» eigar Karl P. Fet som sjølv held henne i bekslet, «Drauma» med føl, eigar Nils Eide, Eidsdal, «Grovi» seinare 1. premi, eigar Kristoffer Smoge, Aukra, ««Gilma» eigar Lars Falkhytten, Aukra, «Bjørghild» eigar Karl Melset på Aurdal.

Det var haustsol over utstillingsdagen, men også dalande sol over hesten og hestealet si store glanstid i bygda. Dette biletet er tenkt som eit minne for dei mange som fann glede og spaning i arbeidet med desse vakre, snille og stolte dyra. Ole Martinus bygde nye hus på nye tufter, og kunne flytte inn i nyehusa i 1907. Det var lite dyrka jord på denne halvdel av det

gamle Fjordebruket, men vilkåra for nydyrking var tilstades. Han tok opp ca. 25 mål, og dreiv elles bygningsarbeid.

I 1909 selde han ein parsell av bruket, «Lilleøren» som fekk bnr. 8, skyld 0,12 mark, til brukaren av plassen «Øren» bnr. 4 for 340 kroner, men kjøpte i 1926 parsellen attende for same pris.

I 1937 løyste versonen ut halve bruket. Det var

Karl Ellingsen Verpesdal (Dahl) frå Norddalen (f. 1885, d. 1963), g. 1918 m. Olivie Olsdtr. Lyshol (f. 1891), men dei hadde halvparten berre ei stutt tid.

Heile bruket, både Nygard bnr. 7 og Lilleøren bnr. 8, gjekk over

til Ole Martinus sin yngste son som i røynda hadde drive bruket frå 1925. Det var

Oldus Olsen Lyshol f. 1904, g. 1937 m. Johanne Olea Olsen f. 1910, dotter til Andreas Olsen i Lødingen. Br. frå 1925, men skøyte på bnr. 7 og 8 i 1940. Han gjekk ungdomsskulen, og dreiv seinare fiske i mange vintrar. Oldus Lyshol tok tidleg til med sylvrev. Elles har han lagt ned mykje arbeid på nydyrking og grøfting, og han har planta ut mesteparten av utmarka under bruket med gran. I 1949 bygde han på stovehuset og moderniserte det. Han sette også opp tobetongsiloar til løa. Formann i Sykkylven bondelag, formann i Hestealslaget, medlem av Sykkylven kommunestyre, medlem, i representantskapet for Sunnmøre Meieri, m. m. Oldus Lyshol flytte i 1968 til Ørsnes. Han selde bruket same året til

Johan Jakobsen Hatlestad frå Vaksdal f. 1922, g. 1962 m. Petrine Hansdtr. Aakre frå Haramsøy.

Br. frå 1968.

Born: Hans Jakob f. 1962. Mari Agate f. 1966.

SOLGLYTT, bnr. 9.

Tomt utskild frå Fjordebruket bnr. 3 i 1940 med skyld 0,01 mark. Staden vart før kalla Skjerva. Her stod ei lita stove som truleg vart bygd først i 1850-åra av

Nils Rasmussen Lyshol, oppvaksen i Rasmusgarden bnr. 2 (f. ca. 1803, d. 1858) g. 1847 m. Petrine Kristiane Hansdtr. Midtgård (f. 1816, d. 1899). Ho var dotter til «Sagar-Hans», og ho hadde ein bror, Kristen, som budde ei tid på Skjerva på Aure bnr. 2. Nils og Petrine hadde borna Anne Marie f. 1856, og dessutan

Susanne Nilsdtr. Lyshol (f. 1854, d. 1904) som tok over huset. Ho var i mange tenester, og sydde og strikka for folk. Susanne hadde dottera Marie Petersdtr. f. 1881, g. 1909 m. Martin Sivertsen Lyshol frå Øren bnr. 4. Dei flytte sidan til Aure, bnr. 87.

I denne stova budde seinare

Anna Johannesdtr. Lyshol frå Fjordegarden bnr. 3 (f. 1859, d. 1929). Etter henne fekk huset namnet Anna-stova.

På lag der dette huset stod bygde seinare

Halfdan Jensen f. 1890 i Øksnes, g. m. Edvarda Andestad f. 1899. Born: Arne Jensen g. 1945 m. Ragna Blindheim frå Valderhaug. Jon Jensen, skreddar.

Halfdan Jensen bygde hus i 1942. Driv skomakararbeid.

BERGTUN, bnr. 11.

Utsk. frå bnr. 3 i 1948, skyld 1 øre.

Arne Jensen f. 1920 (sjå bnr. 9), g. 1945 m. *Ragna Hjalmarssdtr. Blindheim* frå *Valderøy* f. 1924.

Born: *Astor* f. 1945, sjømann. *Harald* f. 1947. *Grethe* f. 1949. *Even* f. 1962.

Bygde hus i 1965. *Arne Jensen* er maskinsnikkar.

SOLBAKKEN, bnr. 12.

Utsk. frå bnr. 7 i 1954, skyld 2 øre.

Sigmund Andreassen Olsen frå *Lødingen* f. 1908, g. 1939 m. *Edit Jensdtr. Olsen* frå *Lødingen* f. 1920.

Born: *Lillian* f. 1940, g. 1961 m. *Odd Jarle Jakobsen* f. 1934 frå *Åkra, Haugesund*. *Inger Sofie* f. 1942. *Jens* f. 1944, g. m. *Sidsel Hanssen* frå *Grebstad* bnr. 61. *Sidsel* f. 1956.

Sigmund Olsen bygde hus i 1956. Gjekk snikkarskule i unge år. Driv som bygningssnikkar.

GAMLE HUSMENN PÅ LYSHOL

Ellend husmann, nemnd på *Lyshol* i 1602 og utover, truleg den same som *Elling Tollofsen* på bnr. 5.

Peder Lyshol nemnd som husmann i 1626.

Først på 1700-talet er det nemnt ein husmann

Peder Pedersen Lyshol, d. 1754, 97 år gamal, g. 1720 m. *Katrine Andersdtr.* Dei hadde fleire born, m. a. dottera *Gunnhild* f. 1730 som i 1753 vart gift med *Lars Størkersen Aure* og tok over *Sersjantgarden* på *Eidem*.

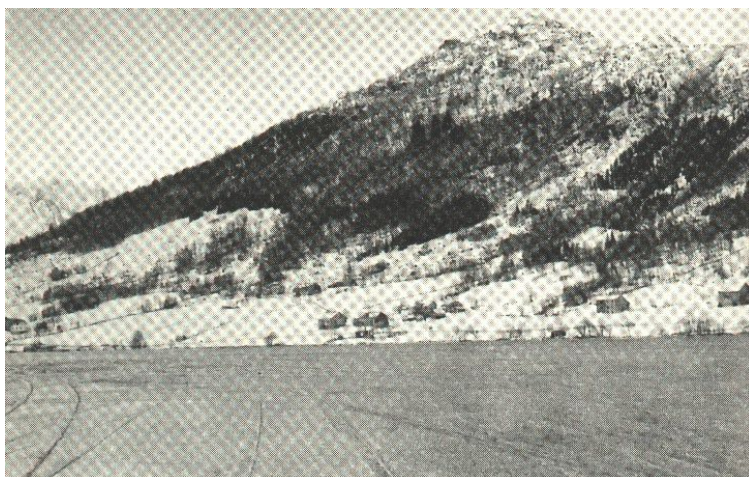
Elles er

Elling Pedersen nemnd som husmann då han døydde på *Lyshol* i 1759, 85 år gamal. Truleg den same *Elling* som brukar *Rasmusgarden* frå ca. 1702 og utover.

Andestad, gnr. 10. [\(Innholdsliste\)](#)

Skrivemåten på namnet har stort sett vore uendra siste 2-3 hundre-åra. Garden ligg ca. 70 m. o. h. på nordvestsida av Andestadvatnet 4 km. frå Aure, og grensar i vest mot Lyshol og i nord til utmarka som uttafor Andestadskaret støyter til Fauske si sætremark. I sør ligg garden ned til vatnet, og i aust kjem utmarka som på Byrkjeneset knapt 3 km. lenger inne, grensar til Furnes si utmark med elva som grense-skil. I 1755 var det tvist om dette bytet (sjå seinare). Den gamle bygde-vegen, fylkesveg frå 1936, gjekk gjennom gamletunet, og vidare inn gjennom utmarka «Anstadstranda» til Dalane. Parsellen over innmarka til Andestad vart omlagd i 1966 og kom då nærare vatnet. I gamle dagar skulle det etter tradisjonen vere pliktror på presteskyss mellom Løvoll og Andestad der presten steig i land i «Prestestøa», eit namn eldre folk på garden kan fortelje om.

På ymse stader har det vore noko fonnhævt. Ei gamal segn fortel om ei jente som ein gong vart teken av fonna og førd på vatnet der ho omkom. Ein lang steinrabb i bytelina mellom bøen og utmarka på austsida der sommarfjøsane står, ber framleis namnet Fonna. Ved Instetei-gen lenger aust, ut og nedafor sætremarka, er Nyefonna med storstein-ur. I febr. 1897 stokk det laust eit skred av sørpesnø ovafor gamletunet. Andestadkarane hadde demt opp grova om hausten for å samle truskevatn. Kanskje hadde det vore noko av årsaka. Karoline (Kalla) Jensdtr. Andestad i Rasmusgarden f. 1890 fortel om denne fonndagen: «Det var om morgenen. Mor mi, Lydianne, og syster mi, Berte, heldt på med fjøsstellet Eg låg i senga mi framfor båsane. Berte kom akku-rat ut frå løa med ein høyvandel då ho såg snøbrøyta kome veltande framom stova og rett mot fjøsen. Ho la på sprang, men kom seg ikkje unna. Fonna tok henne med seg. I fjøsen stod mor og gav kalvane, men ho gjekk ikkje uti smalfjøsen slik ho brukte å gjere. Då pressa snøtyngda seg inn gjennom fjøsdøra, og før mor fekk sukk for seg, stod ho fast i våtsnøen som braut inn og fylte mest heile smalfjøsen og rakk henne til livet der ho stod. Jakob-Ole la på sprang ned til løa

Det har vore køyrt mange lass famnevedstranger over isen på Andestadvatnet ned gjennom tida då hesten drog sleden. No har traktoren teke over og set sine nye spor i landskapet. Frå venstre ser vi Rasmushusa på Andestad, så Jakobgarden eit stykke oppe frå vatnet. Midt på biletet er Pe-garden med nyehusa nedst. Like ved gamlestova er det gamle Knut-tunet, med nytt stovehus til høgre på biletet.

med ein gong, og han var den første som høyrde henne rope om hjelp. Han kom seg inn gjennom dungen, og mor sa at det stod'kje på henne, «men du må grave fram henne Kalla». Han fekk vite kvar ho låg, og treiv ei greip, men mor fekk han til å ta reka i staden. Dei fekk grave meg fram og bar meg inni Pestova. Dit kom dei også med henne Berte. Det var han Pe-Petter som fann henne øvst i Pe-bakken, berre ei hand stakk opp. Båe var vi heilt blå, så dei laut arbeide for å få liv i oss. Det første eg spurde etter, var geita mi «Trippelrute», men ho låg klar under snødepelen saman med 6-7 andre. Framme i Pe-stova trengde dapa seg gjennom vestveggen og heilt inni rommet der gamle Skare-Ole låg, så han måtte flyttast til eit anna rom. Stova vår gjekk heilt klar, men inne på golvet låg bror min Lauritz med broten fot. Han gjekk med vesle Ludvig på armen, og ramla så stygt då han skulle til vindauga for å sjå, Men Jakob-Lars spjelka foten så han sidan vart heilt bra.» (Etter Sverre Andestad).

Det siste skredet som gjekk på innmarka, var ei mjellfonn i jan. 1963. Ho kom nedover Pebøen innafor Vollebakkane og reiv med seg

det 20 år gamle plantefeltet til Jens Andestad og førde delvis trea på vatnet.

Andestad er ikkje nemnd i tiendepenninglista frå 1520. Det kan vere mogeleg at garden har lege øyde ei tid etter Svartedauden. I 1582 er det nemnt 2 brukarar. Frå ca. 1615 får vi 3 bruk fram til 1809 då det eine bruket, her kalla A, vert delt. Sidan 4 bruk. Innmark og åker var i sameige med teigbyte fram til 1833 då det vart halde jordskifte. Sorenskr. Krogh adm. retten, og skynsmenn var Hans Rasmus Hansen Strømmegjerde, Amund Olsen Velle, Klaus Amundsen Hole og Nils Olsen Fedt. Jakobfolket og Knutfolket fekk då sine bruk i eitt stykke, medan Rasmusfolket og Pefolket fekk sine bruk i to stykke. Gamle-åkrane var mange og låg spreidde over bøen. Gunnhildåkeren, Løåkeren og Kloa er nemnde i Jakobgarden i 1833. Elles låg Larsåkeren framafor geila på det som no er Pebruket, Storåkeren fram til Rasmustunet, Fløten nedover mot vatnet nedafor Peløa og fram til grova på Knutbruket. Hauåkeren til Knutfolket nedafor vegen vart til Gamlehagen. Elles var det mange fleire. Truskevatnet tok Pegarden og Knutgarden frå grova framafor Fløten. Det eine vasshjulet stod nedafor vegen, det andre eit stykke ovafor.

Vasshjulet til Rasmusfolket stod lenger vest i ei grov i bytelina mellom Pe- og Rasmusgarden. Då tunet vart flytt i 1897, sette dei opp hjulet i ei grov ved nyeløa. Jakobgarden hadde truskevatnet sitt frå Itlehammargrova, også kalla Kloppegrova, med vasshjulet ståande ved løa.

Gamle matrikkelister nemner 2 kvernar på garden, men etter tradisjonen skal det ha vore tre, kanskje ei tid også fire. Dei to siste som var i bruk, stod i Kvernhusgrova som renn skrått over Knutbøen straks ovafor løa, med Knutkverna på oppsida av vegen og Pekverna på ned-sida. Den tredje kverna skal ha stått i Kloppegrova. Ei tid etter jordsk. I 1833 ser det ut til at både Rasmusfolket og Jakobfolket måtte male kornet sitt andre stader. Jens Larsen nytta m. a. Rasmuskverna på Lys-hol. I tomte etter dei gamle Rasmushusa fann dei elles ca. 1910 ei handkvern.

Andestad hadde utslåttar i Lia og utover til Nausaløa der det seinare, i 1930-åra, var oksehamn. Høyet rulla dei nedover i meiser. Dette heldt dei på med framover til ca. 1880. På sætrevollen slo dei til ca. 1918. Her delte dei høyet i 4 jamstore dungar og «blinda ut» eigarane.

Det gamle fellestunet var der Pehusa og Knuthusa no står med geil til utmarka framom austenden av Knutstova. Jakobtunet låg noko lenger vest og høgare oppi bakken, og det er mogeleg at dette tunet har

lege her frå gamalt. Rasmusfolket flytte sørvestover etter fonnlaupet i 1897. Knutstova vart truleg bygd i 1790-åra. Ho er kanskje den siste røykstova som framleis er i bruk i bygda, men stova er no delvis ombygd.

Ovafor og austafor bøgarden ligg utmarka med skogteigar og sommarhamn for buskapen. Skogen i Anstadstranda ser ut til å ha vorte delt ei tid føre 1755 av Kristoffer Olsen Aurdal og Jan Ebbesen Aurdal, båe lagrettemenn. Det går fram av ei åstads- og markegangsforr. på Løset i 1755 der båe desse karane var vitne. I 1874 var det grenseoppgang mellom Andestad-Furnes/Løset, og i 1884 minneleg utsk. av skog ovafor bøgarden, med vidare grenseoppgang av teigane i Anstadstranda i 1921. All skog er såleis no delt, men namn som «Hopeskogane» vert framleis nytta.

Om hamnegangen heiter det i 1864 at han var dårleg og utilstrekkeleg. Sætra ligg på Sætrehammaren inn mot Furnesmarka, 3-4 km. frå Andestad. Vegen har vore skral, men var ei tid køyrande med sle til oppunder Sætrehammaren. Sætra var i bruk til ca. 1920, og ein ein-skild sommar seinare (i 1930). Opphavleg låg Andestadsætra på Byrkjeneset, truleg til 1740-åra. Men buskapen ville gjerne beite i fjellet lenger oppe og la seg til om nettene der (Legene). Sætrejentene tykte dette vart balasamt, og det var utrygt for udyr. For å gjere det lettare og betre flytte så Andestad stølen til Sætrehammaren. Men Furnes og Løset hadde slåttemark på denne staden, og dermed vart det tvist om kvar bytet mellom gardane gjekk og kva rettar gardane hadde hatt. Dette var bakgrunnen for åstadsaka på Løset i 1755. Retten kom til at Andestad kunne få bruke nyesætra si framleis, men dei måtte ikkje kome der før olsok. Då måtte også Løset/Furnes vere ferdige med slåttene her oppe. I 1874 vart det semje om at Løset/Furnes skulle gi frå seg retten til slått på Andestadsida, og Andestad skulle gi frå seg retten til beite i Furnes/Løset-teigane etter 29. juli. Elva fra Andestadvatnet oppover til Vadet skulle vere grensa.

Næringsgrunnlaget har her som på dei andre gardane vore jorda og buskapen. Potetdyrkinga var komen i gang på Andestad så tidleg som i 1806. Det går fram av eit forhør i Borgund det året etter at Jens Pedersen Andestad (f. Reite på Ørskog) brått var komen bort. (Sjå bruk A.). Brukarane heldt mykje geiter ved sida av storfeet, og geithald dreiv dei på med til 1930-åra. Hestealet spela også ei stor rolle for gardbrukarane frå ca. 1910 og framover til 1950-åra. Dei fleste hadde følmerrar, og det vert sagt at det var dei som meir enn ein gong «finansierte» både kjøp av nye gardsreiskapar og andre nykostnader

på bruka i dei vanskelege åra etter første verdskrig. Om vintrane dreiv karane fram famneved, firte han på løypestrenger ned til Anstadstranda og rodde han sidan til Ålesund. Bork og never selde dei og. Frå gamalt var det vanleg at dei rodde vinterfiske, og dette har vart fram til siste generasjon. Dei fleste bruk hadde naust i Ullavika. Litt aure- og røyrfiske i Andestadvatnet har vore til både hygge og nytte. På same måten som på Lyshol dreiv også dei på Andestad med iskøyting frå vatnet. Lars Olsen Andestad i Jakobgarden bygde seg ishus ved Kloppegrova. Jens Larsen i Rasmusgarden var i kompani med nokre frå Lyshol. Dei bygde først ishus på Lyshol, sidan på Aure. (Sjå gnr. 9) Jens førde nokre år bok over isleveringa, og av denne går det fram at dei t. d. i 1901 leverte is for 700 kroner til B. Berli. Denne summen var betaling for både is og køyting.

Gardsdrifta har i seinare år vorte mekanisert og rasjonalisert gjennom kjøp av traktorar og andre moderne reiskapar. I 1965 var det att berre ein hest på garden (i Jakobgarden). Det er også blitt planta ein del skog. Dei fleste brukarane på Andestad er no knytte til arbeid utanfor gardsbruket, men gardane vert haldne i hevd og god skikk.

EIGARAR

Andestad har vore Giskegods, og er nemnd mellom dei gardane Gyrvhild Fadersdr. Sparre gav i 1582 til kong Fredrik II. Seinare hadde garden stort sett same eigarar som Hjelle gnr. 5 (sjå denne) til voldapresten Otto Finde døydd i 1741. Dottera Marie g. m. Nils Leganger sokneprest til Os, Sunnhordland, ervde Andestad, og etter dei vart sonen Johan Leganger eigar frå 1778. På auksjonen etter han i 1796 kjøpte Lars Nilsen Aurdal to av bruka på Andestad, bruk A som Jens Pedersen bygsla for 165 rdl., og Pegarden bnr. 3 for 120 rdl. Anders Jonsen i Knutgarden bnr. 4 løyste sjølv ut bruket sitt på denne auksjonen for 120 rdl. og vart sjølveigar.

Sjå elles under dei einskilde bruk.

MATRIKKELGARDEN ANDESTAD.

Andestad var mellom dei få gardane i Sykkylven som i eldre tid stod oppført med smørskyld. Såleis er Andestad verdsett til 2 pd. smør i skøyta frå Gyrvhild Fadersdr. til kong Fredrik II i 1582. I 1666 var skylda 2 pd. 8 mrk. smør, men auka det året til 1 laup smør. Det ser likevel ut til at oppsitjarane på Andestad i lang tid har svara landskylda

si i fisk. I matrikkelen for 1626 er det nemnt at skylda var 1 våg fiskeleige, i 1644 auka til 1½ våg. I 1675 var skatteskylda komen opp i 2 våger fisk som svara til skylda frå 1666, d.v.s. 1 laup smør. Skylda heldt seg no på 2 våger fisk heilt fram til 1838. Men for å få klårleik i om m.a. desse sykkylvsgardane som i matrikkelen står oppførde med smørskyld, svara landskyld av smørs takst eller 2 voger fisk av 1 laup smør, vart oppsitjarane m.a. på Andestad i 1734 kalla inn til eit ekstrating på Langlo. Peder Størkersen, Halstein Andersen og Ole Jakobsen Andestad møtte då på tinget og synte landskyldbøkene sine. Alle hadde svara landskylda si i fisk, tils. 2 våger årleg. I 1838 vart skylda til Andestad sett til 6 skylddlr. 2 ort 18 skl., rev. 1890 til 10,77 skyldmark,

Leidangen var 4 kalvskinn. I 1664 og utover heiter det at «Fendrichen nyder» dette. Det var ein militær befalingsmann som fekk løna si frå gardane på denne måten. Først på 1700-talet heitte denne «fendrichen» Steffen Møllerup, og han budde på Vik.

Tienda til Andestad var i 1666 på 1½ t. 1 mæle havre, 1 pd. 8 mrk. ost, og i 1717 på 2 t. havre, 4 skp. bygg, og 1 pd. 8 mrk. ost.

OPPLYSNING AR OM GARDEN OG GARDSDRIFTA.

1582: Då nemnt 2 mann.

1626: 3 mann. Sår 4 t. korn.

1661: Er nemnt 2 gardmenn og 1 husmann. Kvernbruk og brennevedskog.

1664: 3 mann.

1666: 3 mann. Sår 6 t., avlar 17½ t. Kan fôre 24 naut og 3 hestar.

1714: 3 mann. Sår 8 t. havre, 4 skp. bygg. Avlar 25 t. havre, 4 t. bygg. Fôrar 20 naut og 3 hestar.

1724: 3 mann. Sår 1 t. bygg, 8 t. havre og avlar 4 t. bygg og 24 t. havre. Brenneved. Ingen sæter, ingen fehage, 2 små kvernar. Garden ligg ½ mil frå sjøen, tungv. til høy, bra til korn.

1797: 2 kvernar.

1802: 3 mann. Garden har turvande brennefang, sommarbeite til bu-skapen i heimegjerdet si utmark, og sæterdal. Jordbruket gir årviss kornavling.

1845: 4 mann. Sår ½ t. bygg, 5½ t. bl.korn, 9½ t. havre og 4½ t. poteter. Fôrar 4 hestar, 22 kyr, 37 sauer, 17 geiter og 2 svin.

1864: Garden har 50 mål dyrka åker og england, og 242 mål naturleg england. Sånaden var 9 t. bl.korn, 12 t. havre, 7½ t. pote-

ter. Avlinga 46 t. bl.korn, 51 t. havre, 44 t. poteter. Buskapen 4 hestar, 22 storfe og 50 småfe. Garden har ikkje utslåttar eller fjellslåttar, hetter det, men derimot jord som er skikka til dyrking. Hamnegangen er dårleg, farefull og utilstrekkeleg. Der er skog til brensel, litt bjerkeved til å selje og lauvskog til forsurrogat. Garden er lettbrukt, men kornhausten er mindre sikker.

1875: 3 hestar, 2 unghestar, 1 okse, 23 kyr, 9 ungdyr, 12 sauer, 67 geiter og 2 svin.

BRUKARAR:

BRUK A.

Amund nemnd som brukar i skøyte og forleningsbrev vedk. Giskegodset i 1582/86.

Anders br. 15. .-ca. 1620.

Jakob Jakobsen br. ca. 1620-ca. 1640.

Elling br. ca. 1640-ca. 1655. Legg 1 ort i 1645 i koppskatt for seg, kona si og ei jente. Enkja truleg gift opp att m.

Nils Olsen f. ca. 1606. Brukar 3 mællag frå ca. 1655-ca. 1670, sidan halvparten til ca. 1680. Han har i 1666 ein son *Elling* f. ca. 1663, og ein dreng på garden, *Peder Ellingsen*, 16 år. Det kan vere styksonen.

Peder Ellingsen Andestad (f. ca. 1641, d. 1721) g. m. *Berte Sæmundsdr. Aurdal* (f. ca. 1640, d. 1721) (usikkert). Br. halve bruket ca. 1670-ca. 1680, sidan 4 mællag til ca. 1706.

Etter *Peder* kjem

Styrker Pedersen Andestad (f. ca. 1683, d. 1729. Må helst vere son til førre brukar. *Styrker* er gift med syster til *Peder Høgset* (*Peder Joensen* i *Pålgarden* ?), og ho heitte truleg *Anne Joensdr. d. 1752*, 77 år gml. Br. ca. 1707-ca. 1725, sidan halvparten til 1731. Har m. a. sonen *Jan* f. ca. 1710 g. m. *Guri Jansdr. Aurdal* i *Andersgarden*. *Styrker* fekk nytt festebrev på 4 mællag av *Søren Madsen* i 1720.

Sonen

Peder Stykersen Andestad (f. ca. 1706, d. etter 1771) g. 1. g. 1733 m. *Kari Larsdr. Hjortdal* (f. ca. 1706, d. 1743 på barsel etter tvillingfødsel. Borna døydde berre nokre dagar gamle og vart jordfeste saman med mor si.) *Peder* g. 2. g. 1744 m. taus *Guri Olsdr. Velle*. Br. halvparten 1725-1731, sidan heile bruket, 4 mællag til 1771. Han har m. a. sonen *Jan* som i 1771 bygsla *Rasmusgarden* på *Lyshol*.

Versonen til *Peder*

Jens Pedersen Reite frå Ørskog (f. ca. 1746, d. 1807) g. 1770 m Maren Pedersdtr. Andestad (f. ca. 1738, d. 1817). Br. 1771-1798.

Bygselsetel i 1771 frå prostinne Marie Leganger på 1 våg. Jens er nemnd som lagrettemann. Ved skiftet etter Jens i 1807 var buet fallitt. Korleis han kom av dage, er ikkje kjent. Om kvelden den 13. okt. 1806 sa han til kona si at han ville ut og ta heim potetene han hadde teke opp. Sidan sågst han ikkje meir. Om morgonen låg båten deira og slo i Andestadvatnet. Vottene til Jens låg att om bord. Den 29. desember same året vart det forhör i saka, men det kom ikkje fram noko anna enn at det hadde vore eit mindre godt tilhøve i huslyden, og at Jens var fredsam, edrueleg og strevsam. Sonen sa at bae foreldra var noko vanskelege og tok seg sjølve til rette med mat o. s. b. Men ein får inntrykk av at det heller er sonen som er noko vanskeleg. Jens er oppført i kyrkjeboka som død i 1807. Kanskje er han funnen att då.

Sonen

Sjur Jensen Andestad (f. 1774, d. på Grebstad 1844) g. 1798 m. Elene Ellingsdtr. Grebstad (f. 1776, d. på Grebstad 1824). Br. 1798- 1809, sidan halve bruket til 1814. Mellom borna deira er Anne Karen f. 1798 g. m. Peter Pedersen Hjelle, og Knut Andreas f. 1815, g. m. Anne Lovise Pedersdtr. Andestad i Pegarden. Dei bygsla Rasmusgarden på Lyshol. Sjur Jensen fekk bygselsetel på 1 våg av Lars Nilsen Aurdal som kjøpte dette Frimannsgodset på auksjon i 1796. Til å byrje med brukte Sjur og far hans bruket i lag, sidan la Sjur kår til foreldra: 12 våger havre og 12 våger bl.korn med fôr til 2 kyr og 8 småfe. Dessutan, fortel Sjur i forhøret i 1806, tok far hans seg vidare rett til å bruke ein av åkrane til Sjur på 1½ vågs utsæd. I 1806 reiv Sjur ned gamlestova og bygde opp att stove med kammers som tilbygg for foreldra. Han fôra i 1802 1 hest, 9 storfe og 20 småfe, sådde 3 t. havre, 1 t. bl.korn, og bruket vart taksert til 180 rdl.

I 1809 overlet Sjur bygselen over halve bruket til Rasmus Larsen Rødemel, og garden vart dermed delt i Rasmusgarden bnr. 2 og Jakobgarden bnr. 1.

JAKOBGARDEN, bnr. 1.

Sjur Jensen heldt fram i Jakobgarden til 1814 då han flytte til Grebstad og tok over Sjurgarden bnr. 1, som Jakob Hoversen Grebstad hadde hatt. Tradisjonen fortel at dei to karane hadde vorte samde i eit bryllaup om å byte gard, og som tenkt, så gjort. Til Andestad kom

Jakob Hoversen Grebstad (f. 1775, d. 1836) g. 1. g. 1810 m. Kari

Larsdtr. Brunstad (f. 1775, d. 1831), g. 2. g. 1833 m. Marte Olsdtr. Aursnes (f. Bjørnevik 1773, d. 1847) som på si side gifte seg att i 1838 m. Lars Knutsen Jarnes. Br. 1814-1834. Bygselbrev frå Lars Nilsen Aurdal i 1814 med 16 rbd. i førstebyggsel og 2 rbd. 20 skl. i årleg landskyld. Gamlekona på bruk A., Maren Pedersdtr., skal ha halvt kår, 2 t. korn, fôr og beite til ½ ku og 2 småfe og husrom. Det frivillege jordskiftet av innmarka på Andestad vart halde i 1833. Jakob fekk då sitt bruk i eitt stykke, og det har fått namn etter han (Jakobgarden).

Sonen

Ole Martinus Jakobsen Andestad (f. 1812, d. 1874) g. 1. g. 1837 m. Marte Olsdtr. Nedregotten (f. 1807, d. 1865), g. 2. g. 1871 m. enkje Gjertrud Marie Magnusdtr. Tandstad (f. Fausa 1798, d. 1876). Ho var enkje etter Iver Larsen Tandstad i Simågarden.

Br. 1834-1871.

Ole Martinus løyste ut bruket på 1 pd. 12 mrk. for 110 spd. og vert dermed sjølveigar etter skøyte i 1834 frå Jan Ågnesen Moldnes som i 1825 hadde kjøpt av Lars Nilsen Aurdal for 80 spd. I 1845 sådde Ole ⅙ t. bygg, 1½ t. bl.korn, 2¼ t. havre og 1 t. poteter. Ved matr. revisjonen i 1838 vart skylda på bruket 1 pd. 12 mrk. rev. til 1 dlr. 2 ort 9 skl. Sånaden var i 1864 komen opp i 5 t. korn, og 3 t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 5 sauer og 13 geiter. Ole må ha vore velståande. Han kjøper såleis også Ørsnes, bnr. 1, i 1865 for 380 spd. Han lét dotter si, Jakobine g. m. Peter Olaus Petersen Aursnes få løyse ut dette bruket i 1871 for 200 spd. Same året gav Ole bruket på Andestad over til sonen

Lars Petter Martinus Olsen Andestad (f. 1841, d. 1925) g. 1. g. 1865 m. Olave Olsdtr. Klokk frå Reitegarden (f. 1830, d. 1889), g. 2. g. 1891 m. Johanne Marie Olsdtr. Eidem frå Tormodgarden (f. 1863, d. 1949).

Br. 1871-1925.

Born i 1. ektesk.: Ole Bastian f. 1866, d. 1902, g. 1891 m. Marte Petersdtr. Aursnes. Utvs. nr. 142. Andreas f. 1869. Utvs. nr. 7. Petter Johan f. 1872. Utvs. nr. 8. Lars Olaus f. 1874, d. 1904.

Born i 2. ektesk.: Olave f. 1891, d. 1906. Olga f. 1895, g. m. Lars Aure frå Ørskog, busett Vestnes. Ole Johan f. 1900, d. 1905. Lars Olaus f. 1905, g. på bruket. Olave f. 1908, g. m. Annfinn Hamrebø, Barlindbotn, Sunnfjord.

Lars Olsen fekk skøyte i 1871 frå far sin. Kår. I 1875 fôra han 1 unghest, 7 kyr, 1 ungdyr, 1 sau og 22 geiter. Sånaden var 2½ t. bl.

korn, 2 t. havre og 3 t. poteter. Ved skyldsettinga i 1890 fekk bruket ei skyld på 2,50 mark. Lars bygde nytt løhus og nytt stovehus som vart sett opp på nye tomter. Han dreiv bygningsarbeid som attåtnæring. Elles skar han is i Andestadvatnet og hadde eige ishus med ei lita kai i Ullavika. Vart nytta som «dyrlækjar» og sårдокter, fortelst det. Han hadde ei tid bruket saman med sonen Ole Bastian, men han døydde i 1902, og halvbror hans tok over. Det var

Lars Olaus Larsen Andestad f. 1905, g. 1928 m. Petra Laura Petersdtr. Eidem frå Jenshaugen f. 1900.

Br. frå 1925.

Born: Leif Johan f. 1929, g. 1955 m. Oddlaug Hjelle. Judit Perdy f. 1931. Hotell- og kafé-arbeid.

Lars Olaus fekk skøyte frå far sin i 1925 på bruket med hus og dessutan naust i Ullavika for 3.500 kroner. Han har fulldyrka heile bruket, teke mykje veiter og har køyrt på vatnet tusenvis av steinlass frå nybrota. Kjereteigen planta han ut med gran i 1942. Seinare har han planta ca. 20 mål ovafor bøgarden på bae sider av elva, Lars Andestad har vore interessert i hest, og har hatt fleire avlsmerrar. I 1947 fekk han diplom og premi frå Møre og Romsdals Landbruksselskap for jorddyrking og gardsdrift. Han har også arbeidt på møbelverkstad, og driv no anleggsarbeid ved sida av gardsdrifta. Lars driv no garden saman med sonen

Leif Larsen Andestad f. 1929, g. 1955 m. Oddlaug Olsdtr. Hjelle frå Hjellane f. 1930.

Born: Leidulv f. 1957. Oddny f. 1959. Dagfinn f. 1963. Annfrid f. 1967.

Leif Andestad har gått realskule og landbruksskule. Han har arbeidt i trelastforretning og møbelfabrikk.

RASMUSGARDEN, bnr. 2.

Som nemnt vart bruk A. delt i 1809 då halvparten, som seinare vart kalla Rasmusgarden, vart bygsla av

Rasmus Larsen Rødemel (no Tomasgård) frå Hornindal (f. 1770, d. 1836) g. 1803 m. Barbro Paulsdtr. Espe frå Hornindal (f. 1774, d. 1851). Br. 1809-1841. Dei kom til Andestad frå Løvoll der dei hadde bygsla Reitebruket. Bygselsetel på Rasmusgarden i 1809 frå Lars Nilsen Aurdal. Førstebygspengar 65 rdl., årleg landskyld 6 ort 9 skl. Rasmus skulle ha rett til å «bebo... dettes både nye og gamle

gardens påstående huuse». Halvt kår til gamlekona på bruk A., Maren Pedersdtr. I 1833 var det jordsk. av innmarka. Bruket vart etter dette utl. i to teigar. Skylda rev. i 1838 til 1 dlr. 2 ort 9 skl. Rasmus var bygningsmann, og skal ha vore med på reisinga av Ørskogkyrkja.

Sonen

Lars Peter Rasmussen Andestad (f. 1809, d. 1887) g. 1839 m. Berte Pauline Bastiansdtr. Aure frå Pihlgarden (f. 1812, d. 1877). Br. 1841 - 1877.

Lars Peter fekk bygselsetel i 1841 frå Martinus Larsen Aurdal som i 1824 hadde løyst bruket av far sin for 65 spd. I førstebygsel bet. Lars Peter 70 spd., årleg landskyld 2½ spd. Kår til mor si, Barbro: 8 våger havre, 6 våger bl.korn, 1 våg bygg og 2 t. poteter. Dessutan fôr til 1 ku, 4 smalar, og som vanleg fritt brensel og hus. I 1865 var bruket på 12 mål åker og dyrka mark, og 53 mål nat. england. Såna-den 2 t, bl.korn, 2 t. havre og 1½ t. poteter. I 1875 var buskapen 1 hest, 5 kyr, 2 ungfe, 18 geiter og 1 gris.

Sonen

Jens Larsen Andestad (f. 1849, d. 1939) g. 1877 m. Lydianne Larsdtr. Kjemphol (f. 1857, d. 1950).

Br. 1877-1920.

Born: Berte f. 1876, g. m. Laurits Petersen Andestad (Apalset). Sjø Pegarden, Andestad. Anne f. 1879. Utvs. nr. 1. Lars Peter f. 1881. Utvs. nr. 6. Johan f. 1884. Utvs. nr. 2. Martin f. 1886. Utvs. nr. 5. Misjonær i China. Jens Laurits f. 1888. Tok over bruket. Karoline (Kalla) f. 1890. Husmor på dette bruket. Olave f. 1893, d. 1907. Ludvig f. 1895. Utvs. nr. 4. Edvard f. 1898, g. m. Anna Tomasdtr. Rødsethol frå Vigra. Skuleinsp. Valderøy. Petter f. 1901, g. m. Nanna Karlsdtr. Lyshol. Trelastforr.

Bygselbrev i 1877 frå Størker Iversen Hundeide og Andreas Olsen Velle. Dei hadde ervt garden gjennom Marte Martinusdtr. f. Aurdal, g. 1. g. m. Iver Størkersen Utgard, g. 2. g. m. Hans Peter Olsen Utgård. Ho var mor til Størker og vermor til Andreas. Jens bet. 600 kroner i førstebygsel og 16 kroner i årleg landskyld. Kår til foreldra. Jens hadde i 1877 sett opp nytt, stort hus (Anstalåna), men i 1897 kom ei snøfonn og braut inn i fjøsen, og truga også stovehuset. Etter dette flytte Jens husa utpå «Bøen». Dyrka opp stykket kring nyetunet og garden elles, og køyrde tusenvis av lass med stein frå nybrota. Han dreiv også med islagring og iskøyting, famneved og vinterfiske. Vart skadd i ein fot i vedaskogen og gjekk sidan med stiv fot. Var interessert i hest, og hadde følmerrar.

Son til Jens

Jens Laurits Jensen Andestad (f. 1888, d. 1962). Br. 1920-1956. Reiste i 1909 til USA. Utvs. nr. 3. Han kjøpte i 1912 og 1914 dei to halvpartane av bruket som ervingane etter Marte Martinusdtr. Utgard åtte, og då han juledag 1919 kom fram att til Andestad frå USA, kunne han med kvart ta over som sjølveigar. Han heldt fram med jorddyrkinga og satsa på sylvrevavl. Bygde på løa i 1930. Dreiv fiske i Borgundfj. Han hadde god hjelp i arbeidet med hus, heim og gard av syster si Karoline som også stelte foreldra på deira gamle dagar. Ho fekk i 1965 diplom med medalje frå Norges Vel for lang og tru teneste.

Brorsonen

Sverre Martinsen Andestad f. 1920, g. 1949 m. Alfhild Fredriksdtr. Hammer frå Notodden f. 1925.

Br. frå 1956.

Born: Marit f. 1951. Reidar f. 1953. Jorunn f. 1959.

Skøyte frå farbror sin Laurits i 1956. Sverre er fødd i Fanghsien, Hupeh, China, der far hans var misjonær. (Utv. nr. 5) Sverre kom til Andestad i 1922 og voks opp hjå besteforeldra og onkel og tante. Han har studenteksamen og teknisk utdanning. Er no telegraffullmekt ved Vigra kringkastar. Ved sida av dette arbeidet driv han garden på Andestad.

BRUK B.

Anders nemnd som brukar i skøyte og forleningsbrev vedk. Giskegodset i 1582/86. I 1603 vert brukaren kalla Anders Hendriksen, og i tida 1610-1630 berre Unge-Anders. Kring 1615 ser det ut til at bruk B. vert delt. Dei to bruka får seinare namna Pegarden bnr. 3, og Knutgarden bnr. 4. Sjå desse.

PEGARDEN, bnr. 3.

Då bruk B. vert delt ca. 1615, heldt

Unge-Anders fram på denne halvparten som brukar til ca. 1630.

Ole er nemnd som brukar kring 1638, Kan vere den same som i 1666 vert nemnd som husmann, då 70 år gml.

Hallstein. Br. ca. 1640-ca. 1660. Er gift med ei Andersdtr., men namnet er elles ukjent. Hallstein skattar det meste av brukstida av heile bruk B., enda verbroren Gullik Andersen visstnok brukte halvparten,

Knutgarden bnr. 4. I 1655 får Hallstein saman med fleire andre bot for ulydnad «mod vors gunstige slotsherre da hans Velborenhed reiste seneste fra Østeråd til Bergen».

Etter Hallstein kjem

Jørgen Ingebrigtsen som er 45 år i 1666. Br. 1½ mællag ca. 1660-ca. 1670. Han har sonen Anders f. ca. 1650.

Så fylgjer

Ole Hallsteinsen Andestad d. 1697, g. m. Kirsti Ingebrigtsdtr. Br. ca. 1670-1697. Buett etter Ole hadde ei br. eige på 41 rdl. og ein gjeld på 15 rdl. Ervingar er borna til morbroren Gullik Andersen i Knutgarden.

Etter Ole kom

Jakob Andersen Andestad (f. ca. 1669, d. 1735) g. m. Marte Jakobsdtr. (f. ca. 1654, d. 1735). Br. 1698-1716. Byggselsetel frå C. Smit i 1698 «på den jordepart i Andestad som Olle Halduorsen fradøde i 1697».

Ole Jakobsen Andestad (f. ca. 1699, d. 1765) g. m. Marte Sæbjørnsdtr. (f. ca. 1689, d. 1749), g. 2. g. 1756 m. Anne Jansdtr. Langlo (f. i Jensgarden 1728). Br. 1716-1747. Byggselbrev på 2 mællag frå Claus Frimanns enkje i 1716, nya oppatt av Søren Madsen i 1720. 1734 møter Ole saman med dei andre brukarane på Andestad til eit ekstrating på Langlo for å få klarlagt skylda på garden. Han er sersjant, men truleg har han sysla med litt handel også. Han hadde såleis pjaska og selt brennevin på hausttinget i 1735, men for dette vart han hekta. I seinare år flytte sersjant Ole Andestad til Hjelle. Han enda sine dagar på Voldafjorden der han kollsigde saman med Hallkild Stenersen Grebstad, og dei bleiv baa.

Skiftet som vart halde på Hjelle året etter (1766), synte ei eige på 44 rd. og ein gjed på 44 rd.

Sonen frå 1. ektesk.

Jakob Olsen Andestad (f. ca. 1719, d. 1773) g. 1748 m. Berte Åmundsdtr. Eide (f. ca. 1722. d. 1796). Br. 1747-1773. Byggselbrev av Drude f. Frimann, enkja etter voldapresten Othe Finde, på 2 ml. i 1747. I 1767 må han låne 31 rdl. av Ole Honningdal, og set då i pant både innbuet sitt, husdyra og sjøreiskapane: 1 koparkjel på ½ t., 1 gryte på 1 kvarter, 1 skjering, 1 hest på 6 år, 3 kyr, 3 kviger, 2 sauer, 4 torskegarn, ¼ i ein seksring og 1 kvern, Jakob Olsen bleiv på sjøen slik som far hans. Yngste son til Jakob, den 16 år gamle Peder Jakobsen, Styrker Styrkersen Eidem og Jetm. Olsen Kjemphol var også med, og alle kom bort. Ulykka bar til på Flisfjorden 19. april 1773. I skif-

tet etter Jakob same året synte buet ei br. eige på 72 rdl., og ein gjeld på 31 rdl.

Enkja Berte Åmundsdr. gifte seg i 1774 opp att med enkjemann

Jakob Pedersen Hole (f. ca. 1715, d. 1802) (?) g. 1. g. 1763 m. Berte Olsdr. Brunstad som døydde i 1764, då 37 år gml. (Ho var syst-ter til Rasmus Olsen Grebstad.) Jakob fekk bygselbrev på 2 mællag Andestad i 1774, og sat som brukar til 1782 då han og kona Berte Åmundsdr. flytte til Aure der dei bygsla Knutgarden. Jakob er nemnd som lagrettemann. Elles går namnet hans ofte att i fleire skog- og beitesaker i Sykk. Såleis er han i 1783 vitne i ei åstadsak mellom Aurdal, Kjemphol, Grebstad og Haugset. I 1794 er han vitne i ei åstadsak mellom Lade og Drotninghaug, og her fortel han at han er barnefødd på Hole for ca. 80 år sidan, og tente Sjur Drotninghaug i 20-års alderen. Den tidl. brukaren av Knutgarden på Aure kom no til Andestad. Det var

Lars Larsen Aure (d. 1815, då 74 år gml.) g. 1. g. 1773 m. enkje Marte Styrkersdr. Aure (d. 1788, 63 år gml.), g. 2. g. 1789 m. Ingeborg Larsdr. Honningdalsneset (f. ca. 1751, d. 1819). Br. 1782-1803. Bygselbrev til Lars Larsen på 2 mællag i 1782 gjennom presten Astrup. Det var Johan Leganger som hadde ervt dette Frimanns-godset på Andestad, men i auksjonen etter han i 1796, kjøpte Lars Nilsen Aurdal dette bruket som han kring 1800 selde til sonen Martinus. Lars og Ingeborg fekk kår i 1803. Etter at Lars var død, gifte Ingeborg seg opp att i 1819 med enkjem. Hans Olsen Lyshol i Øvsthusa og flytte dit, men ho døydde alt same året. Pegarden gjekk no over til eit ektepar frå Sunnylven

Peder Halkildsen Frøysa (f. 1760, d. 1831) g. 1803 m. Synnøve Olsdr. Frøysa (f. 1779, d. 1843).

Br. 1803-1839.

Peder kjøpte dette bruket, 1 pd. 12 mrk., i 1803 av Martinus Larsen Aurdal for 256 rdl. Han greidde visst å reie ut denne summen med å låne berre 70 rdl. som han skaffar seg gjennom presten Kielstrup mot pant i garden. Bruket har fått namn etter «Ansta-Pe», Pegarden. Tradisjonen fortel at han var 7 år i «svenskekrigen» og kom heim att etter svære strabasar. På vegen til Andestad råka han nokre born. Han spurde dei kven sine born dei var, og fekk til svar at dei var borna hans Ansta-Pe. Det seiest at då skar Pe i å gråte. Så ilt tykte han det var at han ikkje kjende att sine eigne born. No er namnet hans Pe ikkje å finne i utskr. av rullene over dei som var i felten i 1808-14. For det kan han ha vore med, men etter borna å dømme knapt lenger enn 4-5

år. Buett hans syner ei netto eige på 246 rdl. og her er nemnt m. a. fiskevegn. Enkja hans, Synnøve, møter under jordskiftet på Andestad i 1833, og fekk då bruket utl. i 2 teigar. I 1838 fekk bruket ny skyld, 1 dlr. 4 ort. Synnøve gifte seg att i 1839 med enkjemannen Ole Larsen Lyshol i Pegarden.

Etter Peder Halkildsen kom sonen

Ole Andreas Pedersen Andestad (f. 1809, d. 1898) g. 1836 m. Petrine Elisabet Jørgensdtr. Lied frå Ørskog (f. ca. 1817, d. 1894). Br. truleg garden saman med mor si frå 1836, og sidan heile bruket til 1849.

Born: Ingeborg Susanne f. 1837, g. 1859 m. Knut Martinussen Melset. Petter Johan f. 1840, g. 1868 m. Ingeborg Abelset. Tyri Karoline f. 1843, g. m. Ole Søvikhaug, Jensine Olave f. 1846, g. m. Ole Løvull. Knut Andreas f. 1849, g. m. Karoline Klokk. Petrine f. 1853, g. m. Lars Løvull. Kjøpte bruk pi Kristisæter.

Ole Andreas er nemnd som lagrettemann. Løyste ut syskena sine i 1845 og vart sjølveigar. Fôra 1 hest, 6 kyr, 10 sauer, 5 geiter og 1 gris i 1845. Sånaden $\frac{1}{8}$ t. bygg, $1\frac{3}{4}$ t. bl.korn, $2\frac{1}{2}$ t. havre, $1\frac{1}{4}$ t. poteter. I 1849 bygsla Ole Pedersen eit bruk i Øvre Søvik og flytte dit. Tar då namnet Søvik. I grenda vart han kalla Skare-Ole. Han budde i Søvik til sonen Petter tok over att Pebruket på Andestad i 1890-åra. I mellomtida vart Pegarden bygsla av

Joakim Fredrik Nilsen Klokkehaug (f. 1817, d. 1906) g. 1847 m. Karoline Berntsdtr. Løvold, dtr. til Bernt Olsen i Ålesund (f. 1823 d. 1917).

Br. 1849-ca. 1892.

Born: Nils Bastian f. 1847, d. 1851. Bastiane Tomasine f. 1850, g. 1872 m. Bernt Olaus Pedersen Vik, bnr. 5. Nikoline Karoline f. 1853, g. m. Andreas L. Velle på Djupedalen. Marte Nikoline f. 1858, g. m. enkjem. Kristen Olesen Magerholm. Johan Fredrik Olaus f. 1861. Lærer i Nordland.

Joakim fekk bygselbrev på dette bruket i 1849 av Ole Pedersen Andestad. Joakim kom då frå Aurdal. I 1864 hadde bruket 13 mål dyrka åker og eng, og 68 mål nat. england. Han fôra i 1875 1 hest, 1 unghest, 5 kyr, 3 ungfe, 18 geiter og 1 gris. Sånaden var $2\frac{1}{2}$ t. bl. korn, $2\frac{1}{2}$ t. havre og 3 t. Poteter. Ved matr.rev. 1890 fekk Pebruket ei skyld på 2,92 mark. Joakim flytte til Vik.

Son til Skare-Ole

Petter Olsen Andestad (f. 1840, d. 1920) g. 1868 m. Ingeborg Berntsdtr. Abelset (f. 1847, d. 1931).

Br. 1892-1905.

Born: Berthe Oline f. 1870, g. 1892 m. Edv. Olsen Haugset. Anne f. 1872, g. m. Tormod Tøsse. Lauritz Simon f. 1879, g. på bruket. Ole Bernhard f. 1884, d. 1943. Bokbindar. Nikoline f. 1886. Utvs. nr. 9.

Petter voks opp i Søvikdalen. Bygsla seinare Petter-plassen på Apalset, men tok over Pebruket då Joakim Klokkehaug sa opp bygselen ca. 1892. Skøyte fekk Petter alt i 1873 frå far sin for 300 spd. Han var bygningssnikkar. Sette opp både nytt stovehus og ny løe i Pegarden. Under arbeidet med materialen som han tok i «Ihopeskogane», fekk Petter skada fire fingrar på eine handa. Han tok sonen Lauritz som hjelpste han, med seg ned att for å få stelt handa. Ikkje før var dei komne ned på bygdevegen, så kom det ei fonn ned gjennom Ihopeskogane og sopa med seg alt som fanst.

Sonen

Lauritz Pettersen Andestad (f. 1879, d. 1954) g. 1902 m. Berte Lovise Jensdtr. Andestad frå Rasmusgarden (f. 1876, d. 1963).

Br. 1905-1945.

Born: Inga f. 1903. Jens f. 1907, g. på bruket. Olave f. 1909, g. 1953 m. Klaus Tomren, Tomrefjord.

Lauritz Andestad fekk skøyte i 1916 på hus og gard og dessutan naust i Ullavika for 2000 kroner. Kår. I unge år tente Lauritz lenge på Rødset i Borgund og dreiv då som skysskar. Han var opplærd blikkenslagar. Om vintrane dreiv han fiske og iskøyting. Han dyrka ein heil del jord.

Sonen

Jens Lauritzen Andestad f. 1907, g. 1953 m. Jenny Ingebrigtsen f. 1917, dotter til Ivar Ingebrigtsen frå Malangen.

Br. frå 1945.

Born: Bjørg Lillian f. 1954. Rigmor f. 1958. Vidar f. 1959-

Jens Andestad har hatt smkkarverkstad i kjellaren sin og har laga m. a. stolgrinder. Han har også arbeidt på fabrikk. Har sett opp silokummar til løa, bygt nytt stabbur, og i 1966 bygde han nytt stovehus. Jens Andestad er flink felespelar, har også komponert slåttar. Medlem i Sykkylven spelemannslag. Har kunstmåling som hobby.

KNUTGARDEN, bnr. 4.

Knut tar over halve bruk B, ca. 1615, og driv til ca. 1650. *Gullik Andersen Andestad*, var 63 år i 1666. Br. ca. 1650-ca. 1670.

Pe-stova til venstre og Knut-stova til høgre slik det var i 1930. Bak Pe-stova ligg ein revegard med kvelparhus i nedste hyrna. Revegardar var det på mange bruk i Sykkylven i denne tida. Pe-folket har bygt nye hus ved den nye vegen som ligg lenger nede på bøen. (Foto: Edv. Andstad)

Er verbror til Hallstein i Pegarden bnr. 3. Får mulkt i 1655 saman med m. a. Hallstein for ulydnad mot «vors gunstige Slotsherre da hans Velborenhed reiste seneste fra Østeråd til Bergen».

Har fleire born, m. a. ein Knut, truleg g. til Ørsnes, og dessutan ein son Anders. Borna til Gullik erver Ole Hallsteinsen i Pegarden. Han kallar Gullik for morbror.

Etter Gullik kjem

Anders f. ca. 1655. (Gulliksen eller Jørgensen ?). Br. ca. 1670-ca. 1703.

Hallstein Anderssen Andestad (f. ca. 1680, d. 1758) g. m. Anne Sæbjørnsdtr. truleg frå Lyshol.

Br. ca. 1703-ca. 1737. Dei har to døtre, båe heitte Berte. Den yngste Berte f. ca. 1713, d. 1784, g. 1740 m. Peder Torsen Drabløs. I 1744 døyr det ei Anne Iversdtr. Andestad, 78 år gml. som har vore g. m. Hallstein Anderssen. Om denne Iversdtr. er ei feilskr. for Sæbjørnsdtr., eller om Hallstein har vore oppattgift med ei Anne Iversdtr., er uklart. I 1747 gifter Hallstein seg opp att med enkja etter verbror sin, Peder Sæbjørnsen Tjønes. Ho heitte Synneve Johansdtr. f. Vinje ca. 1706, d. 1765. Hallstein flytte då til Tjønes og døydde der. Han er nemnd første gang på Andestad i 1703. I 1720 får han nya opp att

bygsele på 2 mællag av Søren Madsen. Er med på tinget på Langlo i 1734 for å gjere greie for skylda på Andestad.

Versonen

Jon Jonsen Løvold (f. ca. 1700, d. 1788) g. 1737 m. Berte Hallsteinsdtr. Andestad (f. ca. 1707, d. 1793). Br. ca. 1737-1789. Jon skaut i 1739 ein vaksen bjørn i Aurdalsmarkene og fekk 2 rdl. i skotpremi. «Vangiljeboka» til Jon er framleis til, og er i Edvarda Jensen f. Andestad si eige. På permen står skrive: 12. may 1750 Jon Jonsen Løvold». Forfattaren til boka er D. Henrich Müllers. Den gamle røykstova i Knutgarden er venteleg bygd av Jon og

sonen

Anders Jonsen Andestad (f. 1753, d. 1820) g. 1788 m. Marie Carlsdtr. Aurdal (f. 1757, d. 1842). Br. 1789-1812.

Byggselbrev i 1789 på 1 pd. 12 mrk. frå Johan Leganger ved heimelsmannen, presten Astrup. På auksjonen etter Leganger i 1796 kjøpte Anders ut bruket sitt for 120 rdl. og vart dermed sjølveigar. Peder Fylling fortel at Anders Jonsen saman med Anders Davidsen Blakstadnes fann ein stor skatt på Alnes, og dei delte pengane, i alt 900 rdl. Halvparten som Anders Jonsen fekk, gjekk for det meste til sonen Carl Fredrik som kjøpte Styrkabruket på Vik i 1823. Ein skulelærar skal ein gong ha sett Carl Fredrik med ein dryfting full av sylvpengar som han pussa på, og Carl Fredrik sa at det var av funn- pengane.

Anders Jonsen er nemnd som lagrettemann i 1799. Bruket hans vert i 1802 verdsett til 90 rdl.

Versonen

Knut Eriksen Aure frå Jakobgarden (f. 1784, d. 1852) g. 1812 m. Johanne Andersdtr. Andestad (f. 1789, d. 1875). Br. 1812-1855. Knut fekk byggselsetel i 1812 frå verfar sin, Anders Jonsen, som gjekk over på kår. Anders gav i 1817 skøyte på bruket til son sin Carl Fredrik for 50 spd. Men Knut Eriksen sat med bygsele til han i 1823 fekk løyse ut bruket av verbror sin for 150 spd. Carl Fredrik flytte då til Vik. Knut måtte låne heile kjøpesummen, 150 spd. av

Edvarda Jensen på Lyshol bnr. 9 har ervt ein gild eignalt frå Knutgarden på Andestad. Det er «vangiljeboka» etter Jon Jonsen Løvold som kom til Andestad ca. 1737. Boka er trykt i København 1704 og er utan tvil ei av dei eldste trykte skriftene vi har i bygda. Biletet syner boka, førstesida og eit utdrag av nedskrivne opplysninger om fødselsdagar. Boklærde og skrivekunnige personar var det ikkje så mange av på gardane den tida.

handelsmannen i Tusvik, Jens Winje, mot pant i garden. I 1825 selde Knut Eriksen bruket til Winje sin verson, Lars Thommessen, for 100 spd., men vart sitjande på bygsel.

Knut var med i krigen i 1809. Seinare er han nemnd som lagrette-mann. I hans brukstid var det jordskifte på. Andestad, og Knutbruket vart då utlagt til eitt stykke. Ved den nye skyldsettinga i 1838 vart den gamle skylda 1 pd. 12 mrk. revidert til 1 dlr. 4 ort. Sånaden i 1845 var $\frac{1}{8}$ t. bygg, $1\frac{3}{4}$ t. bl.korn, $2\frac{1}{2}$ t. havre og $1\frac{1}{4}$ t. poteter. Buskapen 1 hest, 6 kyr, 10 sauer, 5 geiter og 1 gris. Etter at Knut var død, hadde enkja bruket til 1855.

Sonen

Karolus Severin Knutsen Andestad (f. 1828, d. 1910) g. 1854 m Lovise Marie Jensdtr. Eidem (f. 1830, d. 1921).

Br. 1855-1904.

Born: Karl Fredrik f. 1855, g. m. Berte Johanne Simonsdtr. Grindvik, Skodje. Johanne Karoline f. 1858, g. 1904 m. Daniel Iversen Tennfjord, f. Flydal i Geiranger. Ole Andreas f. 1863, g. m. Berte Nilsdtr. Grindvik. Olave f. 1868, d. 1951 på Lyshol hjå dottera Edvarda f. 1899, g. Jensen. Pleiedtr. Anne Bergitte Simonsdtr. Grindvik f. ca. 1871 i Skodje.

Karolus fekk bygselbrev i 1855 av Thomassine Thommesen i Tusvik. Kår til Karolus si mor. I 1878 løyste Karolus ut bruket for 2000 kroner av Theodor Bang Flindt på Ørskog, verson til Lars Thommesen. Knutbruket var i 1864 rekna til 13 mål åker og dyrka eng, og 68 mål nat. england. Buskap i 1875: 1 hest, 1 okse, 6 kyr, 3 ungdyr, 11 sauer, 9 geiter. Sånad: 3 t. bl.korn, 3 t. havre og 3 t. poteter. I 1890 ny skyld med 2,92 mark.

Versonen

Daniel Iversen Tennfjord (f. Flydal 1861, d. 1945) g. 1904 m. Johanne Karoline Karolusdtr. Andestad (f. 1858, d. 1948).

Br. 1904-1928.

Daniel sat som bygslemann. Ved sida av gardsbruket dreiv han fiske, og dessutan ein del torvspading. Dreiv og iskøyning.

Johanne og Daniel hadde ikkje born, og bruket gjekk over til Ole Karolussen Grindvik f. Andestad med ein $\frac{1}{2}$ -part, Petter Johansen Grebstad i Severingarden med $\frac{3}{8}$ -partar, og Jens Petter Pettersen Vik i Sersjantgarden på Eidem med $\frac{1}{8}$ -part. Ei tid såg det ut til at bruket kom til å bli oppdelt i fleire stykke mellom ervingane, men storparten er no samla att og kjøpt av

Marius Josefsen Andestad f. i Egersund 1903, g. 1928 m. Joakime

Andreasdtr. Grebstad f. 1898. Br. av halve garden frå 1928, sidan etter kvart brukar av heile.

Born: Malmfrid f. 1929, g. m. Olav Sandvik, Aure på Nordmøre. Snikkar. Sjø Blindheim bnr. 27. Kjellaug f. 1931, g. m. Ansgar Reite i Fosnavåg. Fabrikkarb.

Marius var 1½ år gml. då han kom til Andestad, og han vart oppfostra i Knutgarden. Han kjøpte først halve bruket i 1928 av Ole K. Grindvik for 2.300 kroner med bygselrett til Daniel Andestad og kona. Dei hadde og rett til kår. Denne halvparten vart utsk. i 1935 og fekk namnet Vonheim, bnr. 8 med skyld 1,45 mark. Marius fekk rekne denne parten som ny jord (bureisingsbruk) og bygde løa på det i 1943. I 1935 vart det frå hovudbruket bnr. 4 utsk. parsellen Solli bnr. 9 med skyld 0,35 mark. Denne parsellen kjøpte Marius ca. 1962 av Petra og Johan Riksheim som hadde ervt det av slekta på Eidem. Og i 1936 fekk Marius skøyte på hovudbruket, bnr. 4, av Peter Johannesen Grebstad. Dermed var Marius eigar og brukar av helle Knutgarden. Han har lagt ned mykje arbeid på jorddyrking. Har også vølt stovehuset og bygt nytt naust. Driv elles som røyrleggjar. Form. i grunneigarlaget for Andestadvatnet.

SOLV ANG, bnr. 7.

Utsk. frå sams grunn under Andestad i Anstadstranda i 1931 med skyld 0,02 mark.

Edvard Eliassen Skotte frå Stordal f. 1892, g. 1918 m. Olivie Larsdtr. Stavdal frå Stordal (f. 1897, d. 1964). Sette opp sommarhytte og naust i 1930. Sjø også Aure bnr. 18. Var kjøpmann på Klokkehaug.

SOLSTAD, bnr. 11.

Utsk. frå Knutbruket bnr. 4 i 1941 med skyld 0,03 mark.

Peder Sulesund, busett i Ålesund, g. m. Johanne Pettersdtr. Grebstad i Severingarden f. 1900.

Har sett opp hytte på parsellen. Sommarbustad.

Bnr. 14.

Tomt utskild frå Knutbruket bnr. 4.

Ansgar Reite frå Fosnavåg f. 1927, g. 1950 m. Kjellaug Mariusdtr. Andestad f. 1931.

Born: Marit Janne f. 1950. Gunn Bente f. 1953. Kjartan f. 1960. Ansgar Reite er industriarbeidar. Han bygde hus på tomte i 1969.

Aurdal, gnr. 11 [\(Innholdsliste\)](#)

Namnet har vore skrive Ouffuerdall i 1603, Offuerdall i 1606, Ovredall i 1617, Offuerdall i 1666, Overdahll i 1723. Garden ligg på sørsida av Grebstaddalen ca. 120 m.o.h. og ca. 4 km. fra Aure med ope utsyn til grannegardane og nordvestover til Aure, Flisfjorden og vidare til havs. I vest grensar Aurdal til Kjemphol, i nord til Andestadvatnet og i aust til Løvoll. I enden på bytegarden oppimot Rømerhornet skal gamlekarane etter segna ha lagt kol og krit under ei helle for at det ikkje nokosinne skulle bli usemje om grenseskilet. Vidare grensar Aurdal i aust til Klokk og Melset sine sætremarker, og i sør til Haugset, Grebstad og Kjemphol si utmark med Aurdalselva som grenseskil nedover til Aurdalsbrua.

Etter tradisjonen var det Jens Pettet Jensen Eidem (Guriplassen på Aurdal) som sette opp den første kvelvingsbrua av gråstein over elva. Tidl. hadde der vore trebru. Ein dag i 1890-åra ein av drengene på garden køyrde over, gjekk brukvelven opp. Drengen og merra kom over. Følet stod att i elvesteinane, men det var uskadd. No vart det Brunstad-Magnus som fekk i oppdrag å bygge ny bru. Peter Nilsen i Tormodgarden laga modellen slik Magnus ville ha det, og denne brua har vore i bruk sidan. Gardsvegen frå Eimsreiten til Aurdal vart oppteken som bygdeveg i 1906. Parsellen over Aurdalsbakkane la kommunen om i 1950-åra, og samstundes utvida og styrkte dei brua med betong. Sykk. komm. kraftverk bygde overføringsline gjennom Aurdalskvamane langs Andestadvatnet i 1952 til Dalane, og i 1961 bygde Vestlandske Kraftsamband overføringsline i same terrenget.

Aurdal har høyrte til Aurdal skulekrins med skulehus ved Gamlebrua på Eidem. I 1965 kom Aurdal til Aure krins, men minsteklassene går framleis til skulehuset på Eidem.

Først på 1600-talet i lensmann Peder Olsen si tid, er det nemnt sag på Aurdal. Søraust for garden mot sætra er det ein stad som framleis ber namnet Sagebakkane og det kan vere mykje rimeleg at saga har stått her. Det går også segner om både malm og edle metall i fjella.

Aurdal. Tunet er frå høgre: Paul K. Mølset. br.nr.15, så fylgjer der eldre tuna Knutgarden (Ånehjell), den nye Nilsstova, Tormodgarden, Andersgarden, Larsgarden og Fjordegarden. Øvst til høgre er Rongane bnr. 6 med Rongaplassen bnr. 10 til venstre.

Såleis skal det finnast sylv søraust for garden, og ein gong i «gamle dagar» skal det ha stått ei smie på Eliasbruket på Aure der smeden smidde sylv frå Aurdal. Knut Olsen Lade (Reme-Knut) f. på Haugset 1840 var ein gong til Austlandet for å rådspørje Vise-Knut om brunnvatn. Aurdalskarane bad han då å spørje Vise-Knut om sylvgruva på Aurdal, men det kom ikkje noko utav det heller.

Hans Strøm nemner i 1766 eit sandberg ikkje langt frå garden «hvoraf idelig hugges Stykker ud, som anvendes til Sænder og Bryner». Sandsteinen skulle vere raudbrun utapå og blåleg lenger inne. Mange har undra seg på kvar dette sandberget kan vere. Dei som er lokalkjende, veit ikkje om noko slikt berg, men peikar på at det er raude melar m.a. i Svorene sørvest for Eidemstølen i Langfjella, og sameleis inst i Nebbeurene utafor Mølsetvatnet der det også er teikn etter ein eldgamal sledeveg. Det er heller ikkje nokon som kjenner til «et mådelig drevet Teglverk på gården Overdal i Søkelsen Sogn» som Jens Kraft nemner i 1832 i sin «Beskrivelse over Kongeriget Norge». Han siktar tydelegvis her til Aure.

Aurdal er nemnt i testamentet til eigaren av Giskegodset, baron Bjarne Erlingson, i 1308, men ikkje i riendepenninglista frå 1520. Kring 1600 sit den rike lensmannen i Valle skipreie, Peder Olsen,

med bygselen over heile garden aleine, men han let tre søner ta over etter seg. Segna fortel at av utmarka skulle den eine ha Kvamane og strendene ved Andestadvatnet, den andre Lia og Skura, og den tredje sætredalen. Det vart no 3 bruk framover til først på 1700-talet då kvart av dei vert delt, og vi får 6 bruk til 1805 då det vert 7.

Etter tradisjonen skal kornet aldri ha frose på Aurdal, sjølv om det fraus på gardar som låg lagare. Likevel seiast det i 1724 at garden er uviss til korn, men ei jordbruksmelding i 1802 stadfester at jordbruket gir årvisst og god kornavling. Kring 1795 gjorde garden visstnok ein freistnad på eit skifte av innmarka, men brukarane godtok det ikkje, og innmarka låg i fellesskap med teigbyte fram til jordskifte i 1832-1855 med overjordskifte i 1837. I 1883 vart det påbyrja nytt jordskifte av innmarka, avslutta ca. 1887. Bruka vart då utlagde slik dei er i dag, og fleire bruk fekk pålegg om å flytte ut frå gamletunet.

Tunet i den gamle Aurdalsgarden låg i ein krull der den gamle Nilsstova no slår og oppover, med geil som munna ut i utmarka ved Geilstrupen. Dei to plassane Rongaplassen og Guriplassen låg på Rongane, noko lenger oppe. Den gamle Nilsstova er no den einaste som står att. Tormodbruket flytte ut frå gamletunet eit par steinkast mot søraust like før jordskiftet (1879). Etter jordskiftet i 1887 flytte Larsfolket huset noko lenger mot nordaust, Fjordebruket og Rongabruket austover og lenger opp til Kriken og Rongane. Knutfolket flytte sørover i 1906. Nilsgarden og Andersgarden sat att på gamletuftene, men dei har også trekt nyehusa sine ut på nye tomter. Av dei gamle åkrane vart Storåkrane lagde til Andersbruket, Nilsbruket, Fjordebruket og delvis Tormodbruket. Elles kan nemnast t.d. Gaddåkeren på Nilsbruket, Smiåkeren og Gravaråkeren i Andersgarden, Onnåkeren og Tryskeåkeren på Fjordebruket, Hauåkeren, «Ondelendå» og Holt-Britåkeren på Knutbruket, Daleåkeren, Eldhusåkeren (gamal), Storeronga, Meronga og Itleronga på Tormodbruket, Longeripa, Heggåkeren, Storåkeren og Stoveåkeren på Larsbruket. Gregorius Pettersen i Larsgarden sa ofte når han sådde Stove-åkeren: «Mang ein gong har du sådd opp att Aurdalsgarden».

Føre jordskiftet i 1880-åra samla Aurdal truskevatnet sitt frå Skura og Gamlestølen med grøfter heim til gamletunet der truskehjula stod i geila. Knutfolket og Tormodfolket hadde eitt hjul i lag, dei andre kvar sitt. Etter utsk. og utflytting hadde Knutfolket og Nilsfolket truskehjul i kverndammen til Tormod-Fjordebr. Andersfolket og Lars-folket hadde undervasshjul i kverndammen sin, Tormodfolket og Rongafolket frå kverndammen til Knutfolket og Nilsfolket i Dalane. Fjor-

defolket tok det ei tid frå Samundsvollane i Nilsøyane, men slutta der og flytte hjulet til kverndammen åt Knut- og Nilsfolket i Dalane dei og.

Alt i 1717 er det nemnt 3 kvernar på Aurdal, taksert til 12 skl.pr.stykke. I seinare tid har det vore 6. Dei står i Dalane. Lengst nede kjem Tormodkverna, og vegg i vegg Fjordekverna. Lenger oppe, i Smådalane, er Larskverna og Anderskverna, og øvst Nilskverna og Knutkverna. Rongabruket hadde rett i Fjordekverna, men mol i seinare år på Larskverna. Kvernane på Aurdal var i bruk til ca. 1920.

Utslåttane på garden var både mange og store, og dei trøyte og slo til snøen kom. Langs Andestadvatnet hadde dei Kvamane nest Løvoll-bytet, og lenger sør Elbergvika som hadde vorte innlagd til slåttemark før 1783 mot å legge ut tilsvarande til utmark andre stader. Desse slætta slo dei til ca. 1910. Høyet køyrde dei heim på isen om vintrane. Kvamane var første utmarkslættet om somrane. Her byrja dei elles alt om våren med å ta bork og never, og hogge lauv. Kvinnfolka «kjørva» det, og borna bar kjørvet inn i utmarksløene. Når slåttan kom, hesja dei Kvamehøyet og hadde det sidan inn i løene over lauvet som då var tørt. På legda lenger oppe i søraustleg retning frå vatnet, var Skura med slåttemark langt innover Rømerhornheiane. Her hadde dei også skogalør. Om vintrane «vega» dei i lag, og køyrde høyet heim på snøføre. Det kunne vere eit slit å kome opp i snøbrøytta. Andersfolket skulle ha ei gamal, høgføtt merr som var så svær når det barst til med veking. «Andersblesa» kalla dei henne. Komne opp til Skuraløa ein dag etter harde rykkespenne, klappa eigaren merra på manken og sa: «Stugge e'du, Blesa, men du er go!»

Skurahøyet var jamgodt med havre, meinte gamlekarane, og var galne då dei yngre slutta med desse utslåttane i 1880-åra. Det fortels at ein av dei gamle varsla ungemannen sin med at slutta han å slå Skura, skulle han ta ut kvar smitt og smule av kåret. I tidl. tider slo Aurdal både i Mørkedalen, Sauskarhola, Liagjerdet under Storelia og ved Løtuftene (Persel-tufta) vest for sætra. Ved Nedsætra var det også eit eldgamalt slåttegjerde. Ein dreng på Aurdal vitna i ei rettssak at han i 1730-åra ein gong køyrde 22 lass råhøy inn på Nedsætergjerdet og tørka det der.

Framleis slår dei noko småhøy på Aurdal i Gjerda ved Andestadvatnet, men elles er småhøyslåttan no ei «saga blott».

Aurdal har hatt mykje bjerkeskog både i slåttemarka si og i utmarka som ligg sør for garden med hamn for buskapen. Alle gamle byte mellom skogteigane vart oppgådde i 1887, men eia liten del av ut-

imarkskogen, Raudemyrane og Nedsætra, var sameige til 1901. Siste skifte av utmarka var i 1963 då skog og mark vart utl. til eigedoms grunn. Skogplantinga kom tidl. i gang, og alt i 1928 la brukarane ut eit felt på 50 mål langs sætrevegen der dei hadde kvar sine teigar. Dette er no svært gild skog. År om anna er fleire nye felt komne til, og i seinare år har brukarane planta til store vidder i utmarka, m. a. i Storelia, på Sætreberget, Furekallbakkane, Allfarhaugen og Kvamane.

«Havnegangen er meget god i enhver henseende» heiter det i 1864, og både den gode hamna og del vide utmarkslætta har gjort sitt til at brukarane har halde store buskapar ned gjennom tida. Alt i 1658 høyrer vi om at kvar av dei 3 oppsitjarane på Aurdal hadde 2 hestar, 19-20 kyr, eit par oksar, 8-10 geiter og 20-30 sauer. Buskapane har halde seg etter måten store heilt fram til nyare tid, sjølv om det etter kvart vart fleire bruk på garden. Dei har også leigt bort hamn til slike som hadde dårlege beite. Såleis var det fast regel å ta mot «takekyr» frå Tørsla og Hanken. Det har truleg vore tradisjon alt frå 1600-åra då Rasmus Larsen Stud, som då åtte garden, hadde hamnerett for Hankekyrne i sætredalen Sunndalen. Elles leigde Aurdal bort sommarhamn for storoksar i den gamle slåttemarka si i Kvamane frå ca. 1920 til ut i 1960-åra. Frå Jarnes krins hadde dei også kyr og hestar til hamning.

Sætra ligg i nedre delen av Sunndalen ca. 2 km. søraust for Aurdal, med slåttemark på stølstykkka der det var jordskifte i 1871. Før den tid låg dei i fellesskap med samslått. Høyet delte dei med å famne såtene og blinde ut partane. Det er merke etter fleire eldre stølar, m.a. på Nedsætra der det framleis syner att etter grunnmurane til eit sel. Truleg har dette vore ei vårsæter. På Gamlestølen står det att restar etter 3 selmurar, men også denne sætra har gått av bruk tidleg, i alle høve for 1700. Veggen til Aurdalssætra har vorte utbetra gjennom dugnadsarbeid m.a. i 1890-åra og stordugnader i 1930-åra. Det er no køyrande med bil heilt til stølen. Ein eldgamal tvist om grensene til ein skogteig som Grebstad hadde i Aurdalssætremarkene, var for retten fleire gonger. Sjå om dette under garden Grebstad.

Næringsgrunnlaget har vore jorda og bufeet. Av korn dyrka dei mest havre i seinare år. Byggen ville ikkje slå til, og det hende at dei måtte byte til seg slikt såkorn på andre gardar. Då meieria kom til i 1890-åra, tok mjølkeproduksjonen seg sterkt opp. På Aurdal hadde det nett vore skifte av innmarka, og no tok brukarane til med jorddyrking for alvor, samstundes med at dei etter kvart la att gamleåkrane. Under siste krigen tok korndyrkinga seg opp att, og det vart då

skipa eit lutlag på Grebstaddalen. Dei kjøpte eit mylneverk med turke, gjorde dugnad og sette opp hus nedafor Aurdalsbrua. Frå Sykkylven og andre bygder kom folk med korn både med og utan tilvisingar, slik at kverna gjekk lange bolkar både dag og natt.

Aurdal hadde part i Eidems meieri og leverte mjølka si der så lenge det var i drift. Frå ca. 1910 gjekk mjølka til Ålesund med båt fra Aure. No hentar mjølkeruta spanna i tunet og går somme bolkar av året til Ålesund, og somme bolkar til Stranda.

I eldre tid og fram til 1900-åra var det mykje vanleg også på denne garden at karane rodde vinterfiskja. Alle bruk hadde naust i Ullavika. Seinare, m.a. under førre verdskrigen, tok mange seg sjøbudarbeid i Ålesund. Dei dreiv også mykje med famneved. Bork og never tok dei og. Så køyrde dei det til Ullavika, lødde det i båtane sine og rodde vedafarmar til Ålesund og selde det der. Born som fekk vere med på turen, hadde gjerne med ringarstavvar som dei selde. Det vart nokre lommeskillingar som det ikkje var så mange av i dei dagar. Elles har hestealet gitt ei god attåtinntekt på Aurdal heilt frå 1880-åra og fram til ca. 1950. Dei fleste brukarar hadde følmerrar. Sylvrev var det også på garden i 1930-åra, og i seinare tid har somme satsa på mink. Mange av gardbrakarane har no fabrikkarbeid eller anna yrke ved sida av gardsdrifta.

EIGARAR

Aurdal har vare gamalt Giskegods. I 1308 skreiv eigaren i den tida, baron Bjarne Erlingson, testamentet sitt. Han gav sjela si i sin «Skabers og gienløseris Jesu Christi naadige Haand» og bar fram ynsket om å verte nedsett i Nidaros Domkyrkje. Til dette gav han 60 månaders kost. Mellom gardane han rekna opp, var Aurdal med 20 månadsmatabol. Ved reformasjonen i 1536 kom domkyrkjegodset og med det Aurdal i Kongens eige, og vi finn Aurdal att under «Kronens og Stigtens landskyld». Kongen pantsette mykje av dette jordegodset i 1637 til nokre rikfolk i Bergen, og han løyste ikkje gardane inn att. Aurdal kom i hendene på Rasmus Larsen Stud, og frå han til Henning Hansen Smith på Giske som var gift med dotter hans, Margrethe i Hanken. Ho vart enkje og gifte seg opp att med burgundpresten Christoffer Hiermann. Sist på 1600-talet ervde son til Henning Hansen, rådmann Christen Henningsen Smith, denne garden, og frå han gjekk bruket over til Johan Frimann ca. 1704. Frimann d. i 1706, og dottera Drude, d. 1752, g. m. voldapresten Otte Tinde, ervde Aurdal, Vidare

ved arv gjennom dottera Marie til sokneprest Nils Leganger i Os, Sunnhordland, og i 1778 over til sonen Johan Leganger. I auksjonen etter han i 1796 vart dei fleste bruka på Aurdal selde til brukarane. Jomfru M. T. T. Leganger prøvde til fånyttas å reise kapital for å ta att odelsgodset på Aurdal. (Sjå elles om dei einskilde bruk seinare.)

MATRIKKELGARDEN

Aurdal vart etter gamalt rekna som heilgard og skatta etter det. Skatteskylda var i 1626 på 4 våger fisk, men det ser ut til at brukarane ei tid i 1630-40-åra bet. landskyld til Kronen av berre 3 våger 2 pd. fisk. Ved matrikuleringa i 1666 vart skylda auka til 5 ½ våg fisk og ho heldt seg uendra slik til ny skyld kom i 1838 med 19 skylddlr. 19 skl. rev. 1890 til 32,92 skyldmark.

Leidangen var først på 1600-talet 1 geitskinn 4 kalvskinn, men auka i 1666 til 2 geitskinn 4 kalvskinn. I 1705: 3 ort 8 sk. Tienda var i 1666 på 8 t. havre, 1 t. bygg og 1 våg ost.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN

1626: Då er det 3 mann på Aurdal. Sår 11 t. korn.

1644: 3 mann.

1666: 3 mann. Sår 24 t. Avlar 90 t. Kan fø 62 naut og 3 hestar.

1717: 4 mann. Sår 21 t. havre og 3 t. bygg. Avlar 85 t. havre og 10 t. bygg. Fôrar 60 naut og 3 hestar. Brennefang. 3 kvernar taksert til 12 skl.pr. stykke.

1724: 5 mann. Brenne og 1 sæter 1 fj. frå garden. 3 kvernar. Uviss til korn.

1802: Garden har turvande brennefang og sommararbeite i heimegjerdet si utmark. Sæterhamn. Jordbruket gir årviss og god kornavling.

1864: Hamnegangen er «meget god i enhver henseende». Garden har brennefang til eige bruk, og kan selje noko bjerk, never og bork. Tilgjenge til noko lauvskog til surrogatfor. Noko tungt framkome til gards. Tungbrukt.

1875: Fôrar 5 hestar, 5 unghestar, 66 kyr, 29 ungfe, 135 sauer, 52 geiter og 6 svin. Sår 2,5 t. bygg, 21 t. bl.korn, 30 t. havre og 22 t. poteter.

BRUKARAR

Peder Olsen Aurdal br. 15. -1631. Han var lensmann i Valde skipreie fram til ca. 1607, seinare nemnd som lagrettemann og tingsvitne. Peder Olsen sat som bygslemann aleine med heile Aurdalsgarden til ca. 1610. I åra som fylgde let han 3 søner ta over bygselen etter seg, og gir frå seg siste parten ca. 1631.

Første gongen han er nemnd som lensmann, er i 1591 då han er mellom dei som vart valde til å ta del i stendermøtet i Oslo og kroningsfesten for kong Kristian IV. Lensmannen fekk forfall til denne ferda, og to lagrettemenn vart valde i hans stad: Oluf Fit og Knut Kjølås. Peder Olsen må ha vore ein velståande mann. I 1609 legg han 4 mæle i tiend. Som nemnt sat han sjølv som bygselmann på Aurdal, men han åtte likevel eit stort jordegods. I 1611 skattar han av 11 mællag som han sjølv åtte, i 1614 av 12½ mællag og i åra 1617 til 1625 av heile 16 mællag eller 4 våger fisk. I 1606 brukte han truleg også lakseverpe på Tøsse, for han legg 3 kvartel laks i skatt av det til Kongen. Han dreiv også flaumsag på Aurdal. Saga er nemnd frå ca. 1603 til ca. 1620, og Peder skattar 2 dlr. av henne årleg til Kongen. År om anna skattar han frå 15 til 30 tylfter bord. Kring 1600 byggjer han eit stort stovehus på garden, og sidan han er lensmann, har han nok hatt i tankane at dette skulle bli tingstova i skipreiet, noko ein må gå ut fra at det også vart. Storstova målte 11 alner i kvar kant, og det var 4 alner og 2 tommar under beten. Huset kom til å fylgje Tormodbruket, og vart nytta til 1878. Då dei ved den tid reiv den gamle tingstova, fann dei eit årstal 1598 innhogge under ei dørlist. Det er truleg dette året huset vart sett opp. Materialen var såleis bortimot 300 år gamal, men tømmeret var klinkande rein al, og godt som nytt. Peter Nilsen i Tormodgarden nytta det opp att i nyehuset han bygde og som står på bruket i dag. Stokkane var så grove at dei måtte kløyvast, og så breie at første plankeomfaret (syllstokkane) i det nye huset nådde opp under vinduskarmen. Det fortel litt om kva kjeppar gamlekarane kunne finne i sykkylvsskogane først på 1600-talet.

Lensmannen Peder Olsen kom opp i vanskar nokre år etter at han bygde tingstova. Kong Kristian IV hadde kome på at han skulle gjere seg nytte av den gamle paragrafen i leidangslova til å skaffe seg orlogsbåtar, og så gav han påbod om at skipreia skulle bygge dei såkalla «skyttébåtane» i staden for langskipa som ikkje hadde vore haldne ved like i dei siste 200 åra. Valle skipreie må ha fått pålegg om å bygge ein slik båt, men på einkor måte har lensmannen tyda pålegget slik at også Dale skipreie skulle vere med i dette arbeidet, og han har

så truleg gjort krav gjeldande mellom allmugen der inne. Men dette var nok ikkje etter planen. Lensmannen kom for retten i 1606. Fute-rekneskapen fortel at «Peder Offuerald med sine medbrødre som bygget en båd til Kongel. Maj.'s behov fordi uforløftuis optog fisk, korn og andet slikt af almuen i Dale skibrede for samme båds bekostning» - fekk ei bot på 60 dlr. Det har vore ei stor bot. Eit kuverd den tida var 2-3 dlr. Sogegranskaren N. Stene skriv m.a. om dette: «Det må være en eller annen formfeil som er begått, futen var alltid snar hvis der kunne inndrives noget i bøter, - ofte for de latterligste forseelser.» —

Som nemnt tok sønene til Peder Olsen etter kvart over etter far sin. I 1610 fekk Ole Pedersen den parten av garden som i det fylgjande vert kalla Bruk A. Det vart delt i 1749 i Andersgarden bnr. 4 og Larsgarden bnr. 5. Sæmund Pedersen får bruk B. i 1624. Det vert delt i 1713 i Tormodgarden bnr. 3 og Bruk B II. (bnr. 6 + bnr. 7).

Hans Pedersen tar over resten, Bruk C. etter far sin i 1631. Denne delen vert i 1711 delt i Nilsgarden bnr. 1 og Knutgarden bnr. 2. Sjå om desse bruka seinare.

BRUKA. (bnr. 4 + bnr. 5)

Ole Pedersen Aurdal, br. 1610-1644. Han er son til lensmann Peder Olsen, og får 1. års bygsel på 2 pd. fisk for 6 dlr, i 1610. Seinare bet. han landskyld av 4 mællag. I 1630 må Ole saman med 20 andre karar ut med ei bot på 65 rdl. fordi dei «en dels motvilliger vis ikke vilde hørre Tienist i Ørehouff Kirke» og for eit ulovleg «bagkald de på den «Giedehe Mand Slodszherrens Kald haffde giffuit». Ole døydde ca. 1642, og enkja etter han, Marit, sat med bygselen eit par år.

Sonen

Jakob Olsen Aurdal (f. ca. 1611, d. ca. 1697). Br. 5 $\frac{1}{3}$ mællag frå 1644 til 1675, sidan halvparten til ca. 1697. Han får bygsel i 1644 på 5 mællag 6 mrk. i Aurdal «som han fader er fradød» og bet. 20 rdl. i 1. årstake. Skattar i 1647 av $\frac{1}{2}$ våg 18 mrk. fisk som Marit «Heszen» eig, og dessutan for 1 våg i Hellset i Volda. I 1661 heiter det at han eig $\frac{1}{2}$ pd. smør i Lade. Og i 1680 skattar han av ei jordeige på 1 $\frac{1}{2}$ våg 18 mrk. Han bet. kvegskatt i 1658 av 2 hestar, 18 kyr, 8 geiter, 20 sauer og 1 okse. Han er lagrettemann. Dei siste ca. 20 åra deler han bruket med son sin

Hans Jakobsen Aurdal (f. ca. 1650, d. ca. 1715). Etter tradisjonen skulle han vere gift med ei Anne Olsdtr. Solnør. Br. halve bruket

saman med far sin frå ca. 1675 til 1697, sidan brukar han saman med son sin til ca. 1703. Hans Jakobsen har i 1698 ervt av jordeiga til far sin, m.a. eig han 1 pd. 3 mrk. i Lade.

Etter Hans kjem sonen

Jakob Hansen Aurdal. Han er 20 år og ugift i 1701 og brukar då 3 ⅔ mællag. Det er halve bruket. Resten driv far hans. I 1705 ser det ut til at Jakob har det heile, men han må ha døydd i ung alder.

Verbror hans

Sjur Knutsen Hessegerde (f. 1686, d. ca. 1715) g. m. Marte Hansdtr. Aurdal (f. ca. 1679, d. 1752). Br. 1708-1716. Bygselsetel i 1708 på 4 ½ mællag. 3 mrk. Lagrettemann frå 1712. Syster til Marte er gift med Rasmus Pedersen Langlo. På ting i Honningdal i 1714 forkynner dei to svograne Syver og Rasmus at dei har fått skøyte av verfar sin Hans Jakobsen Aurdal på ein del jordegods. Syver har fått 2 mællag 2 mrk. i Nedre Lande, og ½ mrk. i Øvre Lande. Rasmus har fått 4 mællag 4 mrk. i Nedre Lande. Seinare vert det opplyst at Sjur hadde jordeign både i Barstadvik og Erdal. Sjur døydde ca. 1715, og dei ugifte sønene Knut i 1735 og Jakob i 1736. Dottera Kari var g. m. Rasmus Furset, Stranda. Enkja Marte Hansdtr. gifte seg att med

Jan Ebbesen Sæteren frå Stordal (f. ca. 1692, d. 1768) g. 2. g. 1754 m. Berte Larsdtr. Furnes. Br. 1716-1749, sidan halve bruket til 1759. Bygselbrev på 4 mællag i 1716 frå Otto Finde, nytt bygselbrev i 1721, denne gongen på 7 mællag 6 mrk. som var heile bruket. Jan var medhjelpar i kyrkja fra 1728, og lagrettemann. Han var velståande. Buet etter førstekona Marte Hansdtr. synte ei eige på 500 rdl. Jan åtte også ¼ av ei råsegljakt, og han dreiv Bergenshandel. Dei andre parteigarane i jakta var Elias Aure, Ole Blindheim og Otte Nilsen Vik. Fartyet vart i 1752 verdsett til 200 rdl. Jan åtte elles jordegods både i Olesæter og i Nedre Lande, og dessutan ein del på Stavseng i Stordal som sonen Hans Jansen busette seg på. Hans var gift med Eli Øye frå Vartdal. Med bygselbruket på Aurdal gjekk det slik at Jan Ebbesen delte det i 1749. Dottera Guri g. m. Jan Størkersen Andestad tok over halvparten som seinare vart kalla Andersgarden bnr. 4. Sjølv heldt Jan fram på den andre halvparten som han i 1759 let over til Lars Davidsen og fekk namn etter han, Sjø Larsgarden bnr. 5.

BRUK B.

Sæmund Pedersen Aurdal, br. 1624-ca. 1660. Han er son til lensmann Peder Olsen og får bygselbrev i 1624 på 4 mællag av Aurdal. I

førstebyggesel bet. han 16 rdl. Seinare legg han landskyld av 4 pd. fisk. I 1626 skattar han av 2 mællag jordegods og seinare av 1 ½ våg 9 mrk. som han m.a. eig i Løkedal og Melset. Noko av dette jordegodset ervde dottera Ragnhild som truleg vart mor eller bestemor til Knut Jetmundsen Ytre Fauske. Sæmund skattar i 1658 av 2 hestar, 19 kyr, 6 geiter, 18 sauer og 1 okse.

Sonen

Peder Sæmundsen Aurdal, br. ca. 1660-?. Han var 30 år i 1666 og brukte då 5 ml. 1 fj. Men ein høyrer ikkje noko meir om han. Truleg har han døydd ikkje så lenge etter. I åra som fylgde er nemnt både far hans, Sæmund, og ein Knut Hallkjellsen, d. 1695, g. m. Anne Olsdtr. Ho kan ha vore enkja etter ein av aurdalskarane.

Son til Peder

Ole Pedersen den eldre (f. ca. 1672, d. 1737) g. m. Ragnhild Larsdtr. Myklebust i Toregarden frå Vartdal (f. ca. 1695, d. 1767). Ole sit med heile Bruk B. frå ca. 1705 til 1713. Då vart bruket delt. Ole Pedersen den eldre heldt fram på halvparten som seinare fekk namnet Tormodgarden bnr. 3. Broren Ole Pedersen den yngre, g. m. Brit Larsdtr. Myklebust frå Vartdal, tok over den andre halvparten som her vert kalla Bruk B. II. Sjø desse.

BRUK C.

Hans Pedersen Aurdal br. ca. 1631-ca. 1675, er son til lensmann Peder Olsen, og var 70 år i 1666. Han brukar 4 mællag i 1642, men legg frå ca. 1645 landskyld for 4 pd. fiskel. I 1667 eig han eit jordegods på 1 ½ våg 18 mrk., og må ha vore ein velståande mann. Han skattar i 1658 av ein buskap på 2 hestar, 20 kyr, 12 geiter, 28 sauer og 2 oksar. Hans er lagrettemann i 1655. Truleg g. m. Anne Olsdtr. Abelset, syster til lensmann Lars Olsen Abelset.

Sonen til Hans

Kristen Hansen Aurdal (f. ca. 1650) br. ca. 1675-ca. 1700, betalar landskyld av 7 mællag 6 mrk. og eig sjølv ½ våg 18 mrk. andre stader, Lagrettemann frå 1680. Han døydde ca. 1700.

Sonen

Hans Kristensen Aurdal f. ca. 1671, g. m. Anne Helgesdtr. (også skrive Olsdtr.) Os frå Vatne. Mor hennar var av Store-Rasmusfolket på Haramsøy. Hans vart gift att ca. 1710 m. enkje Berte Knutsdtr. Barstad f. Ulvestad. Br. ca. 1700-1710. Han var lagrettemann, og var ein av dei som fekk i stand klagebrevet til kong Fredrik IV frå

bøndene i Valle, Ørsta og Hjørundfjord skipreie. Folketeljinga i 1701 fortel at Hans var 30 år og ugift. Førstekona hans må ha døydd i ca. 1706. I 1710 flytte han til Jogarden på Barstad og tok over garden til andrekona si. Bruket på Aurdal vart på denne tida delt mellom Iver Olsen (sjå Nilsgarden bnr. 1), og ein slektning, Kristoffer Olsen Tennfjord (sjå Knutgarden bnr. 2).¹⁾

NILSGARDEN, bnr. 1.

Då Hans Kristensen Aurdal flytte frå bruk C på Aurdal i 1710, vart bruket delt. Den halvparten som seinare fekk namnet Nilsgarden, vart teken over av

Iver Olsen (f. ca. 1666, d. 1759). Etter tradisjonen var han bror til Hans Kristensen si første kone og såleis fødd på Os i Vatne. Andre meiner at han kom frå Ringset. Iver vart g. m. Ragnhild Villiksdtr., også skrive Ellingsdtr. (f. ca. 1689, d. 1753). Br. 1711-1744. Iver var ugift då han i 1710 kom til Aurdal. I 1711 hadde han to jenter til hjelp på bruket, og betalte dei baa 9 ort 8 skl. i løn. I skiftet etter Ragnhild i 1753 synte buet ei eige på 80 rdl.

Versonen

Nils Larsen Kjempfol (f. ca. 1703, d. 1787) g. 1. g. 1742 m. Marte Iversdtr. Aurdal (f. ca. 1713, d. 1749) g. 2. g. 1750 m. Ingeborg Ingebrigtsdtr. Blakstad (f. ca. 1710, d. 1803). Br. 1744-1780. Nils hadde to born i første ekteskap, Kari og Lars. I siste ekteskap hadde han mange born, men alle døydde som speborn.

Sonen

Lars Nilsen Aurdal (f. 1747, d. 1826) g. 1780 m. Marte Kristine Larsdtr. Eidem frå Sersjantgarden (f. 1758, d. 1824). Br. 1780-1803. Bygselbrev i 1780 på 2 pd. 18 mrk. Dette er den opprøraren som professor Halvdan Koht nemner i boka si «Norsk Bondereising». (Sjå

¹⁾ (Merkn.: Det var to Hans'ar på Aurdal i denne tida, tremenningane Hans Jakobsen på bruk A. og Hans Kristensen på bruk C. Tradisjonen har hevda at Hans Kristensen ikkje hadde born etter seg, men i ei utskr. av eit mellombels.skifte i 1706 etter Hans Kristensen «der akter at gifte seg påny», står det at han overdreg bygselen på sitt bruk til sine tvende døtre, Berte og Marte Hansdtr. og mennene deira. Peder Pedersen Øye Aurdal og Sjur Knutsen Hessegerde Aurdal. På eit ting i 1814 forkynner dei to svogerane, Rasmus Pedersen Langlo g. m. ei Hansdtr. frå Aurdal og Sjur Knutsen Hessegerde g. m. Marte Hansdtr. Aurdal, at dei har fått skøyte på ein del odelsgods frå verfar sin, Hans *Jakobsen* Aurdal. Kva Hans som såleis er far til dei to jentene, er noko uklart, men det synest mest sannsynleg at det er Hans Jakobsen på bruk A., også av den grunn at Hans Kristensen var ugift i 1701 og knapt kunne ha to gifte døtre i 1706.

*Gamlestova i Nilsgarden som Lars Nilsen Aurdal sette opp, truleg ca. 1800.
Eit hundreår seinare vart stova lengd med eit tilbygg, og vølt i 1945 av
Lars J. Aurdal. Foto: Johan L. Aurdal.*

elles Sykk. eldre tid s. 237, og Tidsskr. Sunnm. Histl. 1961/62) Lars var lagrettemann. Han åtte truleg part i ei råsegljakt og dreiv handel med bondevarer. For pengane han tente, kjøpte han gardar. Han åtte bruk m.a. på Andestad, Brunstad, Midtgård, Grebstad, Aure, Hjortdal og var svært velstående. Sitt eige bygselbruk på Aurdal løyste han inn i 1798 for 145 rbdrl. av Andreas Landmark som året før hadde kjøpt av sorenskrivar Bull for 112 rdl. Lars likte ikkje embetsfolket som han meinte saug ut bøndene med skattar og pålegg. I 1810 vart han meld av presten Kielstrup fordi han hadde agitert mot pokevaksinasjon. Etter ei lang rettssak vart Lars i 1811 dømd til ei stor bot og landsforvist. (Sjå Sykkylven i eldre tid, side 250). Saka vart anka til stiftsretten, men med same resultat. Lars ville ikkje ha saka fram for høgsteretten, men søkte om nåde. Ved Kongeleg Resolusjon vart domen gjort om til ei bot på 400 rdl. til den «Kongelige kasse», og dessutan vart Lars dømd til å betale alle sakskostnadene. Lars fekk vite denne domen 12. desember 1812, og han vedtok. Skiftet etter Lars i 1826 synte ei brutto eige på 360 rdl.

Sonen

Nils Andreas Larsen Aurdal (f. 1781, d. 1823) fekk bygselbrev på Nilsgarden frå far sin i 1803 mot kår. Men i 1810 gifte Nils seg

med enkja Berte Knutsdtr. Aure og flytte til Aurebøen. Han let retten sin til Nilsgarden over til bror sin

Martinus Larsen Aurdal (f. 1783, d. 1846) g. 1803 m. Ingeborg Paulsdtr. Haugset (f. 1781, d. 1873). Br. 1811-1839. Martinus hadde bygsla Øvsthusbruket på Lyshol i 8 år før han flytte attende til farsgarden og fekk odelsretten av bror sin i 1811. Same året fekk han skøyte på Nilsgarden frå far sin for 400 rbdlr. Martinus var lagrettemann.

Den gamle skylda på 2 pd. 18 mrk. vart i 1838 rev. til 3 dlr. 23 skl. Sånad i 1845 var 1 t. bygg, 1 ½ t. bl.korn, 3 ½ t. havre 1 ½ t. poteter. Buskap 1 hest, 9 kyr, 15 sauer, 5 geiter og 1 gris.

Sonen

Bastian Martinussen Aurdal (Velle) (f. 1817, d. 1906) g. 1840 m. Lydianne Amundsdtr. Velle frå Karigarden (f. 1820, d. 1908). Skøyte til Bastian Martinussen frå far hans i 1839 for 280 spd. og kår. Men Bastian vart ikkje lenge i Nilsgarden. Han flytte til Karigarden på Velle, og let Nilsgarden over til bror sin

Andreas Martinussen Aurdal (f. 1820, d. 1892) g. 1843 m. Julianne Nilsdtr. Eidem frå Åmundgarden (f. 1824, d. 1906).

Br. 1842-1867.

Andreas fekk skøyte på Nilsgarden i 1842 av bror sin, Bastian, for 340 spd. Bruket var i 1864 på 37 mål åker og dyrka eng, og 83 mål naturleg england. Avlinga på bruket var 10 t. bygg, 12 t. bl.korn, 25 t. havre og 30 t. poteter. Andreas var lagrettemann. Han var velståande og åtte fleire bruk. M.a. kjøpte han ut Åmundgarden på Eidem, men makeskifte denne over til bror sin, Nils, som flytte til Eidem. Andreas dreiv også litt «Trondhjemshandel». Var elles styremedl. i Sykk. Sparebank.

Andreas og Julianne hadde ikkje born.

Etter Andreas kom

Peter Olaus Larsen Lyshol frå Øvsthusgarden (f. 1834, d. 1900) g. 1865 m. Anne Sivertsdtr. Tynes (f. 1849, d. 1920).

Br. 1867-1900. Peter kom som dreng til Nilsgarden, og då han gifte seg, fekk han bygsle bruket. Kår til gardeigaren Andreas Martinussen og kona.

Born: Julianne f. 1868, g. til Åmundgarden, Eidem. Lovise f. 1870, d. 1952. Ingeborg f. 1873, d. 1951. Anne f. 1875, g. m. lærar Martinus Emmedal frå Stranda. Severine f. 1877, d. 1961, g. m. Bastian P. Grebstad f. 1871, d. 1951 Myregarden. Petrine f. 1879, g. på bruket. Inger f. 1882, g. m. Laurits Brudevoll. Andreas f. 1884, bleiv på

Flisfjorden 1900. Petter f. 1886. Utvs. nr. 36. Thomas f. 1888. Utvs. nr. 39. Sjø også Grebstad bnr. 23. Syver f. 1891. Utvs. nr. 38.

Ved sida av gardsarbeidet dreiv Peter fiskja. Han sleit tungt for å skaffe utkome til 11 born, og la dertil stort kår. Sjølv hadde han i 1875 ein buskap på 1 hest, 8 kyr, 2 ungdyr, 11 sauer, 4 geiter og 2 griser. Dessutan fødte han til Andreas Martinussen 4 kyr, 1 ungdyr, 6 sauer, 3 geiter. Sånaden var 1 t. bygg, 4 t. bl.korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. I 1893 vart skogteigen Løvollurda med grunn fråskylddelt Nilsbruket og fekk 5 øre i skyld med bnr. 8. Denne teigen vart gitt til Andreas sin brorson, Nikolai Nilsen Lyshol (gåvbrev frå 1893). I 1900 var Peter Larsen ute for ei ulykke på Flisfjorden. Saman med son sin Andreas og Nikolai Nilsen Lyshol og hans son Martinus var Peter Larsen på veg til Ålesund med ein vedafarm. Det bles opp og båten vart kasta rundt. Petter og Nikolai fekk kravle seg opp på kvelvet og vart seinare berga, men bae sønene deira, som var flinke symjarar, prøvde å kome seg opp på nokre tomtønner. Det gjekk slik at dei bleiv bae. Dette tok hardt på foreldra. Kort tid etter døydde Peter Larsen. No ville gamlekona, Julianne som åtte bruket, at Peter si dotter, Petrine, skulle ta over Nilsgarden, og slik gjekk det.

Johan Larsen Grebstad frå Gammelgarden (f. 1874, d. 1946) g. 1900 m. Petrine Pedersdtr. Aurdal (f. 1879, d. 1962).

Br. 1900-1940.

Born: Julianne f. 1901, d. 1954, g. m. Karl Åsen. Sjø Grebstad bnr. 25. Ovidie f. 1906, g. 1934 m. Sigurd Overvoll, Stranda. Busett Vik. Astrid f. 1910, g. m. Harald Haugset, bnr. 3. Lars f. 1912, g. på bruket. Mindor f. 1916, g. m. Jenny L. Nesheim frå Helstad, Stranda. Sjø Vik under bnr. 6. Johan f. 1916, d. 1916.

Johan reiste i unge år til USA (Utvs. nr. 467). Han løyste ut Nils-garden i 1900 for 3.600 kroner av enkja Julianne Nilsdtr. Aurdal som gav kår til ungekona Petrine si mor, Anne Sivertsdtr. Johan Larsen nydyrka mykje av garden, bygde på løa og vølte dei gamle stovehusa. Han planta også ein god del gran.

Sonen

Lars Johansen Aurdal f. 1912, g. 1945 m. Jenny Olsdtr. Fauske frå Naustdal i Sunnfjord f. 1919.

Br. frå 1940.

Born: Johan f. 1946. Anny f. 1949. Jan Kåre f. 1955.

Lars har halde fram med nydyrking og elles snudd om att dyrkajorda. Laga kulturbeite for buskapen, og planta granskog på bruket. Bygt nytt stovehus og stelt på løa. Ved sida av arbeidet med garden har

Lars arbeidt på fabrikk. Medl. av forstandarsk. i Sykk. Sparebank, medl. i skule- og forsorgstyre.

KNUTGARDEN, bnr. 2.

Hans Kristensen Aurdal flytte frå Bruk C. i 1710. Ein slektning av Anne tok då over halve bruket som seinare vart kalla Knutgarden. Det var

Kristoffer Olsen Tennfjord (f. ca. 1680, d. 1763) g. m. Berte Pedersdr. Løset i Søvikdal (f. ca. 1684, d. 1762). Br. 1711-1754). Kristoffer er son til lensmann Ole Gundersen Tennfjord i Gryta skippreie. Bygselsetel frå presten Otte Finde i 1711 på 3 mællag til Kristoffer. Han er lagrettemann, og er m.a. med i utlikninga av «dagskatten» i Valle skippreie i 1718. I 1726 gir han saman med svograne sine skøyte på 4 mællag 15 $\frac{3}{4}$ mrk. i Løset til Berte sin bror, Ole Pedersen Løset.

Sonen

Peder Kristoffersen Aurdal (f. 1726, d. 1777) g. 1754 m. Berte Andersdr. Skodjevåg (f. ca. 1730, d. etter 1801). Br. ca. 1754-1778. Peder var lagrettemann.

Skiftet etter han viste ei br. eige på 100 rdl. og ein gjeld på 38 rdl. Enkja Berte Andersdr. (far hennar, Anders Jørgensen var frå Nedre Kurset) gifte seg opp att i 1779 med

Knut Olsen Kjemphol (f. 1748, d. 1815) g. 2. g. 1812 m. Bolla Bottelsdr. Græsdal (d. 1818, 56 år gml.). Br. 1778-1800. Bygselbrev frå Nils Astrup til Knut Olsen på 2 pd. 18 mrk. i 1778. Knut var soldat då han bygsla. Seinare nemnd som lagrettemann. I 1801 vart Knut Olsen saman med «drengene» Nils Andreas Larsen og Ole Pedersen Aurdal stemnd for retten av nokre oppsitjarar på Grebstad. Knut Olsen vart skulda for at han hadde mishandla «hyrden» Ole Jonsen Grebstad. Dessutan hadde han saman med Nils Larsen og Ole Pedersen røva grebstadkyrne frå «benevnte hyrde og hustru Margrete Olsdr.», og ført dyra til Aurdal der dei vart sette i fjøsen, slik at grebstadkarane måtte løyse dyra ut att. Oppsitjarne på Grebstad hevda i retten at buskapen hadde gått på beite i Grebstad si utmark då dette bar til. Aurdalskarane kravde ikkje berre at oppsitjarne på Grebstad måtte prove «at kreaturene blev frarøvede de saa kaldte Hyrder, men endog på hvilke stæd, og at Dette stæd tilhørte gaarden Grebstad». Og Knut Olsen kravde tiltale mot oppsitjarne på Grebstad for dei «ubevislige, nærgaaende og høist uanstendige og utilladelige beskyldninger

og udtrykke de i stevningen har tilladt sig mod ham». Saka vart av retten vist til åstaden.

Son til Knut

Peder Knutsen Aurdal (f. 1780, d. 1831) g. 1800 m. Ingeborg Marie Jakobsdtr. Eide på Klokkehaug (f. 1781). Br. 1800-1803. Peder løyser ut Knutbruket på auksjonen etter Johan Leganger i 1796 for 186 rdl. I 1803 flytter Peder til Klokkehaug her han bygsla eit bruk av verfar sin, Jakob Eide. (Klokkehaug bnr. 2).

På Knutbruket kom Peder sin halvbror

Kristoffer Pedersen Aurdal (f. 1777, d. 1862) g. 1. g. 1802 m. Ingeborg Johanne Thomasdtr. Lyshol (f. 1779, d. 1837) g. 2. g. 1843 m. Sylvei Karoline Salmundsdr. Løset (f. 1807).

Br. 1803-1826.

Kristoffer hadde hatt Rasmusgarden på Lyshol eit par-tre år før han tok over Knutbruket på Aurdal som han kjøpte av halvbror sin i 1803 for 225 rbdlr. Kår til mor si, Berte Andersdtr., og stykfar sin, Knut Olsen.

Kristoffer var barnlaus, og bruket gjekk over til brorsonen på Tu,

Peder Hallsteinsen Tu (f. 1803, d. 1862) g. 1826 m. Johanne Tormodsdr. Aurdal (f. 1806, d. 1898).

Br. 1826-1862.

Bygselsetel frå farbroren Kristoffer Pedersen til Peder Hallsteinsen i 1826. Kår til Kristoffer og kona.

Gardeigaren Kristoffer Pedersen «sel» i 1837 Knutgarden til Peder Hallsteinsen sin unge son, Kristoffer Hanstein Pedersen f. 1835 som seinare skreiv seg for Digernes. Han la kår til seljaren og kona Sylvei. Men det ser ikkje ut til at Kristoffer Hanstein brukte garden. Det var Peder Hallsteinsen som framleis bygsla Knutgarden. Bruket fekk den gamle skylda 2 pd. 18 mrk. rev. til 3 dlr. 23 skl. i 1838. Sånad i 1845 var 1 t. bygg, 1 ½ t. bl.korn, 3 ½ t. havre og 1½ t. poteter. Buskap 1 hest, 9 kyr, 15 sauer, 5 geiter og 1 gris.

Verson til Peder Hallsteinsen

Peter Olsen Sætre (f. i Akslevold ca. 1841, d. 1921) g. 1863 m. Inger Pedersdr. Aurdal (f. 1843, d. 1920) Br. 1865-1900. Bygselsetel i 1865 frå Kristoffer Hanstein Pedersen. Kår til Johanne Tormodsdr. Bruket var i 1865 på 47 mål åker og dyrka eng, og 83 mål naturleg england. I 1875 var sånaden ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. Buskapen 1 hest, 1 unghest, 8 kyr, 5 ungdyr, 26 sauer og 1 gris. Ny skyld i 1890 med 5,43 mark.

I 1899 skøyter enkja etter Kristoffer Pedersen Digernes, Marie

Kristensdtr., dette bruket over til son sin, Kristen Martinus Kristoffersen, som året etter sel Knutgarden til 2 mann. Den eine var

Johan Johansen Grebstad (bnr. 35) (f. 1870) som etter eit par år flytte til Aure (bnr. 30) og sidan til Hjortdal og vart kjøpmann og småbrukar der.

Den andre var

Petter Johnsen Dale frå Norddal (f. 1869) som eit par år etter også flytte til Aure (Sjå Sanden, Dalehuset, bnr. 30 på Aure) Johan Grebstad og Petter Dale fekk skøyte i 1900 på Knutgarden for 4.400 kroner. Dei flytte i 1902 som før nemnt til Aure og makeskifte med

Petter Pettersen Melset frå Ånehjellplassen Klokk (f. 1861) g. m. Bastianne Pettersdtr. Eidem frå Strandagarden f. 1863.

Br 1902-1940.

Born: Peter Karl f. 1886. Utvs. Nr. 51. Berte f. 1887. Utvs. nr. 46. Laura f. 1889. Utvs. nr. 47. Martin f. 1891. Utvs. nr. 48. Karen g. m. H. Berg, forretningsmann i Ålesund. Olav f. 1899. Utvs. nr. 49. Karl f. 1899, g. på bruket. Anna f. 1900. Utvs. nr. 45. Inger g. Simonsen, Ålesund.

Petter Melset, eller Ånehjell, som han vart kalla, hadde vore skreddar, og dessutan hadde han styrt telefonstasjonen på Aure ei tid før han makeskifte huset sitt på Aure (Dalehuset) og flytte til Knutgarden på Aurdal i 1902. Kår til Peter Olsen Sætre. Skøyte fra Johan Grebstad i 1905 for 3950 kroner. Petter Melset flytte stova og stabburet til nye tufter ca. 1906. Han dreiv fiske, og hadde ei tid også eigen motorbåt.

Sonen

Karl Pettersen Melset (f. 1899, d. 1957) g. 1927 m. Marta Larsdtr. Møll frå Geiranger (f. 1903).

Br. 1940-

Born: Paul f. 1927 g. m. Ingrid Haugset frå Pålgarden. Tomt under garden. Bnr. 15. Glenn f. 1929. Br. av garden. Lars f. 1933. Petra f. 1935, g. m. Odd Engskaug. Laura f. 1939, g. m. Bj. Alfstad.

Karl Melset fekk heimelsbrev på Knutbruket i 1940 for 4000 kroner.

Han planta ein del skog. Var elles ute på dagarbeid.

Sonen

Glenn Karlsen Melseth f. 1929 driv no Knutgarden saman med mor si. Han har planta ein del skog på bruket. Arbeider elles på fabrikk.

TORMODGARDEN, bnr. 3.

Ole Pedersen den eldre som hadde hatt Bruk B. fra 1705, delte i 1713 garden med ein yngre bror som også heitte Ole. (Sjå Bruk B II.) Ole Pedersen den eldre vart sitjande med halvparten som seinare fekk namnet Tormodgarden. Ny byggesetel i 1720 på 3 mællag 12 mrk. av Otte Finde. Ole Pedersen den eldre døydde i 1737, og hadde visstnok ikkje Born. Enkja, Ragnhild Larsdtr. f. Myklebust dreiv nokre år garden til ho i 1740 gifte seg opp att med

Ole Helgesen Drabløs (f. ca. 1702, d. 1754). Br. 1740-1751, sidan halve bruket til 1754. Ole var lagrettemann. Det var visstnok heller ikkje born i dette ekteskapet, og bruket gjekk over til ei brordotter av Ole Pedersen den eldre og hennar mann, nemleg

Carl Fredrik Larsen Klokkehaug (f. 1728, d. 1791) g. 1. g. 1752 m. Johanne Olsdtr. Aurdal (f. ca. 1719, d. 1765). Ho var dtr. til Ole Pedersen d.y. på Bruk B II. Carl Fredrik g. 2. g. 1766 m. Anne Jonsdtr. Stadem (f. ca. 1724, d. 1816). Br. halve garden frå 1751 til 1754, sidan heile bruket til 1789. Bygselbrev 1751 på 1 mællag 15 mrk. frå Drude Finde. Skatta seinare av heile bruket, 2 pd 18 mrk. Carl Fredrik var lagrettemann. I skiftet etter førstekona Johanne Olsdtr. i 1765 synte buet ei brutto eige på 176 rdl., og ein gjeld på 14 rdl. I skiftet etter Carl i 1791 var nettoeiga 50 rdl.

Sonen frå 2. ekteskap

Tormod Carlsen Aurdal (f. 1768, d. 1834) g. 1790 m. Inger Pedersdtr. Aurdal frå Knutgarden (f. 1767, d. 1830). Br. 1789. 1827.

Bygselsetel i 1789 fra presten Astrup på vegne av presten Johan Leganger på 2 pd. 18 mrk. Kår til foreldra. Tormod var lagrettemann. Han var med som takstmann over det nye lensmannshuset på Blindheim i 1800, og møtte då som kunnig i smedarbeid. I 1796 kjøpte han ut bruket på auksjonen etter Johan Leganger for 186 rdl., og var dermed sjølveigar. I 1801 var Tormodbruket verdsett til 170 rdl.

Sonen

Bernt Tormodsen Aurdal (f. 1798, d. 1875) g. 1. g. 1823 m. Berte Knutsdtr. Aure fra Knutgarden (f. 1794, d. 1858) g. 2. g. 1864 m. Elisabet Gundersdtr. Berge frå Norddal (f. 1840, d. 1926). Br. 1827 - 1862. Det var ein eldre bror Peter Carl Tormodsen, d. 1882, 91 år gml., som hadde retten til garden, men han gifte seg ikkje, og let bror sin Bernt ta over bruket. Skøyte frå Tormod Carlsen i 1827 for 155 spd. Kår til foreldra og bror sin, Peter Carl. Bernt var lagrettemann. Han dreiv med litt skreddering og dessutan fiske om vintrane ved sida

av gardsarbeidet. Før han tok over Tormodbruket, hadde han i kort tid bygsla Knutbruket på Aure.

Versonen

Nils Peter Pedersen Weiberg frå Eidsdal (f. 1817, d. 1892) g. 1847 m. Inger Berntsdtr. Aurdal (f. 1826, d. 1915).

Br. 1862-1880.

Born: Bernt f. 1848, g. m. Tomesine Haugset i Reitegarden. Peter f. 1852, g. på bruket. Bastian f. 1858, g. m. Anne Andreasdtr. Velle i Karigarden, bnr. 13. Nils f. 1867, g. m. Bastiane Andreasdtr. Velle. Askjelgarden bnr. 7.

Skøyte i 1862 på gard og hus med unnatak av «Litlestovebygninga» for 200 spd. og kår. Nils Peter hadde gått underoffiserskulen i Bergen og var sersjant. Han var elles «glasmakar» og for rundt og la glas i blyinnfatningar for folk. I 1864 då det såg at til at Noreg skulle kome i krig med Preussen og Austerrike for å hjelpe Danmark i det slesvik-holsteinske spørsmålet, vart det m.a. mobilisert 4 mann frå Sykkylven, og mellom desse Nils Peter Pedersen. Dei vart førde til Lærdal og marsjerte over Filefjell til Gardermoen. Reisa til Danmark vart det ikkje noko av, og karane slapp heim att.

Tormodgarden var i 1864 på 37 mål åker og dyrka mark og 83 mål nat. england. Buskapen i 1875 var 1 hest, 1 unghest, 9 kyr, 7 ungfe, 20 sauer og 7 geiter. Sånad 1 t. bygg, 4 t. bl.korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. Skylda på bruket vart rev. i 1890 frå 3 dlr. 23 skl. til 5,43 mark.

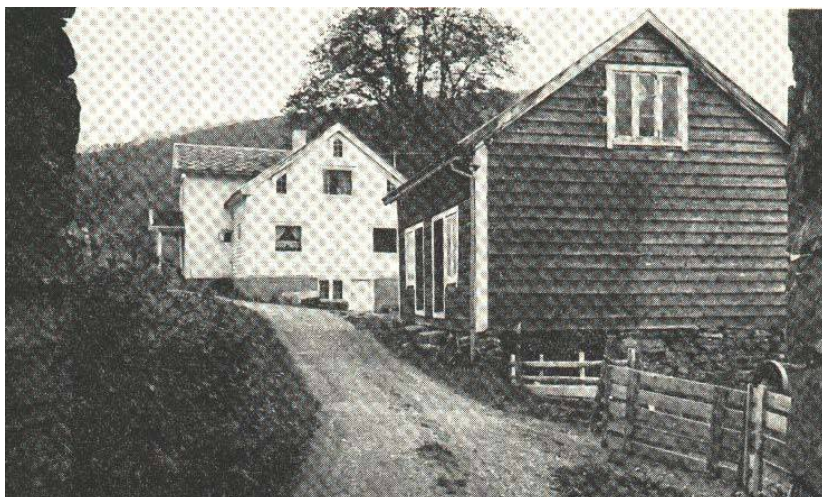
Son til Nils Peter

Peter Nilsen Aurdal (f. 1852, d. 1919) g. m. Jakobine Jakobsdtr. Slettebakk frå Skodje (f. ca. 1855, d. 1906).

Br. 1880-1913.

Born: Nils f. 1880. Utvs. nr. 35, g. m. Lisa J. Grebstad, bnr. 38. Johan f. 1883. Utvs. nr. 34, Sjø Kjemphol. Stølen bnr. 1. Peter Carl f. 1884, g. på bruket. Utvs. nr. 37. Inger f. 1889, g. m. Lars Peter Haugset i Pål garden. Bernhard f. 1893, d. 1920. Lærar på Fylkesskulen, Sjøholt.

Skøyte fra Nils Peter Pedersen til Peter Nilsen i 1880 for 2000 kroner og kår. Det var kring den tid Peter tok over garden at den gamle tingstova som lensmann Peder Olsen truleg bygde i 1598, vart riven. Peter Nilsen sette opp att nytt stovehus. Han var bygningsmann og hadde med seg brørne sine og fleire andre og sette opp mange hus i Sykkylven og andre bygder. Såleis var han lenge i Skjåk og Lom på bygningsarbeid, m.a. bygde han og karane hans Polfoss Turisthotell og

Tormodtunet. Materialen i gamlestøva vart nytta opp att då denne stova vart bygt i 1880-åra. Stokkane var så breie at første omfaret nådde opp under vinduskarmen. Huset vart ombygt og modernisert i 1950-åra.

ei stor bru over Ottaelva. Seinare samarbeidde han med Brunstad-Magnus om brubygging av stein. Peter laga modellane av kvelvingsbruene i tre, slik Magnus ville ha det, og så kunne Magnus ta fatt med sine kunstar. I 1908 gjekk Peter i gang med det første plantefeltet i Tormodgarden.

Sonen

Peter Carl Petersen Aurdal (f. 1884, d. 1970) g. 1911 m. Ingeborg Lassedtr. Gjermundnes frå Vikebukt (f. 1884, d. 1961).

Br. 1913-1943.

Barn: Jakobine f. 1915, g. på bruket.

Peter Carl Aurdal gjekk landbruksskulen på Gjermundnes. Han arbeidde også ei tid på båtbyggeri på Vestnes. Har vore to gonger i USA. Utvs. nr. 37. Tok over garden i 1913. Skøyte frå 1919 for 4.500 kroner og kår. Peter Carl har lagt ned stort arbeid på bruket, bygt ny løe, dyrka og grøfta ca. 30 mål nyland, og planta ca. 50 mål granskog og fure. Han fekk i 1948 diplom frå Møre skogselskap for skogplanting. Interessert husdyrmann, forvert i mange år for lagshingstar m.a. Haakon 283. Ei særleg interesse har Peter Carl hatt for ætte- og gardssoga, og han har m.a. vore til sær god hjelp med råd og rettleiing for forfatteren av denne boka.

Versonen

Johan Sivertsen Aure f. 1911, g. 1939 m. *Jakobine Petersdtr. Aurdal*, f. 1915.

Br. frå 1943.

Born: *Petter Sivert* f. 1940. Landbruksskule. *Kirsti Ingeleif* f. 1945. Realskule. Handelsskule. G. 1968 m. *Jan Saure*, Fosnavåg.

Skøyte på garden frå *P. C. Aurdal* i 1943. *Johan Aure* har halde fram med nydyrkinga og teke opp 8-10 mål nyland. Har vølt og modernisert stovehuset, laga ny innreiing i fjøset, bygt silokummar, naust og vølt stølshusa.

Han driv no minkavl saman med sonen *Petter Sivert*. *Johan Aure* har også halde fram med skogplantinga på bruket, og har sett ut ca. 30.000 granplanter. I yngre år dreiv han fabrikkarbeid ved sida av gardsdrifta. Seinare var han skogreisingsleiar i Sykkylven kommune. Medlem av kommunestyre og formannskap. Formann i Sykkylven Bondelag.

ANDERSGARDEN, bnr. 4.

Jan Ebbesen Aurdal som sat på *Bruk A.*, let i 1749 frå seg bygselen over halve garden til versionen

Jan Styrkarsen Andestad (f. ca. 1710, d. 1790), g. 1750 m. *Guri Jansdtr. Aurdal* (f. 1717, d. 1760), g. 2. g. 1761 m. *Berte Olsdtr. Grebstad* (f. 1725, d. 1786). *Jan* og *Berte* var i slekt i 2. ledd og måtte søkje kongen om løyve til giftarmålet. Br. 1749-1783. Bygselsetel frå *Drude Frimann Finde* på 3 ½ mællag 3 mrk. «på den condition at *Jan Styrkarsen* årlig føder for svigerfaderen *Jan Ebbesen* 2 kjør, 3 gjeder, 3 sauer og gie ham 2 mæle sæd i ager». *Jan Styrkarsen* var lagrettemann, og det er truleg han vart ein velstandsmann gjennom fyrstekona si. I skiftet etter henne i 1759, synte buet ei eige på 289 rdl.

Sonen

Anders Jonsen Aurdal (f. 1755, d. 1838) g. 1784 m. *Sidsel (Ceilia) Olsdtr. Aure* frå *Bøen* bnr. 7 (f. 1757, d. 1808). Br. 1783-1808. Bygselbrev frå *J. Leganger* i 1783 på 2 pd. 18 mrk. *Anders* var lagrettemann. I 1791 skaut han ein bjørn på *Aurdalssætra*. *Anders* løyste ut garden på auksjonen etter *Johan Leganger* i 1796 og vart dermed sjølveigar. Han åtte også ½ mællag i *Sætre* som han selde i 1797 til *Knut Olsen Sætre* for 25 rdl. Skiftebuet etter *Sidsel* i 1810 synte ei brutto eige på 583 rdl. Gjelden var 34 rdl. *Anders* gifte seg att i 1811

med enkja Berte Pedersdtr. Tjønes i Rasmusgarden bnr. 6 og flytte til Tjønes.

Sonen tok over Andersgarden. Det var

Ole Andersen Aurdal (f. 1786, d. 1864) g. 1809 m. *Julianne Jakobsdtr.* Eide på Klokkehaug (f. 1790, d. 1870). Br. 1808-1833. Skøyte fra Anders Jonsen i 1806 for 108 rbdlr., men Ole la kår først frå 1808. Han var lagrettemann. Ole var kjend for å vere ein flink smed.

Sonen

Bastian Karolius Olsen Aurdal (f. 1811, d. 1891) g. 1. g. 1835 m. *Anne Oline Amundsdr.* Velle frå Karigarden (f. 1816, d. 1836) g. 2. g. 1845 m. *Gjertrud Katrine Nilsdtr.* Klokkehaug (f. 1815, d. 1884).

Br. 1833-ca. 1870).

Bastian fekk skøyte på bruket frå far sin i 1833 for 180 spd. og kår. Bastian var lagrettemann. Den gamle skylda på bruket vart endra i 1838 frå 2 pd. 18 mrk. til 3 dlr. 23 skl. Sånad i 1845 var 1 t. bygg, 1 ½ t. bl.korn, 3 ½ t. havre og 1 ½ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 9 kyr, 14 sauer, 6 geiter og 2 griser. I 1864 var bruket på 42 mål åker og dyrka eng, og 76 mål nat. england. I dei seinare leveåra vart Bastian blind.

Versonen

Peder Knutsen Grebstad (f. 1841, d. 1918) (sjå elles Lyshol bnr. 2) g. 1867 m. *Nikoline Bastiansdtr.* Aurdal (f. 1839, d. 1912).

Br. ca. 1870-1902.

Born: *Tomasine* f. 1865, g. m. *Jens Toresen Grebstad* i *Eliassgarden* bnr. 7. *Karl Johan* f. 1880, d. 1882. *Ole* f. 1874, g. på bruket. *Bastiane* f. 1877, g. m. *P. C. N. Aure* (sjå Klokkehaug bnr. 3). *Nils* f. 1882, g. m. *Olave Larsdtr.* Hjorthol (sjå Grebstad bnr. 37). *Bastian* f. 1867, d. 1875.

Peter Knutsen dreiv bruket saman med verfar sin dei første åra, seinare tok han over det heile. I 1875 var buskapen 1 hest. 1 unghest, 10 kyr, 3 ungfe, 21 sauer, 9 geiter og 1 gris. Sånaden var 3 t. bl. korn, 4 t. havre og 4 t. poteter. I 1890 vart den gamle skylda 3 dlr. 23 skl. Rev. til 5,53 skyldmark. I *Peter* si brukstid var det skifte av innmarka på Aurdal.

Sonen

Ole Pedersen Aurdal (f. 1874, d. 1954) g. 1896 m. *Petrine Toresdtr.* Grebstad frå *Eliassgarden* (f. 1872, d. 1956).

Br. 1902-1950.

Born: *Petter* f. 1897. *Utv.* nr. 33. *Anna* f. 1899, g. m. *Karl B.*

Vik, (bnr. 13). Nikoline f. 1901, d. 1932, g. 1925 m. Nils B. Haugset (bnr. 7). Jenny f. 1905, g. 1928 m. Kristian K. Vik (bnr. 6). Olaf f. 1908. Utvs. nr. 32. Hans f. 1914, g. på bruket. Kaare f. 1914. Sjå bnr. 13.

Skøyte på bruket til Ole Pedersen frå far hans i 1902. Kår. Petrine kom til gards med ein ikkje liten arv etter mor si, m.a. eit brudepynt med krone i gylt sylv, det såkalla «Anderspyntet» som mange bruder i bygda har fått låne.

Ole Pedersen la ned eit stort arbeid på bruket. Då han tok over garden, var der lite anna langhøy enn det som voks på åkrereinene. Ole rudde og dyrka opp mest heile bruket, og tok mykje veiter. Såleis laga han ei svær kisteveite ned gjennom ein elvedal i Bøane. Så fyllte han på mold og planerte. I 1914 kjøpte han eit hus på Glomset og flytte det til Aurdal. Han la i nye omfar og utvida det. Ole planta også ein del skog. Han var mykje med i kommunalt styre og stell.

Sonen

Hans Olsen Aurdal f. 1914, g. 1950 m. Borgunn Emilsdtr. Gjærde frå Malangen. Br. frå 1950. Skøyte same året frå far hans med unnatak av plassen Lunheim som vart fråskylddelt bruket med skyld 0,53 mark og bnr. 13.

Hans driv som dagarbeidar ved sidan av gardsdrifta. Jordskifte av utmarka på Aurdal avsl. 1964.

LARSGARDEN, bnr. 5.

Jan Ebbesen Aurdal let som før nemnt frå seg halve Bruk A. i 1749. Sjølv heldt han fram på resten av bruket til han i 1759 gav over til

Lars Davidsen Grebstadbøen (Kagholen) (f. ca. 1735, d. 1809) g. m. Ragnhild Pedersdtr. Øye i Vartdal (f. ca. 1733, d. 1799) trulova att i 1801 m. enkje Kari Jetmundsdtr. Sortebekk (f. Nedre Kurset) d. 1804 då 67 år gml.

Lars Davidsen sat som brukar på Aurdal frå 1759 til 1789. Bygselsetel i 1759 på 2 pd. 18 mrk. Kår til Jan Ebbesen: m.a. for til 2 kyr, 3 geiter og 3 sauer «samt overlader ager til 2 mælers sæd så lenge han lever.» Lars Davidsen var lagrettemann.

Sonen

Knut Larsen Aurdal (f. 1768, d. 1838) g. 1790 m. Anne Olsdtr. Løvoll (f. 1771). Br. 1789-1792. Knut fekk bygselbrev 1789 frå J. Leganger på 3 ½ mællag 3 mrk. Kår til foreldra. Knut vart ikkje

lenge på Aurdal. Han bygsla eit bruk på Løvoll på 1 pd. 21 mrk, i 1792 av verfar sin, og flytte dit. Saman med farbror sin, Anders Davidsen som i si tid sat på Kremmarneset, dreiv Knut med bondehandel. I 1797, medan han var på Løvoll, kjøpte han Larsgarden på Aurdal for 105 rdl. på auksjonen etter presten Johan Leganger. På sine gamle dagar kom Knut attende til Aurdal. Det var ca. 1822, og han brukte garden til 1826 då dotter hans og versionen tok over. Men i mellomtida, medan Knut sat på Løvoll, var det syster hans og mannen hennar som brukte Larsgarden, nemleg

Ole Olsen Kjemphol frå Ingarden (f. 1760, d. etter 1822) g. 1792 m. Marie Larsdr. Aurdal (f. 1761, d. 1822). Br. 1792-1822. Ole fekk bygselbrev på Larsbruket på Aurdal, 2 pd. 18 mrk., i 1792 av presten Astrup på Legangers vegne. Frå 1796 la Ole kår til verfar sin, Lars Davidsen, med 4 t. havre, 2 t. halvebygg og 2 t. bygg. Dessutan fôr til 2 kyr, 4 geiter og 4 sauer.

Version til Knut Larsen

Amund Olsen Løset (f. 1801, d. 1884) g. 1826 m. Anne Oline Knutsdr. Aurdal (f. Løvoll ca. 1799, d. 1876).

Br. 1826-1854.

Bygselsetel frå Knut Larsen til versionen Amund Olsen i 1826. Kår. Amund ervde dette bruket til odel og eige. Dessutan kjøpte han halve det gamle Fjordebruket på Aurdal (brukar Ole Pedersen) av Knut Rasmussen Kjølåsвик og Rasmus Gundersen Smoge for 100 spd. i 1838. Desse to bruka vart slegne saman til eitt bruk. Amund sådde i 1845 1 ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 5 t. havre og 2 ½ t. poteter. Buskap 2 hestar, 15 kyr, 20 sauer, 7 geiter og 2 griser. Amund var lagrettemann.

Sonen

Andreas Amundsen Aurdal (f. 1827, d. 1869) g. 1854 m. Ingeborg Jørgensdr. Brunstad (f. 1832, d. 1881).

Br. 1854-1870.

Born: Andreas f. 1856, g. på garden. Johan Edvard f. 1861, kjøvdest på ein 2-skillig i 1863. Peter f. 1864. Drukna 3 år gml. i Aurdals- elva. Ole f. 1867, d. 1878 av sukkersykja.

Andreas brukte både Larsbruket og halve Fjordebruket, seinare kalla Rongabruket. Han bygde nytt stovehus på Larsbruket, og dreiv elles snikkararbeid. Ca. 1864 tok bror hans, Karolus, over Rongabruket bnr. 6. Det som svara til Larsbruket, sat enkja etter Andreas att med. Ho gifte seg opp att i 1871 med

Gregorius Petersen Straumsheim (f. 1841, d. 1897).

Br. 1870-1881.

Den gamle Larsstova var stor og vitna om velstand på bruket. Huset var bygt først i 1850-åra i den karakteristiske, vakre stilen frå denne tida. Storstova i huset var 6,5 m lang og 5,5 m. brei. Etter jordskiftet i 1887 vart huset flytt ett stykke mot nordaust, og sett opp att på høgre murar. Røslege aske- og morellbær-tre skjerma tunet. Tradisjonen fortel at då denne stova stod nybygd, var det bispevisitas i Sykkylven. Skuleborna frå heile bygda samlast då i Larsstova til overhøyring. Huset vart rive i 1960.

Born: Anne f. 1871, g. m. Bernt Hansen Straumsheim. Olave f. 1873, d. 1899. Meierske.

Gregorius (Griggås) løyste ut bruket med skøyte på halvparten for 362 ½ spd. og kår. I 1875 fôra Gregorius 1 hest, 7 kyr, 4 ungfe, 15 sauer, 3 geiter og 2 griser. I tillegg til dette fødde han for kårmannen Amund Olsen 4 kyr, 1 ungdyr, 5 sauer, 2 geiter og 1 gris. Sånaden på bruket var 4 t. bl. korn, 5 t. havre og 3 t. poteter. Gregorius hadde ord på seg for å vere ein svær arbeidskar. Han dreiv også fiske. I 1884 gifte han seg opp att med enkja Karoline Petrine Berntsdtr. Straumsheim (f. i Pegarden på Lyshol bnr. 5 i 1847) og flytte til Straumsheim bnr. 5. Etter Gregorius kom son til føremannen hans

Andreas Andreasen Aurdal (f. 1856, d. 1946) g. 1882 m. Lovise Larsdtr. Hole frå Knutgarden (f. 1863, d. 1945).

Br. 1881-1946.

Born: Ole f. 1883. Utvs. nr. 16. Buset Sjøholt. Andreas f. 1885.

Utv. nr. 11. Gift 1. g. m. Karen Jørgensdtr. Almeskar f. 1885, g. 2. g. m. Jensine K. Blakstad f. 1887. Busett Blakstad. Edvard f. 1887. Utvs. nr. 12. G. 1. g. m. Lovise Joakimsdtr. Sjøholtstrand, g. 2. g. m. Klara Pettersdtr. Langeland. Busett Sjøholt. Lars f. 1895, g. på bruket. Nils f. 1898. Utvs. nr. 15. Ingvald f. 1904. Arb. på bruket. Ingeborg f. 1892. Omkom 1903 ved å gå gjennom isen på Andestadvatnet. Anna f. 1901. Døydde i spanskesykja 1918.

Andreas fekk skøyte på Larsgarden av stykfar sin, Gregorius Pettersen, i 1881. Kår. Etter jordskiftet på innmarka i 1880-åra vart bruke: utl. på ny jord, og Andreas måtte flytte både stove, løe og stabbur frå gamletunet til nye beresteinar. Han fekk ei godtgjersle på 250 kroner for dette. Arbeidet skulle vere fullført på 3 år. Andreas var med og sette opp fleire tusen meter steingard. Ny sætreveg bygde Aurdals- karane i 1890-åra. Dessutan har Andreas lagt ned eit stort arbeid med jorddyrking og skogplanting, m.a. i Brattebakkteigen og i Neset. Ved sida av dette dreiv han som snikkar og bygningsmann.

Sonen

Lars Andreassen Aurdal f. 1895, g. 1933 m. Sigrid Syversdtr. Krogh frå Sylte i Valldal, f. 1904.

Born: Arne f. 1935. Cand. real. g. m. Anna Sofie Nissen frå Oslo. Sigurd f. 1938. Radioteknikar. G. 1963 m. Nanny Larsdtr. Ringstad frå Ulstein. Terje f. 1941. Cand. real. g. m. Elise Svendsen frå Haugesund.

Skøyte i 1946 frå faren Andreas. Lars bygde nytt stovehus i 1957. Han har også bygt om løa, lagt nytt tak med nye sperrer, ny bordkledning, bygt silokumme og vølt fjøsane. Elles har han lagt ned eit stort arbeid med jorddyrking, og han har planta ca. 40.000 gran, m.a. i Sætreberget og Storlia. Interessert husdyrmann. I 1963 var det jordskifte av utmarka på Aurdal

KJEMPHOLGJERDET

Husmannsplass under Larsbruket bnr. 5 med eit lite stykke av Ingardsbruket på Kjemphol. Første brukaren var

Hans Ingebrigtsen Emmedal frå Stranda (f. 1822, d. 1877) g. 1857 m. Marie Nilsdtr. Rønes/Abelset (f. 1830, d. 1905).

Br. frå ca. 1860.

Born: Jens f. 1856, flytte til Ålesund 1873. Karolus f. 1858, g. til Dyrkorn. Johanne Petrine f. 1860. Carl Christopher f. 1862, g. til Busengdal. Anne f. ca. 1863. Ole f. 1864. Utvs. nr. 18. Lars f. 1867.

Utv. nr. 17. D. 1892. Berte f. 1870, g. til Stordal. Peter f. 1873, d. 1888.

Hans Ingebrigtsen var inderst på Vik i 1858, men flytte kort etter til Aurdal. Det er nemnt hus på plassen i 1866. Buskap i 1875: 1 ku og 1 sau. Sånad ½ t. havre og ½ t. poteter. Enkja Marie Nilsdtr. vart seinare husstyrarinne for Elling Ullavik og flytte til Kagholen. Ho enda sine dagar på leiken. Plassen har falle attende til Larsbruket.

BRUK B. II (Bnr. 6 + bnr. 7)

Som nemnt delte Ole Pedersen den eldre bruk B. i 1713. Sjølv heldt han fram på den eine halvparten, Tormodbruket bnr. 3. Bror hans tok over den andre halvparten som her vert kalla bruk B. II. Det var

Ole Pedersen den yngre (f. ca. 1683, d. 1729) g. m. Berte Larsdtr. Myklebust (Toregarden) frå Vartdal (f. ca. 1691, d. 1773). Br. 1713 - 1729. Bygselbrev i 1713 frå Otte Finde på 3 ½ mållag 3 mrk. Nytt festebrev i 1720.

Enkja gifte seg opp att i 1731 med

Iver Larsen Flatholmen (f. ca. 1704, d. 1770). Bygselbrev frå voldapresten Otte Finde i 1731. Brukar til 1770, sidan sat enkja med bruket i nokre år. Iver var lagrettemann. I 1761 krev han tingsvitne på at han er «en meget gammel mand, har et stort jordebrug, og ei nu har nogen hjelp i sin gamle og svage alderdom, siden hans søn Ole er udkommanderet i Kongens tjeneste». Buet etter Iver i 1770 synte ei brutto eige på 116 rdl., men han hadde mykje «klattegjeld», tils. 108 rdl.

Sonen

Ole Iversen Aurdal f. 1740 g. m. Sibylle Rasmusdtr. var i Kongens teneste i København då mor hans døydde i 1773, men i 1774 skattar han av dette bruket på Aurdal. Det er truleg han då har teke over garden, men han vart her berre i stutt tid.

I åra som fylgde var det mykje skifte av brukarar. Det er òg mogeleg at bruket har vore delt.

Etter Ole Iversen kom verbroren *Paul Monsen*, truleg frå Merok, d. 1788, g. 1. g. 1774 m. Anne Iversdtr. Aurdal (f. 1732, d. 1783) g. 2. g. ca. 1784 m. Stenor Ingebrigtsdtr. (Stokke frå Sunnylvn ?).

Paul var brukar ca. 1775-1786. Han var lagrettemann. Kom i gjeld på 54 rdl. til Hans Jakob Mehlenborg i Vegsund og vart stemnd for retten i 1785. Paul meinte han var ikkje skuldig så mykje, men

vart dømd til å betale. Han og kona må ha flytt til Sunnylvn etter dette tapet, for han døydde på Blomberg i 1788.

Paul har truleg ei tid brukt garden saman med

Mons Monsen Merok f. ca. 1749, g. m. Marte Iversdtr. Frøysa f. ca. 1747. Dei er på Aurdal i 1777 då sonen Sakkarias vart fødd. Seinare flytte dei til Gausdal i Geiranger.

Rasmus Andersen Furnes, d. 1794, 64 år gml., g. 1753 m. Malene Ingebrigtsdtr. Stokke, d. 1803, 76 år gml. er nemnd på dette bruket i 1780-åra. Rasmus og Malene var baa frå Sunnylvn. Malene var kårkone på bruket i 1801, men om dei har drive heile eller berre halve bruket, er uvisst.

Etter Rasmus kom

Peder Pedersen (frå Øye i Vartdal ?) (f. ca. 1743, d. 1810) g. m. Berte Rasmusdtr. Ho var 40 år i 1801. Br. 1786-1804. Bygselsetel til Peder Pedersen i 1786 frå J. Leganger på 3 mællag 12 mrk. I 1796 kjøper Peder dette bruket på auksjon for 186 rdl., men han må ta opp eit par større lån for å greie kjøpet. Han låner 121 rdl. ved Sundm. Sorenskr. Overformynderi, og 80 rdl. av Tore Ingebrigtsen Møll og Ole Knutsen Grande. Gjelden vart tung å greie, og det gjekk slik at Peder måtte selje garden. Først selde han den eine halvparten i 1804 til Knut Rasmussen Aurdal, seinare Kjølåsvik. Sjå Rongagarden bnr. 6. I 1805 selde han den andre halvparten til Rasmus Rasmussen Kirkhorn. Sjå Fjordegarden bnr. 7.

RONGAGARDtN, bnr. 6.
(Øvste-Larsgarden)

Knut Rasmusen Aurdal kjøper halve bruket av Peder Pedersen Aurdal (1 pd. 9 mrk.) i 1804 for 140 rbdrl. og tar opp eit lån på 49 rdl. av Syver Serkvesen Helsem. Kår til Peder Pedersen og kona. Knut kallar seg seinare for Kjølås eller Kjølåsvik. Dette bruket får namnet Rongagarden. Det er uvisst om Knut har vore brukar. Han bygslar i 1807 til

Ole Pedersen Aurdal g. m. Berre Olsdtr. Br. 1807-1838. Ole er truleg son til den tidlegare eigaren og brukaren Peder Pedersen.

Berte døyr visstnok i 1846 på legd, 66 år gamal. Knut Rasmussen Kjølås sel part i dette bruket i 1823 til Rasmus Gundersen Smoge, og dei sel i 1838 heile bruket til Amund Olsen Aurdal for 100 spd. Bruket får dette året skylda rev. frå 1 pd. 9 mrk. til 1 dlr. 3 ort, og bruket vert slege saman med Larsbruket bnr. 5 og har same eigar og

brukar som dette fram til 1864. (Sjå bnr. 5) I 1870 vert dette bruket utskilt frå Larsbruket og skyldsett til 1 dlr. 3 ort 7 skl. og son til gardeigaren Amund Olsen Aurdal i Larsgarden får skøyte. Det er

Karolus Amundsen Aurdal (f. 1829, d. 1906) g. 1865 m. Severine Jørgensdtr. Brunstad (f. 1841, d. 1927).

Br. ca. 1864-1892.

Karolus sine born: Amund Olaus f. 1859, d. 1860. Iver Bastian f. 1861, g. 1887 m. Severine Larsdtr. Grebstad frå Gammelgarden. Underoffiser, livsforsikringsinspektør. Mor til desse to var Lovise Klausdtr. Hole.

Karolus sine born i ekteskapet: Andreas f. 1869, g. på bruket. Karl f. 1876. Utvs. nr. 19.

Karolus tar truleg over dette bruket ca. 1864, men får skøyte på gard og hus først i 1869 for 250 spd. Kår til foreldra. Etter jordsk. i 1880-åra fekk Karolus gamlestova i Larsgarden og flytte henne til Rongane unnateke endekammerset som vart tilbygg på nyestova i Larsgarden.

I 1868 overdrog Karolus eit stykke myrjord på 1 ½ mål som ligg vestafor vatnet, til Lars Olsen Andestad for 5 spd. Rongabruket var i 1864 på 20 mål åker og dyrka eng, og 40 mål nat. england. I 1875 fødde Karolus 1 hest, 6 kyr, 2 ungfe, 12 sauer og 7 geiter. Sånad 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. I 1890 ny skyld, 2,84 mark.

Sonen

Andreas Karolussen Aurdal (f. 1869, d. 1965) g. 1892 m. Karen Larsdtr. Grebstad frå Gammelgarden (f. 1870, d. 1953). Br. 1892-1916, og frå 1923 saman med søner framover til 1939.

Born: Karl f. 1894, g. m. Laura Andreasdtr. Aure frå Pihlgarden. Utvs. nr. 13. Lars Karl f. 1896, g. m. Klara Knutsen på Klokkehaug bnr. 5. Utvs. nr. 14. Sverre f. 1907, g. m. Aslaug Karlsdtr. Grebstad i Pegarden bnr. 10.

Andreas fekk skøyte på bruket frå far sin i 1892 for 2.400 kroner og kår. Dreiv fiskja frå han var 16 år. Far hans måtte flytte ut etter jordskiftet i 1880-åra, og det fall på Andreas å dyrke opp det nye bruket. Han la ned eit stort arbeid med jorda. Jamvel sætrevollen dyrka han opp til slåmaskinmark.

Andreas var interessert i slekter og soger, og ein flink forteljar. Medl. i kommunestyre, forsorgstyre. Doms- og takstmann.

Sonen

Karl Andreassen Aurdal (f. 1894, d. 1928) g. 1917 m. Laura Bergitte Larsdtr. Aure frå Pihlgarden f. 1894.

Br. 1916-1923 og frå ca. 1927-1928.

Born: Kirsti f. 1921, g. m. Martin Joakimsen Gjerde f. 1916 på Dyrkorn. Annbjørg f. 1924, g. på bruket.

Det var tanken at Karl Andreassen skulle ta over bruket. Han var 2 gonger i USA (Utv. nr. 13). Var gardbrukar på Aurdal frå 1916 til 1923 då han fór til USA andre gongen. I 1927 kom han til Aurdal att, men fekk blindtarmsbetennelse og døydde i 1928. Kona hans, Laura, flytte til Aure og dreiv seinare systove.

Det vart bror til Karl

Sverre Andreassen Aurdal (f. 1907) g. 1938 m. Aslaug Karlsdtr. Grebstad frå Pegarden (f. 1917) som tok over bruket. Han dreiv det saman med far sin nokre år, fekk skøyte frå far sin i 1939, men flytte nokre år seinare til Grebstad der han tok over Pe-bruket. Sjå Grebstad, gnr. 7 bnr. 10.

Dotter til den føregåande brukaren, Kirsti Karlsdtr. g. 1946 med Martin Joakimsen Gjerde frå Dyrkorn (f. 1916) fekk i 1943 skøyte på Rongabruket, men dei selde til Kirsti si syster og mannen hennar

Eilef Joakimsen Skotte frå Stordal (f. 1915) g. 1944 m. Annbjørg Karlsdtr. Aurdal (f. 1924).

Br. frå 1944.

Born: Kjellaug f. 1945. Sjukesyster. Kari f. 1947. Evelyn f. 1952. Karl f. 1954.

Eilef og Annbjørg tok over i 1944. Skøyte frå 1951. Bygde nytt stovehus i 1953, og ny løe i 1964. Har mekanisert drifta på garden. Traktor innkjøpt 1959. Silorator i 1963. Etter jordskifte på utmarka i 1963 har bruket fått samla sine teigar i større stykke. Det meste av utmarka som høyrer til bruket, er no utplanta med gran. Ved sida av gardsdrifta arbeidar Eilef som maskinsnikkar.

FJORDEGARDEN, bnr. 7.

Peder Pedersen Aurdal måtte som nemnt selje bruket sitt, Bruk B. II, i 1804/1805, og det vart delt i Rongagarden bnr. 6 og Fjordegarden bnr. 7. Den sistnemnde halvparten kjøpte

Rasmus Rasmussen Kirkhorn frå Hornindal (f. 1777, d. 1851) g. 1804 m. Agathe Larsdtr. Gausemel (f. ca. 1775, d. 1849). Br. 1805- 1847. Han var først postkøyrar Grodås-Hellesylt i 1790-åra og utover før han flytte til Aurdal og kjøpte Fjordegarden. Skøyte i 1805 frå. Peder Pedersen for 150 rbdlr. Rasmus sette opp nytt stovehus ca. 1840. Skylda på bruket, 1 pd. 9 mrk., vart i 1838 rev. til 1 dlr. og 3 ort.

Sånaden i 1845 var ½ t. bygg, 1 t. bl.korn, 1 ¾ t. havre og ¾ t. poteter. Buskap 1 hest, 5 kyr, 7 sauer og 3 geiter. Rasmus Rasmussen og kona hadde berre eitt barn som levde opp, Berit (f. 1805, d. 1837). Ho hadde eit barn med Nils Rasmussen Lyshol, Siri Nilsdtr., som seinare tok over bruket. Men først bygsla Rasmus Rasmussen bort Fjordegarden til

Rasmus Olsen Akslen d. 35 ½ år gml. i 1849, g. 1841 m. Severine Iversdtr. Tandstad (f. 1817, d. på Aure i 1881).

Br. 1847-1849.

Born: Berte Laurentze f. 1840.

Rasmus Olsen fekk bygselbrev i 1847 og la kår til Rasmus Rasmussen og kona, og til Siri Nilsdtr. Men Rasmus Olsen døydde eit par år etter. Enkja gifte seg opp att i 1856 med Gunder Iversen Verpesdal og flytte til ein plass under Bøbruket på Aure (sjå bnr. 48).

(I Fjordegarden på Aurdal var det i 1840 visstnok ein Iver Toresen Flydal og ei Eli Ingebrigtsdtr. f. Bjordal som skulle ta bruket på bygsel, men Iver døydde same året og berre kort etter at han var komen til gards.)

Etter Rasmus Olsen gjekk Fjordegarden attende til dotterdottera til Rasmus Kirkhorn og hennar mann. Det var

Tomas Pedersen Aurdal frå Knutgarden (f. 1826, d. 1912) g. 1852 m. Siri Nilsdtr. Aurdal (Lyshol) (f. 1827, d. 1888).

Br. 1849-1889.

Born: Rasmus f. 1853, g. på bruket. Peter f. 1856, underoffiserskulen i Trondheim 1875. Sjå Haugset bnr. 2. Nils f. 1859, g. m. Lovise Edwardsdtr. Lyshol i Øvsthusa. Petrine f. 1862, g. 1885 m. Edvard Løvull frå Eliasgarden på Grebstad.

Siri Nilsdtr. ervde halvdelen av bruket i 1850 etter bestemor si, Agathe Larsdtr., takst 106 spd., og den andre halvparten då bestefaren Rasmus Rasmussen døydde. Tomas Pedersen fødde i 1875 1 unghest, 5 kyr, 3 ungdyr, 11 sauer og 16 geiter. Sånad 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 1 t. poteter. Etter jordskiftet i 1880-åra flytte Tomas saman med sonen Nils husa i Fjordegarden austover til noverande tufter. Gardguten Rasmus var då i USA.

Son til Tomas

Rasmus Tomassen Aurdal (f. 1853, d. 1906) g. 1891 m. Olave Larsdtr. Brunstad frå Brunstadbøen (f. 1863, d. 1950).

Br. 1889-1936.

Born: Severin f. 1892. . nr. 42. Anna f. 1894, g. m. Ludvik Rolfsrud, Nedre Eiker. Gardsbruk ved Mjøndalen. Nikoline f. 1896.

Sydame i Oslo. Johanne f. 1899. Sjukesyster. Utsv. nr. 40. Petter f. 1902. Gift på bruket. Lars f. 1904. Utsv. nr. 41. Gift 1964 med Anne Moe frå Stordalen. Ragna f. 1906, d. 1937.

Rasmus gjekk smedlære i Holmøyane, og reiste i 1886 til USA. Utsv. nr. 44. Kom heim att til Noreg i 1888, og fekk året etter skøyte på garden frå far sin for 2.600 kroner og kår. Dreiv smedarbeid attåt. Det var gjeld på bruket, og Rasmus sat tungt i det økonomisk. Han døydde alt i 1906. Enkja sat med bruket til 1936.

Sonen

Petter Tomas Rasmussen Aurdal f. 1902, g. 1935 m. Solveig Olsdtr. Fausa frå Eidem (f. 1912, d. 1955).

Br. frå 1936.

Born: Reidun f. 1936. Jorunn f. 1938, g. 1962 m. Harald Alnes frå Godøy. Rolf Olav f. 1940. Per Svein f. 1947.

Petter tok over bruket i 1936. Skøyte frå mor si i 1938. Kår. Han har sett opp sommarfjøs, sel på sætra i 1954, naust ved Andestadvatnet i 1958. I 1937 bygde han nytt stovehus, og ny løbygning i 1961. Bror hans, Lars, (Utsv. nr. 41) kom heim til Aurdal og hjelpte bror sin både med arbeid og pengar for å få opp nye hus, Då det skulle byggjast ny løe, drogst det med å få byggeløyva i orden. Lars som hadde hastverk, reiste då til «høgste hald» i Oslo og forklara at han gjerne ville hjelpe bror sin med sine amerikanske dollar såframt styremaktene ikkje drølte for lenge med å gi byggeløyve. Papira kom omgåande, og det vart ny, moderne driftsbygning i Fjordegarden.

Son til Petter Rasmussen

Rolf Olav Pettersen Aurdal f. 1940 har no fått skøyte på garden som han brukar samen med far sin. Rolf Aurdal arbeider som skogplantar i sommarhalvåret for skogreisingsnemnda. Elles har han fabrikkarbeid. Han kjøpte i 1968 Pålgarden bnr. 7 på Eidem der mor hans var frå.

FJELLHEIM, bnr. 10. (Rongaplassen).

Utskild frå Nilsbruket bnr. 1 i 1917 med skyld 0,70 mark, Opphavleg husmannsplass. Første brukar var

Ole Knutsen Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1852, d. 1917) g. m. Petrine Jensdtr. Eidem. voks opp på Guriplassen på Aurdal, bnr. 13 (f. 1852).

Br. ca. 1870-1915.

Born: Andreas f. 1873. Utvs. nr. 28. Inger f. 1877. Utvs. nr. 22. Karn f. 1878. Utvs. nr. 24. Knut f. 1880. Utvs. nr. 30. Jens Peter f. 1884. Utvs. nr. 29. Lars Karl f. 1886. Utvs. nr. 31. Lovise f. 1888. Utvs. nr. 25. Jensine f. 1890. Utvs. nr. 23. Oluffa f. 1892. Utvs. nr. 27. Tok over plassen.

Buskap i 1875 var 2 kyr, 3 sauer og 1 geit. Sånad 1 t. havre og 1 t. poteter. Ved sida av å drive plassen var Ole også fiskar.

Versonen

Oskar Olavsens Rafteset frå Herøy (f. 1890, d. i USA i 1941) g. 1915 m. Oluffa Olsdtr. Aurdal f. 1892.

Br. 1915-1930.

Born: Olav f. 1916. Utvs. nr. 54. Ola f. 1917. Utvs. nr. 53. Sigmund f. 1918. Utvs. nr. 57. John f. 1921. Utvs. Nr. 52. Perdy f. 1922 Utvs. nr. 56. Rolf f. i USA.

Oskar Rafteset løyste ut bruket av Johan Larsen Aurdal i Nilsgarden i 1917 for 2.300 kroner. Kår til vermor si, Petrine Jensdtr.

I 1923 reiste Rafteset til USA. Utvs. nr. 55. Og i 1930 reiste kona Oluffa etter med 5 born. Dei måtte ta opp lån for å kome seg over havet. I 1933 vart det auksjon, og ein av garantistane, Bastian S. Aure, kjøpte bruket. Han selde same året til

Kristian Karlsen Blindheim (f. 1903) g. 1932 m. Karen Edvardsdtr. Barstad frå Vartdal (f. 1908).

Br. 1933-1965.

Born: Karoline f. 1933, g. 1953 m. Sigmund Kulseth frå Selbu. Driv bakeri i Sykkylven. Oddveig f. 1934, sjukeyster ved Rikshospitalet, g. 1954 m. Jon Lunde frå Telemark. Kjell f. 1935. Kari f. 1938, g. 1959 m. Arthur Rønningen frå Porsgrunn. Johanne f. 1940, g. 1962 m. Karl Johan Ullavik. Sjø Grebstad bnr. 77. Liv f. 1943.

Skøyte i 1933 for 3.500 kroner. Bygde nytt stovehus i 1949. Kristian dreiv med sylvrev frå 1934 og utover. Har dyrka ein del jord. Fôrar 2-3 mjølkekyr og nokre slaktedy. Han har elles hatt arbeid på fabrikk.

Sonen

Kjell Kristiansen Blindheim (f. 1935) fekk skøyte på bruket i 1965. Same året bygde han ny løe. Elles arbeider han på fabrikk som møbeltapetserar.

LUNHEIM, bnr. 13.

GURIPLASSEN

Opph. husmannsplass under Anderesbruket bnr. 4, fråskylddelt i 1950 med skyld 0,53 mark.

Plassen vart rudt av

Jens Petter Jensen Eidem frå Jenshaugen (f. 1823, d. 1890) g. 1849 m. *Karen Marie Pedersdtr. Hjorthol* (f. 1827, d. 1914).

Br. ca. 1855-ca. 1892.

Born: *Guri* f. 1847, g. på plassen. *Petrine* f. 1852, g. m. *Ole Knutsen Lyshol* på Rongaplassen Aurdal bnr. 10.

Jens Petter skreiv seg for *Eidem* og forpaktar i 1852, men sette seg stutt tid etter ned som husmann på Aurdal under Andersbruket. Plassen må også delvis vere utlagd frå *Larsbruket* bnr. 5 og *Rongabruket*, bnr. 6, for *Jens Petter Jensen* fekk festesetel i 1875 frå *Andreas Amundsen* og *Amund Olsen* på ei tomt og eit markstykke i *Rongabakkane*. Sånad 1865: 1 t. havre og 1 ¼ t. bygg. Buskap: 2 kyr og 3 sauer. *Jens Petter* var steinarbeidar, og var hjelpesmann til *Brunstad-Magnus*. Då *Magnus* slutta arbeidet som brubyggjar, gav han storslegga si «*Dyrendal*» til *Jens Petter*.

Versonen

Jens P. Karlsen Kurset (f. 1862, d. 1904) g. 1892 m. *Guri Jensdtr. Aurdal* (f. 1847, d. 1929). Br. frå ca. 1892.

Guri og mor hennar dreiv plassen til *Jens Karlsen* tok over i 1892. Han var også steinarbeidar som verfare og ervde storslegga «*Dyrendal*» etter han. Ho kom seinare til *Larsgarden* på Aurdal der ho no er. Vekta er 5 kg. *Guri* og *Jens* tok til seg den gamle enkja etter *Tore Hågensen Grebstad*, *Marte Larsdtr.*, til stell og pleie, og flytte stova hennar, *Marta-stova*, der *Nikolai Grebstad* var fødd, til *Guriplassen* på Aurdal. Seinare fekk *Oskar Rafteset* denne stova og selde henne til *Herøy*. Der vart tømmeret teke ei stormnatt av springfloa og ført til havs.

Då *Guri* døydde, vart plassen lagd inn under Andersbruket att. Ved eit skyldskifte i 1950 vart plassen utskild frå bruket under namnet *Lundheim* med bnr. 13 og skyld 0.53 mark. Eigar no er

Kåre Olsen Aurdal i *Andersgarden*, f. 1914.

Plassen har rett til gangsti over Andersbruket til utmarksgarden, rett til å setje opp sommarfjøs, og hamnerett etter skyld, dessutan fiske- og jaktrett.

Kåre Olsen har vore gravar på kyrkjegarden i lang tid.

HØGTUN, bnr. 14.

Utsk. frå Rongabruket bnr. 6 i 1951 med skyld 0,04 mark.

Martin Joakimsen Gjerde, frå Dyrkorn f. 1916, g. 1946 m. Kirsti Agnes Karlsdtr. Aurdal frå Rongagarden f. 1921.

Bygde hytte på parsellen i 1955. Sjø Aure bnr. 129.

HØGTUN, bnr. 15.

Tomta utsk. frå Knutgarden bnr. 2 i 1958 med skyld 0,01 mark.

Paul Karlsen Melseth f. i Knutgarden på Aurdal i 1927, g. 1952 m. Ingrid Larsdtr. Haugset frå Pålgarden f. 1930.

Born: Margrethe f. 1953. Eva Lisbeth f. 1954. Susan f. 1958. Iris Pauline f. 1964.

Bygde hus i 1958. Fabrikkarbeidar.

Kjemphol, gnr. 12 [\(Innhaldsliste\)](#)

Namnet har vore skrive Kiempeholle i 1603, Kiempehoell i 1616, Kempehoulle i 1617, Kiempehoellen i 1626, Kiemphoell i 1666 og 1717. Garden ligg på sørsida av Grebstaddalen og grensar i nord til Eidem og Lyshol. Mellom Lyshol og Kjemphol er Aureelva grense-skil. I aust ligg garden til bytes med Aurdal med Aurdalselva som grenseskil nedover til brua. Mot sør er utmarka. Vegen frå Eimsreiten til Aurdal går gjennom garden som høyrde til Aurdal skulekrins fram til 1965 då Kjemphol vart lagd til Aure. Men minsteklassene går framleis til skulehuset på Eidem.

Kjemphol er ikkje nemnd i tiendepeninglista frå 1520. Kring 1600 var det to bruk på garden, og slik har det halde seg. I 1666 er det og nemnt ein husmannsplass, truleg same plassen som først på 1700-talet var taksert til 6 mrk. i skyld og vart kalla Myra. Fra 1750-åra til 1840-åra høyrer vi ikkje noko meir om denne plassen, men seinare har det etter kvart vorte fleire plassar.

I 1733 vart det frå dei to bygslarane si side og med samtykke frå eigaren, Søren Madsen, gjort ein freistnad på å byte garden i to like deler, men så vart bygslarane usamde. Difor vart alt som før delinga, både i innmark og utmark. - «Ti om nogen vil forhugge sin teig, han da siden skal beholde den». Grensa går frå Brunen til «høiest Fagerfjeld». Ole og Knut Kjemphol skal ha «hver sine teiger som før, og ikke atter skal blive bytt. Dette haver jeg, (Søren Madsen) lovet dem.» Slik vart det til 1833 då Jakob Knutsen på Stølen kravde jordskifte. Dei to hovudbruka vart då utlagde slik vi finn dei i dag. I desse dagar arbeider dei på skifte av utmarka til eigedoms grunn.

Dei to hovudbruka, Stølen og Ingarden, har visstnok hatt tuna sine liggjande på lag der dei er no så langt attende som nokon veit. Då Johan Aurdal på Stølen i 1920-åra braut jord ned mot bytet til Syver-plassen bnr. 7, kom han fram på restar etter ei eldgamal tuft. Det var m.a. ein husmur av lagd stein, for det meste flate heller.

Gamleåkrane på Kjemphol har hatt namn som Storåkeren, Fløten,

Kjemphol. Frå venstre er tuna. Ingarden, Stølen med nyehuset, Syverplassen bnr. 7, og Myra bnr. 6 med nye hus. I skogen ovafor Ingarden ligg Dalebøen bnr. 4. I framgrunnen flyt elva frå Andestadvatnet stilt og roleg.

Ruta, Ripa og Gjerdet. Stølen hadde vasshjulet sitt ovafor løa, og truskevatn demde dei heim i garden frå Aurdalselva og ned i ei grov som renn utafor Stølestova. Her laga dei dam. Ingarden tok og vatnet sitt frå Aurdalselva på lag der Sykkylven Vassverk har inntakskummen sin no. Truskevatnet gjekk så nedover til Ingardsløa der vasshjulet stod, og vidare nedover mot Lyshol som også nytta det til drivkraft. Plassingane på Kjemphol hadde ikkje vasshjul, men brukte dragemaskin (Piggmaskin). Ei kvern er nemnd på garden i 1717. I seinare tid har det vore to. Kverna til Ingarden stod fremst, og Stølekverna nedst. Sykkylven Vassverk kjøpte i 1949 rett til å ta vatn frå Aurdalselva, og bygde inntaksdam her. Storparten av ytre Sykkylven mellom Ørsnes og Tjønes får no vatn fra dette verket.

Kjemphol hadde utslætte i Dalane ved Aurdalselva. Stølen hadde utmarksløe her, men Ingarden køyrde sitt høy heim etter kvart. Utslætta vert no nytta som beitemark. Sør for garden låg utmarka med skogteigar og sommarhamn for buskapen. Der var «mådelig græsning» i 1802, men karakteren var komen opp i «nogenlunde» i 1864. Buskapane frå Kjemphol og Høgset beita mykje i lag, for det var ikkje gjerde mellom hamnegangane. No er det for det meste slutt med å bruke denne hamna til mjølkekyrne. Dei fleste har dyra på kulturbeite. På same måten har det gått med sætrehamna. Ho vert òg lite

nytta no. Kjemphol hadde hatt sætrehamn saman med Grebstad i Sunndalen fram til jordskiftet i 1890-åra. Då fekk Kjemphol og Haugset si sætrehamn utskild. Sela ligg ca. 3 km. frå tunet på Kjemphol, og sætreferda varde i 6-7 veker i eldre tid.

Næringsgrunnlaget på garden har vore jorda og bufeet. Frå gamal tid har karane drive fiske attåt, særleg vinterfiske, og eldre skifte fortel både om vegn og båteign. I den siste 50-års-bolken har det vore dyrka ein god del jord på garden, men Kjemphol har framleis store vidder med dyrkingsjord å ta av, både ovafor bøgarden, og dessutan nedover mot Aureelva og Andestadvatnet. Hesteal har gitt ei god attåtinnkome hjå fleire av brukarane på Kjemphol fram til 1950-åra. No har somme byrja med fôring av slaktegris. I seinare år har brukaren på Stølen teke ut mykje sand og grus på egedomen sin nedafor bygdevegen. Elles er det her som på så mange andre gardar i bygda at arbeid i industrien har gitt god inntekt til huslydane i dei seinare åra.

EIGARAR.

Først på 1600-talet var Kjemphol Rosenkrantzgods, truleg arv frå Losnaætta. Kring 1630 kjøpte borgarmeisteren i Bergen, Rasmus Larsen Stud, mykje av dette godset, også Kjemphol, og frå han gjekk garden over til Henning Hansen Smith på Giske, g. m. dottera Margrethe Rasmusdtr. i Hanken. I 1680-åra ervde sonen, Christen. Henningsen Smith denne garden. Frå han i slutten av 1600-åra til Johan Frimann g. m. systera, Elsebeth Henningsdtr. Smith, vidare i arv til sonen, presten Claus Frimann i Selje, g. m. Anne Harboe som vart oppattgift med Søren Madsen, også prest i Selje. I 1788 løyste soneson til Claus og Anne ut slektningane sine slik at han vart eigar av garden. Det var diktarpresten i Davik, Claus Frimann. Sonen Peder Harboe Frimann g. m. Marthe Tonning ervde Kjemphol som gav han ei bygselinntekt på 5 spd. 4 ort 8 skl. årleg. Han døydde i 1845, og i skiftet etter han vart det eine bruket på garden, Stølen, bnr. 1 utl. til Georg Christoffer Meldal for 212 spd. Det andre bruket, seinare kalla Ingarden, bnr. 3, vart for 202 spd. utl. til Else C. Tonning g. m. lensmann Wiig som i 1852 selde bruket til prokurator Sanne. Sjå meir under dei einsk. bruk.

MATRIKKELGARDEN KJEMPHOL

vart rekna i skatteklasse med øydegardar på 1600-talet. Skylda var i 1626 på 1 v. ½ pd. 6 mrk. fiskeleige, og steig i 1660-åra til 1 ½ våg.

Her heldt ho seg stort sett uendra til det kom ny skyld i 1838, då 4 skylddr. 1 ort 6 skl., rev. 1890 til 7,30 skyldmark.

Leidangen var 2 kalvskinn fram til 1630-åra, seinare 3 kalvskinn. I 1705 var leidangen 1 ort. Tienda var i 1666 på 1 ½ t. havre og 20 mrk. ost, og i 1717 på 2 t. havre og 24 mrk. ost eller 36 skl.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN

1626: Då 2 mann. Sår 3 ½ t. Korn.

1666: 2 mann. Sår 5 t. Avlar 15 t. Kan fø 18 naut og 2 hestar. Brennefang.

1717: 2 mann. Sår 5 ½ t. havre, avlar 20 t. Fôrar 16 naut og 2 hestar. Brennefang. 1 liten bekkvern. Under garden 1 lite husmannssæte taksert for 6 mrk.

1724: Litt «ringe brenne», og sæter ½ mil frå garden. Garden ligg litt. frå sjøen, viss til korn. Ein liten underliggjande rydningsplass.

1791: 2 kvernar.

1802: Garden har skog til brensel, men «mådelig græsning bade hjemme og i udmarken».

1864: Hamnegangen er nokolunde, men «mindre bekvemt beliggende». Brenne til husbruk, litt bjørk. Torvmyr. Litt lauvskog til fôrsurrogat. Frostlendt. Lettbrukt. Mykje sær sers velskikka dyrkingsjord.

1875: Fôrar 2 hestar, 1 unghest, 13 kyr, 8 ungdyr, 29 sauer, 3 geiter og 3 griser. Sår 16 t. havre og 10 t. poteter.

STØLEN, bnr. 1.

Lars br. 15. -ca. 1620. Han la ½ mællag i tiend i 1612.

Elling Evindsen (Svendsen ?) br. ca. 1620-ca. 1656. Han var 90 år gml. i 1666.

Ole Ellingsen Kjemphol f. ca. 1624. Br. ca. 1656-1690. Kvegskart i 1658 av 1 hest, 7 kyr, 8 geiter og 8 sauer. Han brukte for det meste 2 ½ mællag, men ei stutt tid kring 1678 dreiv han bae bruka på Kjemphol.

Elling Olsen Kjemphol (f. ca. 1666, d. 1750) g. m. Guri Bendiksdtr. (f. ca. 1664, d. 1736). Ho vart i 1715 kalla «en gammel, forstandig kone». Elling sat som brukar frå 1690 til 1716. Bygselsetel i 1690 på 2 ½ mællag av Christ Smith i Hanken. Elling var i 1684 saman med fleire andre på hjortejakt i Løvoll-marka. Det var ulovleg å skyte

hjort, og dei måtte bøte til Kongen med 8 ørtuger 13 mark sylv, som vart 7 rdl. I skiftebuet etter Guri Bendiksdtr. var m. a. ein Brehmanns huspostil og tre andre bøker.

Son til Elling

Ole Ellingsen Kjemphol (f. 1699, d. 1736) og jordfest same dagen som Guri Bendiksdtr. Ho må ha vore stykmor hans. Etter eit skifte i 1757 etter Lars Olsen Eidem f. Velle, var det Barbro Olsdtr. Velle som var mor til Ole. Ho vart g. m. Nils Drabløs. Ole Ellingsen vart g. m. Anne Knutsdtr. Aure (?), d. 1764, då 70 år gml. Br. 1716-1737. Bygselbrev i 1716 frå Claus Frimann på 2½ mællag med løyve til å bygsle ½ mællag meir av Kjemphol frå 1730. I 1727 vart det tvist med grannen om dette halve mællaget, men Ole fekk bygselen, og frå denne tid vart baa bruka jamstore på Kjemphol, d.v.s. 3 mællag kvart. Ole og grannen Knut freista ved eit frivilleg jordskifte å dele Kjemphol i to like teigar i 1733, men vart usamde, og jordskiftet gjekk over styr. Ole er nemnd som lagrettemann. Skiftebuet etter han i 1736 hadde 111 rdl. i brutto eige. Gjelden var 3 rdl. Han let etter seg m.a. ein Brehmanns huspostil og 3 andre bøker. Enkja Anne Knutsdtr. gifte seg att i 1737 med

Lars Larsen Kjemphol, truleg frå Ørskog. Br. 1737-1764, Bygselbrev frå Søren Madsen i 1737 på 3 mællag. Lars var lagrettemann. Skifte etter Anne i 1764. Brutto eige var 163 rdl. Gjelden 12 rdl.

Son til Ole Ellingsen og Anne

Elling Olsen Kjemphol (f. 1730, d. 1787) g. 1766 m. Kari Hansdtr. Aure frå Kapralgarden (f. 1744, d. 1785). Br. 1764-1787. Elling var lagrettemann og er nemnd m.a. i 1775 då han er med og stadfester ei gamal ordning som gjekk ut på at m.a. alle frå Sykkylven som ligg til fiske i Borgund, skal yte og tilstå frivilleg ei fisketiend på 4 skl. til borgundpresten i «onde og gode år». Skiftet etter Kari Hansdtr. i 1785 synte ei brutto eige på 248 rdl. og ein gjeld på 28 rdl.

Sonen Hans Ellingsen Kjemphol er nemnd som soldat i 1810. Han vart gift 1826 m. Mads Johanne Lervåg f. 1804 og flytte til Borgund.

Verson til Elling og Kari

Erik Olsen Tjønes (f. 1751, d. 1844) g. 1788 m. Anne Ellingsdtr. Kjemphol (f. 1767, d. 1839). Br. 1787-1822. Bygselsetel i 1787 frå Claus Frimann på 2 pd. 6 mrk. Bruket vart i 1802 verdsett til 160 rdl. Erik la årleg 1 rdl. 18 skl. i bygselavgift, og fôra 9 storfe, 1 hest, 16 småfe.

Versonen

Jakob Knutsen Aure frå Knutgarden (f. 1791, d. 1879) g. 1822 m. Karen Helene Eriksdtr. Kjemphol (f. 1789, d. 1874). Br. 1822-1856. Bygselbrev frå prost Frimann i 1822. Jakob var lagrettemann. Han kravde jordskifte på Kjemphol i 1833. Fekk i 1837 landbruksselskapet sin premie for jorddyrking. Premien var eit eksemplar av Sveidrups lærebok i jordbruk. Den gamle skylda på bruket, 2 pd. 6 mrk. vart i 1838 rev. til 2 dlr. 15 skl. Buskap i 1845 var 1 hest, 8 kyr, 14 sauer, 4 geiter og 1 gris. Sånaden ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 1½ t. poteter. Jakob Knutsen løyste i 1847 ut bruket av Georg Chr. Meldal for 325 spd., men han måtte låne heile pengesummen av svogeren Bernt Tormodsen Aurdal. Gjelden vart tung å greie for Jakob, og i 1850 selde han bruket til Bernt Tormodsen og verson hans, Nils Peter Pedersen Aurdal, for same pris.

Etter Jakob kom versonen

Bernt Martinus Johannessen Hundeide (f. Midtgård 1830-d.1914) g. 1. g. 1851 m. Eline Karoline Jakobsdtr. Kjemphol (f. 1822, d. 1879) g. 2. g. 1883 m. Johanne Larsdtr. Fauske d. 1923, då 84 år gml.

Br. 1856-1883

Born: Johannes f. 1852. Sjø Fløten bnr. 2. Karoline f. 1855. Sjø Haugset bnr. 7, Jakobine f. 1857, g. på bruket. Nikoline f. 1866, g. m. Ole P. Aure i Knutgarden bnr. 15. Anne Marie f. 1868. Sjø Kjemphol bnr. 6.

Bygselsetel til Bernt Martinus frå Bernt Tormodsen og Nils Pedersen Aurdal i 1856. I 1864 var bruket på 26 mål dyrka åker og eng, og 124 mål nat. england. Mykje av jorda var særskilte til dyrking, heiter det. Buskap i 1875 var 1 hest, 4 kyr, 3 ungdyr, 16 sauer og 1 gris. Sånaden 7 t. havre og 3 t. poteter. I 1879 vert det skylddelt frå bruket eit plassemne «Nyflåten» bnr. 2 som Bernt Martinus kjøper og let over til son sin. Sjølv gjekk han over på kår i 1883 og let bygselen av hovudbruket gå over til

versionen

Bernt Larsen Strømme (f. 1858, d. 1933) g. 1882 m. Jakobine Martinusdtr. Kjemphol (f. 1857, d. 1939).

Br. 1883-1923.

Born: Martin *Edvard* f. 1884. Utvs. nr. 651. Lars f. 1887. Utvs. nr. 650. Eline f. 1896, g. på bruket.

Bygselsetel i 1883 av Nils Pedersen Aurdal. Kår til Bernt Martinus Johannessen. Bernt Larsen rudde bort skog og dyrka ein god del av garden. Han bygde på huset med ei stovelengd, vølte løa og la på nytt

tak. Om vintrane dreiv han fiske og var m.a. til Utsira. Skylda på Bruket, 1 dlr. 4 ort og 8 skl. vart i 1890 rev. til 3,20 skyldmark.

Versonen

Johan Pettersen Aurdal frå Tormodgarden (f. 1883, d. 1944) g. 1. g. m. Johanne Knutsdtr. Sve frå Stranda (f. 1889, d. 1908) g. 2. g. 1914 m. Eline Bernstdtr. Kjemphol f. 1896.

Br. 1923-1963.

Born 2. ektesk.; Palma f. 1919, g. 1949 m. Jens L. Aure på Aurebøen bnr. 7. Bjarne f. 1922, g. på bruket. Johanne f. 1923, g. 1952 m. Ludv. Riksheim. Sjø Grebstad bnr. 22. Normann f. 1929. Industriarbeidar. Ellinor f. 1935, g. 1961 m. Gunnar Bjørkavåg frå Alnes (f. 1938, d. 1968).

Johan løyste ut bruket i 1923 av ervingane etter bestefar sin Nils P. Aurdal, og fekk skøyte for 6000 kroner. Kår til verforeldra sine. Han var to gonger i USA. Sjø Utvs. nr. 34. La ned eit stort arbeid på bruket med nydyrking. Bygde ny løe og nytt stovehus. Var interessert i hesteal og stilte mange dyr. Johan Aurdal hadde lært bygningsarbeid av far sin, og var ein innsiktsfull og dugande handverkar både som bygningsmann, snikkar og smed.

Sonen

Bjarne Johansen Aurdal f. 1922, g. 1958 m. Haldis Sverresdtr. Grebstad frå Sjurgarden bnr. 1, f. 1935.

Br. frå 1963.

Born: Jan Ståle f. 1959. Tove f. 1961. Hallgeir f. 1962. Rune f. 1965.

Bjarne var mellom dei som i 1941 flykta frå Noreg til England for å kjempe for fedrelandet. Etter ei dramatisk flukt nådde dei England. Nazipolitiet sette i gang etterrøkingar i Sykkylven. Garden vart kverrsett som represalie, men sjølvstekt frigitt att etter frigjeringa. Bjarne var med på frigjeringa av Finnmark i 1945, og kom så attende til Sykkylven. Ved sida av gardsdrifta har han drive med sandtak på bruket, og køyring med lastebil. Bygde nytt stovehus i 1966.

FLØTEN, bnr. 2.

Utskild frå Stølen bnr. 1 i 1879 med skyld 0,45 mark. Bernt Martinus Johannessen Kjemphol som då bygsla Stølen, kjøpte ved denne tida Fløten av gardeigarane Bernt Tormodsen og Nils Pedersen Aurdal. Bernt Martinus selde plassen til sonen

Johannes Martinussen Kjemphol (f. 1852, d. 1923) g. m. Karen Marie Johannesdtr. Heggebakk frå Skodje f. ca. 1057.

Br. 1879-1925.

Born: Martin Edv. f. 1879. Utvs. nr. 653. Bleiv 1923. Johannes f. 1881. Utvs. nr. 654. Bleiv 1923. Sjø Haugset bnr. 1. Elise f. 1884, g. m. Johan Honningdal. Johanne f. 1889. Utvs. nr. 652. Nikoline f. 1891, bleiv 1923.

Johannes fekk skøyte på plassen fra far sin i 1879 for 400 kroner og kår. Ved sida av gardsdrifta dreiv Johannes fiske. I 1920 kjøpte han plassen Nymarka bnr. 5 på Kjemphol av Jens Larsen Andestad og Knut Larsen Aure for 650 kroner og kår til enkja Tomasine Petersdtr. Svård. Dei to plassane med bnr. 2 og 5 vart så slegne saman til ein, med bnr. 2 og skyld 0,52 mark.

Ei ulykke råka tungt denne heimen og ein heim på Haugset (Reitegarden) i 1923. Johannes Martinussen bleiv då saman med 3 av borna sine, Martin Edvard, Johannes og Nikoline. Martin Edvard var nyleg komen heim frå USA for å ta over bruket. Johannes var gift i Reitegarden på Haugset. Verfar hans, Bernt Nilsen Haugset, kom og bort i same ulykka. Dei hadde vore på vitjing hjå skyldfolket sitt i Glomset-bygda. På heimvegen, den 8. januar, bles det opp, og eit stormkast velte båten om lag mefjords bort av Heggebakken. Der bleiv alle som var om bord.

Enkja etter Johannes Martinussen selde dette bruket i 1925 til

Edvard Olsen Grebstad frå Pe-garden f. 1891, g. 1924 m. Signe Karlsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden f. 1903.

Br. 1925-1964.

Born: Jon f. 1925, g. på bruket. Oddvar f. 1927. Sjø Vik bnr. 68. Karl f. 1931, g. m. Astrid Lunde frå Sande i Sunnfjord. Eldbjørg f. 1935, g. m. Sjur Rørvik frå Vigra. Kari f. 1944.

Skøyte frå Karen Johannesdtr. Kjemphol i 1925 for 10.500 kroner og kår. Edvard var i yngre år i USA. Utvs. nr. 475. Han har sett opp både stovehus og løhus og har fulldyrka heile bruket. Elles har han vore interessert hussdyrmann, og har m.a. ale opp fleire premimerrar. Ved sida av gardsdrifta har han vore vegvaktar.

Sonen

Jon Edvardsen Grebstad f. 1925, g. 1953 m. Liv Severinsdtr. Grebstad frå Jørngarden bnr. 4, f. 1923. Br. frå 1964.

Born: Eivind f. 1954. Sveinung f. 1956. Dag f. 1961. Laila f. 1968.

Jon Grebstad arbeider på fabrikk ved sida av å drive garden. Han har sett opp grise fjøs, og driv med foring av slaktegriser.

INGARDEN, bnr. 3.

Ole, bnr. 15. -ca. 1610.

Lars Olsen Kjemphol, br. ca. 1610-ca. 1637. Tiende i 1612 var ½ mællag.

Sæmund Larsen Kjemphol f. ca. 1603. Br. ca. 1637-ca. 1676. Han skatta i 1648 av 3 mællag, og i 1664 av 3½ mællag. I 1658 skatta han av 1 hest, 8 kyr, 2 geiter, 8 sauer og 1 okse. Grannen Ole Ellingsen brukte garden i 1678, men det må ha vore berre kort tid, truleg før son til Sæmund vart gamal nok til å ta over. Denne sonen var

Styrker Sæmundsen Kjemphol f. ca. 1659. Br. ca. 1680-ca. 1697. Han skatta av 3½ mællag.

Guttorm Ellingsen Kjemphol, truleg frå Hole, (f. ca. 1667, d. på Aure 1737) g. 1. g. m. Agot Persdtr. (enkja etter Styrker Sæmundsen ?), g. 2. g. 1727 m. enkje Berte Rasmusdtr. Aure (f. ca. 1672, d. 1758). Br. 1697-1716, sidan knapt halve bruket til 1727. Guttorm var lagrettemann. Han flytte til Aure i 1727 då han gifte seg opp att med enkja Berte Rasmusdtr. Sjå Aure bruk C.2.

Son til Guttorm

Knut Guttormsen Kjemphol (f. ca. 1698, d. på Tu i 1751) g. 1. g. i 1720 i Stranda kyrkje m. Marte Olsdtr. Løset (f. ca. 1680, d. 1748), g. 2. g. 1750 m. enkje Johanne Pedersdtr. Tu (f. ca. 1701, d. 1758). Knut fekk bygselsetel først på 2 mællag av Claus Frimann i 1716, nya oppatt av Søren Madsen i 1720, og brukte såleis noko over halvparten av bruket til 1727 då Knut fekk bygsel på heile bruket, 3½ mællag av Søren Madsen. Mot denne bygselsetelen protesterte grannen Ole Ellingsen og prova at han hadde fått lovnad på ½ mællag av dette bruket frå 1730. Etter dette fekk Knut bruke 3 mællag. Dermed vart bae bruka på Kjemphol jamstore i tida framover. I 1734 gjorde dei ein freistnad på å få slutt med teigblandinga gjennom eit frivilleg jordskifte, men det gjekk ikkje. I staden vart dei samde om å bruke som dei hadde brukt.

Versonen

Ole Helgesen Drabløs frå Barbrogarden (f. ca. 1705, d. 1782) g. 1745 m. Marit Knutsdtr. Kjemphol (f. ca. 1712, d. 1800). Br. 1745-1784.

Bygsel brev frå Anne Harboe i 1745 på 3 mællag. Skiftet etter Ole

i 1782 synte ei brutto eige på, 65 rdl. Gjelden var 60 rdl. Eldste sonen, Knut Olsen, fekk bygselbrev på bruket alt i 1778, men han gifte seg med ei enkje i Knutgarden på Aurdal året etter og flytte dit. Bror hans tok over garden på Kjemphol. Det var

Helge Olsen Kjemphol (f. 1750, d. 1831) g. 1. g. 1784 m. Berte Larsdtr. Aursnes frå Olegarden (f. 1760, d. 1815), g. 2. g. 1816 m, enkje Helge Stenersdtr. Storstein (f. Habostad 1754, d. 1834). Br. 1784-1806. Bygselbrev i 1784 frå Claus Frimann på 3 mællag. Helge Olsen var lagrettemann. Bruket hans var i 1802 verdsett til 160 rdl. Årleg bygselavgift 1 rdl. 18 skl. Skifte etter Helge Olsen i 1832. Brutto eige 53 rdl. Gjeld 9 rdl.

Sonen

Jetmund Helgesen Kjemphol (f. 1787, d. 1817) g. 1809 m. Lydianne Jensdtr. Fauske (f. 1788, d. 1856). Br. 1806-1817. Bygselsetel frå Claus Frimann i 1806 på 2 pd. 6 mrk, Lydianne hadde stor medgift då, ho kom. I skiftet etter Jetmund i 1817 synte buet ei brutto eige på ca. 200 spd. og ein gjeld på 67 spd. Enkja etter Jetmund, Lydianne Jensdtr., gifte seg att 1817 m.

Knut Larsen Ringstad (f. 1789, d. 1843). Br. 1817-1844. Bygselbrev frå Claus Frimann i 1817 på 3 mællag. Knut var korporal, eller «privat underoffiser», og var med i felten i 1813.

I 1838 vart den gamle skylda på bruket, 2 pd. 6 mrk. rev. til ny skyld 2 dlr. 15 skl.

Skiftet etter Knut Larsen i 1844 synte ei brutto eige på 191 spd. og ein gjeld på 72 spd.

Sonen

Lars Peter Knutsen Kjemphol (f. 1824, d. 1866) g. 1845 m. Anna Karen Johnsdtr. Grebstad i Ellinggarden (f. 1827, d. 1912).

Br. 1844-1868.

Born: Knut f. 1847, g. m. Jensine Petersdtr. Aure på Aurebøen bnr. 7. Johan Ludv. f. 1850, g. 1875 m. Petrine M. Løset. Dei flytte til Borgund. Nils f. 1853, g. på bruket. Lydianne f. 1857, g. m. Jens Larsen Andestad i Rasmusgarden, Olave f. 1860, g. m. Hans Peter Hansen Fet i Pålgarden. Lars f. 1863, kjøpmann og gbr. i Tusvik.

Lars Peter fekk bygselsetel frå P. H. Frimann sitt bo i 1848. Kår til mor si. Eignedomsretten til garden gjekk no frå P. H. Frimann sitt bo over til Else C. Torming i 1848 for 202 spd. Ho var gift med lensmann Wiig som kom i gjeld til prokurator Sanne og selde Ingarden til han i 1853. I 1862 selde prokuratoren halve Ingarden til Gunder Eliassen Grebstad for 250 spd. Same året kjøpte Lars Petter Kjemphol

den andre halvparten for 250 spd., og fekk dermed skøyte på halve bruket. Ingarden hadde no ei skyld på 2 dlr. 15 skl. og i 1864 var bruket på 26 mål dyrka åker og eng, og 124 mål nat. england, Lars Peter døydde i 1866, og enkja gifte seg opp att i 1868 med *Martinus Ingebrigtsen Emmedal* (f. 1820, d. 1897). Br. 1869-1880. Han løyste kona sin halvpart av bruket med 350 spd. og kjøpte i 1869 også halvparten som Gunder Eliassen Grebstad åtte, for 450 spd. Han åtte dermed heile Ingarden. Buskap i 1875 var 1 hest, 1 unghest, 6 kyr, 3 ungfe, 9 sauer og 1 gris. Sånad: 7 t. havre og 4 t. poteter.

Martinus og kona fekk kår i 1880. Samstundes vart dei to husmannsplassane bnr. 4 og bnr. 5 skylddelte frå bruket.

Son til føremannen Lars Peter Knutsen tok så over bruket. Det var *Nils Larsen Kjempbol* (f. 1853, d. 1941) g. 1879 m. Johanne Jakobsdtr. Drabløs frå Karolusgarden (f. 1853, d. 1918). Br. 1880-1916.

Bora: Anna f. 1881, g. m. Tomas Gjævenes. Johanne Marie f. 1883, g. m. Karl Gjævenes. Marte f. ca. 1885, g. m. Ole Fiksdal. Lars Peter f. 1887, g. på bruket. Sivert Andreas f. 1888. Susanne f. 1890. Utvs. nr. 659. Nils Johan f. 1892, g. m. Johanne Olsdtr. Eidem i Tormodgarden. Martinus f. 1897, g. Skreddar, bur i Haugesund. Skøyte frå stykfaren for 2000 kroner og kår i 1880. Sonen

Lars Peter Nilsen Kjempbol (f. 1887, d. 1939) g. 1913 m. Inga Kristensdtr. Stavset frå Skodje (f. 1886). Br. 1916-1964.

Born: Nils f. 1916. Har teke over bruket. Kåre f. 1918, g. m. Aslaug Fauske frå Naustdal. Sjø Aure, bygsletomt under bnr. 2. Ingvald f. 1919.

Skøyte frå faren i 1916. Kår. Lars Peter bygde nytt stovehus. Han dreiv godt fram garden. Elles arbeidde han og som skomakar. Om vintrane dreiv han fiske. Lars Petter var mykje nytta som kjøkmeister i bryllaup. Sonen

Nils Larsen Kjempbol f. 1916. Tok over bruket i 1964. Har vølt på stovehusa.

DALEBØEN, bnr. 4.

Husmannsplass under Ingarden bnr. 3, fråskylddelt i 1880 med skyld 13 skl. ny skyld 1890 med 0,26 mark. Plassen vart truleg rudt i slutten av 1850-åra av

Ole Karl Olsen f. ca. 1826 i Sunnylvn, g. m. Siri Pedersdtr. f. i Sunnylvn ca. 1832. I 1865 vart plassen kalla Tufta, og foringa var då 1 ku og 2 sauer. Sånad 1 t. havre og 2 t. poteter.

Etter Ole Karl kom

Knut Olsen Fauske (kamben) (f. 1844, d. 1882) g. 1869 m. Johanne Marta Johnsdtr. frå Stordal (f. ca. 1837, d. 1910).

Br. 1871-1902.

Knut fekk festesetel av Martinus Ingebrigtsen i Ingarden i 1871 på ein plass som Ole Karl tidl. hadde brukt. Buskap i 1875: 1 ku og 3 geiter. Sånad ½ t, havre og 1 t. poteter.

Sonen

Ole Johan Knutsen Kjemphol (f. 1874, d. 1943) g. 1902 m. Petrine Pettersdtr. Eidem, Strandagarden (f. 1869, d. 1929).

Br. ca. 1902-1938.

Born: Oskar f. 1904. Utvs. nr. 661. Jenny f. 1905, g. 1925 m. Karl Olsvik, Borgund. Bertha f. 1907, g. på bruket. Thea f. 1910, g. m. Sverre L. Grebstad. Bnr. 1.

Ole Johan tok over plassen ca. 1902. Han sat først på bygsel, men løyste ut plassen i 1909 for 800 kroner av enkja etter Martinus Ingebrigtsen Kjemphol. Samstundes fekk Ole Johan rett til å gjerde inn eit lite stykke på sætra med tomt til sommarfjøs. I 1919 kjøpte Ole Johan også parsellen «Rabben» bnr. 8 på Kjemphol med skyld 4 øre. Han betalte Johan Petersen Aurdal og Lars Peter Nilsen Kjemphol 267 kroner for «Rabben» som så vart slegen saman med plassen Dalebøen. Ole Johan dyrka opp bruket sitt.

Versonen

Toralj H. Thorsen frå Ålesund f. 1905 g. 1946 m. Bertha Olsdtr. Kjemphol f. 1907. Br. frå 1938.

Skøyte frå 1938. Kår til Ole Knutsen. Ved sida av gardsdrifta arbeider Toralf Thorsen som målar.

NYMARKA, bnr. 5.

Husmannsplass under Ingarden bnr. 3 fråskylddelt i 1880 med skyld 13 øre.

Husmannsplassen vart rudt av

Olaf Thorsen Svärd frå Jemtland (f. 1841, d. 1901) g. 1869 m. Tomasine Petersdtr. Grebstad frå Bastiangarden (f. 1845).

Br. ca. 1878-1920,

Om Olaf Thorsen Svärd sjå Utvs. nr. 666.

Born: Cornelie f. 1869, Oluf f. 1876. Utvs. nr. 660. Petrine f. ca. 1871. Lars f. 1878. Anna f. 1881, Oluffa f. 1889.

Olaf Svärd kom til Sykk. i 1868 og arbeidde på teglverket på Aure. Budde i første tida på Grebstad. Var to gonger til USA. Flink smed. Sat tungt i det økonomisk. I 1911 vart plassen delt. Den eine parsellen, «Haugen» bnr. 9, skyld 6 øre, kjøpte Petter Knutsen Kirkebø på Haugset for 650 kroner av Knut Larsen Aure og Jens Larsen Andestad. Dei hadde på si side løyst ut denne plassen av Martinus Ingebrigtsen i 1880, for tils. 360 kroner. Petter Knutsen Kirkebø slo denne parsellen saman med bruket sitt på Haugsel, bnr. 2, men enkja Tomasine Svärd fekk rett til å ha huset sitt ståande på tufta.

Den andre halvparten av Nymarka, bnr. 5 som hadde att ei skyld på 7 øre, kjøpte Johannes Martinussen Kjemphol av Knut L. Aure og Jens L. Andestad for 650 kroner og slo det saman med Flåten, bnr. 2 Johannes la kår til Tomasine Svärd.

MYRA, bnr. 6.

Husmannsplass under Stølen bnr. 1, fraskyddelt i 1917 med skyld 0,32 mark.

Verson til Martinus Johannessen Kjemphol på Stølen fekk feste denne plassen i 1892. Det var

Petter Martinussen Jarnes (Gjerdet) (f. 1874, d. 1952) g. m. Anne Marie Martinusdtr. Kjemphol f. 1868.

Br. ca. 1892-ca. 1920.

Born: Martinus f. 1893. Utvs. nr. 663. Anna f. 1896, tok over bruket. Hilmar f. 1901. Utvs. nr. 662.

Petter og Anne Marie løyste ut plassen av Inger Berntsdtr. Aurdal i Tormodgarden. I 1903 reiste han til USA. Sjå Utvs. nr. 639. Son til Petter Martinussen tok over Myra. Det var

Martinus Pettersen Kjemphol f. 1893, g. l. g. m. Marie Petrine Severinsdtr. (f. 1894, d. 1946).

Br. ca. stutt tid frå 1920.

Born: Peter f. 1916. Utvs. nr. 658. Gerda f. 1918. Utvs. nr. 655. Arne f. 1920. Utvs. nr. 657. Nikoline f. 1923. Utvs. nr. 656. Melvin f. i USA.

Martinus flytte først til Aure (sjå Aure bnr. 39) og sidan til USA. Utvs. nr. 663 og 664.

Dotter til Anne og Petter Jarnes tok over plassen. Det var *Anna Pettersdtr. Kjemphol* (f. 1896, d. 1960).

Br, 1950-1961.

Skøyte fra mor si, Anne Marie Martinusdtr. i 1950 for 2000 kroner og kår. Anna var dårleg til fots i seinare år. Ho pakta bort plassen til Nils Berntsen Haugset (bnr. 7) og han slo fôret inn og køyrde det til Haugset.

Etter Anna kom

Noralf Nilsen Haugset (bnr, 7) (f. 1937) g. 1961 m. Hjørdis J. Jørgensen frå Fausa, Stranda (f. 1939).

Br. frå 1961.

Born: Terje f. 1961.

Noralf Haugset har gått landbruksskulen. Ved sida av arbeidet med plassen driv han lastebilkøyring. Han har også hatt sand som han leverer.

FAGERVOLL, bnr. 7 (Syverplassen).

Husmannsplass utskild frå Stølen bnr. 1 i 1917 med skyld 0,32 mark.

Første brukaren av plassen var

Sivert Jakobsen Kjemphol (f. 1825, d. 1903) g. m. Anne Pernille Eriksdtr. Ytterdal (f. 1828, d. 1906).

Br. frå 1850.

Born: Karen f. 1849, g. m. Sivert Larsen Strømme. Sjå Lyshol bnr. 4. Inger Anna f. 1851. Jakob f. 1854. Utvs. nr. 665. Tommasine f. 1857, g. på bruket. Bernt f. 1859, brukte først Nyborg på Aure, bnr. 20, flytte seinare til Nord-Noreg. Nikoline f. 1864, g. m. Ole Volland i Ålesund. Peter f. 1867, skomakar, gbr. på Viset. Berte Marie f. 1870, g. m. Nikolai Abelseth, Ålesund.

Sivert Kjemphol fekk bygsel på nokre markastykke av Stølen i 1850 frå far sin, Jakob Knutsen Kjemphol. Sivert sette opp stove og løe. Han fôra 2 kyr og 5 sauer i 1865 og sådde 1½ t, havre og 1 t. poteter. Mor til Anne Pernille, Berte Marie Rasmusdtr. Ytterdal f. Giskehaug 1806 flytte også til Kjemphol på sine gamle dagar og døydde her i 1898.

Versonen

Sivert Jakobsen Morstøl frå Volda, d. 1916 då 56 år gml., g. m. Tommasine Sivertsdtr. Kjemphol f. 1857.

Born: Anna g. på bruket. Tonni g. til Ørskog.

Sivert og Tommasine budde først ei tid i Ålesund, bygsla så nokre år denne plassen på Kjemphol. Sivert dreiv mykje som fiskar attåt. Etter at han var død, sat enkja med plassen til ca. 1922. Då tok versionen over. Det var

Paul P Lindset g. m. Anna Sivertsdr. Morstøl.

Br. ca. 1922-1926.

Dei bygsla plassen ca. 1922, men kjøpte i 1926 av ervingane etter brørne Petter Nilsen Aurdal og Bernt Nilsen Haugset for 3.500 kroner. Paul Lindset var skreddar ved sida av å drive plassen. Same året som han vart sjølveigar, flytte han og kona saman med vermora til Ørskog, og selde plassen til

Karl Karollussen Eidem frå Berget bnr. 4 (f. 1894) g. 1. g. 1927 m. Ingeborg Larsdr. Møll (f. 1897, d. 1947), g. 2. g. 1950 m. Karoline (Kalla) Pettersdr. Lyshol (f. 1908). Sjå Grebstad bnr. 19.

Br. 1926-1966.

Born i første ektesk.: Konrad f. 1927, g. på bruket. Lina f. 1931, g. til Trøndelag.

Skøyte frå Paul Lindset i 1926 for 7000 kroner. Kår til Karl sine foreldre, Karolus Ellingsen og Marie Karlsdr. Eidem, Karl som var fødd blind, gjekk Dalen blindeskule i unge år og lærde seg til snikkar. Han var svært musikalsk, og på blindeskulen fekk han også høve til å lære notar og spele fele. Ved sida av gardsarbeidet og snikkararbeidet har Karl Eidem sett særlege merke etter seg som dugande spelemann. Han har vore ein verdig arvtakar etter dei gamle spelemennene i bygda og bore tradisjonen kring folkemusikken vidare. Han har også komponert mange slåttar sjølv, m.a. dei kjende springdansane «Gamlebruna» og «Stølsledet».

Son til Karl

Konrad Karlsen Eidem f. 1927, g. 1948 m. Svanhild Ask frå Askvoll f. 1928.

Born: Inger f. 1948. Knut f. 1949. Sven f. 1953,

Konrad Eidem tok over plassen i 1967. Han har bygt nytt hus, bnr. 14.

FREDLY. bnr. 10.

Utsk. frå Myren bnr. 6 i 1928, skyld 1 øre. Gavebrev frå Martinus P. Kjemphol til ymse slektningar same året. Sommarbustad som seinare erflytt.

GAMLE HUSMANNSPLASSAR PÅ KJEMPHOL

Den første ein høyrer om som husmann på Kjemphol, er

Jon Larsen Kjemphol, nemnd 1666, då 40 år gamal. Han hadde sonen Lars, f. ca. 1664.

I 1701 er det nemnt ein husmann

Knut Knutsen Kjemphol, då 40 år gamal, med ein liten plass. I 1705 var Knut den einaste husmannen i skipreiet som makta i betale skatten sin. Året etter, i 1706, er han mellom dei som skriv under på klagebrevet til amtmann Nobel over dei harde skattane som husmennene vart kravde for. «Thi de fleste av oss eier hverken huus eller boeskab, langt mindre levendis creature.» Dei lever meir av folks medlidande hjelp enn det del sjølve på nokon måte kunne skaffe seg gjennom si næring, heitet det m.a. i klageskrivet. Same hausten døydde Knut i «slet tilstand».

Det er truleg son hans som fylgjer på plassen, nemleg

Lars Knutsen Kjemphol g. m. Kari Nilsdtr. (f. ca. 1686, d. 1758).

Lars og Kari skreiv seg for Myren i 1720-åra, så plassen har truleg hatt namnet Myra.

I prøvematrikkelen frå 1724 heiter det at husmannsplassen vart taksert til 6 mrk, i skyld. Foringa var 1 ku. Sånaden 1 skp. havre, med avling 1 t. Lars hadde mange born, men fleire av dei døydde i ung alder. Mellom dei som levde opp, var visstnok Nils Larsen Kjemphol f. ca. 1703, g. til Nilsgarden på Aurdal i 1742.

Det er ikkje nemnt kva tid Lars døyr, men i 1757 døyr det ein husmann Lars Salmundsen Kjemphol, 98 år gamal. Om dette kan vere ei feilskriving for Lars Knutsen, eller det kan vere ein annan husmann som har budd på Kjemphol er uvisst. Elles er det ikkje nemnt andre husmenn på garden før ut i 1840-åra.

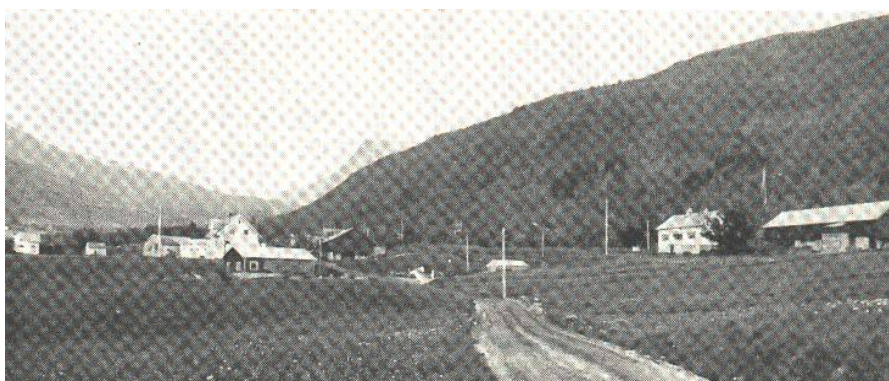
Haugset, gnr. 13 [\(Innholdsliste\)](#)

I dagleg tale vert garden kalla Høkset. Namnet har vore skrive Hogsetter i 1603, Hougsetter i 1606, Hogsett i 1616, Hougssett i 1617, Haugset i 1626, Hougsett i 1666, Hofset og Hougset i 1723. Garden ligg på sørsida av Storelva eller Aureelva som kjem frå Andestadvatnet og renn ut i fjorden ved Aure. Haugset grensar i sør over Fagrefjellet og Middagsnakken mot Grebstad si utmark, i vest mot Aure ved Breiskargrova (Skifta), i nord mot gardane Grebstad og Eidem og i aust mot Kjemphol. Det går veg frå Eimsreiten over Gamlebrua til Haugset og vidare på sørsida av Storelva til Aure. Vegstykket frå Gamlebrua til Pålgarden på Haugset vart teke opp i det offentlege vegnettet i 1906.

Haugset høyrde til Aurdal skulekrins til 1965 då krinsen vart lagd til Aure. Men minsteklassene går framleis til skulehuset på Eidem.

Garden er ikkje nemnd i tiendepennmnglista frå 1520, og det er mogeleg at Haugset har lege øyde ei tid etter Svartedauden. Ei gamal segn som knyter seg til garden, fortel at det finst ein skatt i Kambura nedafor Fagrefjellet. Den som kjem til Kambura julaftan, skal finne skatten. Framleis lever det att folk som kan minnast at ein og annan av karane på Haugset verkeleg var på skattejakt til Kambura julekvelden. Peder Fylling fortel om ein stortjuv, Kitil Hogseth i Sykkylven. Han skulle ha levt først på 1600-talet. Men det kan knapt vere han som har gøymt skatten i Kambura, for etter tradisjonen grov Kitil pengane sine ned i ei urd i Sundsbakken tett nordafor Dragesund, og her fann gardmannen Paul Guttormsen Skodjevåg i 1732 «et betydelig fund av sølvmynter». Paul Olsen Abelseth fekk som grunneigar 3 skjepper og den største kjelen med desse sylvpengane som kom han til nytte då han kjøpte jordegods, m.a. Lade og Velle i 1737.

På Haugset var det to bruk først på 1600-talet. Dei fekk seinare namna Reitebruket og Åmundbruket. I 1629 er bruket som seinare vert kalla Pålbruket, nemnt for første gang i skattelistene. Frå denne tid har det vore tre hovedbolk på Haugset. Første husmannsplassen

Haugset. Frå venstre: Reitetunet, Pålturnet og Åmundtunet.

dukka opp i 1790-åra. Dei eldste plassane er Bøen bnr. 4 (Fremstebøen i 1802) og Bøen bnr. 6 (Haugsetbakken i 1802).

Innmarka var småbytt til 1891 då det var jordskifte. Før jordskiftet var teigane så små at det var vanskeleg for folket å finne att rette høysåtene sine i slåttene, vert det fortalt. Slåttene vart mykje av eit jag. Den som var først ute, fekk graset med seg, men måtte gjerne køyre og gå over andre sine teigar. Del som då kom sist, fann sitt både nedtrakka og skjemt. Etter jordskiftet gjekk m.a. Storteigen til Reitebruket, Øvstegjerda til Åmundbruket, og Skifta som låg heim mot Aurebyttet, fekk Pålbruket. Plassane på garden vart liggjande der dei var med unntak frå Bøen bnr. 4. Denne plassen låg opphavleg eit stykke nord for der Reitestova no står, og vart flytt lenger nordover til utmarka, eller raskemarka, som folk sa,

Storparten av gamleåkrane låg nedafor Pålstova og fall inn under Pålbruket etter jordskiftet. Her var Grønedekkja, «Ondelendå», og lengst nede Løkebakkane. Skigardsbakken nedover mot elva nord for Åmundhusa og Skarpehjellen lenger heime på lag der Jarle Aure har bygt, gjekk til Åmundfolket som også fekk Litlehaugen. Reitebruket fekk Smiåkeren som var nord for Reiteløa.

Tust og skeidd var i bruk til 1860-åra då Ole Andersen Øvrebust i Reitegarden tinga to truskemaskinar, den eine til seg sjølv, den andre til Lars Petter Andreassen i Pål garden. Haugsetkarane demde då opp Breiskargrova, veitte vatnet fram gjennom Storteigane og førde det sidan i trerenner ned mot vasshjula som vart oppsette ved løene. Pålfolket og Reitefolket nytta same vatnet, men Åmundbruket måtte ta ned vatnet lenger nord. I 1917 kjøpte haugsetkarane nytt truskeverk saman med oppsitjarar på Kjemphol og Aurdal, og den elektriske motoren vart no teken i bruk som drivkraft.

Kvernhusa stod ved Storelva ned mot Aurebyttet. I 1724 var det to små kvernar på garden, i 1770 og 1790 var det nemnt berre ei, men seinare har det vore to. Amundbruket og Reitebruket hadde kvern i lag. Kvernhuset til Pålbruket stod ved sida. Kvernane var i bruk til ca. 1919 då Sykkylven Aksjemylne kom i verksemd. (Aure bnr. 54).

Hovudbruka på Haugset hadde utslåttar i Tegane som ligg ovafor Åmundgarden og Pål garden, og dessutan i Sagebakkane med Laskjer - øya ved Storelva, som her må ha vore grenseskil mot Grebstad i gamal tid. Tegane er no kulturbeite, og Sagebakkane er tilplanta med gran.

Utmarka med heimehamn for buskapen og skogteigar ligg sør for garden fram over Fagref jellet og grensar i vest mot Auremarka. I aust støyter hamna mot Kjemphol si utmark, og då her ikkje har vore gard mellom hamnegangane, har buskapane frå dei to gardane beitt omkvarandre. Hamna vart rekna for å vere tolleg god, men i seinare år fekk det vekse til så mykje krattskog at beitet vart mindre bra. Haugset hadde gildt med bjerk i skogteigane sine, men teigane var for det meste svært småbytte. Ovafor Storteigane hadde garden ein ihopeskog. Under krigen 1940-1945 fekk Devolds Fabrikker i Langevåg kjøpe denne skogen til uthogging, og fabrikkken sende fleire av arbeidarane sine til Haugset for å sage ved til brensel.

I eldre tid var det fast regel kvar vår føre slåttan at folket var i skogen og hogg lauv som dei kjørva og turka til sauefor, og dessutan var dei i Haugsetmyrane og spadde torv til brensel. Kvart bruk hadde torvløe.

I 1949 var det jordskifte på heimeutmarka som då vart utlagd til eigedorns grunn. Dei tre hovudbruka fekk då teigane sine til bytes med innmarka, slik at i dag er kvart bruk i eitt stykke. Småbruka på Haugset fekk kvar sin teig mot Kjempholbyttet under Liene.

Sætrehamna si hadde Haugset i Sunndalen saman med Kjemphol og Grebstad. Haugsetdyra beitte då mykje i Baklia og utover Heiane. I 1860 var det på tale med utskifting av hamna, men jordskifteskynet fann at «sætremarken ikke fortiden bør udskiftes». I 1891 vart det jordskifte over Haugset, Grebstad og Kjemphol si sætremark. Haugset og Kjemphol kom då til Nedsætra med beite innover mot Melset-vatnet, med Aurdalssætra på nordsida.

Gamletunet på Haugset låg på lag der Pålhusa og Åmundhusa no står. Frå løene gjekk det geil til utmarka ovafor. Reitebruket flytte ut til Bøen lenger sør, først løa i 1903, og sidan stova i 1916.

Næringsgrunnlaget på Haugset har vore det same som for dei andre

gardane i grenda. Jorda og bufeet har vore det viktigaste. Gardane har vore etter måten lettbrukte, men der er i minste laget med sol, og det vert sagt at der er frostlendt for kornet. Likevel har dei hatt mykje korn på Haugset. Under verdskrigen 1914-1918 var det ikkje uvanleg at dei avla 60 tunner havre på einskilde bruk. Etter jordskiftet i 1949 har særleg dei tre hovudbruka fått innlagt mykje dyrkingsjord, og med moderne reiskapar som bulldozar og gravemaskinar har bruka no gode vilkår for å auke vidda på dyrka mark til det doble.

I seinare år har det vore teke ut ein god del sand på garden, særleg på Pålbruket. Elles var det nokre år ein større minkgard på Haugset, og somme driv med slaktegriser. Mange har også arbeid i industrien i bygda.

MATRIKKELGARDEN HAUGSET

vart på 1600-talet rekna i skatteklasse med halvegardar. Skylda var i 1626 på 2½ våger fisk, men garden skatta år om anna av 3 våger. Landkommisjonen i 1661 sette skylda til 3 våger fisk, og slik heldt ho seg uendra fram til 1838, då det vart ny skyld med 5 dlr. 4 ort 12 skl. rev. 1890 til 10,38 skyldmark.

Leidangen var først på 1600-talet 1 geitskinn, 1 kalvskinn, auka i 1660-åra til 1 geitskinn, 2 kalvskinn. I 1680 var leidangen 1 geitskinn, 3 kalvskinn, og i 1705 1 ort 16 skl. Tienda var i 1666 på 3 t. havre og 1 pd. 6 mrk. ost. I 1717 på 3 t. havre, 3 skp. bygg og 1 pd. ost eller 2 mrk, 13 skl.

EIGARAR

Haugset var adelsgods i 1626 (Rosenkrantzgods), og hadde same eigarar som t.d. Kjemphol fram i 1700-åra. Frimannsfamilien som då åtte Haugset, tok etter kvart til å skifte jordegodset sitt mellom ervingane. Haugset gjekk over til seljepresten Claus Frimann si dotter, Anne Margrethe, g. m. prost Lars Widding i Nannestad. Anne Margrethe døydde i 1775, og på auksjon etter henne i 1780/81, kom dei tre bruka på Haugset over på nye hender. Reitebruket, bnr. 1, kjøpte Lage Olsen Hjelle i 1780. Størker Larsen Eidem var heimelsmannen hans og møtte på auksjonen. Åmundgarden, bnr. 3, kjøpte Størker Larsen Eidem i 1781, Same året, 1781, kjøpte Paul Olsen Haugset ut Pål garden for 72 rdl. Sjå vidare om eigarane under dei einskilde bruk.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN

1626: Då 2 mann. Sår 6 t. korn.

1658: 3 mann som skattar av tils. 3 hestar, 26 kyr, 16 geiter, 18 sauer og 2 oksar.

1666: 3 mann. Sår 12 t. Avlar 30 t. Kan fø 36 naut og 3 hestar. Brennefang.

1717: 3 mann. Sår 9 t. havre og ½ t. bygg. Avlar 30 t. havre og 4 t. bygg. Fôrar 27 naut og 3 hestar.

1724: 3 mann. Brenneved, og 1 sæter 1 fjerding frå, garden, som ligg ½ mil frå sjøen. Noko tungdriven. Viss for havre. Sår 12 t. havre, avlar 20 t.

1791: 1 kvern.

1802: 5 brukarar. «På. denne gård er tvende små Pladser, nemlig Haugsetbakke og Fremsteboe.» Til garden er turvande brennefang, og sommarbeite til krøtera i utmarka. Kornavlinga er stundom utsett for frost og grønnår.

1845: Sår ½ t, blandkorn, ca. 9 t. havre og 6 t. poteter. Fôrar 3 hestar, 21 kyr, 36 sauer, 6 geiter og 3 svin. På. Haugset er det 2 husmenn med jord (Åmundbruket og Pålbruket kvar sin.)

1864: Hamnegangen er nokolunde, «men mindre bekvemt beliggende.»

Brenneved til husbruk. Litt bjerk til sals. Garden ligg mindre lagleg til for samferdsla, men er lettbrukt. Frostlendt.

1875: Fôrar 3 hestar, 1 unghest, 30 kyr, 7 ungfe, 49 sauer, 13 geiter, 3 svin og 3 oksar. Sår 5 t. bl.korn, 21½ f. havre og 19 t. poteter.

REITEN, bnr. 1.

Lars Iversen nemnd første gong i 1609, og br. til ca. 1640. Han driv nokre år bruket saman med sonen (?)

Ole Larsen (f. ca. 1600). Br. ca. 1640-ca. 1668. I 1658 skattar han av 1 hest, 7 kyr, 6 geiter, 4 sauer og 1 okse. Bruket er i 1666 på 4 mællag, og han driv det då saman med

Ole Kollbeinsen som etter kvart tar over det heile og brukar til ca. 1696.

Etter Ole kjem

Paul Olsen f. ca. 1670. Br. ca. 1696-1734. (?) I ei ekstraskatteliste frå 1711 er det «Povel Olsens qjuinde» som står for garden. Ho har då ein dreng på bruket som ho betalar 3 rdl. i løn, og ei jente med ei årsløn på 1½ rdl. Det kan sjå ut som om Paul Olsen er komen

bort, men i 1717 er det atter ein Paul på bruket. Sameleis er det nemnd ein Paul Haugset som forlovar 25/1. 1722. Paul er og nemnd i ei tiendeliste frå 1724. Då er det ein Johannes som er dreng på bruket. Endeleg er Paul nemnd i 1732.

Etter Paul kjem

Ole Olsen Velle (f. ca. 1709, d. 1749) g. 1. g. 1734 m. Inger Larsdtr. Tjønes (f. ca. 1712, d. på barsel saman med dottera Inger i 1744), g. 2. g. 1745 m. Ingeborg Helgesdtr. Drabløs (f. ca. 1708, d. 1746), g. 3. g. 1747 m. Anna Sjursdtr. Sandvik (f. 1721, d. 1781). Br. 1734-1749. Bygselbrev frå Søren Madsen i 1734 på 1 våg fiskel. Skifte etter Ole Olsen i 1749. Brutto eige 86 rdl. Gjeld 63 rdl.

Enkja Anna Sjursdtr. gifte seg opp att i 1750 med

Lars Pedersen Hjortdal (d. 1769, 47½ år gml.) Han var soldat. Bygselbrev på 1 våg i 1749 frå Søren Madsen. Nemnd som lagrettemann i 1767. Han kjem i gjeld og pantset lausøyre og buskap i 1767 til Ole Honningdal. Då Lars døydde i 1769, var buet fallitt. Enkja sat med bruket nokre år til sonen tok over.

Ole Larsen Haugset (f. 1751, d. 1807) g. 1773 m. Kari Olsdtr. som var oppgitt å vere 70 år i 1801, men 60 år då ho døydde i 1810. Ole sat med heile bruket frå 1775 til 1792, sidan halve bruket til 1804.

Han fekk bygselbrev i 1775 frå Anne Margrethe Clausdtr. Frimann som var g. m. soknepresten i Nannestad, Lars Widding. I 1780 fekk dette bruket ny eigar då Lage Olsen Hjelle (gjerde) kjøpte det på auksjon for 74 rdl. Sønene til Lage, Lars og Mads, ervde kvar sin halvpart av garden i 1788, kvar del verdsett til 37 rdl. Bruket vart no delt, slik at Ole Larsen Haugset heldt fram på den halvparten som Lars Lagesen åtte. Ole sådde ved denne tid årleg 1½ t. havre og ½ t. bl. korn, og fôra 1 hest, 4 storfe og 8 småfe. Den andre halvparten som Mads Lagesen åtte, vart bygsla av Ole Larsen sin bror

Peder Larsen Haugset (f. 1753, d. 1804) g. 1788 m. Oline Knutsdtr. Ho vert i 1801 kalla Oline Nilsdtr., og i 1804 og då ho døydde i 1813, 67 år gamal, vart ho kalla Oline Kollbeinsdtr. Ho skulle vere frå Kvistad. Peder Larsen fekk bygselsetel i 1792, og sat med halve bruket til han døydde. Buet hans var fallitt. Mads Lagesen hadde i 1799 selt denne halvparten til Klaus Klaussen Skarbø og i 1804 bygsla han denne delen av bruket til

Ole Nilsen Haugset frå Amundgarden (f. 1766, d. 1848) g. 1805 m. Guri Olsdtr. Haugset (f. 1773, d. 1838). Guri var dotter til Ole Larsen Haugset som hadde hatt den andre halvparten i bruket og som Lars Lagesen åtte. Ole Larsen gav frå seg bygselen til versonen Ole

Nilsen i 1805, og dermed sat Ole Nilsen med heile bruket på bygsel til 1833. I skiftet etter Guri i 1838 var buet fallitt. Ein son Guri hadde med Ole Torbjørnsen Grebstad (Sjå Haugset bnr. 5) før ho vart gift, tok over bruket. Det var

Lars Torbjørn Olsen Haugset (f. 1793, d. 1865) g. 1835 m. *Marte Eline Gundersdtr. Vik* (f. 1803, d. 1871). Lars hadde visstnok heile bruket, kanskje saman med stykfaren dei første åra, frå 1833 til ca. 1843, sidan halvparten til 1862. Han hadde bygselbrev berre på halve bruket, d.v.s. på den halvparten som *Lars Lagesen Hjellegjerde* åtte. Det var i 1833 kome over i broren *Mads Lagesen Flem* si eige, og det er *Mads* som skriv ut bygslebrevet til *Lars Torbjørn* på 1 pd. 12 mrk. i 1833. *Mads* kjem i gjeld til kjøpmann *M. B. Rønneberg*, og *Jetmund Glomset* får auksjonsskøyte på denne halvparten i 1840 for 52 spd. *Jetmund* sel same dag til bygslaren *Lars Olsen* for 59 spd., og dermed eig *Lars* halve bruket. Den andre halvparten får ein ny brukar i desse åra. Det er

Ole Andersen Øvrebust frå *Stordal* (f. ca. 1815, d. 1894) g. m. *Inger Gurine Ebbesdtr. Vad* frå *Stordal* (f. ca. 1811, d. 1872). Br. halve bruket frå ca. 1843 til 1862, sidan heile bruket til ca. 1872. Det var *Inger Gurine Ebbesdtr.* som hadde ervt denne halvparten etter mor si, *Siri Klausdtr. Vad*, dotter til *Klaus Klaussen Skarbø*. *Ole Andersen* og *Inger Ebbesdtr.* kom til *Sykkylven* ca. 1843 og tok over arven. I 1862 kjøpte *Ole Andersen* den andre halvparten som *Lars Olsen Haugset* hadde brukt og ått. *Ole* betalte 95 spd. for denne delen, og sat no som eigar og brukar av heile *Reitebruket*. I 1865 var bruket på 22 mål åker og dyrka eng, og 107 mål naturleg england. Dei avla årleg ca. 20 t. bl.korn, 20 t. havre og 23 t. poteter, og buskapen var 1 hest, 7 storfe og 18 småfe.

Versionen

Bernt Nilsen Aurdal frå *Tormodgarden* (f. 1848, d. 1923) g. 1872 m. *Anne Eline Tomasine Olsdtr. Haugset* (f. 1850, d. 1917).

Br. ca. 1872-1915.

Born: *Inger* f. 1875, g. m. *Bernt Blindheim* i *Erikgarden* bnr. 4. *Nikoline* f. 1876, g. m. *O. B. Nilsen* på *Blindheim*, bnr. 8. *Olivie* f. 1879. *Sjuk*, *Severine* f. 1881. *Utv.* nr. 512. *Ole Andreas* f. 1884, *Utv.* nr. 515. *Berte Oline* f. 1887, g. på bruket.

Bernt Nilsen tok namnet *Haugset* og var kjend felespelar i distriktet i si tid. Han var notekunnig, og fekk mange premiar på felekappleikar. I unge år arb. han som tømmermann saman med brørne sine m.a. i *Skjåk* og *Lom*. Var også ei tid kommunekasserar. Han bygde

ny løe i 1903 på nye tufter, sette også opp nytt stabbur, og bygde på det gamle våningshuset med ei stovelengd. Hakkebraut t.d. attelega nedafor løa, 11 mål, og dyrka elles garden. Bernt bleiv i Storfjorden bortafor Heggebakk i 1923 saman med fire andre, m.a. versonen som hadde teke over bruket, nemleg

Johannes Johannessen Kjemphol frå Fløten bnr. 2 (f. 1881, d. 1923) g. 1915 m. Berte Berntsdtr. Haugset (f. 1887). Br. 1915-1927. Johannes reiste til USA i 1902. Utvs. nr. 654. Tok over Reitebruket på Haugset etter verfare i 1915, bygde nytt stovehus i 1916 og m.a. nytt truskeverk. Johannes bleiv i Storfjorden i 1923. Sjå føregåande brukar og Fløten bnr. 2 på Kjemphol. Enkja etter Johannes, Berte Berntsdtr. dreiv bruket til 1927 då ho gifte seg opp att med

Nils Ludviksen Brunstad frå Klausgarden (f. 1891, d. 1970). Br. 1927-ca. 1951. Nils har vore to gonger i USA. Utvs. nr. 238. Har lagt ned mykje arbeid på bruket, snudd om gamal voll, teke opp mykje veiter, grøfta ut m.a. Dalen der det var berre sekkedike med botnlaus leir under. Vølt fjøs og stovehus.

Born: Bernt Johannes f. 1928, g. på bruket. Liv f. 1932, g. 1960 m. Jan Heimstad frå Sørreisa. Pølsemakar, styrar av minkfarm på Haugset.

Son. til Nils og Berte

Bernt Nilsen Brunstad f. 1928, g. 1962 m. Nelly Gunnardtr. Klokke (f. Kviebakk, Vanylven, 1929). Ho var enkje etter Karsten Klokke (f. 1926, d. 1959) og dei hadde borna Oddvar f. 1953 og Nils f. 1958.

Bernt og Nelly sine born: Bjørg f. 1963, Inger f. 1969.

Bernt Brunstad fekk skøyte på bruket i 1957, men han hadde då alt i fleire år hjelpt far sin med gardsdrifta. Landbruksskule. Dyrka mykje jord, m.a. Myrane, ca. 14 mål. Planta ut storparten av utmarka med gran. Interessert i storfeal. Medelytinga til buskapen hans i 1964 var på 242 kg. mj.f. Beste kua hadde 7088 kg. mjølk med 5 % feitt. Bernt Brunstad bygde ny løe i 1965, bygde om og moderniserte stovehuset i 1962. Han har teke ut og selt ein del sand frå Sagebakkane. Driv elles med griseavl. Formann i Sykkylven Bondelag.

BØ-PLASSEN

Husmannsplass under Reiten bnr. 1. Bø-plassen låg nord for Reitestova ned mot Myrane. Første brukaren ein kjenner her, var

Ole Amundsen Haugset frå Åmundgarden (f. 1813, d. 1886) g. 1. g. 1841 m. Andrine Knutsdtr. Hjortdal frå Pegarden (f. 1812, d.

1864), g. 2. g. 1865 m. Oline Olsdtr. Trandal frå Hjørundfjord f. ca. 1822. Ho reiste attende til Trandal etter at mannen var død, og døydde der.

Ole Amundsen må ha rudt denne plassen i 1840-åra. I 1865 fôra han 1 ku, 3 sauer og 4 geiter, og sådde 1 t. bl.korn, og 1 t. poteter. I 1875 var buskapen komen opp i 2 kyr.

Andrine Knutsdtr. Hjortdal var syster til den kjende felespelaren Lars Petter Knutsen Hjortdal (Gamle-Hjortdalen). Andrine og Ole Amundsen hadde ein son som heitte Knut, f. 1840, g. 1861 m. Bergitte Tomasine Jetmundsdr. Strømme og flytte til Remeplassen på Lade. Det var den kjende spelemannen Reme-Knut som hadde sonen Ole f. 1861, også kjend spelemann (Reme-Ole). Etter tradisjonen var Ole Amundsen Haugset «litt av ein skodespelar.» Bø-plassen på Haugset vart nedlagd i 1890-åra og fall inn under Reitebruket att.

HAUGEN, bnr. 2.

Utskild 1879 frå dei tre hovudbruka på Haugset, bnr. 1, 3 og 5, med skyld 6 skl., rev. 1890 til 0,09 skyldmark.

Første brukaren var truleg

Petter Johannes Tomassen Aurdal f. 1856, g. m. Pauline Andreasdtr. frå Ytterøya, Trøndelag, f. ca. 1855.

Born: Antonie Olivia f. 1877 i Trondheim. Anne Marie f. 1884. Tomas Sigvart f. 1886. Utvs. nr. 526.

Det var far til Petter Johannes, Tomas Pedersen Aurdal i Fjordegarden, som i 1879 kjøpte denne plassen for 560 kroner av dei tre jordmennene på Haugset, Lars P. A. Haugset, Johan Halkildsen og Bernt Nilsen. Kva tid Petter Johannes kom til plassen, er noko uvisst. Han hadde gått underoffiserskulen i Trondheim, var skreppekar ei tid og dreiv og som skreddar. Til Haugen kom han truleg i 1880-åra, og fekk skøyte på plassen, også kalla Myra, i 1900 for 1000 kroner. Han var visst den første i Sykkylven som tok til med meieriverksemd. Det var i Pihlkjellaren på Aure. I 1887 bygde han eit sommarmeieri ved Nedsæterbrua for å ta mot mjølka frå sætrane til Eidem, Aure, Grebstad, Kjemphol og Haugset. Verksemda i Pihlkjellaren vart slutt i 1893 då Petter Johannes reiste til Natal, Utvs. nr. 527. Før han for, selde han separatoren til oppsitjarane på Klokke, og synte dei korleis dei skulle stille maskineriet. Om kula hengde seg fast, «gi et lidet stød, dog forsiktig,» sa Petter Tomassen. Han var heime på plassen att ca. 1900, men ca. 1901 reiste han att aleine, og ingen veit kvar

det vart av han, På plassen hadde han pantegjeld, og plassen vart i 1905 seld på auksjon til

Petter Knutsen Kirkebø frå Stordal (f. 1869, d. 1944) g. m. Johanne Karoline Knutsdtr. Lyshol frå Fjordegarden (f. 1874) Br. 1905-1945.

Petter Knutsen hadde hatt Fjordegarden på Lyshol (Sjå gnr. 9 bnr. 3 og Uts. nr. 730) før han i 1905 kom til Haugset og kjøpte denne plassen Haugen på auksjon for 1750 kroner. I 1911 kjøpte Petter om lag halvparten av plassen Nymarka på Kjemphol (bnr. 5), også. kalla Olafsplassen, for 650 kroner av Knut Larsen Aure og Jens Larsen Andestad. Enkja som sat på denne plassen, skulle ha i årleg kår ½ t. poteter av Petter, med rett for stova hennar til å bli ståande. Denne plasseparten på Kjemphol fekk ei skyld på. 6 øre, og parten vart slegen saman med Petter Knutsen sin plass på Haugset som no fekk ei samla skyld på 0,15 mark.

Sonen

Knut Pettersen Kirkebø (f. på Lyshol 1901, d. 1967) g. 1934 m. Inga Hansdtr. Haugen (Hesthaugen) frå Norddal f. 1904.

Br. 1945-1964.

Born: Petter Johan f. 1935, g. på bruket. Turhild f. 1940, student, g. m. ingeniør Gudmund Tokvam, Årdal.

Knut Kirkebø var i USA frå 1923 til 1928. Uts. nr. 731. Han brukte først halve bruket frå 1934, men i 1945 fekk han skøyte og tok over det heile. Fødde 3-4 kyr, eit par ungdyr, 3 sauer og 1 hest. For å skaffe nok for til buskapen, måtte han slå mykje i utmarkene. Han vølte og bygde på stovehuset. Elles dreiv han litt med trearbeid, og var også ei tid på fabrikk.

Sonen

Petter Johan Knutsen Kirkebø f. 1935, g. 1960 m. Palma Pettersdtr. Stavseth frå Borgund f. 1933-

Br. frå 1964.

Born: Irene Bente f. 1963. Tove Petra f. 1965. Knut Ove f. 1967.

På bruket fôra dei i 1969 ca. 20 sauer. Elles arbeider Petter Kirkebø på fabrikk. Han bygde på stovehuset og moderniserte det i 1960.

ÅMUNDGARDEN, bnr. 3.

Nils, bnr. 15. .-ca. 1625. Han betalar tiend i 1616 med 1 mæle 3 f j. korn som er på lag det doble av det mannen på grannegarden legg.

Lars Nilsen, nemnd i 1626. Brukar til ca. 1633.

Ole Pedersen Haugset var 53 år i 1666. Br. ca. 1633-ca. 1675. Han betalar kvegskatt i 1658 av 1 hest, 9 kyr, 4 geiter og 2 sauer. Ole hadde broren Jørgen Pedersen. Dei hadde noko jordeigedom i Honningdal og Honningdalsnes, men selde dette i 1650-åra. I Ole Pedersen si brukstid var alle tre bruka på Haugset jamstore. Dei siste åra dreiv Ole saman med

Ingebrigt Paulsen Haugset, nemnd første gang i skattelistene frå 1675, og brukar til ca. 1692. Han var gift med ei Marit Knutsdtr. Stykfar hennar heitte i 1697 Peder Jetmundsen Aure, (Bnr. 12) Då Ingebrigt døyddde ca. 1692, gifte Marit seg opp att med

Jørgen Andersen, frå Løvoll. Br. ca. 1692-1697. Jørgen hadde brørne Ole på Løvoll, Peder på Grebstad, Ingeborg Andersdtr. Vik og Ole Andersen Klokk. Det var skifte etter Jørgen og Marit i 1697. Brutto eige 60 rdl. Gjelden var 24 rdl.

Etter Jørgen kom

Knut Jakobsen (f. ca. 1650, d. 1723). Br. ca. 1697-ca. 1716. Frå 1716 vart bruket truleg delt ei tid då son til nest føregåande brukar fekk bygselbrev på 2 mællag. Det var

Ole Ingebrigtsen Haugset (f. ca. 1686, d. 1720). Men Ole må ha hatt gardparten berre ei stutt tid. Han døyddde i 1720, og vart då nemnd som husmann. Etter han gjekk heile bruket over til

Jan Tomassen Riksheim (f. ca. 1678, d. 1744) g. 1721 m. Guri Nilsdtr. Haugset (f. ca. 1673, d. 1755). Jan var komen til Haugset alt i 1717, og brukte 1 våg til 1743. Han døyddde året etter som fattig mann.

Etter Jan kom

Hover Olsen (f. ca. 1677, d. 1747) g. m. Ragnhild Ellingsdtr. (f. ca. 1706, d. 1765). Bygselbrev på 1 våg i 1743 frå Anne Harboe i Selje. Hover hadde 5 Born då han døyddde. Skifte i 1748. Brutto eige 80 rdl. Gjeld 36 rdl. Enkja Ragnhild gifte seg året etter opp att med

Nils Paulsen Øvre Indre-Skodje (f. ca. 1719, d. 1789) gift att ca. 1766 m. Eli Olsdtr. Bygselsetel frå Anne Harboe på 1 våg i 1748, og br. til 1783. Skiftebuet hans synte ei brutto eige på 18 rdl. og ein gjeld på 20 rdl.

Etter Nils kom

Styrker Larsen Eidem frå Sersjantgarden (f. ca. 1753, d. 1804) g. 1781 m. Berte Torbjørnsdtr. truleg frå Grebstad (f. ca. 1753, d. 1845). Br. 1781-1805. Styrker kjøpte garden på auksjon i 1781 for 72 rdl. og vart dermed sjølveigar. Han la kår til Nils Paulsen. Styrker var lagrettemann i 1797.

Men i 1795 kom han i pantegjeld til Bernt Olsen Erstad og etter kvart fleire, og då Styrker døydde i 1804, var buet hans konkurs med ein gjeld på 277 rdl. og ei brutto eige på 251 rdl. Garden hans vart seld på auksjon. Sonen Johan Peter Styrkersen prøvde å lyse sin odelsrett og pengemangel for å skaffe kapital til å løyse inn att garden, men til fånyttes. Bruket gjekk over til ny eigar

Amund Halkildsen Frøysa frå Synnylvn (f. 1767,d.1838) g. 1805 m. Margrethe Pedersdtr. Tronstad (f. ca. 1760, d. 1840). Br. 1805-1831.

Auksjonsskøyte til Amund i 1805 for 156 rbdlr. Amund var fehandlar. Han reiste rundt og kjøpte krøter, hadde dei i hamn i Sunnylvn, slakta om hausten og siglde med jekt til Trondheim. I seinare år kom han i pantegjeld til Jens Rasmus Olsen Strømmegjerde, og i 1831 kjøpte Jens garden for 136 spd. Amund var lagrettemann. Etter han har Amundgarden fått namn. Sonen tok over bruket. Det var

Halkild Amundsen Haugset (f. 1805, d. 1875) g. 1833 m. Anna Eline Jansdtr. Strømme (f. 1811, d. 1890). Br. 1831-1866. Bygselbrev frå Jens O. Strømmegjerde i 1831. Kår til Halkild sine foreldre. Bruket fekk i 1838 den gamle skylda på 1 våg revidert til 1 dlr. 4 ort og 20 skl. I 1845 var sånaden 2 $\frac{3}{8}$ t. bl.korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Buskapen 1 hest, 7 kyr, 12 sauer, 2 geiter og 1 gris.

Son til Halkild

Johan Halkildsen Haugset (f. 1835, d. 1912) g. 1866 m. Anne Pernille Severinsdtr. Grebstad i Severingarden (f. 1838, d. 1929).

Br. 1866-1913.

Born: Tomasine f. 1865, d. 1955. Hansine f. 1867, g. m. Lars Tu. Ane f. 1870, g. m, T. J. Hjellene, Spjelkavik. Petter f. 1873, g. på bruket. Hans f. 1875, g. 1. g. m, Petra Hagerup, g. 2. g. m. Inga Hagerup frå Giske. Johan f. 1878, g. m. Laura Grebstad i Gammelgarden bnr. 9. Ole f. 1880, g. m. Karen Strømme, Grebstad bnr. 2. Bastian f. 1884, d. 1945. Utvs. nr. 517.

Johan Halkildsen kjøpte garden for 750 spd. i 1866 av Martinus Gulliksen Velle som hadde fått hand om garden gjennom førstekona si, Gjertru Olsdtr., enkje etter Jens Rasmus O. Strømmegjerde. Bruket var i 1864 på 22 mål åker og dyrka eng, og 105 mål naturleg england. I 1875 var buskapen på 1 hest, 1 unghest, 8 kyr, 2 ungfe, 10 sauer, 6 geiter og 1 gris. Sånaden var 7 t. havre og 4 t. poteter. Jordsk. over innm. og over sætremarka i 1891. I 1890 vart skylda på bruket 1 dir, 3 ort 18 skl.rev, til 3,04 skyldmark.

Sonen

Petter Johansen Haugset (f. 1873, d. 1961) g. 1908 m. *Nikoline Jakobsdtr. Strømmegjerde* frå Gylet (f. 1873, d. 1960).

Br. 1913-1941.

Born: Johan f. 1909. Utvs. nr. 524, d. 1961. Harald f. 1912, g. på bruket.

Petter Johansen fekk skøyte av mor si i 1913 på bruket med hus, ½-parten av kvernhuset med vassfall og ½-parten av naust og tomt i Utlavika, alt for 3.600 kroner og kår. Petter dreiv fiske i unge år, først i open båt, seinare i deksbåt, m.a. frå Alnes. Han var også bygningssnikkar, arbeidde mykje i Lom og Skjåk, gjekk til fots fram og attende til kvar sesong og bar reiskapen på ryggen. Vølte løa då han tok over Amundbruket, bygde nytt stovehus i 1925, og la elles ned eit stort arbeid med jorddyrking. Han planta også ein del skog. Medl. av forst. skapet i Sykk. Sparebank, og i fleire komm. nemnder.

Sonen

Harald Pettersen Haugset f. 1912, g. 1937 m. *Astrid Johansdtr. Aurdal* frå Nilsgarden, f. 1910.

Br. frå 1941.

Born: Norunn f. 1939, g. 1962 m. Jarle P. Aure. Båe lærarar i Sykkylven. Sjå Haugset bnr. 24.

Harald fekk skøyte på bruket i 1941. Kår til foreldra. Han har modernisert stovehuset og vølt løhuset. Fulldyrka ein god del jord, og rudt kulturbeite til dyra. Planta ca. 50 mål gran. Ved sida av gardsarbeidet har han arbeidd i møbel industrien i mange år. Er no butikkmann ved Sykk. Handelslag. Medl. i kommunestyre og i ymse nemnder. Medl. av forstandarskapet til Sykk. Sparebank.

BØEN (HANS-JAKOB-PLASSEN), bnr. 4.

Utsk. frå Amundbruket bnr. 3 i 1866 med skyld 1 ort, rev. 1890 til 0,43 mark., med bnr. 4. Plassen er likevel eldre.

Ole Ellingsen Hatlemark (f. 1775, d. 1804) g. 1799 m. enkje Anne Larsdtr. Barlindbrekke (f. ca. 1750, d. 1817). Br. ca. 1799-1804. Plassen vert i 1801 kalla «Fremstebø» og legg 3 mrk. i årleg avgift.

Enkja gifte seg opp att i 1806 med

Elias Sjursen Lade (f. 1770, d. 1807). Han fekk festesetel i 1805 frå Amund Halkildsen Haugset i Åmundgarden, og plassen vert då kalla Bakken. I skiftet etter Elias Sjursen Høgsetbøen i 1807 synte buet ei br. eige på 53 rdl. og ein gjeld på 51 rdl. Enkja Anne Lars-

dtr. sat truleg med plassen nokre år, men gifte seg att 4. gang i 1814 m. *Iver Arnesen*. Han fekk plassesetel i 1811 frå Amund Halkildsen Haugset, men vi høyrer ikkje noko meir til Iver.

Plassen gjekk truleg over til

Jakob Johnsen Stave (f. 1789, d. 1856) g. 1. g. 1820 m. Anne Ingeborg Olsdtr. Lyshol (f. i Fjordegarden 1787, d. 1826), g. 2. g. 1829 m. Helge Helene Pedersdtr. Vik (f. 1796, d. 1875). Jakob åtte i 1849 stovehuset på plassen. Han pantsatte det året stova til Martinus Gulliksen Tynes for 20 spd. Husa stod då eit lite stykke nordafor der Reitestova står no.

Versonen tok over plassen etter dei. Det var

Ole Martinus Monsen Rødsetsæter (f. i Stordal ca. 1826, d. 1904) g. 1857 m. IvrinePetrine Jakobsdtr. Haugset (f. 1833, d. 1920).

Br. 1857-1905.

Born: Jensine Petrine f. 1859. Hans Jakob f. 1862. Anne f. 1864. Utvs. nr. 520. Lovise f. 1867. Utvs. nr. 522. Kristian f. 1870. Utvs. nr. 523- Edvard f. 1872. Johanne f. 1873. Utvs. nr. 521.

Ole Martinus kom først som dreng til Sykkylven i 1845. Då han i 1857 g. seg med Petrine, fekk han husmannssetel på denne plassen av eigaren Martinus Gulliksen Tynes på Velle som eigde Åmundgarden på Haugset. Plassen vert då kalla Nymarka. I 1864 var plassen på 5 mål åker og dyrka mark, og 3 mål naturleg england. Ved denne tid fôra Martinus 2 kyr, 4 sauer og 2 geiter. Sånaden var $\frac{1}{3}$ t. bygg, $\frac{1}{3}$ t. bl.korn og 2 t. poteter. Plassen vert i 1866 kalla Bøen då han vart fråskylddelt Åmundbruket og får bnr. 4. Ole Martinus eig husa på plassen, men han kjem snart i gjeld, og har det alt anna enn lett økonomisk. I 1877 sel Martinus Gulliksen Tynes på Velle plassen til Lars Petter Andreassen Haugset i Pålgarden for 1.400 kroner. Etter utskiftinga på Haugset i 1891 vert det skore av ein parsell av denne plassen som Lars Petter Andreassen fører over til plassen Bøen bnr. 7. (Sjå denne) og skylda på bnr. 4 minkar frå 0,43 mark til 0,29 mark. Denne resten sel så Lars Petter Andreassen Haugset til husmannen sin son, Kristian Olsen i USA, for 1000 kroner. Dermed kan Ole Martinus sitje trygt på tuva si dei siste leveåra.

Son til Ole Martinus

Hans Jakob Olsen Grebstad (f. 1862, d. 1929) g. m. Oline Henningsdtr. Strømme (f. 1855, d. 1935). Br. 1905-1940.

Hans Jakob flytte frå Haugset til Grebstad der han fekk seg ein plass under Klokkebruket. (Sjå Grebstad gnr. 7, bnr. 23 og 27). Men han kjøpte Bøen på Haugset av bror sin, Kristian Olsen, i 1905

for 600 kroner og kår til mor si. Han slo inn Bøen og kørde foret til Grebstad. Det same gjorde versionen

Thomas Pettersen Aurdal frå Nilsgarden (Utv. nr. 39) (f. 1888, d. 1954), g. 1916 m. Kristine Marie Hansdtr. Grebstad (f. 1890, d. 1961). Thomas kjøpte Bøen i 1940 for 1.800 kroner. Også Thomas budde på Grebstad (Sjå gnr. 7 bnr. 23 og 27). I 1946 selde Thomas ei tomt med stovehuset på til Sverre Belden. Sjå bnr. 12 Høgtun. I 1948 selde Thomas eit stykke Nygjerde bnr. 14 til Nils B. Haugset som sit med bnr. 7. Vidare selde Thomas 2 tomter til Andreas L. Aure, Soltun bnr. 13 og Moen bnr. 15 i 1947 og 1950, og endeleg kjøpte Jens Ullavik ei tomt Høgtun II, bnr. 13 i 1954. Med denne tomta fylgde løa på plassen Bøen. Thomas P. Aurdals ervingar har att eit stykke av Bøen med skyld 0,14 mark.

PÅLGARDEN, bnr. 5. *Joen Knutsen*, br. i 1627.

Joen Joensen var 74 år i 1666. Nemnd på. Haugset første gang i 1629. Han la ½ mæle 1 fj. i tiend i 1630. I 1666 var bruket på 4 mællag, og Joen brukar då saman med

Joen Knutsen som var 40 år i 1666. Br. ca. 1660-1690.

Ole Joensen Haugset (f. ca. 1665, d. 1700). Br. ca. 1690-1700. Han var g. m. Marte Styrkersdtr. Sk. e. Ole i 1700. Br. eige 29 rdl., gjeld 5 rdl.

Peder Joensen Haugset, d. 1749, då 83½ år gamal. Br. 1700-1743. Kona hans vart i 1720 kalla Marte Joensdtr., og ved fleire høve seinare Tyri Joensdtr. Ho var visstnok frå Ringstad-Ødegard på Stranda der ho hadde ervt noko jordegods, og hadde brørne Ole Joensen Overå og Sivert Joensen Ringstad-Ødegard. Ho døydde 70 år gamal i 1745. Hadde m.a. sonen Styrker og dessutan truleg sonen

Jan Pedersen Haugset (f. ca. 1720, d. 1749) g. 1745 m. Synneve Jansdtr. Drabløs (f. ca. 1700, d. 1766). Br. 1743-1750. Bygselsetel i 1743 frå Ane Harboe på 1 våg. Jan hadde dottera Johanne som var 14 år i 1766. Etter at Jan var død, gifte enkja seg opp att i 1750 med

Ole Olsen Grebstad (f. ca. 1717, d. i Fauskehagen i 1788), Ole vart g. 2. g. i 1767 med Guri Olsdtr. Kjemphol (?) (f. 1722, d. 1767), g. 3. g. med Synnøve Paulsdtr. Skodje (f. ca. 1723, d. 1773). Ho var syster til Nils Paulsen i Amundgarden. Ole g. 4. g. i 1774 med Anne Eriksdtr. f. Aure som hadde ein plass under Åsen. Ole flytte då til Fauskehagen. Anne døydde 71 år gml. i 1785, og Ole

g. 5 g. 1786 m. Synneve Jansdtr. Han må ha vore bra velståande. I skiftet etter førstekona hans, Synneve Jansdtr., i 1766, synte buet ei br. eige på 91 rdl. og ein gjeld på 31 rdl., og i skiftet etter Synneve Paulsdtr. i 1773 var br. eige 90 rdl. og gjelden 27 rdl. Ole var tambur, og vart i 1760 nemnd som lagrettemann. Den tida han var på Haugset, 1749-1774, brukte han 2 mællag, d.v.s. halve garden. Den andre halvparten vart truleg brukt av

Ole Paulsen Høgres (f. 1721, d. 1772) g. 1745 m. Siri Tormodsdtr. Grebstad (f. ca. 1713, d. 1784). Br. truleg halve garden frå ca. 1745-1774). Det var smått stell økonomisk med Ole. I 1768 er han komen i ytterste naud, og er mellom dei som må betle sitt brød, og ute av stand til å greie skattebyrdene. (Sjå brev ref. Lyshol bnr. 3. Anders Sjursen m. fl.)

Sonen

Paul Olsen Haugset (f. 1750, d. 1811) g. 1774 m. Agot Tølleifsdtr. Blakstad (f. 1743, d. 1839). Då ho døydd, var ho 90 à 100 år, står det i kyrkjeboka. Br. 1775-1801, sidan halve bruket til 1806. Paul fekk bygselsetel i 1775 på 1 våg av Claus Frimann. I 1781 kjøpte han garden på auksjon for 72 rdl. Dermed var han sjølveigar. Men han måtte låne 40 rdl. hjå sersjant Lars Pihl på Aure for å greie kjøpet og sette garden i pant. I 1801 selde han halve bruket til versonen Ole Torbjørnsen, og i 1806 tok Ole over bygselen også, over den siste halvparten. Denne halvparten selde Paul i 1809 til ein annan verson han hadde, Martinus Larsen Aurdal i Nilsgarden, for 63 rdl. Sjølv flytte truleg Paul til ein plass på Haugsetbakken, og døydd som plassemann i 1811. Enkja hans, Agot, gifte seg opp att i 1814 med Nils Nilsen Haugset. (Sjå Haugsetbakken bnr. 6.)

Som nemnt tar versonen over Pålbruket. Det var

Ole Torbjørnsen Grebstad (f. 1765, d. 1820) g. 1797 m. Olave Paulsdtr. Haugset (f. 1779, d. 1837). Br. halvparten 1801-1806. sidan heile bruket til 1820.

Ole kjøpte halve bruket av verfar sin i 1801 for 65 rdl. Den andre halvparten bygsla han i 1806 av verfar sin, slik at Ole fra denne tid sat som brukar av heile garden. Han er nemnd som lagrettemann i 1803, og han var då pennefør. Økonomisk velståande. I skiftet etter han i 1821 synte buet ei br. eige på 242 spd. og ein gjeld på 65 spd. Enkja Olave Paulsdtr. gifte seg i 1821 opp att med

Lars Larsen Lade (f. 1780, d. 1834). br. 1821-1833. Gjennom kona si fekk han hand om halvparten av den halvparten Ole Torbjørnsen hadde ått i bruket. Resten fall på Ole sine to born, Anders

og Paul, men Lars Larsen fekk bruke det. Dessutan fekk Lars i 1821 bygsle også den halvparten som Martinus Larsen Aurdal åtte i Pålbruket, slik at Lars brukte heile Pål garden. Også han greidde seg bra økonomisk. Han let etter seg ei br. eige på 182 spd. og ein gjeld på 66 spd. Born hadde han ikkje. Etter Lars Larsen kom son til Ole Torbjørnsen og Olave Paulsdr. Det var

Andreas Olsen Haugset (f. 1798, d. 1879) g. 1. g. 1829 m. Anne Pedersdr. Straumsheim (f. 1799, d. 1845), g. 2. g. 1846 m. Berte Karoline Olsdr. Eidem (f. 1816, i Pål garden, d. 1864), Br. 1833-ca. 1859. Andreas delvis ervde og delvis løyste ut den halvparten, stykfar hans hadde ått. I 1833 kjøpte han den andre halvparten av mostermannen sin, Martinus Larsen Aurdal, for 67 spd., og dermed åtte Andreas heile Pål garden. Den gamle skylda, 1 våg, vart ved ny skyldset-ting i 1838 rev. til 1 dlr. 4 ort 20 skl. Sånaden var i 1845 på 2½ t. bl, korn, 3⅛ t. havre og 2 t. poteter. Buskapen 1 hest, 7 kyr, 12 sauer, 2 geiter og 1 gris. Andreas var lagrettemann i 1843, skreiv med førd penn. Var mykje nytta som kjøkmeister. Han stod seg bra økonomisk. I skiftet etter førstekona hans i 1845, hadde buet ei br. eige på 353 spd., og ein gjeld på 156 spd.

Sonen

Lars Petter Andreassen Haugset (f. 1835, d. 1917) g. 1859 m. Anne Petrine Johannesdr. Eidem frå Pål garden (f. 1832, d. 1881).

Br. ca. 1859--1894,

Born: Peter Andreas f. 1858, g. på bruket. Anne Marie f. 1861, g. m. Bastian Ellingsen Eidem (Berget). Sjø Haugset bnr. 6. Karl f. 1864, d. 1885. Skomakar. Lars f. 1867. Utvs. nr. 518. Lovise f. 1870, g. m. Peter Andreas Olsen Sætre. Inger f. 1873, g. m. Petter Barlindhaug. Sjø Lyshol bnr. 3.

Lars Petter var sjølveigar. Pål bruket var i 1864 på 22 mål dyrka åker og eng, og 99 mål naturleg england. I 1875 var sånaden 7 t. havre og 4 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 5 kyr, 2 ungdyr, 10 sauer, 4 geiter og 1 gris. Dessutan fôra han som kår 2 kyr, 2 sauer og 1 geit.

Lars Petter hadde part i ei sildenot, og etter tradisjonen skulle dei stundom ha gjort storvarp. Skylda på bruket vart i 1890 revidert til 3,26 skyldmark.

Sonen

Petter Andreas Larsen Haugset (f. 1858, d. 1899) g. 1886 m. Marie Larsdr. Klokkehaug (Myra) (f. 1858, d. ca. 1930).

Br. 1894-1923.

Born: Lars Petter f. 1889, g. på bruket. Anton f. 1894, sjuk.

Petter Andreas Haugset hadde tenkt seg til USA, hadde alt kjøpt billett, men det vart ikkje noko av ferda. Han fekk skøyte på bruket i 1894 frå far sin for 3000 kroner og kår. Ved sida av arbeidet med bruket dreiv Petter Andreas med bondehandel. Han kjøpte bondevarer som han selde, - oftast i Trondheim. Men han kom i økonomiske vanskar og måtte ta opp lån. Lånet auka på i åra utover då enkja sat att aleine med gardsdrifta.

Sonen

Lars Petter Pettersen Haugset (f. 1889, d. 1957) g. m. Inger Pettersdtr. Aurdal frå Tormodgarden (f. 1889, d. 1956).

Br. 1923-1958.

Born: Petra f. 1910, g. m. Alfred Strømme. Sjø Grebstad bnr. 18. Margrethe f. 1916, g. m. Sverre P. Aure. Sjø Aure bnr. 134. Astrid f. 1917, g. m. Anders Korsbrekke frå Hellesylt, busett Oslo. Jenny f. 1919, g. m. Trygve Lied. Sjø Nakkegerde bnr. 16. Bjarne f. 1923, g. på bruket. Ingrid f. 1930, g. m. Paul Melset. Sjø Aurdal bnr. 15, Petter f. 1932, g. m. Oddlaug Nysæter. Sjø Grebstad bnr. 83.

Lars Petter var 2 gonger i USA. Sjø Utvs. nr. 525. Han løyste ut bruket og fekk skøyte frå mor si i 1923 for 4000 kroner og kår. Sette opp nytt stovehus, og la ned eit stort arbeid på bruket elles. Planta ca. 20 mål skog. Styremedlem i Sykkylven kailag.

Sonen

Bjarne Larsen Haugset f. 1923, g. 1950 m. Lidveig Jakobsdtr. Skeide frå Ulsteinvik f. 1927.

Br. frå 1958.

Born: Lars Jakob f. 1951, Stein Bjarne f. 1956. Laila Irene f. 1958. May Brit f. 1959.

Bjarne Haugset løyste ut bruket i 1958. Han har reparert og modernisert stovehuset, og planta ca. 30 mål skog i utmarka. Saman med broren Petter byrja han i 1950 å levere støypesand og grus, dels frå sandtak på bruket, dels frå kjøpte sandtak. I første tida hadde dei ein lastebil, og leste med hand. No har dei fleire lastebilar og gravemaskinar med lesseapparat. Bjarne Haugset var lenge styrelem i Sykkylven kailag.

BØEN (BAKKEN), bnr. 6.

Utsk. frå Pålbruket bnr. 5 i 1857 med skyld 9 skl. Tillagd ein parsell etter jordskiftet i 1891 frå Pålbruket bnr. 5 og plassen Bøen bnr. 4

med skyld 0,03 mark. Skyld tils. 0,20 mark. Same eigaren som Pålgarden framover til 1905, då brukaren løyser ut plassen.

Ingebrigt Ingebrigtsen (Emmedal ?) (f. ca. 1757 og var 44 år i 1801) g. m. Berte Pedersdtr. som var 41 år i 1801. Dei er i 1796 komne til Haugset og brukar i 1801 plassen Haugsetbakken. Svarar 24 skl.i årleg avgift.

Ingebr. og kona må truleg seinare ha flytt frå denne plassen.

Det kan sjå ut til at eigaren og brukaren av Pålgarden på Haugset

Paul Olsen Haugset g. m. Ågot Tolleifsdtr. Blakstad (sjå bnr. 5) flytter over på denne plassen, etter at han hadde selt Pålbruket. I alle høve døyr Paul som plassemann i 1811. Enkja Ågot Tolleifsdtr. gifter seg att i 1814 med

Nils Nilsen Haugset frå Åmundgarden (f. 1773, d. 1846) Nils får festesetel på plassen Haugsetbakken i 1815 frå Amund Halkildsen i Åmundgarden, og Ole Torbjørnsen og Martinus Aurdal som åtte Pålgarden. Nils sjølv var fødd i Åmundgarden og var son til Nils Paulsen Skodje.

Ole Petter Andreassen Haugset (f. 1821, d. 1900), son til Andreas Olsen i Pålgarden og Olave Hansdtr. Røyr frå Stranda. Ole Petter var gift 1849 m. Nikoline *Marie* Larsdtr. Nakkegjerde (f. 1823, d. 1916.)

Br. ca. 1849-1900.

Born: Lars f. 1848, g. på bruket.

I 1857 vart plassen utsk. frå Pålgarden bnr. 5 og fekk skyld 9 skl.rev. 1890 til 0,17 mark. Same året fekk Ole Petter skøyte på plassen som no vert kalla Bøen, for 50 spd. I 1869 tar Ole Petter og sonen Lars opp eit stort lån på 800 spd. mot panteobl. til Hans Pedersen Aure og Bernt Olsen Vik med pant i plassen. Han greier ikkje skyldnadene sine. og plassen vert seld på auksjon til halvbroren i Pålgarden, Lars Petter Andreassen Haugset for 400 spd. i 1872, Under jordskiftet på innmarka på Haugset i 1891 får denne plassen tillagt eit stykke på ca. 5 mål av Pålbruket. Plassen får etter dette ei skyld på tils. 0,20 mark.

I 1864 var plassen på berre 4 mål åker og dyrka eng, og 4 mål nat. england. Sånaden var ½ t. bl.korn, 1 t. havre og 1 t. poteter. Avlinga 2 t. bl.korn, 3 t. havre og 8 t. poteter. Buskapen var 1 ku og 8 sauer.

Det var vel tanken at son til Ole,

Lars Andreas Olsen Haugset (f. 1848, d. 1876) g. 1869 m. Berte Oline Pedersdtr. Vik frå Styrkågarden, f. 1851, skulle ta over plassen. Dei er også nemnde som plassefolk i 1875. Lars dreiv handelsverksemd. Saman med Karolus Knutsen Nakkegjerde bygde Lars eit stort hus i Haubukta (Hotell Søndmøre) i 1869, og det er truleg til dette

bygget Lars og far hans lånte 800 spd. i 1869. Nokre få år seinare måtte dei selje huset i Haubukta, og Lars slo seg ned på Haugset og brukte plassen saman med foreldra. Han døydde alt i 1876. Han hadde 2 born, Petrine f. 1871 (sjå Klokkehaug bnr. 22) og Ole f. 1873. Han voks opp på Bøen og reiste sidan til USA. Uts. nr. 519. Lars Andreas og far hans fôra i 1875 2 kyr og 5 sauer, og sådde 1 t. bl.korn, ½ t. havre og 2 t. poteter.

Berte Oline som var jordmor, gifte seg seinare opp att med Bernt Klokke, og ho flytte til Nordmøre som jordmor. Kort etter døydde ho.

Plassen gjekk no over til gardeigaren Lars Petter Andreassen Haugset sin versjon

Bastian Ellingsen Eidem frå Berget (f. 1860, d. 1908) g. 1. g. m. Anne Marie Larsdtr. Haugset (f. 1861, d. 1899), g. 2. g. ca. 1901 m. Jensine Olsdtr. Haugset frå Hans-Jakob-plassen (f. 1859, d. 1944).

Br. 1900-1917.

Born: Olivia f. 1886, d. 1 år gml. Anna f. 1888. Uts. nr. 509. Laura f. 1890, d. 1916. Sjuk. Lina f. 1896, d. 1905. Emma f. 1898, g. på bruket.

Bastian og Anne Marie bygsla først ein gard på Løset i Ramstaddal og hadde denne garden eit par år. Dei flytte så til Eidem og budde i Trulsgarden til dei tok over plassen Bøen på Haugset ca. 1900, eller i røynda noko før. Bygselbrev til Bastian frå verfarens Lars Petter A. Haugset i 1900 med kår til Marie Larsdtr., gamlekona på plassen, og med rett for Bastian og Anne sine born til å kjøpe bruket for 680 kroner, eller 800 kroner om 7 år. I 1905 fekk Bastian skøyte på plassen for 760 kroner. Bastian dreiv som skreddar i vintertida, og elles arbeidde han mykje hjå Devold i Ålesund. Attåt dette stelte han med plassen. Den gamle løa var knapt ei mannshøgde under rafta, og var til nedfalls. I 1905 bygde Bastian ny lø, og nytt stovehus. Enkja Jensine dreiv plassen nokre år, men det vart Bastian og Anne Marie sin versjon som tok over.

Ole Karlsen Muldal frå Tafjord (f. 1888, d. 1961) g. 1919 m. Emma Bastiansdtr. Haugset (f. 1898).

Br. frå ca. 1917.

Born: Bjarne f. 1921, tok over bruket. Laura f. 1931, g. m. Per Svarstad frå Langevåg. Bur i Langevåg. Anton f. 1931, g. m. Jakoba Sandanger frå Senja-Gjerdsвика. Sjå Haugset bnr. 21. Torunn f. 1934, g. m. Trygve Pettersen Brunstad. Bur på Aure, bnr. 241.

Emma var knapt årsgammal då ho miste mor si og ca. 9 år då ho miste far sin. Ho fekk skøyte på bruket i 1917 for 3.200 kroner og

kår og div. utlegg, men ho hadde då alt stått føre gardsstellet ei tid. Sameleis stod ho føre gardsstellet dei ca. 5 åra mannen hennar Ole var i USA. (Utv. nr. 528) Ole hadde gått snikkarkurs i Stordal i yngre år, og arbeidde seinare som bygningsmann og murar ved sida av stellet på plassen, som han dyrka opp. Vølte stovehus og løhus. Dei seinare leveår hadde han mindre sterk helse. Dei dreiv då mykje med slaktegriser,

Sonen

Bjarne Olsen Muldal f. 1921, har teke over bruket frå 1965. Teknisk skule i Oslo. Han har arbeidd som maskin snikkar i møbelindustrien i mange år, og driv bruket attåt.

BAKKEN, bnr. 7.

Utskildt fra Pål bruket bnr. 5 og fra plassen Bøen bnr. 4 etter jordskiftet på Haugset i 1891. Skyld til saman 0,27 mark. Bakken var tidlegare husmannsplass.

Peder Amundsen Haugset, (Bøkke-Pe) (f. i Åmundgarden 1807, d. 1886) g. 1. g. 1840 m. Ingeborg Lovise Trondsdr. Nysæter (f. 1810, d. etter 1887). Plassen er truleg rudt i 1840-åra. I 1865 fôra Peder 2 kyr, 4 sauer og 2 geiter. Sånad ½ t. bl.korn, 1 t. havre og 2 t. poteter.

Ca. 1876 går plassen over til

Bernt Knutsen Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1849, d. 1939) g. 1877 m. Karoline Martinusdr. Kjemphol frå Stølen (f. 1854, d. 1929).

Br. ca. 1876 1918.

Born: Marte Lovise f. 1877, g. m. Petter O. Tandstad, Sjø Tandstad Ytre bnr. 1. Anna f. 1883. Utvs. nr. 510. Elise f. 1885. Utvs. nr. 511. Karl f. 1890. Utvs. nr. 513. Nils f. 1893. Utvs. nr. 514, g på bruket Petter f. 1895. Utvs. nr. 516. G. m. Gunda Ellingsdr. frå Utsira.

Bernt har truleg fest eit stykke av plassen Bøen bnr. 4 i 1880-åra attåt den plassen han tok over etter Bøkke-Pe. Bernt bygde både stove og løe. Han var ein sterk og trottig slitar både på sjø og land. Dreiv som gråsteinsmurar all sin dag, både innan- og utanbygds. Han var m.a. med og sette opp Søvikkaia då grunnen stakk ut. Bernt fylgde til sjøss, men kom seg velberga til lands. Om vintrane dreiv han torskefiskja frå Giske. I seinare år hadde båtlaget hans eigen trerøring. Ein gong han skulle til Ålesund med eia vedfarm saman med grannen Bernt Nilsen Haugset, kollsigde dei på Flisfjorden. Båe vart berga den gongen. Etter jordskiftet i 1891, vart plassen utsk. frå bnr. 5 Pålgarden

med eit stykke som vart skyldsett til 0,14 mark, og eit stykke frå plassen Bøen bnr. 4 som fekk skylda 0,13 mark, tils. 0,27 mark med bnr. 7.

Sonen

Nils Berntsen Haugset (f. 1893) g. 1. g. 1925 m. Nikoline Olsdtr. Aurdal frå Andersgarden (f. 1901, d. 1932), g. 2. g. 1935 m. Sigrunn Johansen Fjellbakk i Ballangen (f. 1908).

Br. frå 1918.

Born: Bernt f. 1929, g. m. Oddlaug Kviebakk. Sjå Haugset bnr. 18. Noralf f. 1937, g. m. Hjørdis Jørgensen frå Fausadal. Sjå Kjemphol bnr. 6. Gunnvor f. 1939, sjukesyster, g. m. ingeniør Ole Normann frå Ballangen. Busett Mo i Rana,

Nils Haugset gjekk i smedlære i unge år hjå Nikolai Spjelkavik i Florø. Reiste til USA der han var to gonger. Utsv. nr. 514. I 1918 løyste han ut bruket av Pålfolket på Haugset for 2.500 kroner. Seinare har han utvida bruket ved kjøp tre gonger med ca. 5 mål kvar gong: I 1923 med bnr. 9, skyld 9 øre, utsk. frå Reitebruket bnr. 1. I 1945 med Torvteigen bnr. 11, skyld 4 øre, av Åmundbruket bnr. 3, og i 1950 med Nygjerde bnr. 14, skyld 8 øre, av Bøen bnr. 4. Nils bygde ny løe i 1930 og nytt stovehus i 1933 med modernisering i 1965. Han har snudd om gamal voll og dyrka opp dei tillagde stykka. Ved sida av gardsdrifta har han drive entreprenørverksemd og sett opp mange hus. Arbeidslaget hans har vore 8-10 mann. Då Storetunnelen i Riksheimdalen vart bygd, var Nils Haugset smed og maskinkøyrar. Medlem i skulestyret og kommunestyret.

HØGTUN, bnr. 12.

Utsk. frå Bøen bnr. 4 i 1946 med skyld 0,02 mark. Med stykket fylgde

stovehuset på bnr. 4. Kjøpar var

Sverre Johannessen Belden frå Selje f. 1919, g. 1944 m. Elen Marie Mathiasdtr. Sletteberg frå Selje f. 1925.

Born: Jan f. 1945. Fiskar. Else Marie f. 1948. Gullbjørg f. 1954. Svein f. 1957,

Sverre Belden har arbeidd i møbeiindustrien. Driv no fiske.

HØGTUN II, bnr. 18.

Utsk. fra Bøen bnr. 4 i 1954 med skyld 0,02 mark. Med parsellen fylgde løa på bnr. 4. Det var Thomas Pettersen Aurdal som selde dette til Jens Ullavik, som selde i 1963 til

Bernt Nilsen Haugset frå Bakken bnr. 7, f. 1929, g. 1957 m. Oddlaug Gunnarsdtr. Kviebakk frå Sylte i Vanylen f. 1934.

Born: Kjell f. 1958. Geir f. 1960. Norunn f. 1963. Ingunn f. 1967.

Bernt Nilsen har gått tekn. fagskule, og er elektrikar. Sette opp stovehus i 1965.

BNR. 21.

Tomt frå Bøen bnr. 6, utsk. 1961.

Anton Olsen Muldal frå Bøen bnr. 6 på Haugset (f. 1931), g. 1960 m. Jakoba Ivarsdtr. Sandanger frå Lenvik f. 1940.

Born: Ole Sindre f. 1960. Sidsel f. 1962. Ann f. 1964.

Bygt hus 1965. Arbeider som møbeltapetsar.

BNR. 24.

Jarle Pettersen Aure bnr. 16 f. 1931, lærar, g. 1962 m. Norunn Haraldsdtr. Haugset frå bnr. 3 f. 1939. Ho er også lærar. Dei bygde hus i 1967.

Barn: Helge Jarle f. 1964.

BNR. 25,

Jan Heimstad frå Sørreisa f. 1930, g. 1960 m. Liv Nilsdtr. Brunstad frå Haugset bnr. 1 f. 1932. Han er minkpassar. Bygde hus i 1968,

Born: Berit f. 1960. Noralf f. 1962. Lindis f. 1963.

Aure, gnr. 14 [\(Innholdsliste\)](#)

Namnet har vore skrive Ewre i 1520, Ouffre i 1603, Offraa i 1606 og 1616, Ouffre i 1617, Oure i 1666, og Oure med Ullevig Engeslette i 1724. Garden grensar i sør mot Klokkehaug, Nakkegerde og mot Viks sætremark, i aust mot Haugset, i nord mot Grebstad, Hjellegjerde og Indre Fauske, og i vest mot Sykkylvsf jorden. Ei bukt av fjorden, Ullavika, går inn mot nordre delen av Aure, og Haubukta eller berre kalla Bukta går mot søre delen på grensa mot Klokkehaug.

I 1780-åra var det tvist mellom Aurekarane på den eine sida og oppsitjarane på Klokkehaug, Nakkegerde og Vik på den andre sida om bytet over fjellet. I 1790 kom dei fram til ei frivilleg semje om eit fast byte i samsvar «med det gamle kopie af originalen som på Fauske blev oppfundet», truleg i skriftene etter Fauskejyden, og som klart syner grensa frå bytesteinen som står nord for Aasætra på sørsida av Tverelva like til Haugsetgjølet. Frå same bytesteinen ved Tverelva går grenseskilet heim over fjellet til den høgste og nørdeste pynten av Gjerdsnakken, vidare i nordvest til den kvite bergrøra, fylgjer deretter til den kvite steinen ved Gjerdsledet, og så langs hagarden til sjøen «undtagen et lide stykke mark inden for hagarden der er Aure tilhørende, da i før-rige tid ved mage-skifte er bleven forbyttet til beleilighed for fru Mechlenborgs gaards husetøfter.» (Sjå under Klokkehaug).

Aureelva renn gjennom garden. Ho kjem frå Andestadvatnet. Nedafor Haugset er ho eit kort stykke grenseskil mellom Grebstad og Aure, men renn sidan over Aure si mark til ho munnar ut i fjorden på sør sida åt Ullavika.

Aure er ein gamal gard. Funn i jorda tyder på at her har budd folk alt i steinalderen. Sjå Sykkylven i eldre tid s. 62 og 63. I sogetida budde det storfolk på garden. Først på 1100-talet kom såleis ervingen til Giskegodset, Pål Skofteson frå Giske, til Aure. Han var av den mektige Arnung-ætta. Kor lenge han budde på Aure, er uvisst, men det var lenge nok til at han vart kalla Aure-Pål, Pål à Aurum. Sverresoga nemner i året 1198 ein annan norsk hovding som også vert kalla Aure-

Pål. Han kan vere oppattkalla etter Arnungen Pål à Aurum og kanskje i slekt med han. I 1230-åra er det ein av sysselmennene til hertug Skule Bårdsson som truleg sit med garden, nemleg Eystein på Aure. Sjå Sykkylven i eldre tid s. 302 f.

Aure har også vore kyrkjestaden i Sykkylven sokn som i Aslak Bolts jordebok ca. 1440 vert kalla Aura sokn, og folket frå bygda har samlast her i både sorg og glede gjennom mange hundre år. Dei fleste kom vel sjøvegen i eldre tid. Men etter kvart har Aure vorte det viktigaste knutepunktet for ferdsla også til lands. Sørøver går riksvegen langs Sykkylvsfjorden mot Straumgjerde. Austover går det fylkesveg med bru over Aureelva til Dalane. Frå nordsida av brua tar det av ein veg som fører til Ullavika og Ørsneset. Ein eldgamal veg som ein no berre så vidt kan ane spor etter, gjekk frå elveosen på skrå opp Janbakkane gjennom nybyggjarstroket og framom ein bergskolt som bar namnet Kyrkjehaugen og som no er skoten bort. Vegen gjekk vidare til Grebstad. Etter tradisjonen var dette ein tømmerveg som m.a. vart nytta i den tida hollendarskutene gjesa Sykkylven og tok inn last frå skogane i Grebstaddalen.

På sørsida av Aureelva går det ein veg frå gamletunet på garden og austover til Haugset. I eldre tid gjekk denne vegen over Legene i Nymarka, først mot nord over Honnelbakken, og så i aust mot Haugset.

Den første brua ein høyrer om over Aureelva, vart bygt av tre i 1821. Men hausten 1823 tok flaumen henne. Peder Hansen Aure i Bakkegarden og Johan Peter Pedersen Aure (Gamle-Jan) i Jangarden tok på seg a setje opp ny bru over elva. Dei mura steinkar både på nord- og sørsida. Karet på sørsida var 11 alner langt og 9 alner breitt. Høgda på brua var 6½ alen fra elva. Den nye brua var større enn den gamle, og bygningsmennene hadde gjort godt arbeid i alle deler, heiter det frå ei synfaring då brua stod ferdig i 1824. I 1890-åra bygde Magnus Brunstad ei kvelvingsbru av gråstein, og ho står framleis. Ca. 1960 vart ho utvida i breidda og styrkt med betong.

Aure har vore stoppestad for lokalbåtane alt frå ruteferdsla tok til med hjulbåten «Søndmøre» den 16. desember 1857. I den første tida tok dei mot dampskipet med flyttbåt på Aure, og flyttbåten lasta og

Aure med Ullavika i framgrunnen. I mange hundre år har Aure vore kyrkjestaden i bygda, og samlingstaden i både glede og sorg. Etter kvart har Aure også vorte bygdebyen i Sykkylven, kommunalt sentrum med mange butikkar og midtpunktet for samferdsla til dei ymse krinsane. Særleg frå 1950-åra har byggeverksemda vore stor, og mange nye hus komme til.

lossa ved Storevoren som låg eit stykke vest for Sykkylvskyrkja. Seinare gjekk rutebåtane inn på Haubukta, til Sykkylven kailag bygde kai på Aure i 1894. I 1861 fekk Aure postopneri. Det var det første i Sykkylven. Lars Carlsen Aure i Kapralgarden var første postopnaren. Så kom rikstelefonstasjon i 1900.

Aure høyrer til Aure skulekrins som i 1964 vart slegen saman med Aurdal og Vik krinsar. Første skulehuset på Aure vart bygt på nordsida av Aureelva. Krinsen fekk nytt skulebygg i 1957.

Innmarka på Aure var delt mellom brukarane «ved det gammelslags teijgebytte» heiter det i ei jordbruksmelding frå 1802. Slik var det til 1828 då det vart halde jordskifte «herved at kan blive udskeldt fra det i mellem dem værende fællesskab i ager og eng som før har været i et saakaldt teigebytte». Sorenskrivar Krogh styrde jordskiftet, og domsmenn var Hans Rasmus Hansen Strømmegjerde, Peder Nicolai Pedersen Ulvestad, Ole Rasmussen Sollied og Sivert Pedersen Flaate. Bruka vart likevel nokså småbytte til det kom nytt jordskifte av innmarka i 1894 då bruka vart utlagde slik ein finn dei i dag. To av hovudbruka flytte då til nordsida av Aureelva: Jakobsbruket bnr. 13 kom til Ullavika, og Knutbruket bnr. 15 kom oppover mot Grebstad-bytet.

Gamletunet på garden låg søraust for kyrkja på båe sider av vegen. Pihlstova og Eliasstova stod på nordsida, dei andre stovene stod på sørsida. Frå gamletunet hadde buskapen geil som munna ut i utmarka ved Geilesteinane. Gardsfolket henta vatn frå Kyrkjebrunnen som låg ca. 12 meter aust for kyrkja som står no, og ca. 3 meter frå vegen. Brunnen var ca. 5 meter djup. Dei brukte ein lang vippearm, pumpe-stake, med ei bømme fest i enden, til å lyfte opp vatn med. Kyrkjefolket drakk også av vatnet i brunnen, og folk stod ofte i kø for å sleppe fram til bytta som dei bøygde seg ned og drakk or, fortel Peter A. Aure som minnest godt denne tida. Vatnet i brunnen var både godt og stabilt, og brunnen var i bruk til 1900-åra. Aure hadde elles ein gards-brunn lenger oppe i garden, men han var ikkje så sikker. Aure fekk springvatn ca. 1900. Inntaksbrunnen var i utmarka sør for tunet, om lag der Skogvegen no går. Sidan vart brunnen flytt lenger opp i lia for å få betre trykk. Frå 1949 vart Aure knytt til Sykkylven Vassverk som har inntaksbrunnen sin i Aurdalselva på Kjemphol.

Aure har hatt ord på seg for å vere ein årviss korngard. Dei gamle åkrane låg nedover Aureflata sør for gamletunet med unntak av eit par åkrar som låg nordafor kyrkja, m.a. Kyrkjeåkeren som no er utlagd til gravplass. Dei fleste åkrane hadde namn. Bakkefolket hadde

Auregarden med stovehuset på Aurebøen til venstre, så følger Bakkestova, Janstova og med Bøløa midt på bildet. Mellom Janstova og Bøløa ser vi i taket på Kapralstova. Til høyre for Bøløa ser vi Overå-huset med nyehuset til høyre. Langst til høyre er Eliashuset. Over Bakkestova ser vi tårnet til Sykkylven kyrkje.

såleis ein åker som vart kalla Smiåkeren. Janfolket hadde Geitåkeren. For å skøyte på med gjødsel til åkrane, førde aurekarane heim fiskeslo frå Ålesund, la det i mold og laga kompost. Dei tørka også tare og brukte det som strø under dyra.

Brucarane truska med tust og skeidd til 1870-åra. Svend Abraham-sen Ullavik (bnr. 16) kom i 1870-åra med ein truskemaskin av malm. Folk på garden meiner at dette var den første truskemaskinen som kom til Sykkylven. Dei drog hjulet med handemakt. Seinare nytta dei vasskraft. Aurekarane grov veite over bøane til eit stykke nord for idrettsplassen, og bægde vatn frå Aureelva nedover. Pihlbruket og Elias-bruket hadde vasshjul i lag. Det stod eit stykke nord for løa i Elias-garden. Kapralbruket, Janbruket, Bakkebruket og Knutbruket hadde også hjul i lag, og dette stod noko lenger oppe ved same veita. Hjulet låg på to høge steinheller som etter tradisjonen var henta frå Plomme-haugen, ein gravhaug som låg på lag der huset til fotograf P. P. Lyshol er. Bøbruket og Jakobsbruket nytta kvernkallane sine og hadde snor frå dei.

Kvernane på garden fekk også vatn frå Aureelva gjennom same

veita som førde vatn til truskehjula. I 1717 var det nemnt berre ei kvern på Aure, i 1724 var det 3, i 1770 hadde det auka til 6, og i 1797 var det 5. Kring 1900-årsskiftet var det 8. Kapralkverna, Elias-kverna og Knutkverna stod på Kvernhaugen. Her var det elles restar etter ein gamal humlehage. Pihlkverna, Bøkverna og Jankverna stod lenger nede ved same veita. Bakkekverna stod på nordsida av Aure-elva i Bakkeøyane. Jakobskverna stod i Grovadalen i Ullavika. Her måtte dei elles ha god nedbør dei dagane dei truska for å få nok vatn.

Aure hadde utslætte i Nymarka som strekkjer seg frå idrettsplassen og framover mot Haugset. Bruka hadde kvar sine teigar, og mange hadde utmarksløer. Her hadde dei også torvstykkane sine. Kring 1900-årsskiftet spadde kvar brukar torv i 2-3 dagar om våren til brensel. Det var godt torv i Nymarka, særleg nede i «djupna». Elles hadde gardbrukarane stølsstykke som dei slo på Sunndalssætra. Dette høyet køyrde dei til gards på vinterføre. Plassingane slo også på «skrentå» i sætremarka.

Utmarka ligg aust for garden. Her er både hamnegangen for buskapen og skogteigane. Ved jordskifte i 1965 vart utmarka utlagd til eigedoms grunn. Ca. 10 km. frå Aure har garden sæter i Sunndalen. Opphaldet på sætra varde ca. 12 veker. Det var vanleg med gjæting av dyra i sætremarka i eldre tid, både for å verje buskapen mot udyr, og for å kunne nytte ut betre beitevidda. Såleis gjorde dei seg nytte både av Brekka og Heiane og hadde buskapen der visse dagar i veka. Avdrotten bar og klyvja dei til gards fram til 1880-åra. Råsa til sætra gjekk på Aurdalssida av sætreelva. Men så gjorde dei dugnad og laga ny veg på Kjempholsida fram gjennom sætremarka til Grebstad, Haugset og Eidem. Dei tok att denne vegen i 1930-åra og bygde han om frå Kjemphol til Alfarhaugen. Vegen er no køyrande med bil heilt til Sunndalen, men sætra vert no lite eller inkje brukt anna enn til sommarbeite for ungdyr og sau.

Kring 1900-årsskiftet byrja brukarane på Aure å plante skog. Andreas Larsen Aure var ein av dei som tok opp dette arbeidet. Han sette m.a. ut ein del gran i sætremarka i Sunndalen, og dette er no store tre.

I 1907 fekk han 50 kroner i premi frå Møre Landbruksselskap. Seinare har mange planta i teigane sine både i Nymarka og i utmarka. Plantinga har fått eit nytt oppsving etter jordskiftet i 1965.

Jordbruk og feal var viktigaste næringsgrunnlaget også for Aure fram til slutten av førre verdskrigen då handelsverksemd og noko seinare industrien etter kvart tok over. Hovudbruka var flate og lett-drivne, og dei fôra 10-11 mjølkekyr på kvart bruk, dessutan ungdyr

og småfe. Dei fleste bruk hadde følmerrar. Eit av dei første meieria i distriktet kom i gang på Aure. Det var Petter Johannes Thomassen Aurdal frå Fjordegarden som ca. 1887 sette opp eit sommarmeieri ved Nedsæterbrua og tok mot mjølk frå sætrane i dalen. Seinare flytte han separatoren til Pihlkjellaren og tok mot mjølk frå Fauskebygda til Vik. I 1894 vart det bygt meieri som samyrketiltak på nordsida av Aure bru. Separator og kinne gjekk med vasskraft. Ei 200 meter lang veite med mur på både sider og heller over, gjekk frå meieriet austover til Aureelva og førde ned vatn. Til dette meieriet kom det mjølk frå Tjønes til Fauskebygda, og noko frå Grebstaddalen. I 1907 vart det slutt med meieriverksemda ved Aure bru, og mjølka vart send til Ålesund.

Aure ligg lagleg til ved sjøen, og fisket har også spela ei viktig rolle for levemåten ned gjennom tida. Frå gammalt har det vore lakseverpe i Ullavika. Det må ha vore eit svært godt verpe, etter skylda å døme. (Sjå matrikkelgarden Aure.) Frå 1544 var det presten i Ørskog som hadde inntekta av verpet. Frå slutten av 1700-åra ser det ut til at prestane i Ørskog har bygsla bort dette verpet. Jetmund Knutsen Fauske fekk bygselsetel på verpet i 1780 frå Nils Astrup. I 1808 bygsla Kielstrup verpet til Ole Olsen Fauske og Peder Eriksen Fauskehagen. Lars Pedersen Hellen tok over bygselen i 1830, men Ole Olsen Fauske meinte at han framleis hadde halve bygselen og melde Peder for «ulovlig at have bemektiget sig» lakseverpet. Lars Pedersen vann saka. I seinare år hadde m.a. Ole Bastian Hjellegjerde dette verpet.

Aurelandet rekk lenger enn Ullavika, og resten av stranda åtte oppsitjarane på Aure. Laksen kom også inn mot Aureelva som etter tradisjonen var ei av dei beste lakseelvane på Sunnmøre i 1800-åra. Dette freista mange uvedkomande til å kaste med not i elveosen. I 1808 var det reint ille. Aurekarane valde då lagrettemennene Peder Olsen Aure og Knut Knutsen Aure til å reise til Brandal og klage til futen Andreas Landmark med krav om at han fredlyste fiskelandet deira. Aurekarane sjølve hadde kastenot, fortalde dei, men dei var ikkje ein gong sikre på å få nota si i sjøen «førend Kastet i foreveien, dend uafvidende, er overforet med adskillige fremmede Nøder, og atsaå den liden Deel Vandfisk som kunde have samlet sig for Landet, aldeles opfanget». Futen fredlyste då for alt ulovleg kastenotfiske på Aure sin grunn. I seinare år har det kome nye fredingsføresegner for osen av Aureelva og sjøområdet utafor. Elles er det år om anna rikt torskefiske på Aure-djupet. Aurekarane har også vore flittige med kveitelinjer ved Magerholmlandet. Dei mest framtøkne dreiv dessutan havfiske og heldt ute

båt. Mest namngjeten av dei gamle høvedsmennene var Gamle-Jan i Jangarden, d. 1876.

Kring 1900-årsskiftet var det eit godt utbygt notbruk på Aure. Laget åtte både seinot, fleire sildenøter, stornotbåt og fleire lettnotbåtar. Notnaustet stod på nordsida av huset til Martin Lyshol. Nøtene var så store at dei måtte dragast fram med spel. Aurekarane var heilt til Tafjord for å kaste etter sei, fortelst det. Andreas Larsen Aure i Pihlgarden var notbas. År om anna tok dei mykje både fisk og sild, men gjorde dei storvarp, vart det som regel vanskeleg med avsetnaden. Det hende at dei måtte bruke silda til gjødsel. Etter kvart vart det vanskeleg å samle folket, og laget vart opplyst.

Fisketurking gav også ei god attåtinntekt heilt fram til 1940-åra. I fine solskinsdagar var fjøra kvit av klippfisk frå Haubukta til Ørsnes-odden.

Eldste industritiltaket på Aure var Tegilverket som låg ovafor idrettsplassen. Sjå bnr. 10 og 23. Staden vert framleis kalla Verket. Det var Nils Larsen Aure på Aurebøen og Lars Carl Amundsen Aure i Kapralgarden som i 1814 hadde planar om å byrje med teglverk og søkte løyve frå dei andre oppsitjarane på garden. Dei hadde ikkje noko i mot det, dersom dei fekk att like god jord.

Etter at Sykkylven kailag i 1894 bygde kai på Aure og hus for butikk og hotell, auka ferdsla gjennom garden. Fleire og fleire handelsmenn slo seg ned i kaiområdet. Severin K. Aure (bnr. 28) bygde i 1902 på sørsida av kaivegen og flytte handelsverksemda si dit. Han dreiv også hotellverksemd i huset. Sykkylven Sparebank sette opp forretningsbygg i 1908, og her fekk også kommuneadministrasjonen etter kvart møterom og kontor. Petter Olaus Sivertsen Hjorthol dreiv skomakarverkstad i Pihlkjellaren og hadde 7-8 mann i arbeid. Det kom skreddarar til garden, og i 1915 bygde O. T. Lied konfeksjonsfabrikk (bnr. 25). Gjennom dei siste 15-20 åra hadde Aure fått eit nytt sentrum som etter kvart utvikla seg til å bli bygdebyen i Sykkylven, med handelsverksemd og industri som næringsgrunnlag for dei fleste. I slutten av 1920-åra kom møbelindustrien i gang og sette ny fart i utviklinga.

Natta til 19. august 1939 braut det ut brann i eit av husa på Aure kai. Elden spreidde seg fort, og snart stod husa på heile kaia og på bae sider av kaivegen i ljøs loge. Eit hus på nordsida av riksvegen strauk også med. Skaden var stor, men det gjekk ikkje tapt liv. Det hadde vorte trangt om plassen i Aure sentrum etter kvart som trafikken auka i 1930-åra, og etter brannen baud det seg eit godt høve til å regu-

Frå stroket på Aure sommaren 1971. Til venstre er Korsbrekkehuset. Til høgre Dalehuset. I bakgrunnen ser vi i rådhuset.

lere dette stroket før atterreisinga tok til. Kommunestyret valde byggeråd til å ta seg av saka, og det vart gjort vedtak om å regulere eit område til bytet mellom Vik og Klokkehaug med ei øvre grense oppover mot Nakkegjerde og ut mot Aureelva. Professor Sverre Pedersen ved N.T.H. i Trondheim laga reguleringsplan.

Krigsutbrotet i 1940 gjorde atterreisingsarbeidet etter brannen vanskeleg. Mellombels vart det sett opp brakker, men etter kvart kom det nye og større hus i betong på dei brannherja tuftene, og sentrum fekk ein ny og moderne utsjånad. Etter at krigen slutta i 1945, skaut reisinga av nye bustader og andre bygg ny fart. Av større bygg som er komne til i 1969 kan nemnast Samfunnshuset ved Aure bru og dessutan tilbygget til Sykkylven kyrkje.

MATRIKKELGARDEN

Aure vart rekna i skatteklasse med heilgardar i 1600-åra. Kor stor den gamle skylda har vore, er noko uklart, fordi det i 1544 vart fråskildt eit engslætte i Ullavika med underliggjande lakseverpe som vart gitt til Ørskog prestebol. (Sjå under eigarar). I 1626 var skylda for sjølve Auregarden 8 våger fiskel. Ho heldt seg uendra slik fram til 1838.

Prøvematrikkelen i 1724 sette skylda til 8 våger 18 mrk., men denne skyldsettinga vart ikkje sett i verk.

Den samla skylda for Aure og Ullavika tilsaman ser ut til å ha vore 9 våger i 1653. Landkommisjonen i 1661 vurderer sjølve Aure til 8 våger, same skylda som i 1626, men set Ullavika med lakseverpet til 1½ våg, tils. 9½ våg. Om denne skylda på 1½ våg i Ullavika seier matrikkelen i 1700 at den «vedkommer ei gårdens (Aures) landskyld, men dependerer for et græsleie som prestebølet vedkommer.» I slutten av 1700-åra er lakseverpet i Ullavika nemnt under Aure på 8 våger, men framleis er det ørskogspresten som eig det og skattar av det. Ved den nye skyldsettinga i 1838 vart skylda på Aure 19 dlr. 0 ort 12 skl. Her er då irekna Ullavika med ei skyld på 20 skl. Ved revisjonen i 1890 fekk Aure ei samla skyld på 33,77 skyldmark.

Leidangen var opp gjennom 1600-åra 4 geitskinn og 1 kalvskinn, frå 1666 sett ned til 4 geitskinn. I 1705 var leidangen 1 rdl. Tienda var i 1666 på 8½ t. havre, 1½ t. bygg og 1 våg ½ pd. ost.

EIGARAR

Etter di Pål Skofteson frå Giske truleg budde på Aure først på 1100- talet og vart kalla Aure-Pål, kan det vere rimeleg å tru at Aure på denne tida høyrde til Giskeætta. Seinare skal garden ha høyrte til Gudbrand i Vik som levde i tida kring Svartedauden (1349). Eit tingsvitne skrive på pergament og datert 20. juli 1544, fortel at Gudbrand Gudbrandsen i Vik gav ein del av Aure til Ørskog prestebol. Det var eit jordstykke Ullavika med tilhøyrande lakseverpe, seinare vurdert til 6 mællag eller 1½ våg fiskeleige. Dette pergamentskrivet skulle vere i prestegarden på Ørskog så seint som i 1760-åra. Hans Strøm, som fortel om det legg til at etter det gamle folk kunne fortelje, var gáva gitt med dei føreorda «at giverens, nemlig Gulbrandsens, navn skulde efter hans død årlig erindres ved et drikkegilde som måtte holdes på Oure Kirkebakke, det er en høi på gården Oure, hvor kirken står. De vide og at fortelle at der på sogneprestens bekostning virkelig skal være kjøpt en tønne øll hvert år, som på bemeldte sted af sognefolket blev udtømmet til fornævnte mands erindring: men at intet derom mældes i tingsvitnet, det kommer vel deraf, at samme er forfattet og skre vet efter reformasjonen, da denne skikk tillige med mange andre allerede var avskaffet. - - -»

Etter reformasjonen fall nok eigedomsretten til kyrkjegodset, og dermed også lakseverpet i Ullavika, inn under Kongen. I 1649 høyrer

vi om at stathaldaren i Noreg, Hannibal Sehested, som hadde fått nokså mykje jordegods hjå kongen, makeskifter m.a. ein del jordpartar i Sykkylven med kyrkjegods kongen åtte. Såleis får Sehested i byte 1 pd. fiskel. av Margaretepræbendet som Ole Aure i Sykkylven brukte. Om dette er Ullavika er uvisst. Ein høyrer ikkje noko meir om denne parten enn at den låg til Ørskog prestebol heilt fram til notida, men nett i desse dagar har ein av oppsitjarane på Aure reist spørsmål om å få løyse inn lakseverpet.

Om Gudbrand i Vik har ått berre lakseverpet med engstykket i Ullavika, eller om han også har ått heile Aure, er ikkje heilt sikkert, men truleg har han ått heile garden. Seinare kom storparten av Aure under Rosenkrantzane, kanskje gjennom arv frå Losnaætta. I skiftet etter Jakob Rosenkrantz i 1626 vert ein av arvepartane kalla Aure gods. Dette vart seinare kjøpt av borgarneister i Bergen Rasmus Larsen Stud, d. 1650. Frå han til dottera Margrethe g. m. Henning Hansen Smith på Giske som i 1653 makeskifte Aure hovudgard, 9 våger fiskeleige, med verbroren, presten Otte Rasmussen Stud, g. m. Catrine Munthe. Seinare ser det ut til at Margrethe Rasmusdtr. har fått att Aure. Ho gifter seg opp att med borgundpresten Christoffer Pedersen Hiermann som i 1680 står skriven for Aure saman med svogeren, mag. Ludv. Stud. I 1690-åra gjekk Aure over til Margrethe sin son frå første ekteskap, rådmann Christen Henningsen Smith, og frå han til systera Margrethe g. m. lagmann Hans de Fine, (ca. 1700), og vidare i 1721 til ei anna Smith-syster, Henningia Henningsdtr., og seinare til enda ei, Elsebeth Henningsdtr. g. 1. g. med Johan Frimann, g. 2. g. m. generaltollforvaltar Johan Garmann. Aure kom no til å fylgje Frimannsætta til madam Karen Frimann selde Aure i 1743 til Nils Knutsen Havnen. Frå han til kammerråd Ole Alsing i 1754. Han sel så bruka på Aure i 1763 til brukarane. Sjå desse.

OPPLYSNINGAR OM GARDEN

1626: Då 4 mann. Sår 20 t. korn.

1658: 4 mann som skattar av tils. 4 hestar, 50 kyr, 3 oksar, 5 geiter og 9 sauer.

1661: Landkommisjonen nemner eit ubrukeleg lakseverpe som har vore brukt under prestegarden.

1666: 4 mann. Sår 24 t., avlar 100 t. Kan fø 70 naut og 4 hestar.

Brennefang. Eit ringt lakseverpe,

1717: 6 mann «med det engslette Ullevig». Sår 20 t. havre òg 4 t.

- bygg. Avlar 85 t. havre og 16 t. bygg. Fôrar 64 naut og 6 hestar. Ei kvern taks. for 8 skl. årleg. Ringt brennefang.
- 1724: 8 mann. Sår 16 t. havre og 2½ t. bygg. Avlar 60 t. havre og 10 t. bygg. Nok brennefang. Ei sæter 1 mil frå garden. 3 små kvernar. Eit ringt lakseverpe. Tungv. til høyy, viss til korn.
- 1791: 8 mann. 6 kvernar.
- 1797: 8 mann. 5 kvernar.
- 1802: 9 mann. Garden har skog til turvande brennefang, nok beite for dyra i heimegjerdet si utmark, og sæterbol til sommarhamn. Ein husmannsplass, Aurevoll, der Jon Pedersen bur.
- 1845: 10 bruk og 4 husmenn med jord. Sår 3½ t. bygg, 17½ t. bl. korn, 25 t. havre og 13 t. poteter. Fôrar 8 hestar, 71 kyr, 104 sauer, 32 geiter og 6 svin.
- 1875: Fôra 6 hestar, 8 unghestar, 88 kyr, 31 ungfe, 147 sauer og 12 svin. Sånad: ca. 1 t. bygg, 25 t. bl. korn, 37 t. havre og 32 t. poteter.

BRUKARAR PÅ AURE.

I tiendepennmnglista frå 1520 er desse nemnde på Aure: Grym på Ewre som la ½ lodd sylv i skatt. Gullik (Gudeligh) med 1½ lodd sylv. Anders var husmann. Han hadde ingen ting. Størker var også husmann, og var svært fattig.

På denne tida var der såleis truleg to større bruk på Aure, og kanskje to husmenn. Først på 1600-talet var det 7 brukarar på garden: Amund, Tore, Peder, Lars, Joen, Knut Olsen og Knut Iversen. I 1606 stod det dessutan oppførde to husmenn, Peder og Ole. Ole vart i åra utetter kalla stundom husmann og stundom gardmann, og kan vere den same som frå 1617 vart kalla Ole Sæmundsen. Gardmannen Tore stod også som husmann i 1606. I 1611 vart ein Knut Aure utkommandert til Kalmarkrigen, men sonen Nils Knutsen gjekk i hans stad. Nils vart nemnd att i 1612 då han fekk ei bot på 3 rdl. for frillelivnad med Berte Torsteinsdr. Vik.

Matrikellista frå 1626 nemner berre 4 bruk på Aure. Talet på brukarar synest såleis å ha skrumpa inn til det halve, men truleg har det vore slik at kvart bruk har hatt to brukarar til sine tider, t.d. far og son som har skatta av kvar sin halvpart, for så seinare å verte eitt bruk att. Med dei kjeldeskrifta ein har no, er det vanskeleg å setje opp brukarliste for dei einskilte bruk først på 1600-talet. Men vi finn

m.a. desse brukarane på kvar av dei 4 bruka på Aure, her kalla A, B, C og D:

BRUK A.

Joen, br. 15. -ca. 1603.

Peder Olsen br. ca. 1603-ca. 1642. Han eig i 1614 1½ mællag jord. I tida 1621-1625 skattar han av ei sag på Aure med 2 dlr.-2½ dlr., og skjer år om anna ca. 20 tylfter bord. Han dreiv også lakse-verpe. Saman med Tore Fauske fekk Peder i 1620 ei bot på 4 dlr. fordi dei ikkje hadde betalt tiende av laksen til rett tid.

Enkja etter Peder vart truleg gift med

Knut Jetmundsen (f. ca. 1610), br. ca. 1642-ca. 1680. Han skatta i 1658 av 1 hest, 14 kyr og 1 okse, og brukte 8 ml. i 1666. Han hadde styksonen Ole Pedersen f. ca. 1640 og dessutan m.a. sonen Ole f. ca. 1658. Mykje truleg hadde Knut også borna Jetmund som vart g. til Ytre Fauske, Mari Knutsdtr. Aure d. på Ytre Fauske 84 år gml. i 1744, Ragnhild g. til Brudevoll, og kanskje Ebbe Knutsen f. ca. 1646. Det er mogeleg at Jetmund har hatt farsbruket på Aure ei tid først i 1880-åra før han gifte seg til Ytre Fauske, for i 1684 er m.a. Jetmund Knutsen Aure nemnd i ein tvist mellom Aure- og Eidems-karane om hamneretten til Eidem i Sunndalen. Evt. har han gitt bygselen over til

Ole Br. ca. 1685-ca. 1690. Han brukar 2 våger fisk midt i 1680-åra. Om dette er son eller stykson til Knut Jetmundsen, eller om enkja etter Knut har gift seg opp att med Ole, er uvisst.

Etter Ole kjem

Mogens Olsen Aure (f. ca. 1652, d. 1726). Br. 2 våger ca. 1690-ca. 1716, sidan halvparten til ca. 1726. Mogens (eller Mons) var lagrettemann og mykje nytta som takstmann. I 1709 vart Mogens stemnd for retten av Knut Jetmundsen Ytre Fauske i ein tvist om noko odelsgods som dei skulle vere sams ervingar til etter avlidne Ragnhild Sæmundsdtr. Aure f. Aurdal, sonedtr. til lensmann Peder Olsen. (Sjå elles Ytre Fauske) Ragnhild må truleg ha vore gift med ein eller fleire av dei føregåande brukarane på garden. Ho levde så seint som i 1696. Det året fann «Fauske-Jyden» hovudskallen av eit barnelik i ei åker-reine på Fauske, og futen let straks «etterforske om nogen piger eller tøser kunde finnes, hvoraf nogen kjendetegn kunde sees eller findes.» Ragnhild Sæmundsdtr. Aure og to andre kvinner frå bygda, Marte Møllerup og Guri Svendsdtr. Vik, vart då valde til å hjelpe futen, lensmannen og 5 lagrettemenn med å etterrøkje saka. Mellom anna «for-

fór» dei 82 tauser og jenter i Sykkylven for å sjå om dei hadde melk eller væte i brysta sine. Saka vart ikkje oppklara, og den mistenkte vart frikjend.

Mogens Olsen Aure ervde mykje jordegods etter denne Ragnhild Sæmundsdtr., m.a. 5½ mællag i Melset.

Dei siste åra brukte han garden saman med versionen

Hans Tomassen Riksheim (f. ca. 1691, d. 1749) g. 1. g. ca. 1716 m. Brit Monsdtr. Aure (f. ca. 1692, d. 1739), g. 2. g. 1740 m. Tyri Pedersdtr. Aure frå bruk B.2. (f. ca. 1715, d. 1785). Br. saman med verfaren frå 1716, seinare heile bruket, 2 våger, til ca. 1732. Sidan halve bruket att til 1749. Byggselsetel frå Hans Møller i 1716 på 1 våg. Resten må Hans ha teke over då verfaren slutta. Hans vart lagrette-mann i 1718. I 1720 vert Hans stemd for retten av Jan Ebbesen Aurdal for ein hest dei bae meinte var sin. Dei hadde slept kvar sin hest i marka, bae hestane var klipte i rumpetangen som merke. Kring jonsok vart den eine hesten drepen av bjørn, og no var ikkje folk visse på kven som åtte den hesten som levde att, men det var dei som meinte Jan åtte dette dyret. Det er Salomos visdom som går att i domen: «At efterdi vidnene ei fuldkommen kand sige enten den levende eller den døde hest tilh. Jan Aurdal eller Hans Aure, så kiendes for rett, at de begge toe bør have halvparten i den hest som lever, og den ene indløse den anden, om de ellers ikke kand forenes, med penge 2 rdl. 3 mrk.» - Hans Tomassen hadde i slutten av 1730-åra fått hand om garden Kyrkjesteinen saman med Elias Hansen Aure (Hans og Elias hadde ervt den gjennom konene sine), men i 1739 måtte dei late frå seg halve garden til oppsitjarane på Eidem og Grebstad.

BRUK A. VERT DELT

Dette bruket A. på 2 våger fiskeleige hadde med mellomrom vore delt i to like store partar frå 1716 då som nemnt Hans Tomassen Riksheim gifte seg til Aure. I 1730-åra vert bruket endeleg delt, og vi får dei to bruka som seinare vert kalla Pihlgarden, bnr. 1, og Elias-garden bnr. 3. Sjå desse.

BRUK B.

Peder Jakobsen br. ca. 1600-1638. Tiend i 1609 var 1 mæle 3 fj. Peder var utskriven til Kalmarkrigen i 1611, men i hans stad gjekk

Knut Mogensen Aure. I 1620 fekk Peder ei bot fordi han slo Tore Fauske «noen hugg» med ein øksehammar.

Lars br. ca. 1638-ca. 1663. Skattar i 1658 av 1 hest, 14 kyr, 2 geiter, 6 sauer og 1 okse.

Knut Larsen Aure f. ca. 1642. Br. ca. 1663-1695. Han har 8 mællag i 1666.

Etter Knut kjem

Paul Olsen (f. ca. 1666, d. 1740). Br. ca. 1695-1714, sidan halve bruket stort sett til 1740. Paul vart som enkjemann gift att i 1720 m. Inger Olsdtr. (f. ca. 1650, d. 1739). I 1707 er Paul lagrettemann. I 1719 reiser Paul Olsen Aure, Jon Halvarsen Kleiven frå Norddal og Rasmus Ekrem frå Borgund som talsmenn for bøndene til København for å klage til Kongen over den nye matrikkelen og for å be om lindring i dagskatten. Embetsmennene vart nok nervøse, og på tinget i Honningdalen i 1720 spurde konst. sorenskrivar Jørgen Høeg ålmugen om Paul Aure «havde noget på Klaget eller beskyldt han om». Paul var ikkje på tinget, men ålmugen sa han fri for dette, då han korkje hadde ordre til det, eller grunn til det.

Paul Olsen Aure og Sidsel Knutsdtr. selde i 1739 eit jordstykke på 1½ mællag i Tjønes til Nils Jansen Raten. Sjå Tjønes bnr. 1.

I Paul si tid vart bruk B. delt. Versonen Peder Larsen Velle fekk i 1714 bygsel på halve bruket som vi kan kalle B.2. Sjølv heldt Paul fram på den andre halvparten, som no er Bøen bnr. 7. Sjå desse.

BRUK B.2.

Paul Olsen Aure let i 1714 frå seg halve bruk B. til versonen

Peder Larsen Aure (truleg f. i Åmundgarden på Velle ca. 1696, d. 1732) g. m. Ragnhild Paulsdtr. Aure (f. ca. 1695, d. 1779). Br. 1714 - 1733. Han var lagrettemann. Bygselbrev frå Hans Møller i 1714 på 4 mællag. Ei tid ikring 1730-åra brukte han visstnok også garden til verfaren, Paul Olsen på Bøen. I matrikkelen for 1732 står han oppført med 8 ml.

Enkja Ragnhild Paulsdtr. gifte seg att i 1734 m.

Salmon Pedersen Lade (f. ca. 1712, d. 1763). Bygselbrev frå Hans Møller i 1733 på 4 mællag. Salmon var lagrettemann.

Son til Peder Larsen og Ragnhild

Peder Pedersen Aure (f. 1727, d. 1783) g. 1764 m. Synneve Larsdtr. d. 1791. Br. 1763-1785. Peder Pedersen kjøpte ut bruket på auksjon av kammerråd Alsing i 1763 for 125 rdl. Peder saman med 5

andre, mellom dei Nils Pedersen på Bakkebruket, heldt ute båt, og dreiv torskefiske både frå Borgund og frå Synes. I 1777 hadde Peder og Nils kvar 14 våger tørrfisk på lut. Året før vart Peder innstemnd for retten fordi han ikkje ville betale fisketiend til Haram kyrkje, men Peder kunne opplyse at båtlaget hans hadde betalt 2 ort til Haram kyrkje i dei 5 åra dei hadde drive fiske frå Synes, og det same hadde dei gitt den tida dei dreiv fiske frå Borgund. Peder kom i noko gjeld i seinare år. Då han døydde, synte buet ei br. eige på 226 rdl. og ein gjeld på 192 rdl. Enkja sat med bruket til 1785 saman med dei 5 borna. Dei greidde ikkje å løyse ut gjelden, og garden deira vart delt i 4 partar og seld på auksjon i 1785 til desse grannane på. Aure: Ole Pedersen på Aurebøen, Carl Larsen Pihl i Pihlgarden, Johannes Eliassen i Eliasgarden, Amund Hansen Aure i Kapralgarden. Dei auka dermed jordvidda si med 1 mællag kvar. Prisen var 37 rdl. for kvart stykke, med kår til enkja Synnøve Larsdtr. Dermed fell bruk B.2. ut. I 1792 prøvde eldste son til Synnøve, Salmund Pedersen Aure, å ta att desse 4 mællaga med odelsretten sin. Han møtte på tinget og lyste sin pengemangel, men greidde ikkje å reise kapital. Han vart seinare husmann på Klokkehaug.

BRUK C.

Amund Larsen Aure br. 15. .-ca. 1613. Han legg 2 mæle i tiend i 1609. I 1610 betalar han 2 dlr. i skatt for ei flaumsag på Aure og skar det året 50 tylfter bord. Han eig i 1603 eit jordegods på 2 mællag, og i 1611 er det auka til 4 mællag, men det er ikkje den garden han brukar.

Jakob Ingebrigtsen Aure br. ca. 1613-ca. 1640.

Jetmund Joensen var 67 år i 1666. Br. heile bruk C. ca. 1640-ca. 1664, sidan halve bruket til ca. 1682. Kvegskatt i 1658 av 1 hest, 14 kyr og 1 okse. Ca. 1664 vert bruk C. delt i to, og vi får bruket som seinare vert kalla Kapralgarden bnr. 9, og dessutan bruket C. 2. som i 1727 vert delt i Jakobs garden bnr. 13 og Knut garden bnr. 15.

BRUK C. 2.

Jetmund Joensen Aure delte ca. 1664 bruk C., og vi fekk Kapralgarden bnr. 9 og bruk C. 2. Den sistnemnde halvparten tok sonen over. Det var

Joan (Jan) Jetmundsen Aure (f. ca. 1643) g. m. Mari Pedersdtr.

Br. ca. 1664-ca. 1704. Bruket var på 4 mællag. Han hadde i 1701 sonen Nils som tente på Blindheim, og dessutan m.a. dottera Berte Jansdtr. g. m. Jakob Knutsen Eidem som i 1739 tok over halvparten av dette bruket, sjå bnr. 13. Vidare hadde Jan versionen

Erik Larsen (f. ca. 1671, d. 1725) g. m. Ragnhild Jansdtr. Aure, d. 1713. Dei tok over bruk C.2., 4 mællag, ca. 1704. Erik gifte seg opp att i 1715 m. Berte Rasmusdtr. (f. ca. 1672, d. 1758) og sat som br. til han døydde i 1725. Erik hadde ein bror, Ole, på Gausnes. Skiftet etter Erik i 1726 synte ei br. eige på 32 rdl., og ein gjeld på 18 rdl.

Enkja Berte Rasmusdtr. gifte seg att i 1727 med enkjemannen *Guttorm Ellingsen Kjemphol* (f. ca. 1667, d. på Aure i 1737). Han hadde tidlegare bygsla Ingarden på Kjemphol bnr. 3. Straks han kom til Aure, delte han dette bruket. Sonen Stykker tok over halvparten som seinare vart kalla Knutgarden, bnr. 15. Sjølv heldt Guttorm fram på den andre halvparten som Jakob Knutsen Eidem tok over i 1739. Det fekk namnet Jakobs garden, bnr. 13.

BRUK D.

Lars Olsen br. 15. -ca. 1630. Han betalte 2 dlr. i skatt av ei flaumsag i 1613 og 1614, og skar i 1613 60 tylfter bord. I 1620 la han 2½ mæle i tiend.

Rasmus Larsen Aure br. ca. 1630-ca. 1640. Han la 3½ mæle i tiend i 1637.

Ole Olsen var 50 år i 1666. Han skatta av heile bruket ca. 1640-ca. 1664, sidan av halve bruket til ca. 1670. Han la kvegskatt i 1658 av 1 hest, 8 kyr, 3 sauer og 3 geiter. I 1660 heiter det om han at han var fôrarma. Ca. 1664 vart bruk D. delt, og vi fekk dei to bruka som seinare vart kalla Jangarden bnr. 11 og Bakkane (Bakke garden) bnr. 12.

PIHLGARDEN, bnr. 1.

Då bruk A. vart delt først i 1730-åra heldt

Hans Tomassen Aure fram som brukar på den halvparten som seinare fekk namnet Pihlgarden. Hans døydde i 1749, og enkja hans, Tyri Pedersdtr., gifte seg att 2. juledag same året med

Lars Martin Larsen Pihl frå Stordal (f. ca. 1725, d. 1800). Br. 1 våg fiskel. 1749-1785. Bruket har fått namn etter han. Byggesetel i 1750

frå Hans Løgh på svogeren Knut Nilssen Hafns vegne på 1 våg. Lars var sersjant, og skal vere ein etterkomar etter Pihl-Kirsti, ei dansk jente som etter 30-årskrigen fylgde etter kjærasten sin, soldaten Lars Kyrkjebø, til Stordal og gifte seg med han. Ved sida av å vere sersjant og gardbrukar dreiv Lars Martin Pihl også bondehandel. Saman med Ole Pedersen Aure, Mons Jørgensen Vik og Ole Eriksen Tjønes åtte han ei jekt på «8 a 10 læsters drægtighed», og med denne jekta frakta dei fisk og bondevarer både til Trondheim og Bergen. Stundom leigde dei jekta bort til andre. Såleis var det i 1764 nokre sunnylvingar som leigde henne til Bergen. Det hadde då vore dårleg fiske nokre år, og jekta hadde stått på land. Sersjant Pihl må ha vore velståande. Han dreiv m.a. ikkje så reint lite med utlån av pengar. I 1763 selde kammerråd Ole Alsing heile Aure-garden på auksjon. Lars Pihl kjøpte då ut bruket sitt på 1 våg for 125 rdl., og vart dermed sjølveigar. Tyri Pedersdtr. hadde born både i sitt første og andre ekteskap. Skifte i 1786. Brutto eige 306 rdl. Gjeld 23 rdl. Lars Larsen Pihl hadde odelsretten til Pihlbruket etter far sin, men Lars var sersjant og seinare toll-mann i København, og selde i 1785 odelsretten sin til broren

Carl Fredrik Larsen Pihl (f. 1755, d. 1806) g. m. Berte Iversdtr. (f. ca. 1768. Ho skreiv seg for Hagen i 1807. Døydde i 1810 i Tusvik.) Carl Fredrik fekk skøyte på Pihlgarden i 1785 og $\frac{1}{4}$ av garden Kyrkjesteinen for 99 rdl. frå far sin. Kår. Same året kjøpte Carl $\frac{1}{4}$ av bruk B.2. på Aure som Peder Pedersen hadde hatt, for 37 rdl. Pihl-bruket vart etter det på 1 våg 18 mrk. I 1802 sådde han $3\frac{1}{2}$ t. havre, 1 t. bl.korn og $\frac{1}{2}$ t. bygg. Buskapen var 1 hest, 10 storfe og 23 småfe. Bruket var verdsett til 200 rdl. Carl døydde barnlaus, og enkja Berte Iversdtr. Hagen gifte seg att i 1807 med kjøpmann Jens Winje i Tusvik. Ho døydde i 1810, og let etter seg ei stor formue. Bror til førstemannen hennar, Lars Larsen Pihl, som då var tollmann i Bergen, fekk 200 rdl. Syster til Carl, Tyri, og halvsyskena fekk tils. 200 rdl., og ein Peder Pedersen Nedregotten, truleg den same Peder som i 1801 vert skriven for pleiebarnet til Berte og Carl Pihl, fekk 100 rdl. Pihlbruket gjekk no over til systerson til Carl Pihl. Det var Tyri Larsdtr. og Jan Jakobsen Stave sin son

Bastian Jansen Aure (f. Stave 1782, d. 1870) g. 1807 m. Anne Paulsdtr. Haugset frå Pålgarden (f. 1783, d. 1884). Ho vart kalla Annemor. Br. ca. 1807-1848. Skøyte frå Jens Winje som hadde fått hand om Pihlbruket gjennom kona si, Berte Iversdtr., til Bastian Jansen - først på 1 våg i 1809 for 125 rbdlr., og i 1814 på resten, 18 mrk., for 15 rbdlr. Parten som Pihl-karane hadde hatt i Kyrkjestei-

nen, vart Jens Winje sitjande med. Bastian var med og kravde jordskifte av åker og eng på Aure i 1828. I 1814 vart Bastian utkommandert som soldat i det Bergenhusiske Infanteriregiment. Skylda på bruket hans, 1 våg 18 mrk., vart i 1838 rev. til 2 dlr. 4 ort 18 skl. Sånad i 1845: ½ t. bygg, 2½ t. bl.korn, ¾ t. havre. Buskap: 1 hest, 10 kyr, 15 sauer, 6 geiter og 1 gris.

Sonen

Lars Bastiansen Aure (f. 1808, d. 1884) g. 1847 m. Berte Olave Karlsdtr. Blindheim frå Fredriksgarden (f. 1826, d. 1895).

Br. 1848-1880.

Born: Bastian f. 1855. Bleiv ved Vallabåane i 1875. *Lars Andreas* f. 1860, g. på bruket. Lovise f. 1862, g. m. Ole Andreas Berntsen Lyshol i Pegarden bnr. 5.

Skøyte på bruket i 1848 frå faren for 380 spd., og kår verdsett til 280 spd. Plassen Nybøen, bnr. 2, vart utskild i 1847 med skyld 20 skl. I 1864 var Pihlbruket på 36 mål dyrka åker og eng, og 73 mål naturleg england. Sånad i 1875 var ½ t. bygg, 3 t. bl.korn, 4 t. havre og 3 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 1 unghest, 10 kyr, 4 ungfe, 18 sauer og 1 gris. Ca. 10 år før var det og 6 geiter på bruket.

Sonen

Lars Andreas Larsen Aure (f. 1860, d. 1922) g. 1876 m. Berte Johanne Knutsdtr. Lade frå Jetm.garden (f. 1857, d. etter 1925).

Br. 1880-1909.

Born: Berte Olme f. 1877, g. m. Lars Knutsen Aure på Aurebøen. Bastianne f. 1879, d. 1960, g. m. Ole Svindset i Ramstaddal. Lars Karl f. 1882, g. på bruket. Knut Edvard f. 1885. Utvs. nr. 61. Jens f. 1889. Utvs. nr. 60. Peter Henrik f. 1891, g. 1924 m. Johanne Tea Joakimsdtr. Reite i Vaksvik. Sjø Aure bnr. 16. Laura f. 1894, g. m. Karl Andreassen Aurdal på Rongabruket. Emma f. 1897. Dreiv Sykk. hotell i mange år,

Andreas fekk skøyte på bruket frå far sin i 1880 for 1.800 kroner og kår. Skylda på bruket 2 dlr. 3 ort 22 skl. vart i 1890 rev. til 5,01 mark. Utsk. av innmarka i 1895. Dei gamle Pihlhusa stod då på nordsida av postvegen like aust for den noverande kyrkja der det no er kyrkjegard. Andreas sette opp nytt både stovehus og løhus, naust og stabbur. Han dreiv og med kjøp av dyr til slakting og selde kjøtet i Ålesund. Kjøpte dyr både i Hjørundfjord, Hornindal og Sunnylven, jaga dei i drifter over fjella og slakta dei i Sykkylven. Han var elles kaiekspeditor, kyrkjevevje og kyrkjetenar i lang tid.

Sonen

Pihl-tunet på Aure.

Lars Karl Andreassen Aure (f. 1882, d. 1964) g. 1909 m. Johanne Olsdtr. Lade i Andersgarden (f. 1891).

Br. 1909.

Born: Bertha f. 1911, g. m. Olav Larsen Brunstad på Fredheim, Tjønes (bnr. 8.) Andreas Olav f. 1913, g. m. Olga Ingvarda Olsdtr. Søvik. Sjø Nakkegjerde bnr. 5. Anna f. 1915, g. m. Halvor Strand, Rødøy, Helgeland, bur i Sykk. Oddlaug f. 1917. Overteke forretn. etter far sin «Pihlbu». Sjø Aure br. 107. Agnes f. 1919, g. m. Lars Korsbrekke frå Sunnylvn. Bnr. 122 Aure. Olav f. 1923, d. 1947 ved ei skyteulykke under arbeid. Julie f. 1927.

Lars tok over bruket i 1909, skøyte frå 1923. Han dreiv fiske frå Vigra om vintrane i yngre år. Tok opp arbeidet etter far sin med kjøp av dyr til slakting. Bygde hus i Aure sentrum i 1930 og starta der kjøttforretning (Sjø Pihlbu bnr. 107). Sjølv vart han buande i det gamle Pihltunet, og dreiv også garden, dyrka m.a. mykje i Ullavika. Planta skog. Dreiv med hesteal og hadde fleire premihingstar. Medl. i kommunestyret. Styremedl. i Sykk. Sparebank.

NYBØEN (Skjerva), bnr. 2.

Utsk. fra bnr. 1, Pihlbruket, i 1847 med skyld 20 skl., rev. 1890 til 0,35 mark. Første brukaren her var

Jakob Karolus Bastiansen Aure frå Pihlgarden (f. 1815, d. 1889)

g. 1846 m. Brit Rasmusdtr. Øvre-Flo (f. ca. 1812, d. 1900). Br. 1846 - 1888. Jakob sette opp ei lita stove, løe, eit stabbur og naust. Han fekk skøyte på plassemnet av far sin, Bastian Jansen i Pihlgarden for 100 spd. i 1852. I 1864 var plassen på 7 mål åker og dyrka eng, og 7 mål naturleg england. I 1865 fødde dei 3 kyr og 2 sauer og sådde ½ t. bl.korn, 1 t. havre og 1½ t. poteter. Eit ti-år seinare var buskapen komen opp i 4 kyr, 1 ungfø og 3 sauer.

I 1870-åra var det komen ein annan huslyd også til Skjerva. Jord hadde huslyden visstnok ikkje, men dei hadde ei stove. Tufta vart kalla Krissen-plassen etter mannen som budde her, *Kristen Hanssen Giævenes* (Grebstad) f. 1821, g. 1858 m. Berte Oline Jonsdtr. Vik.

Dei hadde borna: Nikoline f. 1858, g. m. Peter Syltebø. Dei to flytte seinare til Nikoline sin son, Peter Strøm i Fjørå. Bernt f. 1862 g. m. Karoline Jørgensdtr. Blindheim. Han var skomakar, budde i Magnusstova. Hans Johan g. m. Marte Nysæter. Han bleiv. Johan f. 1869, g. 1889 m. Lovise Martinusdtr. Brunstad i Rabben. Lars f. 1866. Han flytte til Syvde.

Jakob Bastiansen og kona fekk kår av Skjerva i 1883 og selde plassen til

Petter Larsen Flydal frå Geiranger (f. 1857, d. 1921), g. m. Marie Larsdtr. Merok frå Geiranger (f. 1858, d. 1944).

Br. 1888-1922.

Born: Lars Elias f. 1883 i Sunnylvn, g. 1908 m. Gurine Iversdtr. Eikenos frå Emblem. Var lærar og småbrukar på Emblem. Berte f. 1885. Bur på plassen. Lars Ingvald f. 1888. Utvs. nr. 101. Peder Simon f. 1890. Utvs. nr. 102. Laura f. 1893, d. 1932. Petter f. 1896, d. 1929. Tok over bruket. Inga f. 1898, g. m. meieristyrar Holmgren, Stranda. Berit f. 1901. Utvs. nr. 100.

Petter Larsen fekk skøyte på plassen av Jakob Bastiansen i 1888. Petter bygde ny løe, og kjøpte seinare maskinhuset på det gamle Teglverket på Aure med tanke på å setje opp stovehus. Han rakk å setje opp grunnmurane, men miste livet under vedfiring ved Kyrkjesteinen.

Sonen

Petter Marius Pettersen Flydal (f. 1896, d. 1929). Br. 1922-1929. Skøyte frå mor si i 1922 på Skjerva og på gnr. 61, bnr. 2 Kyrkjesteinen som far hans hadde kjøpt av gamlemannen på plassen, Jakob Bastiansen Aure i 1888. Petter Marius hadde gått snikkarkurs i unge år. Ved sida av arbeidet med plassen dreiv han vinterfiske frå Giske.

Då han døydde, vart det syster hans,

Berte Pettersdtr. Flydal (f. 1885, d. 1967) som heldt fram med

plassen, saman med mor si, Marie. Med hjelp frå syskena sine fekk Berte opp stovehuset som far hennar hadde byrja på. Berte sat med plassen til 1932. Då kom brorson hennar og tok over. Det var

Peter Larsen Flydal frå Emblem (f. 1911) g. 1956 m. *Helga Olsdtr. Fauske* frå Naustdal i Sunnfjord (f. 1917).

Br. frå 1932.

Born: *Lars Oddbjørn* f. 1959. *Anne Gunn* f. 1961.

Peter gjekk snikkarskule i ungdomstida, har ved sida av arbeidet med plassen drive som maskinsnikkar ved møbelfabrikkar i bygda. I seinare år er det utskilde mange tomter frå bruket.

BYGSLETOMTER UNDER BNR. 2:

Jarle Oddmund Eidheim f. 1934 i Volda, g. 1962 m. *Oddny Marit Frøysa* frå Sunnylven f. 1938.

Born: *Ivar* f. 1963. *Mari* f. 1965. *Joar* f. 1966.

Jarle og Oddny Eidheim er baa lærarar. Dei sette opp stovehus i 1965.

Svein Helgheim frå Jølster f. 1934, g. m. *Karen Presttun* frå Bergen f. 1937.

Born: *Sveinung* f. 1963. *Yngvill* f. 1965.

Svein og Karen Helgheim er baa lærarar. Dei sette opp stovehus i 1965.

Kåre Larsen Kjemphol frå Ingarden f. 1918, g. 1945 m. *Aslaug Fauske* frå Naustdal f. 1922.

Born: *Leiv* f. 1946, d. 1948. *Lars* f. 1948. *Olav* f. 1952. *Anna* f. 1956.

Kåre Kjemphol er maskinsnikkar. Bygde stovehus i 1965. Medl. i soknerådet. Sundagsskulelærar.

Ola Martin Longva frå Haram f. 1928, ungdomsskulestyrar, g. 1950 m. *Gunnvor Måløy* frå Herøy f. 1931, bygde hus i 1966.

Born: *Lars Per* f. 1951. *Helen Frida* f. 1955. *Grethe Olin* f. 1965.

ELIASGARDEN, bnr. 3.

Ole Iversen Overvoll frå Stranda (f. 1699, d. 1737) g. 1723 m. *Brit Ebbesdtr. Jøssvollsæter* frå Stordal (f. ca. 1701, d. 1744) tok over

halvparten av bruk A. først i 1730-åra, og sat som brukar til 1737. Ole var sersjant.

Kona hans, Brit, var syster til Jan Ebbesen på Aurdal. Ole Iversen selde i 1733 eit jordstykke på 12 mrk. fiskel. i Aure til Hans Tomassen i Pihlgarden. Skifte etter Ole i 1737. Brutto eige 124 rdl. Gjeld 96 rdl.

Enkja Brit Ebbesdr. gifte seg att i 1738 med

Elias Hansen Tippen (no Haugland i Eid, Nordfjord) (f. ca. 1704, d. 1783). Br. 1 våg 1738-1770. Bygselsetel frå C. Abelse på 1 våg i 1738. Året etter kom Elias Hansen og grannen Hans Tomassen i sak med oppsitjarane på Eidem og Grebstad om garden Kyrkjesteinen som konene til Elias og Hans hadde ervt. Grebstadkarane og Eidemskarane meinte dei hadde større rett til å løyse inn garden. Det kom til semje slik at dei fekk kjøpe halvparten. Elias Hansen var sersjant. Han dreiv også bondehandel og åtte ei jekt på 10 lester saman med Jan Ebbesen Aurdal, Ole Blindheim og Otte Nilsen Vik. Dei åra dei ikkje hadde føring sjølve, leigde dei jekta vekk til andre, såleis var det folk frå Borgund som brukte henne i 1763-64. Som nemnt hadde Hans Tomassen Aure også part i ei jekt. Fleire slike jekter var det ikkje i skipreiet desse åra. I 1763 kjøpte Elias Hansen ut bruket på auksjon av kammerråd Ole Alsing for 125 rdl. til sonen Johannes som tok bruket etter han. Elias var gift to gonger. Han gifte seg 2. g. i 1745 m. Johanne Johannesdr. Sætre (f. ca. 1709, d. 1779).

Sonen

Johannes Eliassen Aure (f. 1749, d. 1803) g. 1. g. 1768 m. Anna Olsdr. Aure frå Bøen (f. 1746, d. 1782), g. 2. g. 1784 m. Magnhild Olsdr. (f. ca. 1748, d. 1819). Far hans løyste ut garden for han i 1763, og frå 1770 la Johannes dette kåret til foreldra: 4 t. havre, 2 t. bygg. Fôr til 2 kyr, 5 sauer og 4 geiter. Johannes var lagrettemann. I 1785 kjøpte Johannes $\frac{1}{4}$ av bruket (1 ml.) til Peder Pedersen Aure, og Eliasbruket vart etter dette på 1 våg 18 mrk. framover til 1801. Ved denne tid tek sonen Elias over hovudluten av bruket på 1 våg, medan Johannes sjølv vert sitjande att som brukar av 1 mællag. Dette mællaget erver sonen John Johannessen frå 2. ekteskap, f. 1793 (Sjå bnr.6). Johannes Eliassen var ein velståande mann. I skiftet etter førstekona hans, Anne Olsdr. i 1782, synte buet ei br. eige på 297 rdl. og ein gjeld på 24 rdl. Son hans, Johannes f. 1786, var soldat i 1807.

Som nemnt gjekk hovudluten av Eliasbruket på

1 våg over til sonen (f. 1770, d. 1819) g. 1804 m. Berte Marta

Elias Johannessen Aure (f. 1770, d. 1819) g. 1804 m. Berte Marta

Olsdtr. Straumegjerde (f. 1783, d. 1829). Br. 1801-1819. Elias hadde ervt noko av garden alt i skiftet etter mor si i 1782, og fekk skøyte på tils. 1 våg i 1801. Det ser også ut til at Elias har ervt parten i Kyrkjesteinen, for det vert fortalt at enkja Berte Olsdtr. Aure var med og slo inn denne garden i 1819. Skifte etter Elias i 1819. Br. eige 240 spd., gjeld 26 spd.

Berte Olsdtr. gifte seg i 1821 opp att med

Permann Ingebrigtsen fra Tafjorda (?) (f. ca. 1784, d. ca. 1830). Br. ca. 1821-1829. Permann hadde vore soldat ved Kongens livgarde. Etter som det fortelst, hadde han teke del i mange blodige slag. Strømpene han hadde i krigen, tok han vare på som eit minne, Dei var stive av blod, og han hadde dei på seg kvar høgtidsdag. Fleire gonger skal han ha vore utsett for overfall. Ein gong kom han til Morskogen (?) og overnatta hjå eit ektepar som budde i ei lita stove. Då Permann låg og skulle somne, hørde han kona i huset kviskre til mannen sin at han ikkje måtte røyve denne framandkaren, for han var så storvaksen. «Å,» svara mannen, «han var større den karen eg tok i gårkveld». Permann smaug seg då fram, tok sabelen sin og hykte seg ned bak senga. Etter ei stund kom mannen med ei stor øks som han bar opp og hogg nedi senga der Permann skulle ha vore. Permann stakk han då ned med sabelen sin. I 1830 fekk han kår av stykson sin og flytte til Stranda.

Elias Johannessen sin son tok over Eliasbruket. Det var

Andreas Eliassen Aure (f. 1806, d. 1861) g. 1830 m. Katrine Cici-lia Larsdtr. Furnes (f. 1801, d. 1873). Br. ca. 1828-1862. Skøyte frå faren til Andreas alt i 1819 for 110 spd. Kår til foreldra. Sidan Andreas var svært ung, var det nok mor hans og faren, seinare stykfaren Permann, som dreiv bruket i tida utover. Jordskifte av innmarka i 1828. I 1838 vart den gamle skylda på 1 våg rev. til ny skyld 2 dlr. 1 ort 19 skl. Sånad 1845 var $\frac{3}{8}$ t. bygg, 2 t. bl.korn, $2\frac{3}{4}$ t. havre og $1\frac{1}{2}$ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 8 kyr, 11 sauer, 4 geiter og 1 gris. Ved sida av gardsarbeidet dreiv Andreas sjøen. Han var med Gamle-Jan på torskefiske, t.d. til Lofoten. Andreas sette også opp nye hus i Eliasgarden.

Sonen

Lars Johannes Andreassen Aure (f. 1832, d. 1903) g. 1863 m. Johanne Marie Larsdtr. Drabløs frå Samundgarden (f. 1844, d. 1925).

Br. 1862-1889.

Born: Anne f. 1864. Sjø Aure bnr. 5. Andreas f. 1867, g. på bruket. Karl f. 1870. Utvs. nr. 80. Karoline f. 1874. Utvs. nr. 78.

Skøyte frå mora Katrine i 1862 for 400 spd. og kår. Lars la også kår til Ole Olsen Hjellegjerde (Ryggja-Ola) og kona Marte Larsdtr. for eit lite jordstykke unna Eliasgarden som dei hadde brukt i Ullavika. Ole og Marte budde i gamlestova i Eliasgarden i 1875. Bruket var i 1864 på 37 mål dyrka åker og eng, og 65 mål naturleg england. I 1875 var buskapen 2 unghestar, 9 kyr, 3 ungfe, 15 sauer og 1 gris. Sånaden var $\frac{1}{8}$ t. bygg, 3 t. bl.korn, 4 t. havre og $1\frac{1}{4}$ t. poteter. Ved sida av garden dreiv Lars sjøen. Han heldt ute båt og var styrmann. (Sunnmørsnesiglar). I alt rodde han 46 fiskje frå m.a. Havsteinen og Giske. Opplærd av Gamle-Jan i Jangarden. Lars dreiv også med hingstar.

Sonen

Andreas Larsen Aure (f. 1867, d. 1922) g. 1889 m. Karen Marie Johannesdtr. Glomset (f. ca. 1868, d. 1902).

Br. 1889-1910.

Born: Lars Johan f. 1890, g. på bruket. Johan f. ca.1893, d.1895. Johan f. 1895, d. som spebarn. Johanne f. 1897, d. som spebarn. Johan *Andreas* f. 1898, d. 1925. Sjuk.

Skøyte frå faren i 1889 til Andreas Larsen for 2000 kroner. Kår. I 1887 vart plassen Ullavika bnr. 4 fråskild dette bruket. Resten av Eliasgarden fekk ved ny skyldsetting i 1890 ei skyld på 2,45 skyldmark. Jordskifte av innmarka i 1895. Andreas sette opp både nytt stovehus, løhus, og sel på sætra i åra etter 1890. Den gamle Eliasstova vart flytt til Grebstad (bnr. 55) og nytta til samlingshus for dei såkalla «Fri-frie». (Magnus-kyrkja). Andreas la ned mykje arbeid på garden, braut m.a. jord i Ullavika, køyrde steinen til Aure og bygde vernemur for elva. Han hadde også følmerrar. Om somrane skyssa han turistar om Nysætra-Fasteindalen. Han var også fiskar.

Sonen

Lars Johan Andreassen Aure (f. 1890, d. 1965) g. 1912 m. Guri Olsdtr. Velle frå Jogarden f. 1890. Br. frå 1910.

Skøyte frå faren i 1910 for 1.500 kroner. Kår. Lars dyrka ein god del jord, både i Ullavika og på Aure, reparerte løa, bygde på og moderniserte stovehuset og bygde nytt naust. Han var interessert i husdyr, særleg i hesteal, hadde følmerrar og oppdretta mange hingstar til utstilling. Nokre år reiste Lars som emissær. Han las mykje og hadde eit godt minne. Guri har vore formann i Bondekvinnelaget og gjorde mykje for å få lagsarbeidet i Sykkylven i gang att etter siste krig. Då den linedelte ungdomsskulen i Sykkylven skulle ha tomt, baud Lars og Guri fram ca. 17 mål jord av Eliasmarka til sær s rimeleg pris. Kommunen tok mot tilbodet med takk.

ULLAVIKA, bnr. 4.

Jordstykke under Eliasbruket, utskilt 1887 med skyld 4 ort og 17 skl., rev. 1890 til 1,63 skyldmark. Eliasfolket har både ått og brukt dette jordstykket. Sjå bnr. 3.

SLETTEBAKKEN, bnr. 5 og YTREBAKKEN, bnr. 31.

Slettebakken bnr. 5 vart utskild frå bnr. 4 (plass i Ullavika under Eliasbruket) i 1889 med skyld 0,33 mark. Plassen ligg i Ullavika.

Første brukaren var

Karolus Ellingsen Eidem frå Berget (f. 1849, d. 1948) g. 1875 m. Marie Karlsdtr. Tynes (f. ca. 1852, d. 1939). Br. 1775-1778.

Karolus bygsla plassen i 1875 av Lars Andreassen Aure i Eliasgarden. Sidan flytte Karolus til Berget bnr. 4 på Eidem.

Bror hans tok over Slettebakken. Det var

Jens Petter Ellingsen Eidem (f. 1851) g. 1877 m. Ellen Johannesdtr. Berge frå Norddalen f. 1848.

Br. 1873-ca. 1903.

Born: Karl f. 1879. Sjå Grebstad, Kagholen bnr. 16 og Utvs. nr. 70. Edvard f. 1883. Utvs. nr. 69. Gunder f. 1889. Inger Oline f. 1894, g. m. Anders Sjøholt, skreddar.

Jens skreiv seg for Aure etter at han ca. 1778 bygsla denne plassen.

Slettebakken gjekk over til

Anne Larsdtr. Aure frå Eliasgarden f. 1864. Br. ca. 1908-1954.

Anne arbeidde i unge år på Devolds Fabrikker i Langevåg. Men ho fekk skøyte på plassen alt i 1889 frå far sin, Lars Johannes Andreassen Aure i Eliasgarden for 800 kroner. I 1904 kjøpte Anne eit stykke av bror sin, Andreas Larsen Aure sin plass, bnr. 4, på ca. 7 mål. Dette stykket vart kalla Ytrebakken, fekk bnr. 31 med skyld 0,18 mark. Stykket låg til bytes med bnr. 5. På bnr. 31 sette Anne opp stove og løe, og då Jens Ellingsen slutta på bnr. 5, tok ho også over plassen hans. Anne sat som eigar og brukar av både Slettebakken og Ytrebakken til ho døydde. Brorson hennar, Lars J. A. Aure, fekk i 1954 skøyte på bae parsellane.

RELLINGPLASSEN, bnr. 6.

Johannes Eliassen Aure i Eliasgarden gav i 1801 over bruket sitt til sonen Elias frå første ekteskap. (Sjå bnr. 3). Sjølv vart Johannes sitjandc att med 1 mællag, verdsett i 1802 til 40 rdl. (Det er mogeleg

at dette er ¼ av bruk B.2 som Johannes kjøpte i 1785 av Peder Pedersen Aure). Dette bruket vart i 1865 kalla Lykkja, seinare Ananiasplassen eller Rellingplassen. Johannes d. 1803, men enkja Magnhild (Ragnhild) Olsdtr. vart sitjande på bruket til 1819 då ho døydde. Johannes og Magnhild sin son tok over etter dei. Det var

Jan (John) Johannessen Aure f. (i Eliasgarden 1793, d. 1842) g. 1830 m. Synneve Olsdtr. Hjorthol (f. 1802, d. 1869). Br. 1819-1843.

Jordsk. på innmarka i 1828. Jan la av eiden til konstitusjonen i 1841. I 1838 vart den gamle skylda på 18 mrk. rev. til ny skyld 2 ort 23 skl. Enkja Synneve Olsdtr. fekk i skiftet etter mannen sin i 1842 utl. bruket. Ho gifte seg opp att i 1843 med

Johannes Eliassen Aure frå Eliasgarden (f. 1812, d. 1905). Br. 1843-1854.

Johannes la av eiden til konstitusjonen i 1844. I 1845 sådde han på bruket ⅛ t. bygg, ½ t. bl.korn, 1 t. havre og ½ t. poteter. Buskapen var 3 kyr og 5 sauer.

Dotter til Synneve frå første ekteskap og hennar mann tok over bruket. Det var

Ananias Jonsen Sunndalsfolden frå Volda (f. 1830, d. 1911) g. 1854 m. Marte Gurine Jansdtr. Aure (f. 1830, d. 1908).

Br. 1854-1875.

Born: Jens f. 1855. Utvs. nr. 59. Severine f. 1858, g. på bruket. Guri f. 1860, sjå bnr. 39 på Aure. Edvard f. 1863. Utvs. nr. 58.

Skøyte i 1854 for 140 spd. frå Ole Iversen Hjorthol som verje for Johannes Eliassen Aure, står det i panteboka. Kår til Johannes og Synneve. Bruket var i 1864 på 11 mål åker og dyrka eng, og 18 mål naturleg england. Buskapen i 1875 var 1 unghest, 4 kyr og 6 sauer. Sånad ⅛ t. bygg, 1 t. bl.korn, 1½ havre og 2 t. poteter. I 1880-åra var det høns i garden og, sjeldne fuglar i bygda i den tida. Det hende at lesarborna nytta høvet medan dei var på Aure til å sjå hønsa hans Ananias. Særleg var hanen eit «åbin», fortel Peter Severin Fet. Ananias var båtbyggjar.

Han kom i gjeld i 1860-åra og i 1872 selde han bruket til Jakob Olaus Larsen Fet for 260 spd. Fråteke frå salet var storbåtnaustet og «prestestova», ei gamal stove som stod bak det noverande huset til Ingmar Relling. Sjølv vart Anannias sitjande på bygsel eit par år til sonen tok over. Det var

Jens Johan Ananiassen Aure (f. 1855, d. 1939) g. m. Anne Johanne Kristensdtr. Vik frå Lånagarden (f. 1870, d. 1954). Br. 1875-1886.

Skøyte på bruket frå Fredrik Martinussen Fet, verson til Jakob L. Fet, i 1875 for 350 spd. Jens dreiv handel på Aure. Reiste til USA i 1889. Sjå Utvs. nr. 59 og 1016. Bruket gjekk over til verbroren

Klaus Jakobsen Hole (f. 1855, d. 1891) g. m. Severine Ananiasdtr. Aure (f. 1858, d. 1899).

Br. 1886-1900.

Born: Adolf f. 1886, g. på bruket.

Skøyte frå Jens Ananiassen til Klaus i 1886 for 1.600 kroner. Skylda på bruket, 2 ort 23 skl. vart i 1890 rev. til 1,09 mark. Klaus var fiskar. Han kom bort på sjøen i aug. 1891. Vart attfunnen like etter.

Sonen

Adolf Klaussen Aure (f. 1886, d. 1909) g. m. Hanna Lovise Ingebrigtsdtr. Strømme (f. ca. 1882, d. 1958).

Born: Severine f. 1907, d. 1 dag. Signe f. 1908, g. på bruket.

Skøyte til Adolf Klaussen i 1900. Han bygde stovehus i 1909. Dreiv plassen og arbeidde dessutan på Teglverket. Vart sjuk, og døydde i ung alder.

Enkja gifte seg opp att med

Ole Olsen Relling fra Norddalen (f. 1881, d. 1967)

Br. ca. 1918-1945. Utvs. nr. 126.

Born: Adolv f. 1913. Interiørarkitekt i Oslo. Solveig f. 1914, g. m. Leif Holen. Kjøpmann på Aure, bnr. 116. Grethe f. 1914. Røntgenoversøster ved Fylkessjukehuset i Ålesund. Ingmar f. 1920, Interiørark., i Sykk., g. m. Sollaug Flø. Bustad Aure bnr. 102. Agnes f. 1923, g. m. Ivar Dalen, entreprenør i Sykk. Bustad Aure bnr. 161.

Ole Relling la ned eit stort arbeid på plassen, braut m.a. opp Nymarka, (eit stykke i Aureøyane) og dessutan dyrka han opp sjølve plassen. Ved sida av dette dreiv han sjøen, både som fiskar og fraktar. Åtte motorbåt saman med Ole Hjellegjerde. Hadde «presteskysen» i lang tid.

Versonen

Fridtjof Fredriksen frå Ikornnes (f. 1903) g. 1932 m. Signe Adolfsdtr. Aure (f. 1908).

Br. ca. 1945-

Born: Jakob f. 1933, g. 1963 m. Randi Grønning frå Ålesund. Hilde f. 1946, g. 1968 m. Bjørn Hatlehol frå Brattvåg. Arne f. 1950.

Fr. Fredriksen var mellom dei aller første som starta opp med den moderne møbelindustrien i Sykk. Var med og starta Sykkylven Kurvmøbelfabrikk i 1928 som førelaupar for Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk som vart skipa i 1934. Sjå Vik bnr. 18. Fredriksen har leia

denne verksemda frå starten og bygt fabrikk ut. Ordførar i Sykk. 1954-1957. Medl. i ei mengd nemnder, og føregangsmann for m.a. starting av Stamfiskstasjonen i Sykk. Han dreiv ei tid plassen som kona hans, Signe, ervde. Bygde ny løe i 1950. Har bygt på og modernisert stovehuset. Fridtjof Fredriksen fekk Kongens fortenestemedalje i gull i 1972.

Sonen

Jakob Fredriksen f. 1933, g. 1963 m. Randi Grønning frå Ålesund f. 1939.

Born: Anne f. 1964. Fridtjof f. 1966. Ragnhild f. 1968.

Etter studenteksamen og handelsutdanning m.a. i England, var Jakob Fredriksen tilsett ved Nerlien si forretning i Oslo. Frå ca. 1964 har han hatt administrativ stilling ved Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk på Vik.

BØEN, bnr. 7.

Paul Olsen Aure på bruk B. gav i 1714 frå seg halvparten av bruket til versonen Peder Larsen på B.2. Sjølv heldt Paul fram på den andre halvparten av bruket som seinare vart kalla Bøen bnr. 7. Paul nya opp att festebrevet sitt, denne gongen på 1 våg, i 1720 av Hans Møller Men i 1730-åra brukte visstnok versonen Peder Larsen også Paul sin halvpart. Etter at Peder døydde i 1732, er det likt til at Paul på nytt står for gardsdrifta framover til 1740. Då tek son til Peder Larsen og Ragnhild Paulsdr. over bruket. Det er

Ole Pedersen Aure (f. 1722, d. 1804) g. 1745 m. Sidsel Knutsdr. Ytre Fauske (f. ca. 1716, d. 1788). Br. 1740-1786. Byggselsetel i 1740 på 1 våg frå madam Garman. Ole var lagrettemann. Han var også medeigar i ei 10 lestar stor jekt saman med Lars Pihl, Mons Jørgensen Vik og Ole Eriksen Tjønes. Han må ha stått seg godt økonomisk, ervde også mykje gjennom kona si. I 1763 kjøpte han ut bruket sitt på Aure på auksjon av kammerråd Alsing for 125 rdl. Han hadde m.a. også kjøpt 2 mællag i Strandebo med underliggjande lakseverpe for 30 rdl. i 1760. Han åtte også eit bruk på Eidem og ymse anna jordegods. I skiftet etter Sidsel i 1788, var brutto eige gått ned til 21 rdl. Gjelden var 2 rdl. Ole tok kår i 1786 og let bruket over til sonen

Peder Olsen Aure (f. 1754, d. 1809) g. m. Berte Knutsdr. Ringset frå Stranda (f. 1766, d. 1847). Br. 1786-1810. Peder Olsen var skulehaldar før han tok over garden. Han var sist lærar i «nordluten» i Sykk., d.v.s. frå Vik over til Ramstad og Søvik. Slutta i 1785. Same

året kjøpte han ¼ av bruk B.2. på auksjon etter Peder Pedersen Aure for 37 rdl., og kår til enkja Synnøve Larsdtr. Året etter fekk han skøyte på farsbruket sitt for 99 rdl. og kår. Bruket til Peder Olsen vart etter dette på 1 våg 18 mrk. verdsett i 1802 til 200 rdl. I skiftet etter Peder Olsen i 1809 vart bruket verdsett til 190 rbdlr. Enkja Berte Knutsdtr. (Bø-Brit) fekk 1 pd. 21 mrk., og kvar av sønene Ole og Knut Andreas fekk 22½ mrk. Enkja gifte seg opp att i 1810 med

Nils Larsen Aurdal frå Nilsgarden (f. 1781, d. 1823). Br. 1810-1818. Han var med i krigen i 1808. Møtte som viktig forsvarsvitne i saka som far hans, Lars Nilsen Aurdal, kom borti i 1810 om koppevaksinasjonen. Nils vart seinare lagrettemann og kyrkjeverje. Han var skrivekunnig. I 1814 hadde han og Lars Carl Aure i Kapralgarden planar om å byrje med teglverk på Aure, og ynskte at dei andre brukarane på garden gav løyve til det. Dei hadde ikkje noko imot dette, dersom dei fekk att like god jord. I 1815 var Nils mellom dei mennene ålmugen valde til å skrive under planen til kornmagasin i Sykkylven. Nils Larsen var velståande. Han fekk m.a. gåvebrev frå far sin i 1814 på Klokkebruket på Grebstad for 30 rbdlr. Før Nils vart gift, hadde han sonen Karolus f. 1808, som seinare vart gardmann på Måseide. Son til Karolus, Nils, kom til Jangarden på Aure. Sjå bnr. 11.

Bøbruket gjekk over til ein son Berte Knutsdtr. hadde i første ekteskap. Det var

Ole Pedersen Aure d.e. (f. 1794, d. 1846) g. 1824 m. Johanne Marie Johannesdtr. Hole (f. 1804, d. 1839).

Br. 1818-1848.

Born: Berte Marie f. 1830, g.m. Lars Karlsen Aure i Kapralgarden.

Petter Johannes f. 1834, g. på bruket.

Ole Pedersen vart kalla «den eldre» i høve til brukaren med same namnet i Knutgarden som då vart «den yngre». Løyste ut bruket av stykfar sin i 1818 for 150 spd. og kår. Nils og Brit skulle m.a. ha til bruk «2 teiger nærmast teglverket og et stykke mark» på levetida. Ole Pedersen var lagrettemann. Den gamle skylda på bruket, 1 våg 18 mrk., vart i 1838 revidert til 2 dlr. 4 ort 18 skl. Sånaden i 1845 var ½ t. bygg, 2¾ t. bl.korn, 4 t. havre og 2¼ t. poteter. Buskapen 1 hest, 11 kyr, 18 sauer, 7 geiter og 1 gris.

Son til Ole Pedersen

Peter Johannes Olsen Aure (f. 1834, d. 1854) g. 1852 m. Juliane Petrine Kristensdtr. Riksheim (f. 1834, d. 1912). Br. 1848-1855.

Peter Johannes fekk garden i skiftet etter far sin i 1848 for 714 spd. Dessutan åtte far hans halvparten i teglverket. Peter fekk ⅓ av

teglverket for 20 spd., og systera Berte Marie fekk $\frac{1}{6}$ for 10 spd. Petter og Juliane hadde ei dotter, Jensine f. 1853 som var knapt årsgamal då far hennar døydde. Mora gifte seg opp att i 1855 med

Amund Carlsen Aure (f. 1825 i Kapralgarden, d. 1910).

Br. 1855-ca. 1870.

Born: Petter f. 1856. Sjø bnr. 8. Karoline f. 1861.

Juliane fekk halve bruket etter førstemannen sin, og dottera Jensine ervde den andre halvparten. Men Amund og Juliane brukte heile garden i åra utetter. Amund var skulehaldar, ordførar og styreformann i Sykk. Sparebank som hadde sitt første kontor og møterom på Aurebøen. Sjø «Sykk. Sparebank gj. 100 år.» Bøen var i 1864 på 37 mål åker og dyrka eng, og 92 mål naturleg england. Sånad 5 t. bl.korn, $5\frac{1}{2}$ t. havre, og $3\frac{1}{2}$ t. poteter. Avling 24 t. bl.korn, 26 t. havre og 24 t. poteter. Buskap 1 hest, 9 storfe og 16 småfe.

Amund Carlsen var sparebankstýrar. Han gjekk over på kår i 1870, og Juliane si dotter frå første ekteskap og mannen hennar tok over Bøen. Det var

Knut Larsen Kjemphol (bnr. 3) (f. 1847, d. 1924) g. 1872 m. Berte Jensine Petersdtr. Aure (f. 1853, d. 1908).

Br. 1870-1910.

Born: Lars f. 1872, g. på bruket. Ole f. ca. 1875. Lærar, sist i Drangedal. Johanne Marie f. 1878, g.m. Peder Vik i Styrkågarden. Sjø Klokkehaug bnr. 59. Hanna f. 1880. Uts. nr. 73. Berte f. 1882, g.m. Ingebrigt Skarbø, Skarbøvik. Karoline f. 1885, g.m. Olaf Skarbø, Skarbøvik. Anne f. 1887. Uts. nr. 74. Berte Marie f. 1892. Uts. nr. 75. Ludvik f. 1892. Uts. nr. 76. Sjø også bnr. 42 på Aure.

Jensine Petersdtr. fekk som nemnt halve garden etter far sin i 1856

Den andre halvparten fekk Knut Larsen skøyte på frå Amund Carlsen i 1883. Kår. Buskapen var i 1875 på 1 hest, 1 unghest, 1 okse, 4 kyr, 4 ungdyr, 16 sauer og 2 griser. Til dette kom Amund sine kår-dyr: 3 kyr og 1 sau. Sånad: 3 t. bl.korn, 5 t. havre og 3 t. poteter. Skylda som i 1890 var 2 dlr. 4 ort 1 skl. vart rev. til 4,39 mark.

Sonen

Lars Knutsen Aure (f. 1872, d. 1948) g. m. Berte Oline Andreasdtr. Aure i Pihlgarden (f. 1877, d. 1953).

Br. 1910-1941.

Born: Karl f. 1905. Uts. nr. 79. Anton f. 1907, g. m. Margit Sjøvik. Sjø Grebstad bnr. 24. Alfred f. 1909, g. m. Tomasine Jensdtr. Vik, Sersjantgarden på Eidem. Jensine f. 1910, g. m. Edvin Ingier frå Oslo. Busett i Canada. Signe f. 1912. USA. Berte f. 1914, g. m. Jon Selle-

reite. USA. Jens f. 1916, g. på bruket. Lars f. 1918, g. m. Margit Nergård frå Lurøy. Sjø Aure bnr. 132.

Lars Knutsen fekk skøyte på Bø-jorda i 1910 frå far sin for 3.554 kroner og kår. Bygde nytt stovehus i 1912. Dreiv vinterfiske i 36 år. Dyrka mykje jord og la ned eit stort arbeid på bruket.

Sonen

Jens Larsen Aure (f. 1916) g. 1949 m. Palma Johansdtr. Aurdal frå Stølen på Kjemphol (f. 1919).

Br. frå 1941.

Born: Leif Jarl f. 1950. Eli Bente f. 1957.

Skøyte fra faren i 1941. Kår til foreldra. Bygde ny løe i 1951. Bygde på og moderniserte stovehuset i 1961. Same året jordskifte på utmarka. Jens tok del i fridomskampen i Gudbrandsdalen i 1940, og var også med i heimefronten under krigen. Medlem i kommunestyret og komm. nemnder. Frå 1941 og fram i 1950-åra dreiv Jens Aure ein møbel-verkstad saman med brørne Alfred og Lars. 6-7 mann hadde arbeid i verksemda.

ØVERLAND, bnr. 8.

Utskild frå Aurebøen bnr. 7 i 1880 med skyld 17 skl., ny skyld 1890 med 0,23 mark. Her låg ein liten plass som i 1865 vart kalla Kalham-maren, seinare Katrinaplassen som i 1880 fall inn under parsellen Øverland.

I 1840 kom truleg første brukaren til plassen. Det var

Ingebrigt Ingebrigtsen Knivsflå frå Geiranger (f. ca. 1810, d. 1846), g. m. Katrine Torsdtr. Kniven frå Geiranger (f. ca. 1804, d. 1894). Br. 1840-1848.

Born: Laurentze f. Kniven 1834, g. m. Peter Sivertsen Blindheim på Larenseplassen bnr. 15. Eli f. 1837, g. m. Fredrik Ottesen Klokk. Sjø nedafor. Johanne Tomasine f. 1843, d. 1844.

Enkja gifte seg opp att i 1848 med

Peter Johannes Johannessen Eidem frå Pålgarden (f. 1821, d. 1868).

Br. 1848-1880-åra.

Born: Johanne Marie f. 1849, g. 1874 m. Andreas Svendsen Val-kersborg frå Båhuslen, Gruvearbeidar. Anne Johanne f. 1854. Karo-line f. 1854, g. m. Sivert Karlsen Langlo, (Skigar-Syver). Sjø Aure bnr. 19.

I 1865 fôra Peter Johannes 2 kyr, 2 sauer og 1 geit, og sådde 1 t,

havre og 1½ t. poteter. I 1875 då Katrine sat att med plassen som enkje, åtte ho ikkje dyra sine sjølv. Det var smått med henne til slutt.

Verson til Katrine

Fredrik Ottesen Klock (f. ca. 1844 d. 1918) g. m. Eli Ingebrigsdtr. Knivsflå (f. ca. 1837, d. 1914) hadde og plassen ei tid. Dei budde seinare ei tid på Grebstad, truleg på Vikejo-plassen bnr. 47, men dei flytte attende til stova på Katrinaplassen i siste leveåra. Dei var då svært fattige.

Øverland gjekk over til

Peter Amundsen Aure frå Aurebøen bnr. 7 (f. 1856, d. 1942), g. 1881 m. Karen Petersdtr. Tynes (f. 1853, d. 1924).

Br. 1885-1931.

Born: Anne f. 1884, g. på bruket. Karen f. 1886, g. m. Nils Myklebust på Stranda. Johanne f. 1887, g. 1913 m. Ole Grebstad frå Pegarden. Bustad Blakstad. Julianne f. 1890, g. m. Karl Grebstad i Pegarden, bnr. 10. Lisa f. 1891, g. m. Lars Myre på Klokkehaug bnr. 3. Anton f. 1895, lærar, d. 1917.

Peter Amundsen fekk skøyte på denne plassen og noko meir jordvidd frå far sin i 1885 for 400 kroner utan hus. Han bygde hus, både stove og løe, og la ned eit godt arbeid på plassen som no vart kalla Bø-Peter-plassen. Peter Amundsen var ei tid lærar i Sykkylven, dessutan kasserar i Sykkylven Sparebank, seinare ettersynsmann i banken. Sjå «Sykk. Sparebank 100 år».

I 1915 fekk plassen eit stykke av Bøgarden att. Det fekk namnet Lille-Øverland med bnr. 49, skyld 0,09 mark. Seinare vart stykket slege saman med Øverland til eitt bruk med bnr. 8.

Versonen til Peter Amundsen

Andreas Olsen Drabløs frå Samundgarden (f. 1892) g. 1930 m. Anna Petersdtr. Aure (f. 1884, d. 1941). Br. 1931-1953.

Andreas hadde vore gardsstyrar bjå B. Berli og Hans H. Nørve då han kom til Bø-Peterplassen og gifte seg med Anna. Ho hadde m.a. tent i Ålesund under brannen i 1904, og der utførde ho ein redningsdåd, med di ho greidde å bere ei gamal, ufør kone gjennom eldmyrja i det brennande huset hennar. På den måten berga Anna livet hennar. (Sjå Ålesunds Historie I. s. 335.)

Andreas grøfta opp att plassen, dyrka ca. 4 mål, vølte fjøsen, la nytt golv, bygde silo og la inn automatiske drikkekar til dyra. Han vølte også stova og grov ut kjellaren.

I 1953 gifte Andreas seg opp att med Karoline Tomasine Hole f. Lade 1900, og flytte til hennar heim på Aure bnr. 40.

Systerdotter til Anna og mannen hennar tok over Bø-Petter-plassen.
Det var

Olav Erlingsen Vårdal frå Holmedal i Sunnfjord f. 1923, g. 1950
m. Karen Larsdtr. Myhre frå Klokkehaug f. 1928.

Br. frå 1953.

Born: Leonhard f. 1952. Anne f. 1966.

Fôrar no 3 ungdyr. Olav Vårdal var tidlegare sjåfør i Stranda og Sykk. Billag, no fyrvaktar på Marstein Fyr. Karen arbeider i konfeksjonsindustr. Stovehuset på plassen vart ombygt og modernisert i 1958.

KAPRALGARDEN, bnr. 9.

Då bruk C. vart delt ca. 1664, heldt den tidl. brukaren

Jetmund Joensen Aure fram som brukar på den halvparten som seinare fekk namnet Kapralgarden.

Sonen

Knut Jetmundsen Aure (f. ca. 1653, d. 1707) g. 1. g. m. ?, gift att med Kari Paulsdtr. (f. ca. 1662, d. 1742). Br. ca. 1682-1708. Skifte i 1708. Brutto eige 81 rdl., gjeld 10 rdl. Eit sylvbelte verdsett til 10 rdl. er m.a. nemnt i buet.

Etter Knut Jetmundsen kom

Knut Knutsen Klokkehaug (f. ca. 1686, d. 1723). Br. 1708-1723. Han vart gift med enkja etter Knut Jetmundsen, Kari Paulsdtr. Knut hadde i 1708 først bygsla farsgarden sin på Klokkehaug, men like etterpå bygsla han dette bruket på Aure. I 1720 vart Knut meld av major Rømer på Klokkehaug som sjølv attrådde å bygsle bruket på Klokkehaug. Det var dessutan ulovleg å nyte bygsel på to bruk, og Rømer meinte at Knut hadde mist retten sin til Klokkehaugen etter å ha budd i 12 år på Aure. Knut hadde dessutan ikkje vore i Kongens teneste, og hadde såleis ikkje rett til å bygsle jord i det heile. Domen gjekk ut på at Knut miste bygselen på Klokkehaug trass i at han hadde bygt nye hus der og svart skylnadene sine. Han fekk nytt festebrev på bygselbruket på Aure, 1 våg, i 1720 av Hans Møller. Siste året Knut levde, fekk ei jente barn med han, og det vart rettssak. Knut døydd før saka kom opp, men jenta vart dømd for «leiermål». Skifte etter Knut i 1723. Skiftebuet syntte ei brutto eige på 102 rdl. Gjelden var 29 rdl.

Etter Knut kom

Hans Andersen Sæter (f. ca. 1688, d. 1751) g. 1724 m. enkja Kari Paulsdtr., truleg enkje etter Knut Jetmundsen Aure og Knut Knutsen

Klokkerhaug. Kari døydde 1742, då 80 år. Hans g. 2. g. 1743 m. Sylveig Stensdtr. Straumgjerde (f. ca. 1719, d. 1783). Br. 1723-1751. Bygselbrev i 1723 på 1 våg frå Hans Møller til soldat Hans Andersen. Han er nemnd som lagrettemann i 1746. I 1725 vert det fortalt om ein Hans Andersen Aure som i 1709 bygsla eit bruk på Aure, men reiste utanlands og var borte i lang tid. Han kom i 1725 og gjorde krav på garden etter bygselsetelen, men garden var i mellomtida bortbygsla til ein annan. Ved domsavseiinga vart det slått fast at Hans hadde forspilt retten til garden. Om dette er same Hans'en eller om det er to samnemnde karar, er uvisst. Kanskje har han alt gift seg med enkja på bruket, og på den måten sikra seg bygselen? Sk. 1751. Br. eige 304 rdl., gjeld 30 rdl.

Andrekona til Hans, Sylveig Stensdtr., gifte seg i 1751 opp att med *Lars Jespersen Klock* (f. ca. 1719, d. 1794). Br. 1751-1781. Lars var korporal, og det er mogeleg at «Kapralgarden» har fått namn etter han. I 1763 kjøpte han ut bruket på auksjon av kammerråd Ole Alsing for 125 rdl., og vart dermed sjøolveigar. Han skaut i 1776 ein ulv i bømarka på Aure.

Son til Hans Andersen og Sylveig Stensdtr. tok over bruket. Det var *Amund Hansen Aure* (f. 1746, d. 1814) g. 1779 m. Eli Jespersdtr. Klock (f. 1752, d. ca. 1820).

Br. 1781-1807.

Born: Lars Carl. Hans Jørgen, dyrlækjar. Berte Marta g. m. Nils Olsen Vågnes-Holen. Eli Jesperine g. m. Ole Toresen Velle. Sylveig Caroline g. m. Jens Petter Laameie i Sogn, opph. i 1828 hjå Lars Carl Aure.

Amund var sersjant. Skøyte frå stykfar sin, Lars Jespersen, i 1781 på 1 våg for 96 rdl. og kår: 4 t. havre, 3 t. bygg, fôr til 1 ku og 4 sauer. I 1785 kjøpte han fjerdeparten av bruket til Peder Pedersen Aure (B.2) (1 mællag) på auksjonen etter han for 37 rdl. og kår til enkja Synnøve Larsdtr. Aure. Kapralbruket vart etter dette på 1 våg 18 mrk. I skiftet etter Eli Jespersdtr. i 1821 var det ingen ting å dele då Eli og Amund i levande live hadde «bortgitt sin eiendom til sine born.»

Sonen

Lars Carl Amundsen Aure (f. 1780, d. 1843) g. 1814 m. Berte Gurine Larsdtr. Lade (f. 1783, d. 1864). Br. 1807-1844. Skøyte frå far sin i 1807 for 162 rbdlr. Kår. Jordsk. på innmarka i 1828. Den gamle skylda på 1 våg 18 mrk. vart i 1838 rev. til 2 dlr. 4 ort 18 skl. Lars Carl var ei tid lærar. Seinare slo han seg på handel (kring

1810). Han var kyrkjeverje, lagrettemann og frå 1831 også stemnevitne. Same året vart Romsdals amts landhusholdningsselskap skipa. Lars Carl vart medlem alt frå starten, og betalte 1 spd. i kontingent. Då Sykk. sogneselskap vart skipa i 1833 til fremje av jordbruket, vart han vald til medlem av styret. Saman med Nils Larsen Aure på Aurebøen bnr. 7 hadde Lars Carl Amundsen i 1814 byrja med teglverk på Aure. Han drog på seg nokså stor gjeld opp gjennom åra, og i skiftet etter han i 1843 synte buet ei br. eige på 481 spd. og ein gjeld på 465 spd.

Sonen

Lars Andreas Carlsen Aure (f. 1820, d. 1877) g. 1847 m. Berte Marie Olsdtr. Aure frå Aurebøen (f. 1830, d. 1897).

Br. 1844-1882.

Born: Karoline f. 1850, d. 1864. Berte f. 1858, g. på bruket.

Lars fekk garden i skiftet etter faren i 1844 mot eit panterettsutl. på 350 spd. Bruket var i 1864 på 28 mål åker og dyrka eng, og 89 mål naturleg england. I 1875 sådde han 3 t. bl.korn, 6 t. havre og 3 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 1 unghest, 11 kyr, 4 ungfe, 21 sauer og 1 gris. Då Sykkylven fekk første postopneriet sitt i 1861, vart Lars postopnar, men utan løn første åra. «Postopneriet» var for det meste i naustet. Lars måtte ro uti Storfjorden for å ekspedere båten, og la til att ved naustet.

Versonen

Sivert Larsen Grebstad frå Gammelgarden (f. 1854, d. 1917) g. 1875 m. Berte Larsdtr. Aure (f. 1858, d. 1899).

Br. 1882-1916.

Born: Lars f. 1877. Utvs. nr. 107. Peter Andreas f. 1879, g. på bruket. Karl f. 1881, d. 1897. Laura f. 1882, g. Jellum. Ho var postopnar i Follebu, seinare i Brummunddal. Sigurd f. 1887. Utvs. nr. 108. Ludvik f. 1890. Lovise f. 1895, postopnar i Ulsteinvik, g. m. Julius Ulstein. Ole Birger f. 1897, postmeister i Trondheim, g. m. Mein Tafjord.

Sivert gjekk underoffiserskulen og var korporal. Han fekk skøyte på Kapralbruket i 1882. Kår. Den gamle skylda 2 dlr. 3 ort og 18 skl. vart i 1890 revidert til 4,89 mark. Sivert la ned mykje arbeid på bruket, bygde først ny løe, sidan nytt stovehus, stelte på bøen, planta skog, dyrka opp Kvitlane m.m. Han var mellom dei første i bygda til å skaffe seg høyvendar og rakerive. Postopnar 1877-1917. Dampskipsekspeditor saman med Andreas Aure i Pihlgarden. Styremedlem i Søndmøre Dampskibsselskab. Sivert var ein ivrig forkjempar for å

bygge kai på Aure først i 1890-åra. Elles var han med og skipa Sykkylven Brannkasse, Sykkylven skoglag, og var styremedlem i Sykkylven Sparebank, medlem i Sykkylven kommunestyre.

Sonen

Peter Sivertsen Grebstad (f. 1879, d. 1950) g. 1906 m. Anna Petersdtr. Walderhaug frå Ålesund (f. 1881, d. 1961).

Br. 1916-1949.

Born: Arve f. 1907. Hjelper til på bruket. Kåre f. 1907, g. på bruket. Kjell f. 1911, g. m. Bertha O. Blindheim frå Hau-Ola-garden. Bodil f. 1919, g. m. Johan P. Aure (bnr. 32). Sjå også bnr. 142..

Peter fekk skøyte på bruket i 1916. Han hadde utdانا seg for postyrket, og vart postmeister i Volda. Kona hans, Anna, vart postopnar på Aure frå 1917 til 1946. I Peter og Anna si brukstid moderniserte dei stovehuset og i 1939 bygde dei ny løe. Sonen Kjell styrde då mykje med arbeidet. Han flytte sidan til Hau-Ola-garden på Blindheim og tok over den. Sjå Blindheim bnr. 1.

Son til Peter og Anna Grebstad

Kåre Walderhaug Grebstad f. 1907, g. 1942 m. Ragna Johansdtr. Langård frå Ringsaker (f. 1911).

Br. frå 1949.

Born: Per Arne f. 1944. Student. G. 1965 m. Målfrid Walseth. Jan f. 1946. Student. Ragnhild f. 1951.

Etter å ha teke studenteksamen var Kåre Grebstad først ei tid ved Volda postkontor. Kom seinare attende til Sykk., og vart der postopnar etter mor si i 1947. I 1949 tok han over Kapralgarden.

KRIKEN, bnr. 10. (Sjå også bnr. 23).

Plass under Kapralbruket, utskild 1864 saman med eit areal der Sykkylven Teglverk var oppført. Skyld 1 ort. Lars Andreas Larsen (eller Carlsen) selde dette arealet til prokurator Sanne i Ålesund i 1865. Han selde vidare i 1880 til Ole Pedersen Aure i Knutgarden, og frå Knut-folket vidare i 1899 til «De forenede teglverker» i Ålesund. Sjå vidare om eigarar under bnr. 23.

Truleg har Kriken vore eit lite plassebruk, men det er uvisst kven som var første brukaren. Ymse ting kan tyde på at det var

Hans Jørgen Amundsen Aure frå Kapralgarden f. 1782, g. 1806 m. Berte Hansdtr. f. ca. 1777 i Danmark. Ho var dotter til Hans Helgesen, dagarbeidar i Fredriksborgs Amt, og hadde vore gift før. Hadde 2 born i første ekteskap. Hans Jørgen Aure var dyrlækjar. Han reiste i

1801 til København for å studere, og vart der i 4 år. I 1814 er han nemnd som jordbrukar og dyrlækjar i Sykkylven. (Det kan vere moge-leg at han ei tid dreiv Kapralbruket saman med bror sin Lars Carl Amundsen Aure). I 1815 var han lagrettemann. I 1818 vart det opplyst på tinget at dyrlækjar Aure ikkje var i Bergen eller Søndre Bergenhus amt. Nokre år seinare er han nemnd som fadder i Sykkylven, men han må ha flytt på nytt. Hans Jørgen er elles kjend frå saka mot Lars Nilsen Aurdal i 1810.

I 1865 vert plassen brukt av

Nille Johanne Hansdtr. Aure (f. Jarnes 1794, d. 1887). Ho var enkje etter Mons Olsen Hundeide (f. 1792). Dei var g. 1831. Mons og Johanne hadde dottera Berte Johanne f. 1830 som hjelpte mora på plassen i 1865. Ho var ug. og hadde sonen Jens J. Sivertsen, 3 år gml. Dei fôra 2 kyr og 3 sauer. Sånad ½ t. bl.korn, ½ t. havre og ½ t. poteter. I 1875 er dei ikkje nemnde på plassen. Johanne Hansdtr. enda på leiken og døydde i 1887. Meir om bnr. 10 under bnr. 23.

JANGARDEN, bnr. 11.

Ole Olsen Aure heldt fram på den halvparten av bruk D. som seinare fekk namnet Jangarden. Ole var 50 år i 1666, og bruket hans var på 3 mællag. Br. ca. 1660-1670.

Amund Ellingsen skatta av 4 mællag ca. 1670-ca. 1695.

Sonen

Johan Amundsen Aure (f. ca. 1668, d. 1738) g. 1. g. m. Berte Jakobsdtr. (f. ca. 1648, d. 1722), g. 2. g. 1722 m. Synnøve Pedersdtr. Brunstad (f. ca. 1678, d. 1750). Br. 1696-1739. Johan, også kalla Jan, bygsla 1695 bruket som «faren oplod». Nytt festebrev i 1720 på 1 våg frå Hans Møller. Major Rømer stemnde Jan Amundsen i 1725 for vedhogst i skogen sin. Jan Amundsen skulda på tenarane, men må betale bot og levere veden attende. Skiftebuet etter Jan i 1739 hadde ei eige på 24 rdl. i lausøyre.

Enkja gifte seg opp att i 1739 md

Peder Olsen Aure. Han var enkjemann (f. ca. 1678, d. 1755). Dei brukte garden nokre år til ca. 1745 då Jan Amundsen sin son tok over. Det var

Jan Jansen Aure (f. 1723, d. 1774) g. 1745 m. Lisbet Olsdtr. Rikseim (f. 1722, d. 1800). Br. 1745-1767. Bygselsetel frå Nils Havnen i 1745 på 1 våg til Jan Jansen med vilkår at han går «sine gamle foreldre tilhånde og lader dem nyde 2 mæler bygg og 2 mæler havre-

sæd, 3 kjør, 4 sauer og 4 gjeder». I 1763 kjøpte Aurekarane ut gardane sine på auksjon av kammerråd Alsing. Jan Jansen makta visstnok ikkje å løyse bruket sitt, men Jakob Pedersen Hole kjøpte bruket for han for 125 rdl., og lovar at etterdi Jan har valt ut han i staden for seg sjølv til å kjøpe ut bruket, så skal han halde Jan Jansen bruket til løysing i 3 år for heile summen han har gitt, og tillegg for evt. forbetring av bruket i denne tida. Om Jan ikkje har løyst bruket om år, skal han sidan få drive halve bruket så lenge han kan betale skattar og avgifter av det. Og endeleg om Jan skulle falle frå, skulle kona hans få kår. I 1765 får Jan transportskøyte på halve bruket ($\frac{1}{2}$ våg) for 65 rdl. Korleis det går med den andre halvparten, er noko uklart. Jan døyr som fattig mann, og buet hans er fallitt.

Versonen

Ole Rasmussen Grebstad (f. 1745, d. 1813) g. 1767 m. Guri Jansdtr. Aure (f. 1746, d. 1829). Br. 1767-1791.

Ole får skøyte i 1768 på 3 mællag $10\frac{4}{5}$ mrk. av Rasmus Olsen Grebstad, Jetmund Olsen Brudevoll og Lars Jespersen Klokk på Jan Jansen Aures vegne for 101 rdl. Ole sel parten sin. i bruket i 1776 til strandapresten Ebbe Christen Tønder for 60 rdl. Same året er det ei Berte Brunstad som sel $7\frac{1}{2}$ mrk. i Aure til presten Tønder for 8 rdl., og det er mogeleg at dette er resten av bruket.

Ole Rasmussen var stemnevitne. Han slutta p.g.a. alderdom i 1804. Han vert også nemnd som skyss-skaffar, Ole og kona er merkeleg nok ikkje nemnde under folketeljinga på Aure i 1801, men bae skreiv seg for Aure då dei døydde. Kona var sengeliggande i lang tid.

Versonen

Peder Jansen Aure frå Myklebust, Fjørtoft (f. ca. 1760, d. 1835), g. 1891 m. Guri Olsdtr. Aure (f. 1769, d. 1822). Br. 1791-1819.

Peder Jansen skreiv seg for Aure då han vart ektevigd. Bygselsetel i 1791 frå prostinne Tønder på 1 våg. Peder er seinare nemnd som lagrettemann. Han hadde V som bumerke, og skreiv med p.p. Skiftebuet etter Guri i 1822 hadde ei brutto eige på 33 rdl. Gjelden var 3 rdl.

Sonen

Johan Peter Pedersen Aure (Gamle-Jan) (f. 1793, d. 1876) g. 1821 m. Kanutte Eriksdtr. Kjemphol frå Stølen (f. 1797, d. 1872). Br. 1819-1855.

Kjøpte Jangarden i 1819 for 160 spd. på auksjon etter Ellen Malene f. Tønder. Men Johan Peter, (han skreiv berre Peter) selde bruket alt i 1824 til Sjur Aagnesen Moldnes for 209 spd. Sjølv vart Peter sitjande på bygsel. Jordsk. på innmarka i 1828. Den gamle skylda på 1 våg

vart i 1838 rev. til 2 dlr. 1 ort 21 skl. Sånad i 1845 var ½ t. bygg, 2 t. bl. korn, 2¾ t. havre og 1½ t. poteter. Buskap: 1 hest, 8 kyr, 12 sauer, 3 geiter og 1 gris. Saman med Peder Hansen på Bakkebruket bygde Peter Pedersen i 1824 opp att Aurebrua, og dei fekk det skotsmålet at i alle deler var arbeidet godt og solid utført. Mest kjend har Peter Pedersen vorte for dugleiken sin på sjøen. Han skulle vere eit losgeni og var kjend i farleia frå Lofoten til Lindesnes. Under namnet Gamle-Jan har han vorte sjøhelten og storfiskaren som det går seiandsegn om i bygda. Han lærde opp mange sykkyllvingar til å bli kløktige på sjøen. Båten sin, ein åtting, kalla han for «Rævinj»!

Gamle-Jan og Kanutte hadde ikkje born. Dei tok til seg systersen til Kanutte, og han tok over garden etter dei. Det var

Nils Karolussen Aure (f. 1832, d. 1903) g. 1858 m. *Jakobine Karolusdr. Tandstad* (f. 1841, d. 1929).

Br. 1855-1885.

Born: Peter Karolus f. 1860. (P. C. N. Aure) kaptein, g. til Klokkehaug bnr. 3, flytte sidan til Vik bnr. 5. Kanutte f. 1863, g. på bruket. Karl f. 1874, g. til Rasmusgarden på Lyshol.

Nils Karolussen var son til Karolus Nilsen Aure (sjå Aurebøen bnr. 7) og Johanne Nikoline Eriksdr. f. Kjemphol. Karolus og Johanne flytte til Måseide, men Nils vart oppfostra hjå morsyster si i Jangarden. Han fekk bygselsetel på bruket i 1855 av gardeigaren Aagne Sjursen Moldnes (seinare Roald). Kår til fosterforeldra. Janbruket var i 1864 på 28 mål åker og dyrka eng, og 68 mål naturleg england. Buskap i 1875 var 1 hest, 1 unghest, 8 kyr, 5 ungdyr, 15 sauer og 3 svin. Sånaden var 4 t. bl. korn, 4 t. havre og 3½ t. poteter. Nils sette opp ny løe på bruket.

Versonen

Jens Larsen Grebstad frå Gammelgarden (f. 1865, d. 1943) g. 1885 m. Kanutte Nilsdr. Aure (f. 1863, d. 1949).

Br. 1885-1910 og 1916-ca. 1930.

Born: Nils f. 1885, d. 1909. Utvs. nr. 71. Jakobine f. 1887, g. på bruket. Olave f. 1889, g. m. Ole S. Roald, Vigra. Antonie f. 1892 g. 1915 m. Lars L. Grebstad, bnr. 5. Laura f. 1897, g. m. Lars K. Riksheim. Gudrun f. 1899, g. m. Bernt Erstad i Oslo. Sjø bnr. 53. Lars f. 1905, ingeniør i Bergen, g. m. Dagny Lilleheil frå Brønnøysund.

Bygselsetel i 1885 til Jens Larsen frå Aagne Sivertsen Roald. Kår til svigerforeldra. Jens skreiv seg for Aure etter at han tok over bruket. Skylda på bruket, 2 dlr. 1 ort 21 skl. rev. til ny skyld 1890 på 4,21

mark. Jordsk. på innmarka i 1894. Jens bygde nytt stovehus, og la ned mykje arbeid på jorddyrking. Han var styrelem i Sykkylven Spare-ank. Elles mykje nytta som takstmann. Då etterfylgjaren hans på bruket, versonen Karl Roald, vart enkjem. i 1916, tok Jens over att garden og sat som bruker til ca. 1930. Då tok versonen over att.

Karl Aagnesen Roald frå Vigra (f. 1884, d. 1965) g. 1910 m. Jakobine Jensdtr. Aure (f. 1887, d. 1916.)

Br. 1910-1916 og 1930-1943.

Born: Aslaug f. 1911, g. 1936 m. Hjalmar Blindheim i Fredrik-garden, Nils f. 1914, g. på bruket.

Bestefar til Karl hadde kjøpt Jan-garden i 1824, og Karl dels ervde og dels løyste ut syskena sine og vart eigar av Jangarden frå ca. 1910-11. Han vart enkjemann i 1916, og svigerforeldra tok då over att bruket ei tid utover medan Karl og Jakobine sine born var små.

Karl dreiv sjøen. Han sysla elles med småfiske i fjorden heilt til det siste.

Sonen

Nils Karlsen Roald f. 1914, g. 1937 m. Gudrun Olsdtr. Hjortdal frå Pe-garden f. 1917.

Br. frå 1943-

Born: Judit Karin f. 1939, g. 1963 m. Finn Karlsen frå Sykk. Sjø Aure bnr. 119. Kari-Anne f. 1942, g. 1961 m. Oddvar Hjellegjerde. (Bnr. 4 på Indre Fauske. Sjø også Aure bnr. 164.) Randi f. 1946. Tannl.syster. Kai-Otto f. 1951.

Skøyte til Nils Roald frå faren i 1943. Har reparert stovehuset. Elles har Nils hatt arbeid i møbelindustrien, dreiv m.a. eigen møbelverkstad frå 1943 til 1958.

BAKKEN (BAKKANE), bnr. 12.

Då bruk D. vart delt ca. 1664, vart den eine halvparten teken over av

Knut Larsen f. ca. 1638. Br. ca. 1664-ca. 1678. I 1666 er det nemnt ein husmann på Aure, Lauritz i Backen, 76 år gml. Han kan ha vore kårman, og til dagleg kalla Bakke-Lars.

Enkja etter Knut Larsen gifte seg truleg opp att med

Peder Jetmundsen Aure frå Kapralgarden, f. ca. 1642. Peder er nemnd første gong i skattelistingene i 1678, og brukar då 1 våg. I 1701 er han 59 år gamal, og har styksonen Lars Knutsen som er 32 år gml., soldat og dreng i Kapralgarden. Peder har då gitt over bygselen til sonen

Knut Pedersen Aure (f. ca. 1676, d. 1761) g. 1. g. 1705 m. Guri Jørgensdtr., d. 1710. Ho var syster til Lars Jørgensen Vik. Knut gifte seg opp att med Anna Olsdtr. (f. ca. 1670, d. 1741). Br. 1699-1743. Bygselbrev frå C. Smith i 1699, nytt festebrev i 1720 på, 1 våg av Hans Møller. Skiftebuet etter Anna Olsdtr. i 1742 synte ei brutto eige på 97 rdl. Gjelden var 4 rdl. Knut og Anna hadde dottera Gurå, og dessutan sonen som tok over bruket, nemleg

Peder Knutsen Aure (f. ca. 1718, d. 1785) g. 1745 m. Anna Hansdtr. Fet (f. ca. 1718, d. 1787). Br. 1743-1768, sidan halve bruket til 1782. Bygselsetel i 1743 frå madame Karen Frimann på 1 våg. I 1763 selde kammerråd Ole Alsing, som hadde kjøpt heile Auregarden i 1754, dei ymse bruka til bygslarane. Peder Knutsen kjøpte bruket sitt for 125 rdl. Han selde i 1768 halve bruket til ettermannen sin, versonen Nils Pedersen, men sat sjølv som eigar og brukar av den andre halvparten til 1782.

Versonen

Nils Pedersen (f. ca. 1722, d. 1788). Han skreiv seg for Aure då han i 1771 gifte seg med Anna Pedersdtr. Aure (f. 1746, d. 1786). Br. 1768-1788. Nils kjøpte halve bruket av Peder Knutsen Aure i 1768 for 65 rdl., og i 1782 også den andre halvparten. Nils la frå denne tid kår til svigerforeldra sine med 5 t. havre, 5 t. bygg og fôr til 2 kyr, 3 geiter og 5 sauer, husvisst og tilsyn i alderdommen. Peder Knuten kallar Nils her for svoger, men det må i dette høvet tyde sviger-son. Nils dreiv med handel, og er m.a. nemnd mellom handelsmennene i Valde skipreie i 1757. I skiftet etter Anna i 1786, synte buet ei br. eige på 199 rdl., og ein gjeld på 15 rdl. Nils og Anna hadde eitt barn, Berte Marie f. 1779. Ho ervde m.a. dette bruket, og dessutan kjøpte ho i 1787 det halvebruket på 1 pd. 12 mrk. som Knut Knutsen bygsla i 1788 med kår til Jakob Pedersen Aure. (Knutgarden bnr. 15). Berte vart i 1801 g. m. Lars Larsen Velle i Askjelgarden,

Bakkejorda gjekk no over til

Hans Pedersen Aure (f. 1757, d. 1821) son til den tidl. brukaren Peder Knutsen og Anna Hansdtr. f. Fet. Hans vart gift 1788 med Guri Olsdtr. Fauske (Ytre) (f. 1759). Br. ca. 1788-1811.

Hans Pedersen var sersjant. I 1790 kjøpte han halve garden på 1 pd. 12 mrk. av Hans Larsen Fauske, truleg som form. for Berte Nilsdtr. for 52 rdl. Han sat som brukar av heile garden og eigar av halve, men han fekk økonomiske vanskar og måtte låne ein heil del pengar. I 1801 selde han så jordeigedomen sin til Lars Larsen Velle g. m. Berte Nilsdtr. som dermed på nytt åtte Bakkejorda.

Sonen

Peder Hanssen Aure (f. 1791, d. 1866) g. 1814 m. Ingeborg Olsdtr. Straumgjerde (f. 1788, d. 1840). Br. 1811-1843.

Peder Hanssen kjøpte i 1811 attende halve bruket 1 pd. 12 mrk. for 53 rdl. av Ole Larsen Velle som i 1804 hadde kjøpt Bakkejorda av grannen Lars Larsen Velle. Peder Hanssen var dermed eigar av halve garden, og fekk same året bygsel på den andre halvparten av Ole Larsen Velle. Jordskifte på innmarka i 1828. Den gamle skylda på 1 våg vart i 1838 revidert til ny skyld 2 dlr. 1 ort 21 skl. Peder Hansen var lagrettemann og skrivekunnig. I 1824 bygde han saman med Gamle-Jan i Jangarden opp att brua over Aure-elva. I skiftet etter Ingeborg Olsdtr. i 1841 vart gardeigna 1 pd. 12 mrk. utlagd til sonen

Lars Severin Pedersen Aure (f. 1817, d. 1882) g. 1842 m. Dorte Gundersdtr. Lade (f. 1819, d. 1889). Br. 1843-1863. I røynda var Lars Severin visstnok son til Nils Larsen Aure på Aurebøen og kona til Peder Hanssen. Peder Hansen kravde i 1824 oppfostringspengar av buet etter Nils Larsen. Nils Sjursen Løvoll vitna at Peder Hanssen var lova 900 rdl. for 7-8 år sidan, og Peder Hanssen skulle så teie med at Nils Larsen var faren. Lars Severin fekk bygselbrev på den andre halvparten i bruket av Amund Olsen Velle i 1843. Kår til Peder Hanssen. Sånad i 1845 var ½ t. bygg, 2 t. bl.korn, 2¾ t. havre og 1½ t. poteter. Buskapen var 1 hest, 8 kyr, 11 sauer, 4 geiter og 1 gris.

Versonen

Johan Sivertsen Grebstad frå Gammelgarden (d. 1868, 31 år gml.) g. 1861 m. Petrine Jensine Larsdtr. Aure (f. 1843, d. 1919).

Br. 1863-1869.

Born: Lars f. 1863, d. 1877. Sivert f. 1865, g. på bruket. Petter f. 1867, g. m. Ane Pernille Larsdtr. Grebstad i Severingarden.

Bygselsetel frå Bastian Martinussen Velle i 1863 på halve bruket. (Bastian hadde ervt denne gardparten etter verfar sin). Johan la kår til Lars Pedersen. I røynda har vel Johan og verfaren brukt garden i lag ei tid utover. Johan var skulelærer på Sørestranda frå Straumgjerde til Hundeidvik. I 1864 var bruket hans på 28 mål åker og dyrka eng, og 68 mål naturleg england.

Johan døydde i 1868, og enkja Petrine Jensine gifte seg opp att året etter med

Petter Andreas Olsen Hjorthol (f. 1848, d. 1918).

Br. 1869-1906.

Born: Johan f. 1870. Utvs. nr. 88. Edvard f. 1872, var smedlærling i 1891, d. ung. Ole Martinus f. 1874, d. 1875. Dorthe f. 1876, g. m.

Johan Karlsen Eidem frå Jenshaugen. Sjå Aure bnr. 43. Lovise f. 1878, g. m. Peder Giske på Giske. Marte f. 1882, d. 1899. Lars f. 1885, d. 1902. Johanne f. 1887, d. ug.23/7 1946.

Dei tre borna Petrine Jensine hadde i første ekteskap fekk gåvebrev på halve bruket frå bestefaren Lars Severin, og dei bygsla denne halvarten bort til mor si og stykfaren i 1870. Kår til Lars Severin og kona. Frå Bastian Martinussen Velle fekk Petter Olsen og Petrine Jensine bygselsetel på den andre halvparten same året, slik at dei brukte heile Bakkejorda i tida utover. Sånad i 1875 var 3 t. bl.korn, 4½ t. havre, 2½ t. poteter. Av buskapen åtte Petter Olsen 1 hest, 5 kyr, 4 ungfe, 12 sauer og 1 gris. Kårmannen Lars Severin åtte 4 kyr og 8 sauer. I 1875 var det dessutan ei fôr-ku på bruket. Skylda på bruket 2 dlr. 1 ort 21 skl. vart i 1890 rev. til 4,11 skyldmark.

Etter Petter Olsen og Petrine Jensine tok son hennar frå første ekteskap over Bakkebruket. Det var

Sivert Gunder Johansen Aure (f. 1865, d. 1935) g. 1894 m. Karoline Bastiane Karolusdr. Gjævenes (f. 1872, d. 1954).

Br. 1906-1935.

Born: Johanne f. 1895. Tilskjerar. Sigurd f. 1897, g. på bruket. Utvs. nr. 97. Emma f. 1899. Utvs. nr. 96. Petter f. 1901, g. m. Johanne Bastiansdr. Grebstad, bnr. 3. Sverre f. 1903. Utvs. nr. 98. Klara f. 1907, g. m. Martin Straumsheim på Nymarka. Jensine f. 1908, g. m. Bernh. Welle. Sjå Klokkehaug bnr. 22. Johan f. 1911, g. m. Jakobine Aurdal i Tormodgarden.

Sivert hadde fått gåvebrev på noko av bruket frå bestefar sin i 1869, dessutan ervde han noko etter bror sin Lars som døydde i 1877. Han løyste etter kvart ut parten som broren Petter åtte, og kjøpte i 1908 den halvparten av bruket og husa som Bastian Martinussen Velle hadde ått, for 2.500 kroner. Kår til mor si, Petrine Jensine og stykfar sin, Petter Andreas. Sivert dreiv fiske med eigen åttring i mangfoldige år. I 33 år stasjonerte han på Giskeøggarden. Båten selde han i 1909. På garden la han ned eit stort arbeid, hakkebraut og pløgde 60-70 mål jord, såleis heile Bakkeøyane, og tok svært mykje veiter. Han planta også ein del skog. I 1926 bygde han nytt stovehus. Karoline var meierske. I læretida var ho på Nordmøre, og då ho var ferdig, gjekk ho til fots heile vegen attende til Gjævenes. Ho var første meierska ved meieriet på Aure.

Son til Sivert og Karoline tok over bruket. Det var

Sigurd Sivertsen Aure f. 1897, g. 1946 m. Anna Olsdr. Blakstad f. 1905. Br. fra 1935. Sigurd reiste til USA i 1923, Utvs. nr. 97. Han

bygde ny løe då han tok over bruket i 1935. Kjøpte traktor i 1955. Han har brote opp 8-10 mål jord, planta ein del skog, og vølt og modernisert stovehuset. Styremedlem i Sykkylven Sparebank.

JAKOBSGARDEN, bnr. 13.

Då Guttorm Ellingsen Kjemphol i 1727 flytte til Aure og tok over bruk C.2., let han son sin, Styrker, ta over halve bruket. Det fekk seinare namnet Knutgarden bnr. 15. Sjølv heldt Guttorm fram på den andre halvparten til 1738. Dette bruket vart seinare kalla Jakobsgarden, bnr. 13.

Etter Guttorm kom

Jakob Knutsen Eidem (d. etter 1762) g. m. Berte Jansdtr. Aure (f. ca. 1675, d. 1756). Jakob hadde tidl. vore bygslar på Eidem, bnr. 7. Kona hans var syster til Ragnhild Jansdtr. Aure g. m. Erik Larsen Aure på C.2. Jakob flytte frå Eidem og tok over dette halvebruket i 1738. Han sat som brukar til ca. 1752. Bruket har truleg fått namn etter Jakob. Han var vide kjend som bjørneskyttar. Sjå elles under Eidem. I 1748 trulova dottera Maren seg med Anders Davidsen Blakstadnes, f. på Kagholen, og Jakob skipa då til eit drusteleg trulovingsgilde «med drik og spisning fra søndag aften til tirsdags morgen». Anders og svigerfaren kom i slagsmål og seinare for retten, men det enda visstnok med semje. Skifte etter Berte i 1762. Br. eige var 48 rdl. Gjeld 10 rdl.

Son til Jakob tok over bruket Det var

Knut Jakobsen Aure (f. 1724, d. 1761) g. 1752 m. Berte Larsdtr. Sjøholt (f. ca. 1725, d. 1789). Br. ca. 1752-1762.

Knut var tambur. Han hadde sonen Jakob som døydde ugift i 1785, og dottera Berte som seinare tok over bruket. I skiftet etter Knut i 1762 synte buet ei brutto eige på 107 rdl. Gjelden var 50 rdl.

Enkja Berte Larsdtr. gifte seg i 1763 opp att med

Jan Pedersen Løvoll, d. 1798, 73 år gml. Han skreiv seg for Aure då han gifte seg. Tente på Brunstad i 1750-åra. Bygselsetel i 1762 på 1 pd. 12 mrk. frå kammerråd Ole Alsing. På auksjonen som Alsing heldt året etter, kjøpte Jan ut bruket sitt for 62 rdl. I 1768 steig Jan Pedersen fram på tinget i Honningdal og ba um at lagrettemennene og ålmugen måtte vitne at «han som selv eier sin gård Aure ½ våg fiskel., er ikke allenest i yderste fattigdom men og en vanfør mand». I 1771 er det arvesak mot han, og han vert dømd til å betale styksonen 24 rdl. og omkostningar.

Jan Pedersen selde i 1772 bruket sitt til strandapresten Ebbe Carsten Tønder for 50 rdl.

Verson til Knut Jakobsen og Berte Larsdtr. tok over bygselen. Det var *Erik Knutsen* (Aurdal) d. 1810, 58 år gml., g. 1783 m. Berte Knutsdtr. Aure (f. ca. 1758, d. 1822), Br. ca. 1783-1813. Garden var i 1802 verdsett til 80 rdl. Skiftebuet etter Erik i 1810 synte ei brutto eige på 60 rdl. Gjelden var 57 rdl.

I 1799 fekk dotter til strandapresten Tønder, Margrethe Christine, skøyte på bruket, og frå henne til pastor G. B. Baade som i 1812 gav bygsel til Erik Knutsen sin version

Peder Olsen Søvik d. 1832, 58½ år gml., g. 1814 m. Johanne Eriksdtr. Aure (f. 1790, d. 1879). Br. 1812-1835.

I 1828 kjøpte Peder Olsen ut bruket av fru Baade for 125 spd., men han selde same året til lensmann Glomset for 135 spd., og vart sjølv sitjande på bygsel. I 1814 vart det innretta 2 bygdevektardistrikt i Sykkylven. Første distrikt var Hundeidvik - Fet — Velledalen framafor Vellebrauta. Andre distrikt var resten av bygda med unntak av Dalane. Peder Olsen vart i 1815 utnemnd til bygdevektar i 2. distrikt, og han sa seg villeg til å ta mot stillinga, som han hadde til han døydde. I 1821 høyrer vi om at han konfiskerer kramvarer som Gjertrud Iversdtr. Sekkereiten har hatt med i Sykkylven. I skiftet etter Peder i 1833 var buet fallitt.

Enkja gifte seg opp att med

Elling Magnussen Grande frå Geiranger (f. ca. 1808, d. 1870). Br. 1835-1862. Bygselbrev fra lensmann Glomset i 1835. Den gamle skylda på 1 pd. 12 mrk. vart i 1838 rev. til 1 dlr. 23 skl. Sånad på bruket i 1845 var ¼ t. bygg, 1¼ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1¼ t. poteter. Buskapen 1 hest, 5 kyr, 8 sauer og 2 geiter.

Johanne enda sine dagar på leiken.

Sonen

Magnus Ellingsen Aure (f. 1834, d. 1891) g. 1861 m. Brit Ingebrigtsdtr. Skottet (f. ca. 1828, d. 1919).

Br. 1862-1883.

Born: Inger f. 1862, g. på bruket.

Bygselsetel frå lensmann Glomset til Magnus Ellingsen i 1862. Kår til Magnus sine foreldre. I 1864 var bruket på 20 mål åker og dyrka eng, og 51 mål naturleg england. Buskap i 1875 var 1 unghest, 7 kyr, 2 ungfe, 11 sauer og 1 gris. Sånaden var 2 t. bl.korn, 2 t. havre og 4 t. poteter. Magnus stelte i lang tid halvsyster si, Berte Pedersdtr., som var sjuk. Ved sida av gardsarbeidet dreiv Magnus med krøterhan-

I Jakobs garden i Ullavika står framleis gamlestova att. Nyestova som står til høgre på andre sida av vegen, kom ikkje med på dette biletet. Huset til venstre er Henrik Bakke sitt.

del. I bygseltida til Magnus skifte bruket eigar. Først gav Jetmund Glomset gåvebrev på bruket til son sin, Ole Nikolai, i 1866. Vilåret var at Ole ikkje hadde lov til a selje eller hefte bort garden utan gjevarens samtykke, elles gjekk garden attende til gjevaren. I 1872 vart bruket selt på auksjon, og Lars Peter Sivertsen Grebstad kjøpte det for 401 spd. Men i 1885 kjøpte Magnus Ellingsen og verson hans ut att bruket for 1.400 kroner. Versonen var

Hans Pettersen Eidem frå Strandagarden f. 1856, g. 1882 m. Inger Marie Magnusdtr. Aure f. 1862.

Br. 1883-1932.

Born: Martin f. 1884. Utvs. nr. 68. Berta f. 1885. Utvs. nr. 63. Petter f. 1888, g. m. Gerda Lande. Hans f. 1890. Utvs. nr. 66. Bastian f. 1892, g. m. Paula Stenseth frå Skodje. Sjø Aure bnr. 67. Jenny f. 1895, g. m. Andreas Hellesylt. Sjø Aure bnr. 84. Karen f. 1898, g. på bruket. Karl f. 1899. Utvs. nr. 67.

Hans Pettersen fekk bygselsetel av Lars P. Sivertsen Grebstad i 1883. Kår til verforeldra. Som nemnt løyste han ut bruket saman med verfar sin i 1885, og fekk seinare hand om heile bruket. Skylda, 1 dlr. 9 skl., vart i 1890 revidert til 2,04 mark. Jordskifte på innmarka i 1894. Bruket vart då lagt til Ullavika, og det vart flytt ut frå gamletunet på Aure.

Verson til Hans Pettersen tok over bruket. Det var

Syver Mathiassen Bakke frå Vang, Hedemark, f. 1894, g. 1923 m. Karen Hansdtr. Aure (f. 1897, d. 1962).

Br. 1932-ca. 1960.

Born: Sigmund f. 1925, g. på bruket. Henrik f. 1929, maskinsnikkar. Har bygt nytt hus i 1958 på tomt av bruket. Sjå bnr. 251.

Syver Bakke fekk skøyte i 1932. Ved sida av gardsarbeidet har han drive som skreddar.

Sonen

Sigmund Syversen Bakke f. 1925, g. 1960 m. Guri Johansen frå Veblungsnes f. 1922, har teke over bruket frå ca. 1960. Han er møbel-tapetserar.

Born: Steinar f. 1961.

TEIGANE, bnr 14.

Plass, utskild frå Jakobsbruket bnr. 13 i 1884 med skyld 14 skl., reviderd 1890 til 0,23 mark.

Første brukaren her var

Jakob Eriksen Aure frå Jakobsgarden (f. 1794, d. 1868) g. m. Anne Bergitte Helgesdtr. Lade (f. 1790, d. 1870). Br. ca. 1826-1870.

Jakob og Anne Bergitte var gifte før 1824. Då budde han i Bergen. Han let seg verve som soldat i 1818 til Bergenhus festning av firmen-ingen, sersjant Rasmus Iversen Helsem. I 1826 var Jakob inderst og soldat og budde i Sykkylven. Truleg har han ved denne tid fått denne plassen i Ullavika av farsbruket. Han fôra i 1865 2 kyr og 2 sauer.

Sonen

Edvard Bastian Jakobsen Aure (f. 1826, d. 1910) g. 1853 m. Bergitte Andersdtr. Skjetlein frå Melhus (f. ca. 1816, d. 1888) feste i 1856 denne plassen i Ullavika, truleg for at foreldra skulle få bu trygt. Bastian og Bergitte hadde frå 1853 bygsla ein av Myreplassane på Klokkehaug og budde der. (Sjå plassen Myra, løpenr. 228 under Klokkehaug.) Etter at foreldra til Bastian (Jordmor-Bastian) hadde slutta å bruke denne plassen i Ullavika, er det truleg at Bastian sjølv har stått for drifta. I 1880 var han komen i gjeld til plasseigaren Hans P. Aure og det vart teke pant i 3 års avling i plassen.

Etter Bastian kom

Magnus Jonsen Brunstad (f. Gjøvenes 1825, d. 1912) g. 1. g. 1855 m. Oline Carlsdtr. Brunstad (f. Blindheim 1819), enkje etter Lars Toresen Brunstad i Jakobsgarden, g. 2. g. 1869 m. Karen Marie Syversdtr. Brunstad (f. Tjønes 1817, d. 1908). Ho var enkje etter Jørgen

Knutsen Brunstad i Toregarden. Magnus hadde i første ekteskap sonen Lars f. 1862. Han var sløydlærer i Bodø.

Magnus kjøpte «Teigane» i 1884 for 1.200 kroner av Hans Petersen og Magnus Ellingsen Aure. Tidlegare hadde han vore gardmann, seinare plassemann på Brunstad. Han selde «Teigane» i 1899 for 2.900 kroner og kjøpte den gamle Eliasstova på Aure og flytte henne til Grebstad der han busette seg. Bnr. 55. (Magnuskyrkja). Brunstad-Magnus reiste rundt heile distriktet og bygde kvelvingsbruer av gråstein. Han var spesialist på dette omkvervet, og har fått namn som den store brubbyggjaren. Var storvaksen og sterk, målte 3 alner i høgda, og var dertil brei over akslene. I tidlegare år for han rundt på gardane og kjøpte skinn og bein.

Etter Magnus kom

Knut Didriksen Levdal (f. i Eid, Nordfjord, 1854, d. 1922) g. 1889 m. Oline Gundersdtr. Grebstad bnr. 14 Kagholen (f. 1871).

Br. 1899-ca. 1950.

Born: Gustav f. 1890. Utvs. nr. 504. Kristine g. m. Ingvald Helle-sylt. Dina f. 1891. Utvs. nr. 503. Jenny f. 1907, g. m. Ole Ellefsen, Hjelle bnr. 3, Hans-Jakob-plassen.

Om Knut og Oline Levdal sjå Utvs. nr. 502 og 427. Dei kjøpte Teigane i 1899. Knut budde som barn saman med foreldra sine på denne plassen før dei flytte til Lillehaugen bnr. 15 på Grebstad.

Sonen

Gustav Knutsen Levdal f. 1890 i Winnipeg. Utvs. nr. 504. Han har no teke over bruket etter foreldra sine. Var ein av dei første i Sykkylven saman med Edv. Otterstrøm som kunne stelle på ein bilmotor då bilane tok til å kome til bygda i 1920-åra. Han har no i mange år arbeidt som linemontør ved Sykkylven komm. kraftverk.

KNUTGARDEN, bnr. 15.

Då Guttorm Ellingsen Kjemphol i 1727 gifte seg til Aure, delte han bruk C.2. og sonen tok over den halvparten som seinare fekk namnet Knutgarden.

Det var

Styrker Guttormsen Kjemphol trulova i 1722 m. Sigrid Pedersdtr. Løset. Ho må truleg ha døydd snart etter, for i 1724 gifte Styrker seg med Giorand (Gyri) Larsdtr. Melset (f. ca. 1697, d. 1771). Br. 2 mællag frå 1727-1746. Bygselsetel i 1727 frå Hans Møller på 2

mællag i Aure. I ei skøyte frå 1726 vart kona til Styrker kalla Sigrd Pedersdtr. Løset, syster til m.a. Ole Pedersen. Løset som ervde fars-garden hennar på Løset. Det er mogeleg at Styrker ei tid på faren sine gamle dagar dreiv heile bruk C.2. Elles tok versonen over Styrker sitt bruk. Det var

Sjur Larsen Aure (son til husmannen Lars Knutsen Kjemphol ?) (f. ca. 1721, d. 1771) g. 1748 m. Marte Styrkersdtr. Aure (f. 1727, d. på Andestad 1788). Br. 1746-1774. Sjur er nemnd som lagrette-mann i 1761. Bygselbrev frå Nils Havnen i 1746 på 2 mællag. I 1763 kjøper han bruket sitt, ½ våg, for 62 rdl. på auksjon av kammerråd Ole Alsing. Sjur sel same året til Knut Høgh for 36 rdl., men held seg att rett til å løyse attende bruket innan 12 år. I 1771 selde Knut Høgh garden til Lars Nilsen Aurdal som visstnok er brorson til bygslaren Sjur Larsen Aure. Skiftebuet etter Sjur i 1772 synte ei brutto eige på 61 rdl. Gjelden var også 61 rdl.

Enkja Marte Styrkersdtr. gifte seg opp att i 1774 med

Lars Larsen, d. 1815, då 74 år gml. Han skreiv seg for Aure då det vart lyst for han. Lars sat som brukar frå 1771 til 1782 då han flytte til Andestad med huslyden og tok over Pebruket bnr. 3. Den tidlegare brukaren i Pegarden flytte til Aure og tok over Lars sitt bruk. Det var

Jakob Pedersen Hole (f. ca. 1715, d. 1802) g. 1. g. 1763 m. Berte Olsdtr. Brunstad d. 1764, 37 år gml., g. 2. g. 1774 m. Berte Amunds-dtr. Eide (f. ca. 1722, d. 1796). Br. 1782-1788. Bygselbrev til Jakob Pedersen på 2 mællag i Aure frå Paul Jørgensen Tjønes. Han er far-bror til gardeigaren Jørgen Jørgensen Vik som i 1781 kjøpte dette bruket av Lars Nilsen Aurdal for 36 rdl. Jakob må ha hatt noko medel, for i 1763 løyste han ut Janbruket på Aure for 125 rdl., men let Jan Jansen kjøpe det att. Sjå bnr. 11. Jakob Pedersen sat som bygselmann på Knutbruket under Jørgen Jørgensen Vik til Jørgen selde det til Berte Nilsdtr. Aure i 1787 for 36 rdl. Sjå Bakkegarden bnr. 12. Året etter gjekk Jakob Pedersen over på kår og overlet bygselen av Knut-bruket til

Knut Knutsen Aure som var 40 år i 1801 og 79½ då han døydde i 1839. Det er uvisst kvar han er frå, men det er dei som meiner at han er son til Knut Andersen Brudevoll og k. Synnøve Pedersdtr. Knut vart g. 1789 m. Synnøve Jansdtr. Aure frå Jangarden (f. 1753, d. 1827). Knut Knutsen fekk bygselsetel i 1788 på 1 pd. 12 mrk. av Berte Nilsdtr. Aure i Bakkegarden, Knut var lagrettemann, skreiv med førd penn. Han var kunnig i murararbeid, og var m.a. med som ein av

dei 4 lagrettemennene som takserte det nye lensmannshuset på Blindhem i 1800.

Versonen

Bernt Tormodsen Aurdal frå Tormodgarden (f. 1798, d. 1875) g. 1826 m. Berte Knutsdtr. Aure (f. 1794, d. 1858). Br. 1823-1827.

Som nemnt åtte Berte Nilsdtr. Aure dette bruket Ho gifte seg med Lars Larsen Velle i Askjelgarden. Lars selde i 1804 til Ole Larsen Velle i Karigarden, og frå han i arv til sonen Amund Olsen Velle som i 1823 gav bygselsetel til Bernt Tormodsen Aurdal på 1 pd. 12 mrk. Bernt flytte i 1827 til Aurdal og tok over Tormodbruket. Son til Peder Jansen Aure og Guri Olsdtr. (ho var søskenbarnet til Berte Knutsdtr.), tok over Knutbruket. Det var

Ole Pedersen Aure d. y. (f. 1799 i Jangarden, d. 1882) g. 1828 m. Johanne Marte Pedersdtr. Drabløs frå Barbrogarden (f. 1805, d. 1890) (Johanne var på morsida syskenbarnet til gardeigaren Amund Olsen Velle). Br. 1828-1863, sidan saman med sonen. Jordskifte av innmarka i 1828. Ny skyld på bruket i 1838, med 1 dlr. 23 skl. Sånad i 1845: ¼ t. bygg, 1¼ t. bl.korn, 2½ t. havre og 1 t. poteter. Buskapen var 1 hest, 5 kyr, 6 sauer og 2 geiter. Ole sat som bygselmann til 1858 då han makeskifte med Amund Olsen Velle og vart dermed sjølv-eigar.

Sonen

Peter Karolus Olsen Aure (f. 1834, d. 1888) g. 1863 m. Emte Pedersdtr. Tandstad (f. 1843, d. 1922).

Br. halve garden, seinare heile 1863-1890.

Born: Johanne f. 1864, g. m. Karolus J. Drabløs i Karolusgarden. Ole f. 1868, g. på bruket. Petter f. 1872, g. m. Tomasine Klokkehaug. Sjø Aure bnr. 32. Anne f. 1874, g. m. Ole Seljebotn i Stordal. Petrine f. 1877. Utvs. nr. 87. Berte f. 1880, g. m. kjøpmann Ole K. Hjorthol i Straumgjerde bnr. 16. Lovise f. 1882, g. m. Petter Vad. Aure bnr. 24. Jens f. 1885. Murmeister i Ålesund.

Knutbruket var i 1864 på 20 mål dyrka åker og eng, og 51 mål naturleg england. Buskap i 1875 var 1 hest, 6 kyr, 2 ungfe, 14 sauer og 1 gris. Sånad 2 t. bl.korn, 2½ t. havre og 4 t. poteter.

Sonen

Ole Petersen Aure (f. 1868, d. 1925) g. ca. 1890 m. Nikoline Martinusdtr. Kjemphol frå Stølen (f. 1866, d. 13/10 1947).

Br. 1890-1925.

Born: Petter f. 1891. Utvs. nr. 84. Martin f. 1894, d. 1963. Utvs. nr. 83. Emma f. 1896, d. 1966. Hjelppte til på bruket. Erling f. 1900.

Tok over bruket. Johanne Bergitte f. 1897, d. 1913. Olivia f. 1902, d. 1951. Gift med Hjalmar Gjersdal. Aure bnr. 57. Klara f. 1910, g. m. Asbjørn Asbjørnsen. Sjå Aure bnr. 133.

Ole Petersen fekk halve garden som gåve frå bestefaren (Jan-Ole) og skøyte på den andre halvparten i 1890 frå mor si for 1000 kroner og kår. Skylda på bruket 1 dlr. 23 skl. vart i 1890 revidert til 2,27 mark. Ole reiste til USA i 1903. Utvs. nr. 91.

Sonen

Erling Olsen Aure f. 1900. Br. frå 1925. Skøyte frå mor si i 1943. Kår. Dreiv fiske i Borgundfjorden frå han var 14 år gamal, seinare havfiske. Til USA i 1923. Utvs. nr. 82. Vølt løhusa, bygt køyrebane. Vernemur for elva i 1918. Kjøpte traktor i 1962 og selde hesten i 1963. Mjølkemaskin i 1952. Har framleis kyrne på sætra. Medl. i styret for Sykkylven kailag.

Erling Aure selde bruket i 1967 til verbroren

Asbjørn Asbjørnsen frå Grytten f. 1912, g. 1938 m. Klara Olsdtr. Aure f. 1910. Sjå Aure bnr. 133.

ULLAVIKA, bnr. 16.

Plass som i 1802 vart kalla Aurevoll, seinare Svennplassen. Truleg den eldste plassen på Aure. Etter alt å dømme var det dette engslættet som sokna til lakseverpet i Ullavika og som Gudbrand i Vik gav til Ørskog prestebol. Sjå Matrikelgarden Aure og Eigarar. Ved jordskiftet i 1828 vart plassen lagd under Pihlbruket. I 1838 hadde plassen fått ei skyld på 20 skl., rev. 1890 til 0,38 mark. Det er uvisst kven som var første brukaren. I 1802 var det

Jan Pedersen Brunstad (f. 1768, d. 1805) g. 1795 m. Ragnhild Pedersdtr. Aure frå bruk B.2., f. 1766. Br. frå ca. 1795-1810. Jan fôra i 1802 berre 3 småfe. Han betalte ikkje landskyld, men hadde 4 dagars pliktarbeid. Enkja gifte seg opp att i 1810 med

Jørgen Jakobsen Ørsnes (f. 1775, d. 1843), men det er uvisst om han brukte plassen. Son til Jan og Ragnhild tok seinare over plassen. Det var

Peter Johnsen Aure (f. 1799, d. 1886) g. 1. g. 1828 m. Marte Helene Knutsdtr. Løset (f. 1803, d. 1874), g. 2. g. 1876 m. enkje Elisabet Gundersdtr. Aurdal (f. Berge i Norddal 1840, d. 1926). Br. 1828-1859. Festesetel til Peter Johnsen frå Bastian Johnsen i Pihl-garden i 1828. I 1845 sādde dei på plassen $\frac{1}{8}$ t. bygg, $\frac{1}{4}$ t. bl.korn, $\frac{3}{8}$ t. havre og $\frac{1}{4}$ t. poteter. Buskapen var 2 kyr og 2 sauer. Peter må

hatt noko kapital, for han lånte ut pengar, m.a. lånte han ut 120 spd. på ein gong i 1842 til ein mann på Drabløs. Førstekona til Peter, Marte Knutsdtr., var jordmor. Dei skreiv seg for Ullavik. Husa deira stod ca. 50 meter ovafor dei husa som i dag står på bruket.

Etter Peter kom

Svend Abrahamsen Langve frå Innvik i Nordfjord, (f. ca. 1825, d. 79 år gml.) g. m. Eline Ellingsdtr. Svarvestad frå Innvik (f. ca. 1832, d. 1907).

Br. 1859-1904.

Born: Anne f. ca. 1852, g. m. Amund Bjørnevik. Abraham f. 1857. Utvs. nr. 131. Elling f. 1859. Utvs. nr. 132. Sjur f. 1862. Utvs. nr. 133. Marte f. 1864. Utvs. nr. 130. Anna f. 1867. Utvs. nr. 129 Rakel f. 1869, d. 1887. Berte f. 1872.

Svend Abrahamsen flytte til Sykkylven kring 1856. Bygselsetel i 1859. Svend kjøpte seinare halve bruket.

Heile bruket var i 1864 på 10 mål åker og dyrka eng. I 1875 var buskapen 3 kyr, 1 sau og 1 gris. Sånaden 1 t. bl.korn, ½ t. havre og 1 t. poteter. «Svenj-plassen» fekk namn etter Svend. Han flytte tunet ned til vegen, og bygde nytt hus med loft. Kommunen leigde ei tid stova hans til å halde skule i. Han bygde også ny løe, og laga då fôrgang med krubber for kyrne, truleg det første fjøset i Sykkylven med slik innretning. På alle husa la han takstein. Svend hadde også ein truskemaskin av malm, og ei handkvern til å mala salt med. Ved sida av arbeidet med plassen, sysla han med barking av huder, og med handel Han åtte jekt, og var sjølv førar. Jekta sokk til slutt ned på ankerplassen inn for Ikornnesøyane. Han skreiv seg for Ullavik.

Ei kort tid sat sonen med plassen,

Elling Svendsen Ullavik (f. 1859, d. 1893) g. m. Johanne Simensdtr. Blindheim (f. 1858). Sjå Blindheim bnr. 5. Elling og Johanne hadde vore i USA. Utvs. nr. 132 og 191. Han kom heim sjuk ca. 1891, og døydd 2 år seinare som gardmann i Ullavika. Far hans åtte framleis halve bruket, men selde i 1901 til versonen Amund Bjørnevik. I 1904 gjekk parsellen over til

Andreas Larsen Aure i Pihlgarden (Sjå bnr. 1) som frå før åtte den andre halvparten, og han dreiv no Ullavika frå hovudbruket på Aure til ca. 1918 då sonen tok over og flytte til Ullavika. Det var

Peter Andreassen Aure frå Pihlgarden (f. 1891) g. 1924 m. Johanne Joakimsdtr. Reite frå Vaksvik (f. 1902).

Br. 1918-

Born: Asbjørg f. 1925, g. m. Per Welle frå Aure. (Sjå bnr. 156).

Alvhild f. 1927. Telegr.fullm. i Oslo. Kjellaug f. 1928. Kasserar i Sykk. Trygdekasse. Jarle f. 1931, g. m. Norunn Haraldsdtr. Haugseth. Lærarar. Sjø Haugset bnr. 24. Anders f. 1933, g. m. Anna Villanger. Bilmekanikar. (Bnr. 21).

Peter hadde vore i USA før han tok over Svenj-plassen (Uts. nr. 62). Han sette opp ny stove og ny løe, og har lagt ned mykje arbeid på jorddyrking. Dreiv og ei tid med sylvreal. Fiskar om vinteren. Først i 1960-åra var han ute for ei mineringsulykke under jorddyrkings-arbeid, og vart ein del skadd.

VOLLEN, bnr. 17, ØVREBØ (NYMARKA), bnr. 33 og FAGER-VOLL (BRYGGJEBAKKEN), bnr. 52.

Vollen bnr. 17 utskild 1889 frå Jakobsbruket bnr. 13 med skyld 0,06 mark. Øvrebø bnr. 33, i daglegtalet kalla Nymarka, som ligg ovafor idrettsplassen, utskild frå Bakkebruket bnr. 12 i 1904 med skyld 0,64 mark. Fagervoll bnr. 52, i daglegtalet kalla Bryggjebakken, utskild frå Eliasbruket bnr. 3 i 1917 med skyld 0,06 mark. Det er haugen og bakken ned til riksvegen frå tunet på bruket, Overåhuset.

Første brukaren her var

Martinus Hansen Overå frå Liabygda (f. ca. 1853, d. 1906) g. m. Olave Bergitte Karlsdtr. Flåen frå Dyrkorn (f. 1858, d. 1947).

Br. ca. 1887-ca. 1920.

Born: Ole Olsen Flåen f. ca. 1876. Reiste til England. Elen Martinusdtr. f. 1886, g. m. Hans P. Strøm i Trondheim. Kornelie (Kolla) f. 1889, d. 1965. Johanne f. 1891. Uts. nr. 123. Hans f. 1894, g. på bruket. Peder f. 1896, g. m. Anna Olsdtr. Straumsheim. Kjøpmann i Trondheim. Karl f. 1900, d. 1914.

Martinus var sersjant. Han kom til Sykkylven ca. 1887, og kjøpte noko seinare parsellen Vollen frå Jakobsbruket. Skøyte i 1905 for 200 kroner. Alt i 1890 hadde han sett opp hus i nærleiken av det gamle Jakobstunet. Det nye tunet vart kalla både Vollen, Overågarden og Hagen. Seinare kjøpte Martinus parsellen Øvrebø, eller Nymarka, eit større urudt stykke frå Bakkebruket, og gjekk i gang med jorddyrking. Om vintrane dreiv han fiske. Kona hans, Olave Bergitte, var jordmor i Sykkylven fram til 1927. I 1887 søkte ho kommunen om eit tilskot for å kunne reise til Bergen «og lade mig opplære i brugen af Tang». Ho fekk 20 kroner, og reiste. Same året kjøpte Sykkylven kommune ei fødselstang hjå J. W. Drevelin i Bergen for 20 kroner. Olave Bergitte vart såleis den første jordmora i Sykkylven som kunne

nytte fødselstang. Ho sat elles med bruket på Aure i mange år etter at mannen var død. I hennar tid vart Bryggebakken (Fagervoll bnr. 52) kjøpt attåt frå Eliasbruket. Ho fekk Kongens fortjenestmedalje i sylv.

Sonen

Hans Martinussen Overå (f. 1894, d. 1948) g. 1920 m. Marie K. Vinje frå Stordal (f. 1898).

Br. frå ca. 1920.

Born: Martinus f. 1920, g. m. Inger Johansen frå Trondheim. Kirsten f. 1922. Bergit f. 1924. Syerske. John f. 1926. Har teke over bruket. Hilmar d. som barn under siste krigen. Leif f. 1930, g. m. Øygunn Berntsdtr. Tandstad frå Klokkehaug bnr. 18. Karl f. 1933, g. m. Margrethe Martinusdtr. Lyshol. Otto f. 1937, g. m. Oddbjørg Haraldsdtr. Reithaug frå Ørsta. Bygt hus på Aure bnr. 234. Harald f. 1940, g. m. Turid Utgard.

Hans tok over bruket ca. 1920, men skøyte først fra 1942. Kår til Bergitte, og husvisst til systera Kornelia (Kolla). Han dreiv vinterfiske i yngre år. I lang tid arbeidde han som skomakar hjå Peter Dale, seinare var han på fabrikk. Han sette opp ny løe på Vollen, vølte stovehusa og dyrka opp Nymarka. Dei fødte 2 kyr, nokre sauer, og om sommaren hadde dei hest. Ca. 1963 slutta dei med mjølkekyr, og har sidan hatt sauer.

Marie Overå dreiv bruket i mange år etter at Hans døydd. No har ho bruket saman med sonen

John Hanssen Overå f. 1926. Han arbeider som sjåfør ved sida av gardsstellet.

SLETTEBØ, bnr. 18...

Utskild frå Ullavik bnr. 4 under Eliasbruket (bnr. 3) i 1891, skyld 0,43 mark. Andreas Larsen Aure i Eliasgarden selde denne parsellen til bror sin, Karl, i 1892. Han var i USA, og selde stykket i 1913 til brorson sin, Johan Andreas Andreassen Aure. I skiftet etter han vart parsellen i 1927 utl. til broren Lars J. A. Aure i Eliasgarden. I åra som fylgde, vart det selt fleire tomter av bnr. 18. Resten, med ei skyld på 0,10 mark, selde Lars J. A. Aure i 1931 til

Ole Knutsen Stave (f. 1894) g. 1926 m. Dina Sletten frå Lindås (f. 1883, d. 1960).

Br. 1931-1934.

Born: Alfild f. 1927, g. m. Herbert Wilke, busett i Argentina.

Ole Knutsen Stave var snikkar og bygningsmann. Han sette opp

hus, men flytte så til Bærum, seinare til Argentina. På vitjing heim til bror sin på Stave i 1965. Ole leigde nokre år Slettebø ut til

Edvard Eliassen Skotte frå Skottet (f. 1892) g. 1918 m. Olivia Larsdtr. Stavdal frå Stordal (f. 1897, d. 1964).

Br. 1934-1936.

Sjå Andestad gnr. 10, bnr. 7. No kjøpmann på Klokkehaug. Dei føra på Slettebø 1 ku og hadde ein del høns.

I 1936 selde Ole K. Stave eigedomen til

Elias Frøysa frå Synnlyven (f. 1874, d. 1947). Br. 1936-1947. Han var lærar og kyrkjesongar i Sykk. Kasserar for Sparebanken, seinare formann i styret. Sjå Sykk. Sparebank gj. 100 år. Då Elias Frøysa døydd, ervde syster hans

Brit Frøysa (f. 1878, d. 1960) denne eigdommen. Ho hadde styrt huset for bror sin. I sine siste leveår flytte ho attende til Sunnlyven, og Slettebø gjekk ved arv over til

Erling Einarsen Frøysa frå Sunnlyven (f. 1931) g. 1956 m. Judit Borgny Lerfall frå Ålesund (f. 1923).

Br. frå ca. 1957.

Born: Erling f. 1956.

Judit sine born frå tidl. ektesk.: Kjell Magne f. 1946. Wenche f. 1953.

Erling Frøysa er politimann i Ålesund.

LUND, bnr. 19.

Utskild frå Knutgarden bnr. 15 i 1891 med skyld 0,05 mark. Første brukaren var

Sivert Karlsen Langlo frå Stranda (f. 1842, d. 1914) g. 1886 m. Karoline Petersdtr. Aure frå Katrinaplassen bnr. 8, f. 1854.

Br. 1881-1929.

Born: Karen Sofie f. 1887, g. m. Thomas Riksheim. Johanne f. 1890, d. 1918. Karl f. 1896, d. 1942. Skomakarsvein.

Sivert var kramkar og reiste bygdene rundt med skreppe og småsaker som han selde. Han var også skinnhandlar. Vart kalla Skigard-Syver. Flink til å spele munnspel. Han kjøpte «Lund» i 1891 av Ole Pedersen Aure for 200 kroner, og sette opp eit lite hus.

Etter Sivert kom

Johan Karlsen Eidem frå Trulsgarden f. 1891, g. 1929 m. Lovise Rasmusdtr. Tynes frå Larsgarden f. 1899.

Br. frå 1929.

Born: Astrid Tora f. 1930. Kari Reidun f. 1934, lærar, g. m. Odd Røneid frå Luster. Landbr. kand., tilsett ved Oppmålingsstellet i Oslo.

Johan Eidem fekk skøyte på bnr. 19 i 1929. Han har sett opp nye hus. Var lærar frå 1912, bankkasserar frå 1925 og direktør ved Sykkylven Sparebank frå 1947 til han slutta 71 år gamal i 1962. Han var ordførar i Sykkylven 1932-1937 og frå krigen var slutt 1945 til 1951. Formann i fylkestinget, formann i fylket si vegnemnd og valnemnd, formann i fylkesskulestyret, medlem av representantskapet og kontrollnemnda i Tussa Kraft, varamann til Stortinget frå Venstre, og elles medlem i mange kommunale nemnder. Såleis var han formann for Sykkylven sogenemnd frå 1938 til 1968, og la ned eit stort arbeid for å få utgjevne bygdebøker i Sykkylven. Han fekk Kongens fortjenestmedalje i gull i 1964.

NYBORG, bnr. 20 og 55.

Nyborg bnr. 20 vart utskild frå Knutgarden bnr. 15 i 1895 med skyld 0,44 mark. Første brukaren var

Bernt Sivertsen Kjemphol frå Syverplassen f. 1859, g. m. Kristine Nilsdtr. f. 1871.

Br. ca. 1894-1904.

Born: Olaf. Karl Bernhard f. 1898. Agnes.

Bernt Sivertsen kjøpte dette bruket i namnet til sonen Olaf i 1896 for 1.200 kroner av Ole Petersen Aure. Bernt flytte seinare til Nordland der han dreiv tranbrenning. Nyborg selde han i 1904 til

Edvard Andreassen Nyborg (f. Langlo på Stranda 1878, d. 1957) g. 1903 m. Karen Olave Hansdtr. Emmedal (f. 1871, d. 1955).

Br. 1904-1946.

Born: Helga Johanne f. 1898, g. m. Ludvik K. Aure på bnr. 42. Edel f. 1903, g. m. Johan Nedregotten, Emblem, styrmann. Marie f. 1905, g. m. Knut Nordstrand. Sjø Aure bnr. 118. Alfred Einar f. 1916, g. på bruket.

Edvard var fleire gonger i USA. Utvs. nr. 122. I 1920 kjøpte han eit stykke attåt bruket. Det var parsellen Nyborg Lille, bnr. 55, utsk. frå bnr. 23 Aure Teglverk i 1920 med skyld 0,14 mark. Skøyte på bnr. 55 i 1920 av Petter Grebstad for kr. 500. Edvard Nyborg sette opp nytt hus på bruket sitt kring 1920.

Sonen

Alfred Edvardsen Nyborg f. 1916, g. 1941 m. Nikoline Gustavsdtr. Skarbøvik f. 1912.

Br. frå 1946.

Born: Eivind f. 1947. Bjørg f. 1950.

Skøyte i 1946 på bnr. 20 og 55.

Alfred Nyborg starta i 1948 ein mekanisk verkstad. Han lagar m.a. vifter og verktymaskinar. Sette opp nytt fabrikkbygg i 1964.

ØVRE ULLAVIK, bnr. 21.

I 1868 kalla Kristianplassen. No i daglegtalet kalla Massiplassen. Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 i 1887, skyld 0,42 mark.

Første brukaren på plassen var truleg

Kristian. Bottolfsen Skrede frå «Indvigs sogn» i Nordfjord (f. ca. 1790, d. 1866), g. 1827 m. Karen Severine Knutsdtr. Hjorthol (f. 1800).

Br. ca. 1826-1868.

Kristian kom til Sykkylven i 1826 for å ta over plass, og slo seg ned i Ullavika. Fôra i 1865 2 kyr og 2 sauer og sådde ½ t. bl.korn, ½ t. havre og ½ t. poteter.

Kristianplassen vart teken over av

John Jenssen Langlo (f. 1822, d. 1896) g. 1864 m. Marte Jonsdtr. Tusvik f. 1847, d. 1939 i Ålesund.

Br. 1868-1892.

Born: Johanne f. 1865, g. m. Petter Jelle, Stranda. Jensine f. 1868. Johan f. 1871, skomakar g. m. Anna Hatlemark. Lovise f. 1874, Utsv. nr. 918. Elisabeth f. 1877. Lars f. 1880. Utsv. nr. 919. Severine f. 1885, g. Klokk. Berte Johanne f. 1891, g. Drange, Fana.

John Langlo feste plassen i 1868 av Lars Bastiansen i Pihlgarden, og kjøpte husa. Dreiv som skreddar og skomakar. Buskap i 1875 var 2 kyr. Han sådde ¼ t. bl.korn, ½ t. havre og ¼ t. poteter. John vart kalla Styns-Jo. Han flytte seinare til Tusvik (Vassnakken).

Øvre Ullavika gjekk over til

.. *Hans Peter Bastiansen Klokkehaug* (f. 1853, d. etter 1932) g. 1879 m. Karen Akselsdtr. Bjørnevik (f. 1851, d. 1927).

Br. 1879-ca. 1930.

Bastian f. 1874, g. m. Sofie ? i Trondheim. Olave f. 1882.

Hans Peter var son til Bastian Pedersen Aure f. Søvik og Mads Hansdtr. Tynes. Dei hadde plass på Klokkehaug og Peter voks opp der. Tar truleg over Kristianplassen i Ullavika ca. 1879. Festesetel frå Lars Andreassen Aure først i 1892. Peter bygde ny løe på plassen. Han

dreiv elles som snikkar og bygningsmann. Om vintrane arbeidde han glas og dører.

I 1929 fekk Emma Andreasdr. Aure skøyte på bruket av mor si, Berte K. Aure i Pihlgarden. Emma brukte ikkje plassen. Ho dreiv Sykkylven hotell. Bror hennar

.. *Peter Andreassen Aure* (sjå bnr. 16) dreiv plassen i tida 1930-1962.

Sonen

Anders Petersen Aure f. 1933, g. 1957 m. Anna Kristoffersdr. Vil-langer frå Hordabø f. 1936.

Br. frå 1962.

Born: Sissel Kristin f. 1957. Per Anders f. 1960.

Skøyte på bruket frå farsyster si, Emma Aure i 1962. Anders bygde nytt stovehus i 1962. Han er mekanikar, utd. m.a. ved Luftforsv. tekn. skule i Kjevik.

AURE TEGLVERK, bnr. 23.

Jordeigedomen til Aure Tegilverk var sett saman av parsellane Kriken bnr. 10 utsk. 1864 av Kapralbruket bnr. 9 med skyld 0,35 mark bnr. 22 utsk. 1899 av Aurebøen bnr. 7 med skyld 0,23 mark + bnr. 23 utsk. 1899 av Kapralbruket med skyld 0,82 mark.

Om Kriken: sjå bnr. 10. Den andre parsellen, bnr. 22 selde Knut Larsen Aure i 1899 til aksjeselskapet «De forenede teglverker» for 1000 kroner. Bnr. 23 selde Sivert Larsen Grebstad på Aure same året til det same aksjeselskapet for 4000 kroner. Desse tre parsellane vart i 1910 slegne saman til eitt bruk, med bnr. 10. Brørne Kråsbye i Ålesund kjøpte jordeigedomen i 1919, og selde same året til Petter Sivert-sen Grebstad i Kapralgarden for 7000 kroner. Same året skifte eigedomen på nytt bruksnummer, og fekk no bnr. 23. Ved arv gjekk jordeigedomen i 1952 over til Bodil Pettersdr. Aure f. Grebstad. Sjå bnr. 142.

BÆKKELUND, bnr. 24 (Vad-huset).

Utsk. frå Pihlbruket, bnr. 1 i 1900, med skyld 0,03 mark. Tunet vart seinare kalla Vad-huset. Den første som bygde her, var

Martinus Bottolfsen Hjelle frå Nordfjord f. 1870, g. m. Olave Johansdr. Grebstad u. Peg. f. 1872. Br. ca. 1893-1900. Utvs. nr. 447 og 113-119.

Han var snikkar, dreiv også butikk og hotellverksemd på Aure.

Bygsla tomt under Pihlbruket og sette opp stovehus. Selde huset og eit pakkhus i 1900 og flytte til Fredlund bnr. 27. På Bækkelund kom

Severin Karlsen Eidem f. 1877 (Sjå Jensgarden, Ytre Fauske gnr. 2 bnr. 1.) Han kjøpte huset og eit pakkhus av Martinus Bottolfsen i 1900 for 3000 kroner, og løyste ut tomta av Andreas L. Aure i Pihlgarden for 180 kroner same året. Severin sysla også med handel.

Severin selde denne eigedomen i 1906 for 4.300 kroner til

Peter Olaus Olsen Vad frå Stordal (f. 1871, d. 1954) g. 1904 m. Lovise Petersdtr. Aure frå Knutgarden (f. 1882, d. 1966).

Br. 1906-1948.

Born: Petra f. 1905, d. 1929. Anna f. 1913. Tok over denne eigedomen. Oddlaug f. 1916, d. 1927.

Peter var skomakar. Sjå Utvs. m. 134.

«Vadhuset» brann ned til grunnen under brannen på Aure i 1939. Petter Vad sette opp att eit større bustad- og forretn. bygg i betong i 1941.

Versonen

Olav Johansen Ramstad f. 1913, g. 1940 m. Anna Petersdtr. Vad (f. 1913, d. 1967). Eigar frå 1948.

Born: Oddbjørn f. 1941. Bedriftsøkonom. Ingunn f. 1945. Grethe f. 1946, g. m. Odd Kåre Kristiansen Fet.

Olav Ramstad arb. som møbelsnikkar. Første etasje av bygget er bortleigt til konfeksjonsbutikk og bokhandel.

MYREHAGEN, bnr. 25. (Konfeksjonsfabrikken Fønix).

Parsell utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 i 1900 med skyld 0,02 mark, og same året selt frå buet til Klaus Jakobsen Aure og skøytt til Jensine Mikalsdtr. Vik (Sjå Vik bnr. 1) for 400 kroner med atterhald om moldrett til Rellingplassen. Jensine Mikalsdtr. var husholderske for Bastian Jakobsen Aure (Klokkehaug, Jordmor-Bastian), og det må i røynda vere han som står bak kjøpet. Ho sel i 1915 parsellen for 1000 kroner til

Ole Toresen Lied frå Liabygda (f. 1883, d. 1960). Sjå bnr. 34. Han hadde drive skredderi i kjelleren til bustadhuset sitt og litt handel på eit kott. Bygde ca. 1915 eit fabrikkbygg i tømmer. Konfeksjonsfabrikken Fønix, seinare påbygt eit vinkelbygg ca. 1925. Han hadde opp til 70 arb, sist i 1920-åra, dreiv også butikk i bygget. Seinare leigde Sykkylven Kurvmøbelfabrikk lokale i bygget nokre år, og her var òg prenteverk. Ca. 1950 kjøpte L. K. Hjelle den eldste delen av bygget og flytte det til Vik som bustadhus, til Sykk, kommune kjøpte det og

bygde på det til kommunal kvileheim. O. T. Lied sette i staden opp eit fabrikk- og forretn.bygg i betong ca. 1954.

Dottera

Margrethe Olsdtr. Utgård (f. Lied 1919) (sjå bnr. 34) tok i 1961 over denne eignedomen. Frå 1963 har ho drive damekonfeksjonsforretn. i bygget. Elles har Paul Furset sin konfeksjonsfabrikk lokale i bygget, og losjen Odd Fellow har hatt der festlokale.

FREDLUND, bnr. 27 (Brudevoll-huset) og ASKELUND, bnr. 35 (seinare Sykkylven Fargehandel).

Fredlund bnr. 27 utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 i 1901 med skyld 0,03 mark. Askelund bnr. 35 med skyld 0,04 mark utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 i 1907 med skyld 0,04 mark.

Her kom først

Martinus Bottolfsen Hjelle då han flytte frå Bækkelund bnr. 24 i 1900. Han kjøpte parsellen Fredlund bnr. 27 i 1902 for 300 kroner av Andreas L. Aure i Pihlgarden og sette opp stovehus. Han dreiv handel i kjellaren framover til 1907 då han reiste til USA. I 1912 fylgde kona og borna etter. Sjå Utvs. nr. 447 og 113-119. Forretninga hans var fallitt, og eignedomen, bnr. 27, og dessutan parsellen Askelund bnr. 35 som Martinus hadde kjøpt av Rellingplassen i 1907, vart selt i 1915 til

Karl Severinsen Brudevoll (f. 1882, d. 1965) g. 1907 m. Pauline (Lina) Jonsdtr. Dale frå Norddal (f. 1879, d. 1942).

Br. 1915-1961.

Born: Sverre f. 1908, lærar, g. m. Margot Hansen frå Volda. Ågot f. 1910, g. m. Peder Melland frå Aure på Nordmøre. Bur på Stranda. Jon f. 1912. Industriarb. Anna f. 1914. Fabrikkarb. Petra f. 1916. Fabrikkarb. Signy f. 1920, g. m. Hilmer Alvær frå Hadsel i Vesterålen. Klara f. 1923, g. m. Ole Johnsen frå Ørsta. Sjøfør i Stranda og Sykk. Billag.

Frå 1904 dreiv K. S. Brudevoll handel saman med P. S. Hjorthol i det gamle kaiserskapshuset på Aure, bnr. 59 til 1908, sidan åleine til 1913 då han selde forretninga til Elias Vinje. Sjå bnr. 29 Moen. K. S. Brudevoll byrja då som kaiekspeditor, og var dessutan trygdekassestyrrar i ca. 25 år. Kring 1930 tok han til å handle med garn med butikk i kjellaren, og kjøpte ull og filler. Kona Pauline sysla med strikking.

I 1961 makeskifte han eignedomen sin og flytte til Nakkegjærde, Bakkely, gnr. 16, bnr. 8 + 22, og Fredlund vart teke over av

Severin Sivertsen Bakke frå Volda (f. 1920) g. 1946 m. Gerda Vilhelmsdtr. Stuen frå Ørsta (f. 1923).

Br. frå 1961.

Born: Finn f. 1947. Handelsskule. Rolf f. 1951. Steinar f. 1957.

Starta i 1946 Sykkylven Fargehandel i Leif Holen sitt forretningsbygg, bygde bustadhus i Nakkegjerdet gnr. 16, bnr. 8 + 22 som han. makeskifte med K. S. Brudevoll i 1961. Same året sette Severin Bakke opp nytt bustad- og forretningsbygg ved sida av gamlehuset til Brudevoll, og flytte fargehandelen til det nye huset. Dette vart utvida 1969.

FAGERHEIM, bnr. 28 (B. S. Aure & Sønn)

I dagleg tale kalla Prestø-huset. Eldre folk sa ofte Prestau-huset. Tomta vart utskild frå Pihlbruket bnr. 1 i 1901 med skyld 0,06 mark. Den første som bygde her var

Severin Karlsen Aure (f. Tynes 1848, d. 1912) g. m. Anne Knutsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1846, d. 1941).

Br. 1901-1920.

Born: Karl f. 1872. Utvs. nr. 94. Karen f. 1874, g. m. Petter Petersen Eidem i Strandagarden. Bastian f. 1878, tok over bruket. Sigvard f. 1881. Utvs. nr. 95. Edvard f. 1885. Utvs. nr. 93.

Severin var først plassemann på Tjønes, og dessutan skreddar. Han spela klarinett, og det vert fortalt at for pengane han tente m.a. i bryllaup, tok han til å kjøpe bein og filler. Han løyste så borgarbrev, og handla m.a. i den gamle Prestestova som stod på lag der huset til Åsta Fredriksen (bnr. 103) no står. Sidan handla Severin i ei sjøbud i Haubukta til han i 1902 kjøpte parsellen Fagerheim bnr. 28 og bygde hus her med butikk og bakeri i første høgda. Han dreiv også hotellverksemd i huset. (Hotell Aure). Elles var han dampskipsekspeditor, og brukte flyttbåt frå Haubukta. Severin var også kommunekasser ar nokre år.

Sonen

Bastian Severinsen Aure (f. 1878, d. 1943) g. m. Pauline Kristensdtr. Kjersem (f. 1875, d. 1934).

Br. 1920-1942.

Born: Selmer f. 1903. Tok over hus og forretning. Astrid f. 1905, d. 1964, g. m. Anton Roald frå Vigra (Bnr. 66). Birger f. 1908. Kjøpmann på Lillehammer. Alf f. 1910, g. m. Aasta Jacobsen frå Ålesund (fruktbutikk på Aure). Bur Klokkehaug bnr. 25. Karsten f. 1911, g. m. Stine P. Strømme i Ørsta. Borghild f. 1913, g. m. As-

bjørn Fredriksen frå Ikornnes (Klokkerhaug bnr. 21). Signe f. 1916, g. m. Perry Ness frå Ellingsøya, bur Klokkerhaug bnr. 35.

Bastian fekk skøyte på parsellen med hus og ymse sjøbudtomter i Haubukta i 1920. Han dreiv landhandelen etter far sin. I 1939 vart huset totalskadd i den store brannen på Aure. Bastian bygde då opp att eit større hus i betong saman med sonen

Selmer Bastiansen Aure f. 1903, g. 1943 m. Lovise Karlsdtr. Hole f. 1914.

Br. frå 1942.

Born: Liv f. 1943, stud., sekretærutdanning, g. m. Raimo Olli, Lathi, Finnland. Bjørn f. 1946, stud. Svein f. 1950, handelsgymnasiast. Britt f. 1955.

Etter fullført handelsutdanning i Bergen var Selmer Aure ei tid styrrar av O. T. Lieds konfeksjonsutsal i Bergen. Han var også ei tid kommunerevisor i Sykkylven. I 1932 gjekk han inn i forretninga til far sin. Dei sette opp nytt forretnings- og bustadhus, denne gong i betong, i 1940, og utvida i 1946, 1957 og 1965. Frå 1946 har Selmer Aure også drive slakteforretning. Firmanamnet er B. S. Aure & Sønn. Selmer Aure har i mange år vore formann i styret for «Sykkylvsbladet». Lovise Aure var tidlegare tilsett ved rikstelefonstasjonen på Aure.

MOEN, bnr. 29 (Vinje-huset).

Tomta vart utskild i 1901 frå Pihlbruket bnr. 1 med skyld 0,03 mark. Lysholkarane hadde ved denne tid ståande eit ishus på denne parsellen. I 1914 kjøpte Johan Karlsen Eidem parsellen av Pihlkarane. Han selde året etter til

Elias Jonsen Vinje frå Stordal (f. 1883, d. 1949) g. 1918 m. Laura Thomasdtr. Strømme frå Grebstad bnr. 2 (f. 1896, d. 1963).

Br. 1915-ca. 1960.

Born: Kari f. 1919, g. m. Rolf Espe frå Volda. Sjø Vik bnr. 34. Bjørg f. 1920. Sjukeyster. Jorunn f. 1922, g. m. lærar Carl C. Tandstad. Sjø Grebstad bnr. 2. Thomas f. 1924, lektor i Ålesund, g. m. Anna Martinsdtr. Solnørdal frå Klokkerhaug bnr. 10. Edny f. 1926, g. m. Arnold Weiberg Aurdal, herredsaagronom, busett Velle bnr. 13. Elias f. 1927. Har teke over denne eigedomen.

Elias Vinje dreiv landhandel og bakeri i det gamle kaiserskapshuset, og tok over der i 1913 etter K. S. Brudevoll. I 1915 kjøpte han denne tomte i Bukta, og sette opp forretnings- og bustadhus i 1920. Han flytte då butikken hit. Elias Vinje og kona dreiv også hotellverksemd.

Han var i mange år kyrkjeverje. Laura Vinje heldt fram med butikken til sonen tok over. Det var

Elias Eliassen Vinje f. 1927. Eigar frå ca. 1960. Han har utvida forretninga med m.a. eigen avdeling for skoty. Er kyrkjeverje i Sykkylven. Medlem av kommunestyret. Formann i Sykkylven Idrettslag.

SANDEN, bnr. 30, 81, 86 og 109- (Dahlehuset).

Sanden bnr. 30 utskild frå Pihlbruket bnr. 1 i 1901, skyld 0,02 mark. Frå same bruk utsk. Sanden bnr. 81 i 1931, skyld 0,01 mark, og bnr. 86 i 1932, skyld 0,01 mark og endeleg bnr. 109 i 1941, skyld 0,01.

Den første som bygde her var

Peter Petersen Melset (Sjå Knutgarden bnr. 2 på Aurdal). Han kjøpte den gamle Kapralstova og sette henne opp att ved sjøen i Bukta, ca. 1900. Dreiv som skreddar.

Peter Petersen makeskifte i 1902 med

Johan Johansen Grebstad som var eigar og brukar av Knutgarden på Aurdal (bnr. 2) (Sjå denne). Han selde same året til verbror sin

Petter Johnsen Dale frå Norddal (f. 1869, d. 1965) g. 1898 m. Bastianne Johansdtr. Grebstad (f. 1876, d. 1929).

Born: Hjalmar f. 1900, g. m. Johanna Heggdal frå Fauske i Salten. Cand. real. No lektor i Lillestrøm. Helga f. 1903, d. 1964. Skreddar. Johan f. 1904, g. 1939 m. Karen Ødegård frå Dyrkorn. Lærer i Sykk. Aure bnr. 245. Petra f. 1913, g. 1939 m. Peter B. Blindheim i Søvikdal. Dei driv handel i Dalehuset. Arne f. 1917, g. 1948 m. Judith Bolle frå Hundeidvik. Skomakarmeister.

Petter Dale var skomakar og reiste i første tida rundt på bygdene i fylgje med far sin og sauma skor. Sidan var han eit par år gardbrukar på Aurdal, i Knutgarden, saman med verbror sin, Johan Grebstad, som sidan flytte til Øvre Velledalen som kjøpmann. Petter Dale arbeidde også ei tid på teglverket, men tok så opp att skomakaryrket og hadde verkstad i huset sitt. I 1933 bygde han eit større bustad- og forretningsbygg på tomte. Det har no to av borna teke over. Sonen

Arne Pettersen Dale f. 1917, g. 1948 m. Judith Bolle frå Hundeidvik f. 1922 har teke over skomakarverkstaden og driv også utsal av skoty. Han er skomakarmeister med utdanning frå Teknologisk Institutt.

Barn: Jorunn f. 1955.

Verbror til Arne Dale

Petter B. Blindheim frå Søvikdal f. 1904, g. 1939 m. Petra Petters-

dtr. Dale f. 1913 driv glas- og steintyforretning. Petter Blindheim driv også drosjekøyring.

Barn: Bjørg f. 1942, g. 1965 m. Olav Kittang frå Davik, f. 1944.

KYRKJEBRAUTA, bnr. 32.

Utsk. frå Knutbruket bnr. 15 i 1907 med skyld 0,02 mark.

Petter Pettersen Aure frå Knutgarden (f. 1872, d. 1935) g. m. Tomasine Pettersdtr. Klokkehaug frå Karolusgarden (f. 1875, d. 1948).

Born: Paul f. 1899. Utsv. nr. 92. Johanne f. 1901. Utsv. nr. 86. Nils f. 1904. Utsv. nr. 90. Petra f. 1907, g. på bruket. Emma f. ca. 1910, g. m. Peder Loe i Ålesund. Sverre f. 1912, g. m. Margrethe Larsdtr. Haugset frå Pålgarden. Sjø Aure br. 134. Johan f. 1914, g m Bodil Walderhaug Grebstad frå Kapralgarden på Aure Sjø også Aure bnr 142. Louis f. 1918. Utsv. nr. 89.

Petter Pettersen Aure fekk skøyte på denne tomte i 1905 frå bror sin, Ole Pettersen Aure. Petter sette opp hus i Kyrkjebrauta. Arbeidde på Teglverket på Aure, sidan hjå Schmidt på Blindheim. Turka fisk og dreiv sjøen, m.a. torskefiske i Borgundfjorden.

Sonen

Louis Pettersen Aure f. 1918 fekk skøyte på eigedomen i 1949. Han arbeidde som møbeltapetserar. Reiste til USA i 1953 (Utsv. nr. 89) og selde Kyrkjebrauta til

Nikolai Iversen Mørkeseth frå Skodje f. 1904, g. 1937 m. Petra Pettersdtr. Aure f. 1907.

Br. frå 1954.

Born: Inger Karin f. 1939. Sjuke-syster. USA. Tor Petter f. 1941. Matros, g. m. Inger Kalvatn frå Volda. Nils Gunnar f. 1948, tekniskar.

Nikolai Mørkeseth er maskinsnikkar. Arbeidsformann. Medlem i kommunestyret.

FURSET, bnr. 34 og 37 (Lied-huset).

Bustadtomt utskild frå Rellingplassen bnr. 6 i 1906 med skyld 0,02 mark (bnr. 34), og i 1908 med skyld 0,01 mark (bnr. 37). I 1907 vart det bygt hus på tomte av

Andreas Olsen Furseth frå Stranda (f. 1878, d. 1938) g. 1. g. m. Laura Bastiansdtr. Grebstad (f. ca. 1885), g. 2. g. 1908 m. Beate Olsdtr. Ringset frå Liabygda (f. 1882, d. 1918), g. 3. g. m. Tomasine Petersdtr. Tynes f. 1885.

Born: l. ektesk.: Bjarne f. 1905, Utsv. nr. 104.

2. ektesk.: Borghild f. 1909, g. m. Thomas Strømme. Tok over skreddarverkstaden. Leif f. 1911, g. 1943 m. Arna Nilsdtr. Ringset Fabrikkeigar i Liabygda. Paul f. 1913, g. m. Solveig Lyshol. Sjø Nakkegerde bnr. 11. Tok over skreddarverkstaden. Olav f. 1915, g. m. Petra Vestre frå Vaksvik. Fabrikkeigar i Vaksvik.

3. ekteskap: Ola f. 1922, g. m. Anbjørg Rogne. Fabrikkeigar på Ørsnes bnr. 5.

Andreas Furseth kom til Sykkylven i 1900 og byrja med skreddarverkstad på Aure. Han bygde på denne tomte i 1907, men selde huset i 1911 til Ole T. Lied. Kjøpte så Hotell Søndmøre i Haubukta av Bastian J. Aure (Jordmor-Bastian), men selde det til bortflytting til Vegsund. Han bygde så huset som Martin Solnørdal har no, bnr. 10 på Klokkehaug, men selde att og bygde nytt hus lenger inne på Klokkehaug. Sjø bnr. 11.

Som nemnt selde han denne eigedomen Furset bnr. 34 og 37 i 1911 til *Ole Toresen Lied* frå Liabygda (f. 1883, d. 1960) g. 1. g. m. Karoline Jakobsdtr. Vike frå Vikebukt (f. 1881, d. 1949), g. 2. g. m. Bjarnhild Holm frå Trondheim.

Br. 1911-1952.

Born: Trygve f. 1914, g. m. Jenny Larsdtr. Haugset frå Pålgarden. Sjø Nakkegerde gnr. 16, bnr. 16. Kirsten f. 1917, d. 1935. Margrethe f. 1919, g. m. Karl Thomassen Utgård. Tok over denne eigedomen. John f. 1921, g. m. Inga E. Davik frå Fjørtoft Sjø Aure bnr. 77. Ole Karsten f. 1924, g. m. Marta Rørvik frå Vadheim.

O. T. Lied byrja med skredderi i kjellaren og handel på eit kott i huset sitt. Seinare bygde han fabrikk (Sjø bnr. 25). Han var tiltaksam på mange omkverve, bygde Fjellsæter Turisthytte ca. 1927, var ein av dei aller første til å kjøpe bil, ein Ford T.20, var ivrig talsmann for bilruter, bygde ferjekai på Magerholm saman med dr. B. Weiberg-Aurdal for å leggje tilhøva til rette for samanhangande bil- og ferjesamband Alesund-Sykk.-Stranda.

Versonen

Karl Thomassen Utgård f. 1909, g. 1942 m. Margrethe Olsdtr. Lied f. 1919. Dei tok over denne eigedomen i 1961.

Born: Turid f. 1944. Kjetil Ola f. 1950. Tore Styrker f. 1952.

Karl Utgård er medeigar og arbeidsleiar ved Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk på Vik. Margrethe Utgård tok i 1963 over ei konfeksjonsforretning i damekler. Sjø Aure bnr. 25. Dei har sett opp nytt bustadhus i 1948 i Nakkegerde gnr. 16, bnr. 15.

SYKKYLVEN SPAREBANK, bnr. 38.

Tomta vart utskild frå Rellingplassen bnr. 6 i 1908 med skyld 0,04 mark. Sykkylven Sparebank vart skipa i 1864, og kontoret var på Aurebøen bnr. 7 fram til 1908 då det kom opp eige bygg på denne tomte. Huset vart bygt i klinkerstein frå Aure Teglværk, påbygt 1939 og modernisert i 1959. Kommuneadministrasjonen hadde kontorromma sine og møtesal i sparebankhuset til 1954 då kommunen fekk eige hus på Klokkehaug. Elles har Sykkylven Trygdekasse hatt kontor her, Sykkylven Branntrygdslag, «Sykkylvsbladet». Ei tid var her også lækjarkontor. I «Bondestova» i første høgda var det ofte både barsøl og bryllaup, og vaktmeisteren, Olave Otterstrøm, dreiv kafé-verksemd i huset. Sjå elles «Sykkylven Sparebank gjennom 100 år».

LYKKEN, bnr. 39 (Lykkjå).

Tomta utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 også kalla Lykkjå, i 1908 med skyld 0,02 mark, og den nye parsellen ser ut til å ha bore med seg det gamle namnet.

Dotter til Ananias Jonsen på Rellingplassen (då Ananiasplassen bnr. 6) fekk denne tomte i 1890-åra. Det var

Guri Severine Ananiasdtr. Aure (f. 1860, d. 1923). Ho arbeidde i yngre år på Devoldfabrikken i Langevåg, kom så attende og sette seg opp hus på denne tomte som ho hadde fått av foreldra sine. Tok mot vevar som ho sende til stamping og farging hjå Severin Volle i Mau-seidvåg.

Versonen

Martinus Pettersen Kjemphol frå Myra bnr. 6 f. 1893, g. m. Marie Petrine Severinsdtr. Aure (f. 1894, d. ca. 1946).

Dei tok over huset ca. 1920. Martinus var smed og byrja også med ein slipp og reparerte båtar. Dei reiste så til USA. Utsv. nr. 663 og 664.

Huset selde dei i 1928 til

Jakob Larssen Velle frå Åmundgarden f. 1888, g. 1930 m. Guri Olsdtr. Vik frå Fenrikgarden f. 1899.

Pleiedtr.: Selvida Stuen f. 1921. Utsv. nr. 128.

Adoptivborn: Lars Gunnar f. 1937. Utdana organist. Hildegunn f. 1939. Sjukesyster.

Jakob Velle hadde vore i USA. Utsv. nr. 997. Frå 1928 dreiv han drosjekøyring i Sykkylven. Smia til Martinus som stod i hagen, bygde

han om til bilgarasje. Guri Vik Velle var jordmor i Sykkylven frå 1927 til 1967. Ho fekk Kongens fortjenestmedalje i 1967. Dei bygde på stovehuset i 1950 og moderniserte det.

HOLEBORG, bnr. 40.

Tomta vart utskild frå Rellingplassen bnr. 6 i 1909 med skyld 0,02 mark.

Skøyte frå Adolf Klaussen Aure i 1909 til

Jakob Amundsen Hole (f. 1873, d. 1953) g. 1899 m. Anne Helene Knutsdtr. Fausa (f. 1872, d. 1957). Dei bygde stovehus i 1909. Jakob sette også opp ein liten snikkarverkstad på tomta. Han var snikkar og bygningsmann. Sette opp mange hus både i Sykkylven og andre bygder, m.a. på Stranda. Han arbeidde også i Trondheim.

Fosterdotter deira og versonen tok over i 1953. Det var

Andreas Olsen Drabløs frå Samundgarden f. 1892, g. 1953 m. Karoline Tomasine Larsdtr. Hole (f. Lade 1900). Andreas var enkjemann og hadde tidl. hatt Øverland på Aure bnr. 8. Karoline arbeidde i konfeksjonsindustrien. Ho ervde Holeborg etter fosterforeldra sine.

YSTEBAKK, bnr. 41 (Klokk-huset).

Tomta vart utskild frå Rellingplassen bnr. 6 i 1909 med skyld 0,02 mark.

Peter Nilsen Klokk (f. 1871, d. 1933) g. 1898 m. Anne Sofie Pettersdtr. Tynes frå Rasmusgarden bnr. 6 (f. 1866, d. 1952). Dei kjøpte denne tomta i 1909 av Adolf Klaussen Aure for 465 kroner, og sette opp hus der dei byrja med butikk i kjellaren. Ved sida av arbeidet med forretninga dreiv Peter fiske med eigen motorbåt. Han dreiv også frakting og skyssing.

Born: Emma f. 1898, g. m. Edvard Otterstrøm frå Aure. Nils f. 1902, g. m. Signe Jelle frå Stranda. Petter f. 1903, g. m. Beate Bårdsgjerde frå Ørskog. Sjø Vik bnr. 26.

Son til Peter Nilsen Klokk tok over Ystebakk. Det var

Nils Petersen Klokk (1902) g. 1927 m. Signe Pettersdtr. Jelle frå Stranda f. 1901.

Born: Paul f. 1928, g. m. Liv Arnesen frå Medby, Senja. Julianne f. 1929, g. m. Nils L. Grebstad, trygdesjef. Sjø Grebstad bnr. 76. Svern f. 1931, g. m. Margaret Haugen frå Kjosen, Drangedal. Sylveig f. 1932. g. rn. Brynjulf Skurtveit fra Hovdebygda, Ørsta.

Nils Klock gjekk handelsskulen og arbeidde nokre år i forretninga til far sin. I 1929 starta han korgmøbelfabrikken «Solid» saman med L. K. Hjelle og brørne Jelle. Etter nokre år gjekk Nils Klock ut av verksemda, og saman med Birger Strømme og Jens E. Tandstad skipa han Klock's Lenestolfabrikk. Sjå Aure bnr. 74. I 1941 bygde dei eige fabrikkbygg i Haubukta på Klokkehaug.

Ca. 1960 sette Nils Klock opp nytt bustads- og forretningsbygg på denne tomte Ystebakk. Sykkylven Trygdekasse har no kontora sine i dette huset. I 1. høgda har Nils sin bror, Peter P. Klock, forretninga som han tok over etter far sin.

FAGERHEIM, bnr. 42.

Opphavleg ein plass, «Nymarka», under Bøbruket bnr. 7, utskild 1909 med namn Fagerheim bnr. 42 med skyld 0,63 mark.

Hans Peter Nikolaisen Aure f. på Reitebakkane, Blindheim i 1858, d. 1913), g. m. Ingeborg Hansdtr. Blakstad (f. 1850). Om Hans Peter sjå Utvs. nr. 81.)

Born: Hans f. 1881. Utvs. nr. 65. Olivia f. 1882. Hanna f. 1888. Utvs. nr. 64. Nemnd ei halvsysster Lina under Utvs. nr. 64.

Hans hadde 4 born då han i 1888 utv. til USA. Hadde bygsla plassen Nymarka. Ingeborg flytte seinare til Langevåg. Mor hennar, Inger Monsdtr. Øvrehaug frå Norddalen f. ca. 1820 budde på Nymarka i 1891.

Plassen fall attende til Bøbruket i slutten av 1890-åra.

I 1918 var plassen med i den parsellen som vart kjøpt av

Ludvik Knutsen Aure frå Aurebøen (f. 1892, d. 1956) g. 1918 m. Helga Johanne Edwardsdtr. Nyborg på Aure bnr. 20. (f. 1898).

Br. fra 1918.

Born: Julie f. 1919, d. 1927. Einar f. 1921. Gartnar. G. 1954 m. Astrid Lianger frå Solør. Knut f. 1927. Snikkar. John f. 1929. Møbel-tapetserar. Kirsten Palma f. 1931. Husmorvikar. G. 1961 m. John Martin Hestenes frå Sandane. Helga Liv f. 1933. Syerske. Else Marie f. 1936. Kontordame. G. 1957 m. Marvin Odd Nicolaisen frå Bø i Vesterålen f. 1932. Sjå Aure bnr. 221. Asbjørn Jarle f. 1941. Sjøfør.

Ludv. Aure utv. til USA i 1909. Utvs. nr. 76. Denne parsellen av farsgarden var på ca. 30 mål. Ludvik dyrka opp heile plassen og bygde hus.

Sonen John Ludviksen Aure f. 1929, møbeltapetserar, har no teke over bruket.

FREDHEIM, bnr. 43.

Utskild frå Bakkebruket bnr. 12 i 1911 med skyld 0,02 mark. Skøyte frå Sivert J. Aure i 1911 for 250 kroner til

Anne Pernille Knutsdtr. Nydal (f. Ytterdal i Norddalen 1859, d. 1919). Ho var enkje etter Iver Johannessen Kjølås (f. 1857, d. 1889) og Knut Olaus Torsteinsen Helstad (f. 1867, d. 1894). Ho hadde to born i første og eitt barn i siste ekteskap. Pernille kjøpte kårstova hans Gjerds-Nils og flytte henne til denne parsellen ved vegen eit stykke ovafor Aure bru. Stova er no på nytt flytt, og står ved Nysætervatnet på Lastølen, Haddal-hytta.

Son til Pernille, Iver Olaus Knutsen Nydal, busett i Oslo, selde eigedomen i 1920 for 4000 kroner til

Johan Karlsen Eidem frå Jenshaugen bnr. 6 (f. 1870, d. 1922) g. 1. g. m. Dorte Petersdtr. Aure frå bnr. 12 (f. 1876), g. 2. g. m. Marte Petersdtr. Aursnes (f. 1871, d. 1938). Ho var enkje etter Ole Andestad bnr. 1 på Andestad.

Born i 2. ektesk.: Dora f. 1905. Sjukesyster. Utsv. nr. 290. Karl f. 1907. Utsv. nr. 292. Jan f. 1908. Utsv. nr. 291. Kasbara f. 1913, g. m. O. Haddal. Sjø Grebstad bnr. 58.

Eigar av parsellen er no

Dora Johansdtr. Eidem f. 1905. Utsv. nr. 290. Ho er sjukesyster, og styrarinne ved Vang aldersheim.

VALHALL, bnr. 44 (Ungdomshus).

Tomta utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 i 1911 med skyld 0,02 mark. Året etter skøyte frå Hanna Ingebrigtsdtr. Aure til Sykkylven frilynde ungdomslag for 330 kroner. Ungdomslaget vart skipa i 1893. I 1912 byrja laget å reise eige hus på denne tomte, og i 1914 var huset ferdig og vigsla. I 1912 gjorde Sykkylven frilynde ungdomslag opptaket til skipinga av «Søkkelvans tuberkuloselag», som vart førelauparen til Sykkylven helselag. Elles har laget gjort ein aktiv innsats for skogreisinga i grenda, for song- og musikklivet og for idrottsarbeidet. I 1953 hadde laget 60-årsfest, og gav i det høvet ut eit skrift om laget si soge. Sykkylven frilynde ungdomslag var i 1960-åra med på reisinga av samfunnshus ved Aure bru. Det stod ferdig i 1969. Sjø bnr. 260. Det gamle ungdomshuset vart selt gjennom Sykkylven kommune til Severin Bakke i 1969. Det skal rivast.

RAMSTAD, bnr. 48.

Opph. var her ein husmannsplass under Bø-bruket bnr. 7. Denne plassen var ein del av den parsellen som i 1915 vart utsk. frå Bø-bruket med namn Ramstad og bnr. 48, skyld 0,36 mark.

Første husmannen var truleg

Ole Olsen Gjerde som fekk festesetel i 1825 av Ole Pedersen Aure. Ole Olsen var enkjemann då han gifte seg att 64 år gml. i 1827 m. Bastiane Knutsdtr. Vik frå Sjursgarden (f. 1785, d. 1860 visstnok på Brudevoll). Ho hadde dottera Karen Marie Petersdtr. Aursnes f. 1817, g. m. Ole Karolussen Brudevoll i Jetmundgarden.

Bastiane gifte seg opp att i 1845 med

Henrik Halvorsen Havåg frå Herøy som då var oppgitt å vere 72 år gml. Han døydde som plassemann på Aure 83 år gml. i 1854.

Plassen går visstnok over til

Gunder Iversen Verpesdal (f. ca. 1825, d. 1875) g. 1856 m. Severine Iversdtr. Aurdal (f. Tandstad 1817, d. 1881). Ho var enkje etter Rasmus Olsen Akslen i Fjordegarden på Aurdal, og hadde ei dtr. Brit med han. Ho fekk ca. 1873 ein son, Bastian Petersen som seinare flytte til Trondheim. Gunder budde i ei lita raudmåla stove ikkje langt frå der Karl Ramstad seinare bygde huset sitt. Folk kalla han for «Målar-Gunnja» og det syner vel attende på arbeidet hans. Elles vert det fortalt at han selde biblar. I 1875 fôra han 2 kyr og 3 sauer. Sånaden var 1¼ t. havre og 1 t. poteter. I 1865 vert plassen kalla Bakken. Brukar ca. 1856-1881. Etter Gunder var død, har nok plassen falle attende til Bø-bruket til parsellen i 1915 vart utsk. og selt til

Karl Johan Hansen Ramstad frå Hansgarden (f. 1885, d. 1954) g. 1912 m. Karoline Fredriksdtr. Fet frå Hansgarden (f. 1886).

Br. frå 1915.

Born: Helga f. 1913, g. m. skuleinspektør Otto Kildehaug frå Spjelkavik.

Skøyte frå Lars Knutsen Aure på Aurebøen i 1915. Karl voks opp på Velle. Reiste til USA i 1902. Utvs. nr. 1013. Sjå også G. Kjølås: Gull. Bygde hus på jordstykket Ramstad på Aure, og kjøpte også eit stykke på Haugset (gnr. 13, bnr. 8, skyld 0,40 mark.) Ved sida av arbeidet med bruket dreiv Ramstad drosjekøyring og rutebiltrafikk. Han dreiv også ein møbelverkstad. Medlem i kommunestyret.

SOLSTRAND, bnr. 53.

Utskild frå Aure, Ullavika, bnr. 4 i 1917 med skyld 0,08 mark. Skøyte frå Lars J. A. Aure i 1917 til

Yngvar Peter Sanne frå Ålesund. Han kjøpte eit par parsellar attåt (1922 og 1928) slik at eigedomen fekk ei samla skyld på 0,14 mark. Sanne bygde hus og nytta det som sommarbustad. I 1939 selde han til

Bernt Johansen Erstad frå Olagarden bnr. 1 (f. 1895, d. 1967), g. 1924 m. Gudrun Jensdtr. Aure frå Jangarden bnr. 11. f. 1899.

Born: Liv f. 1926, g. m. magister Ståle Sinding Larsen. Kari f. 1938, g. m. ingeniør Reidar Norderud, Oslo. Else Marie f. 1940, g. m. stud. filol. Bjørn Myhre.

Stovehuset var ei tid under krigen 1940-1945 kverrsett av tyskarane som bustad for vaktssoldatar. Bernt Erstad pussa huset opp att. Han planta ein heil del bærtre på eigedomen, og budde her om somrane. Han var utdanna kjemiingeniør ved NTH. Dessutan hadde han gått krigsskulen og var kaptein i heren. Produksjonssjef ved Vinmonopolet, og busett i Oslo. Han var ein interessert samlar, og hadde ei sjeldan samling av eldre klokke, ølbollar (russebollar), feler m.m. For nokre år sidan gav han som gave til Sykkylven folkeboksamling ei stor mengd med notar og litteratur vedkomande norsk folkemusikk og tonekunst. Han spela sjølv fele, og var særleg glad i slåttar i gamal stil. Interessert i tradisjon og folkeminne. Frå 1943 til 1945 sat han som fange i Tyskland saman med andre norske offiserar. Han fekk Kongens fortjenestmedalje i gull i 1965.

MYLNETOMTA, bnr. 54.

Utsk. frå dei gamle bruka på Aure i 1918 med skyld 0,01 mark.

A/S Sykkylven Aksjemylne vart skipa i 1916. Det vart sett opp hus og lagerbygg (kornsilo) på nordsida av vegen ned mot Aure kai. Aksjonæranc, ca. 60 i talet, stilte seg som sjølvskuldmenn og tok opp eit større lån for å få verksemda i drift i 1919. Bygda hadde då fått elektrisitetsverk, og mylna vart utstyrt med moderne motorar og maskinar. Føremålet med mylna var at ho skulle vere til hjelp for jordbruket og lette mattilhøva i denne vanskelege tida. Dei gamle bygdekvernane stetta ikkje lenger krava. Då nyemylna kom i drift, gjekk gamlekvernane or bruk og dammar, slok og kvernhus seig etter kvart i koll.

Den nye aksjemylna fekk diverre økonomiske vanskar, og alt i 1920-åra leita det på med å halde drifta gåande. Det enda med at Sykkylven

Sparebank som hadde ytt eit større lån til mylna, løyste henne ut etter tvangsauksjon i 1930 for 10.000 kroner. Banken fekk stort tap, og for aksjonærane som hadde kausjonert, vart det ein alvorleg økonomisk smekk. Banken freista å halde drifta oppe i tida som fylgde, og leigde mylna bort eit par år til Severin Karlsen Eidem på Ytre Fauske. Men i 1932 selde Sparebanken hus og maskinar til

A/S Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk som nokre år hadde leigt mylne-lageret og drive møbelproduksjon der. Møbelproduksjonen heldt fram i lagerbygget, men sjølve mylnehuset med maskinar selde Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk same året (1932) til

Gullik Nordheim frå Volda som så dreiv mylna ei tid. Men også han fekk vanskar med driftsøkonomien, og

Sykkylven Sparebank fekk så auksjonsskøyte på sjølve mylnehuset og maskinane att. Banken selde no motorar og kvernsteinar. (Dei kom til full heider og ære under matberginga i krigen 1940-1945 då dei lange bolkar gjekk dag og natt, - ikkje minst om natta - for å hjelpe folk til å få male kornet sitt.) Mylnehuset selde Sparebanken att i 1937 for 16.000 kroner til

A/S Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk. Fabrikken åtte dermed på nytt både lagerhuset og mylnehuset. Alt vart no nytta av møbelfabrikken til 1939 då husa strauk med under brannen på Aure. Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk flytte til Vik og sette opp hus der (bnr. 18).

Mylnetomta er no utløyst av

Sykkylven Kailag A/S som har lagt tomta ut til parkeringsplass.

FRI IDRÆT, bnr. 56 (Idrottsplassen).

Parsellen utsk. frå bnr. 23 Aure Tegilverk i 1920 med skyld 0,55 mark. Skøyte til Sykkylven idrottslag gjennom Sykkylven frilynde ungdomslag frå Peter Sivertsen Grebstad for 3.500 kroner. Sykkylven idrottslag vart skipa i 1906. Då laget fekk kjøpe denne parsellen i 1920, tok ungdomen til å emne på eigen idrottsplass. Gjennom dugnadsinnsats og andre frivillege ytingar og med kommunal stønad har laget etter kvart bygt plassen ut, og rår no over ei tidhøveleg grasbane, Sykkylven idrottslag har gjort ein aktiv innsats innan ymse idrottsgreiner: friidrott, fotball, handball, ski og turn. I 1956 heldt laget 50-års fest og gav då ut eit skrift om laget si soge.

GJERSDAL, bnr. 57.

I 1865 kalla Brauta, i 1875 Kriken, seinare Verk-plassen. Opph. under Kapralbruket bnr. 9, utsk. i 1899 som del av ein parsell Aure Teglverk bnr. 23 som Sivert Larsen Grebstad i Kapralgarden selde same året til aksjeselskapet De forenede teglverker i Ålesund. Bnr. 23 vart året etter slege saman med bnr. 10 og 22 til bnr. 10. I 1919 kjøpte brørne Kraasbye denne eigedomen. Dei selde same året til Peter Grebstad i Kapralgarden, og eigedomen får no bnr. 23. I 1920 vert så Verkeplassen utsk., skyld 0,45 mark med namnet Gjersdal bnr. 57.

Det er noko uvisst kven som har vore første brukaren.

I 1860-åra kom

Andreas Knutsen Kolstadhaug frå Melhus (f. ca. 1828, d. 1913) g. 1860 m. Ivrine Eliasdtr. Øye frå Sunnylvn (f. ca. 1832, d. 1914).

Br. ca. 1860-1913.

Born: Inger f. 1863, d. 1935. Arb. ved O. A. Devolds fabr. Langevåg. Tok namnet Aure. Karoline f. 1866, g. m. Petter Jensen Ekornes, f. Tandstad. Anne f. 1871, g. på bruket.

Andreas kom til Sykkylven i 1860 og bygsla dette jordstykket som låg like ved Teglverket, der han arbeidde. Han var murmeister. I 1865 vert han kalla teglverksstyrar og skriv seg då for Aas. Han fôra det året 1 ku på plassen og sådde 1 t. poteter. I 1875 fôra han 1 sau som han åtte sjølv, og dessutan hadde han ei ku på fôr. Då Sivert Larsen Grebstad i 1899 selde parsellen Aure Teglverk, bnr. 23 til De forenede teglverker, tok han atterhald om at leiglendingen Andreas Knutsen skulle ha avgiftsfri bruksrett til Verkeplassen.

Versonen

Elias Johannessen Gjersdal frå Austefjorden (f. ca. 1876, d. 1915) g. 1899 m. Anne Andreasdtr. Aas (f. ca. 1871, d. 1938).

Br. 1913-1935.

Born: Hjalmar f. 1900, g. på bruket. Utvs. nr. 105. Andreas f. 1903, d. 1941. Maskinist. Krigsforliste i den engelske kanal og bleiv i 1941. Sigurd f. 1904, d. 1934. Skomakarsvein. Ivar f. 1906. Utvs. nr. 106. Ester f. 1909, g. 1937 m. Arne Øyen frå Eide, Nordmøre. Jens f. 1912, g. 1949 m. Agot Hamre frå Davik. Sjå Aure bnr. 197.

Kring 1904 kjøpte Elias eit jordstykke av Hans Pedersen Aure i Jakobsgarden bnr. 13. Stykket låg til bytings med teglverket. Elias kjøpte gamleskulehuset på Aure og sette opp til stove på stykket, og bygsla teglverket sin eigedom fram til 1920.

Elias dreiv sjøen ved sida av arbeidet på plassen. Han var m.a. førar på ein liten motorbåt som heitte «Tampen», ein ombygd trerøring,

med lugarplass til 5-6 personar. Båten frakta ei tid mjølka frå m.a. ytre deler av Sykk. til Ålesund (ca. 1906).

Sonen

Hjalmar Eliassen Gjersdal (f. 1900) g. 1935 m. Olivie Olsdtr. Aure frå Knutgarden (f. 1902, d. 1951).

Br. 1935-

Born: Einar f. 1935. Snikkar. Norunn f. 1939. Konfeksjonsarb. Sjø Utvs. nr. 105.

I 1920 fekk Hjalmar Gjersdal kjøpe ut dette jordstykke av Petter Grebstad i Kapralgarden. Det fekk namnet Gjersdal med bnr. 57.

Plassen var lite dyrka. Hjalmar har grøfta og dyrka. Bygde ny løe i 1932, og bygde på stovehuset i 1935. Ved sida av arbeidet med bruket, har han arbeidd på fabrikk.

SAMHALD, bnr. 59 og 78 (Sykkylven Handelslag).

Bnr. 59 var opph. bygsletomt frå Pihlbruket, bnr. 1, utsk. i 1921 med skyld 0,08 mark.

Sykkylven kaiselskap hadde sett opp eit hus her i 1894. Det var i samband med kaia som dei bygde i denne tida like nedafor. Huset vart nytta til ymse føremål, m.a. til butikklokale med bakeri i første høgda. I andre høgda var det hotell. (Hotell Sykkylven). Rikstelefonstasjonen på Aure var også lenge i dette huset. I 1920 selde Sykkylven kaiselskap huset til

A/S Sykkylven Handelslag som vart skipa det året. Handelslaget fekk samstundes løyse ut tomte av Lars K. A. Aure. I 1929 kjøpte Sykkylven Handelslag eit stykke av Aurefjora attåt (bnr. 78 med skyld 0,01 mark), og bygde lagerskur. Heile huset brann ned i 1939. Det vart reist nytt, moderne forretningsbygg med hotell i 1941. I 1960 kom eit større tilbygg samstundes med at resten av huset vart opppussa og modernisert. Hotellet har no namnet Sjølyst Turistheim.

BREIDABLIKK, bnr. 60.

Opphavleg frå Eliasbruket bnr. 3, men utsk. frå parsellen Nedrebø bnr. 46 i 1922 med skyld 0,03 mark. Skøyte frå Lars J. A. Aure i 1922 til

Jonas Sandal frå Breim f. 1892, g. 1916 m. Laura Hansdtr. Fet (f. 1892, d. 1968).

Han dreiv murararbeid ei tid. Seinare arbeidde han i møbelindustrien.

FREDHEIM, bnr. 63.

Opphavleg fra Eliasbruket, men utsk. frå parsellen Nedrebø bnr. 46 i 1923 med skyld 0,04 mark. Seinare kjøpt attåt parsellen bnr. 72 som er slegen saman med bnr. 63. Samla skyld 0,07 mark

Skøyte til

Bernt Johansen Fauske i 1923 og 1927. Sjå om Bernt Fauske under Fauske gnr. 3 bnr. 6. Han bygde opp stovehus på Fredheim i 1924, men selde det i 1963 til adoptivsonen

Jørgen Andreas Fauske f. 1928, g. 1949 m. Judit Dragesund frå Gurskøy f. 1928.

Born: Bernt Ananias f. 1950. Karete f. 1952.

Jørgen Fauske er skipskaptein. Huset hans på Fredheim brann ned til grunnen i 1963. Sette opp att nytt hus i 1965.

FREDLY, brn. 64.

Utskild frå bnr. 11 i 1923 til Edvard Jensen Ullavik frå bnr 5 (1883-1941) Uts. 69, g Sofie, d. 1957.

Born: Edith f. 1918 g. Wennersberg, Gåseid, eig bustaden. Emil f. 1920.

BAKKELY, bnr. 66 (Roaldhuset).

Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 i 1925 med skyld 0,03 mark. Skøyte same året til

Anton Andersen Roald frå Vigra (f. 1894, d. 1957) g. 1923 m. Astrid Bastiandtr. Aure frå Prestegarden på Aure bnr. 28 (f. 1905, d. 1963).

Born: Lea f. 1924, g. 1948 m. Sigmund Kvamme fra Bygstad, Sunnfjord. Sjå Vik. Bjørg f. 1926, g. 1953 m. Einar Eliassen frå Sykkylven. Aure bnr. 231. Bastian f. 1927. Tok over denne eigedomen. Anders f. 1932 g. m. Astrid Eik. Sjå Aure bnr. 202. Leonhard f. 1934, d. 1960. Utdana ingeniør i Sverike. Omkom ved drukning nokre dagar etter eksamen.

Anton Roald kom som bakarsvein til verfar sin, Bastian Aure. Bygde eige hus i 1924, og byrja med bakeri og kafé-verksemd. I 1962 bygde Astrid Roald nytt forretningshus i betong saman med sonen

Bastian Antonsen Roald f. 1927, g. 1961 m. Kjellaug Sigurdsdr. Reksnes frå Naustdal i Nordfjord, f. 1942.

Born: Anton Leon f. 1961. Cathrine f. 1963. Ingrid f. 1964. Bergitte f. 1967.

Bastian Roald tok over forretninga i 1962. Driv bakeri og kafeteria-verksemd.

BJERKELUND, bnr. 67.

Utsk. frå Jakobsgarden bnr. 13 i 1925 med skyld 0,05 mark. Gåvebrev på halvparten frå Hans P. Aure til sonen

Bastian Hansen Aure (f. 1892, d. 1968) g. m. Paula Stenseth frå Skodje.

Born: Hans f. 1913. Arbeider i Trondheim. Ingeborg f. 1915. Tok over halvparten av denne eigedomen.

Bastian Aure har vore skreddar. Sette opp hus på eigedomen saman med verbroren Syver Bakke (sjå bnr. 13) som åtte den andre halvparten.

Versonen til Bastian

Lars Bertinus J. Aure f. 1913, g. 1938 m. Ingeborg Bastiansdtr. Aure f. 1915.

Born: Inge f. 1935, g. m. Turid Stokkevåg frå Spjelkavik. Jan f. 1938. Bodil f. 1940. Martin f. 1946. Inger f. 1957.

Lars Aure er møbeltapetserar. Han fekk skøyte frå Syver Bakke på halvparten hans i denne eigedomen i 1946.

BRYGGJETUFTA, bnr. 68 (Sykkylven kailag).

Utskild i 1926 frå bnr. 1, 3, 6, 7, 9, 11, 12 og 15 med skyld 0,01 mark.

Rutebåtane til Aure vart ekspederte med flyttbåt til 1894 då Sykkylven kaiselskap, seinare kalla Sykkylven kailag A/S bygde Aure kai. (Sjå også bnr. 59). Dei fleste aksjonærane var frå Aure krins, og nokre få frå Straumgjerde og Velledalen. Bygging og vøling vart for det meste gjort gjennom pliktarbeid frå aksjonærane. Kaia har elles vorte utbygd og modernisert i fleire etappar etter som samferdsla og trafikken har utvikla seg, og selskapet har utvida kaigrunnen gjennom kjøp av tomter og strandline som grensa til den gamle vegen til kaia. Særleg gjeld dette på nordsida, slik at Sykkylven kailag A/S i dag eig kaia med ekspedisjonshuset, to ferjeplattar og det meste av den store haldeplassen ovafor.

BORGSTAD, bnr. 69 (Privatbanken).

Utsk. frå Pihlbruket i 1927 med skyld 0,05 mark. Skøyte frå Lars K. A. Aure i 1927 til Ole T. Lied som same året selde til

Sykkylven Privatbank A/S, skipa i 1907. Banken hadde i første tida

kontorrom i O. B. Nilsen sitt hus på Blindheim, men sette i 1929 opp eige hus på Aure.

Frå 1947 har banken vore filial til Privatbanken A/S, Ålesund. I 1966 gjorde Privatbanken makeskifte med Fridtjof Fredriksen som tok over hus og tomt på bnr. 69, og banken flytte til Privatbanktomta bnr. 232 og sette opp nytt bygg der. Sjå bnr. 232.

HEIMTUN, bnr. 73.

Utsk. frå Slettebø bnr. 18 i 1927 med skyld 0,03 mark. Skøyte frå Lars J. A. Aure i 1927 til

Elias Rønes (f. 1894, d. 1957) g. 1918 m. Ragna Larsdtr. Grebstad frå Fredbø bnr. 5, f. 1899.

Born: Lilly f. 1919, g. m. politikonstabel Th. Walle, Ålesund. Per f. 1920, sjå bnr. 119. Lars f 1928.

Dreiv fiske med eigen båt. Arbeidde også som murar. Sette opp hus ca 1928. Denne eigedomen vart kverrsett av tyskarane i 1941 etter at båe borna til Elias og Ragna hadde reist til England for å ta del i den norske fridomskrigen. Eigedomen vart sjølvstekt friggitt att etter den tyske kapitulasjonen i 1945. Ragna Rønes var medlem i kommune styret.

SJØTUN, bnr. 74 (P. J. Andestad Trelastforretning).

Peter J. Andestad frå Rasmusgarden f. 1901, g. 1935 m. Nanna Karlsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1907, d. 1953). Sjå også Aure bnr. 92 og Klokkehaug bnr. 3.

P. J. Andestad kjøpte denne tomte, bnr. 74, med skyld 0,01 mark, av oppsitjarane på Aure i 1928 for 672 kroner. Han fylte ut tomte, bygde trevarefabrikk i 1929 og dreiv trelastforretning til 1933 då han leigde huset bort til A/S Vestnorske Møbelfabrikk. I 1936 fekk Laurits Andestad auksjonsskøyte på eigedomen. Han selde same året til Klocks Lenestolfabrikk A/S. Huset brann ned til grunnen i 1939. Seinare bygde Klocks Lenestolfabrikk opp nytt hus i Haubukta. Sjå Klokkehaug.

P. J. Andestad flytte i 1945 verksemda si til Ullavika. Sjå Aure bnr. 92.

KVILTUN, bnr. 75.

Tomta vart utskild frå Borgstad bnr. 69 i 1928 med skyld 0,02 mark. Skøyte frå A/S Søkkelven og Omegns Privatbank i 1928 til

Karl Karlsen Welle frå Klokkehaug bnr. 22 (f. 1986, d. 1968), g. 1918 m. Helene Karlsdtr. Støle frå Tresfjord f. 1889.

Born: Karl f. 1920. Sjø bnr. 194. Per f. 1923. Sjø bnr. 156. Jon f. 1929. Sjø Blindheim bnr. 41.

Karl Welle var skreddarmeister. Han sette opp hus her i 1929 og dreiv konfeksjonsfabrikk. I seinare år hadde han forretning saman med son sin Karl. Sjø bnr. 194.

Medlem i soknerådet, og i mange år formann i misjonslaget i krinsen.

SOLBAKKEN, bnr. 77.

Utsk. frå Jangarden bnr. 11 i 1928 med skyld 0,02 mark. Skøyte same året frå Karl Aa. Roald til

Karl Karlsen Strømme frå Klokkegarden, bnr. 18 på Grebstad (f. 1865) g. m. Anne Marie Torsdtr. Lied frå Liabygda (f. 1879).

Sette opp hus. Handla med huder og skinn som han kjøpte på gardane.

Etter Karl og Marie kom

John Olsen Lied (sjå Aure bnr. 34) f. 1921, g. m. Inga Davik-Otterlei frå Fjørtoft f. 1925.

Born: Ole Kjartan f. 1951. Erling Kai f. 1956.

Skøyte 1953 frå Marie Strømme. Kår. John Lied eig og driv Fjellsæter Turisthytte. Han var mellom dei som reiste til England under krigen 1940-1945, og melde seg til dei norske herstyrkane der. Han driv no Vik fiskematforretning.

STRANDTUN, bnr. 84.

Utsk. frå Jakobsgarden bnr. 13 i 1932 med skyld 0,02 mark.

Anders Hellesylt frå Sunnylvn f. 1891, g. 1919 m. Jenny Hansdtr. Aure (Sjø bnr. 13) f. 1895.

Skøyte i 1932. Anders Hellesylt har vore skomakar. Var i seinare år fyrar.

VONHEIM, bnr. 87 (Skomakar Martin Lyshol sitt hus).

Opphavleg festetomt under Pihlbruket bnr. 1, fest i 1910, utskild frå bruket i 1932 med skyld 0,01 mark.

Den første som bygde her var

Petter Olaus Sivertsen Hjorthol (f. ca. 1868, d. 1934) g. m. Johanne Marie Johansdtr. Grebstad (bnr. 35) (f. ca. 1868, d. 1903).

Born: Johan f. 1891. Utvs. nr. 564. Sylla f. 1889, g. m. Johan Olsen Erstad på Ikornnes (f. 1878, d. 1964).

Petter S. Hjorthol dreiv handel på Aure på ymse stader. Han bygde hus ved sjøen attmed vegen like sør for kyrkja ca. 1910 og hadde butikk ei tid også her. Seinare budde han ymse stader i Sykkylven, ei tid på Hjortdal, og flytte så attende til Aure. Han døydde i Liedhuset. Under førre verdskrigen var han forretningsfører for provianteringsrådet. Han dreiv ei tid med eigen motorbåt, kjøpte så lastebil, seinare personbil og dreiv drosje- og rutekøyring i Sykkylven.

P. S. Hjorthol selde huset ca. 1911 til Sivert Grebstad som kort etter selde til

Martin Sivertsen Lyshol frå bnr. 4 (f. 1884), g. 1909 m. Marie P. Lyshol (f. 1881, d. 1963).

Br. frå 1911.

Born: Sverre f. 1910, g. m. Severine (Sylla) Larsdtr. Kjemphol. Sjø Vik bnr. 24. Solveig f. 1911, g. m. Paul Furseth. Sjø Nakkegerde bnr. 11. Karl f. 1914, har teke over denne eigedomen. Borgny f. 1918, g. m. Sverre Frøystad. Sjø Aure bnr. 159.

Martin Lyshol arbeidde først på skofabrikk i Oslo, deretter nokre år på Stranda til han i 1911 kom til Aure. Sidan har han drive skomakarverkstad i huset, og «små-sjøen» ved sida av. Han bygde på huset i 1932. Martin Lyshol har vore fast orgelspelar på bedehuset. Han og Marie var ivrige misjonsvenner.

Sonen

Karl Martinsen Lyshol f. 1914, g. 1947 m. Klara Alfredsdtr. Halle frå Gjerdsvika f. 1925.

Sjø også Lyshol bnr. 4 Øren.

Barn: Petter Normann f. 1949.

Karl er møbeltapetserar. Har gjort mykje for song- og musikklivet i kristelege samskipnader i grenda. Er både kordirigent og musikkinstruktør.

AURESANDEN, bnr. 89.

Utskild fra Kapralbruket bnr. 9 i 1934 med skyld 0,01 mark.

Eigaren av Kapralgarden på Aure

Peter Sivertsen Grebstad (sjå Aure bnr. 9) bygde eit hus på denne

tomta i 1934. Kona hans, Anna Walderhaug Grebstad, som var postopnar ved Sykkylven postopneri, flytte då kontoret frå Kapralgarden til det nye huset på Auresanden. Om lag ved same tid byrja ho med drogeriforretning i huset. Det strauk med under brannen på Aure i 1939. Kort tid etter vart det sett opp eit mindre hus med førebels plass til postopneriet og drogeriet. Her vart postopneriet til det flytte til det nye kommunehuset på Klokkehaug ca. 1953.

Huset med drogeriforretninga har gått over til Petter og Anna Grebstad si dotter

Bodil Petersdtr. Aure. Sjå Aure bnr. 142.

LUNHEIM, bnr. 92 og 110. (P. J. Andestad Trelast- og bygningsforretning).

Parsellane utsk. frå Aure (Ullavika) bnr. 4 med skyld tils. 0,04 mark.

Lars J. A. Aure og Guri Aure selde parsellen bnr. 92 i 1935 til

Møbelfabrikken «Formfin» A/S for 1.600 kroner, og det vart sett opp eit fabrikkbygg. Verksemda fekk seinare namnet *Ullavik Møbelfabrikk*. K. J. Eidem (Ytre Fauske bnr. 1) var forretningsfører.

Eigedomen gjekk i 1937 over til interiørarkitekt

Knut Måseide f. 1896. Han fekk skøyte på hus og grunn for 8.500 kroner, og dreiv fabrikkverksemd her. Måseide endra namnet på verksemda til Lunheim Møbelfabrikk.

Knut Måseide døydd i 1940, og bnr. 92 og bnr. 110 gjekk over til broren

Johannes Hauge Måseide f. 1906.

I 1948 brann storparten av fabrikkbygget. Eit lagerskur som stod att og dessutan Lunheimkaia vart fest på leigekontrakt av

P. J. Andestad (sjå Aure bnr. 74). Han hadde i 1945 bygsla ei tomt av Sivert Bakke i Ullavika, bygt lagerhus der og drive trelastforretning. I 1956 kjøpte P. J. Andestad ut eigedomane bnr. 92 og 110 for 50.000 kroner, og driv no trelast- og bygningsforretning.

RELLING, bnr. 102.

To parsellar, bnr. 70 skyld 0,03 mark + bnr. 102 med skyld 0,01 mark, bae utsk. frå Rellingplassen bnr. 6, førstnemnde i 1927, sistnemnde i 1938.

Ingmar Olsen Relling f. på Aure bnr. 6 i 1920, g. 1949 m. Sollaug Flø frå Hareid f. 1923.

Born:Knut f. 1950. Hanna Lovise f. 1958.

Ingmar Relling er interiørarkitekt, og særleg kjend som møbelteiknar. Sollaug Relling er utdana sjukesyster. Dei bygde stovehus i 1958.

SOLVANG, bnr. 103.

Utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 i 1938 med skyld 0,03 mark.

Aasta Eggesbø f. Fredriksen 1902 på Ikornnes, g. 1948 m. Bernhard Eggesbø, prest i Bergen, f. 1901 i Herøy.

Aasta Eggesbø sette opp eit bustad- og forretningsbygg på denne tomta (bygselomt) i 1939, og starta Sykkylven Mode- og Manufakturforretning som ho driv saman med Borgny Frøystad (Sjå Aure bnr. 159).

PIHLBU, bnr. 107 og 165.

Br. nr. 107 vart utskilt frå Pihlbruket bnr. 1 i 1940 med skyld 0,03 mark. Bnr. 165 utskilt frå same bruk i 1950-åra med skyld 0,01 mark.

Eigaren og brukaren av Pihlgarden

L. K. A. Aure (sjå bnr. I) dreiv slakteforretning og sette i 1930 opp eit vånings- og forretningsbygg i Aure sentrum der han opna kjøtforretning. Huset brann ned under Aurebrannen i 1939. L. K. A. Aure bygde opp nytt og større hus, denne gongen i betong, og i 1940-41 heldt han der fram med kjøtforretninga som i 1954 vart teken over av dottera

Oddlaug Larsdtr. Aure f. 1917. Forretninga vert no driven som kolonial- og delikatesseforretning.

Ei urmakarforretning er det også i dette bygget.

LYSHOLTUN, bnr. 112

Tomt utsk. frå Kapralbruket bnr. 9 i 1941 med skyld 0,03 mark.

Peder Pettersen Lyshol frå Haugen på Grebstad f. 1914, g. 1938 m. Perdy Pettersen frå Ørsta f. 1917.

Born: Skjold f. 1944, g. m. Kirsti Karlsdtr. Bjørke frå Hjørundfjord. Eva f. 1952.

P. P. Lyshol er fotograf. Byrja fotografisk forretning i Vadhuset på Aure i 1936. Bygde bustad- og forretningshus i 1955 og opna atelier her. Sjå Grebstad bnr. 19.

TUNHEIM, bnr. 114.

Tomta vart utskild frå Janbruket bnr. 11 i 1945 med skyld 0,01 mark.

Gerhard Ringdal frå Sunnylvn f. 1911, g. 1938 m. Astrid Karlsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden f. 1911.

Barn: Per f. 1947.

Gerhard Ringdal er polerar. Han har eigen verkstad i kjellaren. Sette opp stovehus ca. 1948.

NYHEIM, bnr. 115.

Utskild frå Bakkane bnr. 12 i 1945 med skyld 0,01 mark.

Ole Karlsen Melseth f. 1892, g. 1920 m. Åsta Larsen frå Tjøtta (f. 1897, d. 1967).

Born: Einar f. 1923, g. 1953 m. Bjørg Fiskerstrand frå Borgund. Kåre f. 1926. Han driv no reparasjonsverksted.

Ole K. Melseth har eigen verkstad i kjellaren. Han arbeidde også ei tid i Sykkylven kailag. Sette opp hus i 1946.

HOLEN, bnr. 116.

Opph. frå Rellingplassen bnr. 6, men utsk. frå bnr. 70 og 102 i 1946 med skyld 0,02 mark.

Leif Olaisen Holen frå Sæbø, Hjørundfjord, f. 1915, g. 1943 m. Solveig Olsdtr. Relling frå Aure bnr. 6, f. 1914.

Born: Odd f. 1947. Hanna Karin f. 1950. Kari Margrethe f. 1954.

Sette opp forretningsbygg og bustadhus i 1947 og starta jarnvareforretning. Medl. i kommunestyre og formannskap, skulestyre og kraftverkstyre. Var formann i byggenemnda for bedehuset på Aure.

AURE SKULE, bnr. 116 + 117.

Parsellane utsk. frå Janbruket bnr. 11 i 1939 og i 1946 med skyld 0,15 mark og 0,03 mark. Nytt skulehus oppsett i 1957.

NYTUN, bnr. 118.

Utsk. frå Nyborg bnr. 20 i 1947 med skyld 0,01 mark.

Knut Nordstrand frå Giske f. 1899, g. m. Marie Edwardsdtr. Nyborg frå Aure bnr. 20 i 1905.

Barn: Arne f. 1926, g. 1950 m. Olga Utgård f. 1930.
Knut Nordstrand er maskinist. Sette opp stovehus i 1952.

NORDENG, bnr. 119.

Utsk. frå Kapralbmket bnr. 9 i 1947 med skyld 0,01 mark.

Magnus H. Karlsen f. 1912 i Gryllefjord, g. 1931 m. Gunnhild Jensdtr. Ås f. 1909 i Sifjord. Sjå også Aure bnr. 229.

Born: Leon f. 1931, ingeniør. G. m. Ulla Korkmann frå Helsingfors, Finland. Arne f. 1935, ingeniør, g. m. Inger Lise Ekstrøm frå Oslo. Finn f. 1940, ingeniør, g. m. Judit Roald frå Jangarden på Aure bnr. 11. Jostein f. 1945.

Magnus Karlsen har handla med fisk, og elles drive med sal av ymse artiklar, m.a. symaskinar, piano. Gunnhild Karlsen har drive systove. Dei sette opp eit større forretnings- og bustadhus på denne tom- ta i 1948. Dei selde i 1955 til

Dagny Johanne Rønes f. Røe 1923 i Halså, g. 1948 m. Per Elias- sen Rønes (Aure bnr. 73) f. 1920.

Barn: Synnøve f. 1948.

Skøyte til Dagny Rønes. Ho har drive hatte- og moteforretning i huset. Per Rønes er blikkenslagar. Han var mellom dei som reiste til England under krigen 1940-1945. Gjorde aktiv teneste i marinen.

KORSBREKKE, bnr. 122.

Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 i 1946 med skyld 0,01 mark.

Lars O. Korsbrekke frå Sunnylvn f. 1911, g. 1941 m. Agnes Lars- dtr. Aure frå Pihlgarden f. 1919.

Barn: Lars Ola f. 1946, d. 1956.

Sette opp eit større bustads- og forr.bygg i Aure sentrum i 1950. Dei starta i 1954 med utsal av barne- og damekler, «Utstyrsforret- ninga». I same huset er det også postopneri og tannlækjarkontor.

Lars Korsbrekke er utd. som bygningsmann, har vore m.a. i USA. Dreiv også nokre år entreprenørverksemd. Medl. av kommunestyre og formannskap.

SOLVANG, bnr. 128.

Tomta utsk. få Bøbruket bnr. 7 i 1949 med skyld 0,01 mark. Skøyte til Signe L. Aure.

Lars Larsen Aure og kona *Margit f. Nergård* (sjå Aure bnr. 132) bygde i 1958 hus på tomte. Margit Nergård Aure driv frisørsalong her.

SLETTEN, bnr. 129.

Utsk. frå Aurebøen bnr. 7 i 1949 med skyld 0,01 mark.

Martin Joakimsen Gjerde frå Dyrkorn, f. 1916, g. 1946 m. Kirsti Karlsdtr. Aurdal frå Rongagarden f. 1921.

Born: Kjell Jarle f. 1948. Marit Karin f. 1957.

Martin Gjerde driv drosjekøyring. Kirsti Gjerde er tilsett ved Sykkylven kommunekontor. Dei bygde stovehus på denne tomte i 1964.

REITEN, bnr. 132.

Utsk. frå Aurebøen bnr. 7 i 1949 med skyld 0,05 mark.

Lars Larsen Aure frå Aurebøen bnr. 7, f. 1918, g. 1947 m. Margit Nergård frå Lovund i Lurøy, f. 1917.

Born: Lars Birger f. 1947. Karl Henrik f. 1952.

Lars Larsen Aure er møbeltapetserar. Margit Nergård Aure driv damefrisørsalong på Aure. Dei sette opp stovehus i 1950, og forretningsbygg på bnr. 128 i 1958. Lars Aure var mellom dei som reiste til England i krigen 1940-1945 og melde seg til den norske heren. Elles kjend under namnet «Bø-Lalla» som flink fotballspelar i Sykk. idrottslag.

SOLBAKKEN, bnr. 133.

Utsk. frå Knutgarden bnr. 15 i 1950 med skyld 0,01 mark.

Asbjørn Asbjørnsen f. 1912 i Grytten, g. 1938 m. Klara Olsdtr. Aure i Knutgarden bnr. 15, f. 1910.

Born: Olaf f. 1939. Kari f. 1941. Svein f. 1943. Magnar f. 1945. Solveig f. 1950.

Dei sette opp stovehus i 1950. Asbjørn Asbjørnsen har drive møbel-fabrikk frå 1943. I 1967 kjøpte han Knutgarden på Aure bnr. 15 av verbroren Erling Olsen Aure.

SOLVANG, bnr. 134.

Utsk. frå Janbruket bnr. 11 i 1950 med skyld 0,01 mark.

Sverre Pettersen Aure (sjå Kyrkjebrauta bnr. 32) f. 1912, g. 1938 m. Margrethe Larsdtr. Haugset frå Pålgarden f. 1916.

Born: Pål f. 1939, g. 1960 m. Karin Laurisdtr. Alnes, Godøy. Fiskar. Sjø Aure bnr. 242. Leonhard f. 1941, handelslagstyrar. Jan f. 1944. Sjømann. Lars Magne f. 1948. Solveig f. 1955.

Sverre Aure er salmakar. Målmann i Sykk. idrottslag (fotballaget) i lang tid. Også formann i idrottslaget. Sette opp stovehus i 1953.

SOLBU, bnr. 136.

Tomta utskild frå Ytrebakke bnr. 31, parsell av Eliasbruket, i 1951 med skyld 0,01 mark.

Lars Larsen Hagen (Gjerdshagen) frå Hundeidvik f. 1914, g. 1938 m. Signe Paulsdtr. Bakke frå Syvde f. 1905.

Born: Oddvar f. 1940, g. 1960 m. Beret Holmen frå Hopen. Sylveig f. 1944.

Lars Hagen er møbeltapetserar. Sette opp stovehus i 1951.

GARASJETOMTA, bnr. 137. (Stranda og Sykkylven Billag.)

Utsk. frå Kapralbruket bnr. 9 i 1951 med skyld 0,01 mark.

Stranda og Sykkylven Billag, skipa i 1938 av folket i Sykkylven og Stranda med ein partskapital på 40.000 kroner. I 1951 vart laget slege saman med Stranda Bil P/L som hadde lokalruter på Stranda, og Petter Hjorthol, Straumgjerde, som hadde ruta Straumgjerde-Hundeidvik. Stranda og Sykkylven Billag sette opp administrasjons- og verkstadbygg på denne tomte i 1952, utvida i 1957.

ULLAVIK KLIPPFISKTØRKERI, bnr. 140 (no Emballasje A/S).

Tomta utsk. frå Ullavika bnr. 4 (opph. Eliasbruket) i 1951 med skyld 0,01 mark.

Ullavik Klippfisktørkeri tok til å fylle ut tomte og laga platt for fisketurking. Peter Skarbøvik i Ålesund stod som heimelsmann for tomte.

Eigedomen vart seld til

Emballasje A/S. Kartongfabrikk. Sette opp fabrikkbygg i 1961.

AURUNG, bnr. 142.

Utsk. frå Kapralbruket bnr. 9 i 1952 med skyld 0,05 mark. Ein del av denne parsellen låg til Aure Teglverk (sjå bnr. 23). Her var det

ein liten husmannsplass. Kven som sette opp første huset på plassen, er uvisst. Det vert nemnt at i eldre tid budde her ein som heitte Andreas.

Ca. 1885 kom

Lars Jonsen Tusvik f. 1844, g. 1871 m. Petrine Knutsdtr. frå Skodje (f. ca. 1846).

Born: Lovise f. 1872. Karl f. 1873. Lars f. 1875. Ingeborg f. 1877. Anna f. 1883. Lisa f. 1885.

Lars Jonsen pakta først garden i Tusvik, flytte seinare til Ullavika der han budde i stova hans Ryggja-Ola. Sidan flytte han inn på denne husmannsplassen ved Teglverket. Han hadde dagarbeid, og dreiv også fiske. Mykje nytta som kjøkmeister i bygda. Vart kalla «Gilde-Lars». I seinare år var Lars og kona sjuke og sengeliggande. Dottera Lovise ofra seg heilt for foreldra sine. Ho hadde først teneste ymse stader, og stelte så foreldra sine så lenge dei levde. På sine gamle dagar flytte Lovise til Sykkylven kvileheim.

Den vesle plassen fall inn under Kapralbruket. Noko av han kom med i parsellen Aurung som i 1952 gjekk over til

Johan Pettersen Aure (Kyrkjebrauta bnr. 32) f. 1914, g. 1947 m. Bodil Petersdtr. Walderhaug Grebstad frå Kapralgarden f. 1919.

Born: Anne Turid f. 1948. Bente f. 1952. Merete f. 1956. Emte Elisabeth f. 1965.

Skøyte til Bodil Aure f. Grebstad i 1952. Johan Aure har vore postbod ved Sykkylven postopneri. Sette opp nytt stovehus på Aurung i 1965. Dei driv elles drogeriforretning på Aure, bnr. 89.

SOLBAKKEN, bnr. 145.

Utskild frå Nedrebø bnr. 46, (opphavleg frå Eliasbruket) i 1952 med skyld 0,01 mark.

Ole Frøysa frå Sunnylvn (f. 1923, d. 1967), g. m. Borgny Tafjord frå Sjøholt f. 1922, sette opp stovehus i 1953. Han var lærar ved den linedelte ungdomsskulen. Selde i 1954 til Egil og Ingolf Larsen:

Egil Larsen f. 1899 i Tjøtta, g. 1924 m. Lovise Iversdtr. Klokke frå Ramstaddal f. 1906. Han åtte motorbåt og gjekk lenge i rutefart Søyvikdal-Ramstaddal-Stranda.

Sonen

Ingolf Larsen f. 1924, er kontormann, no bokhaldar i Sykkylven Sparebank.

BAKKELY, bnr. 151.

Utsk. frå Nedrebø bnr. 46 (opphavleg frå Eliasbruket) i 1952 med skyld 0,01 mark.

Gunder Engeseth frå Skodje f. 1903, lærar, g. 1930 m. Åsta Olsdtr. Sorte frå Skodje f. 1909.

Born: Jorunn f. 1931, g. m. Erling Hagesæter frå Borgund. Odd Roar f. 1937, g. m. Patsy Lee, USA. Gunnar Åge f. 1940, g m Johanne Moldskred, Haddal. Per Ståle f. 1947.

Bygde stovehus i 1952.

BERGHEIM, bnr. 156.

Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 med skyld 0,01 mark.

Per Karlsen Welle (sjå Aure bnr. 75) f. 1923, møbelsnikkar, g. 1946 m. Asbjørg Petersdtr. Aure (bnr. 16) f. 1925. Dei bygde hus i 1954.

Born: Jodis f. 1948. Kåre f. 1950. Jan Peter f. 1957. Randi f. 1963.

FREDHEIM, bnr. 158.

Utsk. fra Fredheim bnr. 63 i 1953 med skyld 0,01 mark.

John Heggemsnes frå Bremsnes f. 1922, maskinist, g. 1952 m. Sigrid Petrine Fauske (Indre Fauske bnr. 6) f. 1921. Dei bygde stovehus i 1956.

Born: Anne Berit f. 1956. Margrethe f. 1958.

FRØYSTAD, bnr. 159.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 i 1954 med skyld 0,01 mark.

Sverre Frøystad frå Herøy f. 1922, tilskjerar på konfeksjonsfabrikk, g. m. Borgny Martinsdtr. Lyshol frå Aure bnr. 87, f. 1918. Ho driv moteforretning på Aure (bnr. 103). Dei bygde stovehus i 1958.

Born: Terje f. 1950. Marie f. 1951. Bjørg f. 1955. Åge f. 1957.

HEIMLUND, bnr. 160.

Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 med skyld 0,01 mark.

Ole Olsen Wolstad frå Borgund f. 1909, fabrikkarbeidar, har også hatt eigen verkstad, g. 1937 m. Klara Karlsdtr. Hagen f. i Portland, Oregon, USA i 1912. Ho er dotter til Karl Hagen f. i Borgund. Ole Wolstad bygde stovehus i 1956.

DALTUN, bnr. 161.

Utsk. frå Rellingplassen bnr. 6 med skyld 0,01 mark.

Ivar Olsen Dalen frå Volda f. 1916, murar, entreprenør, g. 1947 m. Agnes Olsdtr. Relling frå Aure bnr. 6, f. 1923. Dei bygde stovehus i 1960.

Born: Ingebjørg f. 1950. Hildegunn f. 1952. Ola f. 1956.

ROALD, bnr. 164. (Blinken Magasin.)

Tomta utsk. frå Bakken bnr. 12 i 1954 med skyld 0,02 mark.

Karen Roald (f. 1892) saman med systera *Marie Roald* (f. 1898) frå Vigra, bygde i 1955 ein konfeksjonsfabrikk som dei dreiv nokre år. Men drifta bar seg dårleg økonomisk, og huset gjekk over til

A/S Hjellegjerdebygg, og Oddvar Ottosen Hjellegjerde f. 1941. (Sjå Indre Fauske bnr. 4). Han byrja med handel («Blinken magasin»). Oddvar Hjellegjerde g. 1961 m. Kari Anne Nilsdtr. Roald frå Jangarden på Aure f. 1942.

Born: Odd f. 1962. Gunnar f. 1965, d. 1966. Nils Gunnar f. 1966.

NYLAND, bnr. 168.

Utsk. frå Pihlbruket bnr. 1 med skyld 0,01 mark.

Einar N. Fauske frå Naustdal f. 1917, møbelsnikkar, g. 1943 m. Norlaug frå Naustdal f. 1920, Dei bygde stovehus i 1957.

Born: Asbjørg f. 1944. Normann f. 1947. Einy f. 1958.

UTSIKTEN, bnr. 172.

Tomt av Bøbruket bnr. 7, utskild 1955 med skyld 0,01 mark.

Hans Slinning frå Borgund (f. 1892, d. 1962) g. 1919 m. Helene Holtleite frå Stordal f. 1899.

Born: John f. 1920. Reiste til England under krigen 1940-1945 og melde seg til dei norske herstyrkane. Kjell f. 1921. Skreddar. Også han reiste til England under krigen 1940-1945 og melde seg til dei norske herstyrkane. Judit f. 1923, g. m. politibetjent Lars Bakke frå Hornindal. Busett Ålesund. Hjalmar f. 1927, snikkar.

Hans Slinning dreiv skreddarverkstad på Aure. Han bygde stovehus i 1953 saman med sonen Kjell.

FJELLRO, bnr 176.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 med skyld 0,01 mark.

John Skotte frå Stordal f. 1922, g. 1955 m. Petra Ingrid Olsdtr. Grebstad frå Myrane bnr. 6, f. 1921.

John Skotte er bygningssnikkar. Sette opp stovehus i 1965.

HAUGETUN, bnr. 177.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 med skyld 0,01 mark.

Anders Hauge frå Sunnylvn f. 1921, bilmekanikar, g. 1951 m. Dagny Olavsdr. Ramstad f. 1928. Del sette opp stovehus i 1958

SOLBORG, bnr. 178.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 med skyld 0,01 mark.

Astrid Olsdtr. Kalvø f. Svindseth i Ramstaddal 1915, g. 1942 m. Ole Olsen Kalvø frå Borgund (f. 1911, d. 1943).

Barn: Berit f. 1943, lærar.

Ole Kalvø var fiskar og bygningsmann. Han bleiv i 1943 på Flisfjorden på veg etter ein medisinpakke. Astrid Kalvø var postopnar i Ramstaddal 1945-1956. No maskinbokhaldar i Privatbanken. Bygde stovehus i 1957.

VÅRTUN, bnr. 179.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 med skyld 0,01 mark.

Arne S. Wullum frå Halså f. 1924, mekanikar, g. m. Olive Andrea Olsen f. 1924 i Talvik. Bygde stovehus 1960.

Born: Anne Marie f. 1947. Agnar f. 1949. Britt f. 1958.

HØGTUN, bnr. 180.

Utsk. frå Øverland bnr. 8 med skyld 0,01 mark.

Olav Overå (sjå Indre Fauske bnr. 19) f. 1922, g. m. Berta Myklebust frå Herøy f. 1925.

Born: Knut f. 1954.

Olav Overå er rutebilsjåfør. Bygde stovehus i 1960.

TERJESTAD, bnr. 182.

Utsk. frå Aurebøen bnr. 7 i 1956 med skyld 0,01 mark.

Terje Winsjansen frå Lødingen f. 1930, g. 1952 m. Kjeldrun Sonja Golmen frå Tustna f. 1931.

Born: Johnny f. 1952. Gerd f. 1955. Anita f. 1964. Therese Sofie f. 1967.

Terje Winsjansen er sjåfør. Sette opp stovehus i 1959.

BRURAVOLLEN, bnr. 188.

Tomta vart utskild frå Eliasbruket med skyld 0,06 mark.

Ole Lange frå Ålesund f. 1915, båtsmann, seinare vaktmeister ved Aure skule, g. 1943 m. Tomasine Pettersdtr. Velle frå Jogarden f. 1921, bygde hus i 1958. Borna deira står som eigarar av tomt og hus:

Born: Laila f. 1943, g. m. Bjarne Skonseng, Mo i Rana. Gledis f. 1946, g. 1966 m. Anders Holen frå Hjørundfjord.

FREDTUN, bnr. 190.

Tomta vart utskild frå Pihlbruket bnr. 1 med skyld 0,01 mark.

Olav Løken f. 1928 i Innvik, g. 1954 m. Anna Nordøy frå Dønnes f. 1923.

Adoptivbarn: Odd f. 1965.

Olav Løken er elektrikar. Bygde hus i 1961.

FURNES, bnr. 192.

Ingvar Furnes f. 1932, g. 1956 m. Oddlaug Nord frå Eid f. 1932.

Born: Ove f. 1960. Vigdis f. 1962.

Ingvar Furnes er møbeltapetserar. Sette opp stovehus i 1960.

HØGTUN, bnr. 193.

Martin Johansen Ramstad f. 1920, snikkar, møbeltapetserar, g. 1955 m. Oddrun Søvik, Dalsfjord, f. 1922.

Barn: Kari f. 1957.

Bygde stovehus 1960.

ELEKTRO, bnr. 194.

Karl Johan Karlsen Welle (sjå Aure bnr. 75) f. 1920, g. 1942 m. Aslaug Slyngstadli frå Vatne f. 1920.

Born: Kjell f. 1943. Sjå nedafor. Oddny f. 1945. Hildur f. 1947. Alice f. 1951. Anne f. 1955.

Karl Johan Welle driv elektrisk forretning. Han sette opp forretnings- og bustadhus i 1960. Dirigent for Misjonskorpset på Aure. Medeigar i forretninga er sonen

Kjell Karlsen Welle f. 1943, g. 1964 m. Laila Tomasdr. Jarnes f. 1944. Han er tekniskar.

Born: Cato f. 1964. Arild f. 1966. Johnny f. 1968.

MONAKKO, bnr. 196.

Odd Midtlid frå Skodje f. 1919, linemontør, g. m. Helene Sætre frå Vartdal f. 1924, bygde hus i 1960.

Born: Per f. 1948. Bjørn f. 1952.

BAKKETUN, bnr. 197.

Jens Eliassen Gjersdal (sjå Aure bnr. 57) f. 1912, møbeltapetserar, g. 1949 m. Ågot Hamre frå Davik f. 1918.

Dei sette opp stovehus i 1961.

NYTUN, bnr. 202.

Anders Antonsen Roald f. 1932 (sjå Aure bnr. 66), g. 1961 m. Astrid Eik frå Vatne f. 1936.

Born: Synnøve f. 1961. Anita f. 1962. Wenche f. 1964. Ole Bjørn f. 1968.

Anders Roald er kontormann. Det gamle Roaldhuset på Aure bnr. 66 vart i 1960 flytt til ny tomt på bnr. 202.

TALSTAD, bnr. 206.

Oskar Talstad frå Fræna, f. 1918, mekaniskar, g. 1941 m. Aslaug Engeset frå Skodje f. 1919. Bygde stovehus i 1963.

Born: Astrid f. 1950. Jostein f. 1953.

UTSIKTEN, bnr. 211.

Petter Olsen Hjorthol frå Pegarden, f. 1926, tannlækjar, g. 1960 m.
Ingeborg Liavåg frå Hareid f. 1934. Bygde stovehus i 1963.
Born: Agnes f. 1960. Jens Petter f. 1963.

LUND, bnr. 212.

Oddvar Rønneberg frå Norddal, f. 1935, møbeltapetserar, g. 1961 m.
Reidun Oskarsdtr. Melseth f. 1940. Bygde stovehus i 1965.
Born: Marianne f. 1964. Gunnhild f. 1967.

SKOGLY, bnr. 213.

Nikolai Kvammen frå Jølster, maskinsnikkar, g. 1956 m. Haldis Helle-
bostad frå Ramstaddal f. 1936. Bygde stovehus i 1964.
Born: Oddny f. 1956. Roger f. 1958. Heidi f. 1961.

PANORAMA, bnr. 214.

Asbjørn Loland frå Ålesund, f. 1924, optikar, urmakar, g. 1946 m.
Edel Heltne frå Ålesund f. 1925. Bygde stovehus i 1964.
Born: Arne f. 1947. Grethe f. 1951. Vidar f. 1955.

SKOGLY, bnr. 221.

Marvin Nikolalsen frå Bø, Vesterålen, f. 1932, snikkar, linemontør, g.
1957 m. Else Marie Ludviksdtr. Aure (sjå bnr. 42) f. 1936.
Sette opp stovehus i 1964.
Born: Lindis f. 1957. Margit f. 1959.

FJELLTUN, bnr. 222.

Sigmund Fredriksen frå Drammen f. 1926, industriarbeidar, g. m.
Målfrid frå Davik f. 1931.
Bygde stovehus i 1965.
Born: Svein f. 1951. Egil f. 1955. Bodil f. 1956. Rune f. 1961.
Geir f. 1965.

FJELLHEIM, bnr. 223.

Alf Aune frå Vikna f. 1922, telefonunderformann.

Bygde stovehus i 1965. Selde i 1966 til

Peder O. Rønnes f. 1926, g. 1952 m. Margot Kasbara Måsøval frå Sør-Frøya f. 1926.

Han er blikkenslagar.

Born: Mari Anne f. 1952. Karin Anita f. 1955. Odd Arne f. 1957.

BRATTLI, bnr. 225.

Harald Brattli frå Hareid f. 1936, bilmekanikar, g. 1962 m. Ingrid Antonsdtr. Aure (sjå Grebstad bnr. 24) f. 1942.

Sette opp stovehus i 1965.

Born: Marit f. 1963. Hilde f. 1965.

KNAUSEN, bnr. 226.

Petter Nilsen Weiberg-Aurdal (sjå Grebstad bnr. 38) f. 1919, ungdomsskulelærer, g. 1950 m. Bergljot Eik frå Vatne f. 1920.

Bygde stovehus i 1964.

Born: Elisabeth f. 1958. Per Bjørn f. 1962.

SOLBU, bnr. 229.

Magnus H. Karlsen f. 1912 i Gryllefjord g. 1934 m. Gunnhild Jensdtr. Ås f. 1909 i Sifjord, selde i 1955 eigedomen bnr. 119 på Aure, kjøpte i 1963 denne parsellen av Janbruket og bygde stovehus i 1966.

KOLSTAD, bnr. 230.

Kolbjørn Eide frå Stjørna f. 1936, mekanikar, g. m. Kolbjørg Taraldsen frå Sør-Frøya f. 1937.

Bygde hus i 1966.

Born: Kjetil f. 1960. Tore f. 1962. Rita f. 1967.

BJØRGUM, bnr. 231.

Einar Grebstad Eliassen frå Sykkylven f. 1925, møbeltapetserar, g. 1953 m. Bjørg Antonsdtr. Roald frå Aure bnr. 66 f. 1926.

Bygde hus i 1967.

Born: Astrid f. 1956. Linda f. 1959. Erling f. 1966.

PRIVATBANKTOMTA, bnr. 232.
utsk. frå bnr. 6 med skyld 0,01 mark.

Prvatbanken A/S som til 1966 hadde hatt hus på bnr. 69, make-skifte denne eigedomen i 1966 med Fridtjof Fredriksen på bnr. 6 og fekk i staden att Privatbanktomta bnr. 232 der banken sette opp nytt forretningsbygg som vart teke i bruk i 1966.

RØNNEBERGET, bnr. 233.

Magnus Rønneberg frå Norddal, f. 1935, bilmekanikar, g. 1959 m. Bodil Pettersen frå Bergen f. 1938. Sette opp stovehus i 1966.
Born: Magnar f. 1959. Sigurd f. 1960. Sissel f. 1966.

NYTUN, bnr. 234.

Otto Hanssen Overå frå Aure bnr. 17 f. 1937, butikkmann, g. 1960 m. Oddbjørg Haraldsdtr. Reithaug frå Ørsta f. 1938.

Bygde hus i 1966.

Born: Harald f. 1960. Hans f. 1961. Johanne f. 1963. Geir f. 1965. Frode f. 1966.

FRIHEIM, bnr. 241.

Utsk. i 1964 frå Janbruket bnr. 11 med skyld 0,01 mark.

Trygve Pettersen Brunstad frå Nakken, f. 1932, møbeltapetserar, g. 1958 m. Torunn Olsdtr. Muldal frå Haugset bnr. 6 f. 1934. Dei bygde stovehus i 1965.

Born: Atle Peter f. 1962. Endre f. 1967.

Bnr. 242.

Pål Sverresen Aure frå bnr. 134, f. 1939, fiskar, g. 1960 m. Karin Laurisdtr. Alnes f. 1937.

Bygde hus i 1968.

Born: Svern f. 1960.

Bnr. 245.

Johan Petersen Dale frå Aure bnr. 30 f. 1904, lærar, g. 1939 m. Karen Ødegård frå Dyrkorn f. 1913.

Bygde hus i 1968.

Born: Per f. 1944. Liv f. 1948. Vigdis f. 1953.

Bnr. 246.

Kåre Hausvik frå Selje f. 1926, lastebileigar, g. m. Nelly frå Selje f. 1929.

Bygde hus i 1968.

Born: Kjell f. 1949. Magne f. 1952. Finn f. 1955.

Bnr. 248.

Magnus Auflem frå Innvik, f. 1917, polerar, g. 1954 m. Judit Tømmerbakk, oppvaksen på Eidem, f. 1925.

Bygde hus 1967.

Born: Asbjørn f. 1954. Lidvar f. 1957. Lina f. 1958.

Bnr. 249.

Kjellaug Tusvik f. Holen 1915 i Innvik, g. 1949 m. Harald Tusvik (f. 1910, d. 1951).

Ho bygde hus i 1968.

Born: Oddbjørg f. 1950.

Bnr. 250.

Einar Øren frå Øre f. 1929, postfunksjonær, g. 1959 m. Kari Antonsdtr. Aure frå Grebstad bnr. 24 f. 1935.

Bygde hus i 1968.

Born: Eldar Anton f. 1959. Magne Ivar f. 1963.

Bnr. 251.

Henrik Syversen Bakke frå Aure bnr. 13, f. 1929, maskinsnikkar.

Bygde hus i 1958.

SYKKYLVEN SAMFUNNSHUS A/L, bnr. 260.

Etter opptak frå Sykkylven frilynde ungdomslag og Aure sanitets jentelag i 1963 vart det lyst ut til skipingsmøte for eit samfunnshus på Aure. Møtet vart halde i 1964. Der vart det gjort vedtak om å reise eit

slikt hus, og det vart skipa eit lutlag der både ymse lag og samskipnader, Sykkylven kommune og einskildpersonar teikna seg som part-eigarar. I tilknyting til samfunnshuset vart det planlagd symjehall. Lillevik & Dalen vart hovudentreprenør for byggearbeidet. Samfunnshuset vart teke i bruk 22. mai 1969.

Bnr. 264.

Svein Indrebø frå Innvik, f. 1939, mekanikar, g. 1963 m. Åshild Alfredsdr. Aure frå Eidem bnr. 8, f. 1941.

Bygde hus i 1968.

Born: Anita f. 1966. Synnøve f. 1968.

Klokkehaug, gnr. 15. [\(Innholdsliste\)](#)

Namnet vart skrive Klockerhoug i 1600-åra, og Klocherhoug i 1723. I kyrkjeboka vart namnet ofte korta til berre Hauen eller Houe i 1700-åra. Bygdefolket nyttår framleis namnet Haugen i daglegtalen, men det knyter seg då serleg til den store rund-haugen vest for Berlihusa der det i den katolske tida skal ha vore eit klokkehus (sjå Sykkylven i eldre tid I, s. 215). Dessutan vert det brukt som namn på bnr. 2, Berlihaugen: «ned på Haua».

Klokkehaug grensar i nord til Aure, i aust mot Nakkegjerd, og i sør mot Vik. Ein gamal torvgard, Hagarden, var grenseskil mellom Klokkehaug og Vik. Etter segna budde Hagardstrollet, som var ei skræme for borna, i denne torvgarden som det framleis syner restar etter. I vest går Klokkehaugen ned til Sykkylvsfjorden. Her stikk Hauneset ut i nordvestleg retning med Haubukta som ei naturleg hamn på nordsida. På sørsida ligg Kyrkjeberget. Nokre naturlege trippe som dei gamle kalla Brudetroppa, fører ned til sjøen. Kyrkjefolket la til lands med båtane sine i Hauneset fram til ca. 1900. Folket frå Velledalen og Straumgjerd gjekk i land ved Kyrkjeberget, og folket frå Tusvik og Hundeidvik kom til Haubukta. Almugen hadde gamal landingsrett i Hauneset, og dessutan vegrett oppover til bygdevegen. På båe sider av neset har det vore lakseverpe. Verpet utafor Kyrkjeberget høyrde til bnr. 1 og 2 på Klokkehaug, og dei to bruka dreiv det kvar sitt år, fram til 1954 då Sykkylven kommune kjøpte strandlina Solstrand bnr. 28 og samstundes løyste ut fiskeplassen. Verpet i Haubukta, på nordsida av neset, er det garden Vik som har hatt. På båe stadene er det kilenot som har vore i bruk siste mannsalderen, men eldre folk minnest enno stillasa og stigane til dei gamle lakseverpa.

Klokkehaug har «bevisligen tilhørt gaarden Wigs udmark» står det i skøyta som presten Hans Jakob Hiort skreiv i 1745 då han selde Klokkehaug til løytnant Nils Mechlenborg. Sjå bruk A.

Kva tid garden har vorte utskild frå Vik, kan vere vanskeleg å seie. Ymse funn 1 jorda, m. a. ein spydodd av flint, ein flintdolk, og dessutan gravhaugane på garden (Sjå Sykkylven i eldre tid I, s. 63 og 215) tyder på gamal busetnad. I tiendepeninglista frå 1520 er garden ikkje nemnd, og det er mogleg at han har lege øyde ei tid etter Svartedauden. Skattelistene fortel om to bruk på Klokkehaug i 1600-åra. Oberst Rømer på bruk A tok i 1720-åra over både bruka ei stutt tid, sidan var det to bruk att fram til ca. 1800 då Klokkehaug vart delt i tre bruk. Det kom også til fleire husmannsplassar under garden i åra som fylgde, men dei fleste av dei har falle attende til hovudbruka. Serleg etter at krigen var slutt i 1945, har det vore selt og bygsla mange tomter på Klokkehaug.

Innmarka på Klokkehaug var teigbytt fram til 1893 då det var jordskifte. Serleg var bnr. 1 og 2 svært småbytte. Etter tradisjonen hadde dei 60 teigar kvar. Myrebruket, bnr. 3, hadde meir samling over sitt, då ein stor lut av dette bruket hadde vore husmannsplassar. På dei tørraste bøtene på garden låg gamleåkrane. Såleis var det åkrar på høgste Klokkehaugen, og nedover hallinga både på sørsida og nordsida. Dessutan låg det ein gamal åker, Smieåkeren, ovafor vegen mellom Bernt Tandstad og Jens Klokkehaug sine hus. Myreåkrane låg om lag midt på bruket deira. Vasskraft til truskehjul var eit problem for Klokkehaug. Myrebruket hadde hjulet sitt heilt nede i kvernveita til Aure, med maskinsnor til Myreløa. Det var svært tungvint. Seinare laga Myre-Bastian ei demme på Gjerdsbruket og leidde Koldagrova dit ned. Spillvatnet rann deretter ned over Aurebøane. Ofte tokst grannane om dette vatnet, og det fortelst at dei jamvel barst i hop til ryggtak om stridsspørsmålet. Dei to andre bruka på Klokkehaug, bnr. 1 og 2, rigga opp hjul ved løene sine, og brukte hestane sine til å drage hjula (hestevandring). Seinare gjekk ein over til å nytte oljemotor til den elektriske motoren kunne takast i bruk i 1918. Kvernhusa låg ved Vikeelva. I 1724 var det ei kvern på garden, i 1770 var det to, seinare tre. Bnr. 1 hadde kverna si lengst nede, om lag der Sykkylven Kvileheim no er. Kvernane var i bruk til ca. 1900.

Eit stykke nedafor der Berlihusa no står, var det gamle tunet til Klokkehaug. I 1720-åra sette major Rømer opp nye store hus på garden, og flytte då tunet sitt eit stykke mot sør og nærare Aure. (Sjå bruk A). Dette tunet fekk seinare namnet Kaptein-

garden. Bastian Larssen Klokkehaug flytte i 1880-åra husa oppom vegen der tunet ligg no, og det vert til dagleg kalla Myregarden (bnr. 3). Dei gamle bygslemennene på Klokkehaug vart sitjande i gamletunet. Løene deira stod ende i ende på sørsida av vegen som gjekk ned til Hauneset, og stovehusa stod på nordsida. Jørgen Gundersen Klokkehaug flytte i 1890-åra tunet til bnr. 1 austover til andre sida av vegen. Børre Berli på bnr. 2 bygde nye hus i 1890-åra eit kort stykke austafør dei gamle tuftene.

I eldre tid gjekk bygdevegen gjennom Kapteintunet og vidare inn over gjennom gamletunet, svinga så ned over myra mot sjøen og fylgde fjøra inn til Vik. Dei som seinare dyrka denne myra, fann ei mengd med lunnar der vegen gjekk.

Klokkehaug hadde utmark og hamn for bufeet saman med Nakkegerde og Vik i bergsida aust for garden og opp gjennom Vikedalen. I eldre tid hadde alle bruk utslætte i denne marka, m. a. i Brekka under Gimsdalshaugen fremst i Vikedalen, på Høyset i Vikedalen og i Geilane. Denne slåttan var det for det meste slutt med i 1890-åra. Regelen hadde vore at først beitte buskapen alle desse teigane, sidan kunne ein slå der. Om våren kom buskapen først til Geilane der det var sommarfjøsar på Legene. Så slepte dei dyra til Årsætra som ligg nord mot grensa til Grebstad. Her var det sel, men ikkje fjøsar, slik at buskapen låg ute. Sidan fêr dei til Høyset, og høgst sommar barst det til Gimsdalen. På denne setra var det både sel og fjøsar, men i eldre tid låg buskapen ute også her. Gjetarar fylgde dyra heile sommaren, og gjetsla gjekk på omgang mellom oppsitjarane. Vegnen til Gimsdalen vart omlagd og utbetra i 1920 gjennom dugnader og pliktarbeid. Seinare har ein også gjort mykje arbeid på denne vegen, slik at han no er køyrande med bil heilt på setra.

Klokkehaug har også skogteigane sine i Vikedalen. Her har vore mykje gild furuskog. Alt i 1761 vart det halde skifte over skogen. Alle bruk på Vik, Klokkehaug og Nakkegerde fekk då kvar sine teigar. Sjå Klokkehaug bruk A. I 1903 var det nytt skifte av skogen i Vikedalen, og i 1955 vart det skifte av både skog og grunn, slik at teigane no er utlagde til eigedoms grunn.

Jordbruk og feal var viktigaste næringsgrunnlaget for garden i eldre tid. Feet hadde godt beite både i sommarhamna i utmarka og på setrane. Dette gjorde sitt til at bruka kunne halde etter måten store buskapar trass i at mykje av sjølve bømarka var vass-sjuk. Dei blaute myrane gav ring avling. Alt i 1720-åra la major

Rømer ned eit stort arbeid med å dyrke desse myrane, men det ser ikkje ut til at dei som tok over etter han, makta å fylgje hans gode føredøme, i 1864 heiter det at garden var dårleg dyrka. Først etter jordskiftet i 1893 kom det fart i jorddyrkinga att. og åra som fylgde vart ein glansperiode for Klokkehaug. Ved sida av gardsdrifta har fiske, både laksefiske og vinterfiske, gitt ei god attåtinntekt. Dessutan dreiv dei fleste med fisketurking.

Elles har Klokkehaug vore gamal handelsstad. Både Nils Mechlenborg (d. 1757) og versonen Jakob Eide (d. 1813) (sjå bruk A) dreiv bondehandel. Då dampskipa tok til å gå i rute på Storfjorden i 1857, fekk Klokkehaug etter kvart eit nytt oppsving som handelsstad. Skipa kom no inn på Haubukta og vart ekspederte med flyttbåtar. Garden vart eit knutepunkt for samferdsla i bygda, og ca. 1870 bygde Karolus Knutsen Nakkegerde og Lars Olsen Haugset opp eit stort hus i to høgder i Haubukta. Her var det gjestgiveri og landhandel (Sjå «Hotell Søndmør» under bnr. 3) Elles var det fleire som dreiv handel på Klokkehaug i åra utetter, men knutepunktet for samferdsla vart etter kvart Aure då Sykkylven kaiselskap bygde kai der i 1894, og dei fleste kjøpmennene flytte til Aure. I staden har Klokkehaug og Haubukta fått att ein heil del industri, m.a. Klocks Lenestol-fabrikk A/S, (tomt under bnr. 3), Martin Solnørdal Trikotasje-fabrikk (bnr. 10), Strømme Konfeksjonsfabrikk (bnr. 11) og P. K. Thoresen Mek. Verksted.

Ein heil del tomter har vorte utskilde frå bruka på Klokkehaug, serleg i tida etter 1940, og mange nye hus er komne opp. Dei fleste huseigarane er knytte til industri og forretningsverksemd.

Største tiltaket til no på Klokkehaug er den nye kommunale sjukeheimen som vart vigsla fredag 30. mars 1973. Alt først i 1960-åra tok kommunen til å emne på planar for ny sjukeheim og kvileheim. Val av tomt kom inn i biletet, og det vart eit vandt spørsmål å løyse. I februar i 1965 valde kommunestyret Vik til tomt med 13 mot 12 røyster. Men saka kom opp att i mars, og då fekk Berlihaugen fleirtal med 15 mot 10 røyster. Entreprenør Arne Flaate fekk arbeidet med å setje opp bygget på denne vakre tomte ovafor det gamle Kyrkjeberget. Sjå også Sykkylven i eldre tid I, s. 215.

MATRIKKELGARDEN.

Klokkehaug var i gamal tid rekna i skatteklasse under Øydegardar. Skylda var i 1625 1 våg ½ pd. 6 mrk., og ho heldt seg uendra slik til Landkommisjonen i 1661 sette henne opp til 1 våg 1 pd. I 1838 vart det ny skyld, 6 dlr. 4 ort, rev, 1890 til 11,58 mark.

Leidangen var 4 kalvskinn i 1600-åra. I 1705 var leidangen 1 ort 8 skl Tienda var i 1666 1 t. og 1 mæle havre, og 16 mrk. ost. I 1717 hadde ho auka til 2 t. havre og 26 mrk. ost eller 30 skl

EIGARAR.

Klokkehaug hadde vore kyrkjegods som Kongen tok til seg etter reformasjonen i 1536. Ca. 1630 pantsette Kongen dette jordegodset, m.a. Klokkehaug, 1 våg 1 pd. fiskeleige, til nokre rike menn i Bergen. Kongen greidde ikkje å løyse godset inn att. I 1660 står magister Peder Nilsen Lem i Bergen som eigar av Klokkehaug, og i 1680 er garden komen over til borgundpresten Christopher Pedersen Hierman som var gift med Margrethe Rasmusdr. Stud (Margrethe i Hanken), enkja etter Henning Hansen Smith på Giske. Sist på 1600-talet går Klokkehaug over til amtmann Johan Frimann som var gift med stykdotter til Christopher, Elsebeth Henningsdr. Smith. Dotter til Johan Frimann, Marie, ervde denne garden som ho i 1721 selde til major Carl Fredrik Rømer som då hadde busett seg på Klokkehaug. Sjå vidare under Brukarar.

BRUKARAR. BRUK A.

Ole br. 15. - ca. 1606. Etter han sit enkja med bruket eit par år.

Knut Haldorsen, br. ca. 1609—1625. Fram til 1612 skattar han av baae bruka på Klokkehaug, til saman 4 pd. fiskeleige, seinare brukte han berre halvparten.

Jakob Olsen Klokkehaug får bygselsetel på 2 mællag i 1625 og legg 3 rdl. i førstebygsel. I åra som fylgjer fram til 1660 vert brukaren kalla

Jakob Nilssen Klokkehaug. Det er uvisst om dette kan vere same brukaren.

Jon Jakobsen Klokkehaug, br. ca. 1660—ca. 1690. Han er 51 år i 1666, og skattar då av 2½ mællag.

Knut Knutsen, frå Gudmundset (f. ca. 1653, d. 1720) er nemnd på Klokkehaug i 1690. Byggesetel får han først i 1704, og han sit med bruket til han døyr. Han er lagrettemann frå 1707. Saman med Ole Ellingsen Nakkegerde melde Knut oppsitjarane på Vik i 1710 fordi dei på «nestleden St.Hans dag uden dom og øfrigheds befaling» hadde rive ned ein gard, «samt der foruden vil fornerme dennem paa deris egen grund at opsætte en laxeverpe». Saka kom opp på tinget på Apalset same året. Vikekarane hevda at Ole og Knut hadde gjerdt inne engslætte på «deres formenede mark og lejested». Retten ville vente med å avgjere tvisten til det hadde vore lovleg synfaring og gransking på åstaden, men fordi vikekarane hadde teke seg til med eit arbeid på ein helgedag, vart kvar av dei dømde til å bøte med 2 lodd sylv.

Sonen

Knut Knutsen Klokkehaug (f. ca. 1686, d. 1723) fekk byggesetel på 2½ mællag i 1712. Han bygde nye, gode hus, men flytte så til Kapralgarden, bnr. 9 på Aure der han gifte seg med enkja Kari Paulsdr. Aure. (Sjå Aure). Far til Knut vart sitjande med bruket på Klokkehaug. Då faren døydde i 1720, prøvde sonen på Aure å nye opp att bygsele til bruket på Klokkehaug. Det var ulovleg å bygsle meir enn eitt bruk. Major Rømer som nokre år før var komen til Klokkehaug, attrådde sjølv bygsele, og stemnde Knut for retten. Der tapte Knut.

Etter Knut kom

Carl Fredrik Rømer, d. 1743 i Stege på Moen, Danmark. Han var frå Sachsen i Tyskland, (somme meiner han var fødd i København), son til kaptein Hans Wilhelm Rømer og Anna Eleonora Langen. Carl Fredrik vart gift 1718 m. Ingeborg Marie Mechlenborg (f. på Bragerne 1689, d. 1744). Ho var dotter til hergråd Nils Olufsen Mechlenborg til Skjelbred og kona Helle Huus. Alt ca. 1700 har Rømer byrja i militærteneste. Han vart fenrik i 1706 ved eit dansk infanteriregiment som var i keisarleg teneste i Ungarn, løytnant i 1709, og i 1712 merkte han seg ut i striden om Stade då han frivilleg melde seg til å måle opp festningsgrava der åtaket skulle førast fram. I 1717 vert han kaptein ved Bergenhusiske Infanteriregiment og sjef for Nordre Søndmørske Kompani, secondmajor i 1719, oberstløytnant i 1733 og premier-major i 1743.

Carl Fredrik Rømer er nemnd første gongen i Sykkylven i 1717 i tiendelista for Klokkehaug der han hadde busett seg. Men det er lite truleg han hadde noko med gardsdrift å gjere første åra. Men som nemnt melde han i 1720 Knut Knutsen, frå Klokkehaug for ulovleg bygsel av dette bruket. Rømer deponerte 3 rdl. 12 skl som førstebyggsel på bruket, og retten fann at Rømer var nærare til å få feste denne garden enn Knut Knutsen, — «tvifler ei heller paa at ejeren ioe lader hannem (Rømer) den jord som ledig er for bøgsel bekomme, naar hand derom gjør anmodning.» Men Rømer var nok ikkje nøgd med berre bygsel. I 1721 sel Marie Frimann heile Klokkehaug, 1 våg 1 pd. fiskel. for 50 rdl. til Carl Fredrik Rømer «efter hans instendige begjær». Han går straks i gang med å setje opp nye, drustelege hus i gamletunet. Det nye våningshuset fekk 4 stover med ein jarnkakkelomn i kvar, kjøken med loft over, og ei ark. Gamletunet måtte ligge mot grensa til Aure. Bytet ved sjøen gjekk noko inn på den blaute myra som låg under det gamle tunet på Klokkehaug. For å få tufta inn på fastare og tørrare grunn, gjorde Rømer i 1722 framlegg om å flytte bytet 12—13 famner nede ved sjøen, slik at Aure i staden fekk godtgjort av Klokkehaug si mark lenger oppe. Dette gjekk eigar og oppsitjarar på Aure seinare med på.

Kor mykje major Rørner sjølv har drive gardsbruk på Klokkehaug, er uvisst. Men truleg har han drive dette bruket (A) og kan hende også bruk B først i 1720-åra. Den store nordiske krigen var slutt i 1720, og ein må rekne med at majoren ikkje vart fullt så oppteken med militærtenesta som før. I prøvematrikkelen frå 1724 står det såleis at Rømer eig og bygslar båe bruka på Klokkehaug, men det året bygsla han bort bruk B og året etter bruk A. Sjølv heldt han att eit stykke, truleg der husa stod, og dette stykket gjerde han inn og dyrka det godt opp. På dei mange reisene sine både i Norge, Danmark og Tyskland hadde Rømer sett og lært mykje om jorddyrking og gardsstell, og dette viste han på Klokkehaug. Utan tvil har han vore ein god læremeister for sambygdingane sine. Hans Strøm fortel såleis i 1766 om denne mannen: «— Paa denne Gaard (Klokkehaug) seer man ellers de udueligste Myre fôrandrede til den skønneste Eng, og mangfoldige Veiter anlagde, som tiene ei alene: til at bortlede det kolde Vand, men og til at modtage Fiske-Sloe (det er, Hoveder og Indvolde af Torsk og andre Fiske) hvis Fedme siden ved hjælp af Vandet ledes og føres som Gødning fra et Sted til et andet: alt-

sammen ved afg. Hr. Oberstlieutnant Rømers Fliid, som for et Snæs Aars siden boede her, og satte Gaarden med stor Bekostning i ypperlig Stand».

Carl Fredrik Rømer vart rik på jordegods. Då Kongen, Fredrik IV, i 1724 heldt auksjon over Sykkylven kyrkje og jordegodset som hørde kyrkja til, fekk Rømer tilslaget. Han betalte 431 rdl. for kyrkja, og 335 rdl. for jordegodset som var på i alt 19 våger 1 mællag fiskel. Han kjøpte også fleire jordeigedomar. Som major og rik gardeigar vart han ein mektig mann, men han kan ikkje ha vore av dei strengaste. I 1721 sende han etter oppmoding frå fogden ein korporal og to soldatar til fire legdsmenn i Walle skipreie for å eksekvere utreiingspengar til soldatane. Korporalen og soldatane var eit samdøger hjå kvar av legdsmennene, fekk mat og drikke, men ikkje noko av det dei fordra. Andre eksekusjonar har det ikkje vore i dette skipreiet på nokre år, står det i justisprotokollen. Saman med kaptein Rodtvidt fekk Rømer også i stand ein avtale med bøndene i 1723 om føringskap og skyss for soldatane både til den årlege huvudmønstringa på Eid i Nordfjord og om soldatkosten til dei små mønstringane. Rømer og ålmugen vart «kierlig og venlig forligte og forenede», heiter det. Men Rømer visste også å halde på rettane sine, og melde m.a. både den eine og andre for ulovleg skoghogst. Såleis melde han Hans Tomassen og Jan Aure i 1725 for å ha hogt 4 lass ved, og dessutan grannane for 3 lass dei skal ha hogt. Dei måtte levere veden attende og kvar betale 2 rdl.

Då major Rømer var død i 1743, gav enkja Ingeborg Marie f. Mechlenborg opp i buet ei brutto eige på 1035 rdl. Av dette var kyrkja i Sykkylven verdsett til 385 rdl. jordegodset som var kjøpt av Kongen 500 rdl., og dessutan 6 våger jordegods til 150 rdl. Gjelden var 900 rdl., og netto eige vart såleis berre ca. 135 rdl. Året etter døydde enkja, og eigedomane vart selde på auksjon. Her gjekk også Klokkehaugen, 4 pd. fiskel. med det inngjerde stykket og husa: det nye våningshuset, eit eldhus, eit vedhus, ei borgarstove, eit senghus med loft og skot, eit lite torvhus, ei løe på myra, eit stabbur, ei røykstove, ei smie, ein hestestall, kufjøs, høyhus og eit hønsehus. Sokneprest Hans Jakob Hiort fekk tilslaget for 241 rdl. Han kjøpte samstundes kyrkja og det jordegodset som hørde til for 603 rdl., og dessutan noko anna jordegods som Rømer åtte, m. a. Hjortdal, 3½ mællag.

Carl Fredrik og Ingeborg Marie Rømer hadde ikkje born. Men Ingeborg Marie hadde ein systerson som dei hadde teke til seg og fostra opp, og han skulle kome til å bere arven vidare. Det var

Nils Jenssen Mechlenborg (f ca. 1717, d. 1757 og gravlagd i Sykkylven kyrkje). Foreldra hans var major Jens Hansten, d. i Oslo 1740, og Maren Nilsdtr. Mechlenborg, d. i Oslo 1755. Nils tok såleis opp etternamnet til mor si. Han voks opp på Klokkehaug, og søkte i 1744 om å verte innsett som erving etter Carl Fredrik og morsyster si Ingeborg Marie Rømer. Denne søknaden vart ikkje stetta. Men han vann sitt kongerike på Klokkehaugen likevel, og prinsessa i eventyret var dotter til den søkkrike soknepresten Hans Jakob Hiort, som hadde kjøpt eigedomane til Rømer. I 1748 gifte nemleg Nils Mechlenborg seg med Sebastian Hiort (f. 1726 den 11. nov. kl. 10 om dagen, skriv far hennar i kyrkjeboka, d. 1809). Mechlenborg hadde fått skøyte på Klokkehaug av Hiort alt i 1745, seinare kom storparten av det gamle Rømergodset med Sykkylven kyrkje og kyrkjegodset over til Mechlenborg som medgift til kona hans. Han vart kaptein og sjef for det Søndmørske landvernkompani i 1747, og sjef for Nordre Søndmørske linjekompani i 1749. I mange år dreiv han bondehandel på Klokkehaug ved sida av militærryk. Han let tenarane sine drive fiske for seg, og han kjøpte også opp fisk som han turka og selde. Elles styrde han med gardane og gardpartane han åtte, og har nok vore ein driftig kar. I 1748 møter han opp på tinget på Årskog i Hjørundfjord saman med ein løytnant Tariche og byr seg til å rydje ut ulven i skipreiet. Vilåret er at kvar mann i skipreiet skal betale 24 skl så snart Mechlenborg og Tanche «har vist nogen prøve til ulvens ødeleggelse». Oppsitjarane sa seg villige til å selje det småfeet jegerane måtte ha til dette verket, halde jegerane med hus og varsle dei om kvar ulven har sin gang og «passage». I 1749 sel han garden Klokkehaug til Christoph Frimann for 590 rdl., men kort tid etter vert garden til sals, og i 1752 kjøper Mechlenborg eigedomen attende.

Etter at kaptein Mechlenborg var død, styrde enkja, Sebastian, med dei store jordeigedomane i lang tid. Såleis fekk ho i 1761 i stand ein avtale om skogdeling i Vikedalen mellom oppsitjarane på Klokkehaug, Vik og Nakkegjerde. Først skulle Sebastianne få velje sin del, garden Nakkegjerde skulle få sin del, oppsitjarane på Vik fekk 5 like partar, og Klokkehaug 2. Brenneved

skulle Sebastiane ha rett til å ta i alle dei 7 delte teigane i Vikedalen, nemleg eitt år hjå kvar av dei 7 oppsitjarane. Det 8. og 9. året måtte ho halde seg i eigen skog, men sidan kunne ho byrje rundgangen att. Elles hadde korkje Nils Mechlenborg eller Sebastiane noko med sjølve gardsdrifta å gjere på Klokkehaug. Det var det bygslemennene som stod for. Skifte etter Nils Mechlenborg vart halde i 1775 og i 1777. Sykkylven kyrkje med jordegods vart verdsett til 1.400 rdl., Klokkehaug 350 rdl. garden Åsen 60 rdl., Hjortdal 240 rdl., Vik 540 rdl., Vestre 225 rdl., og dessutan ein del gardpartar. Skifte etter Sebastiane var det i 1809. Br. eige 4910 rdl. Gjeld 1194 rdl.

Sonen

Hans Jakob Mechlenborg (f. 1749, d. i Vegsund ca. 1800, g. m. Anne Bagge Iversdr. Høeg frå Vegsund (f. 1750, d. 1839). Hans Jakob tok til med handelsverksemd på Klokkehaug i 1769, men flytte i 1771 til Vegsund og dreiv denne handelsstaden. (Sjå Borgund og Giske II, s. 148). Syster hans, Gjertrud g. m. Jakob Jonson Eide, tok seinare over gard på Klokkehaug, men før ein fortel noko meir om han, skal vi sjå på dei leiglendingane som hadde drive bruket etter at major Rømer bygsla det bort i 1725.

Som nemnt bygsla major Rømer bort bruk A på Klokkehaug i 1725. Den nye brukaren var

Lars Paulsen Klokkehaug (f. på Svindset ca. 1688, d. 1774) g. m. Anne Pedersdr. Svindset. Br. 1725—1759. Bygselsetelen i 1725 var på 2 mællag. Seinare skatta han av 2 pund. Lars Paulsen var tambur, og vert ofte kalla berre Lars tambur. Han var lagrettemann.

Sonen

Ole Larssen Klokkehaug (f. 1732, d. 1798) g. 1. 1760 m. Siri Olsdr. Haugset (f. 1734, d. 1765), g. 2. 1766 m. Ingeborg Jonsdr. (Ramstad) (f. 1745, d. 1826). Br. 1759—1789. Bygselsetel frå Sebastiane Mechlenborg i 1759 på 2 mællag, men han skattar seinare av 2 pd. Han er lagrettemann. Ei tid dreiv han handel. I 1789 flytte han til Eidem og tok over Jenshaugen bnr. 6,

På Ole sitt bruk kom no den nye gardeigaren

Jakob Jonsen Eide frå Norddal (f. 1745, d. 1813) g. 1779 m. Gjertrud Katrine Nilsdr. Mechlenborg (f. 1753, d. 1813) Br.

1789—1795, sidan baa bruka i 10—12 år. Jakob Jonsen Eide fekk skøyte på Klokkehaug i 1789, og han tok då over bruk A. Frå 1795 brukte han visstnok også bruk B, for han gav Peder Anderssen kår det året. På kvart av bruka på Klokkehaug fødte dei denne tida 7 kyr, 1 hest og 15 småfe. Saaaden var $\frac{1}{8}$ t. bygg, $\frac{1}{2}$ t. blandkorn og 2 t. havre. Ved sida av gardsbruket dreiv Jakob Jonsen handel. I 1798 hadde ein gut frå Riksheim og ein frå Grønningsæter brote opp krumbudøra hans og stole og drukke brennevin, omtrent $\frac{1}{2}$, potte. Valldalingen fekk 4 månaders tvangsarbeid i tukthuset for dette spelet, og sykkyllvingen, som også hadde stole 7 rdl. frå husbonden der han tente, fekk 8 månader. Dessutan måtte dei betale brennevinet. Men i 1801 vart Jakob Eide sjølv hekta. Futen tok han for ulovleg brennevinsal, og Jakob fekk 10 rdl. i bot. I 1801 har Jakob og Gjertrud Eide 6 tenarar på garden, 4 tauser og 2 drenger, dessutan 5 born. Av dei var 2—3 vaksne. Det var framleis velstand.

Først på 1800-talet vart Klokkehaug delt i 3 bruk. Eldste sonen til Jakob Eide, Nils Jakobsen, tar over 1 pd. 12 mrk. i 1807. Sjø bnr. 1. Versonen Peder Knutsen Aurdal får bygsel på 1 pd. 12 mrk. i 1803. Sjø bnr. 2. Sonen Hans Jakob brukar seinare 1 pd. Dette stykket vart i 1860-åra slege saman med Myreplassane på Klokkehaug, og vi får bnr. 3.

BRUK B.

Ole, br. 15.— ca. 1607.

Knut Haldorsen skattar av både bruk A og B fram til 1612. Han gifter seg truleg med enkja på bruk A og flytter over dit.

Jakob Ingebrigtsen Eidem legg 7 rdl. i førstebygsel for 2 mællag i Klokkehaug i 1613, men sidan høyrer ein ikkje noko meir om han på denne garden.

Johannes Olsen Eidem br. 1614—ca. 1650. Han legg 10 rdl. i førstebygsel i 1614 for $2\frac{1}{2}$ mællag. I 1645 betalar han 1 ort i koppskatt og er då gift og har ei jente på bruket.

Ole, br. ca. 1650—ca. 1664. Han betalar 3 ort i kvegskatt i 1658 for 1 hest, 6 kyr, 4 geiter og 1 okse.

Enkja hans truleg gift att med

Salmund f. ca. 1636. Han er nemnd i folketeljinga i 1666 og brukar då $2\frac{1}{2}$ mællag. Seinare er han nemnd i skattelistene

saman med ein Ole (styksonen?) fram til 1682. Sidan berre Salmund til ca. 1694.

Lars Salmundsen d. 1707, g.m. Kari Salmundsdr. br. ca. 1695 — 1707. Han hadde vore soldat. I skiftet etter han i 1707 er nemnt m.a. 1 hest, 5 kyr og 1 kvige. Brutto eige 46 rdl. Gjeld 32 rdl.

Etter Lars kjem

Peder Pedersen, br. ca. 1709—ca. 1720. I 1712 vart Peder og fleire andre i Sykkylven melde for gjeld til Søren Jenssen Fisker. Dei bad om «tid og dilation i disse besværlige tider» og ville gjerne betale når dei greidde det, men dei vart dømde til å betale innan 15 dagar. Peder Pedersen Klokkehaug var skuldig 1 rdl. 14 skl Del er uvisst kor lenge Peder sat med bygselen, men truleg tok *Carl Fredrik Rømer* (sjå bruk A) over bruket då han kjøpte Klokkehaug i 1721. Rømer dreiv både bruk A og B til 1724. Då bygsla han bruk B bort til

Anders Olsen Øvrebust (f. ca. 1690, d. 1772) g. 1725 m. Helge Pedersdr. Klokkehaug (f. ca. 1696, d. 1774). Br. 1725—1759. Anders var lagrettemann. Bygselbrev i 1725 frå major Rømer på 2 pd. fiskel. Den årlege jordleiga var 2 gode lass høy og føde til 1 ku for 1 rdl. I 1738 vart leiga endra slik at Rømer fekk nytte eit jordstykke av Anders sitt bruk, og dessutan 1 lass høy årleg. Dette lasset kunne tenarane til Rømer hente med eigen hest og slede og sjølve lesse på. Vart lasset for lite, hadde Rømer rett til å kaste det av att på Anders sin risiko.

Etter Anders kjem sonen

Peder Andersen Klokkehaug. 1729,d. 1800) g., 1.1758 m. Marte Pedersdr. Hegebakk (f. ca. 1720, d. 1775) g. 2. 1775 m. Siri Arnesdr. Herdal, Stranda (f. 1746, d. 1790) g. 3.1790 m. Randi Tostensdr. Houe(Hauge i Sunnlyven) (f. ca. 1743, d. 1810) Br. 1759—1795. Peder var korporal og seinare lagrettemann. Bygselsetel frå fru Mechlenborg i 1759. I 1761 var han med på dele skogen i Vikedalen. (Sjå innleiinga). Han fekk rett på kår i 1795 av Jakob Jonsen Eide som i 1789 hadde fått skøyte på Klokkehaug frå vermor si, Sebastiane Mechlenborg, men han vart visstnok sitjande med bruket til han døydde. Sidan tok gardeigaren *Jakob Jonsen Eide* over dette bruket nokre år (Sjå bruk A).

JØRGENGARDEN, bnr. 1.

I 1807 gav Jakob Eide (sjå bruk A) bygselbrev på 1 pd, 12 mrk. til sonen *Nils Fredrik Jakobsen Mechlenborg*, seinare skreiv han seg for Klokkehaug (f. 1779, d. 1837) g. m. Tyri Knutsdtr. Ringset (f. 1784, d. 1868). Br. 1807—1834. I skiftet etter Jakob Eide i 1812 gjekk dette bruket over til Nils, som dermed var sjølveigar.

I skiftet etter han i 1837 var brutto eige 183 spd. og gjelden 15 spd. Enkja Tyri gifte seg att i 1841 med lensmann Otte Glomset på Indre Fauske (bnr. 8) og flytte dit.

Sonen til Nils Fredrik og Tyri tok over dette bruket på Klokkehaug. Det var

Jakob Nilssen Klokkehaug (f. 1804, d. 1877) g. 1838 m. Ingeborg Marie Bastiansdtr. Aure frå Pihlgarden (bnr. 1) (f. 1821, d. 1886). Br. 1834—1877. Jakob løyste ut bruket i 1844. Den gamle skylda 1 pd. 12 mrk. vart i 1838 endra til 2 dlr. 1 ort og 11 skl. I 1875 fødde Jakob 1 hest, 1 unghest, 4 kyr, 5 ungfe, 10 sauer og 1 gris. Sånaden var $\frac{1}{8}$ t. bygg, $2\frac{1}{2}$ t. blandkorn, 3 t. havre og 3 t. poteter.

Sonen

Nikolai Bastian Jakobsen Klokkehaug (f. 1842, d. 1883) g. 1880 m. Susanne Kristensdtr. Vik frå Lånagarden (f. 1858, d. 1947).

Br. 1877—1883. Vart kalla Bastian.

Dei hadde ikkje born. Enkja sat med bruket eit par tre år og gifte seg att 1886 med

Jørgen Gundersen Brunstad frå Gunnagarden bnr. 3 (f. 1847, d. 1935). Br. 1886—1914,

Born: Jens f. 1887, g. på bruket.

Gina f. 1889 g.m. Peter Osnes i Ulsteinvik.

Hanna f. 1892 g.m. Ole Severin Drabløs frå Samundgarden, busett Borgund.

Kristen f. 1895 g.m. Johanne Petersdtr. Eidem. Busett Giskemo, Ørskog.

Marie f. 1902 g. m. Kornelius Voksa, Flatøy i Sande.

Jørgen tente hjå sokneprest Jens Stub i 10 år, først på Ørskog, seinare fylgde han Stub til Austlandet då han flytte i 1880. I denne tida fekk Jørgen lære mykje om gardsdrift. Då han kom til Klokkehaug, reiv han ned gamlehusa som då stod eit stykke nedafor der Berlistova no er. Stovehuset som Jørgen reiv, låg på sørsida og løhuset på nordsida av vegen som då gjekk ned til

Kyrkjeberget. Først i 1890-åra bygde Jørgen nytt stovehus og nytt løhus der tunet no ligg. Det vert fortalt at løa var ei av dei første i bygda som fekk køyrebru. Etter jordskiftet over innmarka på Klokkehaug i 1893 vart det lite att av åker og dyrka mark på dette bruket. Det meste var vasssjukt og blautt. Jørgen la ned eit storarbeid på garden. Han grøfta ut mykje av myrane, og veitene var ofte mannshøgda djupe. Seinare kjøpte han ein moderne vollplog av jarn, ein av dei første av sitt slag i bygda, vert det sagt. Om hausten for Jørgen rundt i bygda og pløgde for andre også når han hadde høve til det. Han dreiv og som skyss-scaffar. I 1931 fekk han diplom og ei sylvskål i premi frå Møre Landbruksselskap for jorddyrking og gardsdrift. Jørgen var medlem i forstandarskapet for Sykkylven Sparebank 1910—1926. Som oftast brukte han etternanmet Klokkehaug, mer stundom berre Haug.

Sonen

Jens Jørgensen Klokkehaug f. 1887, g. 1914 m. Anne Olsdtr. Løset frå Søvikdal f. 1890. Br. 1914—1963.

Born: Susanne f. 1915. Berta f. 1916 g.m. Håkon Støylen frå Gurskøy. Sjø Klokkehaug bnr. 24. Gunnvor f. 1918 g.m. Karl Rørvik, Vigra. Ellen f. 1920 g. m. Kåre Ringstad, bur på Vatne. Jørgen f. 1922, d. 1937. Oddrun f. 1924 g.m. Magne Lundefaret frå Telemark, busett i Oslo. Thordis f. 1926 g.m. Wollert Johansen, Oslo. Agnes f. 1930. Handarbeidslærarinne, p.t. Sigdal. Ole f. 1931 g. på bruket. Oddvar f. 1935, tannteknikar, g. m. Eva Strøm. Busett i Ålesund.

I si ungdomstid tente Jens Klokkehaug i 6 år på Berlihaugen. Etter at han tok over dette bruket, heldt han fram med jorddyrkinga der far hans slutta, og han har lagt ned eit stort arbeid på garden. Han har også drive fram mykje tømmer frå skogen i Vikedalen, og vølte stove- og løhus. Om haustane for han rundt og pløgde for folk i grannelaget, og om somrane skyssa han turistar med hest og vogn. Dette vart det etter kvart slutt med då bilane kom i 1920-åra.

Sonen

Ole Harald Jenssen Klokkehaug f. 1931 g. 1962 m. Marie Kristine Ingvaldsdtr. Brandal frå Nøre Brandal f. 1936. Br. frå 1963.

Barn: Jens Inge f. 1964.

I 1950 gjekk Ole på Møre Snikkar- og Teikneskule i Borgund, og arbeidde sidan ved fabrikkar til han i 1963 tok over bruket.

Med traktor og skogsvinsj henta han tømmer frå skogteigane i Vikedalen og sette opp ny driftsbygning i 1963. Seinare har han bygt nytt hus, modernisert gamlehusa, og dyrka ein del nyland. Ved sida av gardsbruket driv han ein del traktortransport og snikkararbeid.

BYGSLETOMT under bnr. 1.

Norsk Brenselolje A/S, Ålesund, bygsla tomt under bnr. 1 og bygde bensinstasjon med verkstad i 1965. Det var Rolf Melset (Grebstad bnr. 82) og Lars Frøysa (Vik bnr. 29) som dreiv stasjonen først. No er det Harald Bratli (Aure bnr. 225) og Anders Hauge (Aure bnr. 177) som står for drifta.

BERLIHAUGEN bnr. 2. (Karolusgarden).

Jakob Eide på bruk A gav i 1803 bygselsetel på 1 pd. 12 mrk til versonen *Peder Knutsen Aurdal* (f. 1780, d. 1831) g. 1800 m. Ingeborg Marie Jakobsdtr. Eide (f. 1781, d. etter 1841). Br. 1803—1836.

Peder hadde løyst ut og drive Knutbruket bnr. 2 på Aurdal nokre år, men flytte så i 1803 til Klokkehaug og bygsla denne gardparten. Peder var lagrettemann. I 1813 gav gardeigaren Jakob Eide skøyte på dette bruket og bnr. 3 med Myreplassane til Peder sin verbror, Hans Jakob Eide for 500 riksbankdalar. (Sjå bnr. 3). Men Peder Knutsen vart sitjande med bygselen på gardparten sin. Han fekk dessutan festesetel på lakseverpet på Klokkehaug i 1826 av verbroren Hans Jakob. Ved denne tid må Hans Jakob Eide ha sett opp nye hus på bruket. Etter at Peder var død, sat Ingeborg framleis med bygselen nokre år. Då ho sa frå seg bruket, vart det tvist om kåret ho skulle ha av bror sin. Lensmann Glomset mekla i striden, og dei kom då fram til ei semje i 1836 om at Ingeborg skulle få eit årleg kår på 3 t. bygg, 3 t. havre, 5 t. poteter, fôr til 1½ ku kvart år, — eller ei det eine år, og det andre året 2 kyr og 4 sauer. Dessutan skulle ho få bruke Nesåkeren som den nye bygslaren plikta å gjødsle for henne. Vidare ville ho ha eit stykke slåttemark og rett til å bo i det nye huset der ho kravde ei stove, kjøken og loft, «samt til fornødent brug den bagerste del av stavburet, og brændefang hjemkiørt, ophugget og indbaaret, samt høste den halve del av en humle-

have». Bror hennar gjekk med på dette, men han låg då til sengs «av grund, at han før hadde været noget beskjenket, men lensmanden så ikke andet end at han var ved sine sansers fulde brug». Seinare nekta Hans Jakob Eide å skrive ut kårbrevet, og Ingeborg melde han for brot på avtalen. Saka kom for retten. Lensmannen i Borgund, Simon Kildal Lund, som også hadde vore til stades då dei gjorde avtalen, vitna at Hans Jakob Eide den dagen var «noget forvirret av sviir». Retten kom til at Hans Jakob hadde vore sjuk og i svekt tilstand av sviren då kårbrevet vart avtalt. Han vart frikjend for tiltalen, og Ingeborg måtte ut med 20 spd. i sakskostnader.

Etter Peder og Ingeborg kom

Karolus Johannessen Brunstad frå Gunnagarden (f. 1810, d. 1870) g. 1837 m. *Gunnhild Johanne* Larsdtr. Drotninghaug frå Larsgarden (bnr. 2) (f. 1815, d. 1871). Br. 1837—1870. Bygselsetel på 2 mællag i 1837 frå Hans Jakob Eide som skulle ha kår.

Ved den nye skyldsettinga i 1838 vart den gamle skylda på 1 pd. 12 mrk. endra til 2 dlr. 1 ort og 11 skl. I 1845 fødde Karolus 1 hest, 6 kyr og 7 sauer. Sånaden var ½ t. bygg, 1 t. bl.korn, 2 t. havre og 1 t. Poteter. I 1851 låner Hans Jakob Eide pengar av Knut Knutsen Woldsdal og set bruket i pant. I 1852 gir så Hans Jakob Eide skøyte på det til Knut Knutsen Woldsdal si dotter Elen Andrine Gurine for 230 spd. Ho vart seinare gift med Børre Berli.

Verson til Karolus og Johanne tok over bruket. Det var

Peter Elias Hanssen Velle (f. 1835, d. 1919) g. 1867 m. *Johanne Marie* Karolusdtr. Klokkehaug (f. 1842, d. 1896). Br. 1870—1896.

Born: Lovise f. 1867 g. m. Peter Jenssen Vik på Bøen bnr. 2. Jensine f. 1869 g. m. Lars Sollid. Karen f. 1872, ug. Tomasine f. 1875, g. m. Peter Petersen Aure (bnr. 32). Jakobine f. 1877, g. m. Lars Hjelle på Klokkehaug bnr. 8. Bastian i 1883. Utvs. nr. 677. Anne f. 1887. Utvs. nr. 676.

Mor til Peter Elias, Petrine Pedersdtr. Velle frå Jogarden, reiste i 1833 til Solnør for å tene. Ho fekk i 1835 barnet Peter Elias med Hans Jakob Halvorsen Østrem. Petrine Pedersdtr. gifte seg seinare med Elias Karolus Johannessen Tu og bygsla bruk på Ikornnes i 1846. Peter Elias voks opp på Velle, men flytte før han vart konfirmert til Tøsse, og budde der medan han gjekk for presten i 1851. Bygselbrev på Karolusgarden fekk han i 1870 frå

Knut Knutsen Woldsdal. Kår til Karolus Johannessen og Johanne Larsdtr. Buskapen var i 1875 1 unghest, 4 kyr, 5 ungfe, 14 sauer og 1 gris. Sånaden $\frac{1}{4}$ t.bygg, $2\frac{1}{2}$ t. bl. korn, 3 t. havre og 2 t. poteter. Skylda på bruket, 2 dlr. 1 ort og 11 skl. vart i 1890 endra til 3,82 skyldmark. ca. 1895 vart gamlehuset rive ned. Tømmerverket vart nytta opp att i huset versonen Peter Petersen Aure bygde i Kyrkjebrauta på Aure bnr. 32.

Gardeigaren tok over bruket etter Peter Elias. Det var

Børre Olsen Berli frå Valldal (f. 1850, d. 1932) g. 1876 m. Elen Andrine Gurine Knutsdtr. Woldsdal (f. 1846₇ d. 1926).

Br. 1896—1932.

Born: Knut f. 1877 d. 145 g. 1913 m. Christine Skajaa (f. 1887, d. 1948). Gunvor f. 1878 g. 1916 m. kjøpmann og konsul Anders N. Aarsæther frå Ørsta (f. 1872, d. 1939). Sølfest f. 1881, d. 1899. Borghild f. 1884, d. 1901. Margrethe f. 1886.

Børre Berli starta i 1875 firmaet B. Berli i Ålesund, først i kolonial- og feitevarer, seinare gjekk han over til sild- og fiske-eksport. Han var den første nord for Stad som eksporterte sild i is til England. Dessutan eksporterte han kveite og hyse både til England og Tyskland, og store mengder klippfisk til Spania. Mange huslydar i Sykkylven hadde i denne tida ei god attåtinnkome gjennom arbeidet med å turke fisk for firmaet B. Berli.

Sjølv om Børre og Elen Berli budde mest i Ålesund, tok dei seg svært mykje av bruket på Klokkehaug. Dei sette opp stort, nytt stovehus og ny løe omlag der gamletunet til Klokkehaug var. Store deler av bruket var myrlendt og vått. B. Berli leigde arbeidsfolk som drenerte desse myrane, og han dyrka etter kvart opp heile bruket, slik at i 1920-åra fødde han 2 hestar, 12—14 kyr og ca. 30 sauer på Berlihaugen. Mellom stova og bygdevegen planta han hage med blommar, frukttre, og dessutan gran langs vegen. Berli planta også ut ytste delen av Hauneset med fure. Der det var lite mold på fjellskrentane, køyrde han på jord. Han vart glad i staden og folket i bygda, og syntte på ymse måtar velviljen sin. Såleis gav Børre og Elen Berli ei stor gave som tilskot då Sykkylven kommune i 1916 kjøpte eigedomen Møllenpris bnr. 8 på Vik til kvileheim for dei gamle i bygda.

Borna etter Børre og Elen Berli tok seinare hand om Berlihaugen. Gunvor Berli Aarsæther og Margrethe Berli bur her om somrane og i feriane elles. Men sjølve gardsbruket pakta dei i 1932 bort til

Rasmus Ivarsen Trondstad frå Sunnylvn f. 1903, g. 1931 m. Kristine Olsdtr. Overå frå Liabygda f. 1905 (Sjå Klokkehaug bnr. 26).

Br. 1932—1950.

Rasmus Trondstad var først gardsstyrar hjå B. Berli i 5 år, og pakta seinare bruket i 18 år.

I 1951 kjøpte han ei tomt av Slettebø bnr. 9 som B. Berli åtte, og bygde seg hus der. Sjå Klokkehaug bnr. 26. Berlihaugen bnr. 2 vart no pakta av Rasmus sin bror,

Alf Ivarson Trondstad f. 1908.

Br. frå 1950.

Han fôrar no nokre sauer på bruket. Elles driv han vegarbeid for kommunen.

MYREGARDEN (Kapteingarden) bnr. 3.

Jakob Eide på bruk A gav i 1813 skøyte på 2 pd. fiskel. til sonen

Hans Jakob Jakobsen Eide (f. 1783, d. 1857) g. 1823 m. enkja Siri Jonsdtr. Velle (Amundgarden) (f. 1763, d. 1848).

Br. 1813—1831.

Av jorda som Hans Jakob fekk skøyte på, var bnr. 2 som verbroren Peder Knutsen bygsla, dessutan dei to plassane «Haubøen» som frå 1838 kjem i tillegg til skylda på Klokkehaug. Den delen som Hans Jakob sjølv brukte frå ca. 1813, vart rekna til 1 pd. fiskel. Etter tradisjonen vart han kalla «Hans-Jakob nedi gar'a», og bruket har bore namnet Kapteingarden, men i seinare tid mest Myregarden. Hans Jakob var dugande felespelar, og slåttane hans, ikkje minst springdansane, vert framleis mykje nytta. Det gjekk mindre godt med han økonomisk. Drykken får ta sin part av skulda for det.

I 1831 bygsla Hans Jakob Eide bruket til

Lars Olsen Stokke frå Hjørundfjord (f. 1807, d. 1845).

Br. 1831—1837. Han kjøper i 1835 dei to Myreplassane og flytter dit. Sjå desse.

Etter Lars Olsen kjem

Johannes Hovelid frå Ulstein f. ca. 1800, g. m. Gurine Olsdtr.

Dei kom til Sykkylven i 1838 med borna Sara 10 ½ år og Johanne 7 år for å ta over dette bruket dei etla seg til å kjøpe.

Kjøp vart det likevel ikkje noko av, og i 1842 kom det atter ein ny mann i Kapteingarden.

Det var

Lars Larssen Vinje frå Stordal (f. 1807, d. 1883) g. m. *Jakobine Knutsdtr.* (f. ca. 1819, d. 1864).

Br. 1842—1876.

Born: *Karen* f. 1842 g. på bruket. *Karl Johan* f. 1844, d. 1864. *Jens* f. 1847, d. 1864. *Birgitte Oline* f. 1852 g. 1873 m. *Hans Rasmus Pedersen Aure* frå Jakobsgarden. Sjø Grebstad bnr. 12. *Anne Marie* f. 1858 g. m. *Petter Andreas Larssen Haugset* i Pål-garden. *Nils Bastian* f. 1861 g. på bruket. *Johan* f. 1863, Utvs. nr. 675.

Lars Larssen kjøpte i 1843 Kapteingarden, for 520 spd. Samstundes kjøpte *Lars* dei to små plassane *Hans Jakob Eide* hadde ått i Åsen (Uren gnr. 4, bnr. 2) og i 1847 kjøpte *Lars* på auksjon dei to Myreplassane som *Lars Olsen Stokke* hadde ått. Myreplassane vart seinare lagde attåt dette bruket som etter kvart vart kalla Myrebruket. Det fekk ei samla skyld på 2 dlr. 22 skl. revidert i 1890 til 3,88 mark.

Lars Larssen fødde i 1875 1 hest, 1 unghest, 7 kyr, 3 ungfe og 1 gris. Sånaden var ½ t. bygg, 3 t. bl.korn, 4 t. havre og 2 t. poteter. Han kom etter kvart i gjeld og sette garden i pant. Etter tradisjonen stod det på spel at *Lars* og borna måtte flytte frå bruket. Men dotter til *Lars* gifte seg med han som hadde pant i garden, og dette løyste floken med gjelden. Versonen tok no over. Det var

Elias Johnsen Aurstad frå Volda (f. 1812, d. 1883) g. 1876 m. *Karen Larsdtr. Klokkehaug* (f. 1842, d. 1897).

Br. 1876—1886.

Elias Johnsen Aurstad fekk skøyte på bruket med hus og buskap i 1876 for 1600 spd. Han var svært velstående, og åtte m.a. også Styrkågarden på Vik. Då han gifte seg med *Karen*, kjøpte han ei fin brudekrone i sylv og anna utstyr som høyrer til eit brudepynt. Det vart seinare kalla «Myrepyntet» og mange bruder i bygda lånte det til bryllaupet sitt. Brordotter til *Karen*, *Klara Bastiansdtr. Sjøholt*, ervde dette brudepyntet som no er i Ørskog.

Elias Aurstad dreiv med båtbygging ved sida av gardsdrifta. I skiftet etter *Elias* i 1883 gjekk Myregarden, Styrkågarden og plassen Uren i Åsen over til enkja *Karen Larsdtr.* som i 1886 gifte seg opp att med

Peter Carolus Nilssen Aure frå Jangarden bnr. 11 (f. 1860, d.

1924) g.2. 1898 m. Bastianne Pedersdtr. Aurdal frå Andersgarden bnr. 4 (f. 1877, d. 1957).

Same året Karen og P.C.N.Aure gifte seg, bygsla ho Myrebruket bort til bror sin, og ho og mannen fekk kår. Då Karen var død, flytte P. C. N. Aure til Vik der han bygde seg hus. Sjå Styrkågarden bnr. 5.

På Myrebruket kom

Nils Bastian Larssen Klokkehaug (f. 1861, d. 1937) g. 1886 m. Petrine Knutsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden bnr. 2 (f. 1857, d. 1943). Vart kalla Bastian,

Br. 1886—1930.

Born: Karen f. 1886. Utvs. 668, Lars f. 1888, g. på bruket. Jakobine f. 1890. Utvs. nr. 667. Klara f. 1893 g.m. Olav Sjøholt i Ørskog.

Bastian fekk byggesetel på Myrebruket av syster si Karen i 1886. Han flytte frå gamletunet nedafor vegen og sette opp nytt stovehus og ny løe ovafor vegen. Han dreiv ei tid bakarverksemd, og var også dampskipsekspeditor med flyttbåt i Haubukta.

Sonen

Lars Bastiansen Myhre (f. 1888, d. 1948) g. 1926 m. Lisa Birgitte Pettersdtr. Aure (bnr. 8) (f. 1891, d. 1975).

Br. saman med far sin 1926—1930, sidan heile bruket til 1960.

Born: Bastian f. 1927 g. på bruket. Karen f. 1928 g.m. Olav Vårdal. Sjå Aure bnr. 8. Kjellaug f. 1929 g.m. Frank Skog. Sjå Klokkehaug bnr. 47, Petter f. 1931 g.m. Nelly Norøy frå Tjørvåg. Bur i Seattle, USA. Lars f. 1933. Utvs. nr. 681. Odd f. 1935. Sjømann i utanriksfart.

Lars og Lisa var båe i USA i yngre år, (Utv. nr. 681 og 85). Karen Larsdtr. Klokkehaug som åtte Myrebruket, hadde i 1897 testamentert den eine halvparten til Lars og syskena hans, og den andre halvparten til bror sin Johan Tomas Larssen i USA, dersom han vende attende til Norge og busette seg her. Gjorde han ikkje det, skulle halvparten hans av bruket gå over til Lars Bastiansen og syskena hans. Johan kom ikkje att til Norge, og det gjekk slik at Lars Bastiansen løyste ut Myrebruket og vart sjølveigar. Han dyrka ein heil del jord, vølte på stovehuset og bygde ny løe i 1925. Om vintrane dreiv han fiske i Borgundfjorden. Elles var Lars kjøkmeister, interessert medlem i songkor og i hornmusikk-laget «Lurlåt», dugande arnatørskodespelar og formann i Sykkyl-

ven fril. ungdomslag der han la ned eit stort arbeid. Han var også medlem i Sykkylven kommunestyre, og ei tid varaordførar. Lisa Myhre har vore aktiv medlem i losjen. Ho og mannen Lars var mellom dei første i bygda som skaffa seg nasjonalbunader. Bunadene er no på Sunnmøre Museum.

Eldste sonen tok over bruket. Det var

Bastian Larssen Myhre f. 1927, g. 1950 m. Magda Johanne Johannesdtr. Skeide frå Ulsteinvik f. 1926.

Br. frå 1960. Born: Marianne f. 1952. Greta f. 1956. Bård f. 1959.

Bastian bygde nytt stovehus i 1963. Fôrar no 6 kyr og ca. 20 sauer på bruket. Han har teke ut ein del tømmer frå skogen i Vikedalen. Driv elles traktorkøyring, pløying og lessing.

Ein heil del tomter er i seinare år utskilde frå bruket.

MYRA løpenr. 227

var husmannsplass under Kapteinbruket. Det er uvisst kven som var første brukaren. I 1801 kom

Lars Karlsen Aurdal (f. 1756 i Tormodgarden bnr. 3, d. 1828) g. 1800 m. Marte Olsdtr. Bjørdal. Seinare vert ho kalla Anne Olsdtr. (f. ca. 1760, d. 1830).

Br. 1801 — 1830.

Lars fekk festesetel frå Jakob Eide i 1801 på eit stykke bømark på Klokkehaug, mot ei årleg bygselavgift på 2 rdl. 3 mrk. I 1802 vert plassen kalla Haubøen. Buskapen på plassen er då ei ku, og kornavlinga er ei tunne. Då Lars døydde, kom enkja hans på legd.

Plassen fekk ny eigar i 1813 då son til Jakob Eide, Hans Jakob på bnr. 3, fekk skøyte på 2 pd. fiskel. i Klokkehaug. Denne plassen var då irekna. I 1835 selde Hans Jakob Eide denne plassen til

Lars Olsen Stokke som busette seg på den andre Myreplassen (sjå løpenr. 228). Han dreiv bae Myreplassane, løpenr. 227 og 228, frå 1831 til 1845. I 1838 får denne plassen ei skyld på 20 skl Han vart seld på auksjon etter Lars Olsen i 1847 til

Lars Larssen Vinje som budde i Kapteingarden bnr. 3, og plassen vart seinare slegen saman med det bruket.

MYRA løpenr. 228

er truleg eldre husmannsplass enn løpenr. 227.

Peder Klokkehaug og *Ingeborg Jørgensdtr.* er nemnde som plassefolk på Klokkehaug i 1787. I 1793 døydde det ein Peder Pedersen Klokkehaug, 51 år gamal. Sjå Tandstad Mellom, bnr. 1, der dei tidlegare hadde vore bygslefolk.

Tormod Tormodsen Straumsheim (f. 1754, d. 1799) g. 1797 m. Berte Jakobsdtr. (f. ca. 1760, d. 1820). Br. til 1799 då enkja giftte seg att med

Jørgen Olsen frå plassen Uren i Åsen (f. 1772, d. 1819).

Br. 1799—1820.

Jørgen fødte ei ku og hausta ei tunne korn på plassen, som i 1802 vert kalla Haubøen. Plassen hadde same eigar som Myra, løpenr. 227 og låg under Kapteingarden bnr. 3 til 1835 då bygslaren av Kapteingarden kjøpte baa Myreplassane, løpenr. 227 og 228 for 211 spd. og busette seg på løpenr. 228. Det var

Lars Olsen Stokke frå Hjørundfjord (f. 1807, d. 1845) g. m. Alet Simonsdtr. Tryggeset, d. 71 år gml. i 1865. Ho var enkje etter Jon Jonsen Tryggeset.

Br. 1831—1845.

Alet sine born i 1. ektesk., f. i Hjørundfjord: Martinus Jonsen, g. 32 år gml. i 1854 m. Marte Severine Syversdtr. Tjønes. Dei flytte til Rabben på Brunstad. Simen Jonsen f. ca. 1826, g. m. Lovise Iversdtr. Sjå Simenplassen bnr. 5 på Blindheim.

Lars og Alet sine born: Johanne Hansine f. 1833 g.m. Bernt Karolussen Strømmegjerde, Eina-plassen. Nils f. 1837 g. 1862 m. Karen Marie Klausdtr. Hole, g.2. 1871 m. Dorte Iversdtr. Hjellegjerde, — Dei budde på Vik, Geileplassen, bnr. 9. Marte Jensine f. 1840 g. m. Karolus Larssen Erstad (Elva-Karolus). Plass på Riksheim,

Lars Olsen Stokke bygsla i 1831 bruket som Hans Jakob Eide sat på (bnr. 3). Dei to Myreplassane, løpenr. 227 og 228 har han truleg brukt frå same tid. Sameleis bygsla Lars plassen Uren som Hans Jakob Eide åtte i Åsen. Som nemnt busette Lars Olsen seg på dette bruket, løpenr. 228 då han i 1835 kjøpte baa Myreplassane som han dreiv til han døydde. I 1838 vert denne Myreplassen, løpenr. 228, førd opp med ei skyld på 1 ort 6 skl

I skiftet etter Lars i 1845 var brutto eige 290 spd. Gjeld 227 spd.

På auksjonen etter Lars Olsen i 1847 kjøpte Lars Larssen Vinje i Kapteingarden bnr. 3 baa Myreplassane for 211 spd., og dei

vart seinare slegne saman med Kapteingarden til eitt bruk. Men framleis vart det sitjande husmenn på Myreplassane i mange år. I Lars Stokke sitt hus kom truleg

Edvard Bastian Jakobsen Aure (f. 1826, d. 1910) g. 1853 m. *Bergitte Andersdtr. Skjetlein* frå Melhus (f. 1816: d. 1888).

Br, 1853—1910.

Born: *Ole Bastian Aure* f. 1846, maskinsjef, g.m. *Marie Hamre. Busett* i Bergen. *Ole Bastian* var son til *Bastian Jakobsen Aure* og *Pernille Iversdtr. Døvingen*. Sjå også «Sykkylvsbladet» august/sept. 1957. *Nikolai Grevstad* f. 1851. Sjå *Utv.* nr. 425. Son til *Bergitte Andersdtr. Skjetlein* og *Carl Nikolai Simensen* i Trondheim.

Born i ekteskapet: *Jakob* f. 1855. *Utv.* nr. 409. *Jens* f. 1859. *Utv.* nr. 410.

Bastian var son til *Jakob Eriksen Aure*. (Sjå *Teigane bnr. 14* på Aure.) *Bergitte* var lensmannsdotter frå Melhus, og utdana jordmor. Etter tradisjonen var ho i teneste hjå den kjende presten og stortingsmannen *Nils Nilsen Dahl* frå Romsdal. Han var res. kap. i Melhus til han i 1851 vart sokneprest i Eid, Nordfjord.

Bastian og *Bergitte* budde først i kårstova til *Tore Hågensen Grebstad* i Ellinggarden. I 1853 fekk dei festesetel på denne plassen på Klokkehaug frå *Lars Larssen* i Kapteingarden. Dei fødte i 1875 1 unghest og 2 kyr. Sånaden var 2 t. poteter og 2 t. havre. *Bastian* (Jordmor-Bastian) var utlært skreddar og flink i faget. Etter tradisjonen sydde han m.a. bonjour til stortingsmann *Ludvig Daae*. Serleg interessert var *Bastian* i mineralogi, han for over heile Sunnmøre og heilt til Trøndelag og leita etter mineral og «skjerpa». *Bastian* oppdaga m.a. jarnmalmen i Ta-fjordfjella, og dessutan fleire marmorfelt. («Sunnørsposten» 9. november 1910).

Då *Bastian* døydd, fall denne plassen attende til Kapteingarden bnr. 3.

MADSIPLASSEN

var ein liten husmannsplass under Kapteingarden bnr. 3.

Knut Bastian Pedersen Aure frå Jakobgarden bnr. 13 (f. 1817, d. 1859) g. 1858 m. *Madsi Hansdtr. Tynes* (f. 1818, d. 1887).

Br. ca. 1858—1904.

Born: Hans Peter Johan f. 1853. Sjø Aure bnr. 21. Bastiane f. 1859.
Utv. nr. 669 og 685.

Knut *Bastian* fôra ei ku på plassen, og sånaden var ei tunne poteter. Kyrkjefolket frå Sørestranda tok ofte inn til Mads i der dei skifte på seg kyrkjekleda. Ho selde også kaffi og kringler, og dreiv såleis litt kafeverksemd.

I skiftet etter Bastian i 1864, vart stova utlagd til enkja Mads i Hansdtr. mot at ho svara panterettsutlegg til m.a. verbroren, Hans Pedersen Aure (Aure-Hans) med 45 spd. Ho gifte seg att 1864 med

Ludolf Thoresen Dale frå Norddal (f. 1833, d. 1871).

Han var smed ved sida av å drive plassen. Ludolf bleiv på sjøen. Seinare kjøpte Peter Bastian Aure eller Klokkehaug huset på auksjon for 62½ spd.

HOTELL «SØNDMØRE» I HAUBUKTA.

I 1868 feste

Karolus Knutsen Nakkegjerd (f. 1844 g.m. Anne Ingeborg (Ingeleiv) Knutsdtr. Åsen (f. 1839, d. 1911) ei tomt i Haubukta av Lars Larssen på bnr. 3. Karolus var skreddar, og saman med

Lars Olsen Haugset (bnr. 6) (Bøkke-Lars) (f. 1848, d. 1876) g. 1869 m. Berte Oline Pedersdtr. Vik frå Styrkågarden (f. 1851) sette dei opp eit hus i to høgder på denne tomte. Lars dreiv handelsverksemd.

Lars og Karolus kom visstnok i økonomiske vanskar. I 1874 flytte Lars Olsen attende til Haugset og tok over plassen far hans hadde. Sjø Bøen bnr. 6. Karolus Knutsen flytte til Indre Fauske og kjøpte Nilsplassen bnr. 9. Huset i Haubukta selde dei i 1875 til Edvard Bastian Jakobsen Aure (Jordmor-Bastian) som sat som husmann på Klokkehaug (løpenr. 228). Han leigde det bort til

Martin Kristensen Vik frå Lånagarden (f. 1856, d. 1901) g.m. Berit Iversdtr. Eikrem frå Bolsøy (f. 1863, d. 1932).

Born: Kristian f. 1885, d. 1967. Utv. nr. 1020. Guri f. 1888, g.m. Bent Sandal, (Vik bnr. 4).

Martin dreiv både hotellverksemd, bakeri og landhandel i dette huset som vart kalla «Hotell Søndmør» eller i daglegtalet «Gamlehotellet». Elles kjøpte Martin opp laks heilt frå Stordalsholmen, Hesseberg, Magerholm og frå lakseverpa i Sykkylven: laksen isa han og eksporterte til England.

Då eigaren Bastian Jakobsen Aure var død, kjøpte *Andreas Olsen Furset* (sjå Aure bnr. 34 og Klokkehaug bnr. 10 og 11) dette huset i 1916 for 1250 kroner. Han nytta det eit par år til skreddarverkstad, men selde så huset til bortflytting til Vegsund og bygde nytt hus på Klokkehaug bnr. 10.

«LANGÅRD»

Eit langt naust med golv over murane vart kalla «Langård». Huset vart mykje nytta som forsamlingslokale, til ein og annan dansen som ungdommen skipa til, og til auksjonar. Jordmor-Bastian var eigar.

BYGSLETOMT UNDER MYREBRUKET bnr. 3.

Lars Myhre bygsla i 1941 bort denne tomte i 99 år til

Peter Jenssen Andestad frå Rasmusgarden f. 1901 g. 1935 m. Nanna Karlsdtr. Lyshol frå Rasmusgarden (f. 1907, d. 1953), Born: Liv f. 1936 g. 1962 m. ingeniør Olav Ulstein. Judit f. 1942 g. 1966 m. Helge Løbakk frå Kolbotn. Han driv no bygningsfirmaet «Idebygg» i Ullavik.

P.J. Andestad bygde våningshus i 1939. Han driv trelastforretning på Aure. Sjå Aure bnr. 74 og 92.

KLOCKS LENESTOLFABRIKK A/S

sette opp fabrikkbygg i 1941 på denne festetomta under Myrebruket bnr. 3. Nils P. Klock var disponent. Sjå Aure bnr. 41 og 74. Nils P. Klock gjekk i mekanikarlære i ungdomstida hjå Johan Tennfjord. Seinare tok han handelsskuleeksamen i Ålesund og arbeidde deretter i mange år saman med far sin, P. N. Klock, på Aure. Han hadde kolonialforretning på Aure og åtte motorbåten «Jarl» som han dreiv fiske med frå Alnes. Hausten 1929 gjekk Nils P. Klock, L. K. Hjelle (Sjå Blindheim bnr. 25) og brørne Jelle frå Stranda saman om å starte korgmøbelfabrikk «Solid». L. K. Hjelle var disponent og Nils P. Klock var kasserar. Dei arbeidde i den første tida i kjellaren til Furset bnr. 11 og kjellaren til P.C.N. Aure (Vik bnr. 5). Men så vart L. K. Hjelle sjuk og Nils P. Klock tok over som disponent. I 1934 skilde han lag med det gamle «Solid» saman med Birger Strømme (Vik bnr. 11) og Jens E.

Tandstad (Tandstad Indre bnr. 1), som i mellomtida hadde gått inn som parteigarar. Dei skipa så Klocks Lenestolfabrikk A/S med Nils P. Klock som disponent. Verksemda flytte dei til P. J. Andestad sin trevarefabrikk på Aure kai (Aure bnr. 74). Dette bygget kjøpte Klocks Lenestolfabrikk, og her var verksemda til fabrikkbygget i 1939 strauk med i storbrannen på Aure. På nytt måtte verksemda ty inn i ein kjellar til 1942. Då flytte Klock Lenestolfabrikk inn i nytt, stort betongbygg i Haubukta, og her har verksemda halde til seinare. I 1950—60-åra hadde dei 30—40 tilsette, og produksjonen har i hovudsaka vore lenestolar. Disponent frå 1967 er Paul Klock. Det arbeider i 1974 14 personar ved fabrikk.

BREKKESLETTE bnr. 4.

Frå Kapteinbruket, bnr. 3 vart det i 1863 skilt ut ein parsell som vart kalla Brekkeslette, skyld 4 skl., ny skyld 1890 0,06 mark med bnr. 4. Lars Larssen på bnr. 3 selde stykket i 1862 til Ole Pedersen Aure for 50 spd. Han selde same året til Peder Olsen Eidem for 60 spd. I skiftet etter enkja hans, Anne Pedersdtr. vart Brekkeslette utl. til Jens P. Strømsheim i 1927. Sonen, rektor Jon Strømsheim i Ålesund, eig no dette stykket

INDREMYRA bnr. 5 + Rosenlund bnr. 6

Opphavleg husmannsplass under bnr. 1 og 2 på Klokkehaug. I 1892 vart den halvdelen som låg under bnr. 1, utskild, og fekk ei skyld på 0,32 mark med bnr. 5. Eit nytt stykke av bnr. 1 vart lagd til denne plassen i 1905. Stykket fekk namnet Rosenlund med skyld 0,15 mark og bnr. 6. Frå 1907 vart dei to parsellane slegne saman til eitt bruk, Indremyra med bnr. 5.

Første brukaren på plassen var

Salmund Pedersen Aure frå bruk B 2 (f. 1772, d. 1854) g. 1821 m. Karen (Kari) Paulsdtr. Fet frå Pålgarden (f. 1783).

Br. ca. 1821 — 1852.

Truleg har Salmund brukt plassen frå han gifte seg. Han er nemnd som plassemann på Klokkehaug i 1823, men festebrev frå Nils Jakobsen Klokkehaug på bnr. 1 og Hans Jakob Eide som åtte bnr. 2, fekk Salmund først i 1828.

Salmund enda sine dagar på legd.

Etter Salmund kom

Knut Pedersen Vik (Helje-Knut) (f. 1826, d. 1910) g. 1852 m. Anne Olsdtr. Langlo frå Jakobgarden, Stranda (f. 1825, d. 1886) g.2. 1887 m. Anne Dorthea Sivertsdtr. Kursetgjerde (f. 1842, d. 1929).

Br. 1852—1901.

Born: Bernt f. 1852 g.m. Petrine Olsdtr. Blindheim. Sjø Grebstad bnr. 6. Petrine f. 1856. Utvs. nr. 673. Ole Johan f. 1859, d. 1864. Anne Regine f. 1861, d. 1880. Anne Elisabet f. 1863 g. Hansen i Sortland. Joakim f. 1867 g. på bruket.

Knut Pedersen dreiv litt fiske ved sida av arbeidet med plassen. Buskapen i 1875 var 2 kyr, 1 ungdyr, og 5 sauer. Sånaden var 2 t. havre og 1½ t. poteter. Andrekona Anne var etter tradisjonen ei svært snill og hjelpsam kone. Ho fekk ord på seg for å vere flink til å «gjere åt» for brigsel. Elles sat ho inne med mange hjelperåder. Born som var leie til å væte seg, prøvde ho å kurere med å gi dei eit musehjarte i ei kakeskive.

Då Knut slutta å drive Helje-Knut-plassen, fall den halvdelen som låg under Berlibruket, bnr. 2, attende til dette bruket. Stova til Knut stod på denne delen, som vart skild ut att frå bnr. 2 i 1916 med namnet Slettebø bnr. 9 og med 0,32 mark i skyld. Den andre halvdelen, bnr. 5, gjekk over til Knut Pedersen sin son

Joakim Knutsen (Klokkehaug) (f. 1867, d. 1929) g. i USA ca. 1890 m. Petrine Hansdtr. Ramstad frå Hansgarden (f. 1868 d. 1923).

Br. 1901 — 1929.

Born: Arthur f. 1890. Utvs. nr. 678. Jemmi f. 1892. Utvs. nr. 679. Hilda f. 1901, g.m. lærar Trygve Hamnes, no i Rissa, Trøndelag. Klara f. 1906 g. på bruket.

Joakim Knutsen og kona hadde vore i USA. (Utvs. nr. 674). Etter at han kom heim, arbeidde han først i mango år ved Teglverket på Aure. Seinare dreiv han murararbeid. I 1902 sette han opp stovehus på eit stykke under Klokkehaug bnr. 1. Dette stykket vart skylddelt frå bnr. 1 i 1905 med namnet Rosenlund bnr. 6 med 0,15 mark i skyld, og Joakim kjøpte det i 1913 av Jørgen Gundersen Klokkehaug for 454 kroner. Same året løyste han ut Indremyra bnr. 5 for 480 kroner. Joakim sette i stand den gamle låa som stod på Indremyra etter far hans, og dreiv baa stykka, bnr. 5 og 6, til 1929 då versonen tok over. Det var

Lars Karl Andreassen Aurdal frå Rongagarden bnr. 6 (f. 1896,

d. 1974) g. 1928 m. Klara Knutsen (f. 1906) dotter til Joakim Knutsen.

Br. 1929 —

Barn: Joakim f. 1931 g. på bruket

Lars K. A. Aurdal var i USA i yngre år. Utsv. nr. 14. Han fekk skøyte på bnr. 5 og 6 frå verfar sin i 1929, og har bygt på og modernisert stovehuset, lagt nytt tak på løa og planta ein del skog på bruket (Resteigen). Ved sida av gardsdrifta har Lars arbeidt på fabrikk (1948—1954), og dessutan har han drive målararbeid og vore på fiske, m. a. Islandsfiske. Dei første åra Lars hadde bruket, fødde han 3 kyr og 3—4 sauer. I dei seinare år har han hatt berre 6 sauer. Bruket dreiv han siste åra saman med sonen

Joakim Larssen Aurdal f. 1931 g. 1957 m. Gunnhild Måsøval frå Sør-Frøya f. 1934.

Born: Lars f. 1957. Kristin f. 1961. Torgeir f. 1965.

Joakim var først møbeltapetserar. Han arbeider no ved Møre Transformatorfabrikk.

MYREN bnr. 8.

Utsk. frå bnr. 1 i 1915 med skyld 0,02 mark.

Lars Larssen Hjelle (bnr. 4) (f. 1876, d. 1954) g. 1898 m. Jakobine Petersdtr. Klokkehaug (bnr. 2) (f. 1877, d. 1951).

Born: Nils f. 1899, g. m. Emma Pettersdtr. Tynes. Sjø Indre Fauske bnr. 1. Lovise f. 1901 g.m. Jon Mjøen. Sjø Vik bnr. 21. Johanne f. 1904 g.m. Lars Sunde. Lars f. 1906 g.m. Borghild Karlsdtr. Velle. Sjø Blindheim bnr. 25. Anna f. 1910. Har teke over denne egedomen.

Lars L. Hjelle, eller Hjellebru, som han vart kalla, kjøpte dette stykket i 1915 av Jens J. Klokkehaug som tok atterhald om rett til å gjere seg nytte av gjødselavfallet frå det slakteriet som kjøparen evt. måtte setje opp på stykket. Same året som Lars Hjelle som var slaktar kjøpte stykket, sette han opp bustadhus. I mange år leverte han kjøtet til slaktarforretningane i Ålesund. I seinare tid bygde han seg ei lita bud på Aure og dreiv kjøttforretning der. Versonen

Dagnar Pedersen Røyset frå Hareid (f. 1912) g. 1938 m. Anna Larsdtr. Hjelle f. 1910. Barn: Dagfinn f. 1954.

Skøyte frå Lars L. Hjelle i 1949. Dei bygde på stovehuset i 1959. Dagnar Røyset var frå først av skreddar, seinare vart han salmakar. Er no tilskjerar ved J. E. Ekornes Fabrikker.

SLETTEBØ bnr. 9.

Utsk. frå Berlihaugen bnr. 2 i 1916 med skyld 0,32 mark. Dette var halve Helje-Knutplassen (sjå bnr. 5) som Knut Pedersen Vik hadde hatt. Stova hans stod på denne delen av plassen. Då Knut døydde, fall Slettebø inn under Berlihaugen att. I 1954 gjorde Sykkylven kommunestyre vedtak om å oreigne ein del av Berlihaugen bnr. 2, og det var planen å ta eit stykke frå sjøen oppover mot løa. Etter semje med eigarane av Berlihaugen bnr. 2 fekk Sykkylven kommune i staden kjøpe Slettebø bnr. 9 og dessutan ei remse langs sjøen på sørsida av bruket mot Hauneset, Solstrand bnr. 28 med skyld 0,30 mark, og tomta Naustborg bnr. 27 med skyld 0,02 mark.

LJOSHEIM — bnr. 10, 20 og 43, 44, 58.

Tomta Ljosheim bnr. 10 vart utskild frå bnr. 3 i 1918 med skyld 0,02 mark. Seinare er tomta utvida med parsellane Ljosheim II og III, bnr. 20 og 43, kvar med 0,01 mark i skyld.

Bastian Larssen Klokkehaug på bnr. 3 selde Ljosheim bnr. 10 i 1918 til

Andreas Olsen Furset (Sjå Aure bnr. 34 og Klokkehaug bnr. 11). Han bygde eit trehus i to høgder og dreiv skreddarverksemd i huset, men selde i 1920 huset med inventar og tomta til

A/S Herreklædefabrikk Fix. for 40.000 kroner. Det var Ålesund Konfeksjonsfabrikk A/S som stod bak denne verksemda, og nokre år vart det drive skreddarverksemd i huset. Men verksemda fekk økonomiske vanskar å stri med, og Ålesund Konfeksjonsfabrikk leigde i 1929 huset bort til

Møre Lenestolfabrikk A/S som brørne Jens og Sigurd Ekornes saman med P. P. Langlo frå Stranda skipa dette året. Det var serleg korgmøblar dei laga. I 1931 flytte Møre Lenestolfabrikk til Ørsta, og huset vart teke over av

Martin Olsen Solnørdal frå Ørskog, f. 1902 g. 1921 m. Borghild Edwardsdtr. Davenes, f. i Borgund 1903.

Born: Anna f. 1923 g.m. lektor Thomas Vinje. Sjå Aure bnr. 29. No busett i Ålesund. Eli f. 1926 g.m. Lars S. Grebstad (sjå Grebstad bnr. 4 og Ørsnes bnr. 6). Lars Grebstad døydd 1957. Otto f. 1929 g.m. Inger Brevik frå Ålesund. No busett i USA. Åse f. 1934 g. m. lektor Torbjørn Dalset frå Straumgjerde. No busett i Volda. Reidun f. 1936, g.m. lækjar Per Danielsen. Vigdis f. 1946. Ho er kosmetolog.

Martin Solnørdal leigde huset frå 1932, men i 1934 kjøpte han det og tomta bnr. 10 av Ålesunds Konfeksjonsfabrikk. Solnørdal hadde ei tid arbeidt ved Devolds Fabrikker i Langevåg. I 1932 starta han så eigen trikotasjefabrikk i dette huset på Klokkehaug. Her arbeider no 20—25 personar. Huset har han bygt om frå kjellar til loft, modernisert det og utvida det. Han har også utvida tomta gjennom kjøp av parsellar frå Myrebruket.

Martin Solnørdal har vore medlem i kommunestyret, soknerådet og skulestyret. Borghild Solnørdal har i mange år vore med i styret for Sykkylven Kvileheim.

FREDLUND bnr. 11.

Utskilt frå bnr. 1 i 1920 med 0,04 mark i skyld. Jens Jørgensen Klokkehaug selde denne tomta til syster si, Marie Jørgensdtr., i 1920, og ho selde att i 1922 til

Andreas Olsen Furseth og kona Tomasine Petersdtr. (Sjå Aure bnr. 34 og Klokkehaug bnr. 10). Andreas Furseth sette opp stovehus her i 1922 og dreiv skreddarverksemd i kjellaren.

Versonen

Thomas Henningsen Strømme frå Straume bnr. 4 f. 1906 g. 1928 m. Borghild Andreasdtr. Furseth f. 1909.

Born: Børre f. 1929 g.m. Bergljot Riise frå Hareid. Sjå Vik bnr. 50. Helge f. 1932. Sjømann. Jarle f. 1936 g. 1960 m. Bjørg Måseide f. 1940 i Borgund. Ragnhild f. 1946.

Thomas Henningsen Strømme er utdana skreddar. Han tok over denne eigedomen i 1932. I 1935 tok han til med skreddarforretning, Furseth Konfeksjonsfabrikk, saman med verbroren Paul Furseth. Dei bygde på huset i 1936 og 1938 og fullførde i 1946 eit fabrikkbygg i to høgder. I 1962 skilde dei lag, og Thomas Strømme tok over denne verksemda som frå då av fekk namnet Strømme Konfeksjonsfabrikk. Strømme driv no fabrikk saman med sonen og medeigaren

Børre Thomassen Furseth f. 1929. Sjå om han under Vik bnr. 50.

ENGEN bnr. 12.

Utsk. frå bnr. 1 i 1922 med skyld 0,03 mark. Skøyte i 1922 for 2.500 kroner frå Jens Jørgensen Klokkehaug til

Karoline Jetmundsdr. Drotninghaug frå Jetmundplassen (f. 1866, d. 1960).

Ho var lærarinne i Sykkylven. Bygde stovehus i 1923.

Etter Karoline kom

Knut Birgersen Vollstad frå Vereide i Nordfjord f. 1938 g. 1966 m. Judit Olsen f. 1943, dotter til Johan Astrup Olsen på Straumsheim bnr. 19.

Barn: Anita Sølvi f. 1966,

Judit Olsen fekk skøyte på eigedomen i 1951. Knut Vollstad er no kontorsjef hjå Stranda og Sykkylven Billag.

LYSHOLTUN bnr. 15.

Utsk. frå Myrebruket bnr. 3 i 1927 med skyld 0,03 mark. Skøyte i 1927 for 1000 kroner frå Lars B. Myhre til

Karen Knutsdr. Lyshol (f. i Rasmusgarden 1860, d. 1944). Ho var enkje etter Sivert Larssen Strømme på Lyshol bnr. 4. Tomta var ei gave frå styksonen

Petter Johan Sivertsen Lyshol (bnr. 4) (f. 1887, d. 1946) g. 1939 m. Nikoline Nikolaisdr. Lyshol frå Rasmusgarden bnr. 2 f. 1888. Petter bygde også hus på tomta til Karen, for han ville ikkje at ho skulle sitje att aleine på plassen Øren på Lyshol. Sjølv var Petter i USA i denne tida. Sjå Utsk. nr. 728. Han kom heim att i 1938, gifte seg året etter, og tok då over huset og tomta.

Nikoline Nikolaisdr. Lyshol gav i 1967 skøyte på eigedomen til brorsonen

Martinus Andreassen Lyshol frå Eiden, Berget bnr. 4, f. 1901 g. 1936 m. Aasta Johanne Hansdr. Indrevik frå Skodje, f. 1916.

Born: Margreta (Greta) f. 1937 g. 1957 m. vegoppsynsmann Karl Henry Hanssen Overå f. 1933 (Aure bnr. 17). Harald f. 1940, lektor. Arne Jostein f. 1942, fylkesgartnar i Rogaland, g. 1967 m. Marta Sørhegge frå Velfjord f. 1938. Astrid f. 1946, barnepleiar, g. 1970 m. audiopedagog Bjørn Ruland f. 1944.

Martinus Lyshol har vore lærar, m.a. i Tusvik og sist i Aure krins i Sykkylven.

TRUDVANG bnr. 17.

Utsk. frå Indremyra bnr. 5 i 1932 med skyld 0,06 mark. Lars K. A. Aurdal selde dette stykket i 1932 til verbror sin Trygve Hammes som i 1954 selde til

Hans Karlsten Tu (bnr. 2) f. 1908 g. 1947 m. Aasta Johansdtr. Tusvik f. 1907.

Han har vore formannskapssekretær i Sykkylven frå 1948. Bygde stovehus i 1956. Hans Tu er styremedlem j Sykkylven Sogelag, og har vore ein aktiv medarbeidar for å samle opplysninger til dette sogeverket. Han har også vore revisor i Sykkylven Sparebank.

TANDSTADTUN bnr. 18.

Utsk. frå Klokkehaug bnr. 1 i 1937 med skyld 0,02 mark.

Bernt Petersen Tandstad f. 1902 g. 1934 m. Anne Johanne Svendsdtr. Eidsvik frå Ålesund f. 1903.

Born: Øygunn f. 1937 g. 1956 m. Leif Overå frå Aure bnr. 17. Per Svein f. 1939, adjunkt, g. 1964 m. Ingrid Breistein frå Odda. Sjø Tandstad Ytre, bnr. 1.

Bernt Tandstad har gått underoffiserskule og politiskule. Fenrik i IR 11 frå 1930. Tilsett ved Ørskog Lensmannskontor frå 1930, lensmann i Ørskog frå 1936, og lensmann i Sykkylven frå 1966 då Sykkylven vart eige lensmannsdistrikt, til han slutta i 1973. Medlem i Sykkylven kommunestyre, form. i bygningsrådet, form. i Bondelaget i Møre og Romsdal, form. i Stranda og Sykkylven Billag, form. i Sykkylven Mållag og aktiv medlem i mange andre lag og samskipnader. Anna Eidsvik Tandstad har vore form. i Sykkylven husmorlag og aktiv medlem også i fleire andre samskipnader. Ho spelar fele, og dreiv ei tid musikkundervisning. Dei bygde hus på Tandstad tun i 1937. Bernt Tandstad dreiv også farsgarden på Tandstad Ytre, bnr. 1.

Bernt Tandstad gav i 1957 skøyte på Tandstad bnr. 18 til dottera *Øygunn Berntsdtr. Overå* f. 1937.

HØGETUN bnr. 21.

Utskild frå bnr. 1 i 1946 med skyld 0,01 mark.

Asbjørn Fredriksen frå Ikornnes bnr. 5, f. 1909, g. 1936 m. Borghild Bastiansdtr. Aure (bnr. 28) f. 1913.

Born: Lindis f. 1936, driv møbelforretning i Oslo. Jan, f. 1939, reguleringsingeniør, g. m. Karen Elise Mathesen frå Oslo. Asbjørn f. 1944, salssjef, g.m. Anne Ose frå Ørsta. Berit f. 1954. Handelsutdanning.

Asbjørn Fredriksen har handelsutdanning. Frå 1929 har han vore medeigar og funksjonær i A/S Vestlandske Møbelfabrikk. (Vik bnr. 18). Frå 1967 har han vore disponent. I fleire år dreiv han farsgarden på Ikornnes Ytre, Bøen bnr. 5, som sonen Jan har teke over. I 1946 flytte Asbjørn Fredriksen med familien til Klokkehaug og bygde hus her. Ved sida av arbeidet med møbelforretninga har han m.a. vore medlem i kommunestyret, formann i Alders- og barnetrygda, og formann i Sykkylven Industrilag.

TEGANE bnr. 22.

Opphavleg bygsleplass under bnr. 1, utskild frå bruket i 1948 med skyld 0,23 mark. Første brukaren var

Karl Larsen Velle frå Djupedalen (f. 1861, d. 1936) g. 1891 m. Petrine Larsdtr. Haugset bnr. 6 (f. 1871, d. 1944). Ho voks opp i Styrkågarden på Vik der mor hennar var i frå.

Br. 1899—1942.

Born: Emma f. 1893 g.m. orlogsmaskinist Øyvind Pettersen frå Oslo. Bustad Horten. Karl f. 1896 g.m. Helen Karlsdtr. Støle frå Tresfjord. Sjø Aure bnr. 75. Bernhard f. 1898 g. på bruket. Anna f. 1901 g.m. Olav Døskeland, Sande i Sunnfjord. Lina f. 1903 g.m. Georg Alveren, Sande i Sunnfjord. Johan f. 1910, d. 1926.

Karl Larssen fekk festesetel på Tegane i 1900. Det var eit urudt stykke på ca. 8 mål, med mykje stein og skog. Første året måtte Karl opp i Vikenakken og slå for å få nok for til ein sau. Etter kvart dyrka han plassen opp og fødde i seinare år 1 ku og 6—7 sauer. Han arbeidde m. a. på Teglverket på Aure, seinare hjå Schmidt på Blindheim. Elles var han tømmermann og murar. Etter tradisjonen var han ein av dei første i Sykkylven som tok på seg å lage «hengegolv» i fjøsane. I første tida nytta han heller av gråstein som ilegg i staden for jarn. Stovehuset i Tegane bygde

han i 1900. I 1903 kjøpte han lóa hans Geile-Nils på Vik og sette henne opp att på Teigeplassen.

Sonen

Bernhard Karlsen Welle (f. 1898, d. 1965) g. 1931 m. Jensine Sivertsdr. Aure bnr. 12 (f. 1908, d. 1961).

Br. 1942—1963,

Barn: Jorunn f. 1933 g. på bruket.

Bernhard Welle som var skreddar fekk skøyte på husa frå mor si i 1942. Han bygde på stovehuset og moderniserte det i 1957. Bernhard var interessen medlem i mannskor og blandakor, og vart mykje nytta som solist.

Versonen

Ola Olavsén Svindseth f. 1937 g. 1959 m. Jorunn Bernhardsdr. Welle f. 1933 tok over plassen i 1963. Arbeider i møbelindustrien.

Born: Bjørg f. 1960. Else f. 1961. Anne Brit i 1963.

MOLDESTAD bnr. 23.

Festetomt under bnr. 1, utskild i 1949 med skyld 0,01 mark.

Einar Moldestad frå Breim (f. 1910, d. 1957) g. 1941 m. Laura Aase frå Sykkylven f. 1921.

Born: Jakob f. 1942. Edvard f. 1946. Terje f. 1950.

Einar Moldestad var styrar ved Sykkylven Handelslag. Han dreiv også møbelfabrikk ei tid. Bygde stovehus i 1950.

HAUGASTØL bnr. 24.

Utsk. frå bnr. 1 i 1950 med skyld 0,01 mark.

Håkon Sigvaldsen Støylen frå Jøsok i Herøy f. 1911 g. 1941 m. Berta Jensdr. Klokkehaug (frå bnr. 1) f. 1916. Han dreiv fiske og fangst ei tid, lærde seg så til skreddar, og arbeider no i møbelindustrien. Bygde stovehus i 1953.

Born: Svein f. 1942, tannteknikar, g. m. Elin Anderssen frå Ålesund. Arvid f. 1949. Torbjørn f. 1952.

ALVHEIM bnr. 25.

Utsk. frå bnr. 1 på Klokkehaug i 1950 med skyld 0,01 mark.

Alf Bastiansen Aure (bnr. 28) f. 1910, g. 1941 m. Aasta Ja-

cobsen f. 1918, dtr. til Fredrik Jacobsen i Ålesund.

Born: Bastian f. 1943, g.m. Margrethe Larsdtr. Lade frå Straumgjerde, bnr. 24. Dagrún f. 1948. Alf Aure er kjøpmann på Aure. Han bygde stovehus på Alvheim i 1948.

TRONSTAD bnr. 26.

Bnr. 26 vart utsk. frå Slettebø bnr. 9 i 1951 med skyld 0,01 mark.

Rasmus Ivarsen Trondstad frå Sunnylvn f. 1903 g. 1931 m. Kristine Olsdtr. Overå frå Liabygda f. 1905.

Born: Ivar f. 1931 g. 1956 m. Anny Johanne O. Fiskerstrand frå Borgund. Anna f. 1935, g.m. Harry Ødegård. Åse f. 1938 g.m. Reidar Langard. Gunnvor f. 1942 g.m. Perry Birkeland. Ranveig f. 1942 g. 1963 m. Arne Gjerde.

Rasmus Trondstad er agronom. Han pakta Berlihaugen bnr. 2 i 18 år, og kjøpte så denne tomte i 1951 av B. Berli sine ervingar. Same året bygde han stovehus på tomte. Han arbeider no i møbelindustrien.

SOLSTRAND bnr. 28.

var ei remse langs sjøen på sørsida av Hauneset. Sykkylven kommune kjøpte dette stykket i 1954 av Gunvor Berli Aarsæther, Margrethe Berli, Børre Berli og Knut Berli, og det vart utskilt frå bnr. 1 same året med skyld 0,30 mark. Sjå også bnr. 9.

Solstrand bnr. 28 er no for det meste utlagd til tomter, men noko er att til friluftsansett og vert nytta som badestrand. I eldre tid la kyrkjebåtane som kom innafrå Sykkylvsfjorden, til lands her på ein stad som framleis ber namnet Kyrkjeberget. Her var og eit lakseverpe.

BAKKETUN bnr. 30.

Tomte vart utskild frå bnr. 9 i 1957 med skyld 0.05 mark, og seld til

Kåre Alfredsen Garshol frå Ulsteinvik (f. 1917, d. 1970) g. 1948 m. Rannveig Rasmusdtr. Bakketun frå Nordfjord, f. 1918.

Barn: Kåre f. 1953.

Kåre Garshol var adjunkt, med serutdaning i musikk. Han vart tilsett som lærar ved Aure skule i 1947, og timelærar ved

Sykkylven realskule, framhaldsskule og lærlingskule. Seinare tilsett ved Sykkylven linedelte ungdomsskule til han i 1964 vart styrar ved Såner Ungdomsskule, Vestby. Frå 1/7 1970 skulle han ta over styrarposten ved Skarbøvik Ungdomsskule, men døydde brått like over nyttår 1970.

Han bygde stovehus i 1958. I dei åra han var i Sykkylven, la han ned eit stort arbeid som dirigent for song- og musikklag, m.a. som dirigent for skulemusikk-korpset på Aure, ei tid for «Lurlåt», og var første dirigenten til Ikornnes Hornmusikk. Han var også dirigent for Sykkylven damekor, barnekoret ved Aure skule, og i mange år formann i Sykkylven konsertlag. Kona hans, Rannveig, er no tilsett som distriktsjordmor i Sykkylven.

BAKKELY bnr. 31.

Utsk. frå Slettebø bnr. 9 i 1957 med skyld 0,05 mark.

Kåre Kristoffersen frå Vartdal f. 1921, son til Julius Kristoffersen, g. 1946 m. Nella Olavsdr. Risnes frå Hildre i Haram (f. 1916 d. 1965) er bygningsarbeidar. Han sette opp stovehus i 1958.

SOLVANG bnr. 32.

Utsk. frå Slettebø bnr. 9 i 1957 med skyld 0,05 mark,

Adolf Nilssen Stigen frå Dalsfjord, f. 1909 g. 1940 m. Astrid Pettersdr.

Fagerli frå Ørskog f. 1911. Han er møbelsnikkar, og bygde stovehus i 1957.

Born: Anne Karin f. 1941 g.m. Torbjørn Myklebust frå Ellingsøy. Narve Paul f. 1948. Butikkekspeditor.

SKOGUM bnr. 33.

Tomt utskild frå bnr. 28 i 1957 med skyld 0,03 mark. Thomas Strømme (bnr. 11) kjøpte tomte som han selde til sonen

Jarle Norvald Thomassen Strømme f. 1936 g. 1960 m. Bjørg Jonsdr. Måselde frå Borgund f. 1940.

Born: Henning f. 1960. Jan Sindre f. 1964.

Jarle Strømme var butikkmann hjå Leif Holen på Aure i yngre år. Arbeider no i Strømme Konfeksjonsfabrikk.

HAUGABO bnr. 34.

Utsk. frå Solstrand bnr. 28 (stykke av Berlibruket) i 1957 med skyld 0,03 mark.

Karstein Oddmund Klaussen Vik (bnr. 9) f. 1919 g. 1943 m. Borgny Arnesdtr. Digernes frå Ørsta f. 1919.

Born: Anita f. 1945. Moteteiknar. Arne Ingemar f. 1949. Student.

Karstein Oddm. Vik er arkitekt frå Norges Tekniske Høgskule og driv eigen arkitektpraksis. Bygde hus i 1959.

Karstein Oddm. Vik er serleg kjend som ein av pionerane når det gjeld oppdrett av laks og aure. Sjå om dette arbeidet på Vik under bnr. 9.

Karstein Oddm. Vik har vorte nytta som konsulent for slike tiltak også i utlandet, m.a. i England, og så langt borte som Tasmania.

NESSTUN bnr. 35.

Utsk. frå bnr. 28 Solstrand i 1957 med skyld 0,03 mark.

Perry Lauritssen Ness frå Ellingsøy f. 1916, g. 1949 m. Signe Bastiansdtr. Aure (bnr. 28) f. 1916, dreiv fiske til 1949 då han byrja med fiskehandel på Aure. Bygde stovehus i 1960.

Born: Rigmor f. 1947 g.m. Viktor Røvik. Lillian f. 1952. Per Ståle f. 1957.

FREDLY bnr. 36.

Tomta vart fråskild bnr. 28 i 1957 med skyld 0,03 mark, og kjøpt av

Per Otterstrøm frå Sykkylven (f. 1922, d. 1972) g. 1952 m. Anne Marie Breivik frå Spjelkavik f. 1930.

Barn: Edvard Ståle f. 1952.

Per Otterstrøm dreiv installatørforretning og hadde to—tre mann i arbeid. Han vart skadd ved eit trafikkuhell på Aure og vart sterkt invalidisert etter den hendinga. I ungdomsåra var han ein akta idrettsmann i Sykkylven Idrettslag med serleg interesse for fotball.

Anne Marie Otterstrøm er teleekspeditør.

SOLVIK bnr. 37.

Tomta vart utskild frå bnr. 28 i 1957 med skyld 0,03 mark, og kjøpt i 1963 av

Harry Birgersen Hagereid (f. 1921, d. 1974) g. 1951 m. *Gerd Stellfeld-Gogstad* f. 1927. Dei er båe frå Trondheim.

Harry Hagereid kom til Sykkylven som kontormann i 1948. I 1959 byrja han som rekneskapskonsulent og opna kontor på Aure. Harry og Gerd Hagereid bygde hus i 1964.

HÅPET bnr. 38.

Utsk. frå Slettebo bnr. 9 i 1957 med skyld 0,05 mark. Sykkylven kommune selde tomte i 1957 til

Kåre Knutsen Overå f. 1926 på Indre Fauske bnr. 19, g. 1952 m. *Agnes Rasofielsdtr. Lillebø* frå Vanylven f. 1927.

Born: Roger f. 1952, Wenche f. 1956.

Kåre Overå er sjåfør og er tilsett i Sykkylven kommune. Han bygde hus i 1959.

BETANIA bnr. 39. (Bedehuset på Aure)

Bygsletomt under Myrebruket, fest på 99 år frå 1/3 1957, der det nye bedehuset på Aure vart bygt i 1959.

Opphavleg var tomte til det første bedehuset Betania eit stykke lenger nede i vegen. Det var i 1891 misjonsfolket i Aure krins for alvor tok til å emne på planar om å bygge bedehus på Aure. Mange teikna seg på med arbeid til huset og gav lovnad om pengegaver. P. C. N. Aure og kona Karen i Myregarden bnr. 3 på Klokkehaug lova så godt som fri tomte til huset, og våren 1891 tok arbeidet på tomte til. Storparten vart gjort med dugnadsarbeid, Ananias Fauske laga teikninga til huset og var leiar for bygningsarbeidet. I januar 1892 var huset kome så langt at det kunne takast i bruk. Huset fekk namnet Betania. Sjå Bernt Fauske si bok «Vi reiser med «Brand» s. 153.

Det gamle bedehuset var i bruk til 1950-åra, men det vart etter kvart for trangt, og krava til større og meir tidhøveleg lokale melde seg. Det var til å byrje med tanken å lage eit større tilbygg til gamlehuset, men så gjekk ein over til nybygg. Tomte vart makeskift med Lisa Myhre på bnr. 3 med ei tomte lenger oppe

ved vegen. Arkitekt Karstein Oddm. Vik laga teikninga. Kjøpmann Leif Holen vart vald til formann i byggenemnda, og Lillevik & Dalen dirigerte bygningsarbeidet. Eit storstilt dugnadsarbeid som bygda til denne tid ikkje hadde sett maken til, hjelpte storleg til med å få reist dette huset utan alt for store kontante utlegg. Det nye huset fekk ei tenleg utforming og ei smakfull innreiing. Kunstmålar Jens Vik laga glasmåleri med Kristi andlet som motiv. Elles var det mange som gav gaver. Bedehuset vart vigsla 15. mai 1960.

AURETUN bnr. 40.

Utskilt frå Slettebø bnr. 9 i 1958 med skyld 0,05 mark.

Hermod Edvardsen Sagen frå Kyrkjebø i Sogn f. 1916 g. 1940 m. Ingeborg Karlsdtr. Engeseth frå Bergen f. 1918.

Born: Rolf f. 1940, forfattar, psykolog, g. 1968 m. Oddveig Ringerud frå Toten f. 1944. Ho er lektor. P.t. busette i Bergen. Einar f. 1942, ingeniør g. 1967 m. Anke Nygård f. 1943 i Nordenhamn ved Hannover i Tyskland. P. t. busette i Bergen. Kurt f. 1942, ingeniør, g. 1964 m. Reidun Vatne frå Ørsta, f. 1948. Busette i Spjelkavik. Ove f. 1945, ingeniør, g. 1971 m. Aase Johnsen frå Ålesund f. 1949. Busette i Ålesund. Harald Inge f. 1948, ingeniør, g. 1971 m. Randi Ose frå Ørsta. Busette i Oslo.

Hermod Sagen har ingeniørutdanning frå Kyrkjebø fagskule og Bergens Tekniske skule. Han var m.a. i 4 år driftsstyrar ved Brekke og Gulen Kraftlag. Frå 1955 har han vore styrar ved Sykkylven kommunale kraftverk. Bygde hus i 1959.

SYKKYLVEN RÅDHUS og RÅDHUSPLASSEN bnr. 45.

Sykkylven kommunale kraftverk feste i 1949 ei tomt på Klokkehaug av Myrebruket bnr. 3, og Kraftverket og Sykkylven kommune sette i 1950 opp eit bygg som var tenkt til lager og brannstasjon. Dette huset kosta 90.000 kroner. Kort tid etter vart byggeplanen utvida, og kommunestyret gjorde vedtak om å reise rådhus på tomta. Kommunen fekk byggeløyve i 1951, og 12. november 1953 flytte kommuneadministrasjonen inn i det nye rådhuset som kosta 634,000 kroner. I 1960 kjøpte Sykkylven kommune eit stykke av Myrebruket og la det ut til ein open plass. Det ber namnet Rådhusplassen, har bnr. 45 og 0,01 mark i skyld.

HEIMTUN bnr. 47.

Tomt, utskild frå Myrebruket 1961 med skyld 0,02 mark

Frank Dagfinn Skog frå Vardø f. 1929 g. 1958 m. *Kjellaug Marie Myhre* frå Myregarden bnr. 3 f. 1929.

Born: *Gerd Karin* f. 1959. *Lars Magnus* f. 1964.

Frank Skog er møbeltapetserar. Dei bygde stovehus i 1962.

SOLSTAD bnr. 49.

Utsk. frå bnr. 1 i 1961 med skyld 0,02 mark.

Alfred Joakimsen Myrvåg frå Herøy f. 1917, g. 1943 m. *Liv Halvdansdtr. Grøndal* frå Herøy f. 1923.

Born: *Inger Johanne* f. 1944. *Sjukesyster. Helge* f. 1947 *Yr-kesskuleelev. Anne Lise* f. 1954.

Alfred Myrvåg bygde stovehus i 1963. Han er skreddar, og saman med kona si driv han saumverkstad i huset sitt.

SOLTUN bnr. 50.

Tomta vart utskild frå bnr. 1 i 1961 med skyld 0,02 mark.

Kristoffer Digernes frå Skodje f. 1917 g.m. *Petra Tafjord* frå Stordal f. 1928.

Barn: *Marianne* f. 1958.

Kristoffer Digernes er verksmeister. *Petra Digernes* er tele-ekspeditør. Dei bygde stovehus i 1965.

Bnr. 51.

Sverre Ludvigsen Nes frå Haram f. 1920 g.m. *Kårhild Urkegjerd* frå Hjørundfjord f. 1926, bygde hus i 1962. *Sverre Nes* er teknikar,

Born: *Oddbjørg* f. 1949. *Kari Grethe* f. 1952. *Elisabeth* f. 1954. *Wenche Norunn* f. 1956.

DAGESTAD bnr. 57.

Tomt utskild frå Myrebruket bnr. 3. *Bastian Myhre* selde tomte i 1963 til

Håkon Johnsen Daltveit frå Hamre i Hordaland f. 1920 g. 1948 m. *Kasbara Geirtru Olsdtr. Roald* frå Vigra f. 1920.

Born: *Ole Bjørn* f. 1952. *Margunn Johanne* f. 1959.

Håkon Daltveit har m.a. eksamen frå Bergens Handelsgymnas i 1943, seinare ex.art. på engelsklina ved Bergens Katedralskule. Han hadde kontor- og rekneskapsarbeid til 1945 då han vart tilsett som handels lærar ved K. Nerheims Handelsskule i Bergen. Eit års tid arbeidde han ved Vestlandsbanken i Bergen, deretter var han sekretær og kasserar i Kinsarvik Sparebank, Utne i Hardanger til 1952 då han vart kasserar og bokhaldar i Ørskog Sparebank, seinare banksjef i Skodje og Vatne Sparebank til 1962 då han vart tilsett som banksjef ved Sykkylven Sparebank.

Håkon og Kasbara Daltveit bygde stovehus i 1963 på «Dagestad».

GRANLY bnr. 59.

Opphavleg bygslestykke på 4 mål under Klokkehaug bnr. 1. Det var to brør frå Styrkågarden på Vik som i 1902 bygsla stykket av Jørgen Gundersen Klokkehaug, og sette opp hus. Brørne var:

1. *Karl Fredrik Pedersen Wiig* (f. 1866, d. 1916) g.m. *Karoline Sveum* frå Molde (f. 1860, d. 1945).

Born: *Peter* f. ca. 1889, skreddar. *Alf* f. 1891 i Kristiansund, d. 1974, biskop i Nord Hålogaland, g.l. 1918 m. *Ingrid Strøm*, d. 1919, g. 2. 1923 m. *Margarethe Søyland* f. 1903. *Bernt* f. ca. 1898, korrespondent, g.m. *Aslaug Sørheim*.

Karl Pedersen Wiig var skreddarmeister. Han flytte til Kristiansund og seinare til Borgund.

2. *Peter Pedersen Vik* (f. 1870, d. 1948) g. 1898 m. *Johanne Marie Knutsdtr. Aure* (bnr. 7) (f. 1878, d. 1959).

Born: *Petra* f. 1899 g.m. *Alfred Kjemphol* i Tusvik. *Julianne* f. 1904, g. m. *Karl Gjerde*. *Jensine* f. 1910 g. m. *Oskar Hatlemark* som tok over denne eigedomen.

Peter Pedersen Vik gjekk i smedlære på Lillehammer i unge år. Han vart seinare ein kjend smed i Sykkylven og hadde smie på Vik. (Styrkåsmeden),

Etter tradisjonen var han ein av del få i bygda som hadde «dragedokke» (trylledokke). Henne kunne han ta fram når smiarbeidet vart svært vanskelig eller tungt å gjere. I slike høve heldt folk flest seg på ein viss avstand frå smia, for det stod den største age av «dragedokka» når ho gjekk til handling.

Verson til *Peter Pedersen Vik* tok over bygselen av jordstykket i 1948. Det var

Oskar Larssen Hatlemark (f. 1904, d. 1967) g. 1934 m. *Jensine Petersdtr. Vik* f. 1910.

Born: *Petter* f. 1935 g.m. *Gunnhild Hjelle* frå *Mauseidvåg*. *Olav* f. 1939 g.m. *Sissel Liavåg*. Sjø Vik bnr. 106. *Svein* f. 1945. *Magne* f. 1950.

Oskar Hatlemark var møbelsnikkar. Han arbeidde siste leveåra ved *Stranda Bruk* på *Stranda*. I 1951 løyste han både den halvparten i huset som ervingane etter *Karl Fredrik Vik* åtte, og den halvparten som verforeldra hans hadde ått. I 1961 vart det utskilt to tomter frå dette bygslestykket under bnr. 1. Sjø bnr. 49 og 50. Det som var ått av *Granly*, vart i 1964 delt i to. Den eine halvparten vart utskild frå hovudbruket, bnr. 1, og fekk namnet *Bakketun* med bnr. 60.

Svein Oskarsen Hatlemark f. 1945 kjøpte dette stykket i 1964 av *Ole Klokkehaug*. Den andre halvparten, der stovehuset står, vart også utskild frå hovudbruket i 1964, og fekk namnet *Granly* med bnr. 59. Det vart bygsla av

Petter Oskarsen Hatlemark f. 1935 g. 1961 m. *Gunnhild Antonsdtr. Hjelle* frå *Mauseidvåg* f. 1939.

Born: *Siv Anita* f. 1961. *Janne Kristin* f. 1964. *Gry Helen* f. 1969.

Petter Hatlemark er bankassistent. Han bygde om og moderniserte stovehuset i 1964.

SKOTTUN bnr. 63.

Tomta vart utskild frå *Myrebruket* bnr. 3 i 1966 med skyld 0,01 mark. Opphavleg var det eigaren og brukaren i *Myregarden* bnr. 3 som sette opp dette huset på nedsida av bygdevegen i 1880-åra. Det var

Bastian Larssen Klokkehaug. Han dreiv bakeri og handel. Seinare hadde bolkevis både *Peter Olaus Hjorthol* og *Peter Klock* handel i dette huset.

I 1906 selde *Bastian Larssen* huset med bakeri og butikk for 2000 kroner til

Marie Rasmusdtr. Skottet frå *Stordal* (f. 1860, d. 1953). Same året fekk ho bygselbrev på tomta. *Marie* hadde arbeidd lenge hjå *Devold* i *Langevåg*, men fekk skadd høgre handa i ein maskin. Etter dette dreiv ho losjijhus i *Skaregata* i *Ålesund* saman med *Hansine Hatlemark*. Men huset strauk med i brannen i *Ålesund*

i 1904. Dei sette opp att eit murhus i Ålesund i tre høgder, men selde kort tid etter. Det var då ho kom til Klokkehaug. Ho gifte seg med Nils Hanssen Muri frå Valldal (f. 1849, d. 1911) Han var snikkar og bygningsmann. Dessutan var han lakseoppsynsmann i fjordane. Nils Hanssen kjøpte ei nausttomt i Haubukta, Bukta bnr. 7, som enkja Marie selde seinare. Lærar Jon Dale har no ervt denne tomte. Marie Rasmusdtr. gifte seg att med enkjemannen

Tore Andreas Olsen Kurset frå Vinje i Stordal (f. 1847, d. 1931). Han hadde vore gift med enkja Inger Severine Larsdtr. Kurset (f. Eidem, Berget bnr. 4, 1830, d. 1910), På Kurset hadde Tore hatt Bernt-plassen, og han dreiv elles fiske. Etter at han flytte til Klokkehaug, arbeidde han mest som snikkar. I 1912 skreiv han og kona Marie testamente om at den som levde lengst, skulle erve huset med bakeri, butikk og verkstad. Marie vart den som levde lengst. Ho selde huset til brorsonen

Edvard Gundersen Skotte frå Stordal f. 1892 g. 1918 m. Olivia Larsdtr. Stavdal frå Stordal (f. 1897, d. 1964).

Born: Gunnar Lorentz f. 1919 g. 1951 m. Rannveig Standal frå Ulsteinvik. Han har diplomeksamen og handelslærareksamen frå Norges Handelshøgskole. No styrar ved Vestborg Handels-skule på Stranda. Rannveig er handarbeidslærarinne. Myrthle Elise f. 1921 g. 1947 m. Ragnvald Flatland frå Fjellberg. Kontordame: og husmor i Leirvik, Stord. Reidar Martin Olav f. 1925 g. 1957 m. Haldis Johanna Vangen frå Torsken. Han er lærar i Sykkylven. Bustad Vik. Lars Peter Egil f. 1928 g. 1956 m. Gunvor Taranger frå Oslo. Han har lærar-utdanning og organistutdanning. No musikk-lærar ved Notodden Lærerskole. Ruth Marie Jorun f. 1931 g. 1963 m. Jon Hanssen Hole. Båe lærarar i Sykkylven. Bustad Vik.

Om Edv. Skotte sjå også Aure bnr. 18 og Andestad bnr. 7. Han var først styrar ved Sykkylven Handelslag og Sykkylven Hotell. Han tok over dette huset frå tanta si, Marie Kurset i 1935 og fekk festesetel på tomte frå Lisa Myhre på bnr. 3. I 1939 fekk han festesetel på eit stykke attåt, og saman med sonen Gunnar bygde han på eit større tilbygg med butikk og verkstadrom for ei sportsforretning som sonen hadde starta nokre år før i eit lokale på kaia. Denne forretninga tok så Edv. Skotte over saman med sonen Gunnar, til Gunnar byrja på lærarskulen. Forretninga gjekk nu over til å bli aksjeselskap, med Edv. Skotte og sonen

Reidar som daglege leiarar. Seinare gjekk også Reidar Skotte lærarskolen og Edv. Skotte vart aleine om leiinga til dei la forretninga ned i 1967.

Han løyste ut tomte i 1965, slik at han no er eigar av både hus og grunn.

Gjennom eit langt arbeidsliv har Edv. Skotte også funne tid og høve til å gjere ein innsats for misjonsarbeidet i krinsen, både for den ytre og indre misjon, og var lenge ein av leiarane for det kristelegelagsarbeidet.

Forretningslokalet som han saman med sonen sette opp i 1939, leiger han no bort til

Paul Furset som har konfeksjonsverkstad og butikk her. Sjå Aure bnr. 34, Klokkehaug bnr. 10 og Nakkegjerd bnr. 11,

HUSMENN PÅ KLOKKERHAUG.

Paul Olsen er nemnd som husmann på Klokkehaug i 1606. Han får det året ei bot på 2 dlr. for frillelivnad med Anne Helgesdtr. Strømme.

Peder Olsen Ødegård skattar som husmann i 1610 og i åra som fylgjer. Han står oppført under Klokkehaug Ødegård, og er truleg den same som seinare kjem att som brukar i Gjerde (Nakkegjerd).

Erik Klokkehaug er husmann 1620-åra.

Seinare høyrer ein ikkje noko meir om husmenn på garden før i 1720-åra. Då har

Peder Jespersen Klokkehaug (f. ca. 1652, d. 1742) g.m. Inger Fredriksdtr. (f. ca. 1658, d. 1727) ein plass som dei brukar. Peder døyrr som husmann på Klokkehaug 90 år gamal i 1742,

Gjerde (Nakkegjerde), gnr. 16. [\(Innhaldsliste\)](#)

Namnet vart skrive Giere og Gierde i 1640-åra og fram til 1720-åra, seinare ofte Giære. Som alt nemnt under husmenn på Klokkehaug, var det i 1610 ein Peder Olsen Ødegård som stod oppført under Klokkehaug Ødegård og som seinare kjem att som brukar under Gjerde bnr. 1. Det kan tyde på at Gjerde ein gong har høyrte til Klokkehaug. Der var berre eitt bruk til 1890 då det vart utskilt ein plass som i 1801 vart kalla Gjerdenakken. Seinare har dette namnet ofte vorte nytta for heile gnr. 16, men folk seier til dagleg Gjerdsnakken.

I aust støyter garden Gjerde opp mot foten av fjellkammen Nakken. I nord grensar garden mot Aure, i vest mot Klokkehaug, og i sør mot Klokkehaug, og ovafor Klokkehaug mot Vik. Frå gamal tid var ein moldgard byte på sørsida. Det er framleis merke etter denne garden som bar namnet Hagarden og gjekk heilt ned til sjøen.

Tuna på garden ligg 73 meter over havet. Det er noko uklart kor gamal sjølve garden er, men har han i 1610 vore øydegard under Klokkehaug, kan det ha vore busetnad i Gjerde f ø r Svartedauden og 1350. At folk har ferdast der også lenge før den tid, stadfester funnet av ein spiss på bnr. 2 for nokre år sidan. Det var Peder Åsen som fann spissen som no er på Sunnmøre Museum.

Bruka i Gjerde har lege udelte til 1930-åra. Etter den tid har det vorte frådelt nokre tomter.

Gjerde har frå gamal tid hatt ord på seg for å vere ein god korngard. Han var «viss til korn» står det i ein matrikkel frå 1724, men «tungvunnen til høy». Og det kan vere rimeleg. Somme stader er det noko brattlendt, men jordsmonnet er svært godt, og garden ligg solvendt og med sol frå daggry til kvelds. Under siste krigen sådde dei også noko kveite på bruka, og kornet vart fint. Største kornåkrane var Løåkrane. I Lillegjerde bnr. 2. had-

de dei også Itle-Haugen som var ein sers god vekseplass. Dei hadde ofte bygg der.

Hovudbruket hadde truskjehjul i dalen mellom dei to bruka. Dei passa på å truske i flaumtider, men det hende at dei måtte skøyte på med vatn gjennom ei veite over Lillegjerde for å få nok truskevatn. Vatnet gjekk vidare nedover mot den staden der huset til Ragna Sjong no står, vidare i veite ut og ned gjennom moldholene til Myreløa, der truskjehjulet til Myrebruket på Klokkehaug stod.

I Lillegjerde hadde dei maskin som dei drog med hand. Maskin og draghjul åtte dei saman med Petter Amundsen Aure.

Kvern er nemnd i Gjerde alt i 1666. Ho stod i «Heljedalå» ved Vikeelva. I Lillegjerde nytta dei for det meste Fenrik-kverna som også stod ved Vikeelva.

Gjerde hadde utslåttar i Vikedalen der dei også hadde skogteigar og buhamn i samarbeid med Vik. Men både bruka slo også i Nakken ovafor husa. Hovudbruket slo til Løhamaren, men i Lillegjerde måtte dei lenger opp, høgre opp enn buskapen beite, m.a. til Koldarobba. Høyet meisa dei til gards. Marka ovafor Lillegjerde bar namnet Nymarka. Her hadde hovudbruket slåttemark, men der var mykje stein og lite gras. Det hende ikkje sjeldan at smågutane som var sette til å slå på denne staden, rømde derifrå når dei kom så langt som til Gråtarura. For der var det hardsett. I 1918 kjøpte Ole Bastian Olsen i Lillegjerde denne parsellen Nygjerde og la stykket til plassen sin, og han slo her i mange år.

Gjerde hadde sommarfjøsar i Geilane, og seter på Gimsdalen. Seterdrifta slutta hovudbruket i 1930-åra, men Lillegjerde brukte setra til fram i 1950-åra.

Terrenget ovafor Gjerde og framover Nakkerørene var rikt på storfugl, ikkje minst orre i eldre tid. Ein preikesundag, 2. desember 1888, var to unge menn, Peter Pedersen Vik og Peter Jenssen Bøen i Vik komne opp i tunet i Gjerde. Dei hadde tenkt seg på jakt, og stod og samtalte om kvar dei skulle gå vidare då bror til Peter Jenssen, den 12 år gamle Johan Jenssen Vik, kom springande etter. Han treiv børsa til broren, sette munningen mot munnen sin og sa: «No skal eg gjere som han gjorde han Riekter (ein offiser) då han skaut seg». Før nokon nådde å hindre han, small skotet. Det var ei hending som skapte sorg over heile bygda.

Om næringsgrunnlag og arbeidsliv sjå under Brukarar.

MATRIKKELGARDEN.

Gjerde vart rekna i skatteklasse med Øydegardar i gamal tid. Skylda var i 1626 1 pd. fisk, men alt i 1640-åra hadde ho auka til 1 pd. 6 mrk. Slik heldt ho seg uendra til det vart ny skyldsetting i 1838: 1 dlr. 4 ort og 20 skl. revidert 1890 til 3,34 skyldmark.

Garden la leidangskatt for det meste saman med Klokkehaug i 1600-åra, til saman 4 kalvskinn, men dei åra gardane skatta kvar for seg, betalte Gjerde 1 kalvskinn. I 1705 var leidangen 8 skl. Tienda var i 1666 ½ t. havre og 6 mrk. ost, og i 1717 8 skjegger havre og 8 mrk. ost eller 12 skl.

EIGARAR.

Gjerde var krongods først på 1600-talet og hadde visstnok same eigarar som Klokkehaug fram til 1680-åra då Jens Mortensen Knag på Indre Fauske kjøpte garden. Han hadde vore renteskrivar hjå Margrethe i Hanken, g. 1. m. Henning Hansen Smith på Giske, g.2.m. borgundpresten Christopher Pedersen Hierman. Sjå meir under Brukarar.

BRUKARAR. GJERDE bnr. 1, (Nakkegjerde)

Peder Olsen, br. ca. 1600—ca. 1630.

Han skriv seg stundom for Gjerde og stundom for Ødegård. Skattar som øydegardsmann. Sånad i 1626 var ½ t. korn. I 1611 vart han skriven ut til Kalmarkrigen.

Peder, br. ca. 1630 — ca. 1660, er nemnd med kone og ein son i 1645.

I 1658 betalar han 2½ ort i kvegskatt for 1 hest, 5 kyr, 4 geiter og 4 sauer.

Elling Olsen Gjerde var 63 år gml. i 1666. Han la 1 mæle i tiend og brukte 1½ mællag frå ca. 1660. I 1666 sådde han 1½ t.korn og fødde 1 hest og 6 kyr.

Elling Gjerde var 53 år i 1701. Han vart då nemnd som skyss-skaffar. Sat med bygselen til ca. 1705.

Ole Ellingsen Gjerde (f. ca. 1644, d. 1725).

Br. ca. 1705—1716.

Han la ½ mæle havre og 3 mrk. ost i tiend i 1706, og var skyss-skaffar slik som føremannen hans. Saman med Knut Knutsen Klokkehaug melde Ole oppsitjarane på Vik i 1710 fordi dei hadde rive ned ein gard og sett opp eit lakseverpe på Knut og Ole sin grunn. (Sjå Knut Knutsen Klokkehaug på bruk A). I 1713 er skaffaren Ole Gjerde nemnd som vitne då Jens Mortensen Knag på Fauske melde Svend Pedersen Eidem (bruk B II) for m. a. vanrøkt av jorda og ukvemsord.

Syver Olsen Gjerde (f. ca. 1693, d. 1757) g.m. Marte Eriksdtr. (Tandstad?) (f, ca. 1688, d. 1763).

Br. 1710- 1746.

Bygselbrev frå Jens Mortensen Knag på Fauske til Syver Olsen på 1 mællag 12 mrk. i 1716, nytt bygselbrev i 1720. I 1717 fôra Syver 1 hest, 10 kyr. Sånaden var 2½ t. havre, og avlinga 10 t.

Sonen

Ole Syversen Gjerde, konfirmert i 1737, g. l. 1746 m. Ingeborg Olsdtr. Kurset (f.ca.1719,d. 1757)g. 2.1757 m. Marte Nilsdtr. Ramstad, f. 1726, d. i 1794.

Br. 1746—1783.

Ole Syversen fekk bygselsetel på «Skaffar-Gjerde», 1 mællag 12 mrk., i 1746 frå Lars Olsen Fauske som hadde fått denne garden gjennom verfar sin, Jens Mortensen Knag på Fauske. Vilåret for bygselen var m.a. at Ole ikkje skulle hogge meir skog i Vikedalen enn skogen kunne tole. I 1761 vart skogen i Vikedalen delt mellom oppsitjarane på Vik, Klokkehaug og Gjerde. (Sjå Klokkehaug). Ole var lagrettemann. Han var ein av domarane då Anne Eriksdtr. Aure (sjå Gardssoga I, s. 59) som hadde født eit barn i dylgsmål, fekk dødsstraff på tinget i Honningdal i 1748.

Son til Ole i 2. ektesk. tok over bruket. Det var

Sjur Olsen Gjerde, (f. 1758, d. 1821) g. 1781 m. Anne Larsdtr. Eidem frå Sersjantgarden bnr. 8 (f. 1755, d. 1824). Sjur skreiv seg for Eidem då han gifte seg.

Br. 1783—1810.

Sjur Olsen fekk bygselsetel i 1783 frå Peder Jakobsen Erstad som i 1782 hadde gift seg med Elisabeth (Lisbet) Larsdtr. Fau-

ske. Ho hadde ervt denne garden i 1767 etter far sin. Sjur var lagrettemann. Han fødte i 1801 1 hest, 6 kyr, 16 småfe, og sådde 1½ t. havre og ½ t. bl.korn. Skiftet etter Sjur i 1822 viste ei brutto eige på 24 rdl. og ein gjeld på 14 rdl. Enkja hans, Anne, døydde på Løvoll hjå sonen Nils.

Sonen

Nils Syversen (Sjursen) Gjerde (f. 1783, d. 1845) g. 1808 m. Olave Gundersdtr. Brunstad, Gunnagarden, (f. 1781, d. 1860).

Br. 1810-1822.

Bygselsetel i 1810 frå Peder Jakobsen Erstad til Nils Sjursen. Kår til foreldra.

I 1807 vart Nils utskreven til krigsteneste. Han vart skadd i ei hand og send heim att i 1808.

Nils Sjursen flytte seinare til Løvoll, og Gjerde gjekk over til

Lars Olsen Aurdal frå Larsgarden bnr. 5 (f. 1792, d. 1842) g. 1823 m. Anne Knutsdtr. Vik (Heljegarden bnr. 1), (f. 1801, d. 1894).

Br. 1822—1843.

Lars Olsen fekk bygselsetel i 1822 frå enkja etter Peder Jakobsen Erstad. Ved ny skyldsetting i 1838 vart den gamle skyld på 1 pd. 6 mrk. endra til 1 dlr. 4 ort og 20 skl.

Enkja Anne Knutsdtr. gifte seg att i 1843 m.

Knut Magnussen Klock (f. 1806, d. 1879) son til Magnus Olsen Melset. Knut fekk bygselsetel på garden i 1844 av Henrik Halvorsen Havåg (sjå Aure bnr. 48). Han hadde kjøpt Gjerde i 1832 av enkja etter Peder Jakobsen Erstad. Kjøpesummen var 200 spd. Knut fødte i 1845 1 hest, 5 kyr, 6 sauer, 4 geiter og ein gris. Sånaden var 2¼ t. bygg, 1 t. bl. korn, 2 ⅔ t. havre og 1 t. poteter.

Versonen til Lars Olsen tok over bruket. Det var

Nils Jakobsen Sunndalsfolden frå Volda (f. 1823, d. 1908) g. 1854 m. Ragnhild Lovise Larsdtr. Nakkegjerde (f. 1829, d. 1931).

Br. 1854—1890.

Born: Anne Oline f. 1855. Jakob Karolus f. 1857 g. på bruket. Lovise *Bastianne* f. 1859. Hans Karl Johannes f. 1862. Nikolai f. 1866. Utvs. nr. 743. Ole Bastian f. 1870. Utvs. nr. 744. Sjå også Blindheim bnr. 8. Petrine f. 1872.

Bruket var i 1864 på 26 mål åker og dyrka mark, og 72 mål naturleg england. Buskapen i 1875 var 1 hest, 4 kyr, 4 ungfe og 13 sauer som Nils Jakobsen åtte. Dessutan fødte Nils 3 kyr og 6 sauer til kårmannen Knut Magnussen. I 1860 bygde Nils

Jakobsen ny løe på bruket. Han dreiv også båtbygging ved sida av gardsdrifta.

Kona Lovise Larsdtr. vart over 102 år gamal, og levde siste tida på kvileheimen. Ho var klar og åndsfrisk like til det siste, og kort for ho døydde, las ho utanboks dette gamle salmeverset:

Sørg, o kjære Fader, du,
jeg vil ikke sørge,
ikke med bekymret hu
om min fremtid spørge.
Sørg du for meg all min tid,
sørg for meg og mine,
Gud, allmechtig, nådig, blid,
sørg for alle dine!

Sonen

Jakob Nilssen Nakkegjerde (f. 1857, d. 1928) g. 1889 m. *Tomasine Hansdtr.* Lade frå Jogarden (f. 1871, d. 1950).

Br. 1890—1932.

Byggesetel til Jakob Nilssen i 1890 frå Hans Karl Olsen Brudevoll som hadde ervt Nakkegjerde gjennom mor si, Karen Marie f. Aursnes. Ho var stykdotter til Henrik Halvorsen Havåg på Aure bnr. 48. Jakob bygde nytt stovehus i 1890.

Jakob og Tomasine hadde ikkje born, og bruket gjekk over til

Lauritz Severinsen Brudevoll frå Jogarden f. 1886 g.l. 1912 m. *Inger Petersdtr.* Aurdal frå Nilsgarden (f. 1882, d. 1931) g. 2. 1932 m. *Hanna Hansdtr.* Brudevoll frå Jetmundgarden f. 1891.

Br. 1932—1956.

Born i 1. ekteskap: Anne f. 1912, død 1944. Aslaug f. 1917, gift med Willy Schmidt, Regensburg. Julie f. 1919, oldfrue. Solbjørg f. 1921, g.m. Edvin Overå, Liabygda.

I 2. ekteskap: Inger f. 1935 g. på bruket.

Lauritz Brudevoll har vore i USA 3 gonger (Utv. nr. 206). I 1932 tok han over dette bruket som kona hans, Hanna Hansdtr. f. Brudevoll, hadde ervt i 1926 etter foreldra sine. Dei la kår til «gamlekona» på bruket, Tomasine Hansdtr. Lauritz har lagt ned eit stort arbeid på bruket. Han vølte og moderniserte stovehuset i 1932, bygde ny løe i 1938, og har dyrka opp garden. Han fekk ein skade på augo i 1935, men har arbeidd like trutt. Då vi vitja han våren 1974, stod han og grov veite. Han gjekk då i sitt 88. år.

Versonen

Osvald Andreassen Espehaug frå Naustdal i Sunnfjord f. 1932 g. 1956 m. Inger Lauritzdtr. Brudevoll f. 1935.

Br. frå 1956.

Born: Leif Henning f. 1957. Anita Josefine f. 1958. Oddbjørn Inge f. 1959.

Osvald Espehaug hadde gardsarbeid på Jæren i 3 år før han i 1956 tok over dette bruket. Ved sida av gardsdrifta arbeider han no på fabrikk.

LILLEGJERDE bnr. 2.

Opphavleg husmannsplass under Gjerde bnr. 1., utskild i 1890 med skyld 0,56 mark. I 1801 vert plassen kalla Gjerdenskapen, i 1865 Magnusplassen, i 1875 Nakkegjerde. Då Ole Bastian Olsen Nakkegjerde i 1918 løyste ut plassen, kjøpte han samstundes eit stykke av Gjerde bnr. 1 attåt. Det var Vonheim bnr. 3 med skyld 0,05 mark, utsk. frå bnr. 1 i 1918. Frå 1919 vart bnr. 2 og 3 slegne saman til eitt bruk, Lillegjerde med bnr. 2 og med 0,61 mark i skyld.

Første brukaren på husmannsplassen Gjerdenskapen var

Sjur Sjursen Aure frå Knutgarden (f. 1768, d. 1842) son til Sjur Larssen Aure og kona Marte Stykersdtr. som sidan kom til Pegarden på Andestad. Sjur Sjursen skreiv seg for Andestad då han vart trulova og Haugset då han i 1795 gifte seg med Anne Larsdtr. Hovden (f. 1763, d. 1842).

Br. ca. 1795—ca. 1825.

I 1817 skaut Sjur ein gråbein i Vikemarkene.

Både Sjur og kona kom på legd siste åra dei levde.

Etter Sjur kom

Magnus Klaussen Fausa (f. 1775, d. 1854), g. 1825 m. Petrine Ingebrigtsdtr. Tusvik (f. 1781, d. 1875).

Magnus var enkjemann då han gifte seg med Petrine, og dei har truleg teke over Gjerdenskapen ved den tid. I 1865 fødde dei 3 kyr, 3 sauer og 4 geiter på Magnusplassen, og sånaden var 1 t. havre ½ t. bl.korn og 1½ t. poteter. Etter tradisjonen stod stova til Magnus eit stykke utta Storsteinen i Lillegjerde. Magnus var uvanleg sterk og stor. Han vart biten av ein orm, og «av det tok han dø'en sin», fortel Marte Åsen.

Magnus sat med plassen til han døydde. Etter han kom

Ole Andreas Klaussen Eidem frå Trulsgarden (f. 1824, d. 1902) g. 1. 1856 m. *Karen Pedersdr. Blindheim* frå Borgund. Ho var då 31 år. Kort tid etter at ho vart gift, døydde ho, og Ole gifte seg att i 1858 m. *Olave Gurine Petersdr. Hjorthol* frå Pålsgarden (f. 1829, d. 1891).

Br. ca. 1857—1890.

Born: *Petter Martinus* f. 1859 d. ug. 1878. *Ole Bastian* f. 1864 g. på bruket.

Ole Klaussen fødde i 1875 2 kyr, 1 kvige og 7 sauer. Sånaden var 1 t. bl. korn, 1 t. havre og 1½ t. poteter. Plassen vart i 1890 utskild frå hovudbruket. Ole Klausen og kona gjekk over på kår, og let bygselen over til sonen

Ole Bastian Olsen Nakkegjerde (f. 1864, d. 1939) g. 1890 m. *Tomasine Pedersdr. Vik* frå Styrkåsgarden (f. 1862, d. 1922).

Br. 1890—1920,

Barn: *Marte Gurine* f. 1890 g. på bruket.

Ole Bastian Olsen løyste ut plassen (bnr. 2) og kjøpte dessutan eit stykke attåt av hovudbruket i 1918. Dette stykket fekk namnet Vonheim med bnr. 3, og vart slege saman med bnr. 2. Ole Bastian Olsen betalte eigaren, *Hans Karl Olsen Brudevoll*, 2500 kroner for dette bruket.

Ved sida av å drive plassen var Ole Bastian skreddar. Seinare bar han i mange år posten.

Versonen

Peder Olsen Aasen frå Sunnylvn f. 1892 g. 1919 m. *Marte Gurine Olsdr. Nakkegjerde* f. 1890.

Br. frå 1920.

Born: *Aasta* f. 1922. *Torbjørn* f. 1925, g. 1953 m. *Aud Irene Åberg* frå Bergen.

Peder Aasen har gått landbruksskulen. Han fekk skøyte på bruket i 1920 fra verfar sin. Peder har grøfta og dyrka fleire mål jord, vølt fjøshusa og sett opp gjødselkjellar. Nytt stovehus har han også sett opp. Ved sida av arbeidet med plassen har han hatt vegarbeid, vore formann, og sist vegvaktar for riksvegen Aure — Straumgjerde. Marte Aasen var landpostbod frå Aure til Tjønes i 31 år. Ho har vore mykje med i ymse slags lagsarbeid i krinsen, m. a. formann i Sykkylven fril. ungdomslag, og styremedlem i Sykkylven Helselag. I ungdomstida var ho ein av støtte-spelarane i teatergruppa til Sykkylven fril. ungdomslag.

Sonen

Torbjørn Pedersen Aasen f. 1925 g. 1953 m. Aud Aaberg frå Bergen f. 1928.

Born: Marit Tone f. 1954. Torbjørn f. 1957. Per Arne f. 1961. Øyvind f. 1967.

Torbjørn Aasen er utdanna ingeniør. Frå 1967 har han vore tilsett som byggeleiar i Sykkylven kommune. Han bygde stovehus i 1963 på ein parsell under dette bruket, bnr. 23, Lillegjerde bnr.2 tok han over etter foreldra i 1973.

UTSIKTEN bnr. 5.

Utsk. frå bnr. 1 i 1939 med skyld 0,05 mark.

Andreas Larssen Aure frå Pihlgarden bnr. 1 (f. 1913, d. 1966) g. 1938 m. Olga Ingvarda Olsdtr. Søvik f. 1919, d. 1974.

Born: Oddny Irene f. 1939. Adjunkt. Jorunn f. 1940 g.m. Trond Sandberg. Bjørg f. 1942, g.m. Svein Solheim. Solgunn f. 1945. Lars Otto f. 1954.

Andreas Aure bygde eit stort bustadhus i 3 høgder på tomta i 1943. Han var lastebil eigar og entreprenør. Åtte ei tomt i Aure sentrum der han planla eit hotellbygg. Han grov tomta og sette opp grunnmurar, men greidde ikkje å reise kapital til å fullføre bygget. I 1955 fall han ned frå eit materiallass på ein lastebil og fekk så store skader i ryggen at han vart lam.

Olga Aure gifte seg att i 1973 m. Peter Petersen Brunstad frå Jørngarden. Sjå Straumgjerde bnr. 42.

Men Olga døydde året etter.

VEVANG bnr. 6, 12 og 20.

Parsellar utskilde frå Gjerde bnr. 1 i 1941, 1945 og 1956, bnr. 6 med 0,03 mark, bnr. 12 og 20 kvar med 0,01 mark i skyld. Lauritz Brudevoll selde parsellane til

Petter K. Thoresen frå Hommelvik f. 1903 g. 1928 m. Inga Pauline Lien frå Stranda f. 1904.

Born: Petter Inge f. 1944 g.m. Solbjørg Sunde frå Oldedalen. Berit Marie f. 1948 g.m. Arne Liavik frå Skien. Bustad: Skotfoss.

Petter K. Thoresen gjekk i unge år ved Trondheims Fagskole, arbeidde seinare ved Hommelvik Verft og Støperi, og kom så til Kjølens Maskinfabrikk på Stranda. I 1927 kom han til Sykkylven og sette seg opp ein mekanisk verkstad i Haubukta, og der

har han hatt verksemda si seinare. Han bygde hus på bnr. 6 i 1949.

Verksemda driv han no saman med sonen

Petter Inge Thoresen f. 1944 g.m. Solbjørg Sunde frå Oldedalen f. 1942. Han er mekanikar.

Barn: Torill Anette f. 1971.

BJØRKELI bnr. 7.

Tomta vart utskild frå Lillegjerde bnr. 2 i 1944 med skyld 0,02 mark, og seld av Peder Aasen til

Ragna Joakimsdtr. Sjong, f. Skotte 1910, frå Stordal, g. 1933 med Severin Nilssen Sjong frå Valderøy f. 1909. Han var løytnant i marinen, og var på nøytralitetsvakt i Finnmark då krigen braut ut i 1940. Sidan fylgde han med dei norske herstyrkane til England og gjorde krigsteneste heilt til han fall under eit konvoislag utafor Gibraltar i 1942.

Severin og Ragna Sjong hadde vore busette i Horten, men i 1939 flytta Ragna til Sykkylven der ho bygde hus på denne tomte i 1953. Etter at borna vart vaksne, arbeidde ho ei tid ved trikotasje fabrikk til Martin Solnørdal.

Born: Bjørg f. 1934. Jordmor. Jan Kasbar f. 1936 g.m. Berit Ingebrigtsdtr. fødd i USA etter foreldre frå Ålesund. Jan og Berit Sjong er busette i Seattle, USA.

BAKKELY bnr. 8 og 22.

Bnr. 8 og bnr. 22 er utskilde frå bnr. 1 i 1945 og 1960, med skyld tilsaman 0,02 mark.

Severin Sivertsen Bakke frå Volda, f. 1920, g. 1946 m. Gerda Vilhelmsdtr. Stuen frå Ørsta f. 1923, sette opp stovehus på bnr. 8 i 1955, men flytte i 1961 til Aure bnr. 27 og 35 etter makeskifte med

Karl Severinsen Brudevoll (f. 1882, d. 1965) g. 1907 m. Pauline Jensdtr. Dale frå Norddal (f. 1879, d. 1942). Sjå Aure bnr. 27.

FAGERHEIM bnr. 9.

Tomta utskild frå bnr. 1 i 1945 med skyld 0,01 mark.

Klockfabrikken sitt hybelhus (sjå under Klokkehaug bnr. 3).

Som eigarar står Birger Strømme, Jens E. Tandstad og Nils Klock. Dei sette i 1946 opp eit hybelhus på denne tomte.

Disponenten for Klocks Lenestolfabrikk A/S er no husherre. Det er

Paul Harry Nilssen Klock (sjå Aure bnr. 41) f. 1928 g. 1955 m. Liv Peggy Johanne Arnesen frå Senja f. 1935.

Born: Viktor f. 1955. Unni Helen f. 1956. Nils Agnar f. 1957. Bjørn Harald f. 1964. Svein Inge f. 1966. Lillian Peggy f. 1967. Paul Johnny f. 1969.

Paul Klock er no medeigar i Klocks Lenestolfabrikk og disponent for fabrikken frå 1967.

FORTUNA bnr. 10.

Utsk. frå bnr. 1 i 1945 med skyld 0,01 mark.

Lars Olsen Woldstad frå Borgund f. 1904 g. 1933 m. Klara Olsdtr. Solnørdal frå Ørskog f. 1909.

Barn: Eva f. 1945, tannlækjarassistent, p. t. London.

Lars Woldstad var fiskar 1920—1925, stuert 1925—1937, sidan har han hatt fabrikkarbeid. Både han og kona arbeider no ved Solnørdal Trikotasje fabrikk. Dei bygde hus i 1950.

LJOSHEIM bnr. 11.

Utsk. frå Nakkegjerde bnr. 1 i 1945 med skyld 0,02 mark.

Paul Andreassen Furseth (Aure bnr. 34) f. 1913 g. 1940 m. Solveig Martinsdtr. Lyshol (Aure bnr. 87) f. 1911.

Born: Astor Borge, f. 1940, tannlækjar g. 1965 m. Diana Skylindal frå Færøyane. Martin f. 1945, driftsøkonom, g. 1963 m. Rigmor Digernes, f. i Bergen. Klara Beate f. 1946, butikkdame. Trond f. 1952.

Paul Furseth bygde stovehus i 1948. Han er skreddarmeister, dreiv konfeksjonsfabrikk saman med verbror sin Thomas Strømme på Klokkehaug (bnr. 11) til Furseth byrja med eigen fabrikk på Aure.

TRUDVANG bnr. 14.

Tomt utskild frå bnr. 1 i 1946 med skyld 0,01 mark.

Emil Bøe frå Åsgård f. 1915 g. 1941 m. Ingeborg Berntsdr. Straumsheim frå Tuene f. 1910. Han er transportarbeidar og bygde hus i 1951.

Born: Astrid f. 1942. Eli f. 1943 g. 1961 m. Peder Leifsen Aurdal. Sjø Grebstad bnr. 37. Bernt f. 1947 g.m. Else Hopland frå Innvik, Nordfjord. Svenn Bjarte f. 1953.

SOLSTAD bnr. 15.

Tomta vart utskild frå Gjerde bnr. 1 i 1946 med skyld 0,02 mark. Hanna og Lauritz Brudevoll selde tomte i 1946 til

Karl Thomassen Utgaard f. 1909 g. 1942 m. Margrethe Olsdr. Lied frå Aure f. 1919. Sjø Aure bnr. 25 og 34.

Born: Turid Petrine f. 1944. Handelsutdanning. Kjetil Styrkar f. 1950, d. 1972. Tore Styrkar f. 1952. Handelshøgskulen, Bergen.

Karl Utgaard gjekk snikkarskule i ungdomstida, og har no i ca. 40 år vore arbeidsleiar og ein stor del av tida også medeigar i Vestlandske Stol- og Møbelfabrikk på Vik. Sjø Vik bnr. 18. Margrethe Utgaard har handelsutdanning og arbeidde i fleire år ved konfeksjonsfabrikken til far sin som kontorfunksjonær. Ho driv no eiga forretning på Aure (bnr. 25).

LIDARHEIM bnr. 16.

Tomt utskild frå Gjerde bnr. 1 i 1946 med skyld 0,01 mark. Tomta kjøpte

Ole T. Lied (sjå Aure bnr. 34) som bygde hus her i 1948.

Sonen tok over eigedomen. Det var

Trygve Olsen Lied f. 1914 g. 1940 m. Jenny Larsdr. Haugset frå Pålgarden f. 1919.

Born: Kirsten Oddveig f. 1941. (Sjø nedafor). Inger Lovise f. 1946, sjukepleiar, g.m. Oddvin Roald, Stranda. Trygve Jan f. 1955.

Trygve Lied var tilskjerar ved konfeksjonsfabrikken Fønix som far hans dreiv. Seinare har han arbeidt ved Stranda og Sykkylven Billag.

Eigedomen deler dei no med versonen

Per Kaare Stennes frå Hjørundfjord, f. 1938, g. 1962 m. *Kirsten Oddveig Trygvesdtr. Lied* f. 1941. Han arbeider ved Møre og Romsdal Fylkesbåtar.

Born: *Tone Janne* f. 1962, *Per Kaare* f. 1963. *Anita* f. 1966. *Mette Katrine* f. 1970.

LIDARHEIM II bnr. 19.

Tomta vart utskild frå Lidarheim bnr. 16 i 1949 med skyld 0,01 mark. *Trygve* og *Jenny Lied* selde tomte til

Magne E. Berge frå Norddal f. 1935 g. 1961 m. *Astrid Marie Emblem* frå Borgund f. 1938.

Magne Berge er bilmekanikar og sjåfør. Bygde hus i 1967.

Born: *Tove Else* f. 1961. *Marit* f. 1963. *Grete* f. 1966.